

सर्वोच्च अदालतको वार्षिक प्रतिवेदन २०६५/०६६

सर्वोच्च अदालतको वार्षिक प्रतिवेदन २०६५/०६६

सर्वोच्च अदालत एनेक्स

सम्माननीय राष्ट्रपति डा. श्री रामवरण यादव समक्ष शपथ ग्रहण गर्दै सम्माननीय प्रधानन्यायाधीश श्री मीनबहादुर रायमाझी

सम्माननीय राष्ट्रपति डा. श्री रामवरण यादव समक्ष शपथग्रहण गर्दै सम्माननीय प्रधान न्यायाधीश श्री अनुपराज शर्मा

न्यायाधीशहरूको राष्ट्रिय सम्मेलन-२०६५ का सहभागीहरू

न्यायाधीशहरूको राष्ट्रिय सम्मेलन-२०६५ को उद्घाटन समारोह

सम्माननीय प्रधान न्यायाधीश श्री मीनबहादुर रायमाझीले इङ्ल्याण्ड र वेल्सका लर्ड्स चिफ जस्टिस (हाल संयुक्त अधिराज्यको सर्वोच्च अदालतका प्रधान न्यायाधीश) सँग शिष्टाचार भेट गर्नुहुँदै

रुपन्देही जिल्ला अदालत भवन

भूपा जिल्ला अदालत भवन

सर्वोच्च अदालतको वार्षिक प्रतिवेदन

२०६५/२०६६

सर्वोच्च अदालत

नेपाल

सम्पादन :	अनुसन्धान तथा योजना महाशाखा
प्रकाशन प्रति :	१,५०० (एक हजार पाँच सय)
प्रकाशक :	सर्वोच्च अदालत, रामशाह पथ, काठमाडौं

सम्माननीय प्रधान न्यायाधीश श्री अनूपराज शर्मा

सम्माननीय प्रधानन्यायाधीश तथा सर्वोच्च अदालतका माननीय न्यायाधीशहरु
र सर्वोच्च अदालतका रजिष्ट्रार

सम्माननीय प्रधान न्यायाधीश
श्री केदारप्रसाद गिरी

सं.प्र.न्या. २०६४।५।२२ देखि
२०६६।०।२९ सम्म

सम्माननीय प्रधान न्यायाधीश
श्री मीनबहादुर रायमाझी

सं.प्र.न्या. २०६६।०।२५ देखि
मा.न्या. २०५८।०।०६ देखि

माननीय न्यायाधीश
श्री अनूपराज शर्मा

२०६०।०।१६ देखि

माननीय न्यायाधीश
श्री रामप्रसाद श्रेष्ठ

२०५९।१।०५ देखि

माननीय न्यायाधीश
श्री खिलराज रेग्मी

२०५९।१।०५ देखि

माननीय न्यायाधीश
श्री बलराम के. सी.

२०६१।०।०३ देखि

माननीय न्यायाधीश
श्री तपबहादुर मगर

२०६२।०।१९ देखि

माननीय न्यायाधीश
श्री दामोदरप्रसाद शर्मा

२०६२।०।१९ देखि

माननीय न्यायाधीश
श्री रामकुमार प्रसाद शाह

२०६२।०।१९ देखि

माननीय न्यायाधीश
श्री कल्याण श्रेष्ठ

२०६२।०।१९ देखि

माननीय न्यायाधीश
श्री गौरी ठकाल

२०६२।०।१९ देखि

माननीय न्यायाधीश
श्री ताहिर अलि अन्सारी

२०६२।०।१३ देखि

माननीय न्यायाधीश
श्री राजेन्द्रप्रसाद कोइराला

२०६२।०९।१३ देखि

माननीय न्यायाधीश
श्री कृष्णप्रसाद उपाध्याय

२०६५।१०।०९ देखि

माननीय न्यायाधीश
श्री प्रेम शर्मा

२०६५।१०।०९ देखि

माननीय न्यायाधीश
श्री रणबहादुर बम

२०६५।१०।०९ देखि

माननीय न्यायाधीश
श्री मोहनप्रकाश सिटौला

२०६५।१०।०९ देखि

माननीय न्यायाधीश
श्री अवधेशकुमार यादव

२०६५।१०।०९ देखि

माननीय न्यायाधीश
श्री गिरीश चन्द्र लाल

२०६५।१०।०९ देखि

माननीय न्यायाधीश
श्री सुशिला कार्की

२०६५।१०।०९ देखि

माननीय न्यायाधीश
श्री प्रकाश वस्ती

२०६५।१०।०९ देखि

माननीय न्यायाधीश
श्री भरतराज उप्रेती

२०६५।१०।०९ देखि

रजिष्ट्रार
डा. श्री रामकृष्ण तिमल्सेना

२०६३।०४।०९ देखि

सर्वोच्च अदालत, नेपाल

अनूपराज शर्मा
प्रधान न्यायाधीश

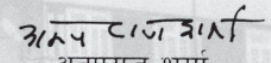
मिति: २०६६।१०।१०

मन्तव्य

उत्तरदायी न्यायपालिकाद्वारा मात्र न्यायिक स्वतन्त्रता सार्थक बन्ने भएकाले न्यायपालिकाभित्रका आर्थिक, प्रशासनिक एवं न्यायिक गतिविधिहरूलाई सर्वोच्च अदालतले विभिन्न माध्यमबाट पारदर्शी रूपमा जनसमक्ष प्रकाशित गर्दै आएको छ । यसक्रममा आर्थिक वर्ष २०६५।०६६ को वार्षिक प्रतिवेदन पनि तयार भएको छ । सर्वोच्च अदालतले यथार्थ तथ्याङ्कसहित आफ्ना कार्यहरूलाई यस वार्षिक प्रतिवेदन मार्फत प्रस्तुत गरेको हुँदा न्यायपालिकालाई संविधान र कानूनले तोकेका जिम्मेवारीको मूल्याङ्कन गर्न चाहने सबैका लागि यो प्रकाशन उपयोगी हुने छ भन्ने लागेको छ ।

नेपालको न्यायपालिकाले अपनाएको पहिलो पञ्चवर्षीय रणनीतिक योजना यसै प्रतिवेदन अवधिमा समाप्त भएको परिप्रेक्ष्यमा सो योजनाका लक्ष्यहरूको सामञ्जस्यतामा यो प्रतिवेदन तयार हुनु स्वाभाविकै हो । उक्त योजना हाम्रो लागि पहिलो अनुभव भएकोले हामी सिक्दै अगाडि बढ्यौं र अहिले दोश्रो योजना लागु भई कार्यान्वयनमा छ । न्यायपालिकाको योजनाको सफलतामा राज्यका अरु अङ्गहरू समेतको सहयोग र समन्वय तथा उपलब्ध स्रोत साधन एवं विद्यमान कानूनी प्रावधानहरूको प्राथमिक भूमिका रहने यथार्थतालाई भने सबैबाट महसूस हुन आवश्यक छ ।

प्रतिवेदन अवधिमा न्यायपालिकाको नेतृत्व गर्नु हुने तात्कालीन प्रधान न्यायाधीशहरू श्री केदार प्रसाद गिरीज्यू तथा श्री मीन बहादुर रायमाझीज्यूको योगदानलाई विशेष रूपमा स्मरण गर्न चाहन्छु । साथै, न्यायपालिकाको कार्यमा सहयोग पुर्याउनु हुने सबै अदालतका माननीय न्यायाधीशज्यूहरू, कर्मचारीहरू, कानून व्यवसायीहरू, पत्रकारहरू तथा न्यायका उपयोगकर्ताहरू सबैलाई हार्दिक धन्यवाद दिदै सदा भै वहाँहरूको सहयोग न्यायपालिकाले पाइरहने अपेक्षा लिएको छु ।

अनूपराज शर्मा
प्रधान न्यायाधीश

प्राक्कथन

न्यायपूर्ण समाजको स्थापना गर्नु राज्यको प्रमुख कार्य हो । यसका लागि हरेक मुलुकले न्यायपालिकाको स्थापना गरेका हुन्छन् । संविधानको सर्वोच्चता, मौलिक हक तथा मानव अधिकारको संरक्षण र कानूनको शासनको स्थापनाका लागि स्वतन्त्र र सक्षम न्यायपालिका आवश्यक मानिन्छ । सो अनुसार नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ ले न्यायपालिकाको व्यवस्था गर्दै न्याय सम्पादनको महत्त्वपूर्ण जिम्मेवारी न्यायपालिकालाई सुम्पेको छ । न्यायपालिकाले आफ्नो न्याय सम्पादनको कार्य छिटोछरितो र गुणस्तरीय बनाई सहज पहुँचको अवस्था सिर्जना गरी जनआस्था तथा जन विश्वास कायम राख्नु पर्दछ । न्यायपालिकालाई नागरिकका हक अधिकारका साथै स्वयं संविधानको संरक्षकको रूपमा पनि स्वीकार्ने गरिन्छ र तदनुसरूप आफ्नो जिम्मेवारी सक्षमतापूर्वक निर्वाह गर्न सक्ने तुल्याउन न्यायिक स्वतन्त्रता प्रदान गरिएको हुन्छ । नेपालको न्याय सम्बन्धी अधिकार संविधान, कानून तथा न्यायका मान्य सिद्धान्त अनुसार अदालत तथा न्यायिक निकायहरूबाट हुने संवैधानिक व्यवस्था गरेको छ । सोही बमोजिम सर्वोच्च अदालत, पुनरावेदन अदालत, जिल्ला अदालत तथा अन्य अदालत, न्यायिक निकाय वा न्यायाधिकरणको स्थापना गरिएको छ र न्याय प्रशासन सम्बन्धी आवश्यक कानूनहरूको व्यवस्था गरिएको छ ।

न्याय सम्पादनको क्रममा आउने परम्परागत विवादहरूका अलावा विज्ञान र प्रविधिको प्रयोगसँगै न्यायपालिका समक्ष आउनसक्ने नवीन विवादहरू समेत समाधान गर्नु पर्दछ । साथै न्याय सम्पादनको क्रममा आउने कानूनी, प्रशासनिक तथा कार्यविधिगत समस्याहरूलाई पनि संबोधन गर्नु पर्दछ । न्यायपालिका समक्ष आएका वा आउने यस्ता समस्याहरूको पहिचान र समाधान गर्न योजनाबद्ध रूपमा व्यवस्थापकीय सुधारका लागि आवश्यक अध्ययन अनुसन्धान गरी न्यायपालिका भित्रका सबल र कमजोर पक्षहरू एवं अवसर र चुनौतिहरू (Strength, Weakness and Opportunities, Threats) को विश्लेषण समेतका आधारमा न्यायपालिकाको प्रथम रणनीतिक योजना (०६१/६२-०६५/६६) निर्माण र । कार्यान्वयन समेत भैसकेको छ । उक्त योजनाको कार्यान्वयनबाट प्राप्त अनुभव, सरोकारवालाहरूसँग व्यापक छलफल र अर्न्तक्रिया समेत गरी दोस्रो योजनाको अवधिमा गर्नुपर्ने मूलभूत काम कारवाहीको पहिचान र सो बमोजिमका काम कारवाही सम्पन्न गर्न अख्तियार गर्नु पर्ने रणनीतिलाई समेत समेटेटी आफ्नै जनशक्तिको संलग्नतामा र प्रयास न्यायपालिकाको दोस्रो पञ्चवर्षीय रणनीतिक योजना (०६६/६७ - ०७०/७१) तर्जुमा गरी यस आ. व. ०६६/६७ देखि लागु गरिएको छ । यस योजनाले उल्लेख गरेका मूल कार्यहरू, त्यसका लागि प्रक्षेपण गरेका रणनीतिक उपायहरू र निर्धारित क्रियाकलापहरूलाई योजनाबद्ध रूपमा संचालन गरी सक्षम, कम खर्चिलो, छिटोछरितो, प्रभावकारी र सहज पहुँचयुक्त न्याय प्रणालीको स्थापना गर्दै सबैको निम्ति न्याय सुनिश्चित गर्ने दिशामा न्यायपालिका सक्रियताका साथ अगाडि बढिरहेको छ ।

राज्यका अरु अङ्गहरूबाट सम्पादन हुने काम कारवाहीहरू जस्तै न्यायपालिकाबाट सम्पादन हुने काम कारवाहीहरूमा पनि पारदर्शिता कायम गरी ती काम कारवाहीको बारेमा सुसूचित हुन पाउने नागरिकको अधिकार हो । नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ को धारा ११७ तथा सर्वोच्च अदालत ऐन, २०४८ को दफा १० ले सर्वोच्च अदालतले आफ्नो र आफ्नो मातहतका अदालत तथा न्याय परिषद् र न्याय सेवा आयोगबाट भएका काम कारवाहीको विवरण सहितको वार्षिक प्रतिवेदन प्रकाशन गर्नुपर्ने व्यवस्था गरेको छ । यसै अनुरूप विगत वर्षहरूमा जस्तै यस वर्ष पनि आर्थिक वर्ष २०६५/६६ मा सर्वोच्च अदालत मातहतका पुनरावेदन अदालत तथा जिल्ला अदालत, अन्य अदालत एवं न्यायाधिकरण र न्याय परिषद् तथा न्याय सेवा आयोगबाट सम्पन्न काम कारवाहीको विवरण समावेश गरी प्रस्तुत वार्षिक प्रतिवेदन तयार गरिएको छ ।

प्रस्तुत प्रतिवेदनको अध्ययनबाट नेपालको न्यायपालिकाको संगठनात्मक संरचना, विभिन्न अदालत एवं न्यायाधिकरणमा रहेका मुद्दा मामिलाहरूको स्थिति, भौतिक संरचना र वित्तीय विवरणका साथै यस आर्थिक वर्षमा समग्र न्यायपालिकाका क्रियाकलापहरू तथा न्यायपालिका र न्याय प्रशासन सुधारका निम्ति अपनाइएका विविध उपाय एवं योजनाहरूको बारेमा जानकारी राख्न मद्दत मिल्नेछ भन्ने आशा गरिएको छ । यस प्रतिवेदनलाई सकभर बढी सूचनामूलक र विश्लेषणात्मक बनाउने प्रयास गरिएको छ । त्यस्तै तथ्याङ्कको प्रस्तुतीकरण र विश्लेषणलाई यथार्थपरक एवं विश्वासयोग्य बनाउन सकभर प्रयास गरिएको छ । मुद्रण वा गणितीय भूलवस कुनै व्यहोरा फरक पर्न गएको भएमा सुभाबको अपेक्षा राख्दै आगामी वर्षहरूमा सुधार गर्दै लैजाने प्रतिबद्धता समेत व्यक्त गर्दछौं ।

साथै प्रस्तुत प्रतिवेदन तयार गर्न आवश्यक सूचना, जानकारी, तथ्याङ्क समयमै उपलब्ध गराई प्रतिवेदनलाई यस रूपमा ल्याउन अमूल्य सहयोग पुऱ्याउने सबै अदालत, न्यायाधीकरण तथा कार्यरत न्यायाधीश र कर्मचारीहरूमा हार्दिक धन्यवाद !

सर्वोच्च अदालत

२०६६ पौष, १९

सर्वोच्च अदालतको वार्षिक प्रतिवेदन

संक्षिप्त भूलक आ.व. (२०६५/०६६)

१. मुद्दाको लगत, फछ्यौट र बांकीको विवरण

सि.नं.	सर्वोच्च अदालत	जिम्मेवारी	नयाँ दर्ता	जम्मा लगत	फछ्यौट	फ. प्र.	बांकी
१	पुनरावेदन	७२४४	१६९८	८९४२	२८२२	३१.५६	६१२०
२	शुरु मुद्दा/विविध	६७	२६	९३	२१	२२.५८	७२
३	साधक	१४९	१०७	२५६	१६८	६५.६३	८८
४	पुनरावलोकनको निवेदन	७४९	५४३	१२९२	८३९	६४.९४	४५३
५	पुनरावेदनको अनुमती निवेदन	५२	१५१	२०३	९८	४८.२८	१०५
६	दोहोऱ्याई पाऊ भन्ने निवेदन	१९०९	१२९२	३२०१	१७४१	५४.३९	१४६०
७	रिट निवेदन	२७८६	११८८	३९७४	१२९६	३२.६१	२६७८
	कुल जम्मा	१२९५६	५००५	१७९६१	६९८५	३८.८९	१०९७६

सि.नं.	पुनरावेदन अदालतहरू	जिम्मेवारी	नयाँ दर्ता	जम्मा लगत	फछ्यौट	फ. प्र.	बांकी
१	पुनरावेदन	८७०८	८१८३	१६८९१	७७९७	४६.१६	९०९४
२	साधक	३५	६०	९५	७२	७५.७९	२३
३	शुरु मुद्दा	१९७	२४८	४४५	१९१	४२.९२	२५४
४	निवेदन (न्या.प्र.ऐन/ना.अ.ऐनका निवेदन)	७८२	२०७५	२८५७	१८०७	६३.२५	१०५०
	कुल जम्मा	९७२२	१०५६६	२०२८८	९८६७	४८.६३	१०४२१

सि.नं.	जिल्ला अदालतहरू	जिम्मेवारी	नयाँ दर्ता	जम्मा लगत	फछ्यौट	फ. प्र.	बांकी
१	देवानी मुद्दा	२१९३६	२४१२१	४६०५७	२२३२४	४८.४७	२३७३३
२	फौजदारी मुद्दा	१२३८१	१६६१०	२८९९१	१५९९३	५५.१७	१२९९८
	कुल जम्मा	३४३१७	४०७३१	७५०४८	३८३१७	५१.०६	३६७३१

अन्य अदालत तथा न्यायाधिकरणहरू*	जिम्मेवारी	नयाँ दर्ता	जम्मा लगत	फछ्यौट	फ. प्र.	बांकी
मुद्दा	६३६	५८५	१२२१	३८७	३१.७०	८३४

सबै अदालतहरूमा कुल मुद्दा	जिम्मेवारी	नयाँ दर्ता	जम्मा लगत	फछ्यौट	फ. प्र.	बांकी
	५७६३१	५६८८७	११४५१८	५५५५६	४८.५१	५८९६२

२. बांकी मुद्दाहरूको साल बसाली विवरण

सि.नं.	अदालतको नाम	०५/९अधिका	२०५९/६०	२०६०/६१	२०६१/६२	२०६२/६३	२०६३/६४	२०६४/६५	२०६५/६६	जम्मा बांकी	रवर्षनाघेका
१	सर्वोच्च अदालत	१६१	२८६	४१७	८७९	१०६८	१८७७	२६५४	३६३४	१०९७६	४६८८
२	पुनरावेदन अदालतहरू	०	०	१०	२१	१२८	५००	२७००	७०६२	१०४२१	६५९
३	जिल्ला अदालतहरू	१०	१४	६७	२३९	७१७	२३९९	७३८२	२५९०३	३६७३१	३४४६
४	अन्य अदालत तथा न्यायाधिकरणहरू*	०	७	११	१९	४१	५९	१९९	४९८	८३४	१३७
	कुल जम्मा	१७१	३०७	५०५	११५८	१९५४	४८३५	१२९३५	३७०९७	५८९६२	८९३०
	जम्मा बांकी मुद्दा प्रतिशतमा	०.२९	०.५२	०.८६	१.९६	३.३१	८.२०	२१.९४	६२.९२	१००.००	१५.१५

३. थुनुवा विवरण

सि.नं.	अदालतको नाम	थुनुवा मुद्दा	विदेशी थुनुवा		स्वदेशी थुनुवा		जम्मा
			महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	
१	सर्वोच्च अदालत	४७२	३	५	५२	४६३	५२३
२	पुनरावेदन अदालतहरू	५१९	१	१९	४३	५६४	६२७
३	विशेष अदालत	०	०	०	०	०	०
४	जिल्ला अदालतहरू	१८८९	५	६३	१७२	२७०६	२९४६
	जम्मा	२८८०	९	८७	२६७	३७३३	४०९६

४. मुलतवी मुद्दा र अभिलेखमा रहेको मिसिल संख्या

सि.नं.	अदालतको नाम	मुलतवी संख्या	अभिलेख मिसिल संख्या
१	सर्वोच्च अदालत	०	१६४१३४
२	पुनरावेदन अदालतहरू	१३११	२७९२३३
३	जिल्ला अदालतहरू	७८००	२०१२७५८
४	अन्य अदालत तथा न्यायाधिकरणहरू*	१२८	१४००२
जम्मा		९२३९	२४७०१२७

५. असुल तहसिल तर्फ

सि.नं.	सर्वे जिल्ला अदालतहरूमा	लगत	फर्क्योर्ट	फ. प्र.	बाकी
१	दण्ड जरिवाना तर्फ	४४१३७०५११४१६	२३५७४३६८६१५	५.३४	४१७७९६१४२८८१
२	कैदतर्फ	९५१०९१०८१०७	१४१०३१०११८	१४.८३	८१००७०६११९
३	फैसला कार्यान्वयनका निवेदनहरू	११६७५	५६९७	४८.८०	५९७८

६. कार्यरत जनशक्ति (आ.व.को अन्त्यमा)

सि.नं.	अदालतको नाम	न्यायाधीश	रा.प.	रा.प.अ.	सवारीचालक	का.सहयोगी	जम्मा
१	सर्वोच्च अदालत	२१	७९	१६५	१८	६२	३४५
२	पुनरावेदन अदालतहरू	६३	८४	३०९	३८	२३४	७२८
३	जिल्ला अदालतहरू	१३१	७४	१४९३	७२	५५३	२३२३
जम्मा		२१५	२३७	१९६७	१२८	८४९	३३९६

७. सवारी तथा संचार सामग्री विवरण

सि.नं.	अदालतको नाम	बस	कार	जिप	मोटरसाइकल	साइकल	कम्प्युटर	फोटोकॉपी	टेलिफोन	फ्याक्स
१	सर्वोच्च अदालत	३	३३	८	४१	७६	३१६	११	४७	७
२	पुनरावेदन अदालतहरू	०	३१	१६	११	६५	२६७	३३	१४४	३१
३	जिल्ला अदालतहरू	०	६०	५०	२९	३३४	४३१	१०६	२१६	७२
४	अन्यअदालत तथा न्यायाधिकरणहरू*	०	१२	३	१०	४२	५४	९	२३	७
जम्मा		३	१३६	७७	९१	५१७	१०६८	१५९	४३०	११७

८. वित्तीय विवरण

८.१ अदालतहरूका लागि विनियोजन, निकाशा र खर्चको विवरण

अदालतको नाम		सर्वोच्च अदालत	पुनरावेदन अदालत	जिल्ला अदालत	अन्यअदालत, न्यायाधिकरणहरू	कुल जम्मा
विनियोजन	चालु	९५९७५०००१००	१९६९९०९८४१९२	४९२३८४५४५१२४	३४३७६९७८४०	८१९७२७५०८५६
	पुजिगत	८२९५२०००	३९८३७०००१००	१७९५२८३००१००	३६२०००१००	३०५९३७३००१००
	जम्मा	१७८९२७०००१००	२३६८२७९८४१९२	६७१९१२८४५१२४	३७९९६९७८४०	११२५६६४८०८५६
निकाशा	चालु	१०१७०६२२३८३	१७३६२२७६०१५३	४६३७६६२९१८६	३२५९९७९९३	७७६९५०७५६०
	पुजिगत	७५६२७०९२८७	३७३८६५१३६७	१७२७८६४०१८४	३५३२९४२२९	२८९३३२९५०६७
	जम्मा	१७७३३३३३६७०	२११००९२७४२०	६३६५५२६९३७०	३६१३२७४१६७	१०६९०२८०२६२७
खर्च	चालु	१०१६२८४०१८१	१७३६२२७६०१५३	४६३७७०१२९२४६	३२५९२३५९३८	७७६९४४८१४१८
	पुजिगत	७५६२७०९२८७	३७२६६२९६१९८	१७२१५८००१६३	३५३२९४२२९	२८८५८४२६१७७
	जम्मा	१७७२५५४९४६८	२१०८८८९७७५१	६३५९२९३०२१०९	३६१२५३०१६७	१०६०१२९०७५१९५

८.२. राजश्व र धरौटी आम्दानी तर्फ

सि.नं.	अदालतको नाम	बाकी धरौटी	राजश्व
१	सर्वोच्च अदालत	३५७५७४०२१७७	४७९०७६८८१
२	पुनरावेदन अदालतहरू	२३७८०७५६९७	६७७९३१४१०
३	जिल्ला अदालतहरू	३६२६७३५७२१०	१४१४०४००१५५
४	अन्य अदालत तथा न्यायाधिकरणहरू*	२४२९४७९६६९	४२९८९०१५२
जम्मा		४४६५०६५२९३३	१५३४०३९७५५८

९. अदालतहरूमा रहेका लगत मुद्दा तथा रिट निवेदनहरूको विषयगत वर्गीकरण

९.२. अदालतहरूमा रहेका लगत मुद्दाहरूको विषयगत वर्गीकरण र प्रतिशत

सि.नं.	मुद्दाको विषय	सर्वोच्च अदालत		पुनरावेदन अदालत		जिल्ला अदालत		सबै अदालत	
		मुद्दा संख्या	प्रतिशत	मुद्दा संख्या	प्रतिशत	मुद्दा संख्या	प्रतिशत	मुद्दा संख्या	प्रतिशत
१.	अदालतको अवहेलना	१५०	१६१	१८६	११०७	१५५	०१२१	४९१	०१४८
२.	करकाप	१६	०१७	१११	०६४	८०५	११०७	९३२	०१९२
३.	करणी	१४९	१६०	३८०	२१८	९६२	११२८	१,४९१	११४७
४.	करार	८९	०१९६	२०५	११८	७०१	०१९३	९९५	०१९८
५.	कित्ते	३१५	३३९	२३१	१३३	७७०	११०३	१,३१६	११२९
६.	कूटपीट	६६	०१७	१९६	११२	२०६२	२१७५	२,३२४	२१२८
७.	गालि बेइज्यती	२१	०१२३	८०	०४६	१३८२	११८४	१,४८३	११४६
८.	गोवध	१	०१०१	६	०१०३	२६	०१०३	३३	०१०३
९.	चोरी	१७२	११८५	१०२४	५१८७	२०५४	२१७४	३,२५०	३१९९
१०.	जग्गा	३३५९	३६१५	६५२६	३७४४	१९१४४	२५१५१	२९,०२९	२८१५२
११.	जालसाजी	३४३	३६९	१४७३	८४५	६३३८	८४५	८,१५४	८१०१
१२.	ज्यान	१०४०	१११९	१३१७	७५६	३७०८	४१९४	६,०६५	५१९६
१३.	मानव बेचबिखन	८१	०१८७	१६०	०१९२	२९८	०१४०	५३९	०१५३
१४.	जुवा	०	०१००	०	०१००	१०	०१०१	१०	०१०१
१५.	ठगी	७७	०१८३	२१७	११२४	३३५	०१४५	६२९	०१६२
१६.	निर्वाचन	०	०१००	०	०१००	१	०१००	१	०१००
१७.	पारिवारिक	९५५	१०१२८	२०९८	१२१०४	१९१४९	२५१५२	२२,२०२	२११८२
१८.	विदेशी मुद्रा	७	०१०८	११	०१०६	८१	०१११	९९	०११०
१९.	वैदेशिक रोजगार	९	०११०	८२	०१४७	२५३	०१३४	३४४	०१३४
२०.	भ्रष्टाचार	६८७	७३९	१	०१०१	५	०१०१	६९३	०१६८
२१.	राजस्व सम्बन्धी	१४९	१६०	५	०१०३	७	०१०१	१६१	०११६
२२.	लागू औषध	१८९	२१०३	३५६	२१०४	८८७	१११८	१,४३२	१४११
२३.	लुटपीट	६१	०१६६	२०८	१११९	१७४५	२३३	२,०१४	११९८
२४.	लेनदेन	२५९	२१७९	१०५५	६१०५	११४४४	१५१२५	१२,७५८	१२१५४
२५.	वन	१९	०१२०	८७	०१५०	१०४	०११४	२१०	०१२१
२६.	विविध	१०७७	१११५९	१४१६	८१२	२६२२	३४९	५,११५	५१०३
	जम्मा	९२९१	१००	१७४३१	१००	७५०४८	१००	१०१७७०	१००

९.२. अदालतमा परेका मुद्दाहरूको कार्यविधिगत आधारमा वर्गीकरण

अदालत	सर्वोच्च अदालत			पुनरावेदन अदालत			जिल्ला अदालत			सबै अदालतहरू
	कार्यविधि	सामान्य	संक्षिप्त	विशेष	सामान्य	संक्षिप्त	विशेष	सामान्य	संक्षिप्त	
लगत	८६२८	४२	६२१	१६६३८	२७५	५१८	७११२५	२०५०	१८७३	१०१७७०
फछ्यौट	२८९४	१३	१०४	७६६७	१५१	२४२	३५९४२	१३१५	१०६०	४९३८८
बाँकी	५७३४	२९	५१७	८९७१	१२४	२७६	३५१८३	७३५	८१३	५२३८२

९.३. अदालतमा परेका मुद्दाहरूको कार्य प्रकृतिको आधारमा वर्गीकरण

अदालत	सर्वोच्च अदालत		पुनरावेदन अदालत		जिल्ला अदालत		सबै अदालतहरू		कुल जम्मा
	कार्यविधि	देवानी	फौजदारी	देवानी	फौजदारी	देवानी	फौजदारी	देवानी	
लगत	५५०३	३७८८	१०१०७	७३२४	४६०५७	२८९९१	६१६६७	४०१०३	१०१७७०
फछ्यौट	१७८६	१२२५	४३९९	३६६१	२२३२४	१५९९३	२८५०९	२०८७९	४९३८८
बाँकी	३७१७	२५६३	५७०८	३६६३	२३७३३	१२९९८	३३१५८	१९२२४	५२३८२

९.४. अदालतमा परेका रिट निवेदनहरूको कार्य प्रकृतिको आधारमा वर्गीकरण

अदालतको नाम	सर्वोच्च अदालत					जम्मा	पुनरावेदन अदालत			जम्मा	
	रिटको किसिम	वन्दीप्रत्यक्षीकरण	परमादेश	प्रतिषेध	अधिकारपृच्छा		उत्प्रेषण	वन्दीप्रत्यक्षीकरण	परमादेश		निषेधाज्ञा
लगत		७९	२२३	३३	३	३६३६	३९७४	१५७	९०२	१७९८	२८५७
फर्खोट	जारी	२४	३६	१	०	३२३	३८४	७१	२९६	२०८	५७५
	खारेज	३४	२२	७	१	५६७	६३१	७७	२६१	८५७	११९५
	अन्य	१८	५	३	०	२५५	२८१	४	५	२८	३७
	जम्मा	७६	६३	११	१	११४५	१२९६	१५२	५६२	१०९३	१८०७
बाँकी		३	१६०	२२	२	२४९१	२६७८	५	३४०	७०५	१०५०

१०. प्रकाशन

१०.१. नेपाल कानून पत्रिकाको प्रकाशन
भाग ५०, २०६५ अंक १२ सम्म

१०.२. सर्वोच्च अदालत बुलेटिनको प्रकाशन
वर्ष १८ अंक ६, पूर्णाङ्क ४०८ सम्म

११. मुद्दा फर्खोटको प्रकार

अदालतको नाम	प्रकृति	तजबिजी	मिलापत्र	डिसमिस	मुद्दा फिता	मुलतवी	तामेली	खारेजी	मेलमिलाप	सरुवा
पुनरावेदन अदालतहरू	संख्या	१५५००	७७३	०	—	३३८	७३२	२०८७	०	—
	प्रतिशतमा	७९.७७	३.९८	०.००	—	१.७४	३.७७	१०.७४	०.००	—
जिल्ला अदालतहरू	संख्या	२०२७०	८०८६	३१४४	३११३	१०६३	१७१५	८२०	६७	३९
	प्रतिशतमा	५२.९०	२१.१०	८.२१	८.१२	२.७७	४.४८	२.१४	०.१७	०.१०

१२. विविध

सि.नं.	विषय	संख्या
१	सबभन्दा बढी मुद्दा परेको विषय	जग्गा २९०२९
२	सबभन्दा बढी मुद्दा भएको पुनरावेदन अदालत	पाटन ७११९
३	सबभन्दा कम मुद्दा भएको पुनरावेदन अदालत	जुम्ला ६३
४	सबभन्दा बढी मुद्दा भएको जिल्ला अदालत	काठमाडौं ११५५८
५	सबभन्दा कम मुद्दा भएको जिल्ला अदालत	मुस्ताङ,मनाङ ४
६	सबभन्दा बढी न्यायाधीशहरू कार्यरत रहेको पुनरावेदन अदालत	पाटन १५
७	सबभन्दा बढी न्यायाधीशहरू कार्यरत रहेको जिल्ला अदालत	काठमाडौं १३
८	१ जना न्यायाधीशको दरबन्दी रहेको जिल्ला अदालतहरूको संख्या	५२
९	२ जना न्यायाधीशको दरबन्दी रहेको जिल्ला अदालतहरूको संख्या	७
१०	३ जना न्यायाधीशको दरबन्दी रहेको जिल्ला अदालतहरूको संख्या	७
११	४ जना न्यायाधीशको दरबन्दी रहेको जिल्ला अदालतहरूको संख्या	५
१२	५ जना न्यायाधीशको दरबन्दी रहेको जिल्ला अदालतहरूको संख्या	३
१३	१३ जना न्यायाधीशको दरबन्दी रहेको जिल्ला अदालतहरूको संख्या	१

* अन्य अदालत तथा न्यायाधिकरणहरूमा विशेष अदालत, श्रम अदालत, प्रशासकीय अदालत, राजश्व न्यायाधिकरणहरू समावेश गरिएको छ ।

बिषय सूची

परिच्छेद - १

न्यायपालिकाको परिचय

विषय	पृष्ठ संख्या
१.१. विषय प्रवेश	१
१.२. न्यायपालिकाको संगठनात्मक स्वरूप	२
१.३. जनशक्तिको स्थिति	४
१.४. सम्पादित कार्य विवरण	४
१.५. अदालतहरूको मुद्दा फछ्यौटको त्रैमासिक स्थिति	५

परिच्छेद - २

न्यायपालिका सुदृढीकरण तथा विकास

२.१. न्यायपालिकाको पञ्चवर्षीय रणनीतिक योजना	६
२.२. निरीक्षण तथा अनुगमन	३०
२.३. निर्माण तथा भौतिक सुधारका कार्यहरू	३१
२.४. सम्मेलन, अध्ययन भ्रमण, तालिम र गोष्ठी	३३
२.५. नमूना अदालत कार्यक्रम	३५
२.६. माननीय न्यायाधीशहरूलाई कानून वा न्याय सम्बन्धी अनुसन्धान, अन्वेषणमा खटाईएको	३८
२.७. कानूनी सहायता/प्रतिनिधित्व	३९

परिच्छेद - ३

सर्वोच्च अदालत

३.१. गठन	४०
३.२. प्रधान न्यायाधीश र न्यायाधीशहरूको नियुक्ति	४०
३.३. इजलासको गठन र कार्यप्रणाली	४०
३.४. जनशक्ति	४१
३.५. न्यायिक कार्य	४१
३.६. निरीक्षण सुपरीवेक्षण	४४
३.७. प्रशासकीय एवं सुधारमूलक कार्यहरूका लागि गठित विभिन्न समितिहरू	४४
३.८. रेखा तथा लिखत परीक्षण	४६
३.९. सूचना प्रविधिको प्रयोग	४६
३.१०. सर्वोच्च अदालतको भवनको स्थिति र वित्तीय विवरण	४८

परिच्छेद - ४

पुनरावेदन अदालत

४.१. गठन	४९
४.२. न्यायाधीशको नियुक्ति	४९
४.३. इजलासको गठन र कार्यप्रणाली	४९
४.४. जनशक्ति	५०
४.५. पुनरावेदन अदालतको क्षेत्राधिकार	५०
४.६. निरीक्षण	५३
४.७. पुनरावेदन अदालतहरूको भवनको स्थिति र वित्तीय विवरण	५३

परिच्छेद - ५

जिल्ला अदालत

५.१. गठन	५४
५.२. न्यायाधीशको नियुक्ति	५४
५.३. इजलासको गठन	५४
५.४. जनशक्ति	५४
५.५. जिल्ला अदालतको अधिकार क्षेत्र	५४
५.६. सम्पादित कार्य प्रगति	५५
५.७. जिल्ला अदालतहरुमा २ वर्ष नाघेका मुद्दा र फछ्यौट ६० प्रतिशत भएका जिल्ला अदालतहरु	५८
५.८. जिल्ला अदालतहरुको भवनको स्थिति र वित्तीय विवरण	५९

परिच्छेद - ६

अन्य अदालत एवं न्यायाधिकरणहरु

६.१. विशेष अदालत	६०
६.२. प्रशासकीय अदालत	६०
६.३. श्रम अदालत	६०
६.४. राजश्व न्यायाधिकरण	६०
६.५. अन्य अदालत तथा न्यायाधिकरणहरुको समष्टी कार्य प्रगति	६१

परिच्छेद - ७

न्याय परिषद् र न्याय सेवा आयोग

७.१. पृष्ठभूमि	६२
७.२. न्याय परिषद्	६२
७.३. काम कारवाहीको विवरण	६५
७.४. न्याय सेवा आयोग	७१
७.५. न्याय परिषद् सचिवालय	७३
७.६. वित्तीय विवरण एवं भौतिक अवस्था	७४
७.७. वेरुजु शुन्य	७४

परिच्छेद - ८

सर्वोच्च अदालतबाट प्रतिपादन भएका नयाँ नजीरहरुको विवरण

७५

परिच्छेद - ९

समस्या र सुझाव

७६

परिशिष्टहरु

८३

परिशिष्ट नं.

१. सर्वोच्च अदालतका माननीय न्यायाधीशहरुको नाम र संपादित कार्य विवरण	८३
२. सर्वोच्च अदालतको मुद्दा, रिट तथा अन्य निवेदनको समष्टिगत लगत, फछ्यौट र बाँकीको विवरण	८३
३. पूर्ण/विशेष इजलासमा पर्न आएका रिट निवेदनहरुको विवरण	८३
४. पूर्ण इजलासमा पर्न आएका मुद्दा तथा रिट निवेदनको विवरण	८४

५.	संयुक्त / एकल इजलासमा परेका रिट निवेदनहरूको विवरण	८४
६.	विभिन्न इजलासमा पर्न आएका रिट निवेदनहरूको विषयगत विवरण	८४
७.	मुद्दा र रिटको प्रकृति र कार्यविधिको आधारमा वर्गीकृत विवरण	८४
८.	सर्वोच्च अदालतले शुरु / विविध मुद्दा उपर कारवाई र किनारा गरेको विवरण	८४
९.	सर्वोच्च अदालतमा पर्न आएका पुनरावलोकनका निवेदनहरूको विवरण	८५
१०.	सर्वोच्च अदालतमा पर्न आएका दोहोऱ्याइ पाउं भन्ने निवेदनहरूको विवरण	८५
११.	सर्वोच्च अदालतमा पर्न आएका पुनरावेदनको अनुमति पाउं भन्ने निवेदनहरूको विवरण	८५
१२.	सर्वोच्च अदालतमा परेका निवेदनहरूको विवरण	८५
१३.	सर्वोच्च अदालतमा परेका प्रतिवेदनहरूको विवरण	८५
१४.	वांकी मुद्दा तथा रिट निवेदनहरूको सालवसाली विवरण	८५
१५.	मुलतवी विवरण	८५
१६.	मातहत अदालतका फैसला उपर सर्वोच्च अदालतमा परेका मुद्दाको विवरण	८६
१७.	सर्वोच्च अदालतमा परेका थुनुवा मुद्दाको विवरण	८६
१८.	मुद्दाको विषयगत वर्गीकरण	८७
१९.	सर्वोच्च अदालतमा परेका मुद्दाहरूको विगोको आधारमा वर्गीकरण	८७
२०.	सर्वोच्च अदालतमा परेका मुद्दाहरूको दण्ड जरिवाना र कैदको आधारमा वर्गीकरण	८८
२१.	सर्वोच्च अदालतको पुस्तक सम्बन्धी विवरण	८८
२२.	सर्वोच्च अदालतमा प्राप्त भएका विवादित लिखतहरूको परीक्षण विवरण	८८
२३.	सर्वोच्च अदालतको बजेट विनियोजन र खर्च	८८
२४.	सर्वोच्च अदालतको धरौटी रकम	८८
२५.	सर्वोच्च अदालतको राजश्व विवरण	८८
२६.	सर्वोच्च अदालतको जनशक्ति विवरण	८९
२७.	सर्वोच्च अदालतमा कार्यरत राजपत्रांकित अधिकृतहरूको नामावली	८९
२८.	सर्वोच्च अदालतबाट गरिएको मातहतका अदालत / कार्यालय निरीक्षण सम्बन्धी विवरण	९०
२९.	सर्वोच्च अदालतको अचल सम्पत्ती विवरण	९१
३०.	सर्वोच्च अदालतको सवारी, संचार, कम्प्यूटर आदिको विवरण	९१
३१.	सर्वोच्च अदालतको अभिलेख सम्बन्धी विवरण	९१
३२.	पुनरावेदन अदालतका न्यायाधीशहरूको नामावली तथा सम्पादित कार्य विवरण	९२
३३.	पुनरावेदन अदालतका न्यायाधीशहरूको कार्य सम्पादन विवरण	९४
३४.	पुनरावेदन अदालतहरूमा पर्न आएका मुद्दाहरूको विवरण	९६
३५.	पुनरावेदन अदालतमा परेका न्या.प्र.ऐन तथा नागरिक अधिकार ऐन बमोजिका निवेदनहरूको विवरण	९७
३६.	पुनरावेदन अदालतमा परेका मुद्दाहरूको कार्यविधिको आधारमा वर्गीकरण	९७
३७.	पुनरावेदन अदालतमा परेका मुद्दा र न्या.प्र.ऐन तथा नागरिक अधिकार ऐन बमोजिका निवेदनहरूको समष्टिगत लगत फछ्यौट र बांकीको विवरण	९८
३८.	पुनरावेदन अदालतमा रहेका बांकी मुद्दा तथा न्या.प्र.ऐन तथा नागरिक अधिकार ऐन बमोजिका निवेदनहरूको साल वसाली विवरण	९९
३९.	पुनरावेदन अदालतमा रहेका निवेदन र प्रतिवेदन	९९
४०.	पुनरावेदन अदालतहरूको थुनुवा विवरण	१००
४१.	पुनरावेदन अदालतहरूको मुलतवी विवरण	१००
४२.	पुनरावेदन अदालतमा परेका मुद्दाको विषयगत वर्गीकरण	१००
४३.	पुनरावेदन अदालतमा परेका मुद्दाको विगोको आधारमा वर्गीकरण	१०३
४४.	पुनरावेदन अदालतमा परेका मुद्दाको दण्ड सजायको आधारमा वर्गीकरण	१०३
४५.	पुनरावेदन अदालतहरूको बजेट विनियोजन र खर्चको विवरण	१०४
४६.	पुनरावेदन अदालतहरूको धरौटी विवरण	१०४
४७.	पुनरावेदन अदालतहरूको राजश्वको विवरण	१०४

४८.	पुनरावेदन अदालतबाट गरिएको मातहतका अदालत र अर्ध न्यायिक निकायहरूको निरीक्षण सम्बन्धी विवरण	१०५
४९.	पुनरावेदन अदालतहरूको अचल सम्पत्ती विवरण	१०६
५०.	पुनरावेदन अदालतहरूको सवारी, संचार, कम्प्यूटर आदिको विवरण	१०७
५१.	पुनरावेदन अदालतहरूको अभिलेख सम्बन्धी विवरण	१०७
५२.	पुनरावेदन अदालतहरूमा कार्यरत जनशक्ति विवरण	१०८
५३.	जिल्ला अदालतका न्यायाधीशहरूको नाम र कार्यसम्पादन विवरण	१०९
५४.	जिल्ला अदालतका न्यायाधीशहरूको कार्य सम्पादन विवरण	११३
५५.	जिल्ला अदालतहरूमा परेका देवानी र फौजदारी मुद्दाहरूको लगत, फछ्यौट र बांकीको विवरण	११७
५६.	जिल्ला अदालतमा परेका मुद्दाहरूको कार्यविधीको आधारमा वर्गीकरण	१२०
५७.	जिल्ला अदालतहरूको मुद्दाहरूको लगत, फछ्यौट र बांकीको विवरण	१२५
५८.	जिल्ला अदालतहरूमा रहेका बांकी मुद्दाको सालवसाली विवरण	१२७
५९.	मुलतवी विवरण	१२९
६०.	थुनुवा विवरण	१३१
६१.	जिल्ला अदालतमा परेका मुद्दाहरूको विषयगत वर्गीकरण	१३३
६२.	जिल्ला अदालतमा परेका मुद्दाहरूको दण्ड सजाय र विगोको आधारमा वर्गीकरण	१४२
६३.	जिल्ला अदालतहरूमा रहेका दण्ड जरिवाना र कैदको लगत, फछ्यौट र बांकीको विवरण	१४५
६४.	फैसला कार्यान्वयनहरूको विवरण	१४७
६५.	जिल्ला अदालतहरूको बजेट विनियोजन र खर्चको विवरण	१५२
६६.	जिल्ला अदालतहरूको धरौटी विवरण	१५४
६७.	जिल्ला अदालतहरूको राजश्व विवरण	१५६
६८.	जिल्ला अदालतहरूको अचल सम्पत्ती विवरण	१५८
६९.	जिल्ला अदालतहरूको सवारी, संचार, कम्प्यूटर आदिको विवरण	१५९
७०.	जिल्ला अदालतहरूको अभिलेख सम्बन्धी विवरण	१६०
७१.	जिल्ला अदालतहरूमा कार्यरत जनशक्तिको विवरण	१६२
७२.	अन्य अदालत तथा राजश्व न्यायाधिकरणहरूको लगत, फछ्यौट र बांकीको विषयगत विवरण	१६५
७३.	विशेष अदालतको लगत, फछ्यौट र बांकीको विवरण	१६५
७४.	विशेष अदालतको थुनुवा विवरण	१६५
७५.	अन्य अदालत तथा न्यायाधिकरणहरूको मुद्दाको सालवसाली विवरण	१६५
७६.	अन्य अदालत तथा न्यायाधिकरणहरूको मूलतवी सम्बन्धी विवरण	१६६
७७.	अन्य अदालत तथा न्यायाधिकरणहरूको बजेट विनियोजन र खर्चको विवरण	१६६
७८.	अन्य अदालत तथा न्यायाधिकरणहरूको धरौटी विवरण	१६६
७९.	अन्य अदालत तथा न्यायाधिकरणहरूको राजश्व विवरण	१६६
८०.	अन्य अदालत तथा न्यायाधिकरणहरूको अचल सम्पत्ती विवरण	१६६
८१.	अन्य अदालत तथा न्यायाधिकरणहरूको सवारी, संचार, कम्प्यूटर आदिको विवरण	१६७
८२.	अन्य अदालत तथा न्यायाधिकरणहरूको अभिलेख सम्बन्धी विवरण	१६७
८३.	अन्य अदालतहरू तथा न्यायाधिकरणहरूमा कार्यरत जनशक्तिको विवरण	१६८
८४.	वैतनिक कानून व्यवसायीबाट कानूनी सहायता/प्रतिनिधित्व सम्बन्धी विवरण	१६९
८५.	अदालतहरूमा भुक्तानी दिन बांकी रहेका रकमको विवरण	१७०
८६.	न्यायाधीशहरूको विवरण	१७१
८७.	नेपाल न्याय सेवा राजपत्राङ्कित विशिष्ट श्रेणी	१७६
८८.	न्यायाधीशहरूको प्रथम राष्ट्रिय सम्मेलन, २०६५ बाट पारित घोषणापत्र	१८६
८९.	न्यायाधीश आचार संहिता, २०६५	१८८

परिच्छेद-१ न्यायपालिकाको परिचय

१.१. विषय प्रवेश

न्यायपूर्ण समाजको स्थापना गर्नु राज्यको प्रमुख दायित्व हो । राज्यको केन्द्रीय कार्य संचालनमा प्रमुख तीन अङ्गहरू कार्यपालिका, व्यवस्थापिका र न्यायपालिकाको आ-आफ्नो भूमिका रहेको हुन्छ । यी अङ्गहरू बीचमा शक्ति पृथकीकरण र शक्ति सन्तुलनको माध्यमबाट एक अङ्गको काम कारवाहीमा अहस्तक्षेप र सन्तुलन कायम गरी राज्यको दैनिक प्रशासन संचालन गर्ने कार्य आधुनिक, सभ्य र प्रजातान्त्रिक मुलुकहरूले स्वीकार गरेको पाइन्छ । न्यायपालिकाको प्रमुख कार्य संविधान, कानून तथा न्यायका मान्य सिद्धान्त अनुसार न्याय सम्पादन गर्नु हो । न्यायकर्ताले न्याय सम्पादनको कार्यलाई निष्पक्ष, निर्भिक र स्वतन्त्रपूर्वक सम्पादन गर्नका लागि प्रत्येक प्रजातान्त्रिक मुलुकहरूमा स्वतन्त्र न्यायपालिकाको व्यवस्था गरिएको हुन्छ । न्याय, स्वतन्त्रता, लोकतन्त्र र समानता लगायत अन्य मानव अधिकारको संरक्षण तथा विधिको शासनको प्रबर्द्धनका लागि समेत स्वतन्त्र न्यायालय आवश्यक ठानिन्छ ।

न्यायिक काम कारवाहीहरू बेग्लै निकायबाट सम्पादन गर्ने गरी नेपालमा पहिलो पटक वि.सं. १९९७ साल आषाढ १२ गते रोज ३ मा जारी भएको सनदद्वारा न्यायपालिकालाई कार्यकारिणीबाट अलग गरियो । तत्पश्चात नेपालमा प्रधान न्यायालय, भारदारी, अपिल र अमिनी अदालतहरूको स्थापना भयो । जसअनुसार प्रधान न्यायालयले वि.सं. १९९७ साल साउन १ गते देखि आफ्नो कार्य प्रारम्भ गर्‍यो । संवैधानिक व्यवस्थाका रूपमा नेपालको अन्तरिम शासन विधान, २००७ को धारा ३२ ले नेपालमा प्रधान न्यायालय रहने व्यवस्था गर्‍यो । तत्पश्चात वि. सं. २००९ साल वैशाख २६ गते देखि लागु भएको प्रधान न्यायालय ऐन, २००८ ले प्रधान न्यायालयको काम, कर्तव्य र अधिकारका सम्बन्धमा थप स्पष्टता गर्‍यो । यस ऐनले प्रधान न्यायालयको फैसला वा आदेश सबैले पालना गर्नु पर्ने व्यवस्था गरेको थियो । यसकासाथै उक्त ऐनको दफा ३० ले सर्वप्रथम प्रधान न्यायायलाई वन्दीप्रत्यक्षीकरण, परमादेश, प्रतिषेध, उत्प्रेषण र अधिकारपृच्छाको रिट जारी गर्ने अधिकार समेत प्रदान गरेको पाइन्छ ।

प्रधान न्यायालय ऐन, २००८ लाई खारेज गरी २०१३ साल जेठ ८ गते जारी भएको सर्वोच्च अदालत ऐन, २०१३ ले सर्वोच्च अदालतको स्थापना गर्‍यो । तत्पश्चात नेपाल अधिराज्यको संविधान, २०१५ ले सर्वोच्च अदालत सम्बन्धी संवैधानिक व्यवस्था गर्‍यो । वि.सं. २०१६ साल माघ १ गते लागु भएको न्याय प्रशासन सुधार ऐन, २०१६ ले सर्वोच्च अदालत, उच्च अदालत, जिल्ला अदालत र इलाका अदालत गरी चार तहको अदालत रहने व्यवस्था गर्‍यो । त्यसपछि न्याय प्रशासन (विविध व्यवस्था) ऐन, २०१८ ले उच्च अदालतलाई खारेज गरेको पाइन्छ ।

नेपालको संविधान, २०१९ को धारा ६८ ले सर्वोच्च अदालतको स्थापना सम्बन्धी व्यवस्था गर्नुका साथै उक्त अदालतलाई अभिलेख अदालतको रूपमा समेत संवैधानिक मान्यता प्रदान गरेको पाइन्छ । न्याय प्रशासन सुधार अध्यादेश, २०३० जारी भए पश्चात सो अध्यादेश अनुसार २०३१ साल वैशाख १ गते देखि सर्वोच्च अदालत, क्षेत्रीय अदालत, अञ्चल अदालत र जिल्ला अदालत गरी पूनः चार तहका अदालतहरू कायम भयो । उक्त अध्यादेशलाई प्रतिस्थापन गरी २०३१ साल श्रावण १८ गते देखि न्याय प्रशासन सुधार ऐन, २०३१ लागू भएको पाइन्छ ।

वि.सं २०४६ सालमा भएको राजनैतिक परिवर्तन पश्चात जारी भएको नेपाल अधिराज्यको संविधान, २०४७ ले नेपालमा सर्वोच्च अदालत, पुनरावेदन अदालत र जिल्ला अदालत गरी पुनः तीन तहको अदालती संरचना कायम गर्‍यो । उक्त संविधानले स्वतन्त्र एवं सक्षम न्यायपालिकाको अवधारणाहरूलाई आत्मसात गरेको पाइन्छ । तत्पश्चात जारी भएको न्याय प्रशासन ऐन, २०४८ ले सर्वोच्च अदालत, पुनरावेदन अदालत र जिल्ला अदालतको क्षेत्राधिकार सम्बन्धमा व्यवस्था गरेको छ । यस्तै गरी सर्वोच्च अदालत ऐन, २०४८ ले समेत सर्वोच्च अदालतको काम, कर्तव्य र अधिकारका सम्बन्धमा व्यवस्था गरेको छ ।

वि.सं. २०६३ सालको राजनैतिक परिवर्तन पश्चात जारी भएको नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ को प्रस्तावनामा प्रतिस्पर्धात्मक बहुदलीय लोकतान्त्रिक शासन व्यवस्था, नागरिक स्वतन्त्रता, मौलिक अधिकार, मानव अधिकार, वालिग मताधिकार, आवधिक निर्वाचन प्रणाली, पूर्ण प्रेस स्वतन्त्रता, स्वतन्त्र न्यायपालिका तथा कानूनी राज्य लगायतका मूल्य मान्यताको अवधारणाहरूलाई स्वीकार गरिएको छ । नेपालको न्याय सम्बन्धी अधिकार संविधान र कानून तथा न्यायका मान्य सिद्धान्त अनुसार अदालत तथा न्यायिक निकायहरूबाट प्रयोग गरिने कुराको संवैधानिक प्रत्याभूति गरिएको छ । त्यस्तै न्यायाधीशहरूको नियुक्ति, सरुवा, अनुशासन सम्बन्धी कारवाही, बर्खासी र न्याय प्रशासन सम्बन्धी अन्य कुराहरूको सिफारिस गर्न वा परामर्शका लागि अलग्गै संवैधानिक अङ्गको रूपमा न्याय परिषद्को व्यवस्था समेत गरिएको छ । अन्तरिम संविधानले नेपालको न्यायपालिकाले स्वतन्त्र न्यायपालिका सम्बन्धी अवधारणा र मूल्य मान्यतालाई अनुसरण गर्नु पर्ने व्यवस्था गरेको छ । न्यायाधीशलाई न्यायाधीशको पदमा बाहेक अन्य कुनै पदमा सरुवा नगरिने र काममा नलगाउने व्यवस्था गरेर कार्यगत स्वतन्त्रताको संरक्षण गरिएको छ भने मुद्दा मामिलाको रोहमा अदालतले दिएको आदेश

वा निर्णय सबैले पालन गर्नु पर्ने संवैधानिक व्यवस्था गरी न्यायिक निर्णयको मान्यता अङ्गीकार गरेको छ। यस अतिरिक्त न्याय सम्पादनको कार्यमा अदालतलाई सहयोग गर्नु नेपाल सरकार र मातहत सबै कार्यालय तथा पदाधिकारीहरूको कर्तव्य तोकिएको साथै मुद्दा मामिलाको रोहमा सर्वोच्च अदालतले गरेको कानूनको व्याख्या वा प्रतिपादन गरेको कानूनी सिद्धान्त नेपाल सरकार लगायत सबै अड्डा अदालतहरूले बाध्यात्मक रूपमा मान्नुपर्ने व्यवस्था पनि गरेको छ।

नेपालको तीन वर्षीय अन्तरिम योजना (२०६४/०६५-२०६६/०६७) ले न्याय प्रशासनलाई सक्षम र प्रभावकारी बनाई जनचाहना र आवश्यकता अनुसार छिटो छरितो सेवा प्रदान गर्न न्याय सम्बद्ध क्षेत्रको संस्थागत सुदृढीकरण गर्दै न्याय प्रशासनलाई छिटोछरितो, प्रभावकारी र जवाफदेही बनाउने नीति अख्तियार गरेको छ। साथै उक्त योजनाले न्याय सम्बद्ध क्षेत्रमा आवधिक रणनीतिहरूको कार्यान्वयन र अनुगमनलाई प्रभावकारी बनाउने कार्यक्रम समेत तय गरेको छ।

१.२. न्यायपालिकाको संगठनात्मक स्वरूप

नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ को धारा १०१ अनुसार नेपालमा देहाय बमोजिमका अदालतहरू रहने व्यवस्था गरिएको छ :-

- (क) सर्वोच्च अदालत,
- (ख) पुनरावेदन अदालत, र
- (ग) जिल्ला अदालत।

न्यायपालिकाको संरचनामा सर्वोच्च अदालत सबैभन्दा माथिल्लो तहको अदालत हो। संविधान सभा सम्बन्धी अदालत बाहेक नेपालका सबै अदालत र न्यायिक निकायहरू सर्वोच्च अदालतका मातहतमा हुने व्यवस्था गर्दै सर्वोच्च अदालत अभिलेख अदालत हुने र यसले आफ्नो र आफ्ना मातहतका अदालत वा न्यायिक निकायहरूको अवहेलनामा कारवाही चलाई कानून बमोजिम सजाय गर्न सक्ने व्यवस्था गरेको छ। सर्वोच्च अदालतको मातहतमा दोस्रो तहको अदालतको रूपमा पुनरावेदन अदालतहरू रहेका छन्। हाल नेपाल राज्यका विभिन्न भौगोलिक क्षेत्रहरूमा रहेका पुनरावेदन अदालतहरूको संख्या १६ वटा तथा पुनरावेदन अदालत राजविराज, मुकाम ओखलढुंगा समेत रहेका छन्। यसै गरी शुरु तहको अदालतको रूपमा प्रत्येक जिल्लामा एउटाका दरले ७५ जिल्लामा ७५ जिल्ला अदालतहरू रहेका छन्।

नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ को धारा १०१(२) मा माथि उल्लेख भएका तीन तहका अदालतहरू बाहेक कुनै खास किसिम र प्रकृतिका मुद्दाहरूको कारवाही र किनारा गर्न कानूनद्वारा अन्य अदालत वा न्यायाधिकरणको स्थापना र गठन गर्न सकिने व्यवस्था गरेको छ। तर कुनै खास मुद्दाको लागि अदालत, न्यायिक निकाय वा न्यायाधिकरणको गठन गर्न नसकिने संवैधानिक व्यवस्था रहेको छ।

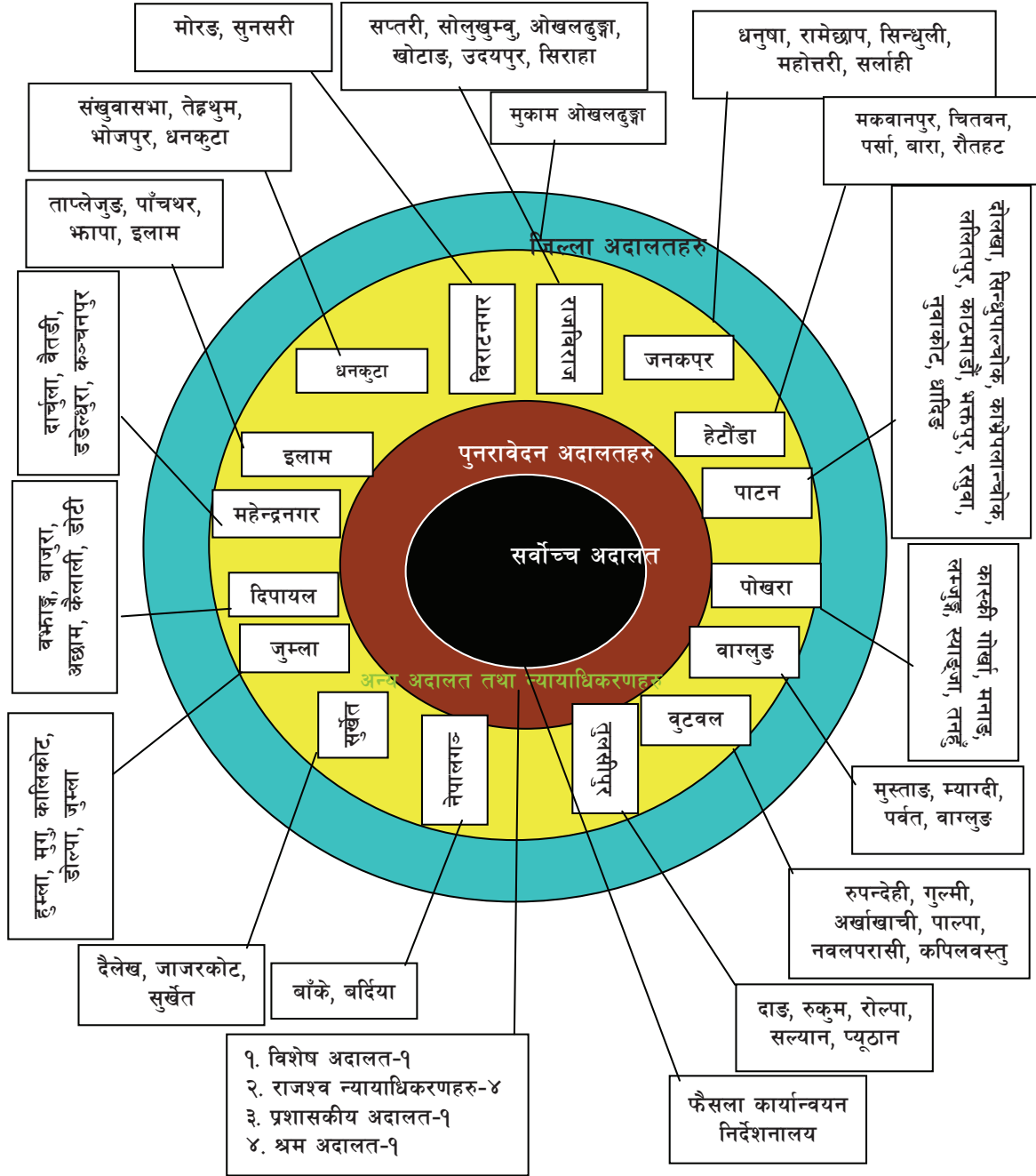
उपर्युक्त अदालतहरूका अलावा नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ को धारा ११८ ले गरेको व्यवस्था अनुरूप निर्वाचन सम्बन्धी उजूरी हेर्न एक संविधान सभा अदालतको स्थापना गरिएको छ। यस अदालत संचालनका लागि व्यवस्थापिका-संसदद्वारा छुट्टै ऐन निर्माण गरिएको छ। यस अदालतमा कार्य गर्नको लागि सर्वोच्च अदालतका तीन जना माननीय न्यायाधीशहरू तोकिएको भएको छ। यस अदालतले सर्वोच्च अदालतमा नै आफ्नो मुकाम कायम गरी आफ्नो कार्य सम्पादन गर्दै आएको छ। समग्र न्यायपालिकाको संगठनात्मक स्वरूप देहायको तालिकामा देखाईएको छ :-

न्यायपालिकाको संगठनात्मक स्वरूप

क. सर्वोच्च अदालत^{१०}

ख. संविधान सभा सम्बन्धी अदालत

^{१०} सर्वोच्च अदालत-१, पुनरावेदन अदालतहरू-१६, पुनरावेदन अदालत राजविराज मुकाम ओखलढुङ्गा, जिल्ला अदालतहरू-७५, अन्य अदालत तथा न्यायाधिकरणहरू-७ (विशेष अदालत, प्रशासकीय अदालत, श्रम अदालत, राजश्व न्यायाधिकरणहरू-४), फैसला कार्यान्वयन निर्देशनालय-१।

१.३. जनशक्तिको स्थिति

अदालतमा न्याय इन्साफ गर्ने काममा प्रत्यक्षतः संलग्न रहने न्यायाधीशहरु र न्याय सम्पादन गर्ने कार्यमा सहयोगीको भूमिका निर्वाह गर्ने अथवा मुद्दाको दर्ता देखि फैसला र त्यसको कार्यान्वयन गर्ने तहसम्म आवश्यक प्रशासनिक तथा कार्यविधिगत काम कारवाहीहरु सम्पन्न गर्न संलग्न रहने अधिकृत र सहायक स्तरका कर्मचारीहरु गरी दुई किसिमका जनशक्ति कार्यरत रहेका छन्। नेपालको अन्तरिम संविधान बमोजिम न्यायाधीशहरुको नियुक्ति, सरुवा, अनुशासन सम्बन्धी कारवाही तथा वर्खासी समेतको कार्य न्याय परिषद्को सिफारिसमा गरिन्छ। त्यस्तै नेपाल न्याय सेवाको राजपत्राङ्कित पदमा नियुक्ति, सरुवा, बढुवा गर्दा वा त्यस्तो पदमा बहाल रहेको कुनै कर्मचारीलाई विभागीय सजाय गर्दा न्याय सेवा आयोगको सिफारिस बमोजिम गर्नुपर्ने संवैधानिक व्यवस्था रहेको छ भने अन्य कर्मचारीको हकमा निजामती सेवा ऐन, नियम बमोजिमको व्यवस्था अनुशरण गरिन्छ। यस आर्थिक वर्षको अन्त्यमा सबै अदालतहरुमा कार्यरत जनशक्तिको विवरण निम्न अनुसार छ :-

सि.नं.	अदालतको नाम	न्यायाधीशहरु		राजपत्राङ्कित कर्मचारीहरु				अन्य कर्मचारीहरु			जम्मा
		महिला	पुरुष	विशिष्ट	प्रथम	द्वितीय	तृतीय	रा.प.अ.	सवारीचालक	का.स.	
१	सर्वोच्च अदालत	२	१९	१	४	५६	१८	१६५	१८	६२	३४५
२	पुनरावेदन अदालत	१	६२	०	१३	१५	५६	३०९	३८	२३४	७२७
३	जिल्ला अदालत	२	१२९	०	०	१९	५५	१४९३	७२	५५३	२३२४
	जम्मा	५	२१०	१	१७	९०	१२९	१९६७	१२८	८४९	३३९६
	कुल जम्मा		२१५		२३७			२९४४			३३९६

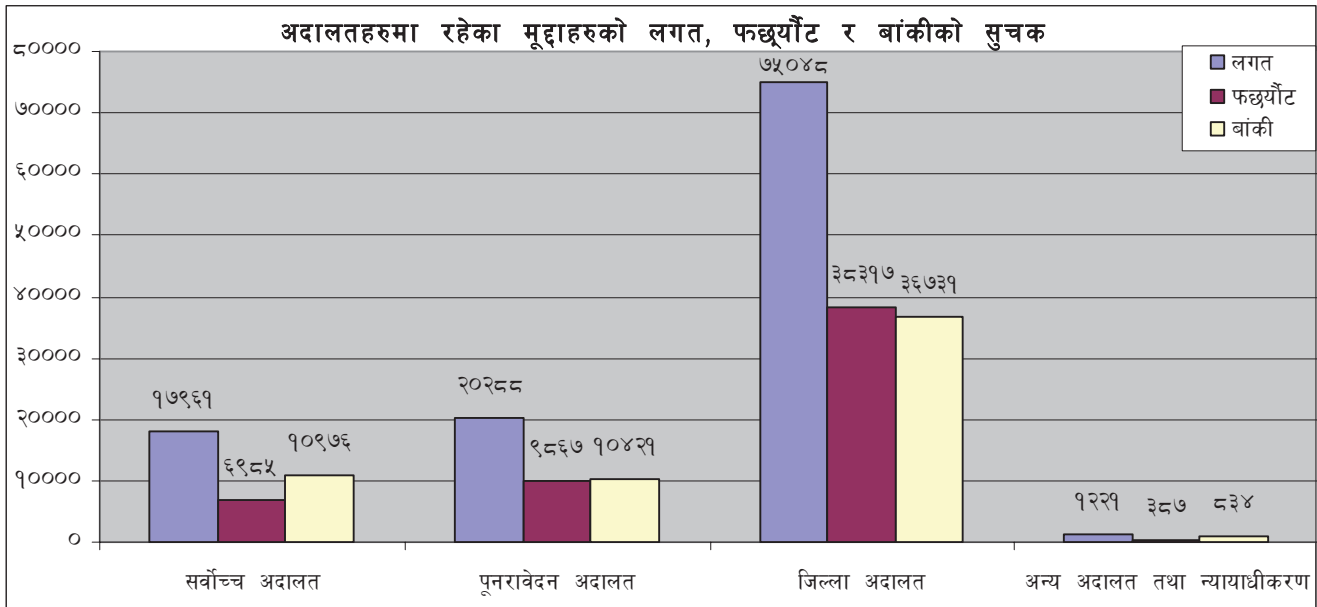
पुनरावेदन अदालत राजविराज मुकाम ओखलढुङ्गा विगत लामो समयदेखि संचालनमा आउन नसक्दा त्यहाँको दरबन्दीका प्रायः जसो कर्मचारीहरुलाई अन्य विभिन्न अदालतहरुमा काजमा राखी काम लगाइदै आएको छ। त्यसै गरी अन्य अदालत तथा न्यायाधिकरणहरु तर्फ राजश्व न्यायाधिकरणहरु तथा विशेष अदालतमा न्यायाधीशको रुपमा कार्य गर्नको लागि पुनरावेदन अदालतमा कार्यरत न्यायाधीशहरु मध्येबाटै खटाउने गरिएको छ। प्रशासकीय अदालतमा एक जना अध्यक्ष र दुई जना सदस्य सहित -३ जना, श्रम अदालतमा मुद्दा हेर्ने अधिकारी -१ जना, कानून बमोजिम नियुक्ति हुने व्यवस्था छ। उल्लेखित अन्य अदालत तथा न्यायाधिकरणहरुमा न्याय सेवा बाहेक अन्य सेवाहरुबाट समेत कामको प्रकृतिको आधारमा कर्मचारीहरु पदस्थापन गर्ने गरिएको छ। यस आर्थिक वर्षमा उल्लेखित अन्य अदालत तथा न्यायाधिकरणहरुमा विभिन्न सेवाबाट रा.प. प्रथम श्रेणी २, द्वितीय श्रेणी ६, तृतीय श्रेणी ७, रा.प.अ.नं. प्रथम श्रेणी २९, द्वितीय श्रेणी २७, तृतीय श्रेणी ३, टाईपिष्ट ४, हलुका सवारी चालक ८ र कार्यालय सहयोगी ३० समेत जम्मा ११६ जना कर्मचारीहरु कार्यरत रहेका छन्। यस सम्बन्धी विस्तृत विवरण परिशिष्ट -८३ मा दिइएको छ।

१.४. सम्पादित कार्य विवरण

न्यायपालिकाबाट सम्पादन हुने विभिन्न कामहरु मध्ये मुद्दाहरुको फैसला गर्नु र उक्त फैसलाहरुको कार्यान्वयन गर्नु मुख्य कार्यहरु रही आएका छन्। प्रतिवेदन अवधि (आर्थिक वर्ष २०६५/६६) मा नेपालका विभिन्न अदालतहरु र न्यायाधिकरणहरुमा रहेका मुद्दाहरुको लगत, फछ्यौट र बाँकीको विवरण देहायको तालिकामा दिइएको छ :-

मुद्दाको लगत र फछ्यौट तालिका

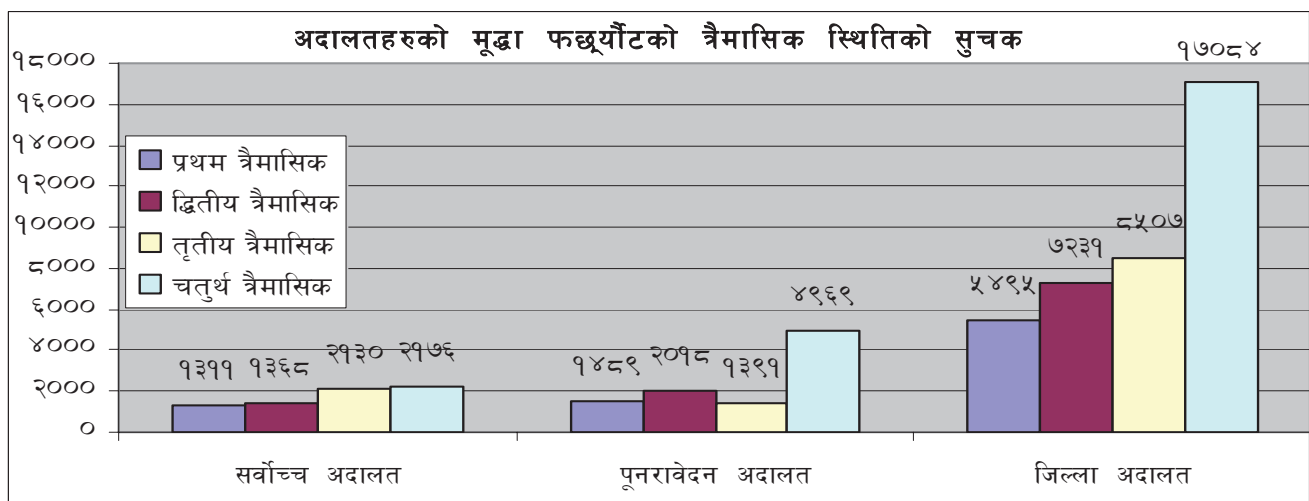
सि.नं.	अदालत	लगत	फछ्यौट	फछ्यौट प्रतिशत	बाँकी
१.	सर्वोच्च अदालत	१७९६१	६९८५	३८.८९	१०९७६
२.	पुनरावेदन अदालत	२०२८८	९८६७	४८.६३	१०४२१
३.	जिल्ला अदालत	७५०४८	३८३१७	५१.०६	३६७३१
४.	विशेष अदालत	२५८	१२९	५०.००	१२९
५.	श्रम अदालत	२२४	१०३	४५.९८	१२१
६.	प्रशासकीय अदालत	२९	२१	७२.४१	८
७.	राजस्व न्यायाधिकरणहरु	७१०	१३४	१८.८७	५७६
	जम्मा	१,१४,५१८	५५,५५६	४८.५१	५८,९६२

१.५. अदालतहरूको मुद्दा फछ्यौटको त्रैमासिक स्थिति

चालु आर्थिक वर्ष ०६५/६६ मा फछ्यौट भएका मुद्दाहरूको त्रैमासिक अवस्था निम्नानुसार छ :-

सि.नं	अदालतको नाम	प्रथम त्रैमासिक		द्वितीय त्रैमासिक		तृतीय त्रैमासिक		चतुर्थ त्रैमासिक	
		फछ्यौट	प्रतिशत	फछ्यौट	प्रतिशत	फछ्यौट	प्रतिशत	फछ्यौट	प्रतिशत
१.	सर्वोच्च अदालत	१३११	१८.७७	१३६८	१९.५९	२१३०	३०.५०	२१७६	३१.१६
२.	पुनरावेदन अदालत	१४८९	१९.०९	२०१८	२०.४६	१३९१	१४.१०	४९६९	५०.३६
३.	जिल्ला अदालत	५४९५	१४.३४	७२३१	१८.८८	८५०७	२२.२१	१७०८४	४४.५९
	जम्मा	८२९५	१५.०४	१०६१७	१९.२५	१२०२८	२१.८१	२४२२९	४३.९२

परिच्छेद-२

न्यायपालिका सुदृढीकरण तथा विकास

संविधान र कानूनले न्यायपालिकालाई संविधान, अन्य कानून तथा न्यायका मान्य सिद्धान्त वमोजिम न्याय सम्पादन गर्ने मुख्य जिम्मेवारी सुम्पिएको छ। त्यस अतिरिक्त न्यायपालिकाले न्याय सम्पादनमा देखिएका कानूनी, प्रशासनिक तथा कार्यविधिगत समस्याहरू पहिचान गरी निराकरण गर्नुका साथै यसको समग्र विकासको लागि आवश्यक कार्य गर्ने जिम्मेवारी समेत वहन गर्नु पर्ने हुन्छ। समयको परिवर्तनसँगै सिर्जना हुने नवीनतम विवादहरूलाई समेत परम्परागत कानूनका आधारमा समाधान गर्नु पर्ने बाध्यताबाट आज पनि नेपालको न्यायपालिका गुञ्जीरहेको छ। त्यसैले न्याय सम्पादनका क्रममा आउन सक्ने समस्याहरू समाधान गर्न अदालती प्रक्रिया र कानूनमा समसामयिक सुधारका क्षेत्रहरू पहिचान गरी निराकरणका लागि उपयुक्त पद्धति समेतको बारेमा अध्ययन अनुसन्धान गरी प्राप्त निष्कर्षका आधारमा निरन्तर सुधार गर्दै लैजानु पर्ने अपरिहार्यता रहेको छ।

२.१. न्यायपालिकाको पञ्चवर्षीय रणनीतिक योजना

विश्वमा विज्ञान तथा सूचना प्रविधिको विकाससँगै राज्य संचालनका अंगहरूमा पनि प्रविधिको प्रयोग हुन थाल्यो। विश्वका विकसित मुलुकहरूले राज्यका अन्य अंगका अतिरिक्त न्यायपालिकाको व्यवस्थापकीय क्षेत्रमा पनि सुधारका योजनाहरू अघि सार्न आरम्भ गरेका छन्। नेपालको न्यायपालिकाले पनि विगत डेढ दशकभन्दा लामो अवधिदेखि व्यवस्थापन विधाका नवीनतम पद्धतिहरूलाई आफ्नो कार्यप्रक्रियामा अवलम्बन गर्ने उपयुक्त अवसरको खोजी गरिरहेको थियो। विगतमा यसले आफ्ना समस्याहरू पहिचान गर्ने र अध्ययन अनुसन्धान मार्फत कुनै न कुनै रूपमा व्यवस्थापनका मान्यताहरूलाई पछ्याउने कोशिस गर्दै आएको थियो। ती सबै अध्ययनहरूको निचोड न्यायिक सुधारको उद्देश्य अमूर्त अभिलाषाबाट मात्र होइन निश्चित लक्ष्य र उद्देश्य सहितका कार्यक्रम र प्रतिबद्धताबाट मात्र सम्भव हुन सक्छ भन्ने नै थियो। त्यसै तथ्यलाई मनन गरी नेपालको न्यायपालिकाले पाँच वर्ष अगाडि पहिलो रणनीतिक योजना (२०६१-२०६६) तर्जुमा गरी कार्यान्वयनमा ल्याएको हो।

सर्वोच्च अदालतको पूर्ण बैठकबाट पारित भई २०६१ श्रावण १ गते देखि लागू भएको न्यायपालिकाको प्रथम पञ्चवर्षीय रणनीतिक योजना न्यायपालिकासँग सम्बद्ध सदस्यहरू, स्वदेशी तथा विदेशी सहयोगी निकायहरूको सामूहिक प्रयासबाट तयार पारिएको थियो। यस रणनीतिक योजनामा न्यायपालिकाको वस्तुस्थितिको समग्र विश्लेषण पश्चात न्यायपालिका स्वयंद्वारा पहिचान र परिभाषा गरिएका वस्तुनिष्ठ जिम्मेवारीहरू र त्यसको सफल कार्यान्वयन गर्ने प्रतिबद्धता पनि उल्लेख गरिएको थियो। योजना कार्यान्वयनको आधा अवधि व्यतित भै सकेपछि योजनाको तीन वर्ष (आ.व. २०६१/०६२-०६३/०६४) को अवधिमा यसको कार्यान्वयनको स्थिति र अब अवलम्बन गर्नु पर्ने रणनीति समेत सुझाव गरी योजनाको मध्यावधि मूल्याङ्कनको कार्य समेत सम्पन्न भै प्रतिवेदन तयारी गर्नुका अतिरिक्त सरोकारवालाहरू बीच प्रतिवेदनको प्रवाह तथा अनुशिक्षण कार्यक्रम समेत सम्पन्न गरिएको थियो। यस आ.व. मा प्रथम पञ्चवर्षीय रणनीतिक योजनाको कार्यान्वयनको अवधि समाप्त हुने परिप्रेक्ष्यमा प्रथम योजनाको समीक्षा र न्यायपालिकाको दोस्रो पञ्चवर्षीय रणनीतिक योजनाको तर्जुमा गर्ने कार्य सम्पन्न भएको छ।

न्यायिक सुधारको विषय निरन्तर चलिरहने प्रक्रिया हो। यसका लागि न्यायिक संगठन निरन्तर लागि रहनुपर्ने हुन्छ। न्यायपालिकाले अबलम्बन गरेको रणनीतिक योजना यसैको परिणति हो। तर एकैपटकको कोशिसले सधैंको लागि सबै समस्याको समाधान हुन्छ भन्ने मान्यताको साथ योजना सञ्चालन गर्न खोजियो भने त्यो अपरिपक्व र अव्यवहारिक हुन जान्छ। तसर्थ यसमा समकालीन वस्तुस्थितिका आधारमा रणनीतिक उपायहरूमा सामयिक परिवर्तन र परिमार्जन गर्दै जानुपर्ने हुन्छ। हरेक योजनासँगै सिक्न सक्ने र सिक्नु पर्ने कुनै न कुनै कुरा रहेका हुन्छन्।

२.१.१ प्रथम योजनाको समीक्षा

प्रथम योजनाले न्यायपालिकाको प्रमुख चार वटा मूल कार्यहरूको पहिचान गरी प्रत्येक कार्यहरूका लागि छुट्टाछुट्टै लक्ष्य निर्धारण गरेको थियो। नतिजालाई निर्धारित मापदण्ड तथा समय सीमाका आधारमा मूल्याङ्कन गर्ने उद्देश्यले सबै कार्यको नतिजा परिसूचक पनि तोकिएको थियो। यस खण्डमा योजनाले राखेका उपलब्धी परिसूचकहरूको आधारमा मूल कार्य तथा रणनीतिक उपायको समीक्षा गरिएको छ। न्यायपालिकाको दोस्रो पञ्चवर्षीय रणनीतिक योजनामा आर्थिक वर्ष २०६१/०६२ देखि योजनाको चौथो वर्ष अर्थात् आर्थिक वर्ष २०६४/०६५ सम्मको समीक्षा गरिएकोमा यस वार्षिक प्रतिवेदनमा योजनाको अन्तिम वर्ष अर्थात् आ.व. २०६५/०६६ सम्मको समेत समीक्षा गरिएको छ।

क. मूल कार्यहरू

प्रथम रणनीतिक योजनाले फैसला गर्ने, सुपरिवेक्षण र अनुगमन गर्ने, राय परामर्श दिने र अदालत व्यवस्थापनलाई मूल कार्यको रूपमा राखेकोमा नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ ले संवैधानिक र कानूनी प्रश्नमा सर्वोच्च अदालतले राय परामर्श दिने साबिकको संवैधानिक व्यवस्थालाई निरन्तरता नदिएको हुँदा सो मूल कार्यको सान्दर्भिकता नरहेकोले मध्यावधि मूल्याङ्कनको चरणबाट सर्वोच्च अदालतले राय परामर्श दिने सम्बन्धी कार्यलाई मूल कार्यबाट हटाइ बाँकी तीनवटा कार्यलाई मात्र मूल कार्यको रूपमा कायम गरिएको थियो । योजनाको अन्तिम वर्षसम्म निरन्तरता दिईएका बाँकी कार्यहरूमा भएको उपलब्धि निम्न अनुसार देखिएको छ :-

१. फैसला गर्ने कार्य

क) कानूनको संवैधानिकता परीक्षण गर्ने

नेपाल अधिराज्यको संविधान, २०४७ को धारा ८८ (१) तथा नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ को धारा १०७(१) बमोजिम सर्वोच्च अदालतको असाधारण अधिकारक्षेत्र अन्तर्गत पर्ने निवेदनहरू दर्ता भएको मितिले एकवर्ष भित्र फछ्यौट गर्ने लक्ष्य निर्धारण गरिएको थियो । योजनाको लक्ष्य बमोजिम प्रगति हुँदा एक वर्ष नाघेका निवेदनको संख्या शून्य हुनु पर्दथ्यो । सर्वोच्च अदालतमा पर्ने अन्य प्रकृतिका रिट तथा मुद्दाको तुलनामा विशेष महत्त्व र प्राथमिकता दिई यस्ता विवाद एक वर्षभित्र फछ्यौट गर्ने लक्ष्य लिइएको भए पनि यस प्रकृतिका विवादहरूको फछ्यौटको अनुपात समेत अन्य रिट निवेदन सरह देखिई योजनाको अपेक्षित लक्ष्य हासिल हुन सकेको देखिएन ।

ख) मौलिक एवं कानूनी अधिकार तथा सार्वजनिक हितको संरक्षणको लागि रिट लगायत अन्य आवश्यक र उपयुक्त आदेश जारी गर्ने

नेपाल अधिराज्यको संविधान, २०४७ को धारा ८८(२) र नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ को धारा १०७(२) अन्तर्गत सर्वोच्च अदालतको क्षेत्राधिकार अन्तर्गत पर्ने आउने यस्ता प्रकृतिका रिट निवेदनहरू दर्ता मितिले एक वर्ष भित्र फछ्यौट गरी सक्नुपर्ने साथै पुरानो बक्यौतालाई प्रतिवर्ष १५ प्रतिशतका दरले न्यून गर्दै योजना अवधिभरमा ७५ प्रतिशतका दरले कम गर्ने लक्ष्य राखिएको थियो । योजना अवधिमा लक्ष्य बमोजिम प्रगति हुँदा एकवर्ष नाघेका निवेदनको संख्या शून्य हुनु पर्नेमा सो बमोजिमको अपेक्षित लक्ष्य हासिल हुन सकेको देखिएन ।

ग) शुरु र पुनरावेदकीय क्षेत्राधिकार

योजनाले सबै अदालत तथा न्यायाधिकरणहरूले कानूनद्वारा तोकिएको समयावधिभित्र नै मुद्दा फछ्यौट गर्ने तथा कुनै पनि हालतमा २ वर्ष ननघाई मुद्दाको किनारा लगाउने र प्रतिवर्ष १० प्रतिशतका दरले योजना अवधिभरमा ५० प्रतिशतले पुराना बक्यौता मुद्दालाई कम गर्ने लक्ष्य राखेको थियो । प्राप्त तथ्याङ्कबाट सर्वोच्च अदालतको कुल मुद्दाको बक्यौता क्रमशः न्यून हुँदै गएको देखिन्छ । योजना अवधिमा पुरानो बक्यौता प्रतिवर्ष दश प्रतिशतले न्यून गर्ने लक्ष्य रहेकोमा योजनाको पहिलो वर्षमा २ वर्ष नाघेका मुद्दाको संख्या ६,७५२ रहेकोमा योजनाको अन्तिम वर्षमा आईपुग्दा सो संख्या ३,५७४ भै प्रति वर्ष ९.४२ प्रतिशत अर्थात समग्रमा योजना अवधिमा ४७.०७ प्रतिशतले न्यून भएको छ ।

सर्वोच्च अदालतको समष्टिगत तथ्याङ्कबाट नयाँ दर्ता हुने मुद्दा संख्याको घट्दोक्रम रहेको र मुद्दा फछ्यौटको गति बढेको देखिन्छ । योजनाको पहिलो वर्षमा १७,७७४ मुद्दाहरू फछ्यौट हुन बाँकी भएकोमा योजनाको अन्त्यमा उक्त बक्यौता संख्या १०,९७६ भै प्रति वर्ष ७.६५% अर्थात योजना अवधिमा समग्रमा ३८.२५ प्रतिशतले घटेको छ । तथ्याङ्कबाट दुईवर्ष नाघेका मुद्दा शून्य गर्ने लक्ष्य अपेक्षित रूपमा पूरा हुन नसकेपनि बाँकी मुद्दाको संख्या न्यून हुँदै आएको छ ।

पुनरावेदन अदालतको समष्टिगत तथ्याङ्कबाट नयाँ दर्ता हुने मुद्दाको संख्या पहिलो वर्षभन्दा अन्तिम वर्षमा घट्दोक्रम रहेको भएतापनि फछ्यौटको गतिमा अपेक्षित सुधार हुन सकेको देखिएन । पुनरावेदन अदालतहरूतर्फ योजना अवधिमा फछ्यौटमा उल्लेख्य सुधार हुन नसके पनि समग्रमा योजना अवधिमा ३७९ मुद्दा संख्या बढेको देखिन्छ । पुनरावेदन अदालतहरूमा पहिलो वर्षमा २ वर्ष नाघेका मुद्दाहरूको संख्या ५१३ रहेकोमा दोस्रो वर्षमा ५७२, तेस्रो वर्षमा ५४७, चौथो वर्षमा ७४५ र अन्तिम वर्षमा ६६७ पुगेको देखिन्छ ।

जिल्ला अदालतहरूमा योजनाको पहिलो वर्ष दर्ता भएका मुद्दा भन्दा फछ्यौट बढी भएको, दोस्रो वर्षमा नयाँ दर्ता भन्दा फछ्यौट केही कम भएको, तेस्रो वर्षमा पुनः बढेको, चौथो वर्ष तथा अन्तिम वर्षमा मुद्दा फछ्यौटमा केही कमी भै फछ्यौटको गति एकनासको रहन सकेन । समग्रमा नयाँ दर्ताको तुलनामा फछ्यौट कम रहेको देखिन्छ । योजनाको पहिलो वर्षमा जिल्ला अदालतहरूमा २ वर्ष नाघेका मुद्दाहरूको संख्या २,२५२ रहेकोमा दोस्रो वर्षमा ३,३३६, तेस्रो वर्षमा २,७५४, चौथो वर्षमा ३,५८७ र अन्तिम वर्ष ३,४४६ पुग्न गएको देखिन्छ । उल्लिखित तथ्याङ्कबाट जिल्ला अदालतहरूमा पुराना मुद्दाहरूको संख्या योजना अवधि भरमा १,१९४ ले बढी भएको देखिन्छ ।

अन्य अदालत तथा न्यायाधिकरणहरूले योजनाको पहिलो, दोस्रो र पांचौं वर्षमा नयाँ दर्ता भएका मुद्दा संख्याको अनुपातमा कम मुद्दा फछ्यौट गरेको देखिन्छ तर तेस्रो र चौथो वर्षमा भने नयाँ दर्ता भन्दा फछ्यौट संख्या बढी रहेको देखिन्छ ।

सबै अदालत तथा न्यायाधिकरणको फछ्यौटको स्थिति हेर्दा दुई वर्ष नाघेका मुद्दाको लगत शून्य पार्ने योजनाको लक्ष्य अपेक्षित रूपमा पुरा हुन सकेको नदेखिए पनि पहिलो वर्ष कूल बाँकी मध्ये दुई वर्ष नाघेका मुद्दा २०.०६ प्रतिशत रहेकोमा योजनाको अन्तिम वर्ष यो प्रतिशत १५.१५ कायम हुन आई दुई वर्ष नाघेका मुद्दाको अनुपात घट्टै आएको देखिन्छ ।

सबै अदालतहरूको फछ्यौटलाई योजनाको लक्ष्यसँग तुलना गर्दा, पुराना मुद्दा न्यून गर्ने क्रममा केही अदालतहरूले उल्लेख्य प्रगति गरेका छन् । पहिलो वर्ष ७५ जिल्ला अदालत मध्ये २ वर्ष नाघेका मुद्दा शून्य गर्ने अदालतको संख्या २७ रहेकोमा दोस्रो वर्ष १६, तेस्रो वर्ष ३०, चौथो वर्ष २४ तथा अन्तिम वर्ष ३० रहेको छ । त्यस्तै २ वर्ष नाघेका मुद्दा शून्य गर्ने पुनरावेदन अदालतको संख्या पहिलो, दोस्रो, तेस्रो, चौथो र अन्तिम वर्षमा क्रमशः ३, ४, ६, ८ र १० रहेको देखिन्छ । त्यसैगरी सबै अदालतहरूको समष्टिगत मुद्दा फछ्यौटको स्थिति अपेक्षा गरिए जस्तो नभए पनि अलग अलग स्थिति हेर्दा योजनाको लक्ष्य बमोजिम प्रगति गर्ने अदालतको संख्या उल्लेख्य रहेको पाईन्छ । योजना अवधीमा विभिन्न तहका अदालतको कार्य सम्पादन हेर्दा देहायको स्थिति देखिन्छ ।

अ. सर्वोच्च अदालत

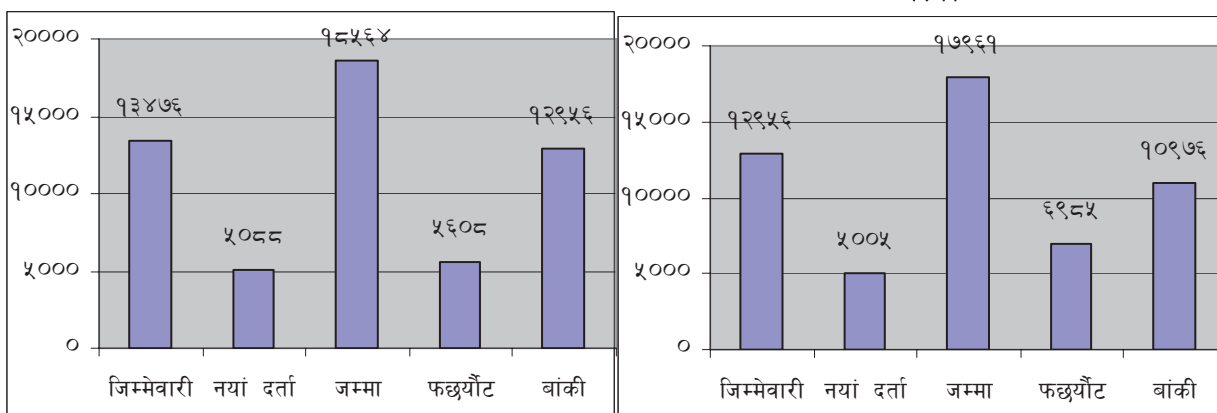
सर्वोच्च अदालतको मुद्दा फछ्यौटको अवस्था विश्लेषण गर्दा योजनाको पहिलो वर्ष आ.व. ०६१/६२ मा जम्मा लगत २३,८४० मध्ये ७,४९४ (३१.४३ प्रतिशत) फछ्यौट भई अधिल्लो वर्षको तुलनामा ३.७७ प्रतिशतले फछ्यौटमा वृद्धि हुन गएको थियो । योजनाको दोस्रो वर्ष आ.व.०६२/६३ मा जम्मा लगत २२,३७७ मध्ये ८,१८१ (३६.५६ प्रतिशत) फछ्यौट भई पहिलो वर्षको भन्दा ५.१३ प्रतिशतले फछ्यौटमा वृद्धि हुन पुगेको थियो । योजनाको तेस्रो वर्ष आ.व.०६३/६४ मा जम्मा लगत १९,७९५ मध्ये ६,३१९ (३१.९२ प्रतिशत) फछ्यौट हुन गई दोस्रो वर्षको भन्दा ४.६४ प्रतिशतले फछ्यौटमा कमी हुन पुगेको थियो । योजनाको चौथो वर्ष आ.व.०६४/६५ मा जम्मा लगत १८,५६४ मध्ये ५,६०८ (३०.२१ प्रतिशत) फछ्यौट हुन गई तेस्रो वर्षको भन्दा १.७१ प्रतिशतले फछ्यौटमा कमी हुन पुगेको थियो । त्यसै गरी योजनाको अन्तिम वर्ष आ.व.०६५/६६ मा जम्मा लगत १७,९६१ मध्ये ६,९८५ (३८.८९) प्रतिशत फछ्यौट हुन गई चौथो वर्षको भन्दा ८.६८ प्रतिशतले फछ्यौटमा वृद्धि भएको देखिन्छ ।

दुई वर्ष नाघेका मुद्दा तथा रिट तर्फ योजनाको पहिलो वर्ष अर्थात आ.व. ०६१/६२ मा बक्यौता ७,७०३ भएकोमा दोस्रो वर्ष अर्थात आ.व.०६२/६३ मा ६,७३४ कायम हुन गई अधिल्लो वर्षको तुलनामा ९६९ संख्याले न्यून हुन गएको थियो । योजनाको तेस्रो वर्ष अर्थात आ.व. ०६३/६४ मा २ वर्ष नाघेका मुद्दा संख्या ५,६११ कायम हुन गई अधिल्लो वर्षको तुलनामा १,१२३ संख्याले न्यून हुन गएको थियो । योजनाको चौथो वर्ष अर्थात आ.व.०६४/६५ मा २ वर्ष नाघेका मुद्दा संख्या ५,३७६ भई अधिल्लो वर्षको तुलनामा २३५ ले न्यून हुन गएको थियो । योजनाको अन्तिम वर्ष आ.व. ०६५/६६ मा २ वर्ष नाघेका मुद्दा संख्या ४,६८८ भई अधिल्लो वर्षको तुलनामा ६८८ ले न्यून हुन गएको छ । तथ्याङ्कबाट योजनाको शुरु वर्षमा २ वर्ष नाघेका मुद्दाहरूको संख्या ७,७०३ रहेकोमा योजनाको अन्तिम वर्षमा ४,६८८ कायम हुन गएको छ । यसबाट योजना लागू भए पछिका वर्षमा पुराना मुद्दाको बक्यौतामा कमी हुँदै गएको देखिएको छ ।

मुद्दा तथा रिटको समग्र लगत तथा फछ्यौट अवस्थाको विश्लेषण गर्दा आ.व. ०६१/६२ बाट १६,३४६ जिम्मेवारी सरेको र आ.व. ०६२/६३ मा ६,०३१ दर्ता भएकोमा सो मध्ये ८,१८१ फछ्यौट हुन गई आर्थिक वर्षमा परेको भन्दा २,१५० थान मुद्दा बढी फछ्यौट भएको थियो । त्यस्तै आ.व. ०६२/६३ बाट १४,१९६ जिम्मेवारी सरेको र आ.व.०६३/६४ मा ५,५९९ दर्ता भएकोमा सो मध्ये ६,३१९ फछ्यौट हुन गई आ.व. ०६३/६४ मा परेको भन्दा ७२० थान मुद्दा बढी फछ्यौट भएको थियो । आ.व. ०६३/६४ बाट १३,४७६ जिम्मेवारी सरेको र आ.व.०६४/६५ मा ५,०८८ दर्ता भएकोमा सो मध्ये ५,६०८ फछ्यौट हुन गई आ.व. ०६४/६५ मा परेको भन्दा ५२० थान मुद्दा बढी फछ्यौट भएको छ । आ.व. ०६४/६५ बाट १२,९५६ जिम्मेवारी सरेको र आ.व.०६५/६६ मा ५,००५ दर्ता भएकोमा सो मध्ये ६,९८५ फछ्यौट हुन गई आ.व. ०६५/६६ मा परेको भन्दा १,९८० थान मुद्दा बढी फछ्यौट भएको छ ।

सर्वोच्च अदालतको विगत २ वर्षको जिम्मेवारी, नयां दर्ता, फछ्यौट र बांकी मूद्दाको सुचक
आ.व. ०६४।६५

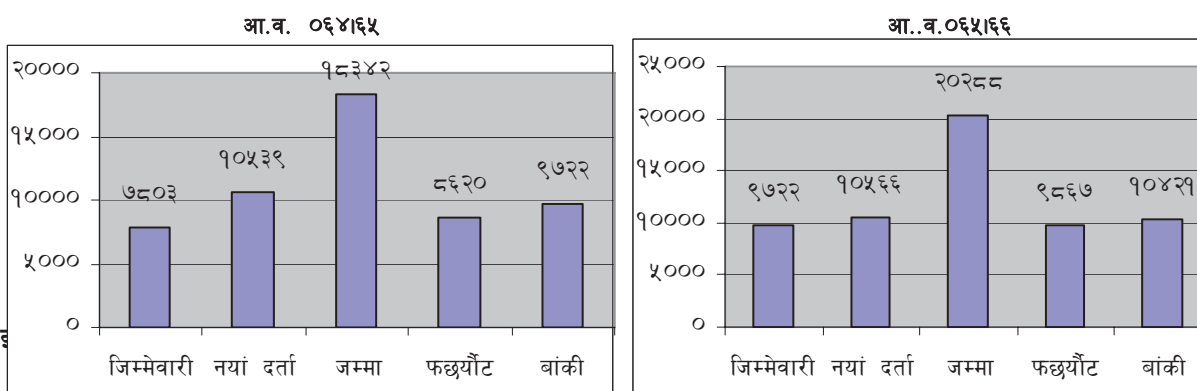
आ. पुनरावेदन अदालत

समष्टी मुद्दा तथा निवेदनहरू तर्फ पुनरावेदन अदालतहरूको फछ्यौट अवस्थामा पनि योजना अवधिमा उतारचढावको स्थिति देखिन्छ । अर्थात योजनाको पहिलो वर्ष आ.व. ०६१/६२ मा जम्मा लगत २२,२८८ मध्ये १२,१३१ (५४.४३ प्रतिशत) फछ्यौट भई अघिल्लो वर्षको तुलनामा १.६९ प्रतिशतले वृद्धि हुन गएको थियो भने योजनाको दोस्रो वर्ष आ.व. ०६२/६३ मा जम्मा लगत २१,८९६ मध्ये ११,१७३ (५१.०३ प्रतिशत) फछ्यौट हुन गई अघिल्लो वर्ष भन्दा ३.४० प्रतिशतले न्यून हुन गएको थियो । योजनाको तेस्रो वर्ष आ.व.०६३/६४ मा जम्मा लगत १९,६११ मध्ये ११,८०८ (६०.२१ प्रतिशत) फछ्यौट भई अघिल्लो वर्षको तुलनामा ९.१८ प्रतिशतले बढी मुद्दा फछ्यौट भएको थियो । योजनाको चौथो वर्ष आ.व. ०६४/६५ मा जम्मा लगत १८,३४२ मध्ये ८,६२० (४७.०० प्रतिशत) फछ्यौट हुन गई अघिल्लो वर्षको तुलनामा १३.२१ प्रतिशतले घटी मुद्दा फछ्यौट हुन गएको थियो । योजनाको अन्तिम वर्ष आ.व. ०६५/६६ मा जम्मा लगत २०,२८८ मध्ये ९,८६७ (४८.६३ प्रतिशत) फछ्यौट हुन गई अघिल्लो वर्षको तुलनामा १.६३ प्रतिशतले बढी मुद्दा फछ्यौट भएको देखिन्छ ।

दुई वर्ष नाघेका मुद्दा तथा निवेदनहरू तर्फ योजनाको पहिलो वर्ष आ.व.०६१/६२ मा ५१३ भएकोमा योजनाको दोस्रो वर्ष आ.व. ०६२/६३ मा ५७२ कायम हुन गई अघिल्लो वर्षको तुलनामा ५९ संख्याले वृद्धि हुन गएको थियो । योजनाको तेस्रो वर्ष आ.व.०६३/६४ मा ५४७ कायम हुन गई अघिल्लो वर्षको तुलनामा २५ संख्याले कमी हुन गएको थियो । योजनाको चौथो वर्ष आ.व.०६४/६५ मा ७४५ कायम हुन गई अघिल्लो वर्षको तुलनामा १९८ संख्याले वृद्धि हुन गएको थियो । योजनाको अन्तिम वर्ष आ.व. ०६५/६६ मा ६५९ कायम हुन गई अघिल्लो वर्षको तुलनामा ८६ संख्याले कमी भएको देखिन्छ ।

मुद्दा तथा निवेदनको समग्र लगत तथा फछ्यौट अवस्थाको विश्लेषण गर्दा आ.व. ०६१/६२ बाट १०,१५७ जिम्मेवारी सरेको र आ.व. ०६२/६३ मा ११,७३९ दर्ता भएकोमा ११,१७३ फछ्यौट हुन गई उक्त आ.व. दर्ता भएको भन्दा ५६६ संख्या कम मुद्दा फछ्यौट भएको थियो । आ.व. ०६२/६३ बाट १०,७२३ जिम्मेवारी सरेको र आ.व. ०६३/६४ मा ८,८८८ दर्ता भएकोमा १,१८० फछ्यौट हुन गई उक्त आ.व. दर्ता भएको भन्दा २,९२० संख्या बढी मुद्दा फछ्यौट भएको थियो । आ.व. ०६३/६४ बाट ७,८०३ जिम्मेवारी सरेको र आ.व. ०६४/६५ मा १०,५३९ दर्ता भएकोमा ८,६२० फछ्यौट हुन गई उक्त आ.व. दर्ता भएको भन्दा १,९१९ थान कम मुद्दा फछ्यौट भएको थियो । आ.व. ०६४/६५ बाट ९,७२२ जिम्मेवारी सरेको र आ.व. ०६५/६६ मा १०,५६६ दर्ता भएकोमा ९,८६७ फछ्यौट हुन गई उक्त आ.व. दर्ता भएको भन्दा ६९९ थान कम मुद्दा फछ्यौट भएको देखिन्छ ।

पुनरावेदन अदालतहरूको विगत २ वर्षको जिम्मेवारी, नयां दर्ता, फछ्यौट र बांकी मूद्दाको सुचक

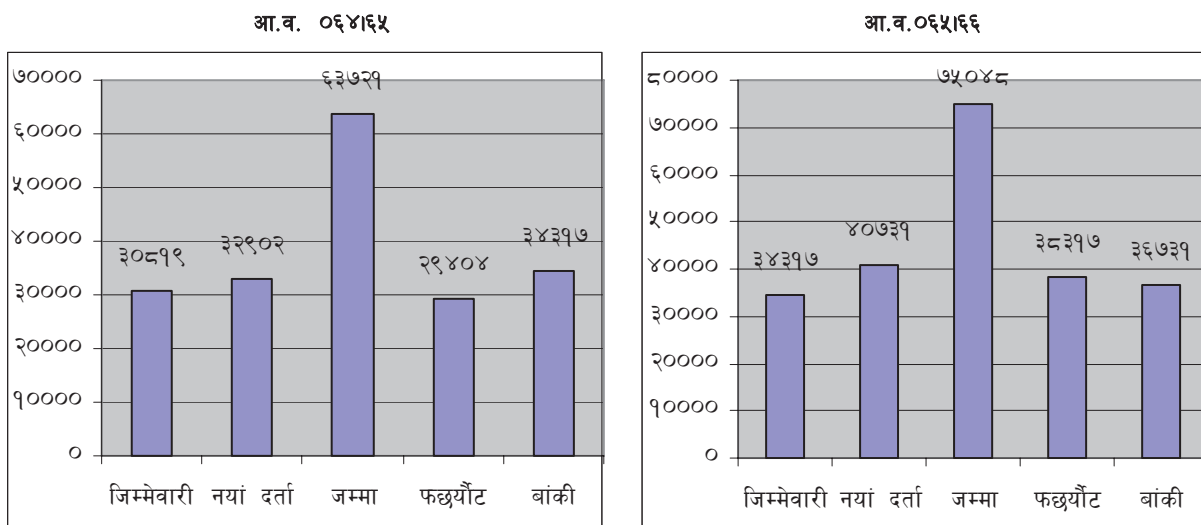

जिल्ला अदालतहरूको समष्टी मुद्दा फछ्यौट स्थिति तर्फ हेर्दा योजनाको पहिलो वर्ष आ.व.०६१/६२ मा जम्मा लगत ५८,९०२ मध्ये ३३,२०३ (५६.३७ प्रतिशत) फछ्यौट भई अधिल्लो वर्ष भन्दा ०.६३ प्रतिशतले फछ्यौट दर न्यून हुन गएको थियो । योजनाको दोस्रो वर्ष आ.व.०६२/६३ मा जम्मा लगत ५७,४४२ मध्ये २५,१६७ (४३.८१ प्रतिशत) फछ्यौट भई अधिल्लो वर्षको तुलनामा १२.५६ प्रतिशतले फछ्यौट दर न्यून हुन गएको थियो । आ.व.०६३/६४ मा जम्मा लगत ६७,७१३ मध्ये ३६,८९४ (५४.४९ प्रतिशत) फछ्यौट भई अधिल्लो वर्षको तुलनामा १०.६८ प्रतिशतले फछ्यौट दर बढी हुन गएको थियो । आ.व. ०६४/६५ मा जम्मा लगत ६३,७२१ मध्ये २९,४०४ (४६.१४ प्रतिशत) फछ्यौट भई अधिल्लो वर्षको तुलनामा ८.३५ प्रतिशतले फछ्यौट दर न्यून हुन गएको थियो । आ.व. ०६५/६६ मा जम्मा लगत ७५,०४८ मध्ये ३८,३१७ (५१.०६ प्रतिशत) फछ्यौट भई अधिल्लो वर्षको तुलनामा ४.९२ प्रतिशतले फछ्यौट दर बढी हुन गएको छ ।

दुई वर्ष नाघेका मुद्दा तर्फ योजनाको पहिलो वर्ष आ.व.०६१/६२ मा २,२५२ मुद्दा संख्या कायम भई अधिल्लो वर्षको तुलनामा ८९८ संख्याले न्यून भएको थियो । योजनाको दोस्रो वर्ष आ.व.०६२/६३ मा ३,३३६ कायम भई अधिल्लो वर्षको तुलनामा १,०८४ संख्याले बृद्धि हुन गएको थियो । योजनाको तेस्रो वर्ष आ.व. ०६३/६४ मा २,७५४ कायम भई अधिल्लो वर्षको तुलनामा ५८२ संख्याले कमी हुन गएका थियो । योजनाको चौथो वर्ष आ.व. ०६४/६५ मा ३,५८७ कायम हुन गई अधिल्लो वर्षको तुलनामा ८३३ संख्याले बृद्धि हुन गएको थियो । योजनाको अन्तिम वर्ष आ.व. ०६५/६६ मा ३,४४६ कायम हुन गई अधिल्लो वर्षको तुलनामा १४१ संख्याले न्यून हुन गएको छ । समग्र योजना अवधि भरमा २ वर्ष नाघेका मुद्दाहरूको शुरु बक्यौता २,२५२ को संख्यामा १,१९४ ले बृद्धि हुन गएको देखिन्छ ।

मुद्दाको समग्र लगत तथा फछ्यौट अवस्थाको विश्लेषण गर्दा आ.व. ०६१/६२ बाट २५,६९९ जिम्मेवारी सरेको र आ.व.०६२/६३ मा ३१,७४३ दर्ता भएकोमा २५,१६७ फछ्यौट हुन गई उक्त आ.व. मा दर्ता भएको भन्दा ६,५७६ थान घटी मुद्दा फछ्यौट हुन गएको थियो । आ.व. ०६२/६३ बाट ३२,२७५ जिम्मेवारी सरेको र आ.व. ०६३/६४ मा ३५,४३८ दर्ता भएकोमा ३६,८९४ फछ्यौट हुन गई उक्त आ.व. मा दर्ता भएको भन्दा १४५६ थान बढी मुद्दा फछ्यौट हुन गएको थियो । आ.व. ०६३/६४ बाट ३०,८१९ जिम्मेवारी सरेको र आ.व. ०६४/६५ मा ३२,९०२ दर्ता भएकोमा २९,४०४ फछ्यौट हुन गई उक्त आ.व. मा दर्ता भएको भन्दा ३,४९८ थान कम मुद्दा फछ्यौट हुन गएको थियो । आ.व. ०६४/६५ बाट ३४,३१७ जिम्मेवारी सरेको र आ.व. ०६५/६६ मा ४०,७३१ दर्ता भएकोमा ३८,३१७ फछ्यौट हुन गई उक्त आ.व. मा परेको भन्दा २,४१४ थान कम मुद्दा फछ्यौट भएको छ ।

जिल्ला अदालतहरूको विगत २ वर्षको जिम्मेवारी, नयाँ दर्ता, फछ्यौट र बाँकी मुद्दाको सुचक

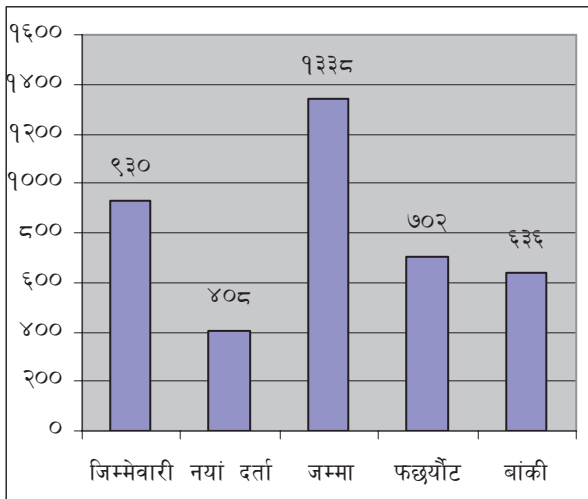

ई: अन्य अदालत तथा न्यायाधिकरणहरू

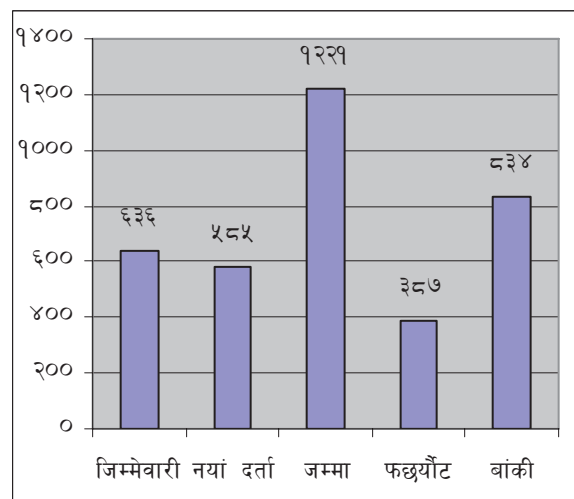
विशेष अदालत, प्रशासकीय अदालत, श्रम अदालत तथा राजश्व न्यायाधिकरणहरूको समष्टी मुद्दा फछ्यौटको स्थिति हेर्दा योजनाको पहिलो वर्ष आ.व. ०६१/६२ मा जम्मा लगत २,११६ मध्ये ८८० (४१.५९ प्रतिशत) फछ्यौट भएको थियो । योजनाको दोस्रो वर्ष आ.व. ०६२/६३ मा जम्मा लगत १,८६२ मध्ये ३६८ (१९.७६ प्रतिशत) फछ्यौट भएको थियो । योजनाको तेस्रो वर्ष आ.व. ०६३/६४ मा जम्मा लगत १,८९४ मध्ये ९६४ (५०.९० प्रतिशत) फछ्यौट भएको थियो । योजनाको चौथो वर्ष आ.व.०६४/६५ मा जम्मा लगत १,३३८ मध्ये ७०२ (५२.४७ प्रतिशत) फछ्यौट भएको थियो । योजनाको अन्तिम वर्ष आ.व.०६५/६६ मा जम्मा लगत १,२२१ मध्ये ३८७ (३१.७० प्रतिशत) फछ्यौट भएको छ । आ.व.०६५/६६ को अन्त्य सम्ममा बाँकी रहेका ८३४ मुद्दा मध्ये १३७ मुद्दा २ वर्ष नाघेका छन् ।

अन्य अदालत तथा न्यायाधिकरणहरूको विगत २ वर्षको जिम्मेवारी, नयाँ दर्ता, फछ्यौट र बाँकी मुद्दाको सुचक

आ.व.०६४।६५

आ.व.०६५।६६

उ: सबै अदालतहरू (अन्य अदालत तथा न्यायाधिकरणहरू समेत) को समष्टि विश्लेषण

सबै अदालतहरूको कार्यसम्पादनको समष्टी स्थितिलाई हेर्दा योजनाको पहिलो वर्ष आ.व.०६१/६२ मा जम्मा लगत १,०७,१४६ मध्ये ५३,७०८ (५०.१३ प्रतिशत) मुद्दा फछ्यौट भई अघिल्लो वर्षको तुलनामा ०.६० प्रतिशतले फछ्यौटमा वृद्धि भएको थियो । योजनाको दोस्रो वर्ष आ.व.०६२/६३ मा जम्मा लगत १,०३,५७७ मध्ये ४४,८८९ (४३.३३ प्रतिशत) मुद्दा फछ्यौट भई अघिल्लो वर्षको तुलनामा ६.८० प्रतिशतले फछ्यौटमा कमी आएको थियो । योजनाको तेस्रो वर्ष आ.व. ०६३/६४ मा जम्मा लगत १,०९,०१३ मध्ये ५५,९८५ (५१.३६ प्रतिशत) मुद्दा फछ्यौट भई अघिल्लो वर्षको तुलनामा ८.०३ प्रतिशतले बढी मुद्दा फछ्यौट भएको थियो । योजनाको चौथो वर्ष आ.व. ०६४/६५ मा जम्मा लगत १,०९,९६५ मध्ये ४४,३३४ (४३.४८ प्रतिशत) मुद्दा फछ्यौट भई अघिल्लो वर्षको तुलनामा ८.०८ प्रतिशतले न्यून भएको थियो । योजनाको अन्तिम वर्ष आ.व. ०६५/६६ मा जम्मा लगत १,१४,५१८ मध्ये ५५,५५६ (४८.५१ प्रतिशत) फछ्यौट भई अघिल्लो वर्षको तुलनामा ५.०३ प्रतिशतले बढी मुद्दा फछ्यौट भएको छ ।

सर्वोच्च अदालतको मुद्दा फछ्यौटको स्थिति हेर्दा प्रतिशतको हिसावले पुनरावेदन र जिल्ला अदालतको भन्दा न्यून रहे तापनि प्रति न्यायाधीश मुद्दा फछ्यौटको अनुपात भने अन्य सबै अदालतका न्यायाधीशको भन्दा उच्च रहेको छ । सर्वोच्च अदालतले यस आ.व. मा नयाँ दर्ता भएको रिट, मुद्दा तथा निवेदनहरूको संख्याको आधारमा हेर्दा १३९.५६ प्रतिशत मुद्दा फछ्यौट गरेको देखिन्छ । यस्तै गरी गत आर्थिक वर्षबाट जिम्मेवारी सरेको संख्या समेतको जम्मा लगतको आधारमा हेर्दा रिट, मुद्दा तथा निवेदनहरूमा यस आ.व. मा ३८.८९ प्रतिशत मुद्दा फछ्यौट गरेको देखिन्छ, यो अघिल्लो वर्षको तुलनामा ८.६८ प्रतिशतले बढी हो । सर्वोच्च अदालतमा कार्यरत न्यायाधीशको यथासमयमा पदपूर्ति तथा प्रति न्यायाधीश फछ्यौट दर उच्च रहनुले फछ्यौट प्रतिशत बढेको मान्न सकिन्छ । सर्वोच्च अदालतमा यस आ.व.को अन्त्यमा प्रधान न्यायाधीश सहित २१ जना माननीय न्यायाधीशहरू कार्यरत रहनु भएको थियो ।

पुनरावेदन अदालतले यस आ.व. मा नयाँ दर्ता भएको मुद्दा तथा निवेदनहरूको संख्याको आधारमा हेर्दा ९३.३८ प्रतिशत मुद्दा फछ्यौट गरेको देखिन्छ । यस्तै गरी गत आर्थिक वर्षबाट जिम्मेवारी सरेको संख्या समेतको जम्मा लगतको आधारमा हेर्दा ४८.६३ प्रतिशत मुद्दा फछ्यौट गरेको देखिन्छ, यो फछ्यौट दर गत आ.व. को भन्दा १.६३ प्रतिशतले बढी हो । तराईमा रहेका अधिकांश पुनरावेदन अदालतहरूमा (खास गरी पूर्वी तथा मध्य तराई क्षेत्रमा) लामो समयसम्म शान्ति सुरक्षाको स्थितिको प्रतिकूलता रहन गएको, उल्लेख्य संख्यामा पुनरावेदन अदालतका न्यायाधीशहरू तथा कर्मचारीहरू दरबन्दी रिक्त रही समयमै पदपूर्ति हुन नसकेको तथा स्वेच्छिक अवकाशबाट कर्मचारीको पद रिक्त भै समयमा नै पदपूर्ति हुन नसकेका कारणले मुद्दा फछ्यौट गर्ने कार्यमा प्रत्यक्ष तथा अप्रत्यक्ष रूपमा असर पर्न गएको मान्न सकिन्छ ।

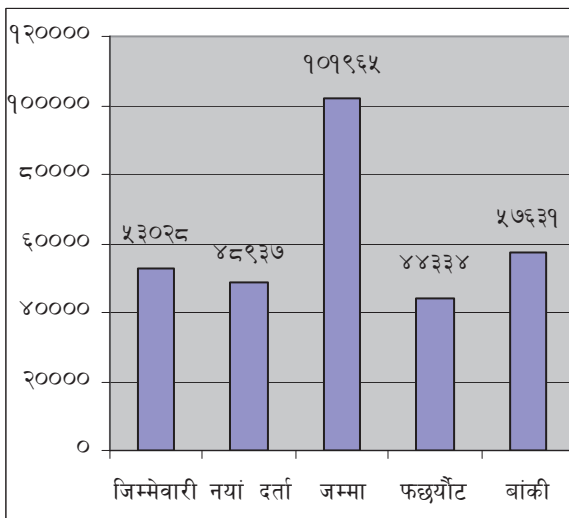
जिल्ला अदालतले यस आ.व. मा नयाँ दर्ता भएको मुद्दा संख्याको आधारमा ९४.०७ प्रतिशत मुद्दा फछ्यौट गरेको देखिन्छ । यस्तै गरी गत आर्थिक वर्षबाट जिम्मेवारी सरेको संख्या समेतको जम्मा लगतको आधारमा हेर्दा यस आ.व. मा ५१.०६ प्रतिशत मुद्दा फछ्यौट गरेको देखिन्छ, यो फछ्यौट दर गत आ.व. को भन्दा ४.९२ प्रतिशतले बढी हो । सबै जिल्ला अदालतका मुद्दाको लगत गत वर्ष भन्दा ११,३२७ ले बढी भएको छ । २ वर्ष नाघेका मुद्दाहरूको संख्यामा अघिल्लो वर्षको तुलनामा १४१ ले कमी भएको छ । कर्मचारीहरूको दरबन्दी रिक्त रही समयमै पदपूर्ति हुन नसकेको तथा स्वेच्छिक अवकाशबाट कर्मचारीको संख्यामा हुन गएको कमीका कारणले मुद्दा फछ्यौट गर्ने कार्यमा प्रत्यक्ष तथा अप्रत्यक्ष रूपमा असर परेको देखिन्छ ।

फैसला कार्यान्वयनका निवेदनहरूको फछ्यौटको अवस्था भने अघिल्लो वर्षको तुलनामा ४.३१ प्रतिशतले बढी हुन गै ४८.८० प्रतिशत रहन गएको छ । अदालतबाट भएका फैसला कार्यान्वयनका निवेदनहरूको फछ्यौट आशातित नहुनुमा नापजँच गर्ने, वण्डा छुट्याउने, चलन चलाउने, दण्ड जरिवाना असुल तहसील समेतका कार्यको लागि स्थलगत रुपमा कार्यक्षेत्रमा जानु पर्नेमा शान्ति सुरक्षाको कारण असहज वातावरण खडा हुन गएको साथै कर्मचारीहरु दरबन्दी रिक्त रही समयमै पदपूर्ति हुन नसकेको तथा स्वेच्छिक अवकाशबाट कर्मचारीको संख्यामा हुन गएको कमी प्रमुख कारक तत्वको रुपमा देखा पर्‍यो ।

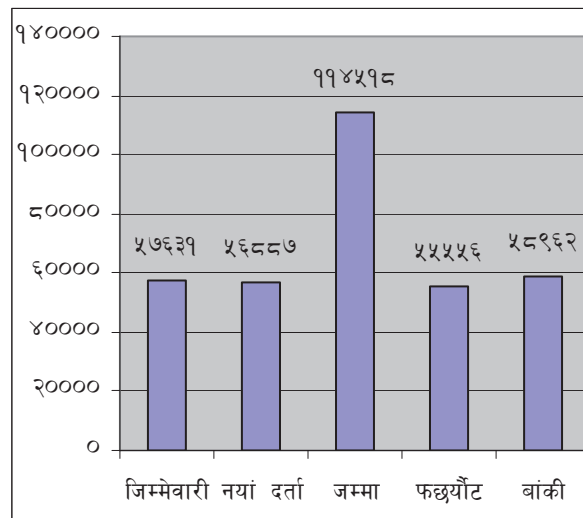
अदालतहरूको समग्र मुद्दा फछ्यौटको अवस्थाको मूल्याङ्कन गर्दा यस वर्षको फछ्यौट अनुपात गत वर्ष भन्दा बढी रहेको छ । अघिल्लो वर्षको समग्र फछ्यौट प्रतिशत ४३.२४ को तुलनामा यस वर्ष ५.०३ प्रतिशतले बढी मुद्दा फछ्यौट हुन गई समग्र फछ्यौट प्रतिशत ४८.५१ हुन पुगेको छ । यस आ.व. मा अदालतहरूमा रहेका मुद्दाहरूको समग्र स्थिति हेर्दा जम्मा लगत १,१४,५१८ मुद्दामा ५५,५५६ मुद्दा फछ्यौट भै आगामी वर्षका लागि ५८,९६२ मुद्दा जिम्मेवारी सरेको अवस्था छ । यस अवधिमा विशेष गरेर देशको तराई क्षेत्रमा रहेका अदालतहरूमा संतोषजनक कार्य वातावरण नरहेको, उल्लेख्य संख्यामा रिक्त रहेको, पुनरावेदन अदालतको न्यायाधीश साथै सर्वोच्च अदालत, पुनरावेदन अदालत र जिल्ला अदालतमा कर्मचारीहरूको दरबन्दी पूर्ति नहुनु, स्थलगत रुपमा काम गर्नु पर्ने कर्मचारीहरूले विभिन्न समूहबाट विभिन्न प्रकारका दबाव, धाक-धम्की खप्नु परेको अवस्था रहनु समेतले समग्र मुद्दा फछ्यौटमा प्रभाव पारेको देखिन्छ । सबै अदालत तथा न्यायाधिकरणहरूको समष्टीगत लगत, फछ्यौट र बाँकीको विवरण देहाय बमोजिम छ ।

सबै अदालतहरूको विगत २ वर्षको जिम्मेवारी, नयाँ दर्ता, फछ्यौट र बाँकी मुद्दाको सुचक

आ.व.०६४।६५

आ.व.०६५।६६

ऊः सबै अदालतहरू (अन्य अदालत तथा न्यायाधिकरणहरू समेत) मा बाँकी तथा २ वर्ष नाघेका मुद्दाहरूको विवरण

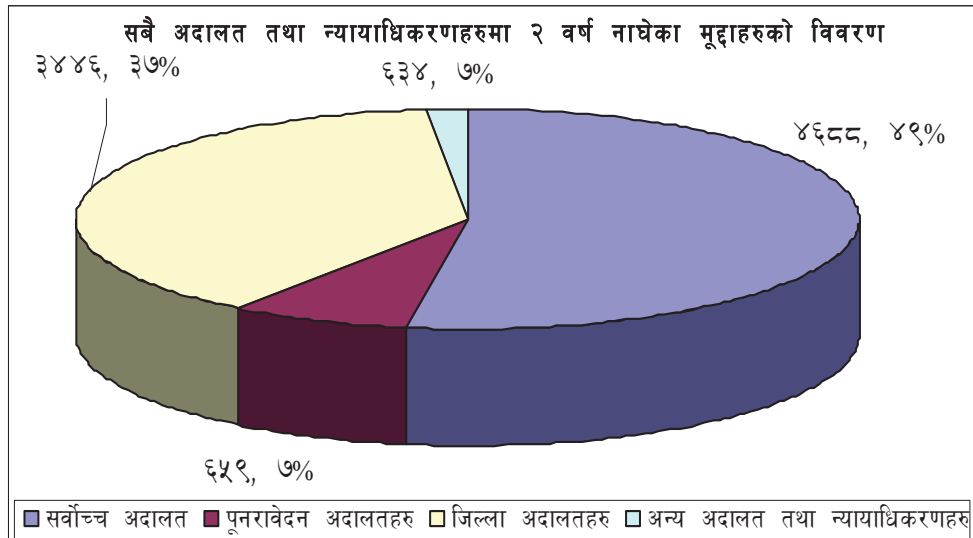
सबै अदालतहरूमा योजनाको पहिलो वर्ष आ.व. २०६१/६२ मा बाँकी रहेका मुद्दा ५२,२०२ मध्ये २ वर्ष नाघेका मुद्दा १०,४६८ (अन्य अदालत तथा न्यायाधिकरणहरूको बाहेक) अर्थात कुल बाँकी मुद्दाको २०.०६ प्रतिशत रहेकोमा योजनाको दोस्रो वर्ष आ.व. ०६२/६३ मा बाँकी रहेका मुद्दा ५७,१९४ मध्ये २ वर्ष नाघेका मुद्दा १०,६४२ (अन्य अदालत तथा न्यायाधिकरणहरूको बाहेक) अर्थात बाँकी मुद्दाको १८.६१ प्रतिशत रहेको थियो । योजनाको तेस्रो वर्ष आ.व. ०६३/६४ मा बाँकी रहेका मुद्दा ५३,०२८ मध्ये २ वर्ष नाघेका मुद्दा ९,३२६ अर्थात बाँकी मुद्दाको १७.५९ प्रतिशत रहेको थियो । योजनाको चौथो वर्ष आ.व. ०६४/६५ मा बाँकी रहेका मुद्दा ५७,६३१ मध्ये २ वर्ष नाघेका मुद्दा ९,८९२ अर्थात बाँकी मुद्दाको १७.१६ प्रतिशत रहेको थियो । योजनाको अन्तिम वर्ष आ.व. ०६५/६६ मा बाँकी रहेका मुद्दा ५८,९६२ मध्ये २ वर्ष नाघेका मुद्दा ८,९३० अर्थात बाँकी मुद्दाको १५.१५ प्रतिशत रहेको छ ।

यसरी योजनाको प्रथम वर्षमा बाँकी मुद्दा मध्ये २०.०६ प्रतिशत मुद्दा २ वर्ष नाघेका रहेकोमा योजनाको अन्तिम वर्ष १५.१५ प्रतिशत रही संख्यात्मक तथा प्रतिशतमा समेत क्रमिक रुपमा घट्दै आएको पाईन्छ । यस आर्थिक वर्षमा २ वर्ष नाघेका मुद्दाहरूको संख्या ८,९३० रहेकोमा सर्वोच्च अदालतमा ४,६८८, पुनरावेदन अदालतमा ६५९ जिल्ला अदालतमा ३,४४६ र अन्य अदालत तथा न्यायाधिकरणहरूमा १३७ रहेको छ । यस आ.व. मा बाँकी रहेका ५८,९६२ मुद्दाहरू मध्ये १७१ (०.२९%) २०५९ साल अधिका, ३०७ (०.५२%) ०५९/६० का, ५०५ (०.८४%) ०६०/६१ का यसै गरी १,१५८ (१.९६%), ०६१/६२ का, १,९५४ (३.३१%) ०६२/६३ का, ४,८३५ (८.२०%) ०६३/६४ का, १२,९३५ (२१.९४%) ०६४/६५ का, ३७,०९७ (६२.९२%) ०६५/६६ का रहेका छन । यसरी बाँकी मुद्दाहरू मध्ये १५.१५ प्रतिशत मात्र २ वर्ष नाघेका मुद्दा रहेका र बाँकी

८४.८५ प्रतिशत मुद्दाहरु २ वर्ष भित्रका रहेका छन् । यस आ.व. २ वर्ष नाघेका मुद्दाहरुको अदालतगत संख्या र प्रतिशत देहाय अनुसार छ ।

सर्वोच्च अदालत	पुनरावेदन अदालतहरु	जिल्ला अदालतहरु	अन्य अदालत तथा न्यायाधिकरणहरु	जम्मा
४,६८८	६५९	३,४४६	१३७	८,९३०

निष्कर्षमा भन्नु पर्दा प्रथम योजना अवधिमा सबै अदालतहरुको अवस्था देहाय बमोजिम देखिएको छ-

- ❖ सर्वोच्च अदालतको सबै क्षेत्राधिकार अन्तर्गतका विवादहरु नयाँ दर्ता भएको संख्या बराबर फछ्यौट गरी पुराना बक्यौता मुद्दा प्रतिवर्ष औसत ४.९०% का दरले अर्थात १,३५९ को संख्यामा जिम्मेवारी न्यून हुदै आएको छ ।
- ❖ पुनरावेदन अदालत तर्फ नयाँ दर्ता भएको संख्याको ९९.३० प्रतिशत बराबर फछ्यौट भई बक्यौता न्यून हुन नसकी प्रतिवर्ष ७५ को संख्यामा जिम्मेवारी थप हुदै समग्रमा नयाँ दर्ता भन्दा फछ्यौट ३७९ कम हुन आएको छ ।
- ❖ जिल्ला अदालत तर्फ नयाँ दर्ता भएको संख्या बराबर अर्थात १००% फछ्यौट गर्ने लक्ष्य रहेकोमा लक्ष्यको ९४.७२ % मात्र फछ्यौट हुन सकेकोले पुरानो बक्यौता न्यून हुन नसकी प्रतिवर्ष १,८१७ को संख्यामा जिम्मेवारी थप हुदै आएको छ ।
- ❖ अन्य अदालत तथा न्यायाधिकरणतर्फ नयाँ दर्ता भएको संख्या बराबर अर्थात १००% फछ्यौट गर्ने लक्ष्य रहेकोमा लक्ष्यको ९७.२०% मात्र फछ्यौट हुन सकेकोले प्रतिवर्ष १९ को संख्यामा जिम्मेवारी थप हुदै आएको छ ।
- ❖ सबै अदालत तथा न्यायाधिकरणतर्फ योजनाको अवधिमा नयाँ दर्ता भएको संख्या २,५७,२३७ भएकोमा २,५४,४७२ फछ्यौट भै नयाँ दर्ता भन्दा २,७६५ मुद्दा कम फछ्यौट भएको छ ।
- ❖ सबै अदालत तथा न्यायाधिकरणतर्फ नयाँ दर्ता भएको संख्या बराबर अर्थात १००% फछ्यौट गर्ने लक्ष्य रहेकोमा लक्ष्यको ९८.९३% मात्र फछ्यौट हुन सकेकोले प्रतिवर्ष ५५३ को संख्यामा जिम्मेवारी थप हुदै आएको छ ।

अदालतहरुको विगत ५ वर्षको मुद्दाको कार्यबोभको स्थिति

आ.व.	सर्वोच्च अदालत			पुनरावेदन अदालतहरु			जिल्ला अदालतहरु		
	लगत	फछ्यौट	बाँकी	लगत	फछ्यौट	बाँकी	लगत	फछ्यौट	बाँकी
२०६१/०६२	२३८४०	७४९४	१६३४६	२२२८८	१२१३१	१०१५७	५८९०२	३३२०३	२५६९९
२०६२/०६३	२२३७७	८१८१	१४१९६	२१८९६	१११७३	१०७२३	५७४४२	२५१६७	३२२७५
२०६३/०६४	१९७९५	६३१९	१३४७६	१९६११	११८०८	७८०३	६७७१३	३६८९४	३०८१९
२०६४/०६५	१८५६४	५६०८	१२९५६	१८३४२	८६२०	९७२२	६३७२१	२९४०४	३४३१७
२०६५/०६६	१७९६१	६९८५	१०९७६	२०२८८	९८६७	१०४२१	७५०४८	३८३१७	३६७३१

घ) फैसला कार्यान्वयन

योजनाले फैसला कार्यान्वयनका लागि परेका निवेदनहरू ६ महिनाभित्र फछ्यौट गर्ने, सो अवधिभित्र फछ्यौट गर्न नसके कुनै हालतमा पनि एक वर्ष नाघ्न नदिने र प्रत्येक वर्ष १५ प्रतिशतका दरले योजना अवधिभरमा ७५ प्रतिशत बक्यौता निवेदनहरू न्यून गर्ने लक्ष्य राखेको थियो ।

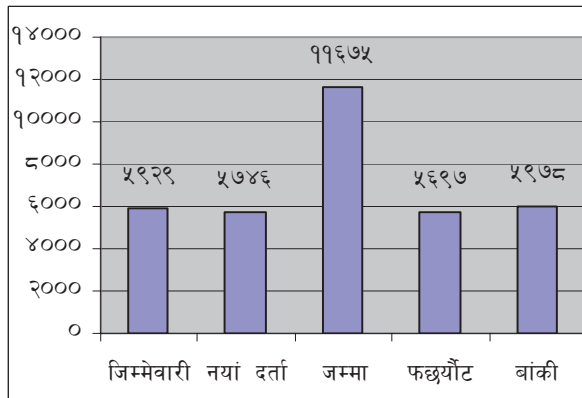
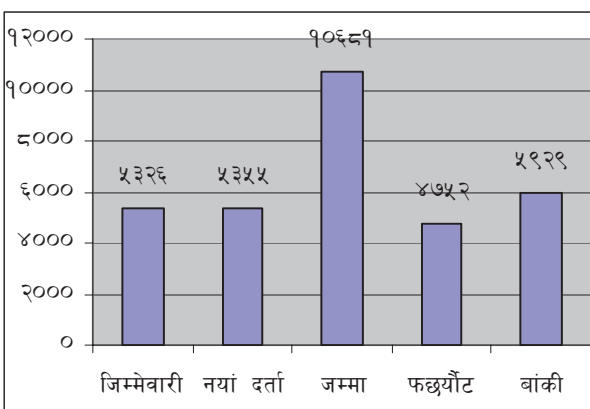
योजनाको उल्लिखित लक्ष्यको सन्दर्भमा अदालतको फैसला कार्यान्वयनको स्थितिमा अपेक्षित रूपमा सुधार हुन सकेको देखिदैन । योजनाको प्रारम्भिक अवस्थामा जस्तै पुरानो बक्यौता निवेदनहरूको संख्या अहिले पनि ५,९७८ रहेको छ । एकवर्ष नाघेका निवेदनहरूको संख्यामा कुनै कमी आउन सकेको छैन भने पाँच वर्ष नाघेका निवेदनहरू समेत २९ थान रहेका छन् । योजना प्रारम्भ हुनु भन्दा अघिल्लो आ.व.मा फैसला कार्यान्वयन सम्बन्धी निवेदनहरूको फछ्यौट प्रतिशत ५२.६८ रहेकोमा योजनाको अन्तिम वर्षमा ४८.८० रही उक्त अवधिको तुलनामा समेत ३.८८ प्रतिशतले कमी रहेको देखियो ।

जिल्ला अदालतहरू तर्फ फैसला कार्यान्वयनको समष्टी निवेदन फछ्यौटको स्थितिलाई हेर्दा योजनाको पहिलो वर्ष आ.व. ०६१/६२ मा जम्मा लगत ११,७७५ मध्ये ६३९८ (५४.३४ प्रतिशत) फछ्यौट भई अघिल्लो वर्षको तुलनामा १.६६ ले वृद्धि हुन गएको थियो । दोस्रो वर्ष आ.व. ०६२/६३ मा जम्मा लगत ११,४७३ मध्ये ६,२८५ (५४.७८ प्रतिशत) फछ्यौट हुन गई अघिल्लो वर्षको तुलनामा ०.४४ प्रतिशतले मात्र वृद्धि हुन गएको थियो । योजनाको तेस्रो वर्ष आ.व. ०६३/६४ मा जम्मा लगत ११,०५३ मध्ये ५,७२७ (५१.८१ प्रतिशत) फछ्यौट भई अघिल्लो वर्षको तुलनामा २.९७ प्रतिशतले न्यून फछ्यौट भएको थियो । योजनाको चौथो वर्ष आ. व. ०६४/६५ मा जम्मा लगत १०,६८१ मध्ये ४,७५२ (४४.४९ प्रतिशत) निवेदन फछ्यौट भई अघिल्लो वर्षको तुलनामा ७.३२ प्रतिशतले न्यून हुन गएको थियो । योजनाको अन्तिम वर्ष आ. व. ०६५/६६ मा जम्मा लगत ११,६७५ मध्ये ५,६९७ अर्थात् ४८.८० प्रतिशत निवेदन फछ्यौट भई अघिल्लो वर्षको तुलनामा ४.३१ प्रतिशतले बढी फछ्यौटका भएको देखिन्छ ।

योजनाको पहिलो वर्षमा फैसला कार्यान्वयनका लागि परेका ५,३७७ बांकी निवेदनहरू मध्ये १ वर्ष भित्रका ३,९५३ (७३.५२ प्रतिशत), २ वर्ष भित्रका १,०१७ (०.१९ प्रतिशत), ५ वर्ष भित्रका ३८८ (०.०७ प्रतिशत) र ५ वर्ष नाघेका १९ (०.००३५ प्रतिशत) निवेदनहरू रहेका थिए । योजनाको दोस्रो वर्षमा ५,१८८ बांकी निवेदनहरू मध्ये १ वर्ष भित्रका ३,७०४, २ वर्ष भित्रका १,०४२, पाँच वर्ष भित्रका ४२५ र ५ वर्ष नाघेका १७ निवेदनहरू रहेको देखिन्छ । योजनाको तेस्रो वर्षमा ५,३२६ बांकी निवेदनहरू मध्ये १ वर्ष भित्रका ३,८६०, २ वर्ष भित्रका १,०४४, पाँच वर्ष भित्रका ३८८ र ५ वर्ष नाघेका ३४ निवेदनहरू रहेका थिए । योजना चौथो वर्षमा फैसला कार्यान्वयनका लागि परेका ५,९२९ बांकी निवेदनहरू मध्ये १ वर्ष भित्रका ३,७६८, २ वर्ष भित्रका १,५४४ तथा ५ वर्ष भित्रका ५९७ र ५ वर्ष नाघेका २० रहेका थिए । योजना अन्तिम वर्षमा फैसला कार्यान्वयनका लागि परेका ५,९७८ बांकी निवेदनहरू मध्ये १ वर्ष भित्रका ३,८५३ (६४.४५ प्रतिशत), २ वर्ष भित्रका १,३०७ (०.२२ प्रतिशत) तथा ५ वर्ष भित्रका ७८९ (०.१३ प्रतिशत) र ५ वर्ष नाघेका २९(०.००४८ प्रतिशत) रहेका छन् ।

निवेदन फछ्यौटको समग्र विश्लेषण गर्दा योजना अन्तर्गत आ.व. ०६१/६२ बाट जिम्मेवारी सरेको ५,३७७ र ०६२/६३ मा ६,०९६ दर्ता भएकोमा जम्मा ६,२८५ फछ्यौट भई उक्त आ.व. मा परेको भन्दा १८९ थान बढी निवेदनहरू फछ्यौट हुन गएका थिए । आ.व. ०६२/६३ बाट जिम्मेवारी सरेका ५,१८८ र ०६३/६४ मा ५,८६५ दर्ता भएकोमा जम्मा ५,७२७ फछ्यौट भई उक्त आ.व. मा परेका भन्दा १३८ थान कम निवेदनहरू फछ्यौट हुन गएका थिए । आ.व. ०६३/६४ बाट जिम्मेवारी सरेका ५,३२६ र ०६४/६५ मा ५,३५५ दर्ता भएकोमा जम्मा ४७५२ फछ्यौट भई उक्त आ.व. मा परेका भन्दा ६०३ थान कम निवेदनहरू फछ्यौट हुन गएका थिए । आ.व. ०६४/६५ बाट जिम्मेवारी सरेका ५,९२९ र ०६५/६६ मा ५,७४६ दर्ता भएकोमा जम्मा ५,६९७ फछ्यौट हुन गई यस आ.व. मा परेका भन्दा ४९ थान कम निवेदनहरू फछ्यौट हुन गएको देखिन्छ ।

जिल्ला अदालतहरूको विगत २ वर्षको जिम्मेवारी, नयां दर्ता, फछ्यौट र बांकी फैसला कार्यान्वयनका निवेदनहरूको सुचक आ.व.०६४/६५ आ.व.०६५/६६

२. सुपरिवेक्षण र अनुगमन

योजनाले सुपरिवेक्षण र अनुगमनको कार्य अन्तर्गत प्रत्येक वर्ष मातहत अदालत, अर्धन्यायिक निकाय र कारागारको काम कारवाहीको सुपरिवेक्षण र अनुगमन गर्ने र निरीक्षणबाट दिइएका सुझावहरू कार्यान्वयन गरी ६ महिनाभित्र प्रतिवेदन गर्ने क्रियाकलापको निर्माण र त्यसको नतिजा परिसूचक समेत निर्धारण गरेको थियो । योजनाले निर्धारण गरे अनुरूप सुपरिवेक्षण र अनुगमनलाई प्रभावकारी बनाउन सर्वोच्च अदालतमा अनुगमन तथा निरीक्षण महाशाखा स्थापना गरी अदालतको निरीक्षण कार्यतालिका बनाउने, केन्द्रीय रूपमा सबै निरीक्षण प्रतिवेदनहरू संकलन गर्ने र निरीक्षणको क्रममा दिइएका निर्देशनहरू कार्यान्वयन भए नभएको अनुगमन गर्ने कार्य निरन्तर भईरहेको छ । सर्वोच्च अदालतका माननीय न्यायाधीशहरूलाई पुनरावेदन अदालत र मातहतका निकायहरूको निरीक्षण तथा अनुगमन गर्न क्षेत्रगत रूपमा जिम्मेवारी प्रदान गर्ने पद्धतिको शुरुवात गरिएको छ । योजनाको दोस्रो वर्ष बाहेक अरु वर्षमा धेरैजसो अदालतमा निरीक्षणको कार्य भएको देखिन्छ ।

३. अदालत व्यवस्थापन

रणनीतिक योजनाको तर्जुमा र कार्यान्वयन गर्ने, आर्थिक स्रोत जुटाउने र व्यवस्थापन गर्ने, पूर्वाधारहरूको निर्माण र मर्मत सम्भार गर्ने, मानव संसाधन व्यवस्थापन गर्ने, अभिलेख व्यवस्थित गर्ने, न्यायिक सूचनाहरू प्रवाह गर्ने, कानून, नजीर र नेपालको न्याय प्रणालीको बारेमा अनुसन्धान गर्ने र न्याय क्षेत्र भन्दा बाहिरका सरोकारवालहरूसँग सम्बन्ध विकास गर्ने कार्यलाई अदालत व्यवस्थापनको कार्य अन्तर्गत राखिएको थियो । यस अन्तर्गत समावेश गरिएका कार्यहरू न्यायपालिकाको रणनीतिक योजना अनुसार मूल कार्यहरूसँग प्रत्यक्ष भन्दा पनि न्याय निरोपण, फैसला कार्यान्वयन तथा अनुगमन तथा सुपरिवेक्षणको कार्यलाई सहयोग तथा सहजीकरण गर्ने व्यवस्थापकीय कार्यहरू भएकाले यी विषयहरू योजना कार्यान्वयनको लागि अपनाउने रणनीतिक उपायहरू अन्तर्गत समेत संवोधन भई केही पुनरावृत्ति भएको देखिदा सोही शीर्षक अन्तर्गत चर्चा गरिएको छ ।

ख) रणनीतिक उपायहरू

योजनाले १६ वटा रणनीतिक उपायहरूको पहिचान गरेको थियो । मध्यावधि मूल्याङ्कनको क्रममा मूल योजनाले पहिचान गरेका उल्लिखित रणनीतिक उपायहरू मध्ये केहीलाई स्थगित र केहीलाई समायोजन वा थप गरी २१ वटा पुन्याइएको थियो । रणनीतिक उपाय र त्यस अन्तर्गतका क्रियाकलाप, हासिल भएको उपलब्धि समेतका विषयमा देहाय बमोजिम छुट्टाछुट्टै समीक्षा गरिएको छ:-

१. न्यायपालिकाको व्यवस्थापन क्षमतालाई सुदृढ, सक्षम र प्रभावकारी तुल्याउने

रणनीतिक उपायहरूको कार्यान्वयनको लागि आवश्यक सुझाव दिन योजना अवधिमा अदालतको संगठन तथा व्यवस्थापन समिति र न्याय प्रशासन सम्बन्धी ऐन कानूनहरूको पुनरावलोकन समिति गरी दुईवटा समितिहरू गठन भएका थिए । संगठन तथा व्यवस्थापन समितिको सुझाव बमोजिम थप दरबन्दीका लागि सबै तहका कर्मचारीहरूको कार्य विवरण सहित दरबन्दी सिर्जना फारम तयार गरी कानून तथा न्याय मन्त्रालय मार्फत माग गरिएकोमा नेपाल सरकारको निर्णयबाट देहाय बमोजिमका दरबन्दीहरू स्वीकृत भई ती दरबन्दीहरू निजामती किताबखानामा दर्ता गरी सकिएको छ ।

सर्वोच्च अदालत	सि.नं.	पद	श्रेणी	संख्या	वाणिज्य इजलास	सि.नं.	पद	श्रेणी	संख्या
	१.	उप-रजिष्ट्रार	रा.प. द्वितीय	४		१.	न्यायाधीश		८
	२.	इजलास अधिकृत	रा.प. द्वितीय	३१		२.	शाखा अधिकृत	रा.प. तृतीय	१२
	३.	शाखा अधिकृत	रा.प. तृतीय	९		३.	नायब सुब्बा	रा.प.अ. प्रथम	४
	४.	सूचना प्रविधि अधिकृत	रा.प. तृतीय	२		४.	क. अ.	रा.प.अ. प्रथम	६
	५.	अभिलेख संरक्षक	रा.प. तृतीय	१		५.	कार्यालय सहयोगी	श्रेणी विहिन	६
	६.	नायब सुब्बा	रा.प.अ. प्रथम	५५	राजस्व न्यायाधिकरण, काठमाडौं	१.	उप-रजिष्ट्रार	रा.प. द्वितीय	१
	७.	सर्भेक्षक	रा.प.अ. प्रथम	२		२.	शाखा अधिकृत	रा.प. तृतीय	२
	८.	प्लम्बर	रा.प.अ. द्वितीय	१					
	९.	हेभी सवारी चालक	श्रेणी विहिन	४					
	१०.	हलुका सवारी चालक	श्रेणी विहिन	१७					
	११.	माली	श्रेणी विहिन	४					

साथै समितिको सुझाव बमोजिम सर्वोच्च अदालतमा छुट्टै प्राविधिक शाखा स्थापना भई सकेको, सुरक्षा अधिकृतको व्यवस्था गरिएको, भण्डार अधिकृतको व्यवस्था भएको, प्राविधिक र कार्यालय सहयोगीहरू सेवा करारमा लिने मापदण्ड तय भै सोही बमोजिम भर्ना लिने गरिएको, कतिपय दरबन्दीहरू स्वीकृत भई पदपूर्ति समेत भई सकेको र केही दरबन्दीहरू स्वीकृतको लागि आवश्यक कारवाही भैरहेको अवस्था छ । मध्यावधि मूल्याङ्कनले शुरुका क्रियाकलापहरूमा केही पुनरावलोकन गरी रणनीतिक योजना कार्यान्वयन सचिवालयको सुदृढीकरण गर्ने, संगठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षण प्रतिवेदनको पुनरावलोकन गरी त्यसको कार्य योजना तयार पार्ने, संगठन तथा व्यवस्थापन योजना कार्यान्वयन गर्ने र कार्यसम्पादन मापन पद्धति प्रारम्भ गर्ने लगायतका क्रियाकलापहरू समेत तय गरेको थियो ।

२. बजेट विनियोजनमा बृद्धिको लागि प्रयास गर्ने तथा बजेट बाँडफाँड एवं खर्चमा आर्थिक स्वायत्तता प्राप्त गर्ने

न्यायपालिकाको रणनीतिक योजनालाई मुलुकको राष्ट्रिय योजनामा समावेश गर्न र योजना कार्यान्वयनको लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गर्न समेत अर्थ मन्त्रालय तथा राष्ट्रिय योजना आयोगलाई औपचारिक रूपमा अनुरोध गरिएको देखिन्छ । योजना कार्यान्वयनको लागि आवश्यक पर्ने बजेट विनियोजनको निमित्त निरन्तर प्रयास हुँदै आएको छ ।

योजनाले प्रक्षेपण गरेको बजेट र विनियोजन अवस्था

आ.व.	योजनाले अनुमान गरेको बजेट	निकास भएको	प्रतिशत
२०६१/६२	८३,२५,५१,८९०।-	७६,०१,०२,०००।-	९१.३०
२०६२/६३	१,७०,९८,२३,५९४।-	८४,०६,९३,०००।-	४९.१७
२०६३/६४	१,२९,७६,३५,२७०।-	९२,१८,९०,०००।-	७१.०४
२०६४/६५	१,४९,९९,३३,००९।-	९६,९८,९०,०००।-	६४.६६
२०६५/६६	१,५०,६४,००७.३।-	१,१८,८४,६१,०००।-	७८.७९

मध्यावधि मूल्याङ्कनको चरणमा प्रारम्भिक क्रियाकलापहरूमा केही पुनरावलोकन गरी वित्तीय व्यवस्थापन समिति गठन गर्ने, वित्तीय प्रभावकारीताको लागि संसदीय समिति र अन्य सरोकारवालाहरू बीच सञ्जाल निर्माण र अन्तर्क्रिया गर्ने, उच्चस्तरीय न्यायिक बजेट बाँडफाँड समितिको स्थापना गर्ने तथा कार्यान्वयन योजनामा आधारित प्राथमिकता सहितको बजेट तर्जुमा गर्ने र समितिको निर्देशन बमोजिम वित्तीय सुधार कार्यको थालनी गर्ने समेतका गतिविधिहरू निर्धारण गरिएका थिए । यस अवधिमा दातृ निकायहरूबाट प्राप्त हुने सहयोग व्यवस्थापन गर्नका लागि एक स्थायी समिति गठन भई क्रियाशील रहेको छ । त्यसै गरी वित्तीय व्यवस्थापन समिति पनि गठन भैसकेको छ ।

३. अदालतमा काम गर्ने अनुकूल वातावरण सिर्जना गर्न पूर्वाधार विकास गर्ने र स्रोत साधन जुटाउने

अदालतको भौतिक पूर्वाधार एवं स्रोत साधन अध्ययन समिति गठन गरिएकोमा उक्त समितिले आवश्यक पर्ने पूर्वाधार तथा सो को लागत समेत निश्चित गरी प्रतिवेदन दिएको थियो । प्रतिवेदनले सर्वोच्च अदालत लगायत विभिन्न अदालतहरूलाई निश्चित समूहमा वर्गीकरण गरी सो अनुरूप आवश्यक पर्ने जग्गा र भवन समेतको मापदण्ड निर्धारण गरेकोमा सो मापदण्डलाई अवलम्बन गरिँदै आएको छ । यद्यपि सर्वोच्च अदालतको लागि मापदण्ड अनुसारको जग्गा उपलब्ध नभएको कारणले गर्दा नयाँ भवन निर्माण हुन सकेको छैन । तत्कालीक आवश्यकता र अभावको स्थितिलाई परिपूर्ति गर्नका लागि भइरहेकै भौतिक संरचनामा केही सुधार र परिमार्जन गरी व्यवस्थापन गर्ने प्रयास भएको छ । सर्वोच्च अदालतसँग जोडिएको सिंहदरवार परिसर भित्रबाटै कम्तीमा ५० रोपनी क्षेत्रफल पुग्ने गरी जग्गा प्राप्त गर्ने तर्फ प्रयास भइरहेको छ । त्यसैगरी पुनरावेदन अदालत विराटनगरको लागि थप जग्गा प्राप्त भएको छ भने पुनरावेदन अदालत दिपायलको लागि जग्गा प्राप्त गर्न रकम निकास भइएको छ ।

योजना लागू भए पछि विभिन्न जिल्ला अदालतहरूका लागि समेत जग्गा प्राप्त गर्ने वा खरीद गर्ने कार्यलाई प्राथमिकताका साथ अगाडि बढाइएको थियो । योजना अवधिमा जिल्ला अदालतहरू रूपन्देही, महोत्तरी, झापा र प्यूठानका लागि सरकारबाट जग्गा प्राप्त भएको, जिल्ला अदालतहरू जाजरकोट, मुगु र काठमाडौँका लागि सरकारबाट जग्गा तथा भवन समेत प्राप्त भएको, जिल्ला अदालतहरू रामेछाप, ताप्लेजुङ्ग, खोटाङ्ग र डोटीका लागि थप जग्गा खरीद गरिएको, सर्लाही जिल्ला अदालतका लागि थप जग्गा खरीद गरिएको छ ।

अदालतहरूमा सवारी साधनहरूको उपलब्धताको तुलनात्मक अध्ययन गर्दा रणनीतिक योजना लागू भए पछि त्यसमा उल्लेख्य प्रगति भएको छ । वर्तमानमा यातायातको सुविधा पुगेका सबै अदालतका न्यायाधीशहरूलाई इन्धन र चालक सहितको सवारी साधन उपलब्ध गराउने नीति अनुरूप प्राथमिकताका आधारमा वितरण भै रहेको र निजी सवारी साधन प्रयोग गर्ने न्यायाधीशहरूलाई इन्धन र चालक सुविधा उपलब्ध गराइएको छ । राजपत्राङ्कित तहका अधिकृतहरूलाई इन्धन सुविधा सहितको मोटरसाइकल उपलब्ध गराउने प्रयत्न भइरहेको छ । कर्मचारी ओसारपसारका लागि हाल सर्वोच्च अदालतमा तीन वटा स्टाफ बस सञ्चालनमा रहेका छन् ।

फोटोकपी तथा फ्याक्स जस्ता अत्यावश्यक उपकरणहरू सबै अदालतहरूमा उपलब्ध हुन नसकेको विगतको स्थितिमा योजना लागू भएपछि अधिकांश अदालतहरूमा यो सुविधा उपलब्ध भएको छ । त्यसैगरी सर्वोच्च अदालतमा सबै

न्यायाधीशहरूको चेम्बरमा र नव निर्मित अन्य अदालत भवनहरूमा समेत न्यायाधीश चेम्बरमा ए. सी. जडान गरिएको छ। काउण्टर प्रणालीबाट सेवाग्राहीहरूलाई सेवा उपलब्ध गराउन नयाँ निर्माण भएका अदालतहरूमा काउण्टरहरूको व्यवस्था गरिएको छ भने पुराना भवनमा समेत सम्भव भएसम्म काउण्टर निर्माण गरी सेवा प्रदान गरिएको छ। पुस्तकालयको लागि दराज तथा थप पुस्तकको व्यवस्था गरी हरेक अदालतमा सुविधा सम्पन्न पुस्तकालय स्थापना गर्ने लक्ष्य अनुरूप आवश्यक कार्य प्रारम्भ भैसकेको छ। अभिलेख व्यवस्थापनको लागि फर्निचर तथा न्यायको व्यवस्था गरिएकोले अभिलेखमा रहेका मिसिलहरू खोजेको समयमा तुरुन्त फेला पार्न सकिने अवस्थाको सिर्जना भएको छ।

निर्माण समितिद्वारा तयार पारिएको तीन वर्षे कार्य योजनालाई मध्यावधि मूल्याङ्कन प्रतिवेदन अनुरूप समायोजन र प्राथमिकीकरण गरी पेश गर्नु पर्नेमा त्यस सम्बन्धी कार्य अगाडि बढी रहेको अवस्था छ। भौतिक पूर्वाधार विकास योजनामा अदालत, न्यायाधीश, कर्मचारी आदिको सुरक्षा सम्बन्धी विषयहरू समावेश गरी सुरक्षा योजना विकास गर्नको लागि समिति गठन भई सो समितिले आफ्नो प्रतिवेदन बुझाई सकेको छ।

४. अदालतको संख्या र भौगोलिक मुकामलाई औचित्यपूर्ण बनाउन प्रयास गर्ने र विद्यमान क्षेत्राधिकारको पुनरावलोकन गर्ने

यी विषयहरूमा विस्तृत अध्ययन गरी सुझाव प्रस्तुत गर्न अदालतको क्षेत्राधिकार पुनरावलोकन समिति र अदालतको कार्यगत क्षेत्राधिकारको सम्बन्धमा पुनरावलोकन सम्बन्धी अर्को एक समिति गठन भई दुवै समितिहरूको प्रतिवेदन समेत प्राप्त भई कार्यान्वयन प्रक्रियामा रहेकोमा सोही अवस्थामा नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ जारी भएको र प्रस्तुत संविधानले मुलुकको विद्यमान संरचनाहरूमा पुनर्संरचना गर्दै संघीय ढाँचामा रूपान्तरण गर्ने संवैधानिक व्यवस्था र सो विषयको विस्तृत खाका संविधान सभा मार्फत बन्ने नयाँ संविधानले मात्र प्रस्तुत गर्ने हुँदा यस विषयलाई योजनाको मध्यावधि मूल्याङ्कन देखि नै स्थगित गरिएको थियो।

५. न्यायपालिकाको फैसला कार्यान्वयन गर्ने क्षमतालाई सुदृढ गर्ने

फैसला कार्यान्वयन गर्ने क्षमता सुदृढ गर्न दुई चरणमा तहसिलदारहरूको राष्ट्रिय कार्यशाला आयोजना गरिएको थियो। यसका अतिरिक्त दण्ड र जरिवानाको असुल तहसिल सम्बन्धी अवस्थाको बारेमा अध्ययन गर्न कैद दण्ड जरिवानाको लगत असुल फछ्यौट गर्ने सम्बन्धी समिति गठन गरिएको थियो। केन्द्रीय न्याय क्षेत्र समन्वय समितिको पहलमा फैसला कार्यान्वयन निर्देशिका मस्यौदा गर्न समिति गठन भई प्रतिवेदन प्राप्त भई सकेको छ। फैसला कार्यान्वयनलाई प्रभावकारी बनाउन छुट्टै संयन्त्र खडा गर्ने र त्यस्तो संयन्त्रको संरचना, काम कर्तव्य एवं अधिकार समेत स्पष्ट क्तिान गरी छुट्टै विभागस्तरीय फैसला कार्यान्वयन निर्देशनालय गठन भैसकेको छ। राष्ट्रिय न्यायिक प्रतिष्ठानको सहकार्यमा फैसला कार्यान्वयन दिग्दर्शन, २०६५ प्रकाशन र वितरण गरी सम्बन्धित कर्मचारीहरूको लागि अभिमुखीकरण तालिम कार्यक्रम सञ्चालन भइरहेको छ।

६. मानव संसाधनको विकास र कार्यान्वयन गर्ने

न्यायाधीश तथा कर्मचारीहरूको सरुवा, बहुवा सम्बन्धी नीति र समय तालिका निर्धारण गर्न समितिको गठन गरिएको थियो। सो बमोजिम कर्मचारीको क्षमता अभिवृद्धिका लागि विभिन्न चरणमा लामो तथा छोटो अवधिको तालिम सञ्चालन गरिएको, वैदेशिक भ्रमणको कार्यक्रम तथा न्यायिक जनशक्तिलाई उच्च अध्ययनका लागि छात्रवृत्ति सहितको अध्ययन विदाको व्यवस्था भएको छ। राजपत्र अनंकित कर्मचारीहरूको सरुवा सम्बन्धी नीति तर्जुमा गरी सरुवाको समय सारिणी निर्माण गरी व्यवस्थित गर्ने प्रयास भएको छ। फिल्डमा काम गर्ने कर्मचारीहरूलाई आधारभूत सामग्री उपलब्ध गराइएको छ। प्रथम योजना अवधिमा निजामती सेवा ऐन, नियमावली बमोजिम हरेक वर्ष नेपाल सरकारद्वारा प्रदान गरिने निजामती सेवा पुरस्कारका लागि विभिन्न अदालतहरूमा कार्यरत निजामती कर्मचारीहरूलाई सिफारिस गरी पुरस्कृत भएका छन् भने निजामती सेवा दिवसको उपलक्ष्यमा सर्वोच्च अदालतले २०६३ सालदेखि सर्वोच्च अदालतमा कार्यरत कर्मचारीहरू मध्येबाट उत्कृष्ट कर्मचारी छनौट गरी प्रशंसा-पत्र सहित पुरस्कारको व्यवस्था गरिएकोमा २०६५ सालबाट त्यसको सीमा बढाई सर्वोच्च अदालतबाट चार जना र प्रत्येक पुनरावेदन अदालत र सो मातहत अदालतहरूबाट समेत गरी एक/एक जनाका दरले सोह्र जना गरी जम्मा बीस जना कर्मचारीलाई प्रशंसा-पत्र सहित पुरस्कृत गर्ने व्यवस्था गरिएको छ। सर्वोच्च अदालतबाट थालनी गरिएको यो पद्धतिबाट अदालतमा कार्यरत जनशक्तिको उत्प्रेरणा तथा मनोबलमा बृद्धि भएको अनुभव गरिएको छ। योजना अवधिमा पुरस्कृत कर्मचारीहरूको नाम, पद, अदालत तथा पुरस्कृत वर्ष देहाय बमोजिम छ:-

क) निजामती सेवा पुरस्कार प्राप्त गर्ने कर्मचारीहरू

सि.नं.	कर्मचारीको नाम	पद	कार्यरत अदालत	पुरस्कृत वर्ष
१.	श्री चिन्तामणि बराल	उप-रजिष्ट्रार	सर्वोच्च अदालत	२०६२
२.	श्री धनबहादुर मगर	कार्यालय सहयोगी	सर्वोच्च अदालत	२०६३
३.	श्री भोजिया थरुनी	”	बर्दिया जिल्ला अदालत	२०६४
४.	श्री नारायणप्रसाद दाहाल	शाखा अधिकृत	पुनरावेदन अदालत जनकपुर	२०६५

ख उत्कृष्ट कर्मचारी पुरस्कार कार्यक्रम अन्तर्गत पुरस्कृत हुने कर्मचारीहरू

सि.नं.	कर्मचारीको नाम	पद	कार्यरत अदालत	पुरस्कृत वर्ष
१.	गणेशमान श्रेष्ठ	ना.सु.	सर्वोच्च अदालत	२०६३
२.	श्रीमती लक्ष्मी श्रेष्ठ	टा.ना.सु.	सर्वोच्च अदालत	२०६३
३.	श्री दुर्गा काफ्ले ❀	कार्यालय सहयोगी	सर्वोच्च अदालत	२०६३
४.	श्री हरि महर्जन	कार्यालय सहयोगी	सर्वोच्च अदालत	२०६३
५.	श्री चन्द्रमणि ज्ञवाली	उप-रजिष्ट्रार	सर्वोच्च अदालत	२०६४
६.	श्री पुनाराम खनाल	शाखा अधिकृत	सर्वोच्च अदालत	२०६४
७.	श्री देवेन्द्र ढकाल	ना.सु.	सर्वोच्च अदालत	२०६४
८.	श्री डोलनाथ पराजुली	ह.स.चा.	सर्वोच्च अदालत	२०६५
९.	श्री नारायणप्रसाद सुवेदी	इजलास अधिकृत	सर्वोच्च अदालत	२०६५
१०.	श्री चित्रबहादुर गुरुङ्ग	शाखा अधिकृत	सर्वोच्च अदालत	२०६५
११.	श्री सोमकान्ता भण्डारी	ना.सु.	सर्वोच्च अदालत	२०६५
१२.	श्री शर्मिला महर्जन	टा.ना.सु.	सर्वोच्च अदालत	२०६५
१३.	श्री गोपाल बहादुर थापा	ना.सु.	पुनरावेदन अदालत इलाम	२०६५
१४.	श्री बद्रीनाथ अधिकारी	ना.सु.	पुनरावेदन अदालत धनकुटा	२०६५
१५.	श्री कान्तलाल चौधरी	टा.ख.	पुनरावेदन अदालत विराटनगर	२०६५
१६.	श्री भीमबहादुर निरौला	शाखा अधिकृत	पुनरावेदन अदालत राजविराज	२०६५
१७.	श्री राजेन्द्र भ्ना	ना.सु.	महोत्तरी जिल्ला अदालत	२०६५
१८.	श्री राजमणि पौडेल	डिप्टा	बारा जिल्ला अदालत	२०६५
१९.	श्री बिदुर नेपाल	ना.सु.	पुनरावेदन अदालत पाटन	२०६५
२०.	श्री सूर्यप्रसाद भण्डारी	ना.सु.	पुनरावेदन अदालत पोखरा	२०६५
२१.	श्री लोकप्रसाद तिवारी	कार्यालय सहयोगी	म्याग्दी जिल्ला अदालत	२०६५
२२.	श्री तेजेन्द्र के.सी.	ना.सु.	पुनरावेदन अदालत बुटवल	२०६५
२३.	श्री हस्तबहादुर बस्नेत	कार्यालय सहयोगी	पुनरावेदन अदालत तुलसीपुर	२०६५
२४.	श्री डम्बरप्रसाद काफ्ले	डिप्टा	सुर्खेत जिल्ला अदालत	२०६५
२५.	श्री दारा वालिमकी	कार्यालय सहयोगी	पुनरावेदन अदालत नेपालगंज	२०६५
२६.	श्री रामशंकर उपाध्याय	ना.सु.	पुनरावेदन अदालत जुम्ला	२०६५
२७.	श्री श्यामदत्त जोशी	कार्यालय सहयोगी	पुनरावेदन अदालत दिपायल	२०६५
२८.	श्री तारादत्त बडु	ना.सु.	पुनरावेदन अदालत महेन्द्रनगर	२०६५

❀ २०६४ सालको सर्वोच्च अदालतको उत्कृष्ट कर्मचारी समेत ।

कर्मचारीहरूको कार्यविवरण तयार गरी लागू हुने क्रममा छ । विभिन्न चरणमा न्यायाधीश, रजिष्ट्रार, सेस्तेदार तथा तहसिलदारहरूको सम्मेलन सम्पन्न भैसकेको छ । यसै वर्ष न्यायाधीशहरूको पहिलो राष्ट्रिय सम्मेलन सम्पन्न गरिएको छ । अदालतको मानव संसाधन योजनाको विकास गरी सोको कार्यान्वयनका लागि उच्चस्तरीय समिति गठन भई सो समितिको प्रतिवेदन पेश भईसकेको छ । अदालतका कर्मचारीहरूको नियुक्ति, बहुवा, पारिश्रमिक, सुविधा र सेवाका शर्त सम्बन्धमा विधेयकको मस्यौदा गर्न गठित समितिबाट प्राप्त मस्यौदा थप परिमार्जनका लागि कानून आयोगमा पठाइएको छ । त्यसैगरी संगठन तथा व्यवस्थापन सर्भेक्षण प्रतिवेदनमा उल्लेखित सिफारिसहरूको कार्यान्वयनका लागि कानून तथा न्याय मन्त्रालय मार्फत आवश्यक कार्यहरू भइरहेको छ ।

न्यायाधीशहरूको पारिश्रमिक र सेवाका अन्य शर्तहरूको पुनरावलोकन गर्न गठित समितिले आफ्नो प्रतिवेदन बुझाई सोको कार्यान्वयनका लागि मन्त्रपरिषद्मा पेश भएको र कर्मचारीहरूको पारिश्रमिक र सेवाका शर्तहरूको सम्बन्धमा पुनरावलोकन गर्ने कार्य भइरहेको छ । न्यायाधीश र अधिकृतहरूको तालिमको आवश्यकता पहिचान र विश्लेषण गर्ने कार्य सर्वोच्च अदालत र राष्ट्रिय न्यायिक प्रतिष्ठानको सहकार्यमा सम्पन्न भई सो कार्य न्यायिक प्रतिष्ठानबाट स्वीकृत भई कार्यान्वयनमा रहेको छ । त्यसै गरी तामेलदारहरूको स्तरबृद्धिको कार्य भैरहेको छ ।

७. कानूनी तथा न्यायिक सेवाको स्तरबृद्धि गर्नको लागि सम्बन्धित कानूनको पुनरावलोकन गर्ने र अदालती कार्यविधिको सरलीकरण गर्ने

यस अन्तर्गतका क्रियाकलापहरू सञ्चालन गर्ने सन्दर्भमा न्याय प्रशासन सम्बन्धी विद्यमान ऐन, नियमहरूको पुनरावलोकन गरी उपयुक्त एवं आवश्यक ऐन, नियमहरूको मस्यौदा गर्न एक समिति गठन भएको थियो । समितिको

सुभाब बमोजिम मुलुकी ऐन र न्याय प्रशासन सम्बन्धी केही ऐन र अदालत नियमावलीहरूमा संशोधन भएको छ । कर्मचारी कार्य विवरण निर्देशिका, अदालत निरीक्षण तथा अनुगमन निर्देशिका, न्याय प्रशासनमा संलग्न कर्मचारीहरूका लागि मानव अधिकार दिग्दर्शन तयार पारी सकिएको छ । धरौट र जमानत तथा हदम्याद सम्बन्धी मस्यौदा विधेयक थप परिमार्जनका लागि कानून आयोगमा पठाइएको छ । त्यसै गरी अदालत कार्यविवरण निर्देशिका, २०६४ जारी भएको छ भने मुद्दा व्यवस्थापन पद्धतिको विकास गर्ने कार्य समेत सम्पन्न भई सकेको छ ।

८. न्याय क्षेत्रका सरोकारवालाहरूसँगको संस्थागत सम्पर्कलाई सुदृढ बनाउने

दातृसंस्था र गैर सरकारी संस्थाहरूसँगको साभेदारी सम्बन्धी नीति तर्जुमा एवं दातृ संस्थासँग काम गर्न स्वायत्तता प्राप्त गर्ने विषयमा अध्ययन गर्न समिति गठन भएको थियो । न्यायपालिकाको सञ्चार नीति विकास गर्ने सम्बन्धमा मस्यौदा तयार भई अन्तिम रुप दिने कार्य भैरहेको छ । योजना अवधिमा सूचना कक्षको स्थापना, मुद्दा व्यवस्थापन समितिको गठन, न्यायक्षेत्र समन्वय समितिको गठन भैसकेको छ । त्यसै गरी दातृ निकायहरूसँगको साभेदारिताका लागि समिति गठन गर्ने कार्य समेत सम्पन्न भएको छ ।

न्याय क्षेत्रका सरोकारवालाहरूसँग विभिन्न अन्तरक्रिया र छलफल कार्यक्रम आयोजना गरिएको छन् । यस सम्बन्धमा भए गरिएका गतिविधिहरू तथा प्रगति अध्यावधिक रुपमा सप्रेषण र समन्वय गर्ने कार्य केन्द्रीय न्याय क्षेत्र समन्वय समितिबाट भैरहेको छ । त्यसैगरी सर्वोच्च अदालत लगायत विभिन्न तहका अदालतहरू र न्यायाधिकरण समेतबाट हालसम्म प्रवाह हुदै आएको सेवाको स्तरको मूल्याङ्कन र भविष्यमा त्यसमा सुधार वा परिमार्जनको आवश्यकता पहिचान गर्नका लागि सहयोग गर्न केन्द्रीय न्याय क्षेत्र समन्वय समितिबाट आवश्यक समन्वय भैरहेको छ ।

त्यसैगरी न्यायका उपभोक्ताहरूलाई परेका पीरमर्काको सुनुवाइ गर्न तथा अदालतसँग सम्बन्धित सूचनाहरूको प्रवाह गर्न धेरैजसो अदालतमा छुट्टै गुनासो सुन्ने अधिकारी तोकिएको जिम्मेवारी दिइएको छ । विद्यमान अदालत व्यवस्थापन समितिलाई अझ बढी प्रतिनिधिमूलक बनाउन अदालतका नियमावलीहरूमा आवश्यक संशोधन गरिएको छ ।

९. अदालत प्रयोगकर्ताहरूलाई प्रदान गरिने सेवालाई सुदृढीकरण गर्ने

बडापत्र तयार गर्ने समितिबाट प्राप्त प्रतिवेदन स्वीकृत गरी विभिन्न तहका अदालतहरूको लागि छुट्टाछुट्टै बडापत्र तयार गर्न कार्यदल गठन गरिएकोमा बडापत्रको मस्यौदा भई सो मस्यौदामा परिमार्जनसहित प्रकाशन भैसकेको छ ।

१०. न्यायप्रणालीलाई बढी पारदर्शी र उत्तरदायित्वपूर्ण बनाउनको लागि यसका अनुसन्धानात्मक र अनुशासनात्मक संयन्त्रहरूलाई सुदृढ बनाउने

न्यायाधीशहरूको प्रथम राष्ट्रिय सम्मेलन-२०६५, मिति २०६५ साल चैत्र १८-१९ गते “जवाफदेही न्यायपालिका हाम्रो प्रतिबद्धता” भन्ने नाराका साथ काठमाडौंमा सम्पन्न सम्मेलनले स्वतन्त्र एवं सक्षम न्यायपालिका र न्यायिक निष्ठाका आधारभूत मूल्य मान्यताहरूका सन्दर्भमा विकसित अन्तर्राष्ट्रिय मापदण्ड र नवीनतम अवधारणाहरू समेतलाई समेटेर तयार पारिएको न्यायाधीशको आचार संहिता, २०६५ लाई ग्रहण गर्दै त्यसको पूर्ण पालनाको प्रतिबद्धता समेत व्यक्त गरेको थियो ।

वित्तीय अनुशासनको लागि सर्वोच्च अदालतका रजिष्ट्रारको तहबाट महालेखा परीक्षकको कार्यालय लगायतका सम्बन्धित निकायहरूसँग सम्पर्कमा रही अदालतहरूको वस्तुस्थिति प्रष्ट पार्ने काम नियमित रुपमा हुदै आएको छ । अदालतहरूमा रहेको बेरुजुको मात्रामा उल्लेख्य कमी आउन शुरु भएको छ । सर्वोच्च अदालतले महालेखा नियन्त्रक र महालेखा परीक्षकको कार्यालयका अधिकृतहरूलाई आमन्त्रण गरी सर्वोच्च अदालत र मातहत अदालत एवं निकायहरूमा कार्यरत लेखा अधिकृतहरूसँगको अन्तर्क्रिया र छलफल कार्यक्रम समेत सम्पन्न भैसकेको छ ।

सामग्री खरीद लगायतको कार्यको लागि आर्थिक कार्यविधि सबन्धी ऐन, नियमावली विपरीत नहुने गरी आन्तरिक मापदण्ड बनाइ काम गर्ने गरिएको छ । उजुरी गुनासो सुनुवाइ गर्ने प्रभावकारी व्यवस्था गरिएको छ । सम्माननीय प्रधान न्यायाधीशको निजी सचिवालयमा उजुरी गुनासो सुन्नको लागि हट लाइनको व्यवस्था भएको छ । अदालतहरूमा विद्यमान आर्थिक अनियमितता नियन्त्रण सम्बन्धमा उपयुक्त नीतिको विकास र कानूनमा सुधार गर्न उच्चस्तरीय निर्देशन समितिबाट रजिष्ट्रारलाई जिम्मेवारी दिइएको छ ।

११. न्याय प्रणालीमा मेलमिलाप पद्धतिलाई सुदृढ बनाउने तथा सहमति निर्माण प्रक्रियालाई प्रोत्साहित गर्ने

सर्वोच्च अदालत तथा राष्ट्रिय न्यायिक प्रतिष्ठानद्वारा मेलमिलाप सम्बन्धमा क्षमता अभिवृद्धि सम्बन्धी कार्य भइरहेको छ । मेलमिलाप सम्बन्धमा अदालत नियमावलीहरूमा समावेश गर्नुपर्ने विषयहरूमा अध्ययन गरी आवश्यक नीति तर्जुमा गरी आवश्यक सुभाब दिने उद्देश्यले एक समिति गठन गरिएको थियो । नियमावलीहरूमा समावेश हुनु पर्ने भनी समितिले दिएका सुभाबहरूलाई सर्वोच्च अदालत, पुनरावेदन अदालत र जिल्ला अदालत नियमावलीहरूमा संशोधन गरी मेलमिलापद्वारा पक्षहरूको सहमतिमा विवाद समाधान गर्न सकिने गरी कार्यविधिहरू थप गरिएको छ । त्यस्तै सबै तहका अदालतका लागि मेलमिलाप कार्य सञ्चालन निर्देशिका जारी भई कार्यान्वयनमा रहेको छ । मेलमिलाप पद्धतिलाई सुदृढ

बनाउने सम्बन्धमा कानून तथा न्याय मन्त्रालयले तर्जुमा गरेको ऐनको मस्यौदा सरोकारवालाहरूसँग परामर्श गरी कारवाही प्रक्रियाका निमित्त मन्त्रालयमा पठाइएको छ । केन्द्रीय निकायका रूपमा सर्वोच्च अदालतमा मेलमिलाप समितिको व्यवस्था गरिएको छ । सर्वोच्च अदालतका वरिष्ठतम् न्यायाधीशको अध्यक्षतामा रहने उक्त समितिले मेलमिलाप सम्बन्धमा गर्नु पर्ने संरचनागत, कानूनी, भौतिक र अन्य सुधार सम्बन्धमा आवश्यक नीति निर्माणको कार्यको अतिरिक्त मेलमिलाप केन्द्रहरूको स्थापना गर्ने र न्यायका उपभोक्ता बीच मेलमिलापको पद्धतिको प्रचार प्रसार गर्ने आदि कार्यहरू गर्दै आइरहेको छ ।

सर्वोच्च अदालत र राष्ट्रिय न्यायिक प्रतिष्ठानबाट न्यायाधीश, अधिकृत र सहायक कर्मचारीहरूका लागि तालिमको आवश्यकता पहिचानको कार्य भइरहेको छ । Asia Foundation र UNDP अन्तर्गत न्यायपालिका सुधार कार्यक्रम, न्यायमा पहुँच कार्यक्रम र USAID/ARD, Rule of Law को सहयोगमा न्यायाधीश, कर्मचारी, कानून व्यवसायी समेतलाई क्षमता विकास सम्बन्धी प्रशिक्षण प्रदान गर्नुका अतिरिक्त मेलमिलाप समितिले USAID तथा Asia Foundation र सेलर्डको सहकार्यमा मेलमिलापकर्ताको लागि प्रदान गरिने प्रशिक्षण सम्बन्धी पाठ्यक्रम निर्धारण गरेको छ । सर्वोच्च अदालत, पुनरावेदन अदालतहरू मध्ये पाटन र इलाम तथा जिल्ला अदालतहरू मध्ये काभ्रेपलाञ्चोक, दोलखा, ललितपुर, कास्की र इलाममा मेलमिलाप केन्द्रहरू स्थापना गरिएका छन् ।

१२. अदालत एवं न्यायाधीश, कर्मचारी तथा अन्य उपयोगकर्ताहरूको सुरक्षा प्रणालीमा सुधार गर्ने

यस अन्तर्गत अदालत तथा अदालतमा कार्यरत न्यायाधीश, कर्मचारी एवं उपभोक्ताहरूको सुरक्षा सम्बन्धी विषयमा आवश्यक नीति तथा कार्ययोजना बनाई पेश गर्न एक समिति गठन गरिएको थियो । सुझावहरू कार्यान्वयन गर्ने क्रममा अदालतको प्रवेश पद्धतिलाई व्यवस्थित गरिएको, इजलासको सुरक्षा सतर्कता बृद्धि गरिएको, सर्वोच्च अदालतका न्यायाधीश र पुनरावेदन अदालतका मुख्य न्यायाधीश तथा सुरक्षा दृष्टिले संवेदनशील रहेका अदालतहरूमा कार्यरत न्यायाधीशहरूलाई निजी सुरक्षाको व्यवस्था गरिएको छ । भवन सुरक्षाका सम्बन्धमा अपनाउनु पर्ने उपायका लागि भवन निर्माण मापदण्ड तय गरी नयाँ भवनहरूको निर्माण सोही मापदण्ड बमोजिम गर्ने गरिएको छ । मुद्दाका पीडित र साक्षीहरूको संरक्षणका लागि केही कानूनहरूमा सुधार गरिएको छ । सर्वोच्च अदालतको न्यायिक निर्णयका माध्यमबाट सरोकारवाला एवं विशेषज्ञहरू समेतको परामर्श लिई जबरजस्ती करणीका पीडित बालबालिका पक्ष रहेका तथा HIV/AIDS पीडितहरूको मुद्दामा पक्षहरूको गोपनीयता कायम राख्ने सम्बन्धी विधि निर्माणका लागि व्यवस्थापिका-संसद समक्ष विधेयक पेश गर्नु भन्ने निर्देशनात्मक आदेश जारी भएको र त्यस्तो कानून निर्माण नहुँदा सम्मका लागि आदेशमा नै उनीहरूको गोपनीयता कायम गर्ने सम्बन्धमा अपनाउनु पर्ने प्रक्रियाका लागि निर्देशिका जारी भई कार्यान्वयनमा आएको छ ।

अदालत, न्यायाधीश, कर्मचारी तथा न्यायका उपयोगकर्ताहरूको सुरक्षा गर्ने र बृहत सुरक्षा प्रणालीको विकास गर्ने सम्बन्धमा अध्ययन गरी प्रतिवेदन प्राप्त भएको छ । सुरक्षा सम्बन्धी व्यवस्थाको नियमित अनुगमन गरी आवश्यक प्रबन्ध गर्न स्थायी संयन्त्रको रूपमा सर्वोच्च अदालतमा सुरक्षा समिति क्रियाशील रहेको छ । यस समितिले अदालतमा कार्यरत न्यायाधीश, कर्मचारी र अदालतका प्रयोगकर्ताहरूको सुरक्षा सम्बन्धी नीतिगत व्यवस्था गर्ने र अदालतको सुरक्षा अवस्थाबारे अनुगमन र मूल्याङ्कनको समेतको कार्य गरिरहेको छ ।

१३. वैज्ञानिक केन्द्रीय अभिलेख प्रणालीको विकास गर्ने

अभिलेख प्रणालीमा रहेका समस्याहरू पहिचान गरी सुधार गर्न सर्वोच्च अदालतका न्यायाधीशको अध्यक्षतामा अभिलेख व्यवस्थापन सम्बन्धी समिति बनाइएको थियो । समितिको निर्णयानुसार अभिलेख सम्बन्धी योजना तयारीको अवस्थामा रहेको छ । योजनाको शुरुवातमा सबै जसो अदालतहरूमा रहेका नियमानुसार सडाउनु पर्ने अभिलेखहरू सडाउने कार्य आरम्भ भएको छ भने यस क्षेत्रमा विभिन्न दातृ संस्थाहरूको सहयोगमा भिसिल व्यवस्थापन कार्य भइरहेको छ । अभिलेखहरूको दर्ता र अभिलेख व्यवस्थापनमा संलग्न रहने कर्मचारीहरूलाई तालिम प्रदान गर्ने कार्य प्रारम्भ गरिएको छ । राष्ट्रिय न्यायिक प्रतिष्ठानले अभिलेख व्यवस्थापन गर्ने सम्बन्धमा तालिमको आवश्यकता पहिचानको कार्य गरेको छ । सर्वोच्च अदालत, पुनरावेदन अदालत बुटवल तथा नमूना जिल्ला अदालतहरूले अभिलेखलाई सफ्टवेयरबाट व्यवस्थापन गरेका छन् । सर्वोच्च अदालतका अभिलेखहरूलाई माईक्रोफिल्म पद्धतिबाट व्यवस्थित गर्ने कार्य आरम्भ भएको छ ।

१४. मुद्दाको बक्यौता र ढिलाई कम गर्न मुद्दा व्यवस्थापन गर्ने

योजना लागू भएपछि सर्वोच्च अदालत नियमावलीमा मुद्दा व्यवस्थापन समितिको व्यवस्था गरिएको छ । पाँच वर्ष नाघेका मुद्दाहरूलाई चाँडो फछ्यौट गर्न अवलम्बन गर्नु पर्ने उपयुक्त कार्यनीति बनाई पेश गर्ने जिम्मेवारी तोकिएकोमा कार्यनीति प्राप्त भै कार्यान्वयनमा रहेको छ । हाल सर्वोच्च अदालतमा पेशी Verification गरी मुद्दा पेशी सूचीमा चढाउने, मुद्दाको उमेर र प्रकृति अनुसार फाँट विभाजन गर्ने र आन्तरिक निरीक्षणलाई प्राथमिकतामा राखिएको छ । सर्वोच्च अदालतमा कम्प्युटर प्रणालीको विकास गरी मुद्दाको दिशा निर्दिष्टीकरण (Case Tracking) पद्धति थालनी गरिएको छ । प्रत्येक अदालतमा मुद्दा दर्ता हुँदा संकेत नम्बर राखी एकीकृत नम्बर दिने पद्धति लागू गरिएको छ । साप्ताहिक तथा दैनिक मुद्दा पेशी सूची, सुनुवाइको लागि पेश हुने मुद्दाको दैनिक स्थिति, मासिक प्रतिवेदन तथा तथ्याङ्क संकलन जस्ता कम्प्युटरमा आधारित प्रणालीको शुरुवात गरिएको छ । अदालतहरूमा रहने शाखा, महाशाखा तथा ती शाखा, महाशाखाहरूको लागि

तोकिएको जनशक्तिको कार्य विवरण समावेश गरी अदालत कार्य विवरण निर्देशिका, २०६४ जारी भएको छ । राष्ट्रिय न्यायिक प्रतिष्ठानबाट मुद्दा प्रवाह व्यवस्थापनका सम्बन्धमा अनुसन्धानमूलक अध्ययन गरिएको छ ।

न्यायपालिकाको व्यवस्थापकीय क्षमतालाई सुदृढ, सक्षम र प्रभावकारी बनाउने र मुद्दा व्यवस्थापनका सन्दर्भमा गर्नुपर्ने सुधार र व्यवस्थापन नीतिहरूको पहिचान गर्न उच्चस्तरीय मुद्दा व्यवस्थापन पद्धति विकास समिति गठन गरिएकोमा समितिले फरक फरक किसिमका मुद्दामा फरक व्यवस्थापन (Differentiated Case Management) लागू गर्न सिफारिस गरेको छ । यसका अतिरिक्त मुद्दाको समूहगत आधारमा मुद्दा फाँट व्यवस्थापन, मुद्दा फछ्यौटका लागि अलग अलग अदालतका लागि अलग अलग मापदण्ड अपनाउनु पर्ने, समय तालिका निर्धारण, जनशक्तिको अवस्था र कार्यबोभका आधारमा हुनु पर्ने, पेशी व्यवस्थापन, बहस व्यवस्थापन, विवादको विषय निर्धारण/पहिचान गर्ने, विद्यमान तारेख प्रणालीमा सुधार, मुद्दा व्यवस्थापनका सन्दर्भमा सूचना प्रविधिको प्रयोग सम्बन्धी योजना र कार्यक्रम, मुद्दा सम्बन्धी विवरणहरूको अद्यावधिक अभिलेख प्रणाली, विशिष्टीकृत इजलासको व्यवस्था र समूह पद्धति (Panel System) लागू गर्ने सम्बन्धमा समेत सुझाव दिएको छ ।

१५. कानूनी सहायतालाई संस्थागत गर्ने

असहाय तथा असमर्थ पक्षको लागि कानूनी सहायता उपलब्ध गराउने सम्बन्धमा अध्ययन गरी सुझाव पेश गर्न सर्वोच्च अदालतका न्यायाधीशको संयोजकत्वमा समिति गठन गरिएको थियो । समितिको सुझाव बमोजिम सर्वोच्च अदालत तथा जिल्ला अदालत नियमावलीहरूमा वैतनिक कानून व्यवसायीको सेवाका शर्त, नियुक्ति प्रक्रिया, जिम्मेवारी आदि विषयहरू समावेश गरी परिमार्जन गरिएको छ । वैतनिक कानून व्यवसायीको नियुक्ति, सेवाका शर्त समेतका विषयहरू समावेश गरी निर्देशिका तयार भई योजना कार्यान्वयन समिति मार्फत पूर्ण इजलासमा पेश भई छलफलको क्रममा रहेको छ । वैतनिक कानून व्यवसायीको पारिश्रमिकमा वृद्धि भएको छ ।

१६. न्यायिक कार्यहरूमा सूचना प्रणालीलाई संस्थागत गर्ने

यस योजना अवधिमा सर्वोच्च अदालतमा सूचना प्रविधि शाखाको स्थापना भएको छ । सर्वोच्च अदालतका सबै कम्प्युटरहरूलाई स्थानीय सूचना सञ्जाल (Local Area Networking) मा आबद्ध गरिएको छ । आफ्नै वेब साइटको निर्माण गरी अदालतका गतिविधि, महत्वपूर्ण सूचना एवं मुद्दाका जानकारीहरू अद्यावधिक गरिदै आएको छ । आवश्यक सफ्टवेयरहरूको निर्माण गरी डाटा इन्ट्री गर्ने, मुद्दा दर्ता गर्दा कम्प्युटरबाटै दिइएको नम्बरलाई मुद्दा नम्बरको रूपमा राख्ने, पेशी सूची प्रकाशन र इजलासमा भएको मुद्दाको कारवाहीको स्थिति टि.भि. स्क्रिन र सर्वोच्चको वेब साइट मार्फत तत्काल जानकारी पाउन सक्ने व्यवस्थाको प्रारम्भ भएको छ । फेसलाको विद्युतीय अभिलेख राख्ने कार्यको थालनी भएको छ । कानूनी सूचना केन्द्र मार्फत मासिक प्रतिवेदनको सूचना प्राप्त गर्ने पद्धतिको विकास भएको छ । सर्वोच्च अदालत र काठमाडौं जिल्ला अदालतबीच Fiber Optic Connection गरिएको, Network Support तर्फ केन्द्रीकृत Virus Removal Policy सञ्चालनमा रहेको छ । राष्ट्रिय न्यायिक प्रतिष्ठान र पुनरावेदन अदालत पाटन लगायत अन्य अदालतहरूमा समेत सञ्जाल विस्तार गर्ने कार्य शुरु गरिएको छ । न्यायमा पहुँच अभिवृद्धि कार्यक्रम र विश्व बैंकको सहयोग मार्फत अन्तर अदालत सूचना सञ्जाल निर्माणमा कार्य भैरहेको छ ।

अदालतका नियमावलीहरूमा संशोधन गरी विद्युतीय प्रणालीबाट हुने मुद्दा व्यवस्थापनको कार्यलाई कानूनी मान्यता प्रदान गरिएको छ । जसमा मुद्दाको काम कारवाही सूचना प्रविधिको माध्यमबाट समेत गर्न गराउन सकिने र पत्राचार, सूचना तथा जवाफ आदान प्रदान गर्न सकिने व्यवस्था रहेको छ । यसै गरी सर्वोच्च अदालतको पेशी सूचीलाई पूर्णरूपमा वेभमा आधारित बनाई प्रधान न्यायाधीशको आवासबाटै व्यवस्थापन गर्ने कार्यको थालनी भएको छ । न्यायालयमा सूचना प्रविधि विकास गरी E-judiciary को अवधारणा कार्यान्वयन गर्ने प्रयास स्वरूप कम्प्युटर नेटवर्किङका साथै CCTV जडान भएको छ । हाल प्रधान न्यायाधीश र रजिष्ट्रारको कार्यकक्षबाट काठमाण्डौं जिल्ला अदालत, पुनरावेदन अदालत पाटन र सर्वोच्च अदालतका सबै गतिविधिको CCTV को माध्यमबाट अनुगमन गर्न सकिने व्यवस्था गरिएको छ ।

१७. निरीक्षण र अनुगमन प्रणालीको स्थापना तथा सुदृढीकरण गर्ने

योजना लागू भएको पहिलो वर्षमा नै सर्वोच्च अदालतमा निरीक्षण एवं अनुगमन महाशाखाको स्थापना भएको छ । महाशाखाको स्थापना पश्चात यसले निरीक्षण सम्बन्धी सूचनाहरू संकलन गर्ने र निरीक्षणमा दिईएका निर्देशनहरू तथा तिनीहरूको कार्यान्वयनमा पहल गर्ने कार्य समेत शुरु गरिसकेको छ । महाशाखाले निरीक्षणको लागि आवश्यक पर्ने सूचना, तथ्याङ्क लगायतका आवश्यक सहयोग उपलब्ध गराउदै आएको छ । यस कार्यको प्रभावकारिताको लागि हरेक पुनरावेदन अदालतहरूमा निरीक्षण शाखाको स्थापना भैसकेको छ ।

सर्वोच्च अदालत र पुनरावेदन अदालतबाट गरिने मातहत अदालत र न्यायिक निकायहरूको निरीक्षण सम्बन्धी मार्गदर्शन तयार गरिएको छ । यस अन्तर्गत मूलतः निरीक्षण सम्बन्धी कानूनी व्यवस्थाहरू, योजनाले निर्धारण गरेको लक्ष्य र कार्यनीतिहरू, निरीक्षणमा हेर्नु पर्ने विषयहरू तथा निरीक्षण सम्बन्धी निर्देशन र परिपत्रहरू समावेश गरिएको छ ।

सार्वजनिक सरोकारका विवादहरू तथा रिट क्षेत्राधिकारबाट भएका आदेशहरूको कार्यान्वयन, अनुगमन र निरीक्षणको काम कारवाहीहरूलाई प्रभावकारी बनाउन नेपाल सरकारका सचिवहरूसँग अन्तर्क्रिया सम्पन्न भएको छ । योजना कार्यान्वयन समितिले सबै अदालत, न्यायाधिकरणहरू तथा अर्धन्यायिक निकायहरूको लागि निरीक्षण सम्बन्धमा आवश्यक कार्ययोजना तथा कार्य तालिका तयार गरी कार्यान्वयन गर्ने गराउने जिम्मेवारी अनुगमन तथा निरीक्षण महाशाखालाई तोकिएकोमा महाशाखाबाट सो बमोजिमको कार्य अगाडि बढिरहेको छ ।

१८. पुस्तकालय प्रणालीको सुदृढीकरण गर्ने

पुस्तकालय प्रणालीको सुदृढीकरण गर्न पुस्तकालयको स्थापना र पुस्तकालय व्यवस्थापन सम्बन्धी नीतिको मस्यौदा तयार गरी पुस्तकालय समितिको राय प्राप्त गर्ने प्रक्रियामा रहेको छ । सर्वोच्च अदालतको पुस्तकालयको स्तर वृद्धि गर्ने र पुस्तकहरूको अभिलेख सफटवेयरमा राख्ने कार्य प्रारम्भ गरिएको छ । त्यस्तै सर्वोच्च अदालतमा रहेका पुस्तकहरूको सूचीकरण कार्य जारी रहेको छ ।

१९. अदालत तथा न्यायाधिकरणहरूको संस्थागत क्षमतालाई सुदृढीकरण गर्ने

रणनीतिक योजनाको कार्यान्वयनका लागि कार्य योजना बनाउन तालिम आयोजना गर्ने र योजनाको मध्यावधि मूल्याङ्कन पश्चात अदालत तथा न्यायाधिकरणहरूको संस्थागत क्षमतालाई सुदृढीकरण गर्न संरचनात्मक तथा कार्यविधिगत सुधारका कार्यहरूको थालनी गरिएको छ । योजना कार्यान्वयनको समग्र क्रियाकलापमा केन्द्रिय भूमिका निर्वाह गर्न योजना कार्यान्वयन सचिवालयको स्थापना र सुदृढीकरण गर्ने कार्य भएको छ । पुनरावेदन र जिल्ला तहका न्यायाधीशहरूका लागि राष्ट्रिय न्यायिक प्रतिष्ठानसँगको सहकार्यमा विभिन्न स्थानमा योजना कार्यान्वयन र कार्य योजना निर्माणको सीप हस्तान्तरण गर्ने तथा प्रत्येक अदालतमा योजना कार्यान्वयन संयन्त्रको स्थापना गर्न प्रोत्साहन गरिएको छ ।

२०. वाणिज्य इजलासको स्थापना तथा सुदृढीकरण गर्ने

वाणिज्य इजलासको स्थापना र सुदृढीकरणका लागि दुईवटा समितिहरू गठन गरिएको थियो । दुवै समितिहरूले दिएका प्रतिवेदनहरू समेतलाई मध्यनजर राखी विभिन्न भौगोलिक क्षेत्रका पुनरावेदन अदालतहरूमा छ वटा वाणिज्य इजलास स्थापना गर्न नेपाल सरकारलाई लेखी पठाइएको थियो । यसका साथै वाणिज्य इजलासको स्थापनाका लागि आवश्यक पर्ने कानूनहरूको पुनरावलोकन गर्ने, वाणिज्य इजलास सम्बन्धी नियमावलीहरूको निर्माण गर्ने, वाणिज्य इजलासको कार्यविधि तथा निर्देशिका बनाउने सम्बन्धी आवश्यक अध्ययन गरी प्रतिवेदन पेश गर्ने जिम्मेवारी सहित अर्को एक समिति गठन गरिएको थियो ।

उल्लिखित प्रयासहरू पश्चात विभिन्न छ वटा वाणिज्य इजलासको लागि न्यायाधीश सहितका थप ६६ दरबन्दी र बजेट नेपाल सरकारसँग माग गरिएकोमा चार वटा अदालतमा मात्र उक्त इजलास स्थापना गर्ने गरी जनशक्ति र बजेटको व्यवस्था भई पुनरावेदन अदालत विराटनगर, पाटन, बुटवल र नेपालगञ्जमा वाणिज्य इजलासको स्थापना गरिएको छ ।

राष्ट्रिय न्यायिक प्रतिष्ठान मार्फत वाणिज्य कानून सम्बन्धमा प्रथम चरणमा सम्पूर्ण न्यायाधीशहरूलाई एक हप्ते आधारभूत र दोस्रो चरणमा २० जना न्यायाधीशहरूलाई उच्चस्तरीय तालिम प्रदान गरिएको छ । वाणिज्य इजलास स्थापना सम्बन्धमा सहजीकरण गर्न सर्वोच्च अदालतमा विश्व बैंकको आर्थिक सहयोगमा जनशक्तिको क्षमता अभिवृद्धि, कानूनहरूको पुनरावलोकन, तालिमको आवश्यकता पहिचान, मुद्दा व्यवस्थापन पद्धति र अदालतहरू बीचको सूचना सञ्जाल स्थापना र इजलासको क्षेत्राधिकार पुनरावलोकन आदि क्षेत्रमा कार्य भएको छ ।

न्यायाधीश तथा अधिकृत कर्मचारीको लागि वाणिज्य इजलासको सञ्चालन सम्बन्धमा आवश्यक तालिम प्रदान गर्न राष्ट्रिय न्यायिक प्रतिष्ठानसँग सम्झौता भई तालिमको आवश्यकता पहिचान लगायतका काम कारवाही अगाडि बढेको र न्यायाधीश तथा अधिकृत कर्मचारीहरूबाट वाणिज्य अदालतको अध्ययन गर्न वैदेशिक भ्रमण सम्पन्न भएको छ ।

२१. बाल न्याय प्रणालीको सुदृढीकरण गर्ने

योजना अवधिमा सर्वोच्च अदालत, राष्ट्रिय न्यायिक प्रतिष्ठान र अन्य निकायहरू समेतको पहलमा बाल न्याय प्रणालीको सुदृढीकरणको लागि विभिन्न कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिएको छ । बालबालिका समावेश भएको मुद्दा सुनवाई गर्दा अपनाउनु पर्ने कार्यविधि, प्रक्रिया तथा वातावरणका सम्बन्धमा आवश्यक कार्यविधि निर्माण भई जारी भएको छ । योजनाको समीक्षा अवधिसम्म विभिन्न २६ जिल्लामा बाल इजलास गठन गरिएको छ । बाल अधिकारको सम्बर्द्धन र संरक्षणका लागि संस्थागत र कानूनी संरचना सुदृढीकरण सम्बन्धमा छ वटा अदालतहरूमा कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको छ भने अन्य आठ वटा जिल्लाहरूमा विस्तार गर्ने कार्यक्रम रहेको छ । राष्ट्रिय न्यायिक प्रतिष्ठानबाट बाल न्याय प्रशासनका सम्बन्धमा न्यायाधीश, सरकारी वकिल, कानून व्यवसायी, अदालतका अधिकृत कर्मचारी र सहायक कर्मचारीको क्षमता अभिवृद्धि प्रशिक्षण कार्यक्रम सञ्चालन भइसकेको छ । त्यस्तै प्रस्तावित बाल अधिकार ऐनको मस्यौदा आवश्यक प्रक्रियाका लागि कानून तथा न्याय मन्त्रालयमा पठाईएको छ ।

२.१.२. न्यायपालिकाको दोस्रो पञ्चवर्षीय रणनीतिक योजना २०६६-७१

पाँच वर्ष अगाडि (आ.व.२०६१/६२ देखि लागु हुने गरी) पहिलो पटक नेपालमा न्यायपालिकाको लागि पञ्चवर्षीय रणनीतिक योजना तर्जुमा गरी लागू गरिएको थियो। योजनाले राखेका विभिन्न लक्ष्यहरू मध्ये समग्र मुद्दा फछ्यौट र पुराना मुद्दालाई न्यून गर्ने तर्फ अपेक्षित उपलब्धि हासिल हुन नसके पनि न्यायिक सुधारका योजनाबद्ध कार्यक्रम निर्माण गरी त्यस प्रतिको प्रतिबद्धता र इमान्दारीपूर्ण कार्यान्वयन विना विद्यमान कार्य पद्धतिको यथास्थितिमा न्यायका उपभोक्ताहरूको बढ्दो आकांक्षा र सन्तुष्टि अपेक्षित मात्रामा पूर्ति हुन सक्दैन। साथै सो विना लोकतन्त्रको आधारभूत पक्षको रूपमा रहेको कानूनी राज्यको प्रत्याभूतिका लागि पहरेदारको भूमिका पनि खेल्न सक्दैन र त्यस्तो सुधार योजनाबद्ध प्रक्रियाबाट मात्र सम्भव हुन्छ भन्ने सन्देश दिन पहिलो योजना सफल भएको छ। न्याय क्षेत्रको प्रभावकारिता, न्याय क्षेत्रको लगानी र समग्र राष्ट्रको विकास बीच अन्योन्याश्रित र सकारात्मक सम्बन्ध रहेको हुन्छ भन्ने विषयको बोध यसका सरोकारवालाहरू बीचमा पैदा हुनु पनि यो योजनाको सबैभन्दा महत्वपूर्ण पक्ष हो भन्ने अनुभूति भएको छ। न्यायिक सुधारको विषय निरन्तर चलि रहने प्रक्रिया हो। यसका लागि न्यायिक संगठन निरन्तर लागि रहनुपर्ने हुन्छ। न्यायपालिकाले अवलम्बन गरेको रणनीतिक योजना यसैको परिणति हो। आ.व.२०६५/०६६ प्रथम योजना समापनको अन्तिम वर्ष भएकोले अर्को योजनालाई निरन्तरता दिने वा नदिने विषयमा अलमल भई रहेको बेलामा २०६५ चैत्र १८ र १९ मा सम्पन्न न्यायाधीशहरूको प्रथम राष्ट्रिय सम्मेलनमा सहभागी लगभग अढाई सय न्यायकर्मी र उच्च अधिकारीका बीच प्रथम योजना कार्यान्वयनको अनुभवको आधारमा योजनालाई निरन्तरता दिने वा नदिने साथै दिनु पर्ने भए त्यसको सम्भावित खाका वा स्वरूप कस्तो हुनु पर्ला भन्ने विषय समेतमा गम्भीर छलफल हुँदा अधिकांश सहभागीहरूबाट योजनालाई निरन्तरता दिने भन्ने विषयमा सुझावहरू प्राप्त भएको थियो। प्रथम रणनीतिक योजना न्यायपालिकासँग सम्बद्ध सदस्यहरू, स्वदेशी तथा विदेशी सहयोगी निकायहरूको सामूहिक प्रयासबाट तयार पारिएको थियो भने प्रस्तुत योजना अत्यन्त छोटो समयभित्र न्यायपालिकामा कार्यरत न्यायाधीश एवं कर्मचारीहरूको अनुभव र सीपबाट तयार गरिएको हो। दोस्रो रणनीतिक योजना निर्माण प्रक्रियालाई औपचारिकता दिने क्रममा २०६६ बैशाख २२ गतेको योजना कार्यान्वयन समितिको सिफारिसलाई प्राथमिकतामा राखी न्यायाधीश श्री मीनबहादुर रायमाझीज्यू प्रधान न्यायाधीश पदमा नियुक्त हुनासाथै वहाँको अध्यक्षता रहेको उच्चस्तरीय निर्देशन समितिको बैशाख २८ गतेको बैठकले अनुमोदन गरी देहाय बमोजिमको योजना तर्जुमा समिति र पूर्णकालीन कार्य समूहको गठन गरेको थियो। त्यसैको परिणामस्वरूप प्रस्तुत न्यायपालिकाको दोस्रो पञ्चवर्षीय रणनीतिक योजना तर्जुमा भई कार्यान्वयनमा आएको छ।

दोस्रो रणनीतिक योजना तर्जुमा समिति

१) माननीय न्यायाधीश श्री कल्याण श्रेष्ठ, सर्वोच्च अदालत.....	संयोजक
२) माननीय न्यायाधीश डा. श्री आनन्द मोहन भट्टराई पुनरावेदन अदालत, पाटन.....	सदस्य
३) रजिष्ट्रार डा. श्री रामकृष्ण तिमल्सेना, सर्वोच्च अदालत.....	सदस्य
४) माननीय जिल्ला न्यायाधीश श्री विनोदप्रसाद शर्मा, रसुवा जिल्ला अदालत	सदस्य
५) सह सचिव श्री आत्माराम पाण्डे, प्रतिनिधि, राष्ट्रिय योजना आयोग.....	सदस्य
६) सह सचिव श्री रणबहादुर श्रेष्ठ, प्रतिनिधि अर्थ मन्त्रालय.....	सदस्य
७) सह रजिष्ट्रार श्री विनोद शर्मा, सर्वोच्च अदालत	सदस्य-सचिव

कार्य समूह (पूर्णकालीन)

१) माननीय न्यायाधीश डा. श्री आनन्द मोहन भट्टराई, पुनरावेदन अदालत, पाटन	संयोजक
२) माननीय जिल्ला न्यायाधीश श्री विनोदप्रसाद शर्मा, रसुवा जिल्ला अदालत	सदस्य
३) सह-सचिव श्री नहकुल सुवेदी, न्याय परिषद् सचिवालय	सदस्य
४) सह रजिष्ट्रार श्री विनोद शर्मा, सर्वोच्च अदालत	सदस्य-सचिव

पूर्णकालीन कार्यसमूह अन्तर्गत रही उप-सचिवहरू श्री गिरिराज गौतम, श्री श्यामकुमार भट्टराई, श्री नवराज दाहाल, श्री नारायणप्रसाद सुवेदी तथा शाखा अधिकृत श्री भद्रकाली पोखरेलले प्रथम रणनीतिक योजनाको समीक्षा, वस्तुस्थितिको विश्लेषण लगायत योजनाको मस्यौदा लेखन कार्यमा सहयोग पुऱ्याउनु भएको थियो भने आवश्यक तथ्याङ्क सामग्री संकलन र विश्लेषणमा नायब सुब्बा श्री सोमकान्त भण्डारीले सहयोग गर्नु भएको थियो। त्यसैगरी उक्त कार्य समूहमा लेखा अधिकृत श्री मोहनबहादुर कार्की, कम्प्युटर अपरेटर श्री दिक्षितमान राजभण्डारी, लेखापाल श्री हरिशरण गौतम, हलुका सवारी चालक श्री पूर्ण महर्जन, कार्यालय सहयोगी श्री हरि महर्जन तथा श्रीमती सीतादेवी धितालले पूर्णकालीन रूपमा काम गर्नु भएको थियो। योजना तर्जुमाको चरणमा डा. श्री श्रीकृष्ण श्रेष्ठ तथा श्री राजन कुमार के.सी. ले विशेषज्ञ परामर्श सेवा प्रदान गर्नु भएको थियो।

क) वस्तुस्थिति विश्लेषण

योजना निर्माणको प्रारम्भिक चरणमा वस्तुस्थिति विश्लेषण यसको पूर्वशर्त हो । प्रथम योजना तर्जुमाको प्रारम्भमा न्यायपालिकाको समग्र वस्तुस्थितिको अध्ययन गरी सोही विश्लेषणको आधारमा योजना निर्माण गरिएको थियो । वस्तुस्थिति विश्लेषणबाट मुख्य दश विषय पहिचान गरी सोको लागि १६ रणनीतिक उपायहरू (मध्यावधि मूल्याङ्कनको पश्चात यो संख्या २१ पुगेको) को प्रक्षेपण गरिएको थियो । न्यायपालिकाको दोस्रो योजनाको तयारीको चरणसम्म आइपुग्दा पनि प्रथम योजनाले पहिचान गरेका मुख्य विषयवस्तुको सान्दर्भिकतालाई स्वीकार गर्दै परिवर्तित पृष्ठभूमिमा सम्बोधन हुनुपर्ने विषयहरूको थप पहिचान गरी प्राथमिकताको आधारमा देहाय बमोजिमका विषयहरूमा केन्द्रित रही वस्तुस्थिति विश्लेषण गरिएको थियो :

- मुद्दा व्यवस्थापनमा सुधार
- फैसला कार्यान्वयनमा प्रभावकारिता
- मानव संसाधनको क्षमता विकास र उत्प्रेरणा
- भौतिक पूर्वाधारको विकास
- सूचना प्रविधिको उपलब्धमूलक प्रयोग
- परिणाममुखी निरीक्षण सुपरिवेक्षण
- सुरक्षा व्यवस्थामा सुधार
- न्यायिक स्वतन्त्रता र जवाफदेहिताको प्रवर्द्धन
- कानूनी सुधार र अध्ययन अनुसन्धान
- सरोकारवालाहरूसँगको समन्वय अभिवृद्धि र प्रभावकारिता
- न्यायमा सहज पहुँच र अदालतप्रतिको जनआस्था अभिवृद्धि

योजना तर्जुमा पूर्व न्यायाधीश, कानून व्यवसायी, अदालतका राजपत्राङ्कित तथा राजपत्र अनंकित कर्मचारीहरू, कानून तथा न्यायको क्षेत्रमा कार्यरत गैरसरकारी संस्थाका प्रतिनिधिहरू, सञ्चारकर्मी तथा अदालतका उपयोगकर्ताहरूसँग योजनाको औचित्य र योजनाले प्राथमिकता दिनुपर्ने कुराहरूको विषयमा विभिन्न चरणमा छलफल एवं परामर्श गरिएको थियो । विभिन्न अदालत तथा अन्य सरोकारवालाहरूबाट योजना तर्जुमाको सन्दर्भमा महत्वपूर्ण सुझावहरू प्राप्त भएका थियो ।

ख) योजना तर्जुमा

देशमा योजनावद्ध विकासको थालनी भएको करीब आधा शताब्दी पछि आएको न्यायपालिकाको रणनीतिक योजना तर्जुमा गर्दा न्यायपालिका भित्रका विद्यमान सबल र कमजोर पक्षहरू एवं अवसर र चुनौतिहरू (Strength, Weaknesses and Opportunities, Threats) (SWOT) को विश्लेषण गरिएको थियो । योजना तर्जुमा प्रक्रियामा न्यायाधीश, कर्मचारी एवं न्यायपालिकाका सरोकारवालाहरूको सार्थक सहभागिता कायम हुनुपर्छ भन्ने मान्यतालाई केन्द्रबिन्दुमा राखी सबै अदालत, न्यायाधिकरण तथा अन्य न्यायिक निकायहरूबाट सुझाव माग गरिएको थियो ।

सरोकारवालाहरूसँगको छलफलका क्रममा कतिपय सहभागीहरूबाट मुलुक नयाँ संविधान निर्माणको क्रममा रही संक्रमणकालीन अवस्थाबाट गुज्रिरहेकोले तत्कालका लागि अन्तरिम स्वरूपको योजना बनाइनु पर्ने मत आएको भए तापनि अधिकांश सहभागीहरूबाट जस्तोसुकै संवैधानिक व्यवस्था अन्तर्गत पनि न्यायपालिकाले सम्पादन गर्नुपर्ने काम कारवाहीमा आधारभूत समानता रहने र कतिपय भिन्नतालाई योजनाको मध्यावधि मूल्याङ्कनबाट समेत सम्बोधन गर्न सकिने भन्ने धारणा प्राप्त भएकाले पाँच वर्षको लागि नै प्रस्तुत दोस्रो रणनीतिक योजना तर्जुमा गर्ने निष्कर्षमा पुगिएको हो ।

योजनाको प्रारम्भिक मस्यौदा तयार गरिसकेपछि क्षेत्रीयस्तरमा विराटनगरमा मिति २०६६।३।६ मा, पोखरामा मिति २०६६।३।१३ मा, नेपालगन्जमा मिति २०६६।३।१७ मा र काठमाडौँमा मिति २०६६।३।२० मा परामर्श बैठकहरू आयोजना गरिएका थिए । परामर्श बैठकमा न्यायाधीश तथा अन्य सरोकारवालाहरूको उल्लेख्य उपस्थिति रहेको थियो । परामर्श बैठकमा योजनाको प्रारम्भिक मस्यौदा प्रस्तुत गरी परिमार्जन र सुधारका लागि व्यापक छलफल गराइएको थियो ।

परामर्श बैठकमा उठाइएका विषयहरूलाई कार्य समूहमा पूनः छलफल गरी प्रारम्भिक मस्यौदामा आवश्यक सुधार र परिमार्जन सहित रणनीतिक योजना तर्जुमा समितिले योजनाको अन्तिम मस्यौदा तयार गरी मिति २०६६।३।२५ मा उच्चस्तरीय निर्देशन समिति र योजना कार्यान्वयन समितिको संयुक्त बैठकमा पेश गरेको थियो । उक्त समितिले प्रदान गरेको सुझाव अनुरूप मस्यौदामा सुधार गरी सर्वोच्च अदालतका माननीय न्यायाधीशज्यूहरूका लागि राष्ट्रिय न्यायिक प्रतिष्ठानद्वारा मिति २०६६।३।२७ मा आयोजित कार्यक्रमका अवसरमा सुझावका निमित्त प्रस्तुत गरिएको थियो । माननीय न्यायाधीशज्यूहरूबाट प्राप्त सुझाव बमोजिम मस्यौदामा आवश्यक परिमार्जन गरी योजनाको मस्यौदा मिति २०६६।३।३० मा सम्माननीय प्रधान न्यायाधीशज्यूलाई बुझाइएको थियो । तत्पश्चात मिति २०६६।०३।३१ को सर्वोच्च अदालतको पूर्ण बैठकले प्रस्तुत योजना मिति २०६६।४।१ देखि लागू हुने निर्णय गरेको हो ।

१. योजनाको आधारभूत उद्देश्य

संविधानले सुम्पेको न्याय सम्बन्धी सबैधानिक अधिकार र दायित्वलाई स्वच्छ एवम् निष्पक्ष ढंगले निर्वाह गरी जनविश्वासयुक्त न्यायपालिकाको निर्माण गर्नु प्रस्तुत रणनीतिक योजनाको बृहत् उद्देश्य हो । यस योजना अवधिको अन्त्य सम्ममा न्यायपालिकाको काम कारवाहीमा देख्न सकिने गरी सुधार भएको प्रत्यक्ष अनुभूति दिलाउनु योजनाको प्रमुख उद्देश्य हो । यस योजनाले स्पष्ट रूपमा निम्नानुसारको उद्देश्य राखेको छ :

- न्यायपालिकाको प्रथम रणनीतिक योजनाको समीक्षा गरी योजनाबद्ध सुधारको प्रक्रियालाई निरन्तरता दिने,
- न्यायपालिकाको विद्यमान स्रोत साधन तथा यसको काम कारवाही समेतको विश्लेषण गरी परिवर्तित सन्दर्भमा न्यायपालिकाप्रतिको जनआकांक्षा, यसको जिम्मेवारी र चुनौतीहरूको पहिचान गर्ने,
- पहिचान गरिएका जिम्मेवारी र चुनौतीहरूको सामना गर्न आवश्यक कार्यमूलक रणनीतिक उपायहरूको निर्धारण गर्ने र कार्यान्वयन योजना तय गरी यसको लागि आवश्यक पर्ने वित्तीय स्रोत साधनको प्रक्षेपण गर्ने ।

२. योजनाका परिदृश्य, परिलक्ष्य र मूल्यहरू

प्रथम रणनीतिक योजनाले पहिलो पटक न्यायपालिकाको परिदृश्य, परिलक्ष्य र मूल्यहरूको परिभाषा गरेको थियो । परिदृश्य, परिलक्ष्य तथा मूल्यहरू बराबर परिवर्तन हुने नभई प्रायः स्थायी प्रकृतिका हुने हुँदा पहिलो योजनामा उल्लेख गरिएका परिदृश्य, परिलक्ष्य र मूल्यहरूको भावनालाई यथावत राखी सामान्य परिमार्जन गरिएको छ । योजनाले परिदृश्यलाई गन्तव्य, परिलक्ष्यलाई गन्तव्यको मार्ग र मूल्यहरूलाई न्यायपालिकाको काम कारवाहीको मार्गदर्शक सिद्धान्तको रूपमा लिएको छ ।

परिदृश्य

स्वतन्त्र, सक्षम, कम खर्चिलो, छिटोछरितो, प्रभावकारी र जनताको सहज पहुँचयुक्त, जनआस्थामा आधारित न्याय प्रणाली मार्फत मानव अधिकारको संरक्षण गर्दै कानूनको शासनको माध्यमद्वारा सबैको निम्ति न्याय सुनिश्चित गर्नु नेपालको न्यायपालिकाको परिदृश्य हो ।

परिलक्ष्य

संविधान, कानून र न्यायका मान्य सिद्धान्तहरूका आधारमा स्वच्छ एवं निष्पक्ष न्याय सम्पादन गर्नु नेपालको न्यायपालिकाको परिलक्ष्य हो ।

मूल्यहरू

संविधानप्रति आस्था, स्वतन्त्रता र स्वायत्तता, समाजप्रतिको कर्तव्य, न्यायको सर्वसुलभता, सक्षम न्याय, उच्च नैतिकस्तर, प्रतिनिधित्व र समावेशीकरण र स्वामित्व नेपालको न्यायपालिकाको मूल्य र मान्यताहरू (Values) हुन् ।

३. मूल कार्यहरू

संविधान तथा कानूनले तोकेको जिम्मेवारी एवं पूर्व योजनाको अनुभवबाट प्राप्त सन्देश समेतको आधारमा अदालतले गर्नुपर्ने मुख्य कार्यका रूपमा मुद्दामा न्याय निरूपण गर्ने कार्य, फैसला कार्यान्वयन गर्ने कार्य र निरीक्षण एवं सुपरिवेक्षण गर्ने कार्यलाई लिईएको छ । प्रथम योजनामा मूल कार्य अन्तर्गत राखिएको अदालत व्यवस्थापनको कार्य फैसला गर्ने र फैसला कार्यान्वयन गर्ने कार्यको सहयोगी कार्यको रूपमा रहने हुँदा यस विषयलाई रणनीतिक उपायको माध्यमबाट सम्बोधन गरिएको छ ।

क) न्याय निरूपण गर्ने कार्य

यस अन्तर्गत सर्वोच्च अदालतदेखि जिल्ला अदालतसम्मका नियमित संरचना र अन्य अदालत तथा न्यायाधिकरणहरूमा हुने मुद्दा दर्तादेखि फैसला गर्ने सम्मका कार्यहरू समावेश गरिएका छन् । न्याय निरूपण गर्ने मूल कार्यलाई तीन किसिममा वर्गीकरण गरिएको छ जस अनुसार :-

१. कानूनको सबैधानिकताको परीक्षण गर्ने कार्य

कानूनको सबैधानिकताको परीक्षण गर्ने कार्यसँग सम्बन्धित सबै विवादहरू एक वर्षभित्र फछ्यौट गर्ने नतिजा परिसूचक निर्धारण गरिएको छ ।

२. मौलिक एवं कानूनी अधिकार र सार्वजनिक हितको संरक्षणका लागि रिट क्षेत्राधिकार अन्तर्गत आदेश जारी गर्ने कार्य

सबै रिट निवेदनहरू दर्ता भएको मितिले एक वर्षभित्र फछ्यौट गर्ने, योजना अवधिभरमा बक्यौता रिट निवेदनको संख्या ७५ (प्रति वर्ष १५ प्रतिशतले) प्रतिशतले न्यून गर्ने नतिजा परिसूचक निर्धारण गरिएको छ।

३. शुरु तथा पुनरावेदकीय क्षेत्राधिकार (अदालत, विशेष अदालत र न्यायाधिकरण समेतको) को प्रयोग गरी मुद्दा फछ्यौट गर्ने

सबै मुद्दाहरू कानूनको म्यादभित्र फछ्यौट गर्ने, कुनै पनि अवस्थामा दुई वर्ष नाघ्न नदिने, योजना अवधिभरमा बक्यौता मुद्दाहरू ५० (प्रतिवर्ष १० प्रतिशतले) प्रतिशतले न्यून गर्ने नतिजा परिसूचक निर्धारण गरिएको छ।

ख) फैसला कार्यान्वयन गर्ने

यस अन्तर्गत सर्वोच्च अदालतदेखि जिल्ला अदालतसम्मका नियमित संरचना र अन्य अदालत तथा न्यायाधिकरणहरूबाट हुने फैसला र आदेश एवं मध्यस्थबाट हुने निर्णय कार्यान्वयन गर्ने कार्यहरू समावेश गरिएका छन्।

१. दुनियावादी मुद्दाहरूको फैसला कार्यान्वयनका लागि परेका निवेदनहरू फछ्यौट गर्ने कार्य

फैसला कार्यान्वयनका लागि परेका निवेदनहरू छ महिना भित्र फछ्यौट गर्ने, कुनै पनि अवस्थामा एक वर्ष नाघ्न नदिने, योजना अवधिभरमा फैसला कार्यान्वयन सम्बन्धी बक्यौता निवेदनहरू ७५ (प्रतिवर्ष १५ प्रतिशतले) प्रतिशतले न्यून गर्ने नतिजा परिसूचक निर्धारण गरिएको छ।

२. दण्ड जरिवाना असुल तहसिल गर्ने कार्य

प्रत्येक वर्ष कम्तीमा सो वर्षमा बढ्न सक्ने दण्ड जरिवानाको लगत बराबर असुल उपर गरी योजना अवधिभरमा बक्यौता दण्ड जरिवानाको लगतमा २५ (प्रतिवर्ष कम्तीमा ५ प्रतिशतले) प्रतिशतले न्यून गर्ने नतिजा परिसूचक निर्धारण गरिएको छ।

३. सार्वजनिक सरोकारको विषयका निर्देशात्मक आदेश कार्यान्वयन गर्ने कार्य

आदेशमा उल्लिखित समयावधि भित्र आदेशको कार्यान्वयन गर्ने, आवधिक प्रतिवेदन लिने नतिजा परिसूचक निर्धारण गरिएको छ।

ग) सुपरिवेक्षण तथा अनुगमनको कार्य

यस अन्तर्गत कानूनद्वारा तोकिए बमोजिम सबै अदालतहरूले सम्पादन गर्नुपर्ने आन्तरिक निरीक्षण र माथिल्लो अदालतबाट गर्नुपर्ने मातहत अदालत, न्यायाधिकरण र अर्धन्यायिक निकायहरू समेतको निरीक्षण तथा सुपरिवेक्षणको कार्यलाई समेटिएको छ।

१. आन्तरिक निरीक्षण गर्ने कार्य

कानूनले तोके बमोजिम आवधिक रूपमा आन्तरिक निरीक्षण गर्ने, निरीक्षणमा औल्याइएका त्रुटीहरू तत्काल सुधार गर्ने नतिजा परिसूचक निर्धारण गरिएको छ।

२. मातहत अदालत निरीक्षण गर्ने कार्य

प्रत्येक वर्ष कम्तीमा एक पटक मातहत अदालत, न्यायाधिकरण, अर्धन्यायिक निकाय तथा कारागारहरूको निरीक्षण गर्ने, निर्देशन कार्यान्वयनको प्रत्येक छ महिनामा प्रगति विवरण प्राप्त गर्ने नतिजा परिसूचक निर्धारण गरिएको छ।

उल्लेखित नतिजा प्राप्त गर्नको लागि योजना कार्यान्वयन समितिको भूमिका अभिवृद्धि र योजना कार्यान्वयन सचिवालयको स्थापना गर्नका साथै प्रत्येक अदालतहरूले वार्षिक कार्यान्वयन योजना तर्जुमा गर्नुपर्ने नीति अख्तियार गरिएको छ।

४. रणनीतिक उपायहरू

योजनाले अपेक्षा गरेको लक्ष्य प्राप्तिको लागि मूल कार्यहरूको प्रभावकारी कार्यान्वयन र नतिजा परिसूचक समेतको सुनिश्चितता हुने गरी विभिन्न रणनीतिक उपायहरूको तर्जुमा गरिएको छ। रणनीतिक योजनाद्वारा घोषित

परिदृष्यको प्राप्तिको लागि मूल योजनामा १२ वटा रणनीतिक उपायहरू (Strategic Interventions) को पहिचान गरी प्रस्ताव गरिएको छ, जुन यस प्रकार छन् ।

१. न्याय निरूपण कार्यलाई प्रभावकारी बनाउन मुद्दा व्यवस्थापन पद्धतिमा सुधार गर्ने
२. फ़ैसला कार्यान्वयनलाई सरल, छिटो, छरितो र प्रभावकारी बनाउने
३. मानव संसाधन विकास गर्ने
४. अदालतको लागि पूर्वाधार विकास र स्रोत साधनको व्यवस्थापन गर्ने
५. सूचना र सञ्चार प्रविधिको प्रयोगलाई संस्थागत गर्ने
६. निरीक्षण एवं सुपरिवेक्षण प्रणालीको सुदृढीकरण गर्ने
७. सुरक्षा व्यवस्थामा सुधार गर्ने
८. न्यायिक स्वतन्त्रता, जवाफदेहिता र स्वायत्तताका मूल्यहरूको जगेर्ना गर्ने
९. न्याय सम्पादन, न्याय प्रणाली र न्यायिक सुधार सम्बन्धी अध्ययन अनुसन्धानलाई संस्थागत गर्ने
१०. न्याय क्षेत्रका सरोकारवालाहरूसँगको संस्थागत र कार्यमूलक सम्बन्धलाई सुदृढ बनाउने
११. न्यायमा सहज पहुँच बढाउने र अदालतप्रतिको जनआस्था अभिवृद्धि गर्ने
१२. अदालत तथा न्यायाधिकरणहरूको संस्थागत क्षमता सुदृढीकरण गर्ने

माथि उल्लेखित मूल कार्यहरू र रणनीतिक उपायहरू कार्यान्वयन गर्नका लागि आ.व. ०६६/०६७ मा रु २,८०,८२,९४,०००/-, आ.व. ०६७/०६८ मा रु ३,६५,६९,६९,०००/-, आ.व. ०६८/०६९ मा रु ३,८७,८४,९२,०००/-, आ.व. ०६९/०७० मा रु ४,२०,०७,५५,०००/-, आ.व. ०७०/०७१ मा रु ४,५७,४४,०९,०००/-, गरी जम्मा रु १९,१९,८८,३९,०००/-को कार्यक्रम अनुसार विस्तृत पुष्ट्याई सहित वित्तीय प्रक्षेपण समेत गरिएको छ ।

५. जोखिम तथा न्यूनीकरणका उपायहरू

रणनीतिक योजनाले प्रक्षेपण गरेका लक्ष्य र उद्देश्य पूर्व निर्धारित क्रियाकलापहरूको संगतिपूर्ण कार्यान्वयन र त्यसबाट प्राप्त अपेक्षित नतिजाबाट मात्रै हासिल हुन सक्दछ । न्यायपालिका भित्रका र बाहिरका विभिन्न पक्षहरूद्वारा निर्मित विभिन्न परिवेश र परिस्थितिहरूले योजनाको सु-सञ्चालनमा गतिरोध पुऱ्याउन सक्दछन् । यसबाट कार्यगत तहमा केही यस्ता जोखिमहरू पनि आँउन सक्छन् जसले योजना कार्यान्वयनमा प्रत्यक्ष/अप्रत्यक्ष प्रभाव पारी अपेक्षित नतिजा प्राप्त नहुन पनि सक्दछ । यस सन्दर्भमा प्रस्तुत रणनीतिक योजनाले अनुमान गरेका सम्भावित मुख्य जोखिम र तिनको न्यूनीकरणका उपायहरू देहाय बमोजिम उल्लेख गरिएको छ :

क) मुख्य जोखिमको क्षेत्र

१. स्रोत साधन उपलब्धता

रणनीतिक योजनाले प्रक्षेपण गरे बमोजिमको स्रोत साधन सहजरूपमा प्राप्त हुने अनुमान गरिएको छ । योजनाले अपेक्षा गरेको बजेट तथा अन्य कार्यकारी सहयोग सरकारबाट प्राप्त भएन भने पूर्वाधार सुधार, जनशक्तिको क्षमता र उत्प्रेरणा अभिवृद्धि, सूचना प्रविधिसँग सम्बन्धित क्रियाकलापहरू सञ्चालन हुन नसक्ने देखिन्छ । यसले मुद्दा व्यवस्थापनको योजनामा समेत प्रतिकूल प्रभाव पार्दछ ।

२. कानूनमा पुनरावलोकन

न्यायिक काम कारवाहीमा सुधार वा प्रभावकारीताका लागि विद्यमान धेरै कानूनमा पुनरावलोकन गरी संशोधन गर्नुपर्ने तथा नयाँ कानूनहरू निर्माण गर्नुपर्ने आवश्यकता छ । सम्बन्धित निकायहरूले कानूनको पुनरावलोकन र सुधारको दिशामा सहयोग पुऱ्याएनन्, कार्य गर्न सकेनन् वा अन्य कुनै कारणले यो क्षेत्रमा प्राथमिकतापूर्वक कार्य हुन सकेन भने उल्लिखित उद्देश्य प्राप्त हुन नसक्ने हुन्छ । यस परिस्थितिमा मूलतः मुद्दा व्यवस्थापन अन्तर्गत छिटोछरितो कार्य तालिका र मुद्दा फछ्छ्यौटको कार्य योजना बन्न नसक्ने हुन्छ ।

३. जनशक्तिको पदपूर्ति

न्यायपालिकाको संगठनात्मक संरचनालाई लक्ष्य अनुरूप पूर्ण क्षमतामा क्रियाशील गर्न गराउनका लागि दरबन्दी अनुसारको जनशक्ति नियमित रूपमा परिपूर्ति हुनेछ भन्ने योजनाको अपेक्षा छ । तर दरबन्दी अनुरूपका जनशक्ति समयमा पूरा हुन सकेन र लामो समयसम्म धेरै पदहरू रिक्त रही रहे भने कर्मचारीको क्षमता भन्दा अधिक कार्यबोभ भई कार्यसम्पादनको मात्रात्मक तथा गुणात्मक स्तरमा कमी आउने हुन्छ ।

४. न्यायाधीशको पदपूर्ति

निर्धारित दरबन्दी अनुरूपका न्यायाधीशहरूको पूर्ण क्षमताद्वारा हुने कार्य सम्पादनबाट मात्रै योजनाले अपेक्षा गरेको नतिजा प्राप्त हुने हुन्छ। यसका लागि समयमा न्यायाधीशको पदपूर्ति हुनु पर्दछ। न्यायाधीशहरूको पदपूर्ति नियमित रूपमा हुन नसकेमा वा मुद्दा फछ्यौटमा प्रतिकूल असर पर्ने गरी सरुवा भएमा मुद्दाको फछ्यौटमा प्रत्यक्ष प्रभाव पर्न सक्छ। साथै यसबाट प्रति न्यायाधीश क्षमता भन्दा अधिक कार्यबोझ हुन गई कार्य सम्पादनको मात्रात्मक तथा गुणात्मक स्तरमा समेत कमी हुन पुग्दछ।

५. सामाजिक सुरक्षा

सामाजिक असुरक्षा, बन्द, हडताल, द्वन्द्व, आन्दोलन जस्ता सामाजिक तथा राजनीतिक कारणहरू पनि न्यायिक कार्य सम्पादनमा बाधक हुन सक्छन्। यसबाट योजनाको अपेक्षित लक्ष्य प्राप्तमा नकारात्मक प्रभाव पर्न सक्छ।

६. सरोकारवालासँगको सम्बन्ध

सरोकारवालाहरूसँगको सहयोग र समन्वयबाट योजनाले अपेक्षा गरेको नतिजा प्राप्त गर्न मद्दत पुग्दछ। ती सरोकारवाला संस्थाहरूको योजनामा समेत सहयोग र सहकार्यका साझा क्षेत्रहरूको पहिचान हुन आवश्यक छ। यसका लागि एकातर्फ न्यायपालिकाले आफ्नो योजनाबारे सरोकारवालाहरूलाई सुसूचीत गर्नु जरुरी हुन्छ भने अर्कोतर्फ सरोकारवालाहरूले पनि योजनाबद्ध सुधारको कार्यमा सघाउनु उत्तिकै आवश्यक हुन्छ। यदि सरोकारवालासँग सहयोग र सहकार्यका लागि समन्वय हुन सकेन भने सरोकारवालाहरूबाट अपेक्षित सहयोगको प्राप्त नभई मुद्दाको कारवाही किनारामा विलम्ब हुन जाने समेतका प्रतिकूल प्रभाव पर्नसक्ने हुन्छ।

७. सूचना प्रविधि

योजनाले धेरैजसो विषयलाई सूचना प्रविधिको माध्यमबाट विद्युतीय अभिलेख राख्ने र सूचना सञ्जालको विस्तार गर्ने कार्यक्रम तय गरेको छ। तर प्राविधिक कठिनाई, आवश्यक स्रोत साधनको अपर्याप्तता र यस क्षेत्रमा आउन सक्ने अन्य जोखिमहरूका कारण निर्धारित क्रियाकलापको संचालन हुन नसकेमा मुद्दाको कारवाही किनारामा विलम्ब तथा फछ्यौटको गतिमा कमी आउन सक्ने हुन्छ।

८. परिवर्तनप्रतिको प्रतिरोध

योजनाले न्यायिक सुधारका लागि विद्यमान अवस्थामा परिवर्तन गरी न्यायपालिकालाई गतिशील र प्रभावकारी बनाउने लक्ष्य राखेको छ। यो लक्ष्य प्राप्तिका लागि न्यायपालिकाको नेतृत्व, संगठनात्मक एकाईका प्रमुखहरू, न्यायिक जनशक्ति र अन्य सरोकारवालाहरू आ-आफ्नो क्षेत्रबाट सुधार प्रयास प्रति सकारात्मक रूपमा क्रियाशील हुनेछन् भन्ने योजनाको अनुमान छ। यी पक्षहरूबाट परिवर्तनप्रति सकारात्मक सहयोग नभएमा वा प्रतिरोध भएको अवस्थामा निर्धारित क्रियाकलापहरूको सञ्चालन हुन नसकी मुद्दाको कारवाही किनारामा विलम्ब तथा फछ्यौटको गतिमा कमी आउन सक्ने हुन्छ।

ख) न्यूनीकरणका उपाय :

माथि उल्लेखित जोखिमहरूको न्यूनीकरणका लागि देहायका प्रयासहरू आवश्यक देखिन्छ :

- सरकारी क्षेत्रबाट बजेट तथा अन्य स्रोत साधन योजनाको अपेक्षा अनुरूप प्राप्त हुन नसक्ने सम्भावना बढ्दै गएमा योजनाका क्रियाकलापहरू स्रोत साधनको अभावबाट प्रभावित नहोस् भन्नको लागि दातृ निकायसँग सहयोग र समन्वयको प्रयास गरिनेछ।
- आफ्नो तहबाट हुने कार्यविधि कानून, नियम समेतको निर्माण र संशोधन यथासमयमा गरिनेछ र विधायिका र कार्यकारिणीको तहबाट हुने कामको लागि निरन्तर घच्चच्याउने कार्य गरिनेछ।
- न्यायाधीश तथा कर्मचारीको यथासमयमा अद्यावधिक पदपूर्तिको लागि क्रियाशीलताका साथ न्याय परिषद्, न्यायसेवा आयोग तथा लोक सेवा आयोगसँग नियमित र निरन्तर समन्वय गरी पदपूर्ति तर्फ प्रयत्न गरिनेछ।
- सुरक्षा व्यवस्थाको प्रभावकारिताको लागि मुद्दाको आवश्यकताको आधारमा अदालत तथा फिल्डमा सुरक्षा उपलब्ध गराउन समन्वय गरिनेछ।
- सरोकारवालाहरूको बीच अदालतको योजना, यसको लक्ष्य तथा उद्देश्यको सम्बन्धमा अन्तर्क्रिया/छलफल गरी गराई न्याय क्षेत्र समन्वय समितिमा न्यूनतम महिनाको एकपटक र आवश्यकता अनुरूप सो भन्दा बढी पटक बैठक/छलफल गरी समस्या र निदानका उपाय पहिचान र सहयोग प्राप्त गर्ने प्रयास गरिनेछ।

- परिवर्तन प्रतिको प्रतिरोध न्यूनीकरणका लागि कार्य सम्पादनलाई वृत्ति विकाससँग आबद्ध गर्नुका साथै योजनाका सम्बन्धमा व्यापक प्रशिक्षित र सचेतना फैलाउने अभियान सञ्चालन गरिनेछ ।

६. योजना कार्यान्वयनबाट हासिल हुने अपेक्षित उपलब्धीहरू

रणनीतिक योजनाको कार्यान्वयनबाट छिटोछरितो, सर्वसुलभ न्याय प्राप्त हुने, न्यायमा जनताको सहज पहुँच मार्फत न्यायका उपभोक्ताहरूको सन्तुष्टिमा अभिवृद्धि हुने, न्यायपालिका प्रतिको जनविश्वासमा अभिवृद्धि हुने अपेक्षा गरिएको छ । त्यस्तै यसबाट न्यायपालिकाको योजना कार्यान्वयनको लागि संस्थागत विकास हुने, न्यायपालिकाको स्वायत्तता र स्वतन्त्रताको प्रवर्द्धन हुने, सुशासनको स्थापना र सुदृढीकरणमा न्यायपालिकाको योगदानको स्पष्ट अनुभूति हुने, कानूनी सहायता संस्थागत, भरपर्दो र वृहत हुने अपेक्षा गरिएको छ ।

७. योजना कार्यान्वयन संयन्त्रसंग सम्बन्धित समितिहरू

योजनाको कार्यान्वयन अनुगमन तथा मूल्याङ्कन एवं सरोकारवाला निकायहरू बीच समन्वय गर्न देहाय बमोजिमका समितिहरू निर्माण गरिएको छ :

क. उच्चस्तरीय निर्देशन समिति

योजनाले रणनीतिक योजनाको कार्यान्वयन सम्बन्धमा सुपरिवेक्षण र अनुगमन गर्नको लागि उच्चस्तरीय संयन्त्रको आवश्यकताबोध गरे बमोजिम आवश्यक नीति निर्माण, निर्देशन गर्न तथा विभिन्न अध्ययन समितिहरूको कार्यादेश स्वीकृत गर्ने साथै प्रस्तुत भएका अध्ययन प्रतिवेदन, कार्य सम्पादन लगायत समग्र योजनाको सुपरिवेक्षण र अनुगमनको लागि उच्च संयन्त्रको रूपमा सम्माननीय प्रधान न्यायाधीशज्यूको अध्यक्षतामा प्रधान न्यायाधीश भन्दा मुनि वरिष्ठताको आधारमा अरु तीन जना माननीय न्यायाधीशज्यूहरू सदस्य र सर्वोच्च अदालतका रजिष्ट्रार सदस्य सचिव रहने गरी उच्च स्तरीय निर्देशन समिति गठन भई न्यायपालिकाको पहिलो पञ्चवर्षीय रणनीतिक योजनाको कार्यान्वयनका सम्बन्धमा सक्रिय संयन्त्रको स्वरूपलाई यस योजनामा पनि निरन्तरता दिईएको छ । यस आ.व. मा उच्चस्तरीय निर्देशन समितिको बैठक दुई पटक तथा उच्चस्तरीय निर्देशन समिति र योजना कार्यान्वयन समितिको संयुक्त बैठक एक पटक बसेको थियो । उच्चस्तरीय निर्देशन समितिले योजना कार्यान्वयनका लागि आवश्यकता अनुसार समितिहरू गठन गर्न सक्ने व्यवस्था बमोजिम यस आ.व. मा देहाय बमोजिमका समितिहरू गठन भएका थिए ।

- १.) सुरक्षा योजना समिति: अदालत सुरक्षा सम्बन्धमा अध्ययन गरी प्रतिवेदन पेश गर्न गठित यस समितिको अध्यक्षमा माननीय न्यायाधीश श्री बलराम के.सी. र सदस्यहरूमा पुनरावेदन अदालत पाटनका तत्कालीन माननीय मुख्य न्यायाधीश श्री रणबहादुर बम, पुनरावेदन अदालत पाटनका माननीय मुख्य न्यायाधीश श्री बैद्यनाथ उपाध्याय, माननीय जिल्ला न्यायाधीश श्री अच्युत विष्ट, सुरक्षा महाशाखा प्रमुख, प्रहरी प्रधान कार्यालय र सह-रजिष्ट्रार श्री विपुल न्यौपाने रही कार्य गर्नु भएको थियो ।
- २.) मुद्दा व्यवस्थापन पद्धति विकास समिति: मुद्दा व्यवस्थापन सम्बन्धमा अध्ययन गरी प्रतिवेदन पेश गर्न गठित यस समितिको अध्यक्षमा तत्कालीन माननीय न्यायाधीश श्री मीनबहादुर रायमाझी र सदस्यहरूमा माननीय न्यायाधीश श्री अनूपराज शर्मा, पुनरावेदन अदालतका माननीय न्यायाधीश श्री इश्वरप्रसाद खतिवडा, माननीय जिल्ला न्यायाधीश श्री विनोदप्रसाद शर्मा, माननीय जिल्ला न्यायाधीश श्री कृष्णकमल अधिकारी र सदस्य सचिवमा सह-रजिष्ट्रार श्री तिलप्रसाद श्रेष्ठ रहनु भएको थियो ।
- ३.) मानव संसाधन योजना समिति: मानव संसाधन सम्बन्धमा अध्ययन गरी प्रतिवेदन पेश गर्न गठित यस समितिको अध्यक्षमा माननीय न्यायाधीश श्री अनूपराज शर्मा, सदस्यहरूमा पुनरावेदन अदालतका माननीय न्यायाधीश श्री केशरीराज पण्डित, सचिव श्री प्रकाशकुमार ढुङ्गाना, सह-रजिष्ट्रार श्री तिलप्रसाद श्रेष्ठ, सह-सचिव श्री नहकुल सुवेदी र सदस्य सचिवमा माननीय जिल्ला न्यायाधीश श्री विष्णु सुवेदी रहनु भएको थियो ।

ख. योजना कार्यान्वयन समिति

उच्चस्तरीय निर्देशन समितिको नीति निर्देशनमा रही योजनाको कार्यान्वयनका लागि कार्यनीति तय गर्ने, कार्यान्वयनको प्रगति समीक्षा र मूल्याङ्कन गर्ने, लक्ष्य अनुसारको प्रगति हासिल गर्न समस्याहरू देखा परेमा समाधान सुल्झाउने, आवश्यक पर्ने जनशक्ति र अन्य स्रोत साधनको व्यवस्थाका लागि पहल गर्ने, उच्चस्तरीय निर्देशन समितिबाट प्राप्त नीति र निर्देशनहरू कार्यान्वयन गर्ने गराउने, विभिन्न समितिहरूको गठन गरी तिनीहरूको कार्यादेश स्वीकृतीको लागि आवश्यक कार्य गर्ने साथै योजना कार्यान्वयन सम्बन्धी आईपर्ने अन्य आवश्यक कार्य गर्ने गराउने

समेतको कार्यक्षेत्र निर्धारण प्रथम योजनामा गठन गरिएको सर्वोच्च अदालतका माननीय न्यायाधीश संयोजक रहने यस संयन्त्रको संरचनामा सामान्य हेरफेर गरी दोस्रो योजनामा पनि निरन्तरता दिइएको छ । सर्वोच्च अदालतका माननीय न्यायाधीश श्री कल्याण श्रेष्ठ संयोजक तोकिनु भएको यस समितिको यस आर्थिक वर्षमा एघार पटक बैठक बसेको थियो ।

ग. न्याय क्षेत्र समन्वय समिति

न्याय क्षेत्रका सबै सम्बन्धित निकायहरु बीच सहयोग तथा समन्वय गरी यी सबै अवयवहरुलाई एकै ठाउँमा ल्याउन र सहयोग एवं समन्वयका क्षेत्रहरु पहिचान गरी अगाडि बढ्न एउटा संस्थागत सम्पर्क सूत्रको आवश्यकता महसुस भएको हुदा रणनीतिक योजनाले न्यायिक सुधारका लागि पहिचान गरेका अन्य विभिन्न उपायहरुका अतिरिक्त न्याय क्षेत्रका विभिन्न कर्ता (Actors) हरु बीच सहयोग र समन्वय हुनुपर्ने आवश्यकताबोध गरी पूर्व योजना बमोजिम स्थापित केन्द्रीय, पुनरावेदन तथा जिल्ला तहका संयन्त्रलाई यस योजनामा पनि निरन्तरता दिइएको छ । सर्वोच्च अदालतका माननीय न्यायाधीश संयोजक रहने केन्द्रीय न्याय क्षेत्र समन्वय समितिमा भएको प्रस्तुत संयन्त्रमा न्याय परिषद्, कानून तथा न्याय मन्त्रालय, अर्थ मन्त्रालय, राष्ट्रिय योजना आयोग, महान्यायाधिवक्ताको कार्यालय, पुनरावेदन अदालत, राष्ट्रिय न्यायिक प्रतिष्ठान, प्रहरी प्रधान कार्यालय, कारागार व्यवस्थापन विभाग, जिल्ला अदालत, नेपाल वार एशोसियसन, नागरिक समाज, दातृ निकाय समेतको प्रतिनिधित्व रहने व्यवस्था छ । यस समितिको संयोजकमा सर्वोच्च अदालतका माननीय न्यायाधीश श्री रामप्रसाद श्रेष्ठ तथा सदस्यहरुमा माननीय न्यायाधीश श्री राजेन्द्रप्रसाद कोइराला तथा पुनरावेदन अदालत पाटनका माननीय मुख्य न्यायाधीश श्री बैद्यनाथ उपाध्याय लगायतका सदस्यहरु रही कार्य गर्नु भएको यस समितिको यस आर्थिक वर्षमा तीन पटक बैठक बसेको थियो ।

२.२. निरीक्षण तथा अनुगमन

सर्वोच्च अदालत नियमावली, २०४९ को नियम ११५(५) बमोजिम निरीक्षण तथा अनुगमन महाशाखाले सर्वोच्च अदालतबाट भएका आदेशहरुको कार्यान्वयन, अदालतहरुको आन्तरिक निरीक्षण, मातहत अदालत तथा अर्ध न्यायिक निकायहरुको निरीक्षण एवं कैद, दण्डजरिवाना असुल फछ्यौटको अवस्थाका बारेमा गरेका अनुगमन तथा निरीक्षणका कार्यहरुलाई देहाय बमोजिम प्रस्तुत गरिएको छ :

(क) मातहत अदालत निरीक्षण

सर्वोच्च अदालतका सम्माननीय प्रधान न्यायाधीश एवं माननीय न्यायाधीशहरुबाट वार्षिक रुपमा पुनरावेदन अदालत एवं आकस्मिक रुपमा जिल्ला अदालतहरुमा हुने निरीक्षणको सिलसिलामा आवश्यक पर्ने सूचना, तथ्याङ्क लगायतका आवश्यक सहयोग उपलब्ध गराउने व्यवस्था गरिएको छ । सर्वोच्च अदालतबाट यस आ. व. मा न्याय प्रशासन ऐन, २०४८ बमोजिम पुनरावेदन अदालतहरु इलाम, धनकुटा, विराटनगर, राजविराज, जनकपुर, हेटौँडा, पाटन, पोखरा, बागलुङ, तुल्सपुर, नेपालगंज, सुर्खेत, दिपायल र महेन्द्रनगर तथा मातहत अदालतहरुको समेत निरीक्षण भएको छ । साथै अन्य अदालत, न्यायाधिकरणहरुको पनि निरीक्षण सम्पन्न भएको छ । सर्वोच्च अदालतबाट भएका मातहत अदालतहरुको निरीक्षण विवरण परिशिष्ट -२८ मा तथा पुनरावेदन अदालतबाट भएका मातहत अदालत र अर्ध न्यायिक निकायको निरीक्षण सम्बन्धी विवरण परिशिष्ट -४८ दिइएको छ ।

(ख) आन्तरिक निरीक्षण

यस आ. व. मा सर्वोच्च अदालतको मुद्दा तथा रिट महाशाखा अन्तर्गतका सबै मुद्दा तथा रिट फाँटहरु समेतको आन्तरिक निरीक्षण गर्ने कार्य सम्पन्न भयो । अनुगमन तथा निरीक्षण महाशाखामा रहेको मौजुदा जनशक्तिबाट चालु अवस्थामा रहेका सम्पूर्ण मिसिलहरुको विस्तृत रुपमा निरीक्षण गर्न सकिने अवस्था नभए तापनि लामो समयसम्म पेशीमा चढ्न नसकेका, २ वर्ष नाघेका, थुनुवा मुद्दाहरु र रिटहरु समेतलाई संभव भएसम्म विशेष प्राथमिकता दिई निरीक्षण गरियो । निरीक्षणको क्रममा फाँटबाट तुरुन्तै गर्न सकिने कार्यहरु जस्तै पत्राचार, तरताकेता, म्याद तामेल, मिसिल भिक्काउने लगायतका कार्यहरु तत्कालै गर्न निर्देशन दिइयो ।

(ग) निर्णय कार्यान्वयन सम्बन्धमा

नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ को धारा १०७(२) अन्तर्गत सर्वोच्च अदालतमा दायर भएका रिट निवेदनहरु उपर भएको आदेशहरुको कार्यान्वयन गर्ने कार्यलाई यस आ.व. मा पनि उच्च प्राथमिकता दिई कार्य गरिएको छ । निर्णय कार्यान्वयन सम्बन्धमा मुद्दा तथा रिट महाशाखासँग समन्वय गरी निम्नानुसार गर्ने गरिएको छ :

१. सार्वजनिक सरोकारको विषयका निवेदनमा भएका आदेशको कार्यान्वयन : सार्वजनिक सरोकारको विषयमा सर्वोच्च अदालतबाट जारी भएका आदेशहरुको एक प्रति प्रतिलिपि रिट शाखाबाट सोभै यस महाशाखामा पठाउने व्यवस्था

मिलाईएको र सो विवरणमा फछ्यौट जनाईएका निवेदनहरुको रेकर्ड राखी सो रेकर्डका आधारमा मुद्दा तथा रिट महाशाखाबाट प्राप्त जारी आदेशहरुलाई यस महाशाखामा दर्ता गरी तुरुन्तै कार्यान्वयनका लागि सम्बन्धित निकायहरुमा लेखी पठाइने व्यवस्था गरिएको छ । यस महाशाखामा दर्ता भएका निर्देशात्मक आदेश र परमादेश समेत गरी जम्मा १२० वटा आदेश दर्ता रहेकोमा कार्यान्वयनको अवस्था देहाय बमोजिम रहेको छ ।

सि.नं.	आदेशको प्रकृति	जम्मा	कार्यान्वयन भएको	कार्यान्वयन हुन बाँकी
१.	निर्देशनात्मक आदेश	८४	२६	५८
२.	परमादेश	३६	१५	२१
	जम्मा	१२०	४१	७९

२. व्यक्तिगत सरोकारका रिट निवेदन उपर सर्वोच्च अदालतबाट जारी आदेश कार्यान्वयनको अनुगमन : यस प्रकृतिका निवेदनमा सम्बन्धित निकायबाट अदालतबाट जारी आदेशको कार्यान्वयन नभएको भनी सम्बन्धित पक्षको निवेदन पर्न आएमा निवेदन दर्ता गरी सम्बन्धित निकायमा फैसला कार्यान्वयनको लागि लेखी पठाइने गरिएको छ । माथिको तालिका बमोजिम महाशाखामा दर्ता भएका निर्देशात्मक आदेशहरुको कार्यान्वयन स्थितिका सम्बन्धमा सम्बन्धित निकायहरुमा समय समयमा पत्राचार मार्फत अनुगमन गर्ने गरिएको छ ।

३. म्याद तामेली, आन्तरिक निरीक्षण, र फैसला कार्यान्वयन सम्बन्धी कार्यको अनुगमन : मिति २०६५।५।१२ को निर्णय अनुसार मिति २०६५।५।१५मा सबै जिल्ला अदालतहरुमा परिपत्र गरी सो बमोजिम नियमित रुपमा म्याद तामेली, मिसिलको आन्तरिक निरीक्षण तथा फैसला कार्यान्वयन सम्बन्धी मासिक प्रगति विवरण २०६५ असोजदेखि यस महाशाखामा संकलन गरी सोको प्रगति विवरण पुनरावेदनको निरीक्षण गर्न तोकिनु भएका माननीय न्यायाधीशज्यूहरुलाई (सम्बन्धित पुनरावेदन अदालत मातहतका जिल्ला अदालतहरुको विवरण) नियमित रुपमा उपलब्ध गराउने गरिएको छ ।

सर्वोच्च अदालतबाट मुद्दामा भएको अन्तिम आदेश वा निर्णय र रिट निवेदनका सन्दर्भमा जारी भएका आदेशको कार्यान्वयनलाई प्रभावकारी बनाउन नेपाल सरकारको तर्फबाट आदेश कार्यान्वयनको निर्देशिका बनाउनु पर्ने, निवेदक वा मुद्दामा सरोकार निहित रहेका समूहले अदालतबाट निर्णय वा फैसला भए पश्चात पनि आदेश/फैसला कार्यान्वयनमा सक्रिय रुपमा सहभागी हुने व्यवस्था गरिनु पर्ने, सम्बन्धित मन्त्रालयमा आदेश/फैसला कार्यान्वयन सम्बन्धी विषय हेर्ने गरी कम्तीमा एकजना अधिकृतस्तरको कर्मचारी तोकिनु पर्ने र विभिन्न मन्त्रालयको काम कारवाहीमा समन्वय गर्ने संयन्त्रको विकास गर्नुपर्ने देखिन्छ ।

(घ) कैद, जरिवाना असुलीको अनुगमन सम्बन्धमा

फैसला कार्यान्वयनलाई प्रभावकारी बनाउन सर्वोच्च अदालतबाट विभिन्न मितिमा भएका परिपत्र समेतका आधारमा फैसला कार्यान्वयन, कैद, जरिवाना असुली, लगत फछ्यौट समेतको काम कारवाहीहरुको अनुगमन गर्ने कार्य यस आ. वा मा गरियो ।

२.३. निर्माण तथा भौतिक सुधारका कार्यहरु

२.३.१. अदालत सुदृढीकरण तर्फ

यस आर्थिक वर्ष ०६५।६६ को लागि व.शि.नं १४.-४-२०० अदालत सुदृढीकरण तर्फ रु. ३३,२५,००,०००।- वार्षिक विनियोजन भएकोमा रु. २९,०७,१५,२६४।२४ खर्च भएको छ । विनियोजन, निकासा तथा खर्चको विवरण देहाय बमोजिम छ-

शिर्षक	वार्षिक विनियोजन	निकासा	खर्च
५.०१. जग्गा खरीद		३९,७१,८९४।	३९,७१,८९४।
६.०१. फर्निचर तथा फिक्चर्स	१,००,००,०००।	८७,०६,२७१।७७	८७,०६,२७१।७७
६.०२. सवारी साधन	६,००,००,०००।	६,०७,८५,८३२।४०	६,०७,८५,८३२।४०
६.०३. मेसिनरी औजार	१,२५,००,०००।	७२,८९,१८६।३३	७२,८९,१८६।३३
६.०४. भवन निर्माण	२३,००,००,०००।	१८,८६,४६,९२५।८६	१८,३७,२५,६९०।४२
६.०५. सार्वजनिक निर्माण	१,००,००,०००।	१,०९,६७,५५३।७७	१,०९,६७,५५३।७७
६.०६. पुंजीगत सुधार	१,००,००,०००।	१,०३,४७,६००।११	१,०३,४७,६००।११
जम्मा	३३,२५,००,०००।	२९,०७,१५,२६४।२४	२९,०७,१५,२६४।२४

क) सर्वोच्च अदालत

यस आर्थिक वर्षमा सर्वोच्च अदालतमा सर्वरूम निर्माण, सर्वर कक्षमा विद्युतीय तथा नेटवर्किङ्ग, अर्थिङ्ग र रङ्ग रोगन, क्यान्टिन सेड, एनेक्समा सेड, सूचना कक्ष र ज्याम्प निर्माण, मूल भवनको सिलिङ्ग मर्मत तथा बगैचाको मंगाल पूनर्निर्माण, गार्ड हाउसमा बाटर पुफिङ्ग, रिट क शाखाको पार्टिशन, गार्ड हाउसमा कोठा निर्माण र एनेक्समा मार्बल सफाई कार्य सम्पन्न गरिएको छ। उल्लेखित कार्यहरूको लागि जम्मा रकम रु ४९,९३,०००।०० निकासा भएको थियो।

ख) पुनरावेदन अदालतहरू

यस आर्थिक वर्षमा पुनरावेदन अदालतको भवन निर्माणतर्फ पुनरावेदन अदालत विराटनगर र नेपालगञ्जमा भवन निर्माण, सार्वजनिक निर्माणतर्फ पुनरावेदन अदालत पाटनमा सर्वररूम निर्माण, शौचालय मर्मत र सिलिङ्ग निर्माण, क्यान्टिन निर्माण तथा आल्मोनियम पार्टिशन, जेनेरेटर हाउस, किचन र पार्किङ्ग स्थल निर्माण, हेटौंडामा शौचालय/सेफ्टी टैंक मर्मत सुधार गरिएको छ। यसै गरी पूजिगत सुधारतर्फ यस आ.व. मा पुनरावेदन अदालत राजविराज परिसर भित्र ईटा सोलिङ्ग, ग्यारेज निर्माण, आवास तथा भवन मर्मत, रङ्ग रोगन, मुकाम ओखलढुङ्गाको भवन मर्मत र रङ्ग रोगन, जुम्लामा कम्पाउण्डवाल, फलामे गेटवाल सिलिङ्ग निर्माण, बाग्लुङ्गमा परिसर सुधार, बुटवलमा मुख्य न्यायाधीश आवास भवन मर्मत, सुर्खेतमा ग्यारेज तथा पोष्ट निर्माण, दिपायलमा गार्ड क्वाटर, अदालत भवन, मुख्य न्यायाधीश तथा रजिष्ट्रार आवास मर्मत सुधार गरियो। उल्लेखित कार्यहरूको लागि जम्मा रकम रु ३,८८,९३,०००।०० निकासा भएको थियो।

ग) जिल्ला अदालतहरू

यस आ.व. मा भ्हापा र सिराहा अदालतहरूको भवन निर्माण सम्पन्न भयो। ताप्लेजुङ्ग, सप्तरी, सिन्धुली, रामेछाप, सर्लाही, काठमाडौं, पर्वत, प्युठान र दैलेख जिल्ला अदालतहरूको भवन निर्माण कार्य सञ्चालन गरिएको छ। जिल्ला अदालतहरूको सार्वजनिक निर्माण तर्फ यस आर्थिक वर्षमा रामेछापमा शौचालयको निर्माण, मुस्ताङ्गमा कम्पाउण्डवाल मर्मत, बाँकेमा साईकल स्टैंड र ग्यारेज निर्माण, हुम्लामा शौचालय निर्माण, पाँचथरमा रिटेनिङ्ग वाल निर्माण, गोरखामा कम्पाउण्डवाल निर्माण, अर्घाखाँचीमा बाथरूम मर्मत, बर्दियामा सार्वजनिक शौचालय निर्माण, दाङ्गमा शौचालय निर्माण, चितवनमा प्रतिकालय सेड निर्माण र नवलपरासी अदालत भवन परिसरमा ग्यारेज तथा साईकल स्टैंड निर्माण भएका छन्।

पूजिगत सुधारतर्फ भ्हापामा कर्मचारी क्वाटर मर्मत, फूलवारीमा सोलिङ्ग प्लाष्टर, बगैचा मर्मत, भोजपुरमा भवन मर्मत, सुनसरीमा मिसिल राख्ने न्याक निर्माण, कम्पाउण्डवाल प्लाष्टर, ललितपुरमा अदालत भवन मर्मत, मोरङ्गमा सेस्तेदार आवास मर्मत, खोटाङ्गमा आवास मर्मत, सिराहामा बेञ्च फर्निचिङ्ग कार्य, धनुषामा पुरानो भवन मर्मत, मकवानपुरमा कम्पाउण्डवाल भित्र एप्रोच सडक निर्माण, क्याउन्टर न्याक र फाइल न्याक निर्माण, नुवाकोटमा प्रवेश द्वार मर्मत कार्य, धादिङ्गमा कम्पाउण्डवाल निर्माण, लमजुङ्गमा इजलास मर्मत, वायरिङ्ग तथा ग्रिल कार्य, बाथरूम मर्मत, रङ्ग रोगन, स्याङ्गामा कम्पाउण्डवालमा तारवार, बाग्लुङ्गमा न्यायाधीश आवास मर्मत, पाल्पामा न्यायाधीशको आवास भवन पार्टिसन, नवलपरासीमा अदालत भवनको छतमा सेड निर्माण, रुपन्देहीमा आवास भवन मर्मत, दाङ्गमा कम्पाउण्डवाल, भवनको छाना मर्मत र गाडी पार्किङ्ग निर्माण, मुगुमा खानेपानी जडान, जुम्लामा आँगनमा फाइबर ग्लास रुफिङ्ग र किचेनको कोठा निर्माण, कालिकोटमा वायरिङ्ग, जाजरकोटमा इजलास सुधार, शौचालय निर्माण र अदालत भवन रङ्ग रोगन, बर्दियामा कम्पाउण्डवालको उचाई निर्माण, बाँकेमा बालमैत्री कक्ष, बगैचा सुधार, क्याबिन निर्माण, बाल इजलास मा अल्मोनियम सिट, हैण्डपम्प जडान र शौचालय सुधार, बैतडीमा खानेपानी टैंकी निर्माण, दार्चुलामा अदालत भवन तथा तारवार मर्मत, आवास भवनको गेट निर्माण, कंचनपुरमा न्यायाधीश आवासमा सेड, बाल इजलास मर्मत, इजलास सुधार, विद्युतीय कार्य, कोठाको जाली पल्ला फेर्ने कार्य सम्पन्न गरिएको थियो। उल्लेखित कार्यहरूको लागि ती जिल्ला अदालतहरूमा जम्मा २०,६९,९४,०००।०० निकासा भएको थियो।

घ) जग्गा प्राप्ति र खरीद तर्फ

यस आ.व. मा खोटाङ्ग र महोत्तरी जिल्ला अदालतको लागि जग्गा खरीद तथा प्राप्ति गर्ने कार्य भएको छ।

२.३.२. अन्य भौतिक सामग्रीको व्यवस्था

यस आर्थिक वर्षमा सर्वोच्च अदालत र मातहत अदालतहरूका लागि कार ३८ थान, मोटरसाईकल १० थान खरीद गरिएको छ। साथै यस वर्ष कम्प्युटर १८ थान तथा ल्यापटप २५ थान खरीद गरिएको छ। त्यस्तै यू.पि.एस ६ थान, फोटोकपी मेसिन ७ थान, बाटर पम्प १ थान, प्रिन्टर ६ थान खरीद गरिएको छ।

त्यसैगरी रिबल्वीड मेच ६२ थान, अफिस टेबुल ३६ थान, टि-टेबुल २४ थान, कम्प्युटर टेबुल ३१ थान, स्टील दराज- १७ थान, स्टील क्याबिनेट १० थान, सोफासेट ३ सेट, टेलिफोन ५२ सेट, फ्यान २० थान, एयर कण्डिसन ८ थान,

बस १ वटा, जेनेरेटर ६ वटा, भ्याकुम किलिनर १ थान, लाईब्रेरी टेबल ८ थान, काठको कूसन मेच ३३ थान खरीद गरिएको छ। सर्वोच्च अदालतमा रहेका सवारी साधन, कम्प्युटर र अन्य भौतिक साधनको समग्र विवरण परिशिष्ट -३० मा उल्लेख गरिएको छ।

२.४. सम्मेलन, अध्ययन भ्रमण, तालिम र गोष्ठी

न्यायपालिकाको सक्षमता, प्रभावकारिता र स्तरीयता यसमा संलग्न जनशक्तिको कार्यक्षमता, दक्षता तथा सक्षमतामा निर्भर रहन्छ। न्यायिक जनशक्तिको क्षमता विकासमा जति बढी ध्यान दिन सकिन्छ त्यति नै यसले प्रदान गर्ने सेवाको गुणस्तर अपेक्षाकृत रूपमा संतोषजनक हुन सक्छ। यस वास्तविकतालाई हृदयङ्गम गरी न्यायपालिकाले आफ्नो स्रोत र साधन एवं अन्य निकायको समन्वय र सहयोगले भ्याएसम्म न्यायिक जनशक्तिलाई सम्मेलन, अध्ययन भ्रमण, तालिम, गोष्ठी, सेमिनार जस्ता विभिन्न कार्यक्रमहरू मार्फत दिक्षीत गराउदै आएको छ। यस आ.व. मा सम्पन्न भएका सम्मेलन, अध्ययन भ्रमण, तालिम र गोष्ठी जस्ता कार्यक्रमहरू देहाय बमोजिम रहेका छन्:

सर्वोच्च अदालतका सम्माननीय प्रधान न्यायाधीश श्री केदारप्रसाद गिरी तथा माननीय न्यायाधीशहरू, पुनरावेदन अदालतका माननीय मुख्य न्यायाधीश तथा माननीय न्यायाधीशहरू, जिल्ला अदालतका माननीय न्यायाधीशहरूको उपस्थितिमा न्यायाधीशहरूको प्रथम राष्ट्रिय सम्मेलन, २०६५ मिति २०६५ साल चैत्र १८-१९ गते काठमाडौंमा “जवाफदेही न्यायपालिका हाम्रो प्रतिबद्धता” भन्ने नाराका साथ सम्पन्न भयो। उक्त सम्मेलनले १६ बुँदे घोषणापत्रका साथै स्वतन्त्र एवं सक्षम न्यायपालिका र न्यायिक निष्ठाका आधारभूत मूल्य मान्यताहरूका सन्दर्भमा विकसित अन्तर्राष्ट्रिय मापदण्ड र नवीनतम अवधारणाहरू समेतलाई समेटेर तयार पारिएको न्यायाधीशको आचार संहिता, २०६५ लाई ग्रहण गर्दै त्यसको पूर्ण पालनामा प्रतिबद्धता व्यक्त गर्‍यो। उक्त सम्मेलनमा पर्यवेक्षकको रूपमा सर्वोच्च अदालतका रजिष्ट्रार, न्याय परिषद् सचिवालयका सचिव, श्रम अदालतका मुद्दा हेर्ने अधिकारी, सर्वोच्च अदालतका सह रजिष्ट्रारहरू, पुनरावेदन अदालत, विशेष तथा प्रशासकीय अदालतका रजिष्ट्रारहरू रहेका थिए। सो सम्मेलनबाट पारित घोषणापत्र र आचार संहिताको पूर्ण पाठ क्रमशः परिशिष्ट ८८ र ८९ मा दिईएको छ।

वैदेशिक भ्रमण अन्तरगत APJRF को आयोजनामा सिंगापुरमा १९-०१-२००९ बाट तीन दिनसम्म संचालित Round Table Meeting विषयक कार्यक्रममा सम्माननीय प्रधानन्यायाधीश श्री केदार प्रसाद गिरीको नेतृत्वमा रजिष्ट्रार डा. श्री रामकृष्ण तिमल्सेना र स.प्र.न्या.का निजी सचिव श्री सुर्यप्रसाद पराजुली सहभागी हुनुभयो।

International Council of Jurist and Lincoln's Inn को संयुक्त आयोजनामा बेलायतमा २०६६ साल जेष्ठ २८ देखि आषाढ ३ गतेसम्म संचालित International Conference of Jurist for Judicial Reform विषयक कार्यक्रममा सम्माननीय प्रधानन्यायाधीश श्री मीनबहादुर रायमाझीको नेतृत्वमा पुनरावेदन अदालत पाटनका न्यायाधीश डा. श्री आनन्दमोहन भट्टराई र सर्वोच्च अदालतका सह रजिष्ट्रार श्री विनोद शर्मा सहभागी हुनु भयो।

UNDP को आयोजनामा अमेरिकाको भर्जेनियामा २१-१०-२००८ बाट चार दिन सम्म संचालित Enforcement Program For Judges विषयक कार्यक्रममा सर्वोच्च अदालतका माननीय न्यायाधीश श्री अनूपराज शर्माको नेतृत्वमा माननीय मुख्य न्यायाधीश श्री केशरीराज पण्डित सहभागी हुनु भयो।

World Dist.Nepal को आयोजनामा अमेरिकामा सेप्टेम्बर २००८ मा चार दिन सम्म संचालित Factory Inspection कार्यक्रममा सर्वोच्च अदालतका माननीय न्यायाधीश श्री अनूपराज शर्माको नेतृत्वमा माननीय न्यायाधीश श्री रामकुमार प्रसाद शाह सहभागी हुनु भयो।

University Of California Los Angles को आयोजनामा अमेरिकाको लस एन्जलसमा ११-०३-२००९ बाट चार दिन सम्म संचालित The Globle Arc of Justice विषयक तेस्रो लिडगी अधिकार विषयक कार्यक्रममा सर्वोच्च अदालतका माननीय न्यायाधीश श्री बलराम के.सी. Key Note Speaker को रूपमा सहभागी हुनु भयो।

UNDP को आयोजनामा अष्ट्रेलियामा २२-०५-२००९ बाट आठ दिनसम्म संचालित Criminal Law Reform विषयक कार्यक्रममा सर्वोच्च अदालतका माननीय न्यायाधीश श्री कल्याण श्रेष्ठको नेतृत्वमा रजिष्ट्रार डा.रामकृष्ण तिमल्सेना सहभागी हुनु भयो।

City Montessori School को आयोजनामा भारतमा १२-१२-२००८ बाट चार दिनसम्म संचालित The Int. Conference of Chief Justice of the World विषयक कार्यक्रममा सर्वोच्च अदालतका माननीय न्यायाधीश श्री गौरी ढकाल सहभागी हुनु भयो।

Canada,Vancouver को आयोजनामा Canada मा मिति २०-०६-२००९ बाट छ दिनसम्म संचालित कार्यक्रममा सर्वोच्च अदालतका माननीय न्यायाधीश श्री भरतराज उप्रेतीको नेतृत्वमा माननीय मुख्य न्यायाधीश श्री केशरीराज पण्डित र सह-रजिष्ट्रार तिलप्रसाद श्रेष्ठ सहभागी हुनु भयो।

FAO, Italy को आयोजनामा इटालीमा मिति ०१-१०-२००८ बाट तीन दिनसम्म संचालित Right to Food विषयक कार्यक्रममा सर्वोच्च अदालतका रजिष्ट्रार डा. श्री रामकृष्ण तिमल्सेनाद्वारा सहभागी हुनु भयो ।

Int.Centre for Transitional Justice को आयोजनामा सिंगापुरमा मिति १६-०६-२००९ बाट तीन दिनसम्म संचालित Transitional Justice विषयक कार्यक्रममा सर्वोच्च अदालतका सह-रजिष्ट्रार श्री विपुल न्यौपाने सहभागी हुनु भयो ।

Govt. of China को आयोजनामा मिति ३०-१०-२००८ बाट एक महिनासम्म संचालित National Information Security विषयक कार्यक्रममा सर्वोच्च अदालतका उपरजिष्ट्रार श्री हेमन्त रावल र सूचना प्रविधि अधिकृत श्री विश्वास खतिवडा सहभागी हुनु भयो ।

JICA को आयोजनामा जापानमा मिति ०६-०५-२००९ बाट डेढ महिने Criminal Prevention (The Treatment of Offence) विषयक कार्यक्रममा सर्वोच्च अदालतका उपरजिष्ट्रार श्री विष्णुप्रसाद उपाध्याय सहभागी हुनु भयो ।

राष्ट्रिय न्यायिक प्रतिष्ठानको आयोजनामा होटल भृकुटी भ्यू, गोदावरीमा मिति २०६५।४।१० देखि ३ दिन सम्म सञ्चालित क्षमता विकास सम्बन्धी तालिममा सर्वोच्च अदालतका सह रजिष्ट्रार श्री विनोद शर्मा सहभागी हुनु भयो ।

द एशिया फाउन्डेसनको आयोजनामा धुलिखेल रिसोर्टमा मिति २०६५।४।१० देखि ३ दिन सम्म सञ्चालित प्रशिक्षक प्रशिक्षण सम्बन्धी तालिममा सर्वोच्च अदालतका सह रजिष्ट्रार श्री तिलप्रसाद श्रेष्ठ सहभागी हुनु भयो ।

राष्ट्रिय न्यायिक प्रतिष्ठानको आयोजनामा हेटौडमा मिति २०६५।७।२३ गते सञ्चालित बन्द इजलास सम्बन्धी अवधारणा विषयक तालिममा पु.वे.अ. हेटौडका माननीय मुख्य न्यायाधीश श्री गिरीश चन्द्र लाल सहभागी हुनु भयो ।

राष्ट्रिय न्यायिक प्रतिष्ठानको आयोजनामा बुटवलमा मिति २०६५।७।२४ गते सञ्चालित बन्द इजलास सम्बन्धी अवधारणा विषयक तालिममा पु.वे.अ. बुटवलका माननीय मुख्य न्यायाधीश श्री मोहनप्रकाश सिटौला सहभागी हुनु भयो ।

राष्ट्रिय न्यायिक प्रतिष्ठानको आयोजनामा सर्वोच्च अदालत एनेक्समा मिति २०६५।८।२८ देखि ६ दिन सम्म सञ्चालित प्रशिक्षण सम्बन्धी तालिममा सर्वोच्च अदालतका ई.अ, शाखा अधिकृत समेत गरी पाँच जना सहभागी हुनु भयो ।

राष्ट्रिय न्यायिक प्रतिष्ठानको आयोजनामा सर्वोच्च अदालत एनेक्समा मिति २०६५।८।१२ मा सञ्चालित अभिमुखीकरण, बन्द इजलास सम्बन्धी तालिममा पुनरावदेन अदालतका माननीय मुख्य न्यायाधीश, ई.अ., उप रजिष्ट्रार समेत चार जना सहभागी हुनु भयो ।

राष्ट्रिय न्यायिक प्रतिष्ठानको आयोजनामा सर्वोच्च अदालत एनेक्समा मिति २०६५।८।१५ देखि सञ्चालित ६ दिने प्रशिक्षण सम्बन्धी तालिममा सर्वोच्च अदालतका शाखा अधिकृतहरु चार जना सहभागी हुनु भयो ।

राष्ट्रिय न्यायिक प्रतिष्ठानको आयोजनामा होटल पार्क भिलेज, बुढानिलकण्ठमा मिति २०६५।८।२७ देखि दुई दिनसम्म सञ्चालित Principles of federalism : Experiences from India सम्बन्धी गोष्ठीमा पुनरावदेन अदालतका माननीय मुख्य न्यायाधीश, सर्वोच्च अदालतका रजिष्ट्रार, सह रजिष्ट्रारहरु समेत गरी आठ जना सहभागी हुनु भयो ।

राष्ट्रिय न्यायिक प्रतिष्ठानको आयोजनामा सर्वोच्च अदालत एनेक्समा मिति २०६५।९।१४ देखि सञ्चालित दुई दिवशीय Gender Equality सम्बन्धी गोष्ठीमा पुनरावदेन अदालत पाटनका मुख्य न्यायाधीश, सर्वोच्च अदालतका सह रजिष्ट्रार, उपरजिष्ट्रार, ईजलास अधिकृत समेत गरी एघार जना सहभागी हुनु भयो ।

राष्ट्रिय न्यायिक प्रतिष्ठानको आयोजनामा मिति २०६५।९।२० देखि सर्वोच्च अदालत एनेक्समा सञ्चालित छ दिवशीय Process Based Training of Trainers Program मा सर्वोच्च अदालतका उप-रजिष्ट्रार, ईजलास अधिकृत समेत गरी आठ जना सहभागी हुनु भयो ।

राष्ट्रिय न्यायिक प्रतिष्ठानको आयोजनामा पार्क भिलेज बुढानिलकण्ठमा मिति २०६५।१०।२० देखि सञ्चालित तीन दिवशीय Case Mangement तालिममा सर्वोच्च अदालतका उप-रजिष्ट्रार, ईजलास अधिकृत समेत गरी आठ जना सहभागी हुनु भयो ।

राष्ट्रिय न्यायिक प्रतिष्ठानको आयोजनामा पार्क भिलेज बुढानिलकण्ठमा मिति २०६५।१०।२४ देखि सञ्चालित तीन दिवशीय Case Mangement सम्बन्धी तालिम कार्यक्रममा सर्वोच्च अदालतका उप-रजिष्ट्रार, ईजलास अधिकृत, शाखा अधिकृत समेत सात जना सहभागी हुनु भयो ।

राष्ट्रिय न्यायिक प्रतिष्ठानको आयोजनामा पार्क भिलेज बुढानिलकण्ठमा मिति २०६५।१०।२८ देखि सञ्चालित तीन दिने Case Mangement तालिममा सर्वोच्च अदालतका उप-रजिष्ट्रार, शाखा अधिकृत समेत गरी एघार जना सहभागी हुनु भयो ।

राष्ट्रिय न्यायिक प्रतिष्ठानको आयोजनामा सर्वोच्च अदालत एनेक्समा मिति २०६५।१०।२७ देखि सञ्चालित तीन दिवशीय Training on Leadership and Management सम्बन्धी तालिम कार्यक्रममा सर्वोच्च अदालतका सह-रजिष्ट्रार समेत गरी पाँच जना सहभागी हुनु भयो ।

राष्ट्रिय न्यायिक प्रतिष्ठानको आयोजनामा सर्वोच्च अदालत एनेक्समा मिति २०६६।२।२८ देखि सञ्चालित तीन दिवशीय Training on Anti Corruption Law for Corruption Case Handling सम्बन्धी तालिम कार्यक्रममा सर्वोच्च अदालतका उप-रजिष्ट्रार, ईजलास अधिकृत समेत गरी तीन जना सहभागी हुनु भयो ।

राष्ट्रिय न्यायिक प्रतिष्ठानको आयोजनामा सर्वोच्च अदालत एनेक्समा मिति २०६६।३।१४ देखि सञ्चालित पाँच दिवशीय Training on Organized Crime and Role of Government Attorney and other Stakeholder सम्बन्धी तालिम कार्यक्रममा सर्वोच्च अदालतका उप-रजिष्ट्रार, शाखा अधिकृत समेत गरी तीन जना सहभागी हुनु भयो ।

राष्ट्रिय न्यायिक प्रतिष्ठानको आयोजनामा सर्वोच्च अदालत एनेक्समा मिति २०६६।३।२१ देखि सञ्चालित पाँच दिवशीय Process Based Training of Trainers Program सम्बन्धी तालिम कार्यक्रममा सर्वोच्च अदालतका ईजलास अधिकृत चार जना सहभागी हुनु भयो ।

राष्ट्रिय न्यायिक प्रतिष्ठानको आयोजनामा सर्वोच्च अदालतमा मिति २०६५।१०।१२ देखि सञ्चालित २ दिवशीय Gender Sensitization सम्बन्धी तालिम कार्यक्रममा सर्वोच्च अदालतका नायव सुब्बा, डिप्टा समेत गरी छ जना सहभागी हुनु भयो ।

राष्ट्रिय न्यायिक प्रतिष्ठानको आयोजनामा धुलिखेलमा मिति २०६५।१।२० देखि सञ्चालित Mediation Training सम्बन्धी तालिम कार्यक्रममा अदालतका नायव सुब्बा, डिप्टा समेत गरी दुई जना सहभागी हुनु भयो ।

सर्वोच्च अदालत/एटुजेको आयोजनामा ईलाममा मिति २०६५।१०।१६ मा संचालित Capacity Building सम्बन्धी तालिम कार्यक्रममा अदालतका नायव सुब्बा, डिप्टा समेत गरी एकतीस जना सहभागी हुनु भयो ।

सर्वोच्च अदालत/एटुजेको आयोजनामा धनकुटामा मिति २०६५।११।१५ मा संचालित Capacity Building सम्बन्धी तालिम कार्यक्रममा अदालतका नायव सुब्बा, डिप्टा समेत गरी तीस जना सहभागी हुनु भयो ।

राष्ट्रिय न्यायिक प्रतिष्ठानको आयोजनामा काठमाडौंमा मिति २०६६।३।२८ देखि सञ्चालित Test Training for Non-Gazetted सम्बन्धी तालिम कार्यक्रममा अदालतका नायव सुब्बा, डिप्टा समेत गरी छब्बीस जनाले भाग लिनु भयो ।

२.५. नमूना अदालत कार्यक्रम

स्वतन्त्र, सक्षम, कम खर्चिलो, छिटोछरितो, प्रभावकारी, जनताको सहज पहुँचयुक्त र जनआस्थामा आधारित न्याय प्रणाली मार्फत मानव अधिकारको संरक्षण गर्दै कानूनको शासनको माध्यमद्वारा सबैको निमित्त न्याय सुनिश्चित गर्ने नेपालको न्यायपालिकाको परिदृश्य अनुरूप संविधान, कानून र न्यायका मान्य सिद्धान्तहरूको आधारमा स्वच्छ एवं निष्पक्ष न्याय सम्पादन गर्नु न्यायपालिकाको प्राथमिक जिम्मेवारी रहन्छ । यसको लागि समग्र न्यायपालिकाको क्षमता विकास गर्नुपर्ने हुन्छ । सो उद्देश्य हासिल गर्न कार्यरत जनशक्तिको दक्षता अभिवृद्धि गर्नुपर्ने अपरिहार्यता रहन्छ । दक्ष व्यवस्थापन प्रणाली कायम गरी पारदर्शीता तथा जवाफदेहिताको विकास गर्दै अदालत प्रतिको जनविश्वास बढाउने तर्फ अदालतबाट भएका प्रयासहरूलाई सार्थक रूप दिनु आवश्यक देखिएको छ । यसको लागि आधुनिक व्यवस्थापनका सिद्धान्तहरूलाई आत्मसात गर्दै विज्ञान र प्रविधिका क्षेत्रमा उपलब्ध साधन स्रोतलाई न्यायको उद्देश्य प्राप्त गर्न परिचालन गर्नु र मुद्दाका पक्षलाई न्यायका उपभोक्ता हुन् भन्ने सोच राखी सेवा प्रदान गरिनु आवश्यक छ । यसै सन्दर्भमा अदालत व्यवस्थापन सम्बन्धी सुझाव प्रतिवेदन, २०५५ मा उल्लेखित सुझाव अनुरूप मुद्दाको प्रकृति अनुसार देवानी र फौजदारी इजलास गठन गरी विशिष्टीकृत सेवा प्रदान गर्ने उद्देश्यबाट सिरहा, चितवन, कास्की र कपिलवस्तु जिल्ला अदालतलाई (२०६० साल श्रावण १ गते देखि), मोरङ्ग र बाँके जिल्ला अदालतलाई (२०६१ साल श्रावण १ गते देखि) र काठमाडौं जिल्ला अदालतलाई (२०६२ साल श्रावण १ गते देखि) नमूना अदालतको रूपमा विकास गरी न्यायिक सुधारका कार्यक्रम शुरु गरिएको छ ।

नमूना अदालतका उद्देश्यहरू

- न्याय छिटो छरितो, कम खर्चिलो र सर्वसुलभ तुल्याउने,
- न्याय सम्पादन र न्याय प्रशासनलाई अझ बढी पारदर्शी र जवाफदेहीपूर्ण तुल्याउने,
- दक्ष न्याय सम्पादन गरी अदालतप्रतिको जनआस्था अभिवृद्धि गराउने ।

नमूना अदालतका कार्यगत नीतिहरू

- अदालतमा हुने कार्यहरू कम खर्चिलो बनाउने,

- अदालतमा न्यायको लागि आउने पक्षहरूलाई उपयुक्त सुविधा उपलब्ध गराउनेतर्फ अदालत प्रशासनलाई परिचालित गर्ने,
- अदालतमा दक्ष व्यवस्थापन पद्धतिको विकास गर्ने,
- मुद्दाको दायरी देखि फैसलासम्म र तत् पश्चात कार्यान्वयनको चरणमा समेत लाग्न सक्ने समयको कार्यतालिका निर्धारण गरी छिटोछरितो रूपमा कार्य सम्पन्न गर्ने,
- अदालतबाट सम्पादन गरिने कार्यहरू जोसुकैले पनि सजिलैसँग थाहा पाउन सक्ने गरी सूचना सम्प्रेषण प्रणालीको विकास गर्ने,
- अदालतमा कार्यरत कर्मचारीहरूको योग्यता, दक्षता र काम प्रतिको लगनशीलता समेतलाई दृष्टिगत गर्दै उचित जिम्मेवारी सुम्पिने र कर्मचारीको सीप र दक्षता वृद्धि गर्ने गराउने,
- न्याय सम्पादनमा सहयोगी भूमिका निर्वाह गर्न सक्ने सरकारी निकाय, कानून व्यवसायी, स्थानीय निकाय, न्यायका उपभोक्ता समेतसँग समन्वयात्मक सम्बन्ध विकास गर्दै न्याय सम्पादन कार्यमा उनीहरूको सहयोगलाई अभिवृद्धि गर्ने,
- अदालतको अभिलेख प्रणालीलाई व्यवस्थित र सुदृढ तुल्याउने,
- अदालत प्रतिको जनआस्थालाई अभिवृद्धि गर्ने दृष्टिबाट समस्त अदालत प्रशासनलाई परिचालित गर्ने, र
- कानूनको सिर्जनात्मक प्रयोगद्वारा मुद्दा मामिलामा पूर्ण न्याय गर्ने र अदालतमा आउने पक्षहरू उपचार विहीनताको स्थितिबाट निरुत्साहित भई फर्कनु पर्ने परिस्थिति सिर्जना नहुनेतर्फ सचेत रही कार्य गर्ने ।

नमूना अदालतबाट देखिएका सूचकहरू

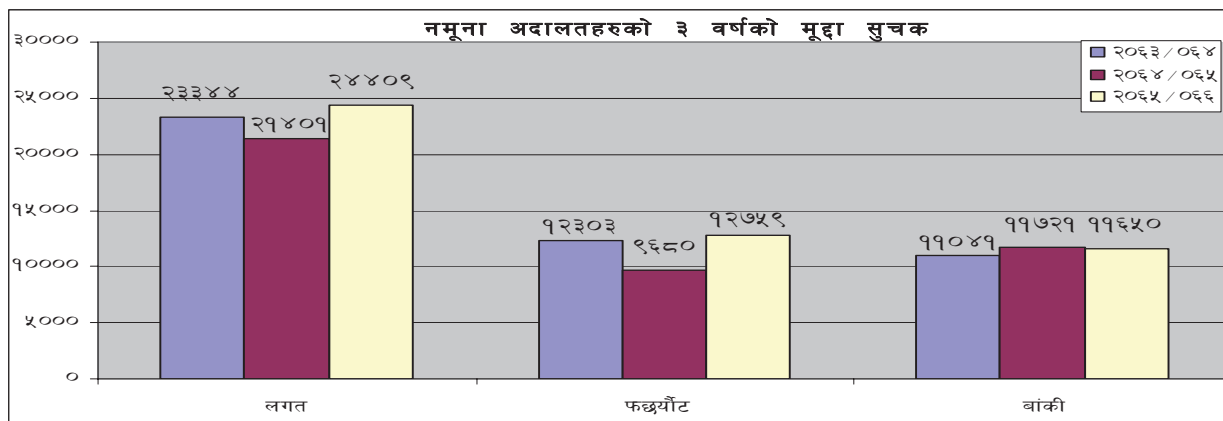
- कार्य विशिष्टीकरण :- देवानी र फौजदारी मुद्दाको छुट्टाछुट्टै इजलास गठन हुनाले मुद्दाको प्रकृति अनुसार न्यायाधीशको इजलास गठन हुने भएकोले न्यायाधीशको क्षमता वृद्धि हुनुका साथै न्यायमा एकरूपता र प्रभावकारिता आएको छ । देवानी र फौजदारी फाँट गठन भएबाट सम्बन्धित कर्मचारीको जिम्मेवारीबोधमा वृद्धि भएको, कार्यविधिमा शीघ्रता र एकरूपता आएको छ ।
- प्रभावकारी अनुगमन :- न्यायाधीश र फाँट मुद्दाको प्रकृति अनुसार विभाजित भएपछि सम्बन्धित न्यायाधीश र अदालतका प्रशासकहरूलाई अनुगमनको कार्य गर्न सजिलो भएको छ । जिम्मेवारी पूरा गर्ने र नगर्ने कर्मचारी पहिचान गर्न सहज भएको छ । अभिलेख, थुनुवा, मुद्दाको अवधि अनुसार पेशी चढाउने कार्य, जग्गा नाप नक्शा गर्ने लगायत अन्य प्रमाण बुझ्ने जस्ता कार्यहरू शीघ्र सम्पन्न गर्नेलाई पुरस्कृत गर्ने र हेलचेक्रयाई गर्नेलाई कारवाही गर्ने मापदण्ड निश्चित भएको छ ।
- भौतिक र यान्त्रिक साधन :- अदालतहरूमा आवश्यक पर्ने सामान्य कागज, कलम आदि मसलन्द सामानमा समेत सहजपूर्ण सुधार भएको छ । हरेक कोठा र फाँटहरूमा टेलिफोन एक्सचेन्ज लाईनको व्यवस्था भएको छ । कम्प्युटर, ई-मेल, ईन्टरनेटको व्यवस्था भएको हुनाले कम्प्युटरमा मुद्दा दर्ता गर्ने तथा त्यसको कारबाई विवरण नेटवर्किङबाट हेर्न सकिने व्यवस्था भएको छ । साथै फ्याक्स, फोटोकपी मेसिन, फर्निचर जस्ता सामानहरूको आवश्यकता अनुसार व्यवस्था भएको छ ।
- जनशक्ति व्यवस्थापन :- नमूना अदालतमा कार्यरत न्यायाधीश एवं कर्मचारीहरूको क्षमता विकास गर्ने उद्देश्यले समय-समयमा तालिम, गोष्ठी, सेमिनार, स्वदेश तथा विदेशको अध्ययन भ्रमणको व्यवस्था भएको हुनाले कार्यरत कर्मचारीहरूको दक्षता र उत्साहमा वृद्धि भएको छ ।
- अभिलेख व्यवस्थापन :- नमूना अदालतहरूको अभिलेखलाई व्यवस्थित गरिएको छ । छिनुवा मिसिल, कैद जरिवानाको लगतको तथ्याङ्क कम्प्युटरमा प्रविष्टि गराईएको छ । यसबाट अदालतमा भएका पुराना मुद्दाहरूको मिसिल पत्ता लगाउन, कैद जरिवाना असुल गर्न सजिलो पर्न गएको छ ।
- उपभोगकर्ताको लागि सरलीकरण :- अदालतका उपभोगकर्ताहरूको पहुँच सहज बनाउनको लागि हरेक ढोकामा शाखाको नाम राखिएको छ । सोधपुछ कक्ष स्थापना गरिएको छ । अदालतका न्यायाधीश तथा प्रशासकलाई उपभोगकर्ताले भेट्ने समय निर्धारण भएको छ । उपभोगकर्ताको उजुरी गुनासो सुनी त्यसको निराकरण गर्ने काम गरिएको छ ।

- फैसला तयारीमा शीघ्रता :- नमूना अदालत लागू भएका अदालतहरूमा साधन स्रोतको असल व्यवस्थापन, कर्मचारीहरूमा भएको दक्षता अभिवृद्धि एवं सूचना प्रविधिको सुविधाका कारणले गर्दा न्यायका उपभोक्ताहरूलाई छोटो समयमा नै फैसला तयार गरी उपलब्ध गराउन सकिएको छ ।
- फैसला कार्यान्वयनमा सहजता :- नमूना अदालत लागू भएपछि मुद्दाको दर्ता देखि कार्यान्वयन तहसम्मका सबै अभिलेखहरू Computer मा राख्ने पद्धतिको विकास भएको छ भने जिल्ला न्याय क्षेत्र समन्वय समितिको सहयोगले गर्दा फैसला कार्यान्वयनमा सुधार आएको छ ।
- मुद्दा व्यवस्थापनमा विशिष्टीकरण :- मुद्दाको दर्ता देखि फैसला कार्यान्वयनको तहसम्ममा मुद्दाको प्रकृति र विषयवस्तुको आधारमा देवानी र फौजदारी मुद्दाहरू अलग अलग दर्ता भई छुट्टै फाँट खडा गरी अलग अलग इजलासमा पेश गरी सुनुवाइ हुने भएबाट सम्बन्धित पक्षले यथासमयमा नै न्याय प्राप्त गर्न सहज वातावरण तयार भएको छ ।

नमूना अदालतका ३ वर्षे मुद्दाको तथ्यांक

सि.नं	अदालत	आ.व. ०६३/०६४			आ.व. ०६४/०६५			आ.व. ०६५/०६६		
		लगत	फछ्यौट	वांकी	लगत	फछ्यौट	वांकी	लगत	फछ्यौट	वांकी
१.	सिरहा	२४०७	११३२	१२७५	२४४९	६९३	१७५६	३२७९	१८१५	१४६४
२.	चितवन	१११९	७५४	३६५	९७७	५५७	४२०	१२१६	७८४	४३२
३.	कास्की	१४६४	६८५	७७९	१६२२	८१४	८०८	१७६४	११६६	५९८
४.	कपिलवस्तु	१४०७	९७९	४२८	१०४०	६१९	४२१	१३३३	८२३	५१०
५.	मोरङ	२१७६	१२३५	९४१	२०४७	९५५	१०९२	२३२९	१०४८	१२८१
६.	वांके	२२९८	११८८	१११०	२३६८	८९४	१४७४	२९३०	१५११	१४१९
७.	काठमाडौं	१२४७३	६३३०	६१४३	१०८९८	५१४८	५७५०	११५५८	५६१२	५९४६
	जम्मा	२३३४४	१२३०३	११०४१	२१४०१	९६८०	११७२१	२४४०९	१२७५९	११६५०

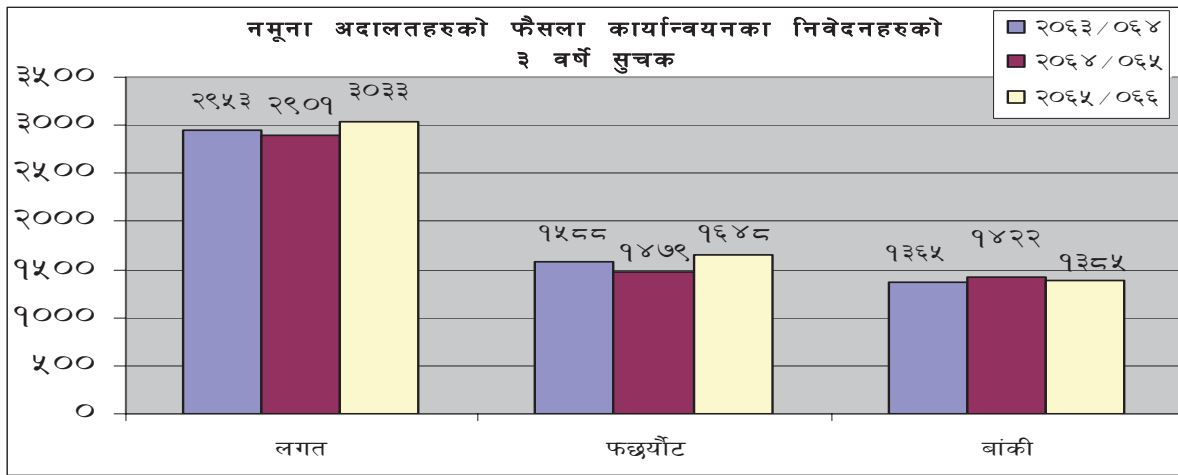
UNDP/न्यायपालिका सुधार कार्यक्रमको सहयोगमा सिराहा, कास्की, चितवन, कपिलवस्तु, मोरङ, वांके तथा काठमाण्डौ समेत सात जिल्लामा देवानी र फौजदारी मुद्दाको अलग अलग कारवाही र इजलास कायम गरी नमूना कार्यक्रम लागू गरिएकोमा आर्थिक वर्ष आ.व. ०६२/६३ मा जम्मा लगत २०,२३९ मा ८,२३७ (४०.७० प्रतिशत) फछ्यौट भई १२,००२ मुद्दा वांकी रहेको थियो । आ.व. ०६३/६४ को जम्मा लगत २३,३४४ मा १२,३०३ (५२.७० प्रतिशत) फछ्यौट भई ११,०४१ मुद्दा वांकी थियो । ०६४/६५ मा यी अदालतहरूको जम्मा मुद्दाको लगत २१,४०१ मा ९,६८० (४५.२३ प्रतिशत) फछ्यौट भई ११,७२१ मुद्दा वांकी रहेको थियो । ०६५/६६ मा यी अदालतहरूको जम्मा मुद्दाको लगत २४,४०९ मा १२,७५९ (५२.२८ प्रतिशत) फछ्यौट भई ११,६५० मुद्दा वांकी रहेको छ । उक्त आ.व. हरुमा समग्र नमूना जिल्ला अदालतहरूको फछ्यौट प्रतिशत क्रमशः ४३.८१, ५४.४९, ४६.१४ तथा ५१.०६ रहन गएको देखिन्छ ।

नमूना अदालतहरूको फैसला कार्यान्वयन सम्बन्धी निवेदनहरूको ३ वर्षे तथ्याङ्क

सि.नं	अदालत	आ.व. ०६३/०६४			आ.व. ०६४/०६५			आ.व. ०६५/०६६		
		लगत	फछ्यौट	वांकी	लगत	फछ्यौट	वांकी	लगत	फछ्यौट	वांकी
१.	सिरहा	५६४	२९२	२७२	५६०	१९७	३६३	६२२	२८६	३३६

२.	चितवन	९६	७३	२३	८०	५४	२६	९३	६६	२७
३.	कास्की	१८८	१२८	६०	१४४	७२	७२	१३७	१०१	३६
४.	कपिलवस्तु	३३९	२०३	१३६	२७२	१५४	११८	३१३	१७८	१३५
५.	मोरङ	४३८	२३५	२०३	४८१	२७१	२१०	४२९	२४७	१८२
६.	वांके	४७०	२५०	२२०	४१६	२५४	१६२	४३७	२५२	१८५
७.	काठमाडौं	८५८	४०७	४५१	९४८	४७७	४७१	१००२	५१८	४८४
	जम्मा	२९५३	१५८८	१३६५	२९०१	१४७९	१४२२	३०३३	१६४८	१३८५

नमूना कार्यक्रम लागू गरिएका सात जिल्ला अदालतहरूमा आर्थिक वर्ष ०६२/६३ मा फैसला कार्यान्वयनका निवेदनहरूको जम्मा लगत ३,१८२ मा १,८९९ (५९.६७ प्रतिशत) फछ्यौट भई १,२८३ बाँकी रहेको थियो। आ.व. ०६३/६४ को जम्मा लगत २,९५३ मा १,५८८ (५३.७७ प्रतिशत) फछ्यौट भई १,३६५ बाँकी थियो। आ.व. ०६४/६५ मा जम्मा फैसला कार्यान्वयनका निवेदनहरूको लगत २,९०१ मा १,४७९ (५०.९८ प्रतिशत) फछ्यौट भई १,४२२ बाँकी रहेका थियो। यस आ.व. ०६५/६६ मा जम्मा फैसला कार्यान्वयनका निवेदनहरूको लगत ३,०३३ मा १,६४८ (५४.३४ प्रतिशत) फछ्यौट भई १,३८५ बाँकी रहेका छन्। उक्त आ.व.हरूमासमग्र नमूना जिल्ला अदालतहरूको फैसला कार्यान्वयन सम्बन्धी निवेदनहरूको फछ्यौट प्रतिशत क्रमशः ५४.७८, ५१.८१, ४४.४९ तथा ४८.८० रहेको देखिन्छ।

२.६. माननीय न्यायाधीशहरूलाई कानून वा न्याय सम्बन्धी अनुसन्धान, अन्वेषणमा खटाईएको

नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ को धारा १०६ र ११० मा सर्वोच्च अदालतको प्रधान न्यायाधीश वा न्यायाधीश तथा पुनरावेदन अदालत तथा जिल्ला अदालतका न्यायाधीशलाई न्यायाधीशको पदमा बाहेक अन्य कुनै पदमा काममा लगाईने वा काजमा खटाउन नसकिने व्यवस्था गरेको छ तर नेपाल सरकारले न्याय परिषदसँग परामर्श लिई सर्वोच्च अदालतको प्रधान न्यायाधीश वा न्यायाधीशलाई न्यायिक जाँचबुझको काममा वा केही खास अबधिको लागि कानून वा न्याय सम्बन्धी अनुसन्धान, अन्वेषण वा राष्ट्रिय सरोकारको अन्य कुनै काममा खटाउन सक्ने व्यवस्था छ। यसै गरी पुनरावेदन अदालत वा जिल्ला अदालतको न्यायाधीशको हकमा प्रधान न्यायाधीशले न्याय परिषदसँग परामर्श गरी उल्लिखित काम र निर्वाचनजस्ता काममा लगाउन सक्ने व्यवस्था छ। सो बमोजिम यस आर्थिक वर्षमा देहाय बमोजिमको कार्यमा देहायका माननीय न्यायाधीशहरूलाई खटाईएको थियो।

१. अदालतको अधिकार क्षेत्र पुनरावलोकन गर्ने कार्यदलको संयोजकमा सर्वोच्च अदालतका न्यायाधीश श्री खिलराज रेग्मी (मिति २०६५।१।९ देखि मिति २०६५।१।१२ सम्म पुर्णकालीन रूपमा कार्य गर्न खटिनु भएको)। यसैगरी बाल न्याय कार्यविधि नियमावली, २०६३ को नियम २२ (१) बमोजिम गठन हुने न्याय समन्वय समितिको अध्यक्षमा माननीय न्यायाधीश श्री खिलराज रेग्मीलाई मिति २०६३।१।२१ को निर्णयानुसार लगातार तोकिनु भई कार्य गर्नु भएको।
२. देवानी कानून परिमार्जन तथा सुधार कार्यदलको संयोजकमा सर्वोच्च अदालतका न्यायाधीश श्री खिलराज रेग्मी, मिति २०६५।०८।१८ को नेपाल सरकारबाट भएको निर्णय अनुसार मिति २०६५।०९।१९ देखि खटिनुभएको।
३. फौजदारी कानून परिमार्जन तथा सुधार कार्यदलको संयोजकमा सर्वोच्च अदालतका न्यायाधीश श्री कल्याण श्रेष्ठ, मिति २०६५।०८।१८ को नेपाल सरकारबाट भएको निर्णय अनुसार मिति २०६५।०९।१९ देखि खटिनुभएको।

४. राजश्व न्यायाधिकरण काठमाडौंको कानून सदस्य एवम् अध्यक्ष पदमा पुनरावेदन अदालत पाटनका न्यायाधीश श्री गोपाल पराजुलीले कार्य गर्नु भएको ।
५. राजश्व न्यायाधिकरण, विराटनगरको कानून सदस्य एवम् अध्यक्ष पदमा पुनरावेदन अदालत विराटनगरका न्यायाधीश श्री हरिवहादुर बस्नेतले कार्य गर्नु भएको ।
६. राजश्व न्यायाधिकरण, पोखराको कानून सदस्य एवम् अध्यक्ष पदमा पुनरावेदन अदालत पोखराका न्यायाधीश श्री ओमप्रसाद सुवेदीले कार्य गर्नु भएको ।
७. राजश्व न्यायाधिकरण, नेपालगञ्जको कानून सदस्य एवम् अध्यक्ष पदमा पुनरावेदन अदालत नेपालगञ्जका न्यायाधीश श्री शान्तिराज सुवेदीले कार्य गर्नु भएको ।
८. सैनिक विशेष अदालतको अध्यक्ष पदमा पुनरावेदन अदालत पाटनका न्यायाधीश श्री पुरुषोत्तमप्रसाद भण्डारीले कार्य गर्नु भएको ।
९. नगर विकास पुनरावेदन समितिको अध्यक्ष पदमा पुनरावेदन अदालत पाटनका न्यायाधीश श्री देवेन्द्रगोपाल श्रेष्ठले कार्य गर्नु भएको ।
१०. अदालतको अधिकार क्षेत्र पुनरावलोकन गर्ने कार्यदलको सदस्यमा काठमाडौं जिल्ला अदालतका जिल्ला न्यायाधीश श्री अनन्तराज डुम्रे (मिति २०६५।९।९ देखि मिति २०६५।११।१२ सम्म पुर्णकालीन रुपमा कार्य गर्न खटिनु भएको)

२.७. कानूनी सहायता/प्रतिनिधित्व

नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ को धारा २४ (१०) मा पहिलो पटक मौलिक हकको रुपमा असमर्थ पक्षलाई कानूनमा व्यवस्था भए बमोजिमको निःशुल्क कानूनी सेवा पाउने हकको रुपमा प्रत्याभूति गरिएको छ । अदालतमा न्याय सम्पादनको लागि दायर भएका धेरै जसो मुद्दाहरूमा पक्षले आफ्नो तर्फबाट कानून व्यवसायी मुकुरर गरी कानूनी प्रतिनिधित्व/प्रतिरक्षा गराउने गरेको पाईएको छ । कानूनी राज्यको सिद्धान्त अनुरूप सबैलाई समान रुपमा न्याय उपलब्ध गराउन आवश्यक भएकोले पक्ष स्वयंले कानून व्यवसायी मुकुरर गरी कानूनी प्रतिनिधित्व गराउन नसकेको अवस्थामा सामाजिक कारणबाट आफ्नो कानूनी हक हितको संरक्षण गर्न नसक्ने असमर्थ तथा असहाय पक्षको तर्फबाट कानूनी प्रतिनिधित्व गराउने तथा आवश्यक कानूनी सहायता उपलब्ध गराउने उद्देश्यले २०१५ सालमा नै सर्वोच्च अदालत, फुलकोर्टको निर्णयबाट वैतनिक कानून व्यवसायीको व्यवस्था भै आफ्नो तर्फबाट मुद्दाको कानूनी प्रतिनिधित्व गराउन असमर्थ, असहाय मुद्दाका पक्षहरूले अनुरोध गरेमा वा इजलासलाई लागेमा निःशुल्क कानूनी सहायता उपलब्ध गराउदै आएको छ । यस व्यवस्थाको निरन्तरता स्वरुप हाल सर्वोच्च अदालतमा २ जना र अन्य सबै पुनरावेदन तथा जिल्ला अदालतहरूमा १/१ जनाका दरले अदालतकै तर्फबाट वैतनिक कानूनी व्यवसायी नियुक्ति गरी निःशुल्क कानूनी सेवा उपलब्ध गराउने व्यवस्था गरिएको छ । यस आ.व. मा सर्वोच्च अदालतमा ७९, पुनरावेदन अदालतहरूमा २४९, जिल्ला अदालतहरूमा १,०५७ गरी जम्मा १,३८५ मुद्दाहरूमा वैतनिक कानून व्यवसायीबाट निःशुल्क कानूनी सेवा उपलब्ध गराइएको छ । यस सम्बन्धी विस्तृत विवरण परिशिष्ट -८४ मा दिईएको छ ।

त्यस्तै कानूनी सहायता ऐन, २०५४ बमोजिम तोकिएको वार्षिक आय भन्दा कम आय भएका आर्थिक र सामाजिक कारणबाट आफ्नो कानूनी हक हितको संरक्षण गर्न नसक्ने असमर्थ व्यक्तिको लागि सम्बन्धित कानूनी सहायता समितिको सिफारिसमा निःशुल्क कानूनी सहायता प्रदान गर्न सकिने व्यवस्था गरिएको छ । उक्त प्रयोजनको लागि कानून तथा न्याय मन्त्रीको अध्यक्षतामा केन्द्रीय कानूनी सहायता समिति तथा सह न्यायाधिवक्ता/जिल्ला न्यायाधिवक्ताको अध्यक्षतामा जिल्ला कानूनी सहायता समिति गठन गरिएको छ । समितिले निःशुल्क कानूनी सहायता प्रदान गर्नु पर्ने व्यक्तिहरूलाई आफ्नो सूचीमा रहेका कानून व्यवसायी मार्फत सेवा प्रदान गर्दछ ।

त्यस बाहेक नेपाल बार एशोसियसन, कानूनी सहायता परियोजना साथै अन्य विभिन्न गैर-सरकारी संघ संस्थाहरूबाट समेत मुद्दाका असमर्थ, असहाय पक्षहरूलाई निःशुल्क कानूनी सहायता उपलब्ध गराईदै आएको छ ।

परिच्छेद-३ सर्वोच्च अदालत

३.१. गठन

सर्वोच्च अदालत न्यायपालिकाको सबैभन्दा माथिल्लो तहको अदालत हो। सर्वोच्च अदालतमा प्रधान न्यायाधीशका अतिरिक्त बढीमा १४ जनासम्म न्यायाधीशहरू रहने संवैधानिक व्यवस्था छ। कुनै समयमा सर्वोच्च अदालतमा मुद्दाको संख्या बढ्नु न्यायाधीशहरूको संख्या अपर्याप्त हुनु गएमा कुनै निश्चित अवधिको लागि अस्थायी न्यायाधीश पनि नियुक्त गर्न सकिने व्यवस्था छ। यस आर्थिक वर्षमा सर्वोच्च अदालतमा प्रधान न्यायाधीश सहित स्थायी १४ र अस्थायी ७ गरी जम्मा २१ जना न्यायाधीशहरू कार्यरत रहनु भएको थियो। यो आर्थिक वर्षमा कार्यरत प्रधान न्यायाधीश र माननीय न्यायाधीशहरूको नाम र सम्पादित कार्य विवरण परिशिष्ट -१ मा उल्लेख छ। हालको सर्वोच्च अदालतको मूल भवन २०१९ साल माघ १९ गते उद्घाटन भएको हो।

३.२. प्रधान न्यायाधीश र न्यायाधीशहरूको नियुक्ति

नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ बमोजिम राष्ट्रपतिले संवैधानिक परिषद्को सिफारिसमा नेपालको प्रधान न्यायाधीश र प्रधान न्यायाधीशले न्याय परिषद्को सिफारिसमा सर्वोच्च अदालतका अन्य न्यायाधीशहरूको नियुक्ति गर्ने व्यवस्था रहेको छ।

३.३. इजलासको गठन र कार्यप्रणाली

सर्वोच्च अदालत ऐन, २०४८ को दफा ४ मा सर्वोच्च अदालतबाट मुद्दा मामिलाको सुनुवाइ र किनारा गर्ने अधिकारको प्रयोग तोकिए बमोजिम एकजना न्यायाधीशको इजलासबाट वा एक भन्दा बढी न्यायाधीशहरूको संयुक्त, विशेष वा पूर्ण इजलासबाट हुने व्यवस्था छ। सोही ऐनले दिएको अधिकार प्रयोग गरी बनेको सर्वोच्च अदालत नियमावली, २०४९ मा देहाय अनुसारका इजलासहरूको व्यवस्था गरिएको छ :-

३.३.१. पूर्ण इजलास

पूर्ण इजलास भनेको तीन जना वा सो भन्दा बढी न्यायाधीशहरू रहेको इजलास हो। सर्वोच्च अदालतमा परेका मुद्दा मामिलाहरू मध्ये संयुक्त इजलासमा न्यायाधीशहरूको राय नमिलेको मुद्दा, मुद्दामा समावेश भएको जटिल कानूनी प्रश्न वा सिद्धान्तको सम्बन्धमा पूर्ण इजलासबाट हेरिनु उपयुक्त ठानी संयुक्त इजलासले पूर्ण इजलासमा पेश गर्न आदेश दिएको मुद्दा, कानूनी प्रश्नको जटिलता र महत्त्वको विचार गरी प्रधान न्यायाधीशले पूर्ण इजलासमा पेश गर्न तोकिएको मुद्दा पूर्ण इजलासबाट हेरिने व्यवस्था छ। पूर्ण इजलासबाट हेरिएका मुद्दा र रिट निवेदनहरूको विवरण परिशिष्ट ३ र ४ मा दिइएको छ।

३.३.२. विशेष इजलास

विशेष इजलास भनेको तीन वा सो भन्दा बढी न्यायाधीशहरू भएको इजलास हो। कानूनमा नै विशेष इजलासबाट हेरिने भनी उल्लेख भएको मुद्दा, मुद्दाको जटिलता हेरी प्रधान न्यायाधीशले विशेष इजलासबाट हेर्नु पर्ने भनी तोकिएको मुद्दा, नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ को धारा १०७ (१) अन्तर्गतको संविधान प्रदत्त मौलिक हकमा अनुचित बन्देज लगाई जारी गरिएको कानून सम्बन्धी निवेदनहरू विशेष इजलासबाट हेरिने व्यवस्था छ। विशेष इजलासबाट हेरिएका मुद्दाहरूको विवरण परिशिष्ट-३ मा दिइएको छ।

३.३.३. संयुक्त इजलास

संयुक्त इजलास भनेको दुईजना न्यायाधीशहरू रहेको इजलास हो। सर्वोच्च अदालत नियमावलीमा व्यवस्था भए अनुसार पुनरावेदन, साधक, नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ को धारा १०७ (२) अन्तर्गत परेका निवेदनहरू, पुनरावेदनको अनुमतिको लागि न्याय प्रशासन ऐन, २०४८ लागू हुनु भन्दा अघि परेका निवेदनहरू, मुद्दा दोहो-न्याउनका लागि परेका निवेदनहरू, न्याय प्रशासन ऐन, २०४८ को दफा १५ बमोजिम तल्लो अदालतबाट भिकाइएको मुद्दा र सार्वजनिक हक वा सरोकारको कानूनी प्रश्न समावेश भएको वा विषयवस्तुको जटिलता र महत्त्वको विचार गरी प्रधान न्यायाधीशबाट संयुक्त इजलासमा पेश गर्ने गरी तोकिएका मुद्दाहरू संयुक्त इजलासबाट हेरिने व्यवस्था छ। संयुक्त इजलासबाट हेरिएका विभिन्न रिट तथा मुद्दाहरूको विवरण परिशिष्ट -५ मा दिइएको छ।

३.३.४. एक न्यायाधीशको इजलास

पूर्ण, विशेष र संयुक्त इजलासबाट हेरिने बाहेकका अन्य केही मुद्दाहरू एक न्यायाधीशको इजलासबाट हेरिने व्यवस्था छ। एक न्यायाधीशबाट हेरिने मुद्दाहरूमा नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ को धारा १०७ (१),(२) अन्तर्गत परेका निवदेनहरूको प्रारम्भिक सुनुवाइ, मुलुकी ऐन, अदालती बन्दोवस्तको १७, १२४ ग. र १९४ नं. अन्तर्गतका निवदेनहरू, न्याय प्रशासन ऐन, २०४८ को दफा १६ अन्तर्गत परेका निवदेनपत्र र तत्सम्बन्धी प्रतिवेदनहरू, सर्वोच्च अदालतमा दायर रहेका मुद्दासँग सम्बन्धित कुनै लिलाम बिक्री वा अन्य कुनै कुराको लागि तोकिएको तारेख स्थगित गरी पाउँ भन्ने निवेदन पत्रहरू, मुद्दाको कारवाहीको सिलसिलामा रजिष्ट्रारले गरेको आदेश उपर परेका निवेदनपत्रहरू र पूर्ण, विशेष वा संयुक्त इजलासले हेर्ने भनी तोकिए बाहेकका वा एक न्यायाधीशको इजलासले हेर्ने भनी तोकिएको मुद्दा र अन्य निवदेनपत्र एक न्यायाधीशको इजलासबाट हेरिने व्यवस्था छ। एक न्यायाधीशको इजलासबाट हेरिएका विभिन्न रिट तथा मुद्दाहरूको विवरण परिशिष्ट-५ मा दिइएको छ।

३.३.५. विदाको अवधिमा इजलास तोकिने

न्याय प्रशासन ऐन, २०४८ को दफा २३ अनुसार सात दिन वा सो भन्दा बढी अवधिको लागि अदालत बन्द रहने भएमा कम्तीमा एक जना न्यायाधीशलाई सो विदाको अवधि भित्र पर्ने वन्दीप्रत्यक्षीकरणको निवेदनपत्र लिई सुनुवाइ गर्नको लागि तोकिने व्यवस्था छ। सो दफा अनुसार दशैँ विदाको अवधिमा सर्वोच्च अदालत बन्द रहने हुँदा सर्वोच्च अदालतको अधिकारक्षेत्रमा वन्दीप्रत्यक्षीकरणको निवेदनपत्र लिई सुनुवाइ गर्नको लागि न्यायाधीश तोकिने गरेको छ।

३.४. जनशक्ति

सर्वोच्च अदालतमा कार्यरत जनशक्ति तर्फ हेर्दा यस आर्थिक वर्षको अन्त्यमा प्रधान न्यायाधीश समेत जम्मा २१ जना न्यायाधीशहरू कार्यरत रहनु भएको थियो। कर्मचारीतर्फ विभिन्न दर्जाका जम्मा ३२४ जना कर्मचारीहरू कार्यरत रहनु भएको थियो। यसका अतिरिक्त कार्यबोझका कारण केही कर्मचारीहरूलाई काजमा राखिएको थियो। सर्वोच्च अदालतमा कार्यरत जनशक्तिको विस्तृत विवरण परिशिष्ट -२६ मा दिइएको छ।

३.५. न्यायिक कार्य

सर्वोच्च अदालतले आफूलाई प्राप्त विभिन्न क्षेत्राधिकार अन्तर्गत न्यायिक कार्य सम्पन्न गरी आएको छ। यस आर्थिक वर्षमा विभिन्न क्षेत्राधिकार अन्तर्गत सम्पादन गरेको न्यायिक कार्यलाई निम्नानुसार उल्लेख गरिएको छ :-

३.५.१. साधारण अधिकार क्षेत्र

सर्वोच्च अदालतको यस अधिकार क्षेत्र अन्तर्गत निम्न क्षेत्राधिकारहरू पर्दछन् :-

(क) शुरु मुद्दा हेर्ने

नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ को धारा १०७ (३) अनुसार सर्वोच्च अदालतलाई कानूनमा व्यवस्था भए बमोजिम शुरु मुद्दा हेर्ने अधिकार प्राप्त छ। संविधानको धारा १०२ (३) र सर्वोच्च अदालत ऐन, २०४८ को दफा ७ अनुसार सर्वोच्च अदालतले आफ्नो र आफ्ना मातहतका अदालत वा न्यायिक निकायहरूको अवहेलनामा कारवाइ चलाई सजाय गर्न सक्ने व्यवस्था छ। न्याय प्रशासन ऐन, २०४८ को दफा १५ अनुसार मातहत अदालतमा दायर रहेका कुनै मुद्दामा संविधान वा कानूनको व्याख्या सम्बन्धी जटिल प्रश्न समावेश भएको रहेछ भने त्यस्तो मुद्दाको मिसिल भिकाई सर्वोच्च अदालतबाटै किनारा गर्न सकिने व्यवस्था रहेको छ। यस आर्थिक वर्षमा सर्वोच्च अदालतबाट हेरिएका शुरु र विविध मुद्दाहरूको विवरण परिशिष्ट -८ मा दिइएको छ।

(ख) पुनरावेदन सुन्ने

नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ को धारा १०७(३) अनुसार सर्वोच्च अदालतलाई कानूनमा व्यवस्था भए बमोजिम पुनरावेदन सुन्ने अधिकार प्रदान गरिएको छ। न्याय प्रशासन ऐन, २०४८ को दफा ९ बमोजिम सर्वोच्च अदालतमा देहायका मुद्दाहरू उपर पुनरावेदन लाग्ने व्यवस्था छ:

१. पुनरावेदन अदालतले शुरु कारवाही र किनारा गरेको मुद्दा,
२. दश वर्ष वा सो भन्दा बढी कैदको सजाय भएको मुद्दा,
३. शुरु अदालत, निकाय वा अधिकारीले गरेको निर्णय उपर पुनरावेदन अदालतले पुनरावेदनको रोहमा निर्णय गर्दा केही वा पूरै उल्टी भएको मुद्दा,
४. विशेष अदालतले शुरु कारवाही र किनारा गरेको मुद्दा,
५. कानूनमा सर्वोच्च अदालतमा पुनरावेदन लाग्ने व्यवस्था भएका मुद्दाहरू,

यस आर्थिक वर्षमा सर्वोच्च अदालतबाट हेरिएका पुनरावेदन सम्बन्धी मुद्दाको विवरण परिशिष्ट -२ मा दिइएको छ।

(ग) पुनरावलोकन गर्ने

नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ को धारा १०७ (४) अनुसार सर्वोच्च अदालतलाई कानूनमा तोकिएको अवस्था र शर्तमा आफ्नो फैसला वा अन्तिम आदेशको पुनरावलोकन गर्न सक्ने अधिकार प्राप्त छ। न्याय प्रशासन ऐन, २०४८ को दफा ११ बमोजिम तथा सर्वोच्च अदालत नियमावलीको नियम ६ को उपनियम १, २ र नियम ५३ को उपनियम ३ को अधिनमा रही सर्वोच्च अदालतले आफ्नो फैसला वा अन्तिम आदेश देहायको अवस्थामा पुनरावलोकन गर्न सक्दछ :-

१. मुद्दामा भएको इन्साफमा तात्त्विक असर पर्ने किसिमको कुनै प्रमाण रहेको तथ्य मुद्दा किनारा भएपछि मात्र सम्बन्धित पक्षलाई थाहा भएको देखिएमा, वा
२. सर्वोच्च अदालतबाट स्थापित नजीर वा कानूनी सिद्धान्तको प्रतिकूल निर्णय भएको देखिएमा।

यस आर्थिक वर्षमा सर्वोच्च अदालतबाट भएको मुद्दाको पुनरावलोकन सम्बन्धी विवरण परिशिष्ट -९ मा दिइएको छ।

(घ) मुद्दा दोहोऱ्याइ हेर्ने

नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ को धारा १०७ (३) अनुसार सर्वोच्च अदालतलाई कानूनमा व्यवस्था भए बमोजिम मुद्दा दोहोऱ्याउने अधिकार प्रदान गरेको छ। न्याय प्रशासन ऐन, २०४८ वा प्रचलित कानून बमोजिम सर्वोच्च अदालतमा पुनरावेदन नलाग्ने मुद्दाहरुमा पुनरावेदन अदालतले गरेको फैसला वा अन्तिम आदेश उपर सर्वोच्च अदालतले मुद्दा दोहोऱ्याइ हेर्न सक्ने व्यवस्था गरिएको छ। न्याय प्रशासन ऐन, २०४८ को दफा १२ मा उल्लेख भए अनुसार देहायको अवस्थामा सर्वोच्च अदालतले मुद्दा दोहोऱ्याइ हेर्ने आदेश गर्दछ :-

१. पुनरावेदन अदालतको फैसला वा अन्तिम आदेशमा गम्भीर कानूनी त्रुटि भएको,
२. सर्वोच्च अदालतबाट स्थापित कानूनी सिद्धान्त वा नजिरको पालना नगरेको वा गलत किसिमले व्याख्या गरी प्रयोग गरेको,
३. सार्वजनिक सम्पत्ति सम्बन्धी विवाद समावेश भएको मुद्दामा मिसिल संलग्न प्रमाणको उचित मूल्याङ्कन नभएको कारणले सार्वजनिक सम्पत्ति हिनामिना भएको वा त्यस्तो सम्पत्तिमा क्षति पुगेको, वा
४. बालक, महिला, वृद्ध, अपाङ्ग वा मानसिक रोगबाट पीडित व्यक्तिको उचित प्रतिनिधित्व हुन नसकी इन्साफमा तात्त्विक असर परेको।

यस वर्ष सर्वोच्च अदालतबाट दोहोऱ्याइ हेरिएका निवेदनहरुको विवरण परिशिष्ट-१० मा दिइएको छ।

(ङ) साधक जाँच्ने

नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ को धारा १०७ (३) अनुसार सर्वोच्च अदालतलाई कानूनमा व्यवस्था भए बमोजिम साधक जाँच्ने अधिकार प्रदान गरेको छ। न्याय प्रशासन ऐन, २०४८ को दफा १० मा सर्वस्वसहित जन्मकैद वा जन्मकैद हुने मुद्दामा पुनरावेदन अदालतले सो सजाय गर्ने ठहऱ्याएकोमा सर्वोच्च अदालतमा साधक जाहेर गर्नु पर्ने व्यवस्था छ। यस आर्थिक वर्षमा सर्वोच्च अदालतमा साधक जाहेर भएका मुद्दाहरुको विवरण परिशिष्ट -२ मा दिइएको छ।

(च) निवेदन प्रतिवेदन सुन्ने

नेपालको अन्तरिम संविधानको धारा १०७ (३) अनुसार सर्वोच्च अदालतलाई कानूनमा व्यवस्था भए बमोजिम निवेदन सुन्ने अधिकार प्रदान गरेको छ। न्याय प्रशासन ऐन, २०४८ को दफा १६ मा प्रचलित कानूनमा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि कुनै अदालत, निकाय वा अधिकारीबाट मुद्दाको पुर्पक्षको लागि प्रतिवादीलाई तारेख, जमानत वा थुनामा राख्ने गरी भएको आदेश वा मुद्दाको कारवाईको सिलसिलामा भएको अन्य कुनै अन्तरकालीन आदेश उपर एक तह निवेदन गर्न सकिने तर पाँच वर्ष वा सो भन्दा बढी कैदको सजाय हुन सक्ने मुद्दामा प्रतिवादीलाई पुर्पक्षको लागि तारेख जमानत वा थुनामा राख्ने गरी भएको आदेश उपर कानूनी त्रुटी वा कार्यविधि सम्बन्धी अनियमितताको प्रश्नमा सर्वोच्च अदालतमा निवेदन दिन सकिने व्यवस्था छ। यस अन्तर्गत मुलुकी ऐन, अ.व. १७ नं. अन्तर्गतका निवेदनहरु पनि पर्दछन्। यस आर्थिक वर्षमा सर्वोच्च अदालतबाट हेरिएका निवेदन प्रतिवेदनहरुको विवरण परिशिष्ट -१२ र १३ मा दिइएको छ।

३.५.२. असाधारण अधिकार क्षेत्र

सर्वोच्च अदालतको असाधारण अधिकारक्षेत्र अन्तर्गत निम्नानुसारका क्षेत्राधिकारहरु पर्दछन् :-

(क) न्यायिक पुनरावलोकनको क्षेत्राधिकार

संवैधानिक सर्वोच्चता लिखित संविधानका विशेषताहरु मध्य एक हो। संविधान देशको मूल कानून हुनाले संविधानसंग बाकिने कानून बाकिएको हदसम्म अमान्य हुन्छ। संविधानको यो मौलिक विशेषताको संरक्षण गर्ने जिम्मेवारी

न्यायपालिकाको हुन्छ। विधायिकाद्वारा निर्मित कानूनहरु सविधानसम्मत छन् वा छैनन् भनी संवैधानिकताको परीक्षण गर्ने न्यायिक अधिकार नै न्यायिक पुनरावलोकन (Judicial Review) हो। धेरै जसो मुलुकमा न्यायपालिकाले यसलाई आफ्नो अन्तरनिहित अधिकारको रूपमा प्रयोग गरी आएका छन् भने हामी कहाँ संविधानद्वारा नै यो अधिकार सर्वोच्च अदालतलाई प्राप्त छ। नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ को धारा १०७ (१) अनुसार कुनै कानून संविधानसँग बाभिएको हुँदा बदर गरी पाउँ भनी कुनै पनि नेपाली नागरिकले सर्वोच्च अदालतमा निवेदन दिन सक्ने र कुनै कानून संविधानसँग बाभिएको देखिएमा सो कानूनलाई बदर घोषित गर्ने असाधारण अधिकार सर्वोच्च अदालतलाई हुने व्यवस्था छ। यस आर्थिक वर्षमा सर्वोच्च अदालतबाट हेरिएका न्यायिक पुनरावलोकन सम्बन्धी निवेदनहरुको विवरण परिशिष्ट -६ मा दिइएको छ।

(ख) रिट क्षेत्राधिकार

संविधानद्वारा प्रदत्त मौलिक हकको प्रचलनको लागि अर्को उपचारको व्यवस्था नभएको वा अर्को उपचारको व्यवस्था भए पनि सो उपचार अपर्याप्त वा प्रभावहीन देखिएको अवस्थामा नागरिकका संविधान र कानून प्रदत्त हकको प्रचलनको लागि सिधै माथिल्लो तहको अदालतमा प्रवेश गर्न पाउने र अदालतबाट उचित उपचार प्रदान गर्न उपयुक्त आदेश जारी गरी हनन् भएको हकको प्रचलन गराउने असाधारण अधिकार नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ को धारा १०७ (२) ले सर्वोच्च अदालतलाई प्रदान गरेको छ। यस अन्तर्गत सर्वोच्च अदालतले बन्दीप्रत्यक्षीकरण, परमादेश, उत्प्रेषण, प्रतिषेध, अधिकारपृच्छा लगायत जुनसुकै उपयुक्त आदेश जारी गर्न सक्ने व्यवस्था छ। यस आर्थिक वर्षमा सर्वोच्च अदालतमा परेका यस प्रकारका रिट निवेदनहरुको विवरण परिशिष्ट -६ मा दिइएको छ।

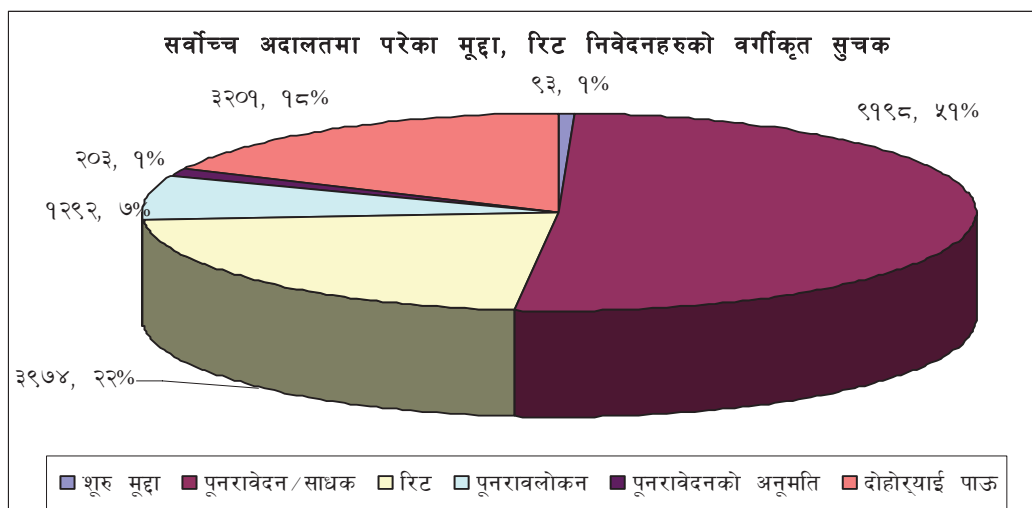
(ग) सार्वजनिक सरोकारको विवाद हेर्ने

कुनै व्यक्ति विशेषसँग मात्र सम्बन्धित नभएर समाजको वृहत्तर वर्ग वा समुदायको हित र सरोकार निहित मुद्दालाई सार्वजनिक सरोकारको विवाद मानिन्छ। मुद्दा गर्ने हकद्वैयाका सम्बन्धमा सामान्य अवधारणा के रहेको छ भने जसको जुन कुरामा हक पुग्छ सो कुरामा उसैले मात्र मुद्दा गर्न पाउँछ। तर सार्वजनिक हित र सरोकार निहित रहेको विषयमा भने सरोकारवाला जोसुकैले पनि मुद्दा गर्न पाउने गरी हकद्वैयाको उदार व्याख्या गर्ने गरिएको हुन्छ। यसलाई अदालतको न्यायिक सक्रियता पनि मानिन्छ। नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ को धारा १०७ (२) बमोजिम सर्वोच्च अदालतलाई सार्वजनिक हक वा सरोकारको कुनै विवादमा समावेश भएको कुनै संवैधानिक र कानूनी प्रश्नको निरूपणका लागि आवश्यक र उपयुक्त आदेश जारी गरी त्यस्तो विवाद टुङ्गो लगाउने असाधारण अधिकार प्राप्त छ। यस आर्थिक वर्षमा सर्वोच्च अदालतबाट हेरिएका सार्वजनिक सरोकारका विवादहरुको विवरण परिशिष्ट -६ मा दिइएको छ।

सर्वोच्च अदालतमा परेका मुद्दा, रिट, निवेदनहरुको वर्गीकृत तालिका

शुरू मुद्दा/विधि	पुनरावेदन/साधक	रिट	पुनरावलोकन	पुनरावेदनको अनुमति	दोहोर्याई पाऊ	जम्मा
९३	९१९८	३,९७४	१२९२	२०३	३२०१	१७,९६१

सर्वोच्च अदालतमा परेका मुद्दा, रिट निवेदनहरुको वर्गीकृत सुचक

३.६. निरीक्षण सुपरिवेक्षण

नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ को धारा १०२ (२) तथा न्याय प्रशासन ऐन २०४८ दफा २० बमोजिम सर्वोच्च अदालतले आफ्ना मातहतका अदालत र न्यायिक निकायहरूको निरीक्षण एवं सुपरिवेक्षण गर्न र आवश्यक निर्देशन दिन सक्दछ। सर्वोच्च अदालतबाट भएका मातहत अदालत र न्यायिक निकायहरूको निरीक्षण सम्बन्धी विवरण परिशिष्ट - २८ मा दिईएको छ।

३.७. प्रशासकीय एवं सुधारमूलक कार्यहरूका लागि गठित विभिन्न समितिहरू :

सर्वोच्च अदालत नेपालको अभिलेख अदालत हुनुका साथै सबैभन्दा माथिल्लो तहको अदालत पनि हो। यसले न्यायिक कार्यका अतिरिक्त न्याय प्रशासनसँग प्रत्यक्ष र परोक्ष रूपमा सम्बन्धित अन्य कार्यहरू समेत सम्पादन गर्दछ। साथै आफ्नो र मातहतका अदालतहरूसँग सम्बन्धित विभिन्न प्रशासकीय र सुधारात्मक कार्यहरू पनि गर्ने गर्दछ। यसका लागि निम्न समितिहरू रहेका छन्:-

३.७.१. पूर्ण बैठक (फुलकोर्ट)

सर्वोच्च अदालत नियमावली, २०४९ को नियम २ (च) अनुसार पूर्ण बैठकले मुद्दा मामिलामा इन्साफ दिनु पर्ने काम बाहेक अरु कामका लागि प्रधान न्यायाधीश र उपस्थित भएसम्मका अन्य सबै न्यायाधीशहरूको बैठकलाई जनाउँछ। उक्त नियमावलीको नियम १२ अनुसार न्याय प्रशासनसँग सम्बन्धित कुनै कानूनी व्यवस्था गर्ने वा त्यस्तो कुनै कानूनी व्यवस्थामा संशोधन वा परिवर्तन गर्ने, सर्वोच्च अदालत एवं मातहतका अदालतको वार्षिक प्रतिवेदन, विशेष समितिको प्रतिवेदन, प्रधान न्यायाधीश वा अन्य कुनै न्यायाधीशले पूर्ण बैठकमा पेश गर्न चाहेको विषय, कुनै अधिवक्तालाई बरिष्ठ अधिवक्ताको उपाधि दिने लगायत न्याय प्रशासन तथा अदालत प्रशासन सम्बन्धी नीतिगत विषयहरू पूर्ण बैठक समक्ष प्रस्तुत गरिन्छन्। आ.व. ०६५/०६६ मा सर्वोच्च अदालतमा विभिन्न नीतिगत विषयहरूमा छलफलका लागि विभिन्न मितिमा १३ वटा पूर्ण बैठकहरू बसेका थिए।

३.७.२. स्थायी समिति

सर्वोच्च अदालत नियमावली, २०४९ को नियम ११ मा प्रधान न्यायाधीश र निजद्वारा तोकिएको अरु तीन जना न्यायाधीशको एउटा स्थायी समिति (स्टेण्डिङ कमिटी) रहने व्यवस्था छ। उक्त समितिले सामान्यतः मुद्दा मामिलाको कारवाही र इन्साफ गर्ने कुरा बाहेक मातहत अड्डा वा अदालतको अन्य काम कारवाहीको सामान्य रेखदेख र नियन्त्रण गर्ने, मातहत अदालतले समय समयमा पठाएको प्रतिवेदन वा लगत काट्ने विषयका जाहेरीहरू उपर विचार गरी निर्णय गर्ने तथा प्रधान न्यायाधीशले उपयुक्त र आवश्यक सम्झी तोकिएका अन्य कुराहरू उपर विचार गरी निर्णय गर्ने काम गर्दछ। यस समितिको सचिवको रूपमा सर्वोच्च अदालतका रजिष्ट्रार रहने व्यवस्था छ।

३.७.३. विशेष समिति

सर्वोच्च अदालत नियमावली, २०४९ को नियम १३ अनुसार न्याय प्रशासनसँग सम्बन्धित कुनै विषयमा विचार गरी प्रतिवेदन पेश गर्न प्रधान न्यायाधीशले आवश्यकतानुसार दुई वा दुईभन्दा बढी न्यायाधीशहरूको विशेष समिति गठन गर्न सक्ने व्यवस्था छ। सो समितिको सचिव रजिष्ट्रार हुने व्यवस्था छ।

३.७.४. अदालत व्यवस्थापन समिति

सर्वोच्च अदालत नियमावलीको नियम १३क. अनुसार सर्वोच्च अदालत र मातहत अदालतहरूका मुद्दा मामिला, इजलास, न्यायाधीश तथा कर्मचारी, अभिलेख, सूचना, भौतिक तथा वित्तीय स्रोतसाधन जस्ता विषयमा आवश्यक अध्ययन गरी व्यवस्थापन गर्न एक अदालत व्यवस्थापन समिति रहने व्यवस्था छ। सो समितिमा प्रधान न्यायाधीश वा निजले तोकेको एकजना न्यायाधीश अध्यक्ष र प्रधान न्यायाधीशले तोकेको न्यायाधीश, सर्वोच्च अदालतका रजिष्ट्रार, कानून तथा न्याय मन्त्रालयका सचिव, महान्यायाधिवक्ताले तोकेको एकजना नायब महान्यायाधिवक्ता र नेपाल बार एसोसिएशनका अध्यक्ष समेतको सदस्य एवं सर्वोच्च अदालत प्रशासन महाशाखाका सह-रजिष्ट्रार सदस्य सचिव रहने व्यवस्था छ। यस समितिको अध्यक्षमा माननीय न्यायाधीशहरू श्री अनूपराज शर्मा/श्री तपबहादुर मगर, सदस्यमा माननीय न्यायाधीश श्री तपबहादुर मगर/श्री ताहिर अलि अन्सारी रहनु भएको थियो। यस आ.व.मा समितिको बैठक बसेको देखिदैन।

३.७.५. निर्माण समिति

सर्वोच्च अदालत नियमावली, २०४९ को नियम १३ ख. अनुसार अदालतहरूमा गर्नु पर्ने मर्मत संभार तथा निर्माण कार्यसँग सम्बन्धित नीति निर्धारण गर्न तथा निर्देशन दिनका लागि प्रधान न्यायाधीशले तोकेको एकजना न्यायाधीशको अध्यक्षतामा एक निर्माण समिति रहने व्यवस्था छ। उक्त समितिमा प्रधान न्यायाधीशले तोकेको अर्को एकजना न्यायाधीश र रजिष्ट्रार सदस्य तथा भौतिक योजना शाखाका शाखा प्रमुख सचिव रहने व्यवस्था छ। यस समितिको अध्यक्षमा माननीय

न्यायाधीशहरु क्रमशः श्री मीनबहादुर रायमाझी, श्री अनूपराज शर्मा र श्री खिलराज रेग्मी र सदस्यमा माननीय न्यायाधीशहरु श्री अनूपराज शर्मा/श्री खिलराज रेग्मी/श्री प्रकाश वस्ती रहनु भएको थियो। उक्त समितिले विभिन्न तहका अदालतहरुको भौतिक निर्माण तथा मर्मत संभारको लागि निर्देशन, बजेट व्यवस्थापन र निरीक्षण गर्दछ। यस आर्थिक वर्षमा यस समितिका जम्मा १५ वटा बैठकहरु बसेको थियो।

३.७.६. पुस्तकालय समिति

सर्वोच्च अदालतमा रहेको पुस्तकालय संचालन गर्न सर्वोच्च अदालत नियमावली, २०४९ को नियम १३ग. अनुसार प्रधान न्यायाधीशले तोकेको सर्वोच्च अदालतका माननीय न्यायाधीशको अध्यक्षतामा एक पुस्तकालय समिति रहने व्यवस्था छ। यस समितिको अध्यक्षमा माननीय न्यायाधीश श्री बलराम के.सी र सदस्यमा माननीय न्यायाधीश श्री गौरी ढकाल रहनु भएको थियो। उक्त समितिको मुख्य काम पुस्तकालयको लागि आवश्यक अध्ययन सामग्रीको छनौट, पुस्तकालय व्यवस्थापनको समसामयिक सुधार एवं पुस्तकालय विकास सम्बन्धी नीति निर्धारण गर्नु रहेको छ। यस आ.व. मा यस समितिको बैठक ३ पटक बसी विभिन्न निर्णयहरु गरेको थियो।

३.७.७. सम्पादन समिति

सर्वोच्च अदालतबाट फैसला गर्दा प्रतिपादन गरिएका सिद्धान्तहरुले कानूनको मान्यता राख्दछन्। नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ को धारा ११६ (२) ले मुद्दा मामिलाका रोहमा सर्वोच्च अदालतले गरेको कानूनको व्याख्या वा प्रतिपादन गरेको कानूनी सिद्धान्त नेपाल सरकार तथा सबै अड्डा अदालतहरुले मान्नुपर्ने व्यवस्था गरेको छ। सोही अनुसार जानकारी गराउनका लागि सर्वोच्च अदालतले गरेका फैसलाहरु मासिक रुपमा नेपाल कानून पत्रिकामा र पाक्षिक रुपमा बुलेटिनमा प्रकाशित हुँदै आएका छन्। सर्वोच्च अदालतले कानून पत्रिका २०१५ साल फाल्गुन ७ गते प्रजातन्त्र दिवसको उपलक्ष्यमा प्रकाशन आरम्भ गरेको हो।

यसै गरी सर्वोच्च अदालत नियमावली, २०४९ को नियम १३घ. अनुसार सर्वोच्च अदालतबाट प्रकाशित हुने नेपाल कानून पत्रिका तथा सर्वोच्च अदालतको पाक्षिक बुलेटिन सम्पादन गर्न छुट्टाछुट्टै दुई वटा सम्पादन समिति रहने व्यवस्था गरिएको छ। सो समितिको अध्यक्षमा प्रधान न्यायाधीशले तोकेको सर्वोच्च अदालतका माननीय न्यायाधीश रहने व्यवस्था छ। यस समितिको अध्यक्षमा क्रमशः तत्कालिन माननीय न्यायाधीश श्री मीनबहादुर रायमाझी, माननीय न्यायाधीश श्री प्रकाश वस्ती रहनु भएको थियो। प्रस्तुत आ.व. २०६५/०६६ मा विभिन्न मितिमा ६ वटा सम्पादन/नजीर समितिका बैठकहरु बसेका थिए। यस आर्थिक वर्षमा सर्वोच्च अदालतबाट नेपाल कानून पत्रिका भाग ५० को अंक १ देखि १२ सम्म र तथा सर्वोच्च अदालत बुलेटिन वर्ष १८ को अंक ६, पूर्णाङ्क ४०८ सम्म प्रकाशित भएका थिए।

३.७.८. मुद्दा व्यवस्थापन समिति

सर्वोच्च अदालत नियमावली, २०४९ को नियम १३घ१. बमोजिम सर्वोच्च अदालतमा रहेका मुद्दा फछ्यौटको प्रगति समीक्षा गर्न, मुद्दाको कारवाहीमा देखा परेका कार्यविधिगत विषयमा एकरूपता कायम गर्ने सम्बन्धमा सुभाब प्रदान गर्न एवं मुद्दा व्यवस्थापनका विविध पक्षमा अध्ययन विश्लेषण गरी कारवाहीलाई छिटो छरितो तुल्याउने सम्बन्धमा राय परामर्श दिन प्रधान न्यायाधीशले तोकेको न्यायाधीशको अध्यक्षतामा अन्य एक जना न्यायाधीश, रजिष्ट्रार, नायब महान्यायाधिवक्ता, अध्यक्ष सर्वोच्च अदालत वार एशोसियशन, मुद्दा तथा रिट महाशाखा प्रमुख सदस्य र रजिष्ट्रारले तोकेको मुद्दा तथा रिट महाशाखाका शाखा प्रमुख सदस्य सचिव हुने गरी मुद्दा व्यवस्थापन समिति रहने व्यवस्था छ। यस समितिको अध्यक्षमा क्रमशः माननीय न्यायाधीश श्री अनूपराज शर्मा र श्री खिलराज रेग्मी र सदस्यमा माननीय न्यायाधीश श्री ताहिर अलि अन्सारी/ श्री भरतराज उप्रेती रहनु भएको थियो। प्रस्तुत आ.व.२०६५/०६६ मा विभिन्न मितिमा यस समितिका ३ वटा बैठकहरु बसेका थिए।

३.७.९. मेलमिलाप समिति

सर्वोच्च अदालत नियमावली, २०४९ को नियम १३घ२. बमोजिम मेलमिलापकर्ताको सूची स्वीकृत गर्ने, सो सूचीमा नाम समावेश गर्ने, नाम हटाउने तथा मातहत अदालतबाट भएका मेलमिलाप सम्बन्धी कार्यको अनुगमन र सुपरिवेक्षण लगायतका अन्य नीतिगत व्यवस्था गर्नको लागि प्रधान न्यायाधीशले तोकेको न्यायाधीशको अध्यक्षतामा अन्य एक जना न्यायाधीश, रजिष्ट्रार, अध्यक्ष सर्वोच्च अदालत वार एशोसियशन समितिका सदस्यहरु र सह रजिष्ट्रार मुद्दा तथा रिट महाशाखा सदस्य सचिव हुने गरी मेलमिलाप समिति रहने व्यवस्था छ। यस समितिको अध्यक्षमा तत्कालीन माननीय न्यायाधीश श्री मीनबहादुर रायमाझी/ श्री दामोदरप्रसाद शर्मा र सदस्यमा माननीय न्यायाधीश श्री दामोदरप्रसाद शर्मा /श्री रणबहादुर वम रहनु भएको थियो। यस आ.व. २०६५/०६६ मा विभिन्न मितिमा यस समितिका ७ वटा बैठकहरु बसेका थिए। यस आ.व. मा सर्वोच्च अदालतमा विचाराधीन रहेका मुद्दाहरु मध्ये मेलमिलापका लागि मेलमिलाप केन्द्रमा जम्मा १८० थान मुद्दा गएकोमा १२८ थान फछ्यौट भएको र फछ्यौट भएकोमा १९ थान मुद्दा मेलमिलापबाट किनारा

भएको तथा १०९ थान मेलमिलाप नभई फिर्ता भएको थियो। मेलमिलापका लागि गएका मुद्दाहरू मध्ये ५२ थान मुद्दा फछ्यौट हुन बाँकी रहेका छन्। यस केन्द्र अन्तर्गत मेलमिलापकर्ताको संख्या १०४ रहेको छ।

३.७.१०. सूचना प्रविधि समिति

सर्वोच्च अदालत नियमावली, २०४९ को नियम १३घ३. बमोजिम सर्वोच्च अदालत तथा मातहत अदालतहरूमा सूचना प्रविधि प्रयोग सम्बन्धमा आवश्यक नीति निर्धारण गर्न र निर्देशन दिनको लागि प्रधान न्यायाधीशले तोकेको न्यायाधीशको अध्यक्षतामा अन्य एक जना न्यायाधीश, रजिष्ट्रार, सह रजिष्ट्रार अनुगमन तथा निरीक्षण महाशाखा सदस्यहरू र सूचना प्रविधि शाखा प्रमुख सदस्य सचिव हुने गरी सूचना प्रविधि समिति रहने व्यवस्था छ। यस समितिको अध्यक्षमा माननीय श्री अनूपराज शर्मा/श्री रामकुमार प्रसाद शाह र सदस्यमा माननीय न्यायाधीश श्री रामकुमार प्रसाद शाह/श्री प्रेम शर्मा रहनु भएको थियो। प्रस्तुत आ.व. २०६५/०६६ मा विभिन्न मितिमा यस समितिका ७ वटा बैठकहरू बसेका थिए।

३.७.११. अन्य समितिहरू

सर्वोच्च अदालत नियमावली, २०४९ को नियम १३ड. अनुसार पूर्ण बैठक वा प्रधान न्यायाधीशले तोके बमोजिम अध्यक्ष एवं सदस्यहरू रहने गरी समिति गठन गर्न सक्ने व्यवस्था छ। यस आ.व.मा विषयको प्रकृति विभिन्न आवधिक समितिहरू गठन भएका थिए। जसमा उच्चस्तरीय सूचना प्रविधि समिति, संघीय शासन प्रणाली अन्तर्गत न्यायपालिकाको ढाँचा, तहगत संरचना तथा क्षेत्राधिकार अध्ययन समिति, बरिष्ठ अधिवक्ताहरूको उपाधि प्रदानको लागि सिफारिस गर्न गठित समिति, दातृसंस्था, गैरसरकारी संस्थाहरूको साभेदारी कार्यक्रम सम्बन्धमा गठित समिति, सुरक्षा लागू गर्न गठित समिति, विश्व बैंकको सहयोगमा संचालित परियोजनाको अनुगमन सुपरिवेक्षण एवं मूल्याङ्कन गर्न गठित समिति, न्याय सेवाका कर्मचारीको सेवा शर्त सम्बन्धी गठित समिति, उच्चस्तरीय न्यायिक समस्या समाधान समिति, पुनरावेदन तहको मुद्दाका पक्षको तारिख उन्मूलन गर्ने सम्बन्धमा गठित समिति र Case Naming, Annual and Monthly Report, Software Operating Manual and Software परिमार्जन समेतको कार्य गर्न गठित कार्यटोलीको प्रतिवेदनलाई अन्तिम रूप दिन गठित कार्यटोली आदि विभिन्न समितिहरू गठन भई सो समितिमा माननीय न्यायाधीश तथा कर्मचारी खटिई कार्य गर्नु भएको थियो।

३.८. रेखा तथा लिखत परीक्षण

अदालतमा परेका मुद्दामा प्रमाणका रूपमा पेश गरिएका लिखतहरूमा तिनको सत्यताका बारेमा विवाद उठेमा वैज्ञानिक परीक्षण गरी लिखतमा परेको हस्ताक्षर र सहिछापको सत्यताको यकिन गर्नुपर्ने हुन्छ। हस्ताक्षर वा सहिछापको वैज्ञानिक परीक्षण गरी एकीन गर्ने प्रयोजनका लागि सर्वोच्च अदालतमा वि.सं २०४१ सालदेखि सम्बन्धित विशेषज्ञहरू सहितको रेखा तथा लिखत परीक्षण शाखा स्थापना गरिएको छ। यस आर्थिक वर्षमा सर्वोच्च अदालतबाट भएको रेखा तथा लिखत परीक्षणको विवरण परिशिष्ट -२२ मा दिइएको छ।

३.९. सूचना प्रविधिको प्रयोग

सूचना प्रविधि भन्नाले विद्युतीय तथा कम्प्युटर प्रणालीको माध्यमद्वारा सूचना सिर्जना गर्ने, उत्पादन गर्ने, सम्प्रेषण गर्ने, आदान प्रदान गर्ने, सञ्चय गर्ने, प्रदर्शन गर्ने वा प्रशोधन गर्ने कार्यलाई बुझिन्छ। राज्यका विभिन्न क्षेत्रमा गरिएको सूचना प्रविधिको प्रयोगलाई न्याय प्रशासनमा समेत आत्मसात गरी न्याय प्रशासनलाई प्रभावकारी, छिटो-छरितो, कम खर्चिलो, पारदर्शी र जनमुखी बनाउने उद्देश्यले न्यायपालिकामा समेत यसलाई प्रवेश गराइएको छ। सर्वोच्च अदालत र मातहतका अदालतहरूमा कम्प्युटरहरू उपलब्ध हुन थाली सकेपछि यसको वैज्ञानिक प्रयोगको सोच विगत केही वर्षदेखि हुन थालेको हो। मुद्दासँग सम्बन्धित सूचनालाई जम्मा गर्ने, व्यवस्थित गर्ने, प्रशोधन गर्ने, अभिलिखित गर्ने र वितरण गर्ने (Collect, Manage, Process, Store and Distribution of Case Information) जस्ता कार्यहरू यसमा पर्दछन्।

सर्वोच्च अदालतमा आ.व. ०६२/६३ देखि सूचना प्रविधि शाखाको स्थापना भएको थियो। सर्वोच्च अदालतका सबै कम्प्युटरहरूलाई स्थानीय क्षेत्र सञ्जाल (Local Area Networking) मा आवद्ध गरिएको छ साथै आफ्नै वेभसाइट www.supremecourt.gov.np को निर्माण भई सकेको छ। अदालतको गतिविधि, महत्वपूर्ण सूचना एवं मुद्दाका जानकारीहरू वेभसाइट मा नियमित रूपमा राखिदै आएको छ। आवश्यक सफ्टवेयरहरूको निर्माण गरी डाटा Entry गर्ने कार्यको शुरुआत भएको छ। आ.व. ०६४/०६५ देखि उल्लेखित कार्यलाई निरन्तरता दिदै कम्प्युटर मार्फत अनिवार्य रूपमा मुद्दा दर्ता गरी आवश्यक विवरणहरू चढाउने र कम्प्युटरबाटै दिईएको Automatic नम्बरलाई मुद्दा नम्बरको रूपमा राख्ने, पेशी सूची प्रकाशन र इजलासमा भएको मुद्दाको कारवाहीको स्थिति TV Screen र सर्वोच्च अदालतको वेभसाइट मार्फत समेत तत्काल जानकारी पाउन सक्ने व्यवस्था गरिएको छ। दर्ता चलानी, अभिलेख लगायतका सफ्टवेयर मार्फत दैनिक कार्य संचालन गर्ने गरिएको छ।

कम्प्युटरबाट मुद्दा (निवेदन/प्रतिवेदन, रिट, दाहो-न्याई पाउँ भन्ने निवेदन, पुनरावेदन र पुनरावलोकन) दर्ता गरी कम्प्युटरबाट Automatic नम्बर दिने गरी दर्ता कार्यको प्रारम्भ भएको, २०६४ कार्तिक देखि सफ्टवेयरबाट पेशी सूची निकाल्ने कार्यको आरम्भ भएको, प्रत्येक इजलासमा पेश भएको (दैनिक कजलिष्ट) मुद्दामा के काम कारवाही भयो भन्ने कुरा सम्बन्धित इजलासबाटै जनाउने, त्यसको सूचना तत्काल वेबसाइटबाट र TV Screen बाट देखाउने गर्ने कार्य भएको छ। आ.व. ०६३/६४ देखि फैसलाहरु सफ्टवेयरमा राख्ने कार्यको थालनी भई सहिछाप भैसकेका अधिकांश फैसलाहरु राखी सकिएको छ। सर्वोच्च अदालत र काठमाण्डौ जिल्ला अदालत बीच Fiber Optic Connection गरिएको छ। Network Support तर्फ केन्द्रीकृत Virus Removal Policy संचालनमा रहेको र Remote Support policy मार्फत काम भईरहेको, Remote installation policy को कार्य भैरहेको छ। राष्ट्रिय न्यायिक प्रतिष्ठान र पुनरावेदन अदालत पाटनमा Network Support दिने कार्य शुरु गरिएको थियो।

सर्वोच्च अदालत नियमावलीमा नवौं संशोधन गरी नियम अनुसार सूचना प्रविधि शाखाको स्थापना तथा सूचना प्रविधिको प्रयोग र त्यसको कानूनी मान्यतालाई संस्थागत गरिएको छ। खासगरी सर्वोच्च अदालत र मातहत अदालतहरु तथा सर्वोच्च अदालत र विभिन्न निकायहरु बीच मुद्दा मामिला लगायतका काम कारवाही सूचना प्रविधिको माध्यमबाट समेत गर्न गराउन सकिने र पत्राचार, सूचना तथा जवाफ आदान प्रदान गर्ने लगायतका सक्कलै कागज नचाहिने काममा छिटो र सजिलो माध्यमको रूपमा इन्टरनेट लगायतका अन्य प्रविधिको प्रयोग गर्न सकिने गरी अदालतहरुमा सूचना प्रविधिको प्रयोगमा रहेको कानूनी रिक्ततालाई केही रूपमा भएपनि पूरा गर्ने प्रयास गरिएको छ।

यसको अलावा सर्वोच्च अदालत तथा मातहत अदालतमा सूचना प्रविधिको प्रयोगको लागि आवश्यक सफ्टवेयरको निर्माण, परिमार्जन तथा नेटवर्किङ लगायतका सूचना प्रविधि सम्बन्धी प्राविधिक सहयोगको लागि आवश्यक व्यवस्था मिलाउने कार्यहरु सम्पन्न भएको थियो। सफ्टवेयरतर्फ सर्वोच्च अदालतमा यस आ.व. मा भईरहेका सफ्टवेयरहरुमा आवश्यक परिमार्जन तथा मर्मत गर्ने कार्यहरु भै रहेका छन्। खासगरी LIC सफ्टवेयरमा मासिक प्रतिवेदनको ढाँचानै परिवर्तन गरी पुरै नयाँ १० वटा अलग अलग प्रतिवेदनहरुलाई प्रयोगमा ल्याउने कार्य सम्पन्न भएको छ। फाँट तथा इजलासबाट हुने काममा छिटो छरितो तथा प्रभावकारी बनाउने उद्देश्यले चिठी पत्र तथा आदेशहरुलाई Template बनाई सफ्टवेयर मार्फत नै प्रिन्ट गर्ने प्रक्रियाको थालनी भएको छ। सर्वोच्च अदालतबाट हुने चलानीलाई Web Based बनाई आफ्नै कार्यक्षेत्रबाट चिठी पत्र चलानी गर्ने सफ्टवेयरको सुरुवात गरिएको छ। यसै गरी कजलिष्टलाई पूर्ण रूपमा Web Based बनाई प्रधान न्यायाधीशज्यूको आवासबाटै व्यवस्थापन तथा प्रकाशन गर्ने कार्यको थालनी गरिएको छ। कजलिष्ट र मुद्दा सुनवाइलाई TV Screen मार्फत Display गर्ने कार्यलाई परिमार्जन तथा सुधार गरी यसलाई नेपाल वार एशोसियशनको भवनमा समेत विस्तार गर्ने कार्य गरिएको छ। मुद्दाको अवस्था सर्वसाधारणले थाहा पाउन सक्ने गरी वेबसाइटमा प्रणाली मिलाइएको छ। वेबसाइटमा न्यायपालिकाका सूचनाहरुलाई नियमित र अधावधिक गर्ने कार्यहरुलाई यस आ.व.मा समेत जारी राखिएको छ। सर्वोच्च अदालतमा हाल निम्न बमोजिमका सफ्टवेयरहरु रहेका छन् :-

सि.नं	Software को नाम	प्रयोजन	कैफियत
१.	Legal Information Centre (LIC)	मुद्दाको सम्पूर्ण विवरण (दर्ता देखि फैसला सम्मको विवरण) राख्ने सफ्टवेयर	चालु
२.	Personal Information System (PIS)	अदालतमा कार्यरत कर्मचारीहरुको विवरण राख्ने सफ्टवेयर	चालु
३.	Store Management	माग फाराम र खरीद सम्बन्धी प्रक्रियाको सफ्टवेयर	चालु हुन बाँकी
४.	Darta Chalani	दर्ता र चलानी गर्ने	चालु
५.	Account	लेखा सम्बन्धी	चालु हुन बाँकी
६.	Record Management	अभिलेख सम्बन्धी विवरण राख्ने	चालु
७.	Tippani	टिप्पणी प्रक्रिया सम्बन्धी	चालु हुन बाँकी
८.	Library Management	पुस्तकालयको सम्पूर्ण विवरण राख्ने	चालु
९.	Nibedan Darta	इजलासमा पेश हुने निवेदन दर्ता गर्ने	चालु
१०.	Misil Darta	प्रमाणको लागि सर्वोच्च अदालतमा प्राप्त हुने मिसिलको विवरण राख्ने	चालु

यस आ.व. २०६५/०६६ मा सूचना प्रविधिको प्रयोगलाई स्तरीय, प्रभावकारी एवं विस्तार गर्ने लक्ष्य अनुरूप १७ वटा अदालतमा नेटवर्किङ, सफ्टवेयर, इन्टरनेट जडान तथा सर्वर संचालन गरिएको छ। सर्वोच्च अदालतका माननीय न्यायाधीशहरुलाई ADSL सुविधा प्रदान गरिएको छ। न्यायिक काम कारवाहीलाई पारदर्शी बनाउन एवं न्यायिक कामको गतिविधिवारे जानकारी राख्न सर्वोच्च अदालत, पुनरावेदन अदालत पाटन र काठमाडौं जिल्ला अदालतमा CCTV जडान

गरिएको छ । न्यायाधीश तथा कर्मचारीहरूलाई सूचना प्रविधिको ज्ञान तथा पुर्नताजकीका लागि सर्वोच्च अदालतका माननीय न्यायाधीश २२ जना र सर्वोच्च अदालतका कर्मचारी ५० जना समेतलाई तालिम दिने काम सम्पन्न भएको छ ।

३.१०. सर्वोच्च अदालतको भवनको स्थिति र वित्तीय विवरण

(क) भवनको स्थिति:-

सर्वोच्च अदालतसँग हाल आफ्नो नाममा २४।०।३ रोपनी जग्गा रहेको छ । उक्त जग्गामा एउटा मूल भवन सहित साना ठूला गरेर जम्मा ८ वटा कार्यालय भवनहरू रहेका छन् । सर्वोच्च अदालतको हालको बढ्दो कार्यबोझ र सोही अनुपातमा वृद्धि भैरहेको जनशक्तिको तुलनामा हाल भै रहेको कार्यालय भवन ज्यादै सांघुरो भएको महसुस गरिएको छ भने नयाँ भवन निर्माणका लागि जग्गा अपर्याप्त छ । यसै आ.व. बाट सर्वोच्च अदालतका लागि नयाँ भवन निर्माणका लागि जग्गा प्राप्त गर्ने प्रक्रियाको थालनी गरिएको छ । हाल सर्वोच्च अदालतका प्रधान न्यायाधीश बाहेक अन्य न्यायाधीशहरूको लागि सरकारी आवासको सुविधा उपलब्ध छैन । सर्वोच्च अदालतको जग्गा र भवनको विस्तृत विवरण परिशिष्ट -२९ मा दिइएको छ ।

(क) वित्तीय विवरण:-

सर्वोच्च अदालतको यस आर्थिक वर्षको वित्तीय स्थिति हेर्दा चालु तर्फ रु.९,५९,७५,००। र पूंजीगत तर्फ रु. ८,२९,५२,००।०० गरी जम्मा रु. १७,८९,२७,००।०० विनियोजित भएकोमा चालु तर्फ रु.१०,१६,२८,४०।८१ र पूंजीगत तर्फ रु. ७,५६,२७,०९.२।८७ गरी जम्मा रु.१७,७२,५५,४९.४।६८ खर्च भएको देखिन्छ । सर्वोच्च अदालतको वित्तीय विवरण परिशिष्ट -२३ मा दिइएको छ ।

परिच्छेद-४ पुनरावेदन अदालत

४.१. गठन

नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ को धारा १०८ ले अन्तरिम संविधानको अधीनमा रही पुनरावेदन अदालतहरूको स्थापना र व्यवस्था कानूनद्वारा निर्धारण गरिने व्यवस्था गरेको छ। हाल नेपालमा पुनरावेदन तहका अदालतहरूको संख्या १६ रहेको छ भने पुनरावेदन अदालत राजविराज अन्तरगत मुकाम ओलखढुङ्गा रहेको छ। पुनरावेदन अदालतमा एक जना मुख्य न्यायाधीश र आवश्यक संख्यामा अन्य न्यायाधीशहरू रहने व्यवस्था छ। कुनै पुनरावेदन अदालतमा कार्यबोझ बढेको अवस्थामा कुनै खास अवधिको लागि अतिरिक्त न्यायाधीश नियुक्त गर्न सकिने व्यवस्था पनि रहेको छ। यस आर्थिक वर्षको अन्तमा पुनरावेदन अदालतमा मुख्य न्यायाधीश १५ (तीनजना सर्वोच्च अदालतको न्यायाधीश पदमा अस्थायी नियुक्ति भएका) र अन्य न्यायाधीशहरू ५१ जना कार्यरत रहनु भएको छ।

४.२. न्यायाधीशको नियुक्ति

नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ को धारा १०९(१) अनुसार प्रधान न्यायाधीशले न्याय परिषद्को सिफारिसमा पुनरावेदन अदालतका मुख्य न्यायाधीश र अन्य न्यायाधीशहरूको नियुक्त गर्ने व्यवस्था रहेको छ।

४.३. इजलासको गठन र कार्य प्रणाली

पुनरावेदन अदालतको अधिकार क्षेत्रको प्रयोग तोकिए बमोजिम एक जना न्यायाधीशको इजलास वा संयुक्त इजलासबाट हुने व्यवस्था रहेको छ। ती इजलासको गठन र कार्य प्रणाली निम्नानुसार रहेको छ :-

(क) संयुक्त इजलास

संयुक्त इजलास भन्नाले पुनरावेदन अदालतका दुई जना न्यायाधीशहरूको इजलासलाई बुझिन्छ। पुनरावेदन अदालत नियमावली, २०४८ को नियम ९ अनुसार निम्नानुसारका मुद्दा, निवेदनपत्र र प्रतिवेदनहरू पुनरावेदन अदालतको संयुक्त इजलासबाट हेरिने व्यवस्था छ :-

- पुनरावेदनका रूपमा दर्ता भएका मुद्दाहरू,
- साधक
- कारण देखाउने आदेश भैसकेपछि पेश हुने देहायका निवेदन पत्रहरू :
  १. बन्दीप्रत्यक्षीकरण सम्बन्धी निवेदन पत्र,
  २. निषेधाज्ञा सम्बन्धी निवेदनपत्र र
  ३. परमादेश सम्बन्धी निवेदनपत्र ।
- न्याय प्रशासन ऐन, २०४८ को दफा ८ को उपदफा (३) को खण्ड (ख) अन्तरगतको मुद्दा,
- अदालतको अवहेलना सम्बन्धी मुद्दा,
- संयुक्त इजलासबाट हेरिने मुद्दाको लगाउ मुद्दा,
- संयुक्त इजलासमा पेश हुने मुद्दासँग सम्बन्धित निवेदनपत्र,
- मुद्दा मामिला तथा फैसला कार्यान्वयनसँग सम्बन्धित प्रतिवेदनहरू,
- करार ऐन, २०५६ को दफा ८७ अन्तरगत परेको उजुरी उपरको सुनुवाइ,

(ख) एक न्यायाधीशको इजलास

एक न्यायाधीशको इजलास भन्नाले एकजना मात्र न्यायाधीशले मुद्दा हेर्ने इजलासलाई बुझिन्छ। पुनरावेदन अदालत नियमावली, २०४८ को नियम १० अनुसार निम्न मुद्दाहरू एक न्यायाधीशको इजलासबाट हेरिने व्यवस्था छ :-

- नियम ९ को (भ) र खण्ड (ज) मा उल्लेखित मुद्दा बाहेक न्याय प्रशासन ऐनको दफा ८ को उपदफा ३ को खण्ड (क) बमोजिम शुरु कारवाही र किनारा गर्ने मुद्दा,
- निवेदनपत्र दर्ता भै प्रत्यर्थाबाट लिखित जवाफ मगाउने आदेश भै नसकेका देहायका निवेदनहरू :
  १. बन्दीप्रत्यक्षीकरण सम्बन्धी निवेदन,

२. निषेधाज्ञा सम्बन्धी निवेदन र

३. परमादेश सम्बन्धी निवेदन ।

- मुलुकी ऐन अ.व. महलको १७ नं., १२४ ग नं. र १९४ नं. अन्तर्गत परेका निवेदनपत्रहरु,
- कोर्ट फी ऐन, २०१७ को दफा २३ बमोजिमको निवेदन,
- मुद्दा मामिलाको कारवाईको सिलसिलामा रजिष्ट्रारले दिएको आदेश उपरको उजुरी र
- नियमावलीमा अन्यथा व्यवस्था भएको वा रजिष्ट्रारको अधिकार क्षेत्रभित्रको निवेदनपत्र बाहेक अरु सबै निवेदनपत्रहरु ।

(ग) विदाको अवधिमा इजलास तोकिने

न्याय प्रशासन ऐन, २०४८ को दफा २३ अनुसार सात दिन वा सो भन्दा बढी अवधिको लागि अदालत बन्द रहने भएमा प्रत्येक पुनरावेदन अदालतका १/१ जना न्यायाधीशलाई सो विदाको अवधि भित्र सो अदालतको अधिकार क्षेत्रमा पर्ने बन्दीप्रत्यक्षीकरणको निवेदनपत्र लिई सुनुवाइ गर्नको लागि तोकिने व्यवस्था छ। तर सर्वोच्च अदालत रहेको ठाउँमा सर्वोच्च अदालतकै न्यायाधीशलाई तोकिने हुँदा पुनरावेदन अदालतको न्यायाधीशलाई तोकिदैन। दशैँ विदाको अवधिमा अदालत बन्द रहने हुँदा उक्त दफा अनुसार न्यायाधीशहरु तोकिने गरेको छ।

४.४. जनशक्ति

प्रस्तुत आ.व. २०६५/०६६ को अन्तमा सबै पुनरावेदन अदालतहरुमा माननीय मुख्य न्यायाधीश तथा न्यायाधीश गरी जम्मा ९६ दरबन्दीमा ६३ जना न्यायाधीशहरु कार्यरत रहनु भयो भने कर्मचारीतर्फ सबै तह र दर्जाका गरी जम्मा ८२६ दरबन्दीमा ६६५ कर्मचारीहरु कार्यरत रहेको देखिन्छ। पुनरावेदन अदालतमा रहेका जनशक्तिको विस्तृत विवरण परिशिष्ट -५२ मा दिइएको छ।

४.५. पुनरावेदन अदालतको क्षेत्राधिकार

न्याय प्रशासन ऐन, २०४८ अनुसार नेपाल सरकारले सर्वोच्च अदालत र न्याय परिषदसँग परामर्श गरी तोकिएको संख्यामा पुनरावेदन अदालतहरु रहने व्यवस्था रहेको छ। नेपाल सरकार, मन्त्रपरिषदले सर्वोच्च अदालत र न्याय परिषदसँग परामर्श गरी अवश्यकता अनुसार पुनरावेदन अदालतहरुको संख्या थपघट गर्न र कुनै पुनरावेदन अदालतको अधिकारक्षेत्र र मुकाम परिवर्तन गर्न सक्ने व्यवस्था समेत न्याय प्रशासन ऐन, २०४८ ले गरेको छ। मुद्दा हेर्ने सम्बन्धमा पुनरावेदन अदालतलाई प्राप्त क्षेत्राधिकार देहाय अनुसार रहेको छ :-

४.५.१. शुरु मुद्दा हेर्ने

नेपालको न्यायिक संरचनामा पुनरावेदन अदालतलाई सामान्यतया पहिलो तहको पुनरावेदन सुन्ने अदालतको रूपमा लिइने भए पनि केही खास मुद्दाहरुमा यसलाई शुरु कारवाही र किनारा गर्ने अधिकार पनि प्राप्त छ। न्याय प्रशासन ऐन, २०४८ बमोजिम कानूनमा नै पुनरावेदन अदालतबाट शुरु कारवाही र किनारा हुने भनी तोकिएका मुद्दाहरु, पुनरावेदन अदालतबाट शुरु कारवाही र किनारा गर्नु भनी सर्वोच्च अदालतबाट आदेश भई आएका मुद्दाहरु तथा आफ्नो र आफ्नो मातहतका अदालतको अवहेलनामा परेका मुद्दाहरुको शुरु कारवाही र किनारा पुनरावेदन अदालतबाट हुने व्यवस्था छ। मुलुकी ऐन अदालती बन्दोवस्तको २९(८) नं, नागरिक अधिकार ऐन, २०१२ अन्तर्गतका मुद्दाहरुको शुरु कारवाही र किनारा पुनरावेदन अदालतबाट हुने भनी तोकिएका छन्। पुनरावेदन अदालतहरुले शुरु क्षेत्राधिकार अर्न्तगत सुनुवाइ गरेका शुरु मुद्दाहरुको विवरण परिशिष्ट -३७ मा उल्लेख गरिएको छ।

४.५.२. पुनरावेदन सुन्ने

नेपालको न्याय प्रणालीमा सामान्यतया एक तह पुनरावेदनको सिद्धान्तलाई पक्षको अधिकारको रूपमा स्वीकार गरिएको छ। शुरु अड्डा वा अधिकारीले गरेको फैसला उपर पुनरावेदन सुन्ने निकायको रूपमा पुनरावेदन अदालतको स्थापना गरिएको छ। सोही अनुरूप न्याय प्रशासन ऐन, २०४८ को दफा ८(१) मा पुनरावेदन अदालतलाई आफ्नो मातहतको जिल्ला अदालत र प्रचलित कानूनमा अन्यथा व्यवस्था भएकोमा बाहेक आफ्नो प्रादेशिक क्षेत्राधिकार भित्र रहेका अन्य कुनै निकाय वा अधिकारीले मुद्दा मामिलामा गरेको शुरु फैसला वा अन्तिम आदेश उपर पुनरावेदन सुन्ने अधिकार प्रदान गरिएको छ। पुनरावेदन अदालतहरुमा परेका पुनरावेदन सम्बन्धी मुद्दाहरुको विवरण परिशिष्ट-३७ मा उल्लेख गरिएको छ।

४.५.३. न्याय प्रशासन ऐन तथा नागरिक अधिकार ऐन बमोजिमका निवेदनहरू सुन्ने

न्याय प्रशासन ऐन, २०४८ को दफा ८(२) बमोजिम पुनरावेदन अदालतलाई आफ्नो प्रादेशिक अधिकारक्षेत्र भित्र कुनै निकाय वा अधिकारीले कुनै व्यक्तिको कानून प्रदत्त हकमा आघात पुऱ्याएमा सो हकको प्रचलनको लागि आवश्यकता अनुसार बन्दीप्रत्यक्षीकरण, परमादेश वा निषेधाज्ञाको आदेश जारी गर्ने अधिकार प्राप्त छ। पुनरावेदन अदालतले यस क्षेत्राधिकार अन्तर्गत सनुवाइ गरेका निवेदनहरूको विवरण परिशिष्ट -३५ मा दिइएको छ।

४.५.४. साधक हेर्ने

न्याय प्रशासन ऐन, २०४८ को दफा १०(१) अनुसार प्रचलित कानून बमोजिम साधक सदर गराउनु पर्ने मुद्दामा पुनरावेदन सुन्ने अदालतमा साधक जाहेर गर्नु पर्ने व्यवस्था छ। सो अनुसार सर्वस्वसहित जन्मकैद वा जन्मकैद हुने मुद्दामा पुनरावेदन अदालतमा साधक जाहेर गर्नु पर्ने व्यवस्था रहेको छ। यसै गरी केही सार्वजनिक (अपराध र सजाय) ऐन, २०२७ को दफा ६(१) को प्रतिबन्धात्मक वाक्यांश अनुसार जरिवानाको सजायले मात्र पर्याप्त नभइ कैदको समेत सजाय गर्नु पर्ने देखिएका सार्वजनिक अपराध मुद्दामा पनि पुनरावेदन अदालतमा साधक जाहेर गर्नु पर्ने व्यवस्था गरिएको छ। पुनरावेदन अदालतबाट हेरिएका साधकहरूको विवरण परिशिष्ट -३७ मा दिइएको छ।

४.५.५. मुद्दा र न्याय प्रशासन ऐन/नागरिक अधिकार ऐन बमोजिमका निवेदनहरूको लगत फछ्यौट विवरण

माथि उल्लिखित विभिन्न क्षेत्राधिकार अन्तर्गत पुनरावेदन अदालतबाट हेरिएका मुद्दा तथा निवेदनको विवरणलाई हेर्दा यस वर्ष अघिल्लो वर्षबाट जिम्मेवारी सरेका ९,७२२ र यसवर्ष परेका १०,५६६ गरी कुल मुद्दा तथा निवेदनको लगत २०,२८८ रहेको देखिन्छ। यो संख्या आ.व. ०६३/६४ को तुलनामा १,००१ घटी र आ.व. ०६४/६५ को तुलनामा १,९१९ ले बढी रहेको छ।

यस वर्ष पुनरावेदन अदालतमा रहेका मुद्दा तथा निवेदनको फछ्यौट स्थितिलाई हेर्दा जम्मा ९,८६७ थान मुद्दाहरू फछ्यौट भएको देखिन्छ। आ.व. ०६४/०६५ मा जम्मा ८,६२० थान मुद्दा फछ्यौट भएको थियो भने आ.व. ०६३/०६४ मा जम्मा ११,८०८ थान मुद्दा फछ्यौट भएको थियो। कुल मुद्दा तथा निवेदनको आधारमा फछ्यौट प्रतिशत हेर्दा आ.व. ०६२/०६३ मा ५१.०३ प्रतिशत, आ.व. ०६३/०६४ मा ६०.२१ प्रतिशत, प्रस्तुत आ.व. ०६४/०६५ मा ४७.०० प्रतिशत र आ.व. ०६५/०६६ मा ४८.६३ प्रतिशत मुद्दा तथा निवेदनहरू फछ्यौट हुन गएको देखिन्छ।

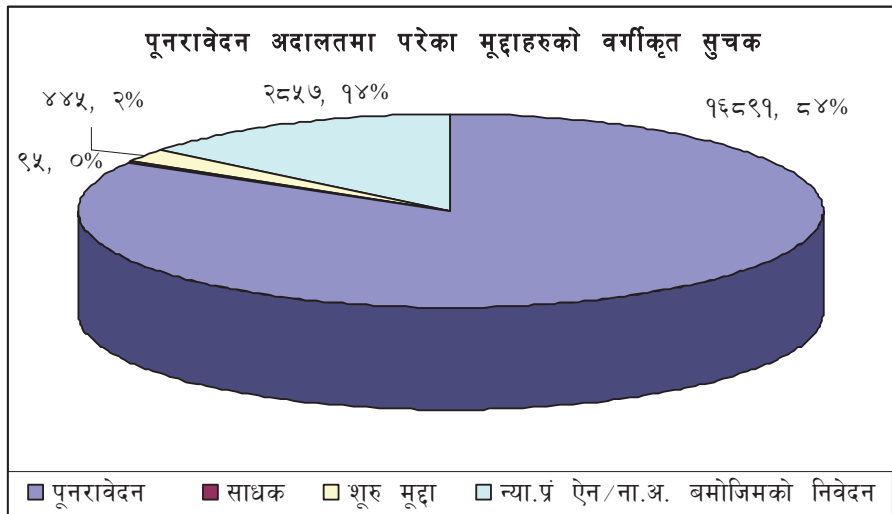
यसैगरी फछ्यौट हुन बाँकी मुद्दा तथा निवेदनको स्थितिलाई हेर्दा यस वर्ष कुल लगत २०,२८८ मध्ये ९,८६७ फछ्यौट भई जम्मा १०,४२१ मुद्दा तथा निवेदन फछ्यौट हुन बाँकी रहेको देखिन्छ। आ.व. ०६३/०६४ मा ७८०३ तथा आ.व. ०६४/०६५ मा ९,७२२ मुद्दा तथा निवेदन फछ्यौट हुन बाँकी भै जिम्मेवारी सरेका थिए।

दुई वर्ष नाघेका मुद्दा तथा निवेदनको स्थिति हेर्दा आ.व. ०६२/०६३ मा ५७२ थान मुद्दा तथा निवेदन दुई वर्ष नाघेको थिए, आ.व. ०६३/६४ मा दुई वर्ष नाघेका मुद्दा तथा निवेदनहरूको संख्या ५४७ रहेको थिए, भने आ.व. ०६४/६५ मा ७४५ बाँकी थिए भने आ.व. ०६५/६६ मा ६६७ बाँकी रहन गएको देखिन्छ। प्रतिशतका हिसावले कुल फछ्यौट हुन बाँकी मुद्दा तथा निवेदन मध्ये आ.व. ०६२/०६३ मा ५.३३ प्रतिशत र ०६३/०६४ मा ७.०१ प्रतिशत, आ.व. ०६४/०६५ मा ७.६६ प्रतिशत तथा आ.व. ०६५/०६६ मा ६.४० प्रतिशत मुद्दा तथा निवेदन २ वर्ष नाघेको स्थितिमा रहेको देखिन्छ। पुनरावेदन अदालतमा परेका मुद्दा तथा निवेदनको समष्टिगत लगत फछ्यौट विवरण र दुई वर्ष नाघेका मुद्दा तथा निवेदनको विवरण परिशिष्ट -३७ र ३८ मा दिइएको छ।

पुनरावेदन अदालतहरूको आ.व. ०६५/६६ को जम्मा लगत २०,२८८ मध्ये शुरु कारवाही किनारा गर्ने क्षेत्राधिकार अन्तर्गत ४४५ (२.२० प्रतिशत), पुनरावेदनको क्षेत्राधिकार अन्तर्गत १६,८९१ (८३.२६ प्रतिशत), साधक सुन्ने क्षेत्राधिकार अन्तर्गत ९५ (०.४७ प्रतिशत) तथा न्याय प्रशासन ऐन र नागरिक अधिकार ऐन बमोजिम निवेदन सुन्ने क्षेत्राधिकार अन्तर्गत २,८५७ (१४.०९ प्रतिशत) मुद्दा तथा निवेदनहरूको लगत देखिन्छ।

पुनरावेदन अदालतमा परेका मुद्दा तथा निवेदनहरूको वर्गीकृत तालिका

पुनरावेदन	साधक	शुरु मुद्दा	न्या.प्र.ऐन/ना.अ.बमोजिमको निवेदन	जम्मा
१६,८९१	९५	४४५	२,८५७	२०,२८८

४.५.६. निवेदन र प्रतिवेदन सुन्ने

मुलुकी ऐन अ.व. १७ नं. अनुसार आफ्नो मातहतका अड्डामा परेका मुद्दाको काम कारवाहीमा म्याद नाघेको वा वेरित भएको छ भन्ने कुराको निवेदन र सो मा गरिएको प्रतिवेदन पुनरावेदन अदालतबाट हेरिने व्यवस्था छ। यसैगरी अ.व. १२४ ग नं., अ.व. १९४ नं. तथा न्याय प्रशासन ऐन, २०४८ को दफा १६ अनुसार कुनै अदालत, निकाय वा अधिकारीबाट मुद्दाको पुर्पक्षको लागि प्रतिवादीलाई तारेख, जमानत वा थुनामा राख्ने गरी भएको वा अन्य अर्न्तकालीन आदेश उपरको निवेदन र प्रतिवेदन पुनरावेदन अदालतबाट हेरिने व्यवस्था रहेको छ। यस वर्ष पुनरावेदन अदालतबाट हेरिएका निवेदन र प्रतिवेदनहरूको विवरण परिशिष्ट -३९ मा दिइएको छ।

४.५.७. मुद्दाको वर्गीकृत विवरण

पुनरावेदन अदालतमा परेका कुल मुद्दालाई त्यसमा समाविष्ट भएको विषयको आधारमा, विगोको आधारमा र हुनसक्ने दण्ड सजायको आधारमा वर्गीकरण गरी सो को विवरण परिशिष्ट-४२, ४३ र ४४ मा दिइएको छ।

४.५.८. २ वर्ष नाघेका मुद्दा ० (शुन्य) रहेका तथा ६०% भन्दा बढी मुद्दा फछ्यौट गरेका पुनरावेदन अदालतहरूको विवरण

यस आर्थिक वर्षमा सीमित स्रोत साधन तथा विभिन्न प्रतिकूल परिस्थितिको बावजूद पनि दश वटा पुनरावेदन अदालतहरूले पुराना मुद्दा फछ्यौट गर्ने सन्दर्भमा उल्लेख्य प्रगति गरेका छन्। त्यसै गरी पाँच वटा पुनरावेदन अदालतहरूले आफ्नो लगतको साठी प्रतिशत भन्दा बढी मुद्दा फछ्यौट गरेका छन्। दुई वर्ष नाघेका पुराना मुद्दाहरू शुन्य बनाउने तथा साठी प्रतिशत भन्दा बढी मुद्दा फछ्यौट गर्ने पुनरावेदन अदालतहरूको नामावली तलको तालिकामा दिइएको छ।

क) यस आर्थिक वर्षमा २ वर्ष नाघेका मुद्दाहरू ० (शुन्य) रहेका पुनरावेदन अदालतहरू

सि.नं.	अदालतको नाम
१.	पुनरावेदन अदालत ईलाम
३.	पुनरावेदन अदालत पोखरा
५.	पुनरावेदन अदालत बुटवल
७.	पुनरावेदन अदालत सुर्खेत
९.	पुनरावेदन अदालत दिपायल

सि.नं.	अदालतको नाम
२.	पुनरावेदन अदालत धनकुटा
४.	पुनरावेदन अदालत वाग्लुङ
६.	पुनरावेदन अदालत तुल्सीपुर
८.	पुनरावेदन अदालत जुम्ला
१०.	पुनरावेदन अदालत महेन्द्रनगर

ख) यस वर्ष ६० प्रतिशत भन्दा बढी मुद्दा फछ्यौट गर्ने पुनरावेदन अदालतहरू

सि.नं.	पुनरावेदन अदालत	फछ्यौट संख्या	प्रतिशत
१.	इलाम	४४९	६९।४०
३.	सुर्खेत	१०७	६८।५९
५.	महेन्द्रनगर	१५६	७३।२४

सि.नं.	पुनरावेदन अदालत	फछ्यौट संख्या	प्रतिशत
२.	बुटवल	८२५	६८।९८
४.	दिपायल	१०६	६५।८४

४.६. निरीक्षण

न्याय प्रशासन ऐन, २०४८ को दफा २०(१) अनुसार पुनरावेदन अदालतले आफ्नो मातहतको अदालत र आफूले पुनरावेदन सुन्ने निकायका अधिकारीको कार्यालयको वर्षमा कम्तीमा एक पटक निरीक्षण गर्नु पर्ने व्यवस्था छ। यसै गरी कारागार ऐन, २०१९ को दफा १८(४) अनुसार वर्षमा कम्तीमा एक पटक आफ्नो प्रादेशिक अधिकार क्षेत्र भित्रको कारागारको पनि निरीक्षण गर्नु पर्ने व्यवस्था छ। यस आर्थिक वर्षमा विभिन्न पुनरावेदन अदालतबाट भएको निरीक्षणको विवरण परिशिष्ट -४८ मा दिइएको छ।

४.७. पुनरावेदन अदालतहरूको भवनको स्थिति र वित्तीय विवरण

(क) भवनको स्थिति

नेपाल राज्यमा रहेका १६ वटा पुनरावेदन अदालतहरू मध्ये अझ पनि केही अदालतहरू भाडामा रहेका छन् भने केही अदालतहरूको आफ्नै भवन भए पनि अपर्याप्त रहेका छन्। पुनरावेदन अदालतहरूको भवनको विस्तृत विवरण परिशिष्ट - ४९ मा दिइएको छ। जग्गाको हकमा नापीको इकाइ तराईमा विगाहा, पहाडमा रोपनी र नयाँ नापी भएका ठाउँमा वर्ग मिटर भए अनुसार अदालतहरूको नाउमा रहेको जग्गाको विवरण सोही इकाइमा उल्लेख गरिएको छ।

(ख) वित्तीय विवरण

पुनरावेदन अदालतहरूको लागि यस आर्थिक वर्षमा चालु तर्फ रु. १९,६९,९०,९८४।९२ र पूँजीगत तर्फ रु. ३,९८,३७,०००।०० गरि जम्मा रु. २३,६८,२७,९८४।९२ रकम विनियोजन भएकोमा चालु तर्फ रु. १७,३६,२२,७६०।५३ र पूँजीगत तर्फ रु. ३,७२,६६,२१६।९८ गरी जम्मा रु. २१,०८,८८,९७७।५१ खर्च भएको देखिन्छ। यस सम्बन्धी विस्तृत विवरण परिशिष्ट -४५ मा दिइएको छ।

परिच्छेद -५ जिल्ला अदालत

५.१. गठन

नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ को धारा १०८ बमोजिम यस संविधानको अधीनमा रही जिल्ला अदालतको स्थापना र व्यवस्था कानूनद्वारा निर्धारण गरिने व्यवस्था छ। नेपालका तीन तहका अदालत मध्ये जिल्ला अदालत सुरु तहको अदालत हो। प्रत्येक जिल्लामा एक/एक वटा गरी नेपालमा पचहत्तर वटा जिल्ला अदालतहरूको स्थापना गरिएको छ। सर्वोच्च अदालतले नेपाल सरकार, मन्त्रपरिषद्को परामर्शमा कुनै जिल्ला अदालतको मुकाम अन्य कुनै ठाउँमा रहने गरी तोक्न सक्ने व्यवस्था न्याय प्रशासन ऐन २०४८ को दफा ३ (१) मा रहेको छ। हाल संखुवासभा जिल्लाको सदरमुकाम बाहिर चैनपुरमा जिल्ला अदालतको मुकाम तोकिएको बाहेक अन्यत्र सबै स्थानमा जिल्ला सदरमुकाममा नै जिल्ला अदालतहरू रहेका छन्।

जिल्ला अदालतमा मुद्दाको चापको आधारमा कतिपय जिल्लामा एक जनामात्र जिल्ला न्यायाधीश रहेका छन् भने मुद्दाको चाप बढी भएका जिल्ला अदालतमा आवश्यक संख्यामा अतिरिक्त जिल्ला न्यायाधीशहरू रहने व्यवस्था छ। एक भन्दा बढी न्यायाधीश भएकोमा जेष्ठताको आधारमा एक जना न्यायाधीशलाई जिल्ला न्यायाधीश भै काम गर्न तोकिएको हुन्छ।

५.२. न्यायाधीशको नियुक्ति

नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ को धारा १०९(१) अनुसार प्रधान न्यायाधीशले न्याय परिषद्को सिफारिसमा जिल्ला अदालतका न्यायाधीशहरूको नियुक्ति गर्ने व्यवस्था रहेको छ।

५.३. इजलासको गठन

जिल्ला अदालतमा एक न्यायाधीशको इजलासबाट मुद्दा मामिलाको सुनुवाइ गरिन्छ। अतिरिक्त जिल्ला न्यायाधीश भएका अदालतहरूमा एकभन्दा बढी इजलासको गठन गरिन्छ। जिल्ला अदालत नियमावली, २०५२ को नियम ३क (१) मा सर्वोच्च अदालतले आवश्यक ठानेको अदालतमा नेपाल राजपत्रमा सूचना प्रकाशित गरी छुट्टाछुट्टै देवानी इजलास र फौजदारी इजलास गठन गर्न सक्ने व्यवस्था छ। हाल सम्ममा कास्की, चितवन, कपिलवस्तु, सिरहा, मोरङ, बाँके र काठमाडौं जिल्ला अदालतहरूमा देवानी र फौजदारी छुट्टाछुट्टै इजलास गठन गरी नमूना अदालतको रूपमा न्यायिक कार्य हुँदै आएको छ।

जिल्ला अदालत नियमावली, २०५२ को नियम ३० बमोजिम एक भन्दा बढी न्यायाधीश भएको अदालतमा मुद्दा दर्ता भएपछि कसको इजलासले कुन मुद्दा हेर्ने भन्ने निश्चित हुने गरी जिल्ला न्यायाधीशले मुद्दा संख्याको अनुपात मिलाई गोलाबाट मुद्दा तोक्ने र यसरी मुद्दा तोकिएपछि सो मुद्दाको बाँकी कारवाही र किनारा सोही न्यायाधीशको इजलासले गर्ने व्यवस्था छ।

देवानी तथा फौजदारी विषयमा फिरादपत्र एवं प्रतिउत्तर पत्र दर्ता गर्ने, प्रमाण बुझ्ने, साक्षी परिक्षण गर्ने, बयान बकपत्र गराउने जस्ता प्रारम्भिक कार्यविधि पुन्याई पक्ष विपक्षको उपस्थितिमा सुनुवाइ गरी इन्साफ गर्ने साथै आफ्नो र माथिल्लो तहको अदालतको फैसला कार्यान्वयन गर्ने जस्ता कार्य जिल्ला अदालतले गर्दछ।

५.४. जनशक्ति

प्रस्तुत आ.व. २०६५/०६६ मा सबै जिल्ला अदालतहरूमा जम्मा १३५ न्यायाधीशको दरबन्दीमा १३३ जना न्यायाधीशहरू कार्यरत रहनु भयो भने आर्थिक वर्षको अन्त्यमा १३१ जना न्यायाधीशहरू कार्यरत रहनु भएको छ। कर्मचारीतर्फ सबै तह र दर्जाका गरी जम्मा २,६३७ दरबन्दीमा २,१९० जना कर्मचारीहरू कार्यरत रहेको देखिन्छ। जिल्ला अदालतमा रहेका जनशक्तिको विस्तृत विवरण परिशिष्ट -७१ मा दिइएको छ।

५.५. जिल्ला अदालतको अधिकार क्षेत्र

न्याय प्रशासन ऐन, २०४८ को दफा ७ अनुसार प्रचलित कानूनमा अन्यथा व्यवस्था भएकोमा बाहेक जिल्ला अदालतलाई आफ्नो क्षेत्र भित्रको सबै मुद्दामा शुरु कारवाही र किनारा गर्ने अधिकार हुन्छ। जिल्ला अदालत मूलतः मुद्दाको शुरु कारवाही र किनारा गर्ने अदालत हो।

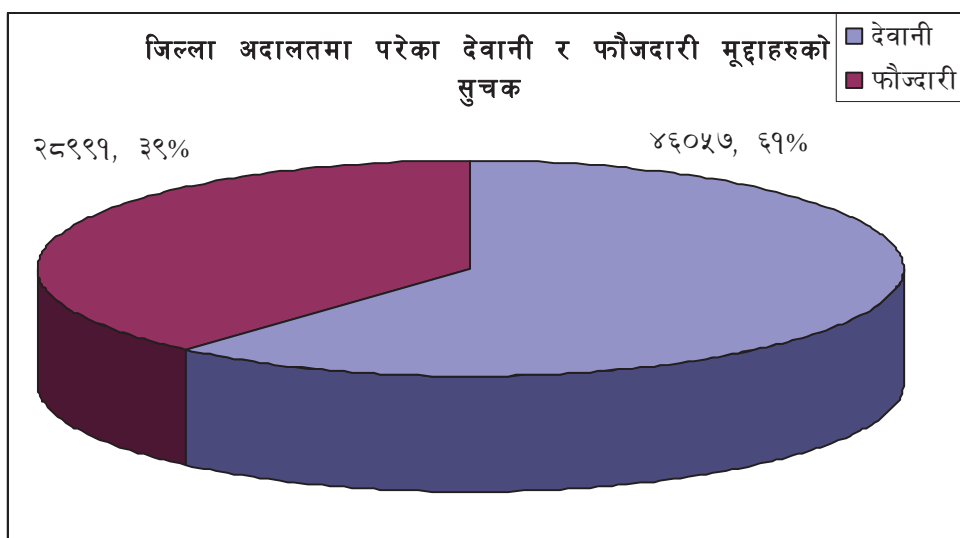
५.६. सम्पादित कार्य प्रगति

(क) समष्टिगत लगत फछ्यौट विवरण

प्रस्तुत आर्थिक वर्ष २०६५/०६६ मा सबै जिल्ला अदालतमा रहेका जम्मा मुद्दाको लगत संख्या ७५,०४८ थान मध्ये ३४,३१७ थान अर्थात ४५.७३ प्रतिशत मुद्दाहरु विगत आर्थिक वर्षहरुबाट जिम्मेवारी सरी आएको देखिन्छ भने ४०,७३१ थान अर्थात ५४.२८ प्रतिशत मुद्दाहरु यसै आर्थिक वर्षमा दर्ता हुन आएको छ। जम्मा मुद्दा देवानी ४६,०५७ (६१.३७ प्रतिशत) र फौजदारी २८,९९१ (३८.६३ प्रतिशत) समेत लगत संख्या ७५,०४८ मध्ये देवानी २२,३२४ (देवानी लगतको ४८.५७ प्रतिशत) र फौजदारी १५,९९३ (फौजदारी लगतको ५५.१७ प्रतिशत) गरी जम्मा फछ्यौट ३८,३१७ थान (जम्मा लगतको ५१.०६ प्रतिशत) मुद्दाहरु फछ्यौट भै ३६,७३१ थान अर्थात ४८.९५ प्रतिशत मुद्दाहरु आ.व.०६६/०६७ को लागि जिम्मेवारी सरेको देखिन्छ। यस सम्बन्धी विस्तृत विवरण परिशिष्ट -५५ र ५७ मा दिइएको छ।

जिल्ला अदालतमा परेका मुद्दाहरुको वर्गीकृत तालिका

देवानी	फौजदारी
४६,०५७	२८,९९१

(ख) तुलनात्मक विवरण

जिल्ला अदालतमा रहेका मुद्दाहरुको लगत फछ्यौटको तुलनात्मक विवरण हेर्दा आ.व. ०६२/०६३ मा जम्मा लगत संख्या ५७,४४२ थानमा २५,१६७ थान अर्थात ४३.८१ प्रतिशत फछ्यौट भएको देखिन्छ जुन अघिल्लो आ.व.को भन्दा १२.५६ प्रतिशतले घटी थियो। त्यस्तै आ.व. ०६३/०६४ मा जम्मा मुद्दा संख्या ६७,७१३ मध्ये ३६,८९४ थान अर्थात ५४.४९ प्रतिशत फछ्यौट भएको थियो। जुन आ.व.०६२/०६३ को तुलनामा १०.६८ प्रतिशतले बढी मुद्दा फछ्यौट भएको थियो। आ.व. ०६४/०६५ मा सबै जिल्ला अदालतहरुमा जम्मा मुद्दा संख्या ६३,७२१ थान मध्ये २९,४०४ थान अर्थात ४६.१४ प्रतिशत फछ्यौट भएको थियो, जुन गत वर्ष ०६३/६४ को तुलनामा ८.३५ प्रतिशतले घटि हो। आ.व. ०६५/०६६ मा सबै जिल्ला अदालतहरुमा जम्मा मुद्दा संख्या ७५,०४८ थान मध्ये ३८,३१७ थान अर्थात ५१.०६ प्रतिशत फछ्यौट भएको देखिन्छ, जुन गत वर्ष ०६४/६५ को तुलनामा ४.९२ प्रतिशतले बढी हो। यस सम्बन्धी विस्तृत विवरण परिशिष्ट -५५ मा दिइएको छ।

(ग) प्रति न्यायाधीश फछ्यौटको स्थिति

प्रतिवेदनको अवधिमा सबै जिल्ला अदालतबाट जम्मा मुद्दा ३८,३१७ फछ्यौट भएकोमा प्रति न्यायाधीश सालाखाला मुद्दा फछ्यौटको संख्या २९०.२८ (प्रस्तुत आर्थिक वर्ष भरिमा कार्यरत १३२ जना न्यायाधीशलाई आधार मान्दा) रहेको छ। ५०० भन्दा बढी मुद्दा तोकिएका जिल्ला न्यायाधीशहरु मध्ये सबै भन्दा बढी मुद्दा फछ्यौट गर्ने १५ न्यायाधीशहरुको नामावली, जिल्ला अदालत र मुद्दा फछ्यौट संख्या देहाय अनुसार रहेको छ :-

क्र.सं.	न्यायाधीशको नाम	जिल्ला अदालत	मुद्दा फछ्यौटको संख्या
१.	मा.न्या. श्री रमेशराज पोखरेल	सिराहा/बभ्राड	७१०
२.	मा.न्या. श्री खिलनाथ रेग्मी	सिराहा/रोल्पा	५७०

३.	मा.न्या. श्री सत्यराज गुरुङ्ग	चितवन/काठमाण्डौ	५४२
४.	मा.न्या. श्री टेकनारायण कुँवर	काठमाण्डौ/बर्दिया	५०६
५.	मा.न्या. श्री बलभद्र बास्तोला	महोत्तरी/भक्तपुर/रुकुम	५०५
६.	मा.न्या. श्री रमेश पोखरेल	सप्तरी/ललितपुर	४९७
७.	मा.न्या. श्री ऋषिप्रसाद अधिकारी	सप्तरी/रसुवा	४९६
८.	मा.न्या. श्री महम्मद जुनेद आजाद	दाङ/सल्यान	४९२
९.	मा.न्या. श्री बालेन्द्र रुपाखेती	काठमाण्डौ/महोत्तरी/ दोलखा	४८९
१०.	मा.न्या. श्री भिमबहादुर बोहरा	बाँके/नवलपरासी	४८२
११.	मा.न्या. श्री अंकार उपाध्याय	सर्लाही	४८०
१२.	मा.न्या. श्री नागेन्द्रलाल कर्ण	सप्तरी/सुनसरी	४७५
१३.	मा.न्या. श्री शेखरप्रसाद पौडेल	उदयपुर/कपिलवस्तु	४६४
१४.	मा.न्या. श्री वीरसिंह महारा	पर्सा/कैलाली	४५७
१५.	क) मा.न्या. श्री पवनकुमार शर्मा	कास्की/वारा	४५४
	ख) मा.न्या. श्री मुरारीबाबु श्रेष्ठ	डोल्पा/बाँके	४५४

यस सम्बन्धी विस्तृत विवरण (न्यायाधीशहरूको नामावली र सम्पादित कार्य विवरण) परिशिष्ट-५३ र ५४ मा दिइएको छ ।

(घ) बाँकी मुद्दाहरूको साल वसाली विवरण

प्रतिवेदन वर्ष ०६५/०६६ बाट आगामी आ.व. ०६६/०६७ मा जिम्मेवारी सरे जम्मा ३६,७३१ थान मुद्दा मध्ये ३,४४६ अर्थात ९.३९ प्रतिशत मुद्दाहरू २ वर्ष भन्दा पुराना छन् भने ७,३८२ थान अर्थात २०.१० प्रतिशत मुद्दाहरू १ देखि २ वर्ष भित्रका र २५,९०३ थान अर्थात ७०.५२ प्रतिशत मुद्दाहरू १ वर्ष भित्र (यसै आ.व.) का रहेका छन् । २ वर्ष नाघेका ३,४४६ थान मुद्दाहरू मध्ये १ थान अर्थात ०.०१ प्रतिशत मुद्दाहरू २०५८ साल भन्दा अधिका रहेका छन् । ९ थान अर्थात ०.०३ प्रतिशत आ.व. ०५८/०५९ का, १४ थान अर्थात ०.०४ प्रतिशत आ.व. ०५९/०६० का, ६७ थान अर्थात ०.१९ प्रतिशत आ.व. ०६०/०६१ का र २३९ थान अर्थात ०.६५ प्रतिशत मुद्दाहरू आ.व. ०६१/०६२ का रहेको देखिन्छ । यसै गरी आ.व. ०६२/०६३ का ७१७ थान अर्थात १.९६ प्रतिशत र आ.व. ०६३/०६४ का २,३९९ थान अर्थात ६.५४ प्रतिशत रहेका छन् । यस सम्बन्धी विवरण परिशिष्ट -५८ मा दिइएको छ ।

(ङ) मुद्दाको वर्गीकृत विवरण

अ. दण्ड सजायको आधारमा मुद्दाको विवरण

प्रस्तुत आ.व.मा दण्ड जरिवानाको माग दावी भएका मुद्दाहरूको कुल लगत संख्या जम्मा २१,२९९ रहेको छ । मुद्दामा हुनसक्ने कैद र जरिवानाको आधारमा वर्गीकरण गर्दा देखिन आएको विवरण देहाय अनुसार रहेको छ :-

सि.नं.	विवरण	कुल संख्या	प्रतिशत
१.	१ वर्ष सम्म कैद वा एक हजारसम्म जरिवाना वा दुवै	८,४११	३९.४९
२.	२ वर्ष सम्म कैद वा दुई हजारसम्म जरिवाना वा दुवै	३,६६२	१२.८९
३.	३ वर्ष सम्म कैद वा तीन हजारसम्म जरिवाना वा दुवै	२,०४९	९.६२
४.	४ वर्ष सम्म कैद वा चार हजारसम्म जरिवाना वा दुवै	२,५८१	१२.१२
५.	६ वर्ष सम्म कैद वा छ हजारसम्म जरिवाना वा दुवै	२,७७५	१३.०३
६.	१० वर्ष सम्म कैद वा दश हजारसम्म जरिवाना वा दुवै	२,१०६	९.८९
७.	जन्म कैदको सजाय हुने	७८०	३.६७
८.	सर्वस्व सहित जन्म कैदको सजाय हुने	१,०४१	४.८९
	जम्मा	२१,२९९	१००

यस सम्बन्धी विस्तृत विवरण परिशिष्ट -६२ क मा दिइएको छ ।

आ. विगोको आधारमा मुद्दाको विवरण

प्रस्तुत आर्थिक वर्षमा विगो समावेश भएको मुद्दाको संख्या जम्मा ५१,६४३ रहेको छ। मुद्दामा समावेश भएको विगोको आधारमा मुद्दाहरुलाई वर्गीकरण गर्दा देखिन आएको विवरण देहाय अनुसार रहेको छ :-

सि.नं.	विवरण	कुल संख्या	प्रतिशत
१.	१,००० सम्म विगो भएका	१,०९२	२.१२
२.	१,००१ देखि २,००० सम्म विगो भएका	१,८८९	३.६६
३.	२,००१ देखि ३,००० सम्म विगो भएका	१,५४३	२.९९
४.	३,००१ देखि ५,००० सम्म विगो भएका	१,७०८	३.३१
५.	५,००१ देखि १०,००० सम्म विगो भएका	३,५०८	६.८०
६.	१०,००१ देखि १५,००० सम्म विगो भएका	३,४५७	६.७०
७.	१५,००१ देखि २०,००० सम्म विगो भएका	३,६६९	७.११
८.	२०,००० भन्दा बढी विगो भएका	१२,१९६	२३.६२
९.	विगो नखुलेको	२२,५८१	४३.७३
	जम्मा	५१,६४३	१००

यस सम्बन्धी विस्तृत विवरण परिशिष्ट -६२ ख. मा दिइएको छ।

(च) फैसला कार्यान्वयन

कुनै पनि फैसलाको सार र महत्त्व त्यसको कार्यान्वयनमा रहेको हुन्छ। कार्यान्वयनको अभावमा जतिसुकै राम्रो र न्यायपूर्ण फैसला भए पनि त्यो कागजी न्यायमा मात्र सीमित हुन पुग्दछ। हाम्रो न्यायिक पद्धतिमा फैसला कार्यान्वयन सम्बन्धमा दुईवटा अभ्यासहरु प्रचलनमा छन् : फैसला अन्तिम भएपछि मात्र कार्यान्वयन हुने र सर्वोच्च अदालत वा पुनरावेदन अदालत जहाँबाट फैसला भएको भए पनि तिनको कार्यान्वयन जिल्ला अदालतबाट हुने गर्दछ। यसैले जिल्ला अदालत मुद्दाको सुनुवाइ गर्ने शुरु तहको अदालत मात्र नभएर सबै फैसलाको कार्यान्वयन गर्ने निकाय पनि हो। यस आर्थिक वर्षमा सबै जिल्ला अदालतहरुबाट भएको फैसला कार्यान्वयनको स्थिति देहाय अनुसार रहेको छ :-

अ. जरिवाना असुली

प्रस्तुत आ.व. मा विभिन्न जिल्ला अदालतहरुबाट असुल हुनु पर्ने जरिवानाको कुल लगत रु. ४,४९,३७,०५,११४।९६ (अक्षरेपी चार अरब एकचालीस करोड सैतीस लाख पाँच हजार एक सय चौध रुपियाँ छयानब्बे पैसा मात्र) भएकोमा रु.२३,५७,४३,६८६।९५ (अक्षरेपी तेईस करोड सन्ताउन्न लाख त्रिचालीस हजार छ सय छयासी रुपैयाँ पन्ध्र पैसा) (५.३४ प्रतिशत) असुल भै रु. ४,१७,७९,६९,४२८।८१ (अक्षरेपी चार अरब सत्र करोड उनासी लाख एकसठ्ठी हजार चार सय अठ्ठाईस रुपियाँ एकासी पैसा) असुल हुन बाँकी रहेको देखिन्छ। गत आ.व.मा विभिन्न जिल्ला अदालतहरुबाट असुल हुनु पर्ने जरिवानाको कुल लगत रु. ३,५७,९०,८०,३५७।९६ (अक्षरेपी तीन अरब सन्ताउन्न करोड नब्बे लाख असी हजार तीन सय सन्ताउन्न रुपियाँ छयानब्बे पैसा मात्र) भएकोमा रु. २९,४३,२२,८७६।०६ (अक्षरेपी एककाईस करोड त्रिचालीस लाख बाईस हजार आठ सय छैहत्तर रुपैयाँ छ पैसा) (५.९९ प्रतिशत) असुल भै रु.३,३६,४७,५७,४८१।९० (अक्षरेपी तीन अरब छत्तीस करोड सत्तचालीस लाख सन्ताउन्न हजार चारसय एकासी रुपियाँ नब्बे पैसा) असुल हुन बाँकी रहेको थियो। यसवर्ष जरिवाना असुलीको कार्य गत वर्ष भन्दा ०.६५ प्रतिशतले ले घटी भएको देखिन्छ। यस सम्बन्धी विस्तृत विवरण परिशिष्ट -६३ क. मा दिइएको छ।

आ. कैद असुली

प्रस्तुत आ.व. मा फौजदारी मुद्दाहरुमा विभिन्न अदालतहरुबाट ठेकिएको असुल हुनु पर्ने कैदको कुल लगत ९५,१०९।०८।०७ (पन्चानब्बे हजार एक सय नौ वर्ष आठ महिना सात दिन) रहेकोमा यस वर्ष १४.८३ प्रतिशत अथवा १४,१०३।०१।१८ (चौध हजार एक सय तीन वर्ष एक महिना अठार दिन) मात्र कैद असुल हुन सकेको छ। यसरी असुल हुनुपर्ने कैदको बाँकी लगत ८१,००७।०६।१९ (एकासी हजार सात वर्ष छ महिना उन्नाईस दिन) रहेको छ। गत आ.व.मा कैदको ८७,८२८।०६।२२ (सतासी हजार आठ सय अठ्ठाईस वर्ष छ महिना बाईस दिन) रहेकोमा यस वर्ष ११.३९ प्रतिशत अथवा १०,००४।००।११ (दश हजार चार वर्ष एघार दिन) मात्र कैद असुल हुन सकेको थियो। यसरी असुल हुनुपर्ने कैदको

बांकी लगत ७७,८२४।०६११ (सतहत्तर हजार आठ सय चौबीस वर्ष छ महिना एघार दिन) रहेको थियो । लगतको अनुपातमा गत वर्ष भन्दा यस वर्ष ३.४४ प्रतिशतले बढी कैद असुल हुन सकेको देखिन्छ । यस सम्बन्धी विवरण परिशिष्ट -६३ ख महलमा दिइएको छ ।

इ. फैसला कार्यान्वयनका लागि परेका निवेदनहरू

प्रस्तुत आर्थिक वर्षमा सबै जिल्ला अदालतहरूमा फैसला कार्यान्वयनका लागि जम्मा लगत ११,६७५ निवेदन भएकोमा ५,६९७ थान अर्थात ४८.८० प्रतिशत फछ्यौट भै ५,९७८ निवेदनहरू फछ्यौट हुन बांकी रहेका देखिन्छन् । उक्त निवेदनहरू मध्ये विगो भराउने निवेदनहरू ७,२१४ मा ३,४२५ थान अर्थात ४७.४८ प्रतिशत फछ्यौट भै ३,७८९ बांकी रहन गएका छन् । चलन चलाउने निवेदनहरू १,५८६ मा ७०८ थान अर्थात ४४.६४ प्रतिशत फछ्यौट भै ८७८ थान बांकी देखिन्छ । वण्डा छुटयाउने निवेदनहरू २,४०१ थानमा १,३०३ थान अर्थात ५४.२७ प्रतिशत फछ्यौट भै १,०९८ थान बांकी रहेका छन् । निकास खुलाउने निवेदनहरू ३७ थानमा २० थान अर्थात ५४.०६ प्रतिशत फछ्यौट भै १७ थान बांकी रहेका छन् । त्यस्तै घर भत्काउने निवेदनहरू १०८ थानमा ४९ थान अर्थात ४५.३७ प्रतिशत फछ्यौट भै ५९ थान बांकी रहेका छन् । माना चामल भराउने निवेदनहरू ७९ थानमा ३७ थान अर्थात ६२.७२ प्रतिशत फछ्यौट भै ४२ थान बांकी देखिन्छ भने अन्य निवेदनहरू २५० थानमा १५५ थान अर्थात ६२.०० प्रतिशत फछ्यौट भै ९५ थान बांकी रहेका छन् । बांकी फैसला कार्यान्वयनका निवेदनहरू ५,९७८ मध्ये १ वर्षभित्रका ३,८५३ (६४.४६ प्रतिशत), दुई वर्ष भित्रका १,३०७ (२१.८७ प्रतिशत), दुई देखि पाँच वर्ष भित्रका ७८९ (१३.२० प्रतिशत) र पाँच वर्ष नाघेका २९ (०.४९ प्रतिशत) थान निवेदनहरू रहेका छन् । यस सम्बन्धी विवरण परिशिष्ट - ६४ मा दिइएको छ ।

५.७. जिल्ला अदालतहरूमा २ वर्ष नाघेका मुद्दा र फछ्यौट ६० प्रतिशत भएका जिल्ला अदालतहरू

यस आर्थिक वर्षमा सीमित स्रोत साधन तथा विभिन्न प्रतिकूल परिस्थितिको वावजूद पनि तीस वटा जिल्ला अदालतहरूले पुराना मुद्दा फछ्यौट गर्ने सन्दर्भमा उल्लेख्य प्रगति गरेका छन् । त्यसै गरी तीस वटा जिल्ला अदालतहरूले आफ्नो लगतको साठी प्रतिशत भन्दा बढी मुद्दा फछ्यौट गरेका छन् । दुई वर्ष नाघेका पुराना मुद्दाहरू शुन्य बनाउने तथा साठी प्रतिशत भन्दा बढी मुद्दा फछ्यौट गर्ने पुनरावेदन तथा जिल्ला अदालतहरूको नामावली तलको तालिकामा दिइएको छ ।

क) यस आर्थिक वर्षमा २ वर्ष नाघेका मुद्दाहरू ० (शुन्य) रहेका जिल्ला अदालतहरू

सि.नं.	अदालतको नाम
१.	इलाम जिल्ला अदालत
३.	खोटाङ्ग जिल्ला अदालत
५.	रसुवा जिल्ला अदालत
७.	मनाङ्ग जिल्ला अदालत
९.	म्याग्दी जिल्ला अदालत
११.	पाल्पा जिल्ला अदालत
१३.	अर्घाखाँची जिल्ला अदालत
१५.	रोल्पा जिल्ला अदालत
१७.	रुकुम जिल्ला अदालत
१९.	जाजरकोट जिल्ला अदालत
२१.	हुम्ला जिल्ला अदालत
२३.	कालिकोट जिल्ला अदालत
२५.	बझाङ्ग जिल्ला अदालत
२७.	डोटी जिल्ला अदालत
२९.	दार्चुला जिल्ला अदालत

सि.नं.	अदालतको नाम
२.	संखुवासभा जिल्ला अदालत
४.	रामेछाप जिल्ला अदालत
६.	तनहुँ जिल्ला अदालत
८.	पर्वत जिल्ला अदालत
१०.	मुस्ताङ्ग जिल्ला अदालत
१२.	गुल्मी जिल्ला अदालत
१४.	कपिलवस्तु जिल्ला अदालत
१६.	प्यूठान जिल्ला अदालत
१८.	सल्यान जिल्ला अदालत
२०.	मुगु जिल्ला अदालत
२२.	डोल्पा जिल्ला अदालत
२४.	बाजुरा जिल्ला अदालत
२६.	अछाम जिल्ला अदालत
२८.	बैतडी जिल्ला अदालत
३०.	डडेल्धुरा जिल्ला अदालत

ख) यस वर्ष ६० प्रतिशत भन्दा बढी मुद्दा फछ्यौट गर्ने जिल्ला अदालतहरू

सि.नं.	जिल्ला अदालत	फछ्यौट संख्या	प्रतिशत	सि.नं.	जिल्ला अदालत	फछ्यौट संख्या	प्रतिशत
१.	ताप्लेजुङ	२२६	६२।२६	२.	भोजपुर	१०५	६७।३१
३.	उदयपुर	५०२	६७।७५	४.	खोटाङ्ग	१६१	७५।९४
५.	चितवन	७८४	६४।४७	६.	रसुवा	२०	६४।५२
७.	कास्की	१,१६६	६६।१०	८.	लमजुङ	१५७	६७।९७
९.	मनाङ्ग	३	७५।००	१०.	बागलुङ	२४६	६०।२९
११.	पर्वत	१४७	६६।८२	१२.	म्याग्दी	११५	७५।६६
१३.	मुस्ताङ्ग	३	७५।००	१४.	गुल्मी	२५२	७२।६२
१५.	पाल्पा	१२७	६०।७७	१६.	कपिलवस्तु	८२३	६१।७४
१७.	प्यूठान	१६७	७२।९३	१८.	रोल्पा	१३३	६०।७३
१९.	दाङ	७२८	६४।९४	२०.	सुर्खेत	३६७	६३।९४
२१.	दैलेख	१३१	७३।६०	२२.	जाजरकोट	८२	६३।०८
२३.	मुगु	६२	६९।६६	२४.	बाजुरा	३०	८३।३३
२५.	अछाम	२७	८७।१०	२६.	डोटी	३१	६०।७८
२७.	कैलाली	४२७	६४।८९	२८.	दार्चुला	६२	७३।८१
२९.	बैतडी	६२	६४।५८	३०.	डडेल्धुरा	५४	७५।००

५.८. जिल्ला अदालतहरूको भवनको स्थिति र वित्तीय विवरण

(क) भवनको स्थिति

नेपाल राज्यमा रहेका ७५ वटा जिल्ला अदालतहरू मध्ये अझ पनि केही अदालतहरू भाडामा रहेका छन् भने केही अदालतहरूको आफ्नै भवन भए पनि अपर्याप्त रहेका छन्। जिल्ला अदालतहरूको भवनको स्थितिको विस्तृत विवरण परिशिष्ट -६८ मा दिइएको छ। जग्गाको हकमा नापीको इकाइ तराईमा विगाहा, पहाडमा रोपनी र नयाँ नापी भएका ठाउँमा वर्गमिटर भए अनुसार अदालतहरूको नाउँमा रहेको जग्गाको विवरण सोही इकाइमा उल्लेख गरिएको छ।

(ख) वित्तीय विवरण

त्यस्तै सबै जिल्ला अदालतहरूको नाममा यस आर्थिक वर्षमा चालु तर्फ रु. ४९,२३,८४,५४५।२४ र पूँजगत तर्फ रु. १७,९५,२८,३००।०० गरी जम्मा रु. ६७,१९,१२,८४५।२४ विनियोजन भएकोमा चालु तर्फ रु. ४६,३७,०१,२९२।४६ र पूँजगत तर्फ रु. १७,२१,५८,००९।६३ गरी जम्मा रु. ६३,५८,५९,३०२।०९ खर्च भएको देखिन्छ। यस सम्बन्धी विस्तृत विवरण परिशिष्ट -६५ मा दिइएको छ।

परिच्छेद -६ अन्य अदालत एवं न्यायाधिकरणहरू

नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ को धारा १०१ (२) अनुसार सर्वोच्च अदालत, पुनरावेदन अदालत र जिल्ला अदालत बाहेक खास किसिम र प्रकृतिका मुद्दाको कारवाही र किनारा गर्न कानूनद्वारा अन्य अदालत, न्यायिक निकाय वा न्यायाधिकरणको स्थापना र गठन गर्न सकिने व्यवस्था गरेको छ। तर कुनै खास मुद्दाको लागि अदालत, न्यायिक निकाय वा न्यायाधिकरणको गठन नगरिने व्यवस्था छ। संविधानको धारा १०१ (२) बमोजिम हाल नेपालमा निम्न अनुसारका अन्य अदालत र न्यायाधिकरणहरू स्थापना गरिएका छन् :-

६.१. विशेष अदालत

विशेष अदालत ऐन, २०५९ को दफा ३ अनुसार नेपाल सरकारले नेपाल राजपत्रमा सूचना प्रकाशन गरी खास किसिमका मुद्दाको कारवाही र किनारा छिटो, छरितो तथा प्रभावकारी ढङ्गले गराउन न्याय परिषद्को सिफारिसमा आवश्यक संख्यामा तीन सदस्य भएको विशेष अदालतको गठन गर्न सक्ने व्यवस्था छ। हाल काठमाण्डौंमा मुकाम रहेको एक जना अध्यक्ष र दुई जना सदस्य सहितको एउटा विशेष अदालतको स्थापना गरिएको छ। विशेष अदालतलाई मिति २०५९।५।६ को राजपत्रमा प्रकाशित सूचना अनुसार भ्रष्टाचार र राज्यविरुद्धको अपराध सम्बन्धी शुरु मुद्दा र मिति २०६६।०२।११ को राजपत्रमा प्रकाशित सूचना अनुसार सम्पत्ति शुद्धीकरण (मनी लाउण्डरिङ्ग) निवारण ऐन, २०६४ अर्न्तगतको मुद्दा हेर्न पाउने र मिति २०६२।०२।२३ को राजपत्रमा प्रकाशित सूचना अनुसार अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगले गरेको अन्तिम आदेश उपरको पुनरावेदन समेत सुन्न पाउने गरी तोकिएको छ। यस आर्थिक वर्षमा विशेष अदालतबाट हेरिएका मुद्दाहरूको विवरण परिशिष्ट-७३ मा दिइएको छ।

६.२. प्रशासकीय अदालत

निजामती सेवा ऐन, २०४९ को दफा ६९ (१) अनुसार निजामती सेवा ऐन अन्तर्गत विभागीय सजाय दिन पाउने अधिकारीले दिएको विभागीय सजायको आदेश उपर पुनरावेदन सुन्न पुनरावेदन अदालतका न्यायाधीश भै रहेको वा भइसकेको वा हुने योग्यता पुगेको व्यक्तिको अध्यक्षतामा तोकिए बमोजिम प्रशासकीय अदालत गठन हुने व्यवस्था छ। यसै कानूनी व्यवस्था अनुरूप काठमाण्डौंमा मुकाम रहने गरी नेपाल सरकारले एक जना अध्यक्ष र दुई जना सदस्य सहितको एउटा प्रशासकीय अदालतको स्थापना गरेको छ। यस आर्थिक वर्षमा प्रशासकीय अदालतबाट हेरिएका मुद्दाहरूको विवरण परिशिष्ट -७२ मा दिइएको छ।

६.३. श्रम अदालत

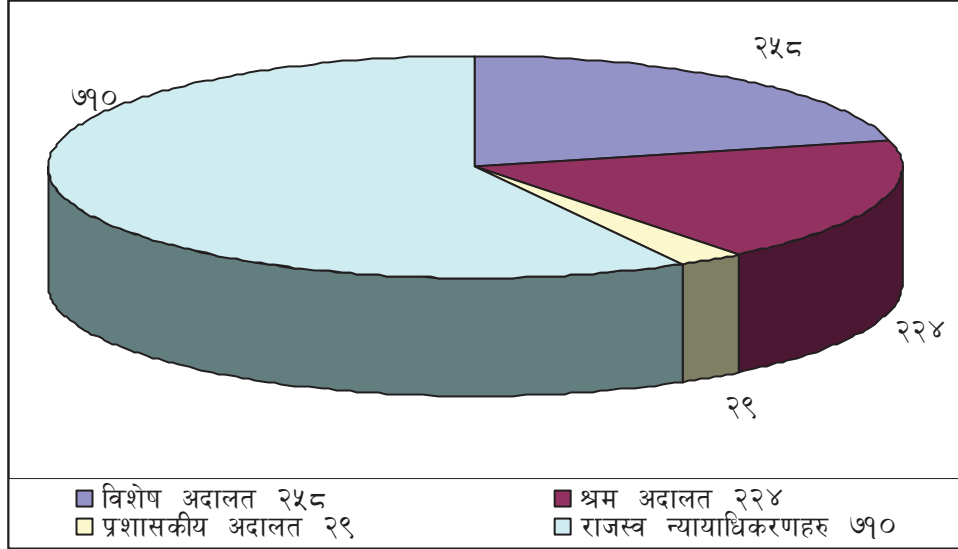
श्रम ऐन, २०४८ को दफा ७२ अनुसार उक्त ऐनको प्रयोजनका लागि नेपाल सरकारले नेपाल राजपत्रमा सूचना प्रकाशन गरी श्रम अदालत गठन गर्न सक्ने व्यवस्था रहेको छ। त्यस्तो अदालतको मुकाम र अधिकारक्षेत्र सोही सूचनामा तोकिए बमोजिम हुने व्यवस्था छ। हाल नेपालमा मिति २०५२।१।१८ देखि एउटा श्रम अदालत गठन भै कार्यरत रहेको छ। श्रम ऐन अनुसार कामदार वा कर्मचारीलाई पारिश्रमिक, भत्ता, उपदान, संचयकोष वा क्षतिपूर्तिको रकम भुक्तानी दिन तथा व्यवस्थापकलाई हर्जाना तिर्नुपर्ने गरी श्रम कार्यालयले दिएको आदेश उपर श्रम अदालतमा पुनरावेदन लाग्ने व्यवस्था छ। यसैगरी श्रम ऐन अन्तर्गतको कसूर गरे वापत कुनै खास सजाय गर्ने अधिकारी तोकिएकोमा बाहेक अरु मुद्दा श्रम अदालतमा दायर गर्नु पर्ने व्यवस्था छ। साथै श्रम ऐन अन्तर्गत व्यवस्थापक वा अन्य अधिकारी वा कार्यालयले गरेको सजाय र आदेश उपर श्रम अदालतमा पुनरावेदन लाग्ने व्यवस्था छ। यस आर्थिक वर्षमा श्रम अदालतबाट हेरिएका मुद्दाहरूको विवरण परिशिष्ट -७२ मा उल्लेख गरिएको छ।

६.४. राजश्व न्यायाधिकरण

राजश्व न्यायाधिकरण ऐन, २०३१ को दफा ३ अनुसार राजश्व सम्बन्धी मुद्दाको कारवाही र किनारा गर्नको लागि नेपाल सरकारले राजश्व न्यायाधिकरणको गठन गर्न सक्ने व्यवस्था छ। प्रत्येक न्यायाधिकरणको इलाका र मुकाम नेपाल सरकारले तोके बमोजिम हुने व्यवस्था छ। हाल विराटनगर, काठमाडौं, पोखरा र नेपालगञ्जमा गरी ४ वटा राजश्व न्यायाधिकरणहरू स्थापना गरिएका छन्। राजश्व न्यायाधिकरणमा कानून, राजस्व र लेखा गरी ३ विषयका ३ जना सदस्यहरू रहन्छन् र यी मध्ये कानून सदस्य (पुनरावेदन अदालतका न्यायाधीश) राजस्व न्यायाधिकरणको अध्यक्ष हुने व्यवस्था छ। यस आर्थिक वर्षमा राजश्व न्यायाधिकरणबाट सुनवाई गरिएका मुद्दाहरूको विवरण परिशिष्ट-७२ मा दिइएको छ।

६.५ अन्य अदालत तथा न्यायाधिकरणहरूको समष्टी कार्य प्रगति

उपर्युक्त बमोजिम गठन भएका अन्य अदालत तथा न्यायाधिकरणहरूमा गत वर्षबाट जिम्मेवारी सरेका १,८३८ तथा यस आर्थिक वर्ष ०६५।६६ मा नयाँ दर्ता भएका ६९९ समेत जम्मा लगत २,५३७ मध्ये विशेष अदालतको २५८, श्रम अदालतको २२४, प्रशासकीय अदालतको २९, राजस्व न्यायाधिकरणहरू (विराटनगर, काठमाडौं, पोखरा, नेपालगंज) सबैको ७१०, ऋण असुली पुनरावेदन न्यायाधिकरणको ८१ र ऋण असुली न्यायाधिकरणको १,२३५ लगत रहेको छ। जम्मा लगत २,५३७ मध्ये ७६३ अर्थात ३०.०७ मुद्दा फछ्यौट भई १,७७४ मुद्दाहरू फछ्यौट हुन बाँकी रहेका छन्।

परिच्छेद -७ न्याय परिषद् एवं न्याय सेवा आयोग

७.१. पृष्ठभूमि

नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ को धारा ११३ मा न्यायाधीशहरूको नियुक्ति, सरुवा, अनुशासन सम्बन्धी कारवाही, बर्खासी र न्याय प्रशासन सम्बन्धी अन्य कुराहरूको सिफारिस गर्नका लागि न्याय परिषद् रहने व्यवस्था गरिएको छ। यसै गरी धारा ११४ मा नेपाल न्याय सेवाका राजपत्राङ्कित अधिकृतहरूको नियुक्ति, सरुवा, बढुवा तथा विभागीय सजाय समेतको सिफारिस गर्नका लागि न्याय सेवा आयोगको व्यवस्था गरिएको छ।

स्वतन्त्र, सक्षम र उत्तरदायी न्यायप्रणाली कुनै पनि प्रजातान्त्रिक शासन व्यवस्थाको आधारभूत शर्त हो। स्वतन्त्र, सक्षम र उत्तरदायी न्यायप्रणाली स्थापना गर्न सकिएमा मात्र नागरिकका आधारभूत मानव अधिकारको संरक्षण एवं सम्बर्धन हुने र कानूनी शासन स्थापनाको सुनिश्चितता हुन जान्छ। यही सुनिश्चितताको लागि नै न्याय परिषद् तथा न्याय सेवा आयोगको व्यवस्था संवैधानिक रूपमा भएको हो।

७.२. न्याय परिषद्

७.२.१. संरचना

नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ को धारा ११३ अनुसार न्यायाधीशहरूको नियुक्ति, सरुवा, अनुशासन सम्बन्धी कारवाही, बर्खासी र न्याय प्रशासन सम्बन्धी अन्य कुराहरूको सिफारिस गर्न वा परामर्श दिन न्याय परिषद् रहने व्यवस्था छ। उक्त व्यवस्था बमोजिम न्याय परिषद्मा देहाय बमोजिम अध्यक्ष तथा सदस्यहरू रहने छन्:-

प्रधान न्यायाधीश	-अध्यक्ष
न्याय मन्त्री	-सदस्य
सर्वोच्च अदालतका बरिष्ठतम न्यायाधीश एकजना	-सदस्य
राष्ट्रपतिले प्रधानमन्त्रीको सिफारिशमा मनोनित गरेको एकजना कानूनविद्	-सदस्य
नेपाल बार एसोसिएशनको सिफारिशमा प्रधान न्यायाधीशद्वारा नियुक्त बरिष्ठ अधिवक्ता वा कम्तीमा बीस वर्षको अनुभव प्राप्त अधिवक्ता	-सदस्य

नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ को पांचौं संशोधनपूर्व प्रधानमन्त्रीबाट कानूनविद् सदस्य मनोनयन हुने व्यवस्था रहेकोमा पांचौं संशोधनले प्रधानमन्त्रीको सिफारिशमा राष्ट्रपतिबाट मनोनित हुने व्यवस्था गरेको हो। संविधानको धारा ११३ को उपधारा (२) अनुसार राष्ट्रपतिबाट मनोनित कानूनविद् सदस्य एवम् नेपाल बार एसोसिएशनको सिफारिशमा प्रधान न्यायाधीशद्वारा नियुक्त सदस्यको पदावधि चार वर्षको हुने एवम् पारिश्रमिक तथा सुविधा सर्वोच्च अदालतका न्यायाधीश सरह हुने व्यवस्था छ। यस आर्थिक वर्षमा कायम रहेको न्याय परिषद्का अध्यक्ष तथा सदस्यहरूको नामावली देहाय अनुसार छ।

न्याय परिषद्का पदाधिकारीहरू

सम्माननीय प्रधान न्यायाधीश श्री मीनबहादुर रायमाझी	अध्यक्ष
सम्माननीय प्रधान न्यायाधीश श्री केदारप्रसाद गिरी (२०६६।१।२१ सम्म).....	अध्यक्ष
माननीय न्याय मन्त्री श्री प्रेमबहादुर सिंह	सदस्य
माननीय न्याय मन्त्री श्री देवप्रसाद गुरुङ (२०६६।२।१० सम्म).....	सदस्य
माननीय न्यायाधीश अनूपराज शर्मा	सदस्य
माननीय सदस्य श्री मोतिकजी स्थापित.....	सदस्य
माननीय सदस्य श्री वासुदेवप्रसाद ढुङ्गाना.....	सदस्य

७.२.२. काम कर्तव्य तथा अधिकार

न्याय परिषद्ले नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३, न्याय परिषद् ऐन, २०४७, न्याय प्रशासन ऐन, २०४८ तथा न्याय परिषद् (कार्यविधि) नियमावली, २०५६ समेतका संवैधानिक एवम् कानूनी आधारमा आफ्नो काम, कर्तव्य सम्पादन गर्दै आएको छ।

न्याय परिषद् सम्बन्धी संवैधानिक व्यवस्था अनुसार संविधान बमोजिम न्यायाधीशहरूको नियुक्ति, सरुवा, अनुशासन सम्बन्धी कारवाही, बर्खासी तथा न्याय प्रशासन सम्बन्धी अन्य कुराहरूको सिफारिस गर्नु वा परामर्श दिनु नै न्याय परिषद्को प्रमुख कर्तव्य हो। उपरोक्त संवैधानिक प्रावधान अनुरूप नै न्याय परिषद्ले न्यायाधीशहरूलाई नियुक्ति,

सरुवा र अनुशासन सम्बन्धी कारवाहीका अतिरिक्त विशेष अदालत, राजश्व न्यायाधिकरण लगायतका विभिन्न न्यायिक निकायहरुमा काम गर्न तथा विभिन्न न्यायिक अनुसन्धान एवं जाँचबुझको कार्यमा खटाउनका लागि सिफारिस तथा परामर्श दिने कार्य गर्दछ ।

न्याय प्रशासन ऐन, २०४८ को दफा ५ बमोजिम पुनरावेदन अदालतहरुको संख्या तोक्ने सम्बन्धमा मन्त्रपरिषद्लाई परामर्श दिने तथा कुनै पुनरावेदन अदालतको प्रादेशिक अधिकारक्षेत्र भित्रको कुनै स्थानमा निश्चित अवधिका लागि इजलास कायम गर्न मुकाम तोक्नु परेमा प्रधान न्यायाधीशलाई सिफारिस गर्ने कार्य समेत न्याय परिषद्को हो ।

न्याय प्रशासन ऐन, २०४८ कार्यान्वयन गर्न कुनै बाधा अडकाउ परेको अवस्थामा सोही ऐनको दफा ३२ बमोजिम बाधा अडकाउ फुकाउन न्याय परिषद्सँग परामर्श गर्नुपर्ने व्यवस्थाबाट अदालतहरुको स्थापना र अधिकार क्षेत्र व्यवस्थित गर्ने, न्याय छिटो, कम खर्चिलो र सुलभ बनाउन न्याय प्रशासनमा समयानुकूल सुधार गर्नका लागि समेत न्याय परिषद्ले आवश्यक सिफारिस गर्न सक्छ ।

न्याय परिषद् ऐन, २०४७ को दफा ३ अनुसार न्याय परिषद्ले सर्वोच्च अदालत, पुनरावेदन अदालत तथा जिल्ला अदालतहरुमा कार्यरत न्यायाधीशहरुको कार्यसम्पादन निरीक्षण प्रतिवेदन तथा वैयक्तिक विवरणहरु अद्यावधिक गराई राख्नु पर्छ । सोही कानूनी व्यवस्था अनुसार परिषद्ले विभिन्न तहको न्यायाधीशको नियुक्ति हुन योग्यता पुगेका व्यक्तिहरुको अभिलेख तयार गरी राख्नु पर्छ । यसैगरी, परिषद्ले न्यायाधीशहरुको पदमा नियुक्त भएको व्यक्तिले आफ्नो र आफ्नो परिवारका सदस्यको नाममा भएको चल, अचल सम्पत्तिको स्थिति र सो को स्रोत समेतको विवरण अद्यावधिक राख्दै आएको छ । न्याय परिषद् (कार्यविधि) नियमावली, २०५६ को नियम २४ ले न्याय परिषद्लाई न्यायाधीशहरुले आचार संहिताको पालना गरे नगरेको अनुगमन गर्ने जिम्मेवारी तोकी सो विषयलाई सम्बन्धित न्यायाधीशको कार्य सम्पादन मूल्याङ्कन, नियुक्ति तथा सरुवा गर्दा विचार गर्नुपर्ने व्यवस्था गरेको छ ।

हाल सर्वोच्च अदालतमा प्रधान न्यायाधीश समेत २१ जना न्यायाधीश बहाल हुनुहुन्छ भने पुनरावेदन अदालतको मुख्य न्यायाधीशमा १५ जना, पुनरावेदन अदालतको न्यायाधीशमा ५१ जना र जिल्ला अदालतका न्यायाधीशमा १३१ जना समेत जम्मा २१८ जना न्यायाधीश कार्यरत हुनुहुन्छ । न्यायाधीशहरुको नामावली परिशिष्ट - ८६ मा दिइएको छ ।

७.२.३. कार्यविधि

न्याय परिषद्ले आफ्नो काम कर्तव्य सम्पादन गर्दा संविधान एवम् कानूनले तोकेको निश्चित कार्यपद्धति अवलम्बन गरी सम्पादन गर्ने गर्दछ । नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३, न्याय परिषद् ऐन, २०४७ तथा न्याय परिषद् (कार्यविधि) नियमावली, २०५६ समेतले न्याय परिषद्को कार्यविधि नियमित र निर्देशित गरेको छ । उपरोक्त व्यवस्था बाहेक परिषद्को बैठक सम्बन्धी कार्यविधि परिषद् आफैले निर्धारण गरे बमोजिम हुन्छ ।

क) नियुक्ति

न्याय परिषद्ले विभिन्न तहका न्यायाधीशको पदमा नियुक्तिका लागि सिफारिस गर्दा संविधान बमोजिम नियुक्त हुन योग्यता पुगेका कानून व्यवसायी, न्याय सेवाका अधिकृत लगायतका व्यक्तिहरुको अभिलेख तयार गरी त्यसरी नियुक्तिका लागि सिफारिस गरिएका व्यक्तिहरुको योग्यता, क्षमता, अनुभव, न्याय प्रतिको निष्ठा र योगदान, सार्वजनिक जीवनमा आर्जन गरेको ख्याती, विषय वस्तुको ज्ञान, कार्यकुशलता, इमान्दारीता, निष्पक्षता, नैतिक आचरण लगायत के कुन कुराको दृष्टिकोणबाट न्यायाधीशको पदमा नियुक्त गर्न उपयुक्त भएको भनी सिफारिस गरिएको हो, त्यसरी सिफारिस गर्नुपर्ने आधार र कारण स्पष्ट उल्लेख गर्नु पर्छ । यसरी नियुक्तिका लागि सिफारिस गर्दा न्यायाधीश वा न्याय सेवाको अधिकृतको पदमा बहाल रहेका व्यक्तिका हकमा निजहरुको नोकरी विवरण र कार्यसम्पादन प्रतिवेदन तथा सो देखि बाहेक अन्य कुनै कानून व्यवसायी वा कानून वा न्यायको क्षेत्रमा काम गरेको व्यक्तिका हकमा सम्बन्धित व्यवसाय वा काममा निजको प्रतिष्ठा, निज प्रतिको जनभावना एवं निजको अधिल्लो सेवा सम्बन्धी कुनै विवरण भए सो समेत विचार गरी नियुक्तिका लागि सिफारिस गर्नुपर्ने संवैधानिक एवम् कानूनी प्रावधान रहेको छ ।

संविधान बमोजिम न्यायाधीश हुन योग्यता पुगेका नेपाल न्याय सेवाका अधिकृत कर्मचारी एवम् सेवा बाहिरका कानून व्यवसायी तथा प्राध्यापनमा संलग्न कानूनविद्को प्राप्त विवरण एवम् सूचनाका सम्बन्धमा आवश्यक छानविन गरी सम्बन्धित निकायहरूसँग समन्वय समेत गर्न न्याय परिषद् (कार्यविधि) नियमावली, २०५६ को नियम १८ बमोजिम देहायको एक समन्वय समिति गठन हुने व्यवस्था छ:-

- (क) न्याय परिषद्ले तोकेको परिषद्को सदस्य - अध्यक्ष
(हाल कानूनविद् सदस्य श्री मोतीकाजी स्थापित अध्यक्ष तोकिनु भएको)

(ख)	महान्यायाधिवक्ता	- सदस्य
(ग)	रजिष्ट्रार, सर्वोच्च अदालत	- सदस्य
(घ)	सचिव, कानून तथा न्याय मन्त्रालय	- सदस्य
(ङ)	अध्यक्ष, नेपाल बार एसोसिएशन	- सदस्य
(च)	डीन, त्रिभुवन विश्व विद्यालय, कानून संकाय	- सदस्य
(छ)	सचिव, न्याय परिषद्	- सदस्य सचिव

उपरोक्त समितिलाई संविधान बमोजिम कुनै अदालतको न्यायाधीश बन्ने योग्यता पुगेको व्यक्तिहरुको सम्बन्धमा आवश्यक सूचना एवम् जानकारी संकलन गर्ने र प्राप्त विवरणको छानविन समेत गर्न सक्ने अख्तियारी नियमावलीले प्रदान गरेको छ ।

ख) सरुवा र काज

न्यायिक जाँचबुझको काममा वा केही खास अवधिको लागि कानून वा न्याय सम्बन्धी अनुसन्धान वा राष्ट्रिय सरोकारको अन्य कुनै काममा खटाउने बाहेक कुनै पनि न्यायाधीशलाई न्यायाधीशको पदमा बाहेक अन्य कुनै पदमा सरुवा नगरिने, काममा नलगाइने वा काजमा खटाउन नसकिने गरि “एक पटकको न्यायाधीश सधैंको न्यायाधीश” भन्ने मान्यतालाई संविधानले प्रत्याभूति गरेको छ । यसरी न्यायिक जाँचबुझ वा न्याय सम्बन्धी अनुसन्धान वा निर्वाचन लगायतका राष्ट्रिय सरोकारको काममा खटाउंदा न्याय परिषद्को परामर्शमा खटाउनु पर्ने संवैधानिक व्यवस्था रहेको छ ।

न्याय परिषद् ऐन, २०४७ को दफा ११ अनुसार सामान्यतः सुगम क्षेत्रको अदालतमा तीन वर्षको र दुर्गम क्षेत्रको अदालतमा दुई वर्षको कार्यकाल पूरा गरेका न्यायाधीशहरुलाई सरुवा गरिन्छ । यसरी सरुवा गर्दा सरुवा हुने न्यायाधीशको मुद्दा फछ्यौट संख्या, कार्य सम्पादनको स्थिति र कार्यक्षमतालाई आधार बनाउनु पर्ने व्यवस्था न्याय परिषद् (कार्यविधि) नियमावली, २०५६ मा छ । उक्त नियमावलीले सरुवाको प्रयोजनको लागि विभिन्न २७ जिल्लालाई दुर्गम क्षेत्रमा र २२ जिल्लालाई क वर्गको एवम् २६ जिल्लालाई ख वर्गको सुगम क्षेत्रमा वर्गिकरण गरेको छ । सो बाहेक कुनै न्यायाधीशलाई एक अदालतबाट अर्को अदालतमा काज खटाउन परेमा प्रधान न्यायाधीशले खटाउन सक्ने तर त्यसरी काज खटाइएकोमा सो को जानकारी न्याय परिषदलाई दिनु पर्ने कानूनी व्यवस्था छ ।

ग) न्यायाधीशहरुको काम कारवाहीको निरीक्षण तथा कार्यसम्पादनको मूल्याङ्कन

सामान्यतः प्रत्येक आर्थिक वर्षमा पुनरावेदन अदालतको हकमा प्रधान न्यायाधीश वा निजले तोकेको न्यायाधीशबाट र जिल्ला न्यायाधीशको हकमा पुनरावेदन अदालतको मुख्य न्यायाधीश वा निजले तोकेको पुनरावेदन अदालतको न्यायाधीशबाट न्यायाधीशहरुको काम कारवाहीको निरीक्षण गर्नुपर्ने व्यवस्था न्याय परिषद् (कार्यविधि) नियमावली, २०५६ ले गरेको छ । यसरी निरीक्षण गरेकोमा निरीक्षणकर्ताले निरीक्षण प्रतिवेदन र नियमावलीले निर्धारण गरेको ढाँचामा न्यायाधीशहरुको कार्य सम्पादन मूल्याङ्कन फाराम भरी न्याय परिषद् सचिवालयमा पठाउनु पर्ने र सो प्रतिवेदन परिषद्को बैठकमा पेश हुने व्यवस्था छ ।

न्याय प्रशासन ऐन, २०४८ को दफा २०, २१ तथा २२ अनुसार सर्वोच्च अदालत वा पुनरावेदन अदालतका न्यायाधीशले मातहत अदालतको काम कारवाहीको नियमित वा आकस्मिक निरीक्षण गर्न सक्छ । सो बमोजिम गरिएको निरीक्षणबाट कुनै न्यायाधीश उपर कारवाही वा मुद्दा चलाउनु पर्ने देखिएमा वास्तविक तथ्य स्पष्ट खुलाई आफ्नो राय सहितको प्रतिवेदन न्याय परिषद्मा दिनु पर्ने व्यवस्था छ ।

घ) अनुशासनात्मक कारवाही

नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ को धारा १०५ अनुसार प्रधान न्यायाधीश वा सर्वोच्च अदालतको अन्य न्यायाधीशको कार्यक्षमताको अभाव वा खराब आचरण भएमा वा निजले इमान्दारीपूर्वक आफ्नो पदीय कर्तव्य पालना नगरेको अवस्था भनी व्यवस्थापिका संसदबाट महाभियोग प्रस्ताव पारित भएमा प्रधान न्यायाधीश वा सर्वोच्च अदालतका अन्य न्यायाधीशहरु आफ्नो पदबाट पदमुक्त हुने व्यवस्था रहेको पाइन्छ । यसैगरी पुनरावेदन अदालत तथा जिल्ला अदालतका न्यायाधीशहरुको हकमा कार्यक्षमताको अभाव, खराब आचरण, इमान्दारीपूर्वक पदीय कर्तव्य पालना नगरेको, शारीरिक वा मानसिक कारणले कार्यसम्पादन गर्न असमर्थ भएको, न्यायमा विचलित भएको भन्ने आधारमा पदमुक्त गर्ने भनी न्याय परिषद्को निर्णय भएमा त्यस्ता न्यायाधीशहरुलाई प्रधान न्यायाधीशले पदमुक्त गर्न सक्ने संवैधानिक व्यवस्था छ ।

उक्त संवैधानिक व्यवस्थाको प्रयोजनको लागि न्याय परिषद् ऐन, २०४७ को दफा ४क. ले न्यायाधीशहरुको कार्यक्षमताको अभाव, पदीय कर्तव्यको इमान्दारीपूर्वक पालना नगरेको तथा खराब आचरण भएको मूल्याङ्कन गर्ने विभिन्न

आधारहरू तोकेको छ । न्याय परिषद्ले न्यायाधीशहरूको कार्यक्षमता वा आचरणको मूल्याङ्कन गर्दा ऐनमा उल्लिखित आधार र अवस्था देखेमा अवस्था अनुसार सम्बन्धित न्यायाधीशलाई सचेत गराउन र निजले सो अनुरूप आफ्नो काम कारवाही वा आचरणमा सुधार नगरेमा संविधान र सो ऐन बमोजिम कारवाही चलाउन सक्छ ।

कुनै न्यायाधीश उपर कारवाहीको माग गरी उजुरी वा प्रतिवेदन परेमा वा त्यस्तो कारवाही चलाउने अवस्था विद्यमान भएको अन्य कुनै स्रोतबाट थाहा हुन आएमा न्याय परिषद्ले आफै वा परिषद्का अध्यक्ष, सदस्य वा पुनरावेदन अदालतको न्यायाधीशलाई प्रारम्भिक जाँचबुझ गर्न लगाई प्रतिवेदन लिन सक्छ । त्यस्तो जाँचबुझबाट न्यायाधीश विरुद्धको आरोप तथ्यहिन देखिएमा त्यस्तो कारवाहीलाई परिषद्ले तामेलीमा राख्ने र थप जाँचबुझ गर्नुपर्ने देखिएमा जाँचबुझ समितिको गठन गरी थप जाँचबुझ एवं अनुसन्धान तहकिकात गर्न सक्दछ । अनुसन्धान प्रतिवेदनबाट आरोप लागेको न्यायाधीश उपर कारवाही हुनुपर्ने देखिएमा संजायका लागि सिफारिस गर्ने र आरोप तथ्यहिन देखिएमा सो कारवाही तामेलीमा राखिन्छ । तर यसरी कारवाही गर्दा आरोप लागेको न्यायाधीशलाई सफाइको मौका नदिई कारवाही गर्न नमिल्ने संवैधानिक प्रावधान छ ।

प्रचलित कानून बमोजिम भ्रष्टाचारको कसूरमा कुनै न्यायाधीश उपर मुद्दा चलाउनु पर्ने भएमा परिषद्ले तोके अनुसार परिषद्को सचिव वा अन्य कुनै अधिकृतबाट सम्बन्धित पुनरावेदन अदालतमा उजुरी वा प्रतिवेदन पेश गरी मुद्दा चलाइने कानूनी व्यवस्था छ ।

ड) परामर्श

नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ को धारा ११३ को उपधारा (१) बमोजिम न्याय परिषद्ले न्यायाधीशको नियुक्ति, सरुवा, अनुशासन सम्बन्धी कारवाही र बर्खासीका लागि सिफारिस गर्नुका अतिरिक्त न्याय प्रशासन सम्बन्धी अन्य कुराहरूको परामर्श दिने संवैधानिक जिम्मेवारी समेत न्याय परिषदमा रहेको छ । संविधानको धारा १०६ तथा ११० अनुसार न्यायाधीशहरूलाई न्यायाधीशको पदमा बाहेक न्यायिक जाँचबुझको काममा वा केही खास अवधिको लागि कानून वा न्याय सम्बन्धी अनुसन्धान अन्वेषण वा राष्ट्रिय सरोकारका अन्य कुनै काममा वा निर्वाचन सम्बन्धी काममा नेपाल सरकारले खटाउनु पर्दा न्याय परिषदसँग परामर्श लिनुपर्ने संवैधानिक प्रावधान रहेको छ । यस बाहेक न्याय प्रशासन ऐन, २०४८ को दफा ५ बमोजिम मन्त्रपरिषद्ले पुनरावेदन अदालतको थपघट वा संख्या निर्धारण, प्रादेशिक अधिकार क्षेत्र र मुकाम निर्धारण गर्दा समेत न्याय परिषदसँग परामर्श लिनुपर्ने व्यवस्था छ । साथै, सोही ऐनको दफा ३२ अनुसार सो ऐन कार्यान्वित गर्न कुनै बाधा अड्काउ परेमा सर्वोच्च अदालतले न्याय परिषदसँग परामर्श गरी नेपाल राजपत्रमा सूचना प्रकाशन गरी आवश्यक आदेश जारी गर्नुपर्ने कानूनी व्यवस्था समेत छ ।

च) नेपाल सरकारसँग सम्पर्क

न्याय परिषद् (कार्यविधि) नियमावली, २०५६ को नियम २६ अनुसार न्याय परिषद्ले नेपाल सरकारसँग सम्पर्क राख्दा कानून तथा न्याय मन्त्रालय मार्फत राख्नेछ ।

७.३. काम कारवाहीको विवरण

यस आर्थिक वर्षमा परिषद्ले गर्ने कामकारवाहीका सम्बन्धमा अनौपचारिक रूपमा पटक पटक छलफल र अन्तरक्रिया भए तापनि औपचारिक रूपमा न्याय परिषद्को ११ वटा बैठक बस्यो । सामान्यतः यस अवधिका बैठकमा न्यायाधीशको नियुक्ति, सरुवा, राजश्व न्यायाधिकरण, विशेष अदालत, सैनिक विशेष अदालतमा न्यायाधीश खटाउने, न्यायाधीश उपर परेका उजुरीहरूको छानविन एवम् विभिन्न समितिको गठन लगायतका निर्णयहरू भएका छन् ।

७.३.१. प्रधान न्यायाधीशको नियुक्ति

नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ को धारा १०३ बमोजिम सर्वोच्च अदालतका वरिष्ठतम न्यायाधीश श्री मीनबहादुर रायमाझी संवैधानिक परिषद्को सिफारिशमा सर्वोच्च अदालतको प्रधान न्यायाधीश पदमा मिति २०६६ वैशाख २५ गते नियुक्त हुनु भएको छ । संविधानको धारा ११३ बमोजिम प्रधान न्यायाधीश न्याय परिषद्को समेत अध्यक्ष रहने व्यवस्था छ । सो अघि उक्त पदमा श्री केदारप्रसाद गिरी रहनु भएको थियो ।

७.३.२. न्याय परिषद्को पदेन सदस्य

सर्वोच्च अदालतको वरिष्ठतम न्यायाधीश श्री मीनबहादुर रायमाझी संवैधानिक परिषद्को सिफारिशमा सर्वोच्च अदालतको प्रधान न्यायाधीश पदमा मिति २०६६ वैशाख २५ गते नियुक्त हुनु भएपछि सोही मितिदेखि सर्वोच्च अदालतका वरिष्ठतम न्यायाधीश श्री अनूपराज शर्मा नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ को धारा ११३ को उप-धारा (१) ग बमोजिम न्याय परिषद्को पदेन सदस्य हुनु भएको छ ।

७.३.३. न्यायाधीशहरूको नियुक्ति

नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ र न्याय परिषद् ऐन, २०४७ बमोजिम सर्वोच्च अदालतको न्यायाधीश हुन योग्यता पुगेका व्यक्तिहरू मध्येबाट पुनरावेदन अदालतको मुख्य न्यायाधीश पदमा कार्यरत रहेका देहायका मुख्य न्यायाधीशहरूलाई सर्वोच्च अदालतको रिक्त न्यायाधीश पदमा नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ को धारा १५५ बमोजिम संसदीय सुनुवाईको लागि व्यवस्थापिका संसदमा पठाई सुनुवाई भई आए पछि नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ को धारा १०३ बमोजिम प्रधान न्यायाधीश समक्ष नियुक्तिको लागि सिफारिस गरिएको छः-

- (१) श्री कृष्णप्रसाद उपाध्याय, मुख्य न्यायाधीश, पुनरावेदन अदालत नेपालगञ्ज ।
- (२) श्री प्रेम शर्मा, मुख्य न्यायाधीश, पुनरावेदन अदालत जनकपुर ।

न्याय प्रशासन ऐन, २०४८ बमोजिम पुनरावेदन अदालतबाट फैसला भएका स-साना विगो, दण्ड, जरिवाना भएका मुद्दाहरू समेत पुनरावेदन वा दोहोर्याई पाउं भन्ने निवेदन जस्ता कुनै न कुनै रुपबाट पर्न आउने कारण एवम् नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ को धारा १०७ अन्तर्गत पर्न आउने रिट निवेदन तथा सार्वजनिक हक र सरोकार निहित भएका विवादहरू पनि निरुपणको निमित्त सर्वोच्च अदालतमा आउनाले सर्वोच्च अदालतको कार्यबोझ बढ्न गएको छ । यसैगरी संवेदनशील प्रकृतिका बन्दीप्रत्यक्षीकरणका रिट निवेदनहरू पनि बढ्दै गैरहेको र सर्वोच्च अदालत जस्तो अन्तिम तहको निर्णय गर्ने न्यायिक निकायले सबै प्रकृतिका मुद्दा मामिलाहरूलाई समान महत्त्व दिई सुनुवाई गर्नुपर्ने र न्याय निरोपणमा ज्यादै संवेदनशील हुनुपर्ने कारण प्रधान न्यायाधीश सहित विद्यमान १५ (पन्ध्र) जना स्थायी न्यायाधीशले मात्र विचाराधिन मुद्दा मामिलाहरू फछ्यौट गर्न कानूनले तोकेको म्यादभित्र नसकिने अवस्था हुँदा नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ को धारा १०२ को उपधारा (५) बमोजिम सर्वोच्च अदालतमा बढीमा २ (दुई) वर्षको अवधिको लागि ८ (आठ) जना अस्थायी न्यायाधीश नियुक्ति गर्ने निर्णय भई नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ र न्याय परिषद् ऐन, २०४७ बमोजिम सर्वोच्च अदालतको न्यायाधीश हुन योग्यता पुगेका व्यक्तिहरू मध्ये देहायका मुख्य न्यायाधीशलाई र कानून व्यवसायमा संलग्न व्यक्तिहरूलाई सर्वोच्च अदालतको अस्थायी न्यायाधीश पदमा बढीमा दुई वर्षको लागि नियुक्त गर्न नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ को धारा १५५ बमोजिम संसदीय सुनुवाईको लागि व्यवस्थापिका संसदमा पठाई सुनुवाई भई आए पछि नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ को धारा १०३ बमोजिम प्रधान न्यायाधीश समक्ष नियुक्तिको लागि सिफारिस गरिएको छः-

- (१) श्री रणबहादुर बम, मुख्य न्यायाधीश, पुनरावेदन अदालत पाटन ।
- (२) श्री मोहनप्रकाश सिटौला, मुख्य न्यायाधीश, पुनरावेदन अदालत बुटवल ।
- (३) श्री अवधेशकुमार यादव, मुख्य न्यायाधीश, पुनरावेदन अदालत तुल्सीपुर ।
- (४) श्री गिरीश चन्द्र लाल मुख्य न्यायाधीश, पुनरावेदन अदालत दिपायल ।
- (५) वरिष्ठ अधिवक्ता, प्रमाणपत्र नं. ३६, श्री विपुलेन्द्र चक्रवर्ती, सुनसरी ।
- (६) वरिष्ठ अधिवक्ता, प्रमाणपत्र नं. ५२, श्री शुसिला कार्की, मोरङ्ग ।
- (७) वरिष्ठ अधिवक्ता, प्रमाणपत्र नं. ७३, श्री प्रकाशचन्द्र शर्मा वस्ती, गोरखा ।
- (८) वरिष्ठ अधिवक्ता, प्रमाणपत्र नं. ७४, श्री भरतराज उप्रेती, सिन्धुपाल्चोक ।

यसरी सिफारिस गरिएका मध्ये वरिष्ठ अधिवक्ता श्री विपुलेन्द्र चक्रवर्तीले नियुक्ति अस्वीकार गरी सार्वजनिक सुनुवाईमा अनुपस्थित हुनु भयो ।

संविधान र कानून बमोजिम पुनरावेदन अदालतको मुख्य न्यायाधीश पदमा नियुक्त हुन योग्यता पुगेकाहरू मध्ये विभिन्न पुनरावेदन अदालतका देहायका न्यायाधीशहरूलाई देहायको पुनरावेदन अदालतको मुख्य न्यायाधीश पदमा नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ को धारा १०९ को उप-धारा (१) बमोजिम नियुक्ति तथा पदस्थापना गर्न प्रधान न्यायाधीश समक्ष सिफारिस गरिएको छ :-

१. श्री पुरुषोत्तम पराजुली, मुख्य न्यायाधीश, पुनरावेदन अदालत इलाम ।
२. श्री ज्ञानेन्द्रबहादुर कार्की, मुख्य न्यायाधीश, पुनरावेदन अदालत पोखरा ।
३. श्री जागेश्वर सुवेदी, मुख्य न्यायाधीश, पुनरावेदन अदालत बागलुङ्ग ।
४. श्री केशरीराज पण्डित, मुख्य न्यायाधीश, पुनरावेदन अदालत हेटौँडा ।
५. श्री भूपध्वज अधिकारी, मुख्य न्यायाधीश, पुनरावेदन अदालत विराटनगर ।
६. श्री लक्ष्मणमणि रिसाल, मुख्य न्यायाधीश, पुनरावेदन अदालत महेन्द्रनगर ।
७. श्री अलिअकबर मिकरानी, मुख्य न्यायाधीश, पुनरावेदन अदालत राजविराज ।
८. श्री हरिबाबु भट्टराई, मुख्य न्यायाधीश, पुनरावेदन अदालत तुल्सीपुर ।

९. श्री हरिराम कोईराला, मुख्य न्यायाधीश, पुनरावेदन अदालत नेपालगञ्ज ।
 १०. श्री हरिप्रसाद घिमिरे, मुख्य न्यायाधीश, पुनरावेदन अदालत धनकुटा ।

७.३.४. संविधान सभा अदालत गठन

नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ को धारा ११८ तथा संविधान सभा अदालत ऐन, २०६४ को दफा ३ बमोजिम संविधान सभाका सदस्यको निर्वाचन सम्बन्धी उजुरीको कारबाही र किनारा गर्न नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ को धारा १०६ बमोजिम न्याय परिषद्को सिफारिशमा नेपाल सरकारबाट सर्वोच्च अदालतका माननीय न्यायाधीश श्री अनुपराज शर्मा, अध्यक्ष तथा सदस्यहरुमा सर्वोच्च अदालतका माननीय न्यायाधीश श्री तप बहादुर मगर र माननीय न्यायाधीश श्री रामकुमार प्रसाद शाह तोकनु भएकोमा सर्वोच्च अदालतको कार्य व्यस्तताले संविधान सभा अदालतको काम काज गर्न असमर्थता व्यक्त गर्नु भएकोले नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ को धारा ११८ तथा संविधान सभा अदालत ऐन, २०६४ को दफा ३ बमोजिम संविधान सभाका सदस्यको निर्वाचन तथा उप निर्वाचन सम्बन्धी उजुरीको कारबाही र किनारा गर्न सर्वोच्च अदालतका बहालवाला न्यायाधीशहरु मध्येबाट एक जना अध्यक्ष र दुई जना सदस्य तोकने कानूनी व्यवस्था भए अनुरूप न्यायाधीश, श्री दामोदरप्रसाद शर्मा अध्यक्ष तथा सदस्यहरुमा न्यायाधीश श्री ताहिरअलि अन्सारी र न्यायाधीश श्री प्रेम शर्मालाई सर्वोच्च अदालतको काम समेत हेर्ने र उक्त अदालतको मुकाम सर्वोच्च अदालतमा कायम गर्ने गरी नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ को धारा १०६ बमोजिम नेपाल सरकार समक्ष परामर्श दिएको छ ।

७.३.५ विभिन्न कार्यदलमा न्यायाधीशहरु खटाईएको

नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ को धारा १०६ तथा धारा ११० बमोजिम न्याय परिषद्द्वारा कानून तथा न्याय सम्बन्धी देहायको विषयमा समेत काम गर्न देहायका न्यायाधीशहरुलाई खटाईएको छ :-

- (क) अदालतको अधिकार क्षेत्र पुनरावलोकन गर्ने कार्यदलको संयोजकमा सर्वोच्च अदालतका न्यायाधीश श्री खिलराज रेग्मी र सदस्यमा काठमाडौं जिल्ला अदालतका जिल्ला न्यायाधीश श्री अनन्तराज डुम्रे ।
 (ख) फौजदारी कानून परिमार्जन तथा सुधार कार्यदलको संयोजकमा सर्वोच्च अदालतका न्यायाधीश श्री कल्याण श्रेष्ठ ।
 (ग) देवानी कानून परिमार्जन तथा सुधार कार्यदलको संयोजकमा सर्वोच्च अदालतका न्यायाधीश श्री खिलराज रेग्मी ।

७.३.६. न्यायाधीशको सरुवा

यस आर्थिक वर्षमा पुनरावेदन अदालतका मुख्य न्यायाधीश ६ जना, पुनरावेदन अदालतका न्यायाधीश ५१ जना र जिल्ला अदालतका न्यायाधीश १३२ जना गरी १८९ जना न्यायाधीशहरुलाई न्याय परिषद्ले एक अदालतबाट अर्को अदालतको सोही पदमा सरुवा गर्न सम्माननीय प्रधानन्यायाधीश समक्ष शिफारिश गरेको छ ।

७.३.७. विशेष अदालतको अध्यक्ष र सदस्यमा हेरफेर

विशेष अदालतका साविकको अध्यक्ष तथा सदस्यहरु हेरफेर गरी पुनरावेदन अदालतका न्यायाधीश श्री हरिबाबु भट्टराई अध्यक्ष, पुनरावेदन अदालतका न्यायाधीश श्री भोलाप्रसाद खरेल र न्यायाधीश श्री ओमप्रकाश मिश्रलाई सदस्यमा तोकन र अध्यक्ष श्री हरिबाबु भट्टराई पुनरावेदन अदालतको मुख्य न्यायाधीश पदमा नियुक्ति भए पछि पुनः पुनरावेदन अदालतका न्यायाधीश श्री गौरीबहादुर कार्कीलाई सोही अदालतको अध्यक्षमा तोकन न्याय परिषद्ले विशेष अदालत ऐन, २०५९ को दफा ३ बमोजिम नेपाल सरकार समक्ष परामर्श दिएको छ ।

७.३.८. मुख्य निर्वाचन अधिकृत र निर्वाचन अधिकृतको नियुक्ति

२०६५ साल चैत्र २८ गते सम्पन्न संविधान सभा सदस्य उप निर्वाचनको प्रयोजनको लागि न्याय परिषद्ले संविधान सभा सदस्य निर्वाचन ऐन, २०६४ को दफा १० को उपदफा (२) बमोजिम जिल्ला अदालतका ६ जना जिल्ला न्यायाधीशहरुलाई निर्वाचनको कामबाट फुर्सद भएका वखत अदालतको काम समेत हेर्ने गरी तत् तत् जिल्लाको मुख्य निर्वाचन अधिकृत र निर्वाचन अधिकृतमा खटाउन नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ को धारा ११० बमोजिम सम्माननीय प्रधान न्यायाधीश समक्ष परामर्श दिईएको छ ।

७.३.९ राजश्व न्यायाधिकरण, सैनिक विशेष अदालत, नगर विकास पुनरावेदन समितिमा न्यायाधीश तोकिएको र सम्पत्ति शुद्धिकरण सम्बन्धी मुद्दा हेर्ने अदालत विशेष अदालतलाई तोकेको

विभिन्न राजश्व न्यायाधिकरणहरू, अदालत र समितिमा तोकिएको भएका पुनरावेदन अदालतका न्यायाधीशहरू पुनरावेदन अदालतको मुख्य न्यायाधीश पदमा नियुक्ति र केही न्यायाधीश सरुवा हुनु भएकोले देहायका न्यायाधीशहरूलाई देहाय बमोजिम काम गर्ने गरी तोकिएको न्याय परिषद्ले नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ को धारा ११० बमोजिम नेपाल सरकार समक्ष परामर्श दिएको छ :-

- क. राजश्व न्यायाधिकरण काठमाडौंको कानून सदस्य एवम् अध्यक्ष पदमा पुनरावेदन अदालत पाटनका न्यायाधीश श्री गोपाल पराजुली ।
- ख. राजश्व न्यायाधिकरण, विराटनगरको कानून सदस्य एवम् अध्यक्ष पदमा पुनरावेदन अदालत विराटनगरका न्यायाधीश श्री हरिबहादुर बस्नेत ।
- ग. राजश्व न्यायाधिकरण, पोखराको कानून सदस्य एवम् अध्यक्ष पदमा पुनरावेदन अदालत पोखराका न्यायाधीश श्री ओमप्रसाद सुवेदी ।
- घ. राजश्व न्यायाधिकरण, नेपालगञ्जको कानून सदस्य एवम् अध्यक्ष पदमा पुनरावेदन अदालत नेपालगञ्जका न्यायाधीश श्री शान्तिराज सुवेदी ।
- ङ. सैनिक विशेष अदालतको अध्यक्ष पदमा पुनरावेदन अदालत पाटनका न्यायाधीश श्री पुरुषोत्तमप्रसाद भण्डारी ।
- च. नगर विकास पुनरावेदन समितिको अध्यक्ष पदमा पुनरावेदन अदालत पाटनका न्यायाधीश श्री देवेन्द्रगोपाल श्रेष्ठ ।
- छ. सम्पत्ति शुद्धिकरण (मनी लाउन्डरिङ) निवारण ऐन, २०६४ अन्तर्गतको मुद्दा दायर गर्ने अदालत हाल गठित विशेष अदालत, काठमाण्डौलाई तोकिएको विशेष अदालत ऐन, २०५९ को दफा ३ बमोजिम नेपाल सरकार समक्ष परामर्श दिईएको छ ।

७.३.१० न्याय परिषद् ऐन, २०४७ को संशोधन विधेयक मस्यौदा प्रस्तुत

नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ ले न्यायपालिका सम्बन्धमा गरेको व्यवस्था एवम् संविधान बमोजिम जिल्ला न्यायाधीशका लागि लिइने लिखित परीक्षा सम्बन्धी कानूनी व्यवस्था समेतको लागि न्याय परिषद् ऐन, २०४७ र न्याय परिषद् (कार्यविधि) नियमावली, २०५६ मा समयानुकूल संशोधन गर्न संशोधन मस्यौदा तयार गरी न्याय परिषद् समक्ष पेश गर्न न्याय परिषद्का सदस्य श्री वासुदेवप्रसाद ढुङ्गानाको संयोजकत्वमा गठित पाँच सदस्यीय समितिको मिति २०६५।७।२५ को प्रतिवेदन सहितको संशोधन मस्यौदा बमोजिम जिल्ला न्यायाधीशको पदमा कानून व्यवसायीको तर्फबाट नियुक्त गर्ने प्रयोजनार्थ लिखित परीक्षा सञ्चालन गर्ने र न्यायाधीश उपर अवकाश पश्चात् भ्रष्टाचारको कसुरमा मुद्दा चलाउने सम्बन्धमा तथा तीन महिना भन्दा बढी अवधी न्यायाधीशलाई काजमा राख्नु पर्दा परिषद्को परामर्श लिनु पर्ने व्यवस्था थप गरी तयार पारिएको न्याय परिषद् (दोस्रो संशोधन) ऐन, २०६५ को विधेयक मस्यौदा व्यवस्थापिका संसदको चालु अधिवेशनमा पेश गर्न मिति २०६५।९।६ मा कानून तथा न्याय मन्त्रालयमा लेखि पठाइएको छ ।

७.३.११ न्यायाधीशहरूलाई निर्देशन

२०६५ साल भदौ ३१ गते सर्वोच्च अदालत बार एशोसिएशनद्वारा आयोजित छलफल कार्यक्रममा नेपाल बार एशोसिएशनका अध्यक्ष श्री विश्वकान्त मैनालीले “न्यायाधीशको जागिर भ्रष्टाचारको लाइसेन्स” भनी अभिव्यक्ति दिनु भएको भनी विभिन्न सञ्चार माध्यमबाट प्रकाशित र प्रसारित समाचार प्रति सांकेतिक रूपमा २०६५ साल असोज २ गतेका दिन दिनको १० बजे देखि १२ बजे सम्म न्यायाधीशहरू इजलास बाहिर बस्ने गरी पुनरावेदन अदालत पाटन र उपत्यका भित्रका जिल्ला अदालतका न्यायाधीशहरूबाट निर्णय गरी गरिएको कार्य सम्बन्धमा न्याय परिषद्को ध्यानाकर्षण भई उक्त काम कारवाहीका सम्बन्धमा आगामी दिनमा यस प्रकारको गतिविधि र कार्य नगर्न सम्बन्धित पक्षलाई सम्माननीय प्रधान न्यायाधीशज्यूबाट निर्देशन गर्न परामर्श दिएको छ ।

७.३.१२. उजुरीहरूको छानविन

विभिन्न तहका अदालतका न्यायाधीशहरूको अनुशासन, पदीय आचरण एवम् कार्यक्षमता समेतका सम्बन्धमा न्याय परिषद्मा पर्ने आएका उजुरीहरूको प्रारम्भिक छानविन अनुसन्धान गरी राय सहितको प्रतिवेदन न्याय परिषद् समक्ष पेश गर्न न्याय परिषद्का कानूनविद् सदस्य श्री मोतिकजी स्थापितलाई तोकिएकोमा सो सम्बन्धी कार्य निरन्तर भैरहेको छ ।

२०६५ साल असार मसान्तसम्म अधिल्ला आर्थिक वर्षका फछ्यौट हुन बांकी उजुरी थान ६० र यस आर्थिक वर्ष भित्र दर्ता भएका ३१ गरी कूल उजुरी लगत ९१ भएकोमा सो उजुरी उपर प्रारम्भिक छानविन हुँदा ३६ थान उजुरीहरुमा थप जाँचबुझ गर्न आवश्यक देखिन नआएको कानूनविद् सदस्यको प्रतिवेदन बमोजिम उक्त ३६ थान उजुरीहरु तामेलीमा राख्ने निर्णय भएको छ । बांकी ५५ थान उजुरीहरुको जाँचबुझ एवम् छानविन कार्य भै रहेको छ ।

७.३.१३. पुनरावेदन पत्र दर्ता

प्युठान जिल्ला अदालतका तत्कालीन जिल्ला न्यायाधीश श्री वीरेन्द्रकुमार कर्णले वादी नेपाल सरकार वि. प्रतिवादी जिउने कामी समेत भएको डाँका मुद्दामा रु २०,०००। रिसवत लिई न्याय परिषद् ऐन २०४७ को दफा ४.क को उपदफा (४) को खण्ड (क) बमोजिम भ्रष्टाचारजन्य कार्य गरेको अभियोगमा २०६२।६।२।१ मा निज विरुद्ध सोही ऐनको दफा ९.क बमोजिम पुनरावेदन अदालत तुल्सीपुरमा मुद्दा दायर गरीएकोमा पुनरावेदन अदालत तुल्सीपुरबाट मिति २०६५।१।१६ मा निजले सफाई पाउने ठहराई भएको फैसला कानूनी रूपमा त्रुटिपूर्ण भएको एवं सफाई दिन उल्लेख गरिएका आधार र कारण नै एक आपसमा बाभिएको देखिएकोले परिषदले आफूले गरेको न्यायिक जाँचबुझबाट देखिएका आधार र कारणको आधारमा समेत सर्वोच्च अदालतमा पुनरावेदन गर्नु पर्ने अवस्था देखिँदा पुनरावेदन गर्ने म्यादभित्रै निज जिल्ला न्यायाधीशको निलम्बन यथावत कायम राखी सर्वोच्च अदालतमा पुनरावेदन गरिएको छ ।

७.३.१४. अन्तरक्रिया कार्यक्रम

न्यायाधीश र न्याय सेवाका राजपत्राङ्कित अधिकृतहरुको क्षमता विकासको लागि केन्द्रीय एवम् क्षेत्रीय स्तरमा सेमिनार, गोष्ठी, सम्मेलन, अन्तरक्रिया, प्रशिक्षण एवम् अनुशिक्षण कार्यक्रम आयोजना गर्ने न्याय परिषद् र न्याय सेवा आयोगको निर्णय भएको छ ।

सोही अनुरूप न्यायाधीशहरुको आचार संहिताका सैद्धान्तिक एवम् व्यवहारिक पक्षका सम्बन्धमा सम्बद्ध सरोकारवालाहरु बीच सचेतना जागृत गर्ने उद्देश्यले न्यायाधीशहरुको आचार संहिता, २०६५ सम्बन्धी अनुशिक्षण कार्यक्रम पुनरावेदन अदालत हेटौँडाका मुख्य न्यायाधीश, न्यायाधीश र रजिष्ट्रारहरु र प्रादेशिक क्षेत्र भित्रका मकवानपुर, चितवन, बारा पर्सा र रौतहट जिल्लाका जिल्ला न्यायाधीश गरी ३० जनाको सहभागीतामा हेटौँडामा मिति २०६६।२।२२ र २३ मा दुई दिवसीय अनुशिक्षण कार्यक्रम आयोजना गरियो । हेटौँडामा आयोजित उक्त कार्यक्रमका प्रमुख अतिथि सर्वोच्च अदालतका माननीय न्यायाधीश श्री खिलराज रेग्मीले न्यायाधीशको आचार संहिता, २०६५: पालना, अनुगमन र चुनौती विषयक कार्यपत्र प्रस्तुत गर्नु भएको थियो भने पुनरावेदन अदालत हेटौँडाका माननीय मुख्य न्यायाधीश श्री केशरीराज पण्डितले न्यायाधीशको आचार संहिता: सैद्धान्तिक पक्ष र अन्तर्राष्ट्रिय अभ्यास विषयक कार्यपत्र र न्याय परिषद्का सचिव श्री प्रकाशकुमार ढुंगानाले आचार संहिताको व्यवहारिक पक्ष र उजुरी व्यवस्थापनमा न्याय परिषद्को भूमिका विषयक कार्यपत्र प्रस्तुत गर्नु भएको थियो ।

यसैक्रममा पश्चिमाञ्चल क्षेत्रका पुनरावेदन अदालत पोखरा, बाग्लुङ र बुटवलका मुख्य न्यायाधीश, न्यायाधीश र रजिष्ट्रारहरु र प्रादेशिक क्षेत्र भित्रका काशकी, तनहु, लमजुङ, स्यांजा, गोरखा, मनाङ, बाग्लुङ,पर्वत, मुस्ताङ्ग म्याग्दी, रुपन्देही, कपिलवस्तु, नवलपरासी, पाल्पा, गुल्मी र अर्घाखाँची जिल्लाका जिल्ला न्यायाधीश गरी ४० जनाको सहभागीतामा मिति २०६६।३।१२ र १३ गते पोखरामा न्यायाधीशको आचार संहिता विषयक दुई दिवसीय अनुशिक्षण कार्यक्रम आयोजना गरियो । पोखरामा आयोजित कार्यक्रमका प्रमुख अतिथि सर्वोच्च अदालतका माननीय न्यायाधीश श्री अनूपराज शर्माले न्यायाधीशको आचार संहिता: सैद्धान्तिक पक्ष र अन्तर्राष्ट्रिय अभ्यास विषयक कार्यपत्र प्रस्तुत गर्नु भएको थियो भने पुनरावेदन अदालत बुटवलका माननीय मुख्य न्यायाधीश श्री तर्कराज भट्टले न्यायाधीशको आचार संहिता, २०६५: पालना, अनुगमन र चुनौती विषयक कार्यपत्र पेश गर्नु भएको थियो । सोही कार्यक्रममा न्याय परिषद्का सचिव श्री प्रकाशकुमार ढुंगानाले आचार संहिताको व्यवहारिक पक्ष र उजुरी व्यवस्थापनमा न्याय परिषद्को भूमिका विषयक कार्यपत्र प्रस्तुत गर्नु भएको थियो ।

७.३.१५. समवेदना व्यक्त

न्याय परिषद्का पूर्व सदस्य श्री मुकुन्द रेग्मीको असामयिक निधन भएकोमा दिवंगत आत्माको चीर शान्तिको कामना गर्दै शोक सन्तप्त परिवारप्रति न्याय परिषद्ले हार्दिक समवेदना व्यक्त गरेको छ ।

७.३.१६. नेपाल बार एसोसिएसनसँग अन्तरक्रिया

विभिन्न तहका अदालतमा रिक्त रहेको न्यायाधीश पद पूर्ति गर्ने सम्बन्धमा प्राप्त व्यक्तिगत विवरणहरु (बायोडाटा) समेतको वारेमा न्याय परिषद्का माननीय सदस्य श्री मोतीकाजी स्थापित र श्री बासुदेवप्रसाद ढुङ्गानाले नेपाल बार

एशोसिएसनसँग परामर्श गर्ने भनी न्याय परिषद्ले दिएको अख्तियारी बमोजिम नेपाल बार एशोसिएसनसँग परामर्श छलफल एवम् अन्तरक्रिया सम्पन्न भएको छ ।

७.३.१७. समन्वय समितिको बैठक

समन्वय समितिका अध्यक्ष श्री मोतिकाजी स्थापितको अध्यक्षतामा संविधान बमोजिम न्यायाधीश हुन योग्यता पुगेको व्यक्तिहरुको सम्बन्धमा आवश्यक सूचना एवम् जानकारी संकलन गर्न समन्वय समितिको बैठक बसी आवश्यक कारवाही अगाडी बढाइएको छ ।

७.३.१८. न्यायाधीशलाई स्पष्टिकरण

पुनरावेदन तथा जिल्ला अदालतका न्यायाधीशहरुको पारिश्रमिक सुविधा तथा सेवाको अन्य शर्त सम्बन्धी ऐन, २०४८ को दफा २३ को उपदफा (२) र (४) विपरित पुनरावेदन अदालतको मुख्य न्यायाधीशको लिखित एवम् मौखिक स्वीकृती नलिइ विदामा बसेको कार्य न्याय परिषद् ऐन, २०४७ को दफा ४क. को उपदफा (३) को खण्ड (घ) बमोजिम विदा दिने अधिकारीबाट विदा स्वीकृत नगराई वा त्यस्तो अधिकारीसँग पूर्व अनुमति नलिई अदालतबाट अनुपस्थित हुने गरेको अवस्था विद्यमान भएको देखिदा न्याय परिषद् ऐन, २०४७ को दफा ४क. को उपदफा (३) बमोजिम आफ्नो पदीय कर्तव्यको इमान्दारीपूर्वक पालना नगरेको आरोपमा नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ को धारा १०९ को उपधारा (१०) को खण्ड (ग) बमोजिम न्यायाधीशलाई स्पष्टिकरण माग गरीएको छ ।

७.३.१९. सेवा अवधी जोडिएको

नेपाल न्याय सेवाको राजपत्राङ्कित तृतीय श्रेणी शाखा अधिकृत पदमा नियुक्ति भई निजामती सेवालार्इ अविचिछन्न राखी संविधान बमोजिम नेपाल न्याय सेवाको पदबाट जिल्ला न्यायाधीशमा नियुक्ति भई न्यायाधीश पदमा कार्यरतहरुको पुनरावेदन तथा जिल्ला अदालतका न्यायाधीशहरुको पारिश्रमिक सुविधा तथा सेवाका अन्य शर्त सम्बन्धी ऐन, २०४८ को दफा २८ बमोजिम सरकारी सेवाबाट न्यायाधीशको पदमा नियुक्त भई अवकाश प्राप्त गर्ने न्यायाधीशको सरकारी सेवा पनि जोडी निवृत्तभरण पाउने कानूनी व्यवस्था भएबाट निजामती सेवाबाट न्यायाधीश पदमा नियुक्त हुनेका हकमा म्याद भित्र निवेदन परी त्यस्तो सेवा अवधि निजामती सेवा नियमावली, २०५० को नियम १२३ को उपनियम (१) को खण्ड (ख) को प्रयोजनको लागि निजामती सेवाको नेपाल न्याय सेवाको पदमा उक्त नोकरी अवधि जोडि अविचिछन्नता प्रदान गरिएको छ ।

७.३.२०. न्यायाधीशको अवकाश, राजिनामा र निधन

यस आर्थिक वर्षमा देहाय बमोजिमका न्यायाधीशहरुले अवकाश प्राप्त गर्नु भएको छ :-

१. श्री केदारप्रसाद गिरी, प्रधान न्यायाधीश, सर्वोच्च अदालत
२. श्री गोविन्द प्रसाद पराजुली, मुख्य न्यायाधीश, पुनरावेदन अदालत
३. श्री मोहनप्रकाश सिटौला, मुख्य न्यायाधीश, पुनरावेदन अदालत
४. श्री कामानन्द प्रसाद देव, न्यायाधीश, पुनरावेदन अदालत
५. श्री विनोदप्रसाद हुङ्गेल, न्यायाधीश, पुनरावेदन अदालत (राजिनामा)
६. श्री उद्धवप्रसाद बास्कोटा, न्यायाधीश, पुनरावेदन अदालत
७. श्री जगन्नाथ पाठक, न्यायाधीश, पुनरावेदन अदालत
८. श्री भीमेन्द्र बहादुर कार्की, न्यायाधीश, पुनरावेदन अदालत
९. श्री कृष्णप्रसाद बस्याल, न्यायाधीश, पुनरावेदन अदालत (राजिनामा)
१०. श्री राघवललाल वैद्य, न्यायाधीश, पुनरावेदन अदालत (राजिनामा)
११. श्री शम्भु बहादुर कार्की, पुनरावेदन अदालत
१२. श्री लिलाप्रसाद गौतम, न्यायाधीश, जिल्ला अदालत (निधन)
१२. श्री देवराज श्रेष्ठ, न्यायाधीश, जिल्ला अदालत ।

७.३.२१. न्यायाधीशको सम्पत्ती विवरण अद्यावधिक

न्याय परिषद्ले न्यायाधीशहरुको पदमा नियुक्त भएको व्यक्तिले आफ्नो र आफ्नो परिवारका सदस्यको नाममा भएको चल, अचल सम्पत्तिको स्थिति र सो को स्रोत समेत खुलाईएको सम्पत्ती विवरण अद्यावधिक गरीएको छ ।

७.४. न्याय सेवा आयोग

७.४.१ संरचना

नेपाल न्याय सेवाका राजपत्राङ्कित अधिकृतहरूको नियुक्ति, सरुवा, बढुवा तथा विभागीय सजाय समेतको सिफारिस गर्नका लागि नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ को धारा ११४ ले न्याय सेवा आयोगको व्यवस्था गरेको छ । प्रधान न्यायाधीशको अध्यक्षता रहने यस आयोगमा न्याय मन्त्री, सर्वोच्च अदालतका वरिष्ठतम न्यायाधीश, लोक सेवा आयोगका अध्यक्ष र महान्यायाधिवक्ता सदस्य रहने संवैधानिक प्रावधान छ । न्याय सेवा आयोगको यस आर्थिक वर्षमा कायम रहेका पदाधिकारीहरूको नामावली देहाय बमोजिम छ ।

न्याय सेवा आयोगका पदाधिकारीहरू

सम्माननीय प्रधान न्यायाधीश श्री मीनबहादुर रायमाझी	अध्यक्ष
सम्माननीय प्रधान न्यायाधीश श्री केदारप्रसाद गिरी (२०६६।१।२१ सम्म).....	अध्यक्ष
माननीय न्याय मन्त्री श्री प्रेमबहादुर सिंह	सदस्य
माननीय न्याय मन्त्री श्री देवप्रसाद गुरुङ (२०६६।२।१० सम्म).....	सदस्य
माननीय न्यायाधीश श्री अनूपराज शर्मा	सदस्य
माननीय अध्यक्ष श्री तिर्थमान शाक्य, लोक सेवा आयोग (२०६५।१।२।१९ सम्म).....	सदस्य
माननीय महान्यायाधिवक्ता डा.श्री भरतबहादुर कार्की	सदस्य
माननीय महान्यायाधिवक्ता श्री राघवलाल वैद्य (२०६६।३।११ सम्म).....	सदस्य

७.४.२ काम, कर्तव्य तथा अधिकार

न्याय सेवा आयोगले सरकारी सेवामा बहाल नरहेका व्यक्तिलाई न्याय सेवाको राजपत्राङ्कित पदमा नयाँ भर्नाद्वारा स्थायी नियुक्ति गर्न र न्याय सेवाको राजपत्र अनंकित पदबाट राजपत्राङ्कित पदमा बढुवा गर्न बाहेक नेपाल न्याय सेवाका राजपत्राङ्कित अधिकृतहरूको नियुक्ति, सरुवा, बढुवा तथा विभागीय सजायको सिफारिस गर्ने कार्य गर्दछ । यस क्रममा आयोगले राजपत्राङ्कित द्वितीय र प्रथम श्रेणीका अधिकृतहरूको कार्यसम्पादन मूल्याङ्कनको आधारमा बढुवा सिफारिस गर्ने, आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षा सञ्चालन गर्ने तथा सो का लागि पाठ्यक्रम तर्जुमा गर्ने लगायतका कार्य समेत गर्दछ । न्याय सेवा आयोगको कार्यक्षेत्र अन्तर्गत पर्ने नेपाल न्याय सेवाका तीनै समूहका राजपत्राङ्कित अधिकृतहरूको विवरण परिशिष्ट - ८७ मा दिइएको छ ।

७.४.३ काम कारवाहीको विवरण

न्याय सेवा आयोगले नेपाल न्याय सेवाका राजपत्राङ्कित अधिकृतहरूको वैयक्तिक तथा सेवा सम्बन्धी सम्पूर्ण विवरणहरू राख्ने गर्दछ । आर्थिक वर्ष २०६५/६६ मा न्याय सेवा आयोगको अनौपचारिक रूपमा पटक पटक छलफल भए पनि औपचारिक रूपमा जम्मा १० वटा बैठक बस्यो । बैठकका मुख्य निर्णयहरू देहाय बमोजिम उल्लेख गरिएका छन्:-

क) विशिष्ट श्रेणीको नायव महान्यायाधिवक्ता र सचिव पदमा नियुक्ति

महान्यायाधिवक्ताको कार्यालयको नेपाल न्याय सेवाको राजपत्राङ्कित विशिष्ट श्रेणीको नायव महान्यायाधिवक्ता पद चारमा नेपाल न्याय सेवा तीनै समूहका राजपत्राङ्कित प्रथम श्रेणीका पदमा निजामती सेवा ऐन, २०४९ को दफा २१ को उपदफा (१) को खण्ड (ख) को देहाय (४) बमोजिम पाँच वर्ष सेवा अवधि पुरा गरेका संभाव्य उम्मेदवार मध्येबाट सोही ऐनको दफा १९ को उपदफा (२) को खण्ड (ख) बमोजिम कार्यसम्पादन, जेष्ठता, कार्यकुशलताको आधारमा राजपत्राङ्कित प्रथम श्रेणीका अधिकृतहरू श्री पुष्पराज कोइराला, श्री टिकाबहादुर हमाल, श्री कुमार चुडाल र श्री सूर्यप्रसाद कोइरालालाई महान्यायाधिवक्ताको कार्यालयको नायव महान्यायाधिवक्ताको पदमा र प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद् कार्यालयको नेपाल न्याय सेवाको राजपत्राङ्कित विशिष्ट श्रेणीको सचिव पदमा प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद् कार्यालयको रा.प. प्रथम श्रेणीका सह सचिव श्री प्रमोद कुमार कार्कीलाई बढुवा तथा पदस्थापन गर्न नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ को धारा ११४ र न्याय सेवा आयोग ऐन, २०४८ को दफा ३ बमोजिम नेपाल सरकार समक्ष सिफारिस गरिएको छ ।

ख) न्याय सेवाका राजपत्राङ्कित अधिकृतहरूको बढुवा

यस आर्थिक वर्षमा नेपाल न्याय सेवाका विभिन्न समूहमा रिक्त रहेका पदमा निजामती सेवा ऐन, २०४९ को दफा ७ बमोजिम प्रतिशत निर्धारण भई कार्य क्षमताको मूल्याङ्कनका आधारमा बढुवाद्वारा पदपूर्ति गर्ने कार्य सम्पन्न भयो । कार्य क्षमताको मूल्याङ्कनद्वारा कानून समूह राजपत्राङ्कित प्रथम श्रेणीको सह-सचिव वा सो सरहको पदमा ३ जना, सरकारी वकील समूह राजपत्राङ्कित प्रथम श्रेणीको सह-सचिव वा सो सरहको पदमा ३ जना, न्याय समूह राजपत्राङ्कित द्वितीय श्रेणीको उप-सचिव वा सो सरहको पदमा १७ जना, कानून समूह राजपत्राङ्कित द्वितीय श्रेणीको उप-सचिव वा सो सरहको पदमा ५ जना तथा सरकारी वकील समूहको राजपत्राङ्कित द्वितीय श्रेणीको उप-सचिव वा सो सरहको पदमा ५ जना अधिकृतहरूको बढुवा नामावली प्रकाशन, बढुवा नामावली प्रकाशन उपरको पुनरावलोकनको उजुरीमा कारवाही र पदस्थापन समेत भएको छ ।

निजामती सेवा ऐन, २०४९को दफा २४घ१ बमोजिमको विशेष पदबाट कार्यसम्पादन तथा अनुभवको मूल्याङ्कनबाट बढुवाको समायोजनद्वारा गरिने बढुवा समायोजनमा सिफारिस भएका नेपाल न्याय सेवा, न्याय समुह, राजपत्राङ्कित तृतीय श्रेणी, शाखा अधिकृत पदमा ५ जना, कानून समुह, राजपत्राङ्कित तृतीय श्रेणी शाखा अधिकृत पदमा १ जना र सरकारी वकील समुह, राजपत्राङ्कित तृतीय श्रेणी शाखा अधिकृत पदमा १ जनालाई बढुवा समायोजन पदस्थापन गर्न नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ को धारा ११४ र न्याय सेवा आयोग ऐन, २०४८ को दफा ३ बमोजिम नेपाल सरकार समक्ष सिफारिस गरिएको छ ।

ग) लिखित परीक्षा र अन्तरवार्ता:

आन्तरिक प्रतियोगितात्मक लिखित परीक्षाद्वारा पूर्ति गर्नुपर्ने राजपत्राङ्कित प्रथम तथा द्वितीय श्रेणीका पदहरूमा लोकसेवा आयोगसँग समन्वय गरी लिखित परीक्षा लोक सेवा आयोगले र अन्तर्वार्ता यस आयोगले लिने गरी व्यवस्था मिलाइएको थियो । सोही अनुसार यस अधिको आर्थिक वर्षमा लिखित परीक्षा सञ्चालन भई यस आर्थिक वर्षमा लिइएको अन्तरवार्ताबाट सफल भएकाहरू न्याय समूहका राजपत्राङ्कित प्रथम श्रेणीको सह-सचिव वा सो सरहको १ पद र द्वितीय श्रेणीको उप-सचिव वा सो सरहको २ पद, कानून समूहको राजपत्राङ्कित प्रथम श्रेणीको सह-सचिव वा सो सरहको १ पद र द्वितीय श्रेणीको उप-सचिव वा सो सरहको १ पद तथा सरकारी वकील समूहका राजपत्राङ्कित द्वितीय श्रेणीको उप-सचिव वा सो सरहको २ पदमा बढुवा पदस्थाना भएको छ ।

यसै गरी सरकारी वकिल समूहका राजपत्राङ्कित प्रथम श्रेणीको सह-सचिव वा सो सरहको १ पद र न्याय समूहका राजपत्राङ्कित द्वितीय श्रेणीको उप-सचिव वा सो सरहको ५ पद, कानून समूहको राजपत्राङ्कित द्वितीय श्रेणीको उप-सचिव वा सो सरहको २ पद र सरकारी वकिल समूहको राजपत्राङ्कित द्वितीय श्रेणीको उप-सचिव वा सो सरहको १ पद मा आन्तरिक प्रतियोगितात्मक लिखित परीक्षाको नतिजा प्रकाशन भई २०६६।४।२५ गते अन्तरवार्ता लिने गरी सूचना प्रकाशित भएको छ ।

घ) कार्य सम्पादन मूल्याङ्कन सम्बन्धी परामर्श

नेपाल न्याय सेवा सरकारी वकील समूहका विशिष्ट श्रेणीमा कायम मुकायम मुकरर सरकारी वकीलहरू र पाँच वर्ष सेवा अवधि पुगेका रा.प. प्रथम श्रेणीका सरकारी वकीलहरूको कार्य सम्पादन मूल्याङ्कन गर्न/गराउन कानूनी जटिलता देखिएको भन्ने सम्बन्धमा नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ को धारा १३५ को उपधारा (६) मा महान्यायाधिवक्ताले आफ्नो काम कर्तव्य र अधिकार तोकिएको शर्तका अधिनमा रही प्रयोग र पालना गर्ने गरी मातहतका अधिकृतलाई सुम्पन सक्ने संवैधानिक व्यवस्था रहेको छ । सरकारी वकिल सम्बन्धी नियमावली, २०५५ को नियम ८ मा सबै सरकारी वकिलहरू, महान्यायाधिवक्ताको प्रशासकीय रेखदेख, नियन्त्रण र निर्देशनमा रहनेछन् र नियम ३८ मा महान्यायाधिवक्ताले सरकारी वकिलको प्रशासनको रेखदेख सञ्चालन नियन्त्रण गर्न आवश्यक निर्देशन दिन सक्ने छन् र आफ्नै पूर्ण उत्तरदायित्वमा आफ्नो अधिकार मध्ये सबै वा केही अधिकार आफूमुनीका कर्मचारीद्वारा प्रयोग गर्न पाउने गरी प्रत्यायोजन गर्न सक्नेछ भन्ने संवैधानिक एवम् कानूनी व्यवस्था रहेको छ । निजामती सेवा नियमावलीको कार्यसम्पादन मूल्याङ्कन सम्बन्धी तोकिएको व्यवस्थालाई हेर्दा सुपरिवेक्षक एवम् पुनरावलोकनको तहबाट कर्मचारीको सम्पादित कामको विवरणमा सम्पादित कामको समग्र परिणाम, लागत, समय र गुणलाई ध्यान दिनु पर्ने हुँदा प्रशासनिक रेखदेख, नियन्त्रण र निर्देशन गर्न पाउने अधिकारी नै सुपरिवेक्षक एवम् पुनरावलोकनकर्ता हुन सक्ने मान्यता राखेको देखिन्छ । आफ्नै पूर्ण उत्तरदायित्वमा आफ्नो अधिकार प्रत्यायोजन गर्ने अधिकारीले प्रत्यायोजित अधिकार बहन गर्ने अधिकारी माथी पूर्ण नियन्त्रण, रेखदेख, निरीक्षण, समन्वय, सुपरीवेक्षण समेत गर्न सक्ने हुँदा निजामती सेवा नियमावलीमा विशिष्ट श्रेणीको पदाधिकारीको पदमा कायम मुकायम भएको अवस्थामा कार्यसम्पादन मूल्याङ्कन गर्न जे उल्लेख भएतापनि नेपाल न्याय सेवा सरकारी वकिल समूहमा कार्यरत राजपत्राङ्कित विशिष्ट श्रेणीमा कायम मुकायम हुने सरकारी वकीलहरू तथा पाँच वर्ष सेवा अवधि पुगी राजपत्राङ्कित विशिष्ट श्रेणीको पदमा बढुवाका लागि संभाव्य उम्मेदवार भएकाहरूको कार्यसम्पादनको मूल्याङ्कन गर्न सुपरिवेक्षक एवम् पुनरावलोकनकर्ता सेवा समूह तथा कार्यप्रकृतिको आधारमा महान्यायाधिवक्ताबाट गराउनु बढी व्यवहारिक एवम् तर्कसंगत हुने व्यहोराको परामर्श न्याय सेवा आयोग ऐन, २०४८ को दफा ६ बमोजिम महान्यायाधिवक्ताको कार्यालयलाई दिइएको छ ।

ङ) ऋण असुली न्यायाधीकरणमा तोकिएको

बैंक तथा वित्तीय संस्थाको ऋण असुली ऐन, २०५८ को दफा ४ बमोजिम गठन हुने ऋण असुली न्यायाधिकरणको कानून सदस्यमा सोही ऐनको दफा ६ बमोजिम योग्यता पुगेका कानून तथा न्याय मन्त्रालयका कानून अधिकृत श्री गोकुलप्रसाद बुर्लाकोटीलाई नियुक्त गर्न न्याय सेवा आयोगले नेपाल सरकार समक्ष सिफारिस गरेको छ ।

च) सरुवा एवम् काज

नेपाल न्याय सेवाका विभिन्न समूह र श्रेणीका अधिकृतहरूलाई तत् तत् समूह र श्रेणी अन्तर्गतको पदमा सरुवा गर्न न्याय सेवा आयोगले नेपाल सरकार समक्ष सिफारिस गरेको छ । यस आर्थिक वर्ष भित्र नेपाल न्याय सेवाका विभिन्न समूह र श्रेणीको पदमा देहायका संख्याका अधिकृतहरूलाई सरुवा गर्न सिफारिस गरिएको छ :-

- राजपत्राङ्कित विशिष्ट श्रेणीका २ जना ।
- न्याय समूह, राजपत्राङ्कित प्रथम श्रेणीका ११ जना ।
- न्याय समूह, राजपत्राङ्कित द्वितीय श्रेणीका ३३ जना ।
- न्याय समूह, राजपत्राङ्कित तृतीय श्रेणीका ५४ जना ।
- कानून समूह, राजपत्राङ्कित प्रथम श्रेणीका ३ जना ।
- कानून समूह, राजपत्राङ्कित द्वितीय श्रेणीका १४ जना ।
- कानून समूह, राजपत्राङ्कित तृतीय श्रेणीका ९ जना ।
- सरकारी वकिल समूह, राजपत्राङ्कित प्रथम श्रेणीका २० जना ।
- सरकारी वकील समूह, राजपत्राङ्कित द्वितीय श्रेणीका ६६ जना ।
- सरकारी वकील समूह, राजपत्राङ्कित तृतीय श्रेणीका ८६ जना ।

यसैगरी नेपाल न्याय सेवा न्याय, कानून र सरकारी वकील समूहका राजपत्राङ्कित द्वितीय श्रेणीका २७ जना अधिकृतहरूलाई व्यवस्थापिका संसद सचिवालयमा संविधान सभाका समितिमा कार्य सम्पादन गर्न काज खटाउने सिफारिस समेत गरेको छ ।

छ) नियुक्ति

लोक सेवा आयोगबाट सञ्चालन भएको नेपाल न्याय सेवा न्याय समूह रा.प. द्वितीय श्रेणी (खुला) उप सचिव वा सो सरहको पद-१ (एक) र सरकारी वकिल समूह रा.प. द्वितीय श्रेणी (खुला) उप सचिव वा सो सरहको पद-१ मा लिखित परिक्षाबाट सफल भएकाहरूलाई र कानून तथा न्याय मन्त्रालयबाट बढुवा नियुक्ति एवम् पदस्थापनाको लागि सिफारिस भई आएका नेपाल न्याय सेवा सरकारी वकील समूह रा.प. तृतीय श्रेणी शाखा अधिकृत वा सो सरहको पद-२ (दुई) मा नियुक्ति एवम् पदस्थापन गर्न नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ को धारा ११४ र न्याय सेवा आयोग ऐन, २०४८ को दफा ३ बमोजिम न्याय सेवा आयोगले नेपाल सरकार समक्ष सिफारिस गरिएको छ ।

ज) विभागीय कारवाही

निजामती सेवा (दोस्रो संशोधन) ऐन, २०४९ को दफा ६१(१)(छ) बमोजिम विदा स्वीकृत नगराई लगातार ९० दिन सम्म आफ्नो कार्यालयमा अनुपस्थित रहेको आरोपमा भविष्यमा सरकारी सेवाको निमित्त अयोग्य नठहरिने गरी निजामती सेवा (दोस्रो संशोधन) ऐन, २०४९ को दफा ६२ को उपदफा (१) बमोजिम देहायका राजपत्राङ्कित अधिकृतहरूलाई विभागीय कारवाही गर्न नायब महान्यायाधिवक्ता समक्ष नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ को धारा ११४ र न्याय सेवा आयोग ऐन, २०४८ को दफा ३ बमोजिम सिफारिस गरिएको छ ।

(क) श्री जनकबहादुर अधिकारी, जिल्ला न्यायाधिवक्ता, जिल्ला सरकारी वकील कार्यालय, स्याङ्जा

(ख) श्री महेन्द्र भण्डारी, जिल्ला न्यायाधिवक्ता, जिल्ला सरकारी वकील कार्यालय, धनकुटा

यसैगरी नेपाल न्याय सेवाका राजपत्राङ्कित अधिकृतहरूको सम्बन्धमा विभागीय कारवाही समेत गर्नका लागि भनी विभिन्न निकायबाट प्राप्त हुन आएका एवम् व्यक्तिहरूबाट पर्न आएका उजुरी, गुनासा, टिकाटिप्पणीका सम्बन्धमा अनुसन्धान गरी आवश्यक कार्यार्थ निजामती सेवा ऐन, २०४९ को दफा ६२ बमोजिमको विभागीय सजाय दिने अधिकारी समक्ष पठाइएको छ ।

झ) प्रतिशत निर्धारण गर्ने सुत्र (फर्मुला) निर्धारण

निजामती सेवा (दोस्रो संशोधन) ऐन, २०४९ को दफा ७ अनुसार नेपाल न्याय सेवा अन्तर्गत राजपत्राङ्कित प्रथम र द्वितीय श्रेणीका पदमा पदपूर्ति गर्दा कार्यक्षमताको मूल्याङ्कनद्वारा ६०%, आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षा द्वारा २०%, खुल्ला प्रतियोगिता द्वारा १०% र समायोजन द्वारा १०% का लागि पदसंख्या (प्रतिशत) निर्धारण गर्ने सुत्र (फर्मुला) निर्धारण गरी सोही बमोजिम प्रतिशत निर्धारण गरी पदपूर्ति गर्ने व्यवस्था गरिएको छ ।

७.५ न्याय परिषद् सचिवालय

न्याय परिषद् तथा न्याय सेवा आयोगको प्रशासकीय निकाय/कार्यालयको रूपमा न्याय परिषद् सचिवालय रहेको छ । प्रशासनिक सुगमताको दृष्टिले यस सचिवालयलाई न्याय परिषद् र न्याय सेवा आयोगको संयुक्त सचिवालय बनाईएको छ । यो परिषद् र आयोगको कार्यकारी अङ्ग हो । सचिवालयको प्रशासकीय प्रमुखको रूपमा न्याय परिषद्का सचिव रहने व्यवस्था छ । यो सचिवालय रामशाह पथ स्थित सर्वोच्च अदालतको एनेक्स भवनमा रहेको छ । हाल यस सचिवालयमा १

जना सचिव, १ जना सह-सचिव, २ जना उप-सचिव, ३ जना शाखा अधिकृत लगायत जम्मा २१ जना (करार सेवा समेत) कर्मचारी कार्यरत छन् ।

सचिवालयले नेपालका सबै न्यायाधीशहरु तथा नेपाल न्याय सेवाका राजपत्राङ्कित अधिकृतहरुको सेवा सम्बन्धी सम्पूर्ण विवरण अद्यावधिक रूपमा राखेको छ । सचिवालयले न्याय परिषद् ऐन, २०४७ को दफा ३ बमोजिम विभिन्न तहको न्यायाधीशको पदमा नियुक्त हुन योग्यता पुग्ने व्यक्तिको अभिलेख तयार गर्ने कार्य पनि गरिरहेको छ । सचिवालयले न्यायाधीशहरु विरुद्ध परेका उजुरीहरुको प्रारम्भिक जाँचबुझ गर्ने, थप जाँचबुझ गर्नको लागि समिति गठन भएमा सचिवालयको सेवा उपलब्ध गराउने, न्याय सेवाका राजपत्राङ्कित अधिकृतहरुको विरुद्ध उजुरीका सम्बन्धमा परमर्श दिने, सोधपुछ गर्ने, बहुवा सम्बन्धी काम गर्ने तथा नियुक्तिका लागि आवश्यक सूचना र तथ्याङ्कहरु उपलब्ध गराउने कार्य गर्दछ । विद्यमान कानूनले न्याय परिषद् तथा न्याय सेवा आयोगलाई न्यायाधीश तथा नेपाल न्याय सेवाका राजपत्राङ्कित अधिकृत कर्मचारीहरुको वैयक्तिक सूचना स्रोत केन्द्रका रूपमा लिएको छ ।

यस सचिवालयले न्यायाधीशहरु तथा नेपाल न्याय सेवाका राजपत्राङ्कित अधिकृतहरुको क्षमता विकासका लागि गोष्ठी, सेमिनार, अन्तरक्रिया, पुर्नताजगीका कार्यक्रमहरु सञ्चालन गर्ने तथा न्याय र कानून सम्बन्धी समसामयिक विषयमा अध्ययन अनुसन्धानको कार्य समेत गर्ने गर्दछ । सचिवालयबाट नव नियुक्त सम्माननीय प्रधान न्यायाधीश श्री मीनबहादुर रायमाझी को स्वागत र संविधान बमोजिम उमेरको हदबाट अवकाश हुनु भएका निवर्तमान सम्माननीय प्रधान न्यायाधीश श्री केदारप्रसाद गिरीको विदाईको कार्यक्रम आयोजना गरिएको छ ।

यस आर्थिक वर्षमा यस सचिवालयका सचिव एवम् अन्य अधिकृतहरु न्याय कानूनका सुधारसँग सम्बन्धित विविध विषयका विभिन्न समितिमा रही कार्य गर्नु भयो । सचिव श्री प्रकाशकुमार ढुङ्गाना न्यायाधीशहरुको आचार संहिता मस्यौदा समिति, संघीय अदालत सम्बन्धी अध्ययन समितिको सदस्य सचिवको रूपमा कार्यरत रहनु भयो । वहाँ Conflict Mitigation Programme कार्यक्रम अर्न्तगत फ्रान्सको Strasbourg मा हुने शैक्षिक भ्रमण कार्यक्रममा मनोनयन हुनु भएको छ ।

सह सचिव श्री नहकुल सुवेदी सर्वोच्च अदालतका माननीय न्यायाधीश श्री कल्याण श्रेष्ठको संयोजकत्वमा गठित न्यायपालीकाको रणनीतिक योजना तर्जुमा कार्यदल तथा न्यायपालिकाको मानव संशाधन विकास समितिका सदस्यको रूपमा कार्य गर्नुभयो । उक्त समितिले आफ्नो प्रतिवेदन सम्माननीय प्रधान न्यायाधीशज्यू समक्ष पेश गरिसकेको छ । यसैगरी प्रशासनिक प्रशिक्षण प्रतिष्ठानद्वारा सञ्चालित प्रशिक्षक प्रशिक्षण कार्यक्रममा उप-सचिव श्री उमेशप्रसाद लुइटेल् सहभागी हुनु भयो भने न्यायिक प्रतिष्ठानबाट आयोजित प्रशिक्षक प्रशिक्षण कार्यक्रममा शाखा अधिकृत द्वय श्री मनोज के.सी. र श्री रमेशप्रसाद रिजाल सहभागी हुनु भएको थियो

७.६. वित्तीय विवरण एवम् भौतिक अवस्था

आर्थिक वर्ष २०६५।०६६ मा न्याय परिषद् सचिवालयको नाममा जम्मा रु. ७९,२३,०००।- विनियोजन भएको थियो । सो मध्ये चालु खर्च तर्फ रु. ७४,३३,०००।- र पूँजीगत खर्च तर्फ रु. ४,९०,०००।- विनियोजन भएको थियो । उक्त विनियोजित रकम मध्ये साधारणतर्फ रु. ७३,०९,४१७।७४ खर्च भै रु. १,२३,५८२।०६ बाँकी रहेको र पूँजीगततर्फ रु. ४,६९,६१२।- खर्च भै बाँकी रहेको रु. १८८।- नेपाल सरकारको खातामा फिर्ता भएको छ ।

न्याय परिषद् सचिवालयको आफ्नो कुनै जग्गा एवम् भवन नभएको र सम्माननीय प्रधान न्यायाधीश न्याय परिषद्को पदेन अध्यक्ष रहने हुँदा न्याय परिषद् सचिवालय स्थापनाकाल देखि नै सर्वोच्च अदालत परिसर भित्र अवस्थित छ । हाल सर्वोच्च अदालत, एनेक्स भवनको तेस्रो र चौथो तल्लामा न्याय परिषद् सचिवालयको प्रशासन शाखा, अभिलेख शाखा, लेखा शाखा, भण्डार शाखा, कार्यक्रम कक्ष, सदस्य १, सचिव १, सह सचिव १, उप सचिव २ र शाखा अधिकृत ३ को कार्यकक्ष रहेको छ भने सोही भवनको पहिलो तल्लामा सदस्य १ एवम् न्याय परिषद् र न्याय सेवा आयोगको बैठक कक्ष रहेको छ । यस सचिवालयमा चालु अवस्थामा हलुका सवारी साधन ५, मोटर साईकल ३, कम्प्युटर १३, प्रिन्टर ५, ल्यापटप १, मल्टिमिडिया प्रोजेक्टर १, फोटो कपि मेशिन २, फ्याक्स मेशिन १ छन् । टेबुल, मेच लगायत अन्य फर्निचरहरु आवश्यकता अनुसारको छ ।

७.७. वेरुजु शुन्य

विगत आर्थिक वर्षदेखि न्याय परिषद् सचिवालयमा वेरुजु शुन्य रहेको, वेरुजु शुन्य गरे गराएमा सचिव वा प्रशासकीय प्रमुखलाई धन्यवाद दिने व्यवस्था अनुरूप नेपाल सरकार वेरुजु फछ्यौट मूल्याङ्कन र अनुगमन समितिबाट यस सचिवालयका सचिवलाई धन्यवाद ज्ञापन भई आएको छ । यस सचिवालयबाट पनि वेरुजु शुन्य गराउन योगदान पुऱ्याएका सम्बन्धित कर्मचारीलाई पुरस्कार समेत प्रदान गरिएको थियो ।

परिच्छेद-८

सर्वोच्च अदालतबाट प्रतिपादन भएका नयाँ नजीरहरूको विवरण

नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ को धारा ११६ ले मुद्दा मामिलाको रोहमा अदालतले दिएको आदेश वा निर्णयको सबैले पालन गर्नुपर्ने र सर्वोच्च अदालतले गरेको कानूनको व्याख्या वा प्रतिपादन गरेको कानूनी सिद्धान्त नेपाल सरकार तथा सबै अड्डा अदालतहरूले मान्नुपर्ने संबैधानिक व्यवस्था गरेको छ ।

संविधानको धारा ११७(२) को खण्ड (ग) वमोजिम सर्वोच्च अदालतले आफ्नो वार्षिक प्रतिवेदनमा अन्य कुराहरूको अतिरिक्त सर्वोच्च अदालतबाट प्रतिपादन भएका नयाँ नजीरहरूको विवरण खुलाउनु पर्ने व्यवस्था गरेकोमा सर्वोच्च अदालतबाट भएका महत्वपूर्ण फैसला तथा प्रतिपादन भएका नजीरहरू सबै सरोकारवालाहरू र आम जनसाधारणको जानकारीका निमित्त सर्वोच्च अदालतका आवधिक प्रकाशन “नेपाल कानून पत्रिका” र “सर्वोच्च अदालतबाट प्रतिपादित महत्वपूर्ण नजीरहरू” मा प्रकाशन हुने गरेको परिप्रेक्ष्यमा यहाँ पुनरावृत्ति गरिएको छैन । उल्लेखित प्रकाशनहरू सर्वोच्च अदालतबाट उपलब्ध हुन सक्ने व्यवस्था मिलाइएको छ ।

परिच्छेद-९ समस्या र सुभाव

कानूनी राज्यको अवधारणालाई आत्मसात गर्दै स्वतन्त्र र संक्षम न्यायपालिकाको स्थापना र विकास मार्फत स्वच्छ एवं निष्पक्ष न्याय सम्पादनबाट मात्रै लोकतान्त्रिक मूल्य मान्यताको संरक्षण र संवर्द्धन हुन सक्दछ । यसै कुरालाई आत्मसात गर्दै हरेक लोकतान्त्रिक मुलुकहरूमा स्वतन्त्र र संक्षम न्यायपालिकाको स्थापना गरी न्यायिक काम कारवाही सम्पादन हुने गरेको पाईन्छ । सोही अनुरूप नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ ले पनि नेपालको न्याय सम्बन्धी अधिकार संविधान र अन्य कानून तथा न्यायका मान्य सिद्धान्त अनुसार अदालत तथा न्यायिक निकायहरूबाट प्रयोग गरिने कुराको प्रत्याभूति गर्दै न्याय प्रशासनको सम्पूर्ण जिम्मेवारी न्यायपालिकालाई सुम्पेको छ । नेपालको न्यायपालिकाले स्वतन्त्र न्यायपालिका सम्बन्धी अवधारणा र मूल्य मान्यतालाई अनुशरण गरी संविधान, कानून तथा न्यायका मान्य सिद्धान्तप्रति प्रतिवद्ध रही आफ्नो कार्य सम्पादन गर्दै आएको छ । त्यस्तै स्वतन्त्र, संक्षम, कम खर्चिलो, छिटो छरितो, प्रभावकारी तथा जनताको सहज पहुँचयुक्त र जनअस्थामा आधारित न्यायप्रणाली मार्फत मानव अधिकारको संरक्षण एवं कानूनको शासनलाई प्रवर्द्धन गर्दै सबैको निम्ति न्याय सुनिश्चित हुने खालको न्यायपालिकाको विकास गर्ने परिकल्पना गरिएको छ ।

राजनैतिक तथा सामाजिक परिवर्तन एवं आम नागरिकका चाहना र अपेक्षालाई मध्यनजर गर्दै आफ्नो जिम्मेवारीलाई अझ बढी दक्षतापूर्वक निर्वाह गर्न न्यायपालिकाका तर्फबाट धेरै प्रयासहरू भएका छन् । यसका बावजूद न्याय सम्पादनमा लाग्ने गरेको समय, खर्च र न्यायको सर्वसुलभता लगायतका विषयलाई लिएर समय समयमा केही सरोकारहरू अभिव्यक्त हुने गरेका छन् । न्यायपालिकाबाट प्रदान हुने सेवा अझ पनि जनताले अपेक्षा गरे अनुरूप कम खर्चिलो, छिटोछरितो र सहज पहुँचयुक्त हुन सकेको छैन भन्ने भनाईहरू पनि सुनिने गरेका छन् । नागरिकका तर्फबाट उठ्ने गरेका सान्दर्भिक सरोकारहरूलाई न्यायपालिकाले गम्भीर रूपमा आत्मबोध पनि गरेको छ । राजनैतिक तथा सामाजिक परिवर्तन एवं आम नागरिकका इच्छा आकांक्षालाई सम्बोधन हुने गरी न्यायपालिकाका कामकारवाहीहरूलाई समय सापेक्ष बनाउदै योजनावद्ध तवरबाट कार्यान्वयन गर्न आवश्यक छ भन्ने कुरालाई स्वीकार गरी न्यायपालिकाबाट रणनीतिक योजनाको निर्माण गरी प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयनको प्रयास हुदै आएको छ । यसरी न्यायपालिकाबाट समय सापेक्ष सुधारका प्रयासहरू हुँदाहुँदै पनि यसका सरोकारवालाहरू बीचको सहकार्य, समन्वय र समझदारीको कमीका कारण न्यायिक सुधारका प्रयासहरूमा कहिलेकाही समस्या सिर्जना हुने गरेको पनि देखिएको छ ।

नेपालको योजनावद्ध विकासमा न्यायपालिकाको सुधार र विकास कार्यक्रमले खासै प्राथमिकता पाउन सकेको छैन । न्यायपालिकालाई परम्परागत संस्थाको रूपमा हेर्ने र न्याय सम्पादन गर्ने कार्यलाई अनुत्पादक क्रियाकलापको रूपमा लिने सरकारी सौँच र प्रवृत्तिमा उल्लेख्य परिवर्तनको आभाष अहिलेसम्म मिल्न सकेको छैन । यही पुरातन एवं परम्परागत दृष्टिकोणका कारण राष्ट्रिय योजना र विकासको मूल धारबाट न्यायपालिका बाहिर रहनु परेको तथ्य वास्तविक यथार्थता हो । यसले गर्दा नै न्यायपालिका आफ्नो संगठनात्मक विकास, प्रभावकारी सेवा प्रवाह लगायत सुधारका मूलभूत पक्षहरूमा पछाडि पर्नु अस्वभाविक होइन । राज्यका अन्य अंगहरूको समन्वय र सहयोग विना न्यायपालिका एकलैको प्रयासबाट मात्र नागरिकको न्याय प्रतिको आकांक्षा परिपूर्ति गर्न संभव छैन । उल्लिखित यथार्थताको पृष्ठभूमिमा सबैको सहयोग, समन्वय र सदाशयताको अपेक्षा सहित न्यायपालिकाले आफ्नो लागि आफैले योजना तर्जुमा गरी सुधारका योजनावद्ध कार्यक्रमहरू लागू गर्ने दृढता प्रकट गर्दै आर्थिक वर्ष २०६१/०६२ देखि न्यायपालिकाको प्रथम पञ्चवर्षीय रणनीतिक योजना ल्याएको थियो । उक्त रणनीतिक योजनाको समाप्तिसँगै परिवर्तित सन्दर्भलाई सम्बोधन गर्दै आगामी पाँच वर्षको लागि न्यायपालिकाको दोस्रो पञ्चवर्षीय रणनीतिक योजना (२०६६/६७- २०७०/७१) तर्जुमा गरी मिति २०६६/०४/०१ देखि कार्यान्वयनमा ल्याईएको छ ।

न्यायपालिकाले भोग्नु परिरहेका विभिन्न आन्तरिक र बाह्य समस्याहरूका सम्बन्धमा समेत व्यापक रूपमा विश्लेषण गर्दै तर्जुमा गरिएको दोस्रो पञ्चवर्षीय रणनीतिक योजनाले प्रथम पञ्चवर्षीय योजनाको समीक्षा गर्नुका साथै सरोकारवालाहरूको धारणा र सुभाव समेत ग्रहण गरेको थियो । यस योजनाले सम्भावित जोखिम तथा न्यूनीकरणका उपायहरू समेत पहिचान गरेको छ । योजनाको प्रभावकारी कार्यान्वयन र स्वामित्वबोधका लागि सर्वोच्च अदालत, पुनरावेदन अदालत, जिल्ला अदालत, अन्य अदालत तथा न्यायाधिकरण समेतले वार्षिक कार्यान्वयन योजना निर्माण गरी लागू गर्नुपर्ने उल्लेख गरिएको छ । यस योजनामा न्यायपालिकाको सुधार र समग्र विकासको लागि अवलम्बन गरिनुपर्ने रणनीतिक उपायहरूको पहिचान तथा प्रक्षेपण गरिएको छ । त्यस्तै योजना कार्यान्वयन गर्न आवश्यक पर्ने आर्थिक एवं अन्य स्रोत र साधनको पनि यकिन गरिएको छ । न्यायपालिकाका विद्यमान समस्याहरू समाधानका लागि रणनीतिक योजनाको प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्न नेपाल सरकार, दातृ निकायहरू लगायत सरोकारवालाहरूको सकारात्मक र सक्रिय सहयोगको अपेक्षा गरिएको छ ।

संवैधानिक व्यवस्था र नेपालको न्यायपालिकाले परिकल्पना गरे अनुरूपको न्याय प्रणालीको स्थापना र विकास गर्ने दिशामा न्यायपालिकाको सामुन्ने थुप्रै चुनौतीहरू पनि रहेका छन् । वार्षिक रूपमा प्रकाशन हुने न्यायपालिकाको वार्षिक प्रतिवेदन तथा न्यायपालिकाको पञ्चवर्षीय रणनीतिक योजनामा पनि यसले सामना गर्नु परिरहेका चुनौती र समाधानका लागि सुभावहरू समेत प्रस्तुत भएकै छन् । तथापि नीति निर्माण र विकास योजना तर्जुमाको चरणमा ती चुनौती र प्रस्तुत

सुभाबहरु मध्ये ज्यादै कम विषयले मात्र स्थान पाउन सकेको देखिएको छ । शक्ति पृथकीकरणको अवधारणा अनुसार बल, धन र विधायन (Power, Purse & Legislation) यी तिनै विषयमा प्रभावकारी पहुँच र नियन्त्रण नरहने न्यायपालिकाले वस्तुतः धेरै वर्षदेखि उस्तै किसिमका समस्याहरुको सामना गर्दै सहयोगको अपेक्षासाथ प्रतिवेदनहरुमा सुभाबहरु प्रस्तुत गरिरहेको छ । त्यसैले यस वर्ष पनि कतिपय तिनै र उस्तै समस्याहरुको पुनर्लेखनका साथै वर्तमान संक्रमणकालिन अवस्थामा न्यायपालिकाका थप चुनौती र समस्याहरुलाई समेत सम्बन्धित सबै पक्षबाट गम्भीरतापूर्वक मनन भई तिनको समाधानका लागि आ-आफ्नो क्षेत्रबाट इमान्दारीपूर्ण प्रतिबद्धता, सहयोग, समन्वय तथा सहकार्य हुनेछ, भन्ने अपेक्षा गर्दै ती चुनौती, समस्या, सरोकार र सुभाबहरुलाई बुँदागते रूपमा निम्नानुसार उल्लेख गरिएको छ:-

- ❖ लोकतान्त्रिक मूल्य र मान्यताको स्थापना र विकासका लागि संवैधानिक सर्वोच्चता, कानूनको शासन र सुशासन अपरिहार्य रहन्छ । न्यायपालिकाको चासो, चिन्ता र सरोकार पनि तिनै मूल्य र मान्यताको संरक्षण, सम्बर्द्धन र विकासमा केन्द्रित छ । यसका लागि स्वतन्त्र र सक्षम न्यायपालिकाको उपस्थिति अनिवार्य शर्तकै रूपमा रहन्छ ।
- ❖ न्यायपालिकाको स्वतन्त्रताको सवाल अहिले प्रमुख चुनौतीको रूपमा रहेको छ । कुनै पनि किसिमको हस्तक्षेपबाट न्यायपालिकालाई मुक्त राखी सेवाग्राहीलाई निष्पक्ष न्यायको सुनिश्चितता गर्ने/गराउने दिशामा सबै प्रतिवद्ध हुनै पर्दछ । यसका लागि लोकतन्त्रको संरक्षण, विधिको शासन, मानव अधिकार र पूर्ण प्रेस स्वतन्त्रताको रक्षाको लागि संविधानवादको आधारभूत पक्षका रूपमा रहेको स्वतन्त्र न्यायपालिकाको अवधारणालाई मूर्त रूप दिनु अपरिहार्य छ ।
- ❖ संविधान सभाबाट नेपालका लागि भावी संविधान निर्माण भईरहेको परिप्रेक्ष्यमा कानूनी शासन र मानव अधिकारको संरक्षण र प्रवर्द्धनका लागि स्वतन्त्र, सक्षम एव उत्तरदायी न्यायपालिकाको सुनिश्चितता गरिनु पर्दछ ।
- ❖ विधायिकाले कानून बनाउने, कार्यपालिकाले कार्यान्वयन गर्ने तथा न्यायपालिकाले त्यसको व्याख्या वा वैधानिकता परीक्षण गर्ने त्रुटीपूर्ण कामको पुनरावलोकन गर्ने कार्य शक्तिपृथकीकरण र सन्तुलनको सिद्धान्त र स्वतन्त्र न्यायालय सम्बन्धमा विश्वव्यापी रूपमा अंगीकार गरिएको मान्यता हो । उल्लिखित आधारभूत सिद्धान्तलाई विश्वका प्रायः सबै मुलुकले अंगीकार गरेको पाईन्छ । त्यस्तै कार्यकारिणीबाट हुन सक्ने नागरिकका मौलिक हक तथा मानव अधिकारको हनन विरुद्ध अदालतबाट प्रभावकारी सुनुवाइ र उपचार हुनु पर्ने विषय पनि आधारभूत सिद्धान्तकै रूपमा रही आएको सन्दर्भमा उल्लिखित सिद्धान्त र मान्यताको सुनिश्चितताका लागि पनि न्यायपालिकाको स्वतन्त्रताको प्रत्याभूति गरिनु पर्दछ ।
- ❖ न्यायपालिकाबाट न्याय सम्पादनको कार्य मार्फत लोकतान्त्रिक मूल्य मान्यताको संरक्षण र प्रवर्द्धन, सामाजिक मूल्य मान्यताको परिवर्तन वा परिमार्जन, नागरिकका मौलिक हक अधिकारको संरक्षण र सम्बर्द्धन आदि क्षेत्रमा थुप्रै उल्लेखनीय कार्यहरु भएका छन् । न्यायपालिकाबाट भएका सकारात्मक कार्यहरुवारेमा आमरूपमा प्रभावकारी ढंगबाट सूचना संप्रेषण हुन सकेको छैन तर कहीले काही हुने गरेका सानातिना कमीकमजोरीहरुका वारेमा आवश्यकता भन्दा बढी चर्चा परिचर्चा वा टिकाटिप्पणी हुने गरेको छ । न्यायपालिकाले सूचना प्रविधिको प्रयोग मार्फत आफ्ना काम कारवाहीहरुलाई पारदर्शी बनाउने वा आमनागरिकसम्म संप्रेषण गर्ने प्रयास गरेको भएपनि त्यो पर्याप्त नरहेको सन्दर्भमा यसका लागि न्यायका सरोकारवालाहरुको सकारात्मक सहयोग एंव संवेदनशीलता र विशेष गरी संचार जगतको प्रभावकारी भूमिका अपरिहार्य छ । तसर्थ न्यायपालिका त्यस प्रकारको भूमिका र सहयोगको अपेक्षा गर्दछ ।
- ❖ शक्ति पृथकीकरणको सिद्धान्त र व्यवहार, न्यायपालिकाको स्वतन्त्रताको विश्वव्यापी मान्यता र विश्वका लोकतान्त्रिक मुलुकहरुको अभ्यास समेतबाट पनि स्वतन्त्र, सक्षम तथा उत्तरदायी न्यायपालिकाको स्थापना र विकासबाट मात्रै कानूनको शासन, मानव अधिकारको प्रवर्द्धन तथा दिगो विकास र संवृद्धि प्राप्त गर्न सकिन्छ भन्ने कुरा स्थापित मान्यता नै रहेको सन्दर्भमा स्वतन्त्र, सक्षम तथा उत्तरदायी न्यायपालिकाको स्थापना र विकास अपरिहार्य छ ।
- ❖ न्यायिक स्वायत्तता स्वतन्त्र न्यायपालिकाको आधारभूत पक्ष रहेकोले न्यायपालिकालाई प्रशासनिक, कार्यविधिगत (आफ्नो कार्यविधि व्यवस्थित गर्न नियम बनाउन पाउने) तथा आर्थिक स्वायत्तता दिने सम्बन्धमा स्पष्ट नीति निर्माण गर्नु आवश्यक छ ।
- ❖ न्याय प्रशासन क्षेत्रमा समय सापेक्ष कानूनहरुको निर्माण हुन नसकी अहिले पनि परम्परागत, जटिल र अव्यवहारिक कानून एवं कार्यविधिको आधारमा न्याय सम्पादनको कार्य गर्नुपर्ने बाध्यताका कारण न्याय निरुपणमा अपेक्षित प्रभावकारिता आउन सकेको छैन । तसर्थ समय सापेक्ष रूपमा न्याय प्रशासन सम्बन्धी कानूनको निर्माण र परिमार्जन विधायिकाको प्राथमिकता सूचीमा पर्नु पर्ने अपरिहार्यता छ ।
- ❖ देशको विकास प्राथमिकता भित्र न्यायपालिकाको विकास समाहित नभएसम्म न्यायपालिकाको समग्र विकास सम्भव नभएकोले राष्ट्रिय योजनामा न्यायपालिकाको रणनीतिक योजनामा प्रक्षेपण गरिएका विकास कार्यक्रमलाई पनि मूलप्रवाहिकरण गरिनु पर्दछ ।
- ❖ न्यायपालिकाको समग्र विकासको लागि तर्जुमा गरिएको रणनीतिक योजनाको प्रभावकारी कार्यान्वयनको लागि आवश्यक पर्ने स्रोत र साधन सरकारका तर्फबाट प्राथमिकतापूर्वक उपलब्ध हुनु आवश्यक छ ।

- ❖ सर्वोच्च अदालत र मातहत अदालतहरूमा दरबन्दी बमोजिमका न्यायाधीशहरू तथा अन्य प्रशासकीय र प्राविधिक पदहरूमा समयमै पदपूर्ति नभई आवश्यक जनशक्तिको आपूर्ति हुन नसकेका कारण अदालतको कार्य सम्पादनमा कठिनाई पर्न गई छिटो छरितो न्याय सम्पादनमा बाधा उत्पन्न हुन गएकोले सम्बन्धित निकायबाट यथासमयमा पदपूर्ति तर्फ कारवाही हुनुपर्ने आवश्यकता छ ।
- ❖ हालै निजामती कर्मचारीहरूलाई लक्षित गरी ल्याईएको स्वेच्छक अवकाशबाट न्यायपालिकाका प्रशासनिक तहमा कार्य गर्ने कर्मचारीहरू ठूलो संख्यामा सेवा निवृत्त भएको हुँदा न्याय सम्पादनको दैनिक कार्यमा ठूलो समस्या सृजना हुन गएकोले यसको विकल्पतर्फ सम्बन्धित निकायले तुरुन्तै सोच्नु पर्ने देखिएको छ ।
- ❖ विश्वव्यापीकरणले न्यायको क्षेत्रमा पनि थुप्रै चुनौतीहरू ल्याएको छ । तसर्थ विश्वव्यापीकरण, न्यायको क्षेत्रमा विकसित नवीनतम् अवधारणा र राज्यको भूमिका वा क्रियाकलापमा आएको परिवर्तन समेतको परिप्रेक्ष्यमा प्रभावकारी रूपमा कार्य गर्न सक्षम हुने गरी न्यायिक जनशक्तिको क्षमता विकास गर्नु अपरिहार्य छ । यस कार्यका लागि सम्बन्धित निकाय र सरोकारवालाहरूको सहयोग आवश्यक छ ।
- ❖ न्यायपालिकामा सिमित स्रोत, साधनको उपलब्धता तथा आवश्यक भौतिक पूर्वाधारको अभावका कारण अदालतहरूमा नवीनतम् प्रविधिको विकास र विस्तार गरी सेवा प्रवाहमा गुणस्तरीयता ल्याउन कठिनाई रहेकोले यसका लागि सम्बन्धित निकाय र सरोकारवालाहरूको सहयोग आवश्यक छ ।
- ❖ न्यायमा सहज पहुँचको सुनिश्चितता न्यायपालिकाको एक्लो प्रयासले मात्र सम्भव छैन तसर्थ राज्यले त्यसको सुनिश्चितता हुने गरी उपयुक्त नीतिको अख्तियार गर्नु त्यतिकै अपरिहार्य छ ।
- ❖ संविधानले मुद्दा मामिलाको रोहमा अदालतले दिएको आदेश वा निर्णय नेपाल सरकार लगायत सबैले पालना गर्नु पर्ने दायित्व निर्धारण गरेको भएपनि सरकार विरुद्ध अदालतबाट जारी भएका अधिकांश आदेश वा निर्णयहरूको कार्यान्वयन हुन सकेको छैन । अदालतको आदेश वा निर्णयहरूको प्रभावकारी कार्यान्वयनमा नेपाल सरकार तथा अन्य सम्बन्धित निकायहरूको सहयोग, सक्रियता र सकारात्मक सोच विना अदालतको एक्लो प्रयासले मात्रै सम्भव छैन । तसर्थ यसका लागि सबैको सहयोगको अपेक्षा छ ।
- ❖ विश्वविद्यालयहरूमा प्रमाणपत्र तहको कानून विषयको अध्ययन/अध्यापन गर्ने गराउने कार्य नहुनाले कानून सम्बन्धी सैद्धान्तिक र व्यवहारिक अध्ययन विना नै अदालतको मध्यम स्तरीय जनशक्ति न्याय सम्पादनको कार्यमा क्रियाशील रहनुपर्ने बाध्यता हुँदा सम्बन्धित निकायहरूले यस बारेमा आवश्यक कदम चाल्नु पर्ने अपरिहार्यता छ ।
- ❖ संक्रमणकालीन परिस्थितिका कारण उत्पन्न अस्थिरता र असुरक्षाबाट न्यायपालिका समेत प्रभावित रहेकोले सुरक्षा संवेदनशीलतालाई विशेष योजनाका साथ संबोधन गर्नुपर्ने आवश्यकता देखिएको छ ।
- ❖ स्थानीय निकाय लामो समयदेखि प्रतिनिधि विहीन अवस्थामा रहेकोले अदालतबाट स्थलगत रूपमा गर्नुपर्ने म्याद तामेल, फेसला कार्यान्वयन लगायतका अन्य कार्यमा स्थानीय पदाधिकारीको अभावका कारण कानूनतः उल्लेखित काम कारवाही सम्पन्न गर्न बाधा उत्पन्न हुने गरेकोले यसको निराकरणका लागि तत्काल आवश्यक पहल हुनु पर्ने देखिएको छ ।

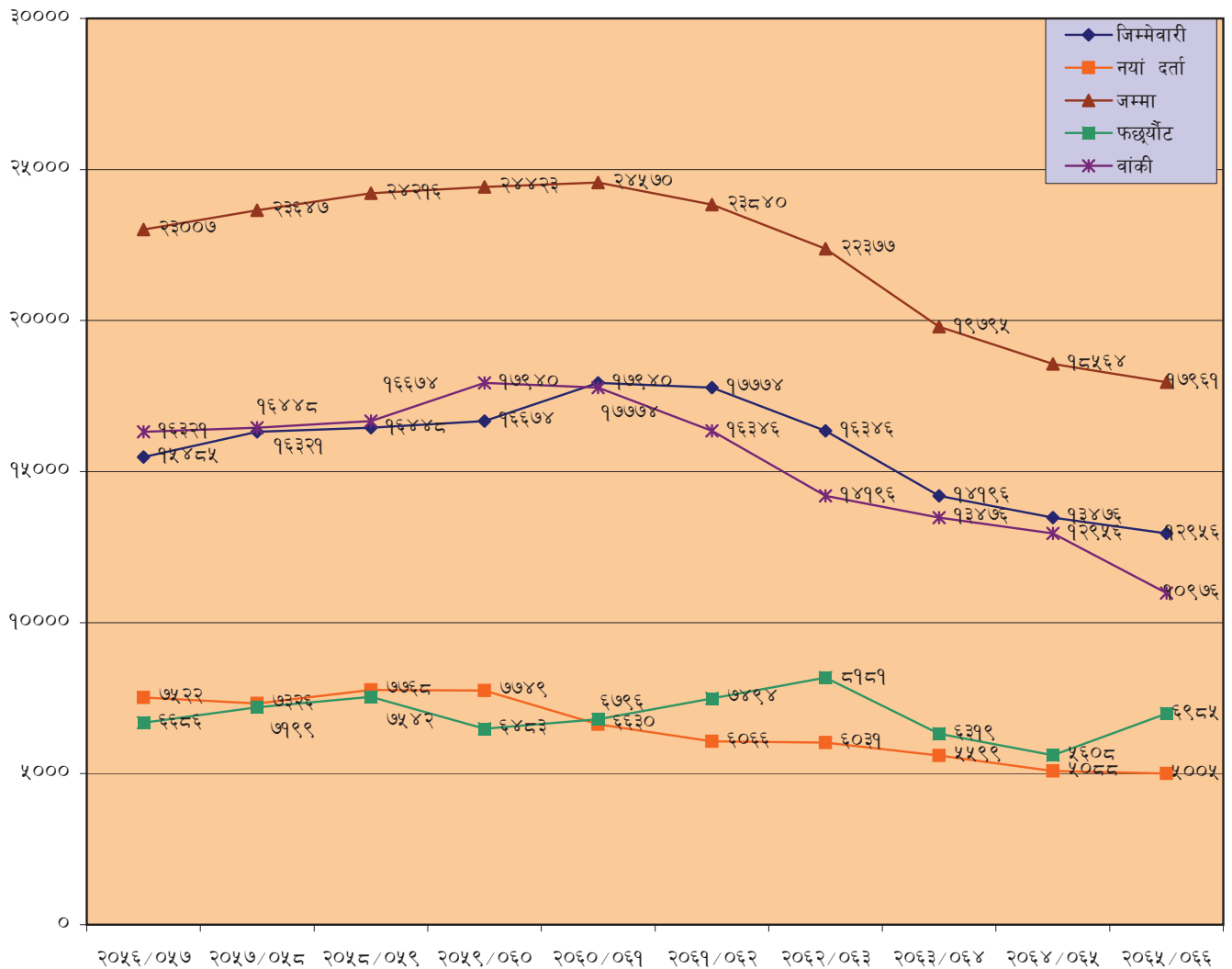
न्यायपालिकाका उल्लिखित चुनौती, समस्या, सरोकार र सुझावका सम्बन्धमा सम्बन्धित निकाय तथा सरोकारवालाबाट उचित विचार विमर्श, छलफल र विश्लेषण हुने नै छ । विश्वमा अति कम राष्ट्रहरूले मात्रै अवलम्बन गरेको जनविवाचित संविधान सभाद्वारा आफ्नो देशको संविधान निर्माण गर्ने अवसर हामीले पाएका छौं । न्यायपालिकाको स्वतन्त्रताको प्रत्याभूति र सम्मानबाट मात्रै न्यायालयले जुनसुकै अवस्थामा पनि नागरिक स्वतन्त्रता र मौलिक हक अधिकारहरूको संरक्षण र लोकतान्त्रिक मूल्य मान्यताको प्रवर्द्धन गर्न सक्दछ । न्यायिक स्वतन्त्रता संविधानवादको अभिन्न अवयव हो, नयाँ संविधान निर्माणको सन्दर्भमा यसलाई संस्थागत गर्ने सुवर्ण अवसरको रूपमा लिईनु पर्दछ । तसर्थ संविधान निर्माणको यस महान अवसरमा आवश्यक संवेदनशीलता र दूरदृष्टिता रहनु आवश्यक एवं अपरिहार्य छ । न्यायिक स्वतन्त्रताको सुनिश्चितता मार्फत न्याय सम्पादनको कार्यलाई निष्पक्ष, प्रभावकारी एवं गतिशील बनाउन सरकार, संविधान सभा, राजनीतिक दल, आमसञ्चार जगत, वार, सरकारी वकील, न्यायका उपभोक्ता, कानूनका विद्यार्थी, नागरिक समाज, न्याय प्रति सरोकार राख्ने आम नागरिक एवं न्यायपालिकाको सुधारका लागि क्रियाशील राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय सरकारी एवं गैर सरकारी संस्थाहरूको सहयोग, सहकार्य र समझदारीका साथै न्यायिक कार्यमा क्रियाशील न्यायाधीश तथा कर्मचारी समेतबाट सकारात्मक भूमिका निर्वाह हुनेछ भन्ने सर्वोच्च अदालत अपेक्षा राख्दछ ।

धन्यवाद !

सर्वोच्च अदालतको १० वर्षको तुलनात्मक कार्य बोझ र कार्य सम्पादन तालिका

आ.व.	जिम्मेवारी	नयाँ दर्ता	जम्मा	फछ्यौट	वांकी
२०५६/०५७	१५४८५	७५२२	२३००७	६६८६	१६३२१
२०५७/०५८	१६३२१	७३२६	२३६४७	७१९९	१६४४८
२०५८/०५९	१६४४८	७७६८	२४२१६	७५४२	१६६७४
२०५९/०६०	१६६७४	७७४९	२४४२३	६४८३	१७९४०
२०६०/०६१	१७९४०	६६३०	२४५७०	६७९६	१७७७४
२०६१/०६२	१७७७४	६०६६	२३८४०	७४९४	१६३४६
२०६२/०६३	१६३४६	६०३१	२२३७७	८१८१	१४१९६
२०६३/०६४	१४१९६	५५९९	१९७९५	६३१९	१३४७६
२०६४/०६५	१३४७६	५०८८	१८५६४	५६०८	१२९५६
२०६५/०६६	१२९५६	५००५	१७९६१	६९८५	१०९७६

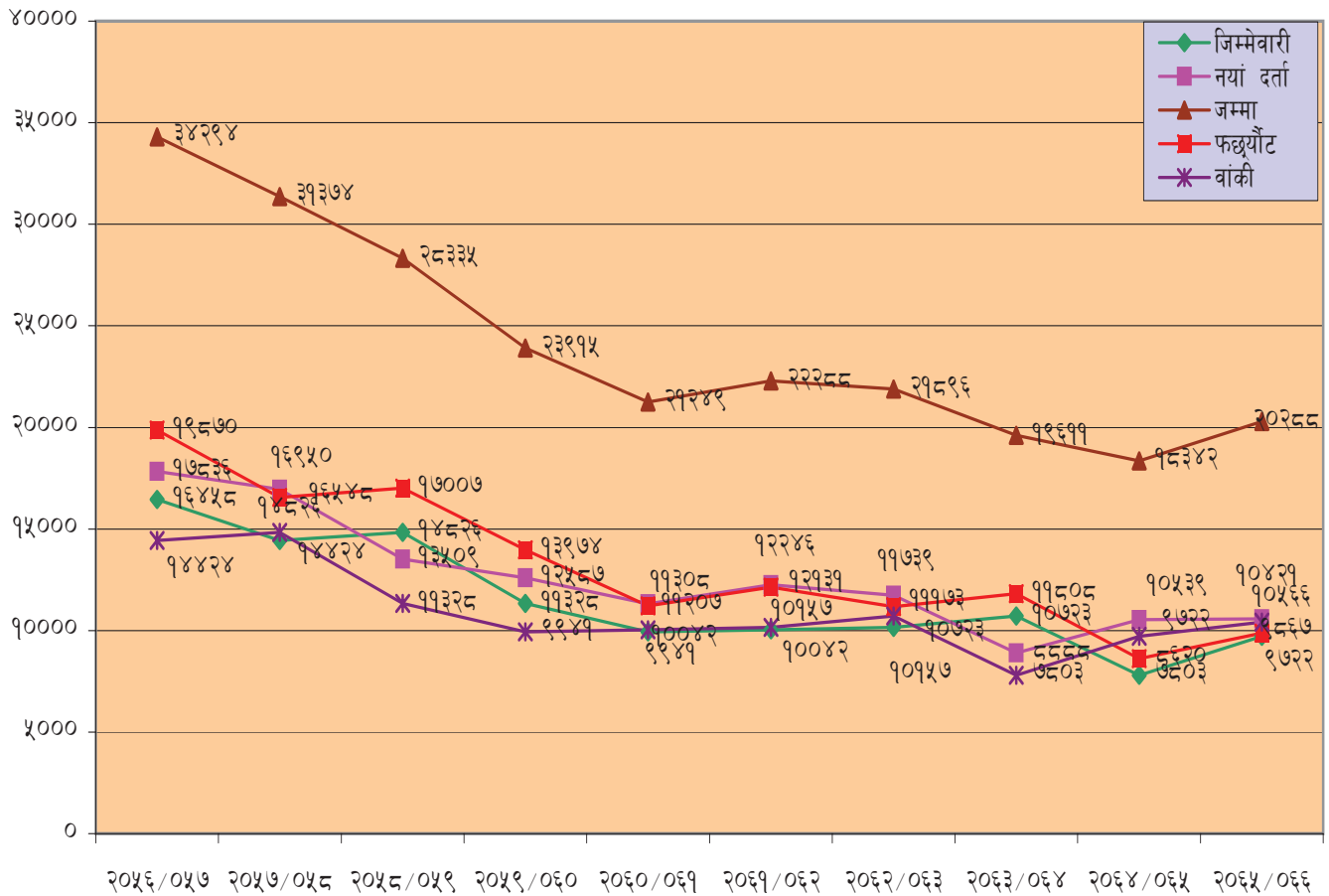
सर्वोच्च अदालतको १० वर्षको तुलनात्मक कार्य बोझ र कार्य सम्पादन सूचक

पुनरावेदन अदालतहरूको १० वर्षको तुलनात्मक कार्य बोझ र कार्य सम्पादन तालिका

आ.व.	जिम्मेवारी	नयां दर्ता	जम्मा	फछ्यौट	वांकी
२०५६/०५७	१६४५८	१७८३६	३४२९४	१९८७०	१४४२४
२०५७/०५८	१४४२४	१६९५०	३१३७४	१६५४८	१४८२६
२०५८/०५९	१४८२६	१३५०९	२८३३५	१७००७	११३२८
२०५९/०६०	११३२८	१२५८७	२३९१५	१३९७४	९९४१
२०६०/०६१	९९४१	११३०८	२१२४९	११२०७	१००४२
२०६१/०६२	१००४२	१२२४६	२२२८८	१२१३१	१०१५७
२०६२/०६३	१०१५७	११७३९	२१८९६	१११७३	१०७२३
२०६३/०६४	१०७२३	८८८८	१९६११	११८०८	७८०३
२०६४/०६५	७८०३	१०५३९	१८३४२	८६२०	९७२२
२०६५/०६६	९७२२	१०५६६	२०२८८	९८६७	१०४२१

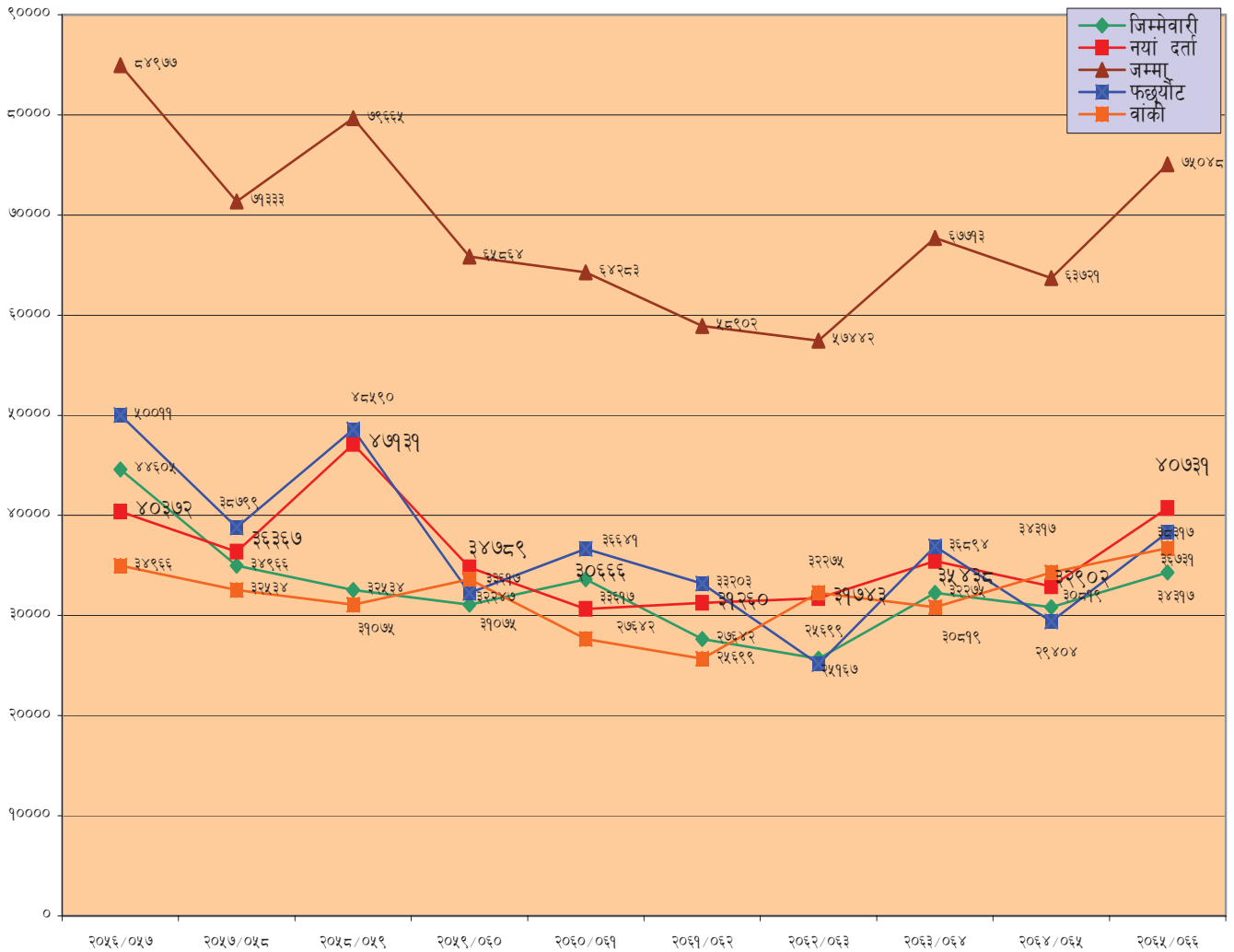
पुनरावेदन अदालतहरूको १० वर्षको तुलनात्मक कार्य बोझ र कार्य सम्पादन सूचक

जिल्ला अदालतहरूको १० वर्षको तूलनात्मक कार्य बोझ र कार्य सम्पादन तालिका

आ.व.	जिम्मेवारी	नयां दर्ता	जम्मा	फछ्यौट	वांकी
२०५६/०५७	४४६०५	४०३७२	८४९७७	५००११	३४९६६
२०५७/०५८	३४९६६	३६३६७	७१३३३	३८७९९	३२५३४
२०५८/०५९	३२५३४	४७१३१	७९६६५	४८५९०	३१०७५
२०५९/०६०	३१०७५	३४७८९	६५८६४	३२२४७	३३६१७
२०६०/०६१	३३६१७	३०६६६	६४२८३	३६६४१	२७६४२
२०६१/०६२	२७६४२	३१२६०	५८९०२	३३२०३	२५६९९
२०६२/०६३	२५६९९	३१७४३	५७४४२	२५१६७	३२२७५
२०६३/०६४	३२२७५	३५४३८	६७७१३	३६८९४	३०८१९
२०६४/०६५	३०८१९	३२९०२	६३७२१	२९४०४	३४३१७
२०६५/०६६	३४३१७	४०७३१	७५०४८	३८३१७	३६७३१

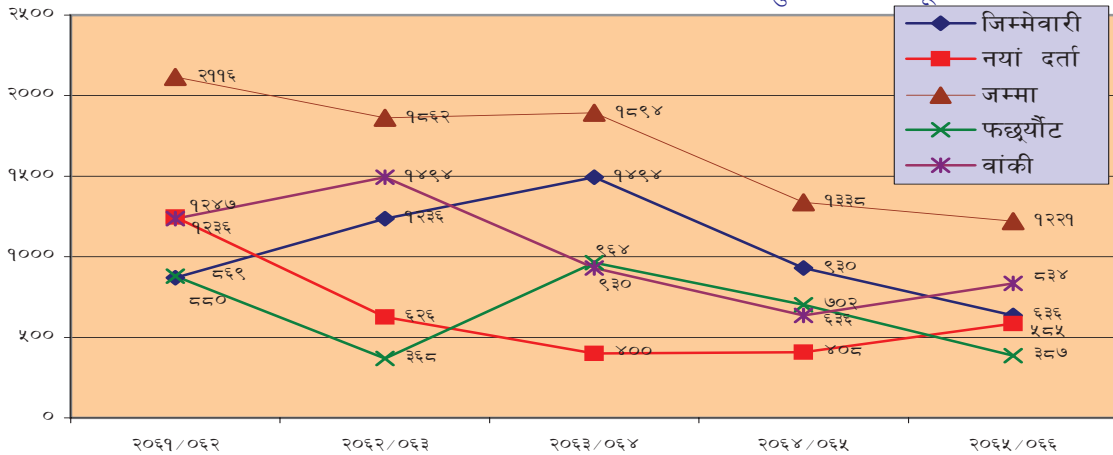
जिल्ला अदालतको १० वर्षको कार्य बोझ र कार्य सम्पादन सूचक

आ.व.	जिम्मेवारी	नयां दर्ता	जम्मा	फछ्यौट	वांकी
२०६१/०६२	७३९	१३७७	२११६	८८०	१२३६
२०६२/०६३	१२३६	६२६	१८६२	३६८	१४९४
२०६३/०६४	१४९४	४००	१८९४	९६४	९३०
२०६४/०६५	९३०	४०८	१३३८	७०२	६३६
२०६५/०६६	६३६	५८५	१२२१	३८७	८३४

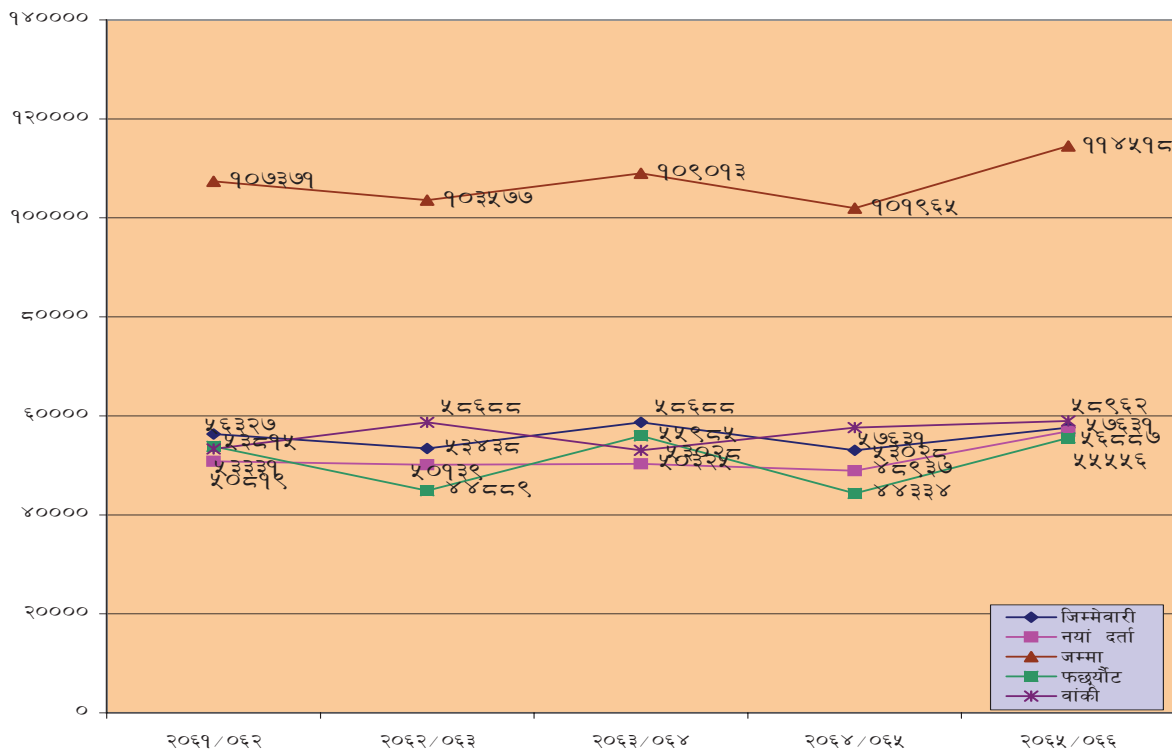
अन्य अदालत तथा न्यायाधिकरणहरूको पांच वर्षको तुलनात्मक सूचक

सबै अदालत तथा अन्य न्यायाधिकरणहरूको १० वर्षको तुलनात्मक कार्य बोझ र कार्य सम्पादन तालिका

आ.व.	जिम्मेवारी	नयां दर्ता	जम्मा	फछ्यौट	वांकी
२०६१/०६२	५६३२७	५०८१९	१०७३७१	५३८१५	५३३३१
२०६२/०६३	५३४३८	५०१३९	१०३५७७	४४८८९	५८६८८
२०६३/०६४	५८६८८	५०३२५	१०९०१३	५५९८५	५३०२८
२०६४/०६५	५३०२८	४८९३७	१०१९६५	४४३३४	५७६३१
२०६५/०६६	५७६३१	५६८८७	११४५१८	५५५५६	५८९६२

सबै अदालत तथा न्यायाधिकरणहरूको पांच वर्षको कार्यबोझ र कार्य सम्पादन सूचक

परिशिष्ट १

सर्वोच्च अदालतका माननीय न्यायाधीशहरूको नाम र संपादित कार्य विवरण

क्र.सं.	न्यायाधीशको नाम	फछ्यौट संख्या				कुल जम्मा	कार्य दिन	कौफियत
		मुद्दा तथा रिट		जम्मा	निवेदनहरू			
		मुद्दा	रिट					
१	स.प्र.न्या. श्री केदारप्रसाद गिरी	१३४	६२	१९६	४३४	६३०	२०४	२०६६/०१/२१ मा अवकाश
२	स.प्र.न्या. श्री मीनबहादुर रायमाझी	१७१	१८८	३५९	४४५	८०४	२४९	२०६६/१/२५ देखि सम्माननीय
३	मा.न्या. श्री अनूपराज शर्मा	२८१	११३	३९४	३०५	६९९	२२८	
४	मा.न्या. श्री रामप्रसाद श्रेष्ठ	४२५	१७४	५९९	५७८	११७७	२५३	
५	मा.न्या. श्री खिलराज रेग्मी	४२६	१३२	५५८	३०६	८६४	१९८	अ.अ.शे.पुनरावलोकन कार्यदलमा २ महिना काज
६	मा.न्या. श्री बलराम के. सि.	३०४	२२४	५२८	२२५	७५३	२३६	
७	मा.न्या. श्री तपबहादुर मगर	२२३	५४	२७७	३८८	६६५	२२६	
८	मा.न्या. श्री दामोदरप्रसाद शर्मा	३८१	१०८	४८९	३३१	८२०	२४८	
९	मा.न्या. श्री रामकुमार प्रसाद शाह	२१२	४४	२५६	२५०	५०६	२३२	
१०	मा.न्या. श्री कल्याण श्रेष्ठ	२३१	२८०	५११	२०२	७१३	२४९	
११	मा.न्या. श्री गौरी ढकाल	२८७	१०६	३९३	३४९	७४२	२४२	
१२	मा.न्या. श्री ताहिर अलि अन्सारी	५०१	१८२	६८३	५१५	११९८	२५५	
१३	मा.न्या. श्री राजेन्द्रप्रसाद कोइराला	३८६	१७१	५५७	४६४	१०२१	२५१	
१४	मा.न्या. श्री कृष्णप्रसाद उपाध्याय	२०९	१०१	३१०	२२२	५३२	१३४	२०६५/१०/०९ मा स्थायी नियुक्ति
१५	मा.न्या. श्री प्रेम शर्मा	१८७	३१	२१८	१३५	३५३	११७	२०६५/१०/०९ मा स्थायी नियुक्ति
१६	मा.न्या. श्री रणबहादुर बम	१८०	९६	२७६	१६१	४३७	१२८	२०६५/१०/०९ मा अस्थायी नियुक्ति
१७	मा.न्या. श्री मोहनप्रकाश सिटौला	२५७	४९	३०६	९५	४०१	१२९	२०६५/१०/०९ मा अस्थायी नियुक्ति
१८	मा.न्या. श्री अबधेशकुमार यादव	१४७	९३	२४०	१७५	४१५	१२९	२०६५/१०/०९ मा अस्थायी नियुक्ति
१९	मा.न्या. श्री गिरीश चन्द्र लाल	२४०	६४	३०४	१५८	४६२	१३१	२०६५/१०/०९ मा अस्थायी नियुक्ति
२०	मा.न्या. श्री सुशिला कार्की	२५५	४९	३०४	८०	३८४	१३१	२०६५/१०/०९ मा अस्थायी नियुक्ति
२१	मा.न्या. श्री प्रकाश बस्ती	३३०	५४	३८४	१६६	५५०	१३५	२०६५/१०/०९ मा अस्थायी नियुक्ति
२२	मा.न्या. श्री भरतराज उप्रेती	१८२	११७	२९९	१०९	४०८	१२५	२०६५/१०/०९ मा अस्थायी नियुक्ति

परिशिष्ट २

सर्वोच्च अदालतको मुद्दा, रिट तथा अन्य निवेदनको समष्टिगत लगत, फछ्यौट र बाँकीको विवरण

मुद्दा तथा रिटको विवरण	२०६४/६५					२०६५/६६					कौफियत	
	जिम्मेवारी संख्या	नयाँ दर्ता संख्या	जम्मा संख्या	फछ्यौट संख्या	फछ्यौट प्रतिशत	बाँकी संख्या	जिम्मेवारी संख्या	नयाँ दर्ता संख्या	जम्मा संख्या	फछ्यौट संख्या		फछ्यौट प्रतिशत
पुनरावेदन	७८३३	१९५५	९७८८	२५४४	२५/९९	७२४४	७२४४	१६९८	८९४२	२८२२	३१/५६	६१२०
शुरु मुद्दा/विधि	७९	१६	९५	२८	२९/४७	६७	६७	२६	९३	२१	२२/५८	७२
साधक	१४१	९७	२३८	८९	३७/३९	१४९	१४९	१०७	२५६	१६८	६५/६३	८८
पुनरावलोकन	५१०	२९३	८०३	५४	६/७२	७४९	७४९	५४३	१२९२	८३९	६४/९४	४५३
अनुमति	५६	६८	१२४	७२	५/८०	५२	५२	१५१	२०३	९८	४८/२८	१०५
दोहो-चाई पाऊ	२०९२	१४७८	३५७०	१६६१	४६/५३	१९०९	१९०९	१२९२	३२०१	१७४१	५४/३९	१४६०
रिट निवेदन	२७६५	११८१	३९४६	११६०	२९/४०	२७८६	२७८६	११८८	३९७४	१२९६	३२/६१	२६७८
जम्मा	१३४७६	५०८८	१८५६४	५६०८	३०/२९	१२९५६	१२९५६	५००५	१७९६१	६९८५	३८/२९	१०९७६

परिशिष्ट ३

पूर्ण / विशेष इजलासमा पर्न आएका रिट निवेदनहरूको विवरण

रिटको किसिम	पूर्ण इजलास						विशेष इजलास						कौफियत		
	लगतसंख्या	फछ्यौट संख्या				फछ्यौट प्रतिशत	बाँकी	लगतसंख्या	फछ्यौट संख्या					फछ्यौट प्रतिशत	बाँकी
		जारी	खारेज	अन्य	जम्मा				जारी	खारेज	अन्य	जम्मा			
वन्दीप्रत्यक्षीकरण	०	०	०	०	०	०	१	०	१	०	१	१००/१००	०		
परमादेश	१	०	१	०	१	१००/१००	०	६	०	१	०	१/६/६७	५		
प्रतिषेध	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०		
अधिकारपृच्छा	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०		
उत्प्रेषण	२६	६	६	४	१६	६१/५४	१०	९५	९	२२	३	३४	३५/७९	६१	
जम्मा	२७	६	७	४	१७	६२/९६	१०	१०२	९	२४	३	३६	३५/२९	६६	

परिशिष्ट ४
पूर्ण इजलासमा पर्न आएका मुद्दा तथा रिट निवेदनको विवरण
(क्षेत्राधिकारको आधारमा)

प्रक्रिया	मुद्दाको किसिम	२०६४/६५				२०६५/६६			
		लगत संख्या	फर्क्यौट संख्या	फर्क्यौट प्रतिशत	बाँकी	लगत संख्या	फर्क्यौट संख्या	फर्क्यौट प्रतिशत	बाँकी
संयुक्त इजलासमा रायबाझी भै आएको	देवानी	४६	२	४।३५	४४	६९	११	१५।९४	५८
	फौजदारी	३०	०	०।००	३०	३६	१६	४४।४४	२०
	रिट	१०	५	५०।००	५	१६	१२	७५।००	४
जटिल कानुनी प्रश्न समावेशभै आएको	देवानी	४	०	०।००	४	७	४	५७।९४	३
	फौजदारी	०	०	०	०	७	०	०।००	७
	रिट	३	०	०।००	३	५	३	६०।००	२
रुलिङ वाभिएवाट आएको	देवानी	७	२	२८।५७	५	५	०	०।००	५
	फौजदारी	१८	३	१६।६७	१५	१७	८	४७।०६	९
	रिट	७	४	५७।९४	३	३	१	३३।३३	२
जम्मा	देवानी	५७	४	७।०२	५३	८१	१५	१८।५२	६६
	फौजदारी	४८	३	६।२५	४५	६०	२४	४०।००	३६
	रिट	२०	९	४५।००	११	२४	१६	६६।६७	८

परिशिष्ट ५
संयुक्त / एकल इजलासमा परेका रिट निवेदनहरूको विवरण

रिटको किसिम	संयुक्त इजलाश						एकल इजलाश						कैफियत		
	लगत संख्या	फर्क्यौट संख्या				फर्क्यौट प्रतिशत	बाँकी	लगत संख्या	फर्क्यौट संख्या					फर्क्यौट प्रतिशत	बाँकी
		जारी	खारेज	अन्य	जम्मा				जारी	खारेज	अन्य	जम्मा			
बन्दीप्रत्यक्षीकरण	७२	२४	३०	१५	६९	९५।८३	३	६	०	३	३	६	०	०	
परमादेश	२१२	३६	१७	५	५८	२७।३६	१५४	४	०	३	०	३	७५।००	१	
प्रतिषेध	३१	१	५	३	९	२९।०३	२२	२	०	२	०	२	०	०	
अधिकारपृच्छा	३	०	१	०	१	३३।३३	२	०	०	०	०	०	०	०	
उत्प्रेषण	३४१०	३०८	४५३	२४६	१००७	२९।५३	२४०३	१०५	०	८६	२	८८	८३।८१	१७	
जम्मा	३७२८	३६९	५०६	२६९	११४४	३०।६९	२५८४	११७	०	९४	५	९९	८४।६२	१८	

परिशिष्ट ६
विभिन्न इजलासमा पर्न आएका रिट निवेदनहरूको विषयगत विवरण

रिटको किसिम	२०६४/६५						२०६५/६६						कैफियत		
	लगत संख्या	फर्क्यौट संख्या				फर्क्यौट प्रतिशत	बाँकी	लगत संख्या	फर्क्यौट संख्या					फर्क्यौट प्रतिशत	बाँकी
		जारी	खारेज	अन्य	जम्मा				जारी	खारेज	अन्य	जम्मा			
प्रचलित कानून बढेर घोषित धारा१०७(१)	१०५	१०	२५	१	३६	३४।२९	६९	९२	९	२१	२	३२	३४।७८	६०	
सार्वजनिक हक वा सरोकार धारा१०७(२)	१६४	२१	४३	४	६८	४१।४६	९६	१६०	१२	२९	३	४४	२७।५०	११६	
वैयक्तिक हक प्रचलन धारा१०७(२)	३६७७	२२७	५३९	२९०	१०५६	२८।७२	२६२१	३७२२	३६३	५८१	२७६	१२२०	३२।७८	२५०२	
जम्मा	३९४६	२५८	६०७	२९५	११६०	२९।४०	२७८६	३९७४	३८४	६३१	२८१	१२९६	३२।६१	२६७८	

परिशिष्ट ७
मुद्दा र रिटको प्रकृति र कार्यविधिको आधारमा वर्गीकृत विवरण

मुद्दाको विवरण	मुद्दाको प्रकृतिको आधारमा				मुद्दाको कार्यविधिको आधारमा				कैफियत
	देवानी	फौजदारी	रिट *	जम्मा	सामान्य	संश्लिप्त	विशेष	रिट *	
लगत	५५०३	३७८८	३९७४	१३२६५	८६२८	४२	६२१	३९७४	१३२६५
फर्क्यौट	१७८६	१२२५	१२९६	४३०७	२८९४	१३	१०४	१२९६	४३०७
बाँकी	३७१७	२५६३	२६७८	८९५८	५७३४	२९	५१७	२६७८	८९५८

* मुद्दाको संख्यामा पुनरावेदन, साधक र सुरु मुद्दा (विविध समेत) समावेश छ ।

परिशिष्ट ८
सर्वोच्च अदालतले शुरु / विविध मुद्दा उपर कारवाई र किनारा गरेको विवरण

मुद्दाको नाम	२०६४/६५				२०६५/६६				कैफियत
	लगत संख्या	फर्क्यौट संख्या	फर्क्यौट प्रतिशत	बाँकी	लगत संख्या	फर्क्यौट संख्या	फर्क्यौट प्रतिशत	बाँकी	
अदालतको अवहेलना	७९	२३	२९।११	५६	८२	१८	२१।९५	६४	
विविध*	१६	५	३१।२५	११	११	३	२७।२७	८	
जम्मा	९५	२८	२९।४७	६७	९३	२१	२२।५८	७२	

* न्या.प्र.ऐन.२०४८ को दफा १५, पु.वे.अ.नियमावली, २०४९ को नियम ११ बमोजिमका मुद्दा समेत

परिशिष्ट ९
सर्वोच्च अदालतमा पर्न आएका पुनरावलोकनका निवेदनहरूको विवरण

पुनरावलोकन	२०६४/६५							२०६५/६६							कैफियत
	लगत संख्या	फछ्यौट संख्या				फछ्यौट प्रतिशत	वांकी	लगत संख्या	फछ्यौट संख्या				फछ्यौट प्रतिशत	वांकी	
		निस्साभएको	नभएको	अन्य *	जम्मा				निस्साभएको	नभएको	अन्य *	जम्मा			
	८०३	६	४२	६	५४	६।७२	७४९	१२९२	१२९	७०६	४	८३९	६।१९४	४५३	

* तामेली, फिर्ता आदि

परिशिष्ट १०
सर्वोच्च अदालतमा पर्न आएका दोहो-न्याइ पाउं भन्ने निवेदनहरूको विवरण

दोहो-न्याइ पाउं	२०६४/६५							२०६५/६६							कैफियत
	लगत संख्या	पछ्यौट संख्या				फछ्यौट प्रतिशत	वांकी	लगत संख्या	पछ्यौट संख्या				फछ्यौट प्रतिशत	वांकी	
		निस्साभएको	नभएको	अन्य *	जम्मा				निस्साभएको	नभएको	अन्य *	जम्मा			
	३५७०	४२२	१०५४	१८५	१६६१	४६।५३	१९०९	३२०१	५१९	११०७	११५	१७४१	५।४३९	१४६०	

* तामेली, फिर्ता आदि

परिशिष्ट ११
सर्वोच्च अदालतमा पर्न आएका पुनरावेदनको अनुमति पाउं भन्ने निवेदनहरूको विवरण

पुन.को अनुमति	२०६४/६५							२०६५/६६							कैफियत
	लगत संख्या	पछ्यौट संख्या				फछ्यौट प्रतिशत	वांकी	लगत संख्या	पछ्यौट संख्या				फछ्यौट प्रतिशत	वांकी	
		अनु. भएको	नभएको	अन्य *	जम्मा				अनु. भएको	नभएको	अन्य *	जम्मा			
	१२४	१८	५४	०	७२	५८।०६	५२	२०३	१०	८८	०	९८	४८।२८	१०५	

* तामेली, फिर्ता आदि

परिशिष्ट १२
सर्वोच्च अदालतमा परेका निवेदनहरूको विवरण

निवेदन	२०६४/६५							२०६५/६६							कैफियत
	लगत संख्या	पछ्यौट संख्या				फछ्यौट प्रतिशत	वांकी	लगत संख्या	पछ्यौट संख्या				फछ्यौट प्रतिशत	वांकी	
		कैफि.भएको	नभएको	अन्य *	जम्मा				कैफि.भएको	नभएको	अन्य *	जम्मा			
	२६२	२१७	२९	७	२५३	९६।५६	९	२६६	१५२	९३	१२	२५७	९६।६२	९	

* तामेली आदि

परिशिष्ट १३
सर्वोच्च अदालतमा परेका प्रतिवेदनहरूको विवरण

प्रतिवेदन	२०६४/६५							२०६५/६६							कैफियत
	लगत संख्या	पछ्यौट संख्या				फछ्यौट प्रतिशत	वांकी	लगत संख्या	पछ्यौट संख्या				फछ्यौट प्रतिशत	वांकी	
		सदर	बदर	अन्य *	जम्मा				सदर	बदर	अन्य *	जम्मा			
	२३५	१३५	६४	१७	२१६	९१।९१	१९	१६१	१२१	२२	४	१४७	९१।३०	१४	

* तामेली, आदि

परिशिष्ट १४
बांकी मुद्दा तथा रिट निवेदनहरूको सालवसाली विवरण

सर्वोच्च अदालत	५५।५६-अघिका	५५।५६	५६।५७	५७।५८	५८।५९	५९।६०	६०।६१	६१।६२	६२।६३	६३।६४	६४।६५	६५।६६	जम्मा	२ वर्ष नाघेका
रिट	१	०	१	४	१०	५२	६०	१५३	२९६	५३७	६१४	९५०	२६७८	१११४
पुनरावेदन	१	४	११	२५	९१	२२१	३३६	६८७	७०३	१०६९	१४१०	१५६२	६१२०	३१४८
दोहो-न्याइ पाउं	०	०	०	१	७	८	१७	१६	३३	२०७	५३९	६३२	१४६०	२८९
पुनरावलोकन	०	०	०	०	०	२	०	६	१५	४५	५१	३३४	४५३	६८
शुरु मुद्दा/विविध	०	०	०	०	१	१	२	१२	१२	१०	१२	२२	७२	३८
साध्यक	०	०	०	०	१	१	२	४	२	५	१७	५६	८८	१५
पुनरावेदनको अनुमति	०	०	०	०	३	१	०	१	७	४	११	७८	१०५	१६
जम्मा	२	४	१२	३०	११३	२८६	४१७	८७९	१०६८	१८७७	२६५४	३६३४	१०९७६	४६८८

परिशिष्ट १५
मुलतवी विवरण

गत आ.व. सम्मको मुलतवी संख्या	यस आ.व. को मुलतवी संख्या	जम्मा संख्या	यस आ.व. मा जागेको मुलतवी संख्या	वांकी	कैफियत
०	०	०	०	०	

परिशिष्ट १६

मातहत अदालतका फैसला उपर सर्वोच्च अदालतमा परेका मुद्दाको विवरण

लगत संख्याको आधारमा

सि.नं.	न्यायिक निकायको नाम	पुनरावेदन	साधक	दोहो-न्याइ पाउ	अनुमति	विविध	जम्मा	कौफयत
१	पुनरावेदन अदालत इलाम	२१९	२६	४७		०	२९२	
२	पुनरावेदन अदालत धनकुटा	८६	६	२८		०	१२०	
३	पुनरावेदन अदालत विराटनगर	७५५	१३	१६७		०	९३५	
४	पुनरावेदन अदालत राजविराज	५७९	२५	१०४		०	७०८	
५	पुनरावेदन अदालत जनकपुर	७२८	२८	२७३		१	१०३०	
६	पुनरावेदन अदालत हेटौडा	९३९	१८	४९३		०	१४५०	
७	पुनरावेदन अदालत पाटन	३०३४	३९	१४६६		६	४५४५	
८	पुनरावेदन अदालत पोखरा	३१७	२८	१४६			४९१	
९	पुनरावेदन अदालत बागलुङ	६५	७	११		०	८३	
१०	पुनरावेदन अदालत बुटवल	८३४	२३	२९९		१	११५७	
११	पुनरावेदन अदालत तुल्सीपुर	९४	४	३०		०	१२८	
१२	पुनरावेदन अदालत सुर्खेत	४४	५	१७		०	६६	
१३	पुनरावेदन अदालत जुम्ला	२०	२	९		०	३१	
१४	पुनरावेदन अदालत नेपालगंज	२९१	१४	७२		१	३७८	
१५	पुनरावेदन अदालत दिपायल	७६	७	३०		१	११४	
१६	पुनरावेदन अदालत महेन्द्रनगर	१०६	११	९		१	१२७	
१७	राजश्व न्यायाधीकरण विराटनगर	६९	०	०	५१	०	१२०	
१८	राजश्व न्यायाधीकरण काठमाडौं	८०	०	०	१४१	०	२२१	
१९	राजश्व न्यायाधीकरण पोखरा	३	०	०	१०	०	१३	
२०	राजश्व न्यायाधीकरण नेपालगंज	५	०	०	१	०	६	
२१	विशेष अदालत	५९७	०	०	०	०	५९७	
२२	श्रम अदालत						०	
२३	प्रशासकिय अदालत						०	
२४	ऋण असुली पुनरावेदन न्यायाधिकरण						०	
२५	कर फछ्यौट आयोग						०	
२६	कानून व्यवसायी परिषद्						०	
२७	अ.दू.अ.आ.	१	०	०	०	०	१	
	जम्मा	८९४२	२५६	३२०१	२०३	११	१२६१३	

परिशिष्ट १७

सर्वोच्च अदालतमा परेका शुनुवा मुद्दाको विवरण

विवरण	शुनुवा मुद्दा संख्या	शुनुवा संख्या											
		पुरुष						महिला					कुलजम्मा
		विदेशी	नावालक	वृद्ध	अपाङ्ग	अन्य	जम्मा	विदेशी	नावालिका	वृद्धा	अन्य	जम्मा	
लागू औषध	६४	३	०	०	०	४७	५०	१	०	०	१०	११	६१
जीउमास्ने बेच्ने	३२	०	०	०	०	४०	४०	०	०	०	१०	१०	५०
जवरजस्ती करणी	४६	०	०	०	१	४५	४६	०	०	०	०	०	४६
भ्रष्टाचार	३	०	०	०	१	२	३	०	०	०	०	०	३
गर्भपतन	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
वैदेशिक रोजगार	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
राज्य विरुद्धको अपराध	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
ठगी	५	१	०	०	०	३	४	०	०	०	१	१	५
विदेशी मुद्रा	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
आतंककारी तथा वि.ऐन अन्तर्गत	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
प्राचीनस्मारक	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
ज्यान	२५७	१	२	०	१	२५०	२५४	२	०	०	२३	२५	२७९
अन्य	६५	०	०	०	०	७१	७१	०	०	०	८	८	७९
जम्मा	४७२	५	२	०	३	४५८	४६८	३	०	०	५२	५५	५२३

परिशिष्ट १८
मुद्दाको विषयगत वर्गीकरण

१.	अदालतको अवहेलना	१५०
२.	करकाप	१६
३.	करणी	
	क) जवरजस्ती करणी	१४१
	ख) हाडनाता करणी	५
	ग) अन्य करणी	३
	जम्मा	१४९
४.	करार	८९
५.	कीर्ति	३१५
६.	कुटपिट	
	क) अंगभंग	२६
	ख) सामान्य कुटपिट	४०
	जम्मा	६६
७.	गालिवेइज्जती	२१
८.	गोवध	१
९.	चोरी	
	क) डाका चोरी	१०६
	ख) जवरजस्ती चोरी	८
	ग) नकवजनी चोरी	७
	घ) रहजनी चोरी	३
	ङ) साधारण चोरी	४८
	जम्मा	१७२
१०.	जग्गा	
	क) जग्गा खिचोला	४४०
	ख) दर्ता वदर	३५३
	ग) निर्णय वदर	६०८
	घ) मोही निस्कासन	३८६
	ङ) हक कायम	२९३
	च) लिखत वदर	८०७
	छ) हक सफा	१३
	ज) नामसारी	८९
	झ) अन्य	३७०
	जम्मा	३३५९
११.	जालसाजी	३४३
१२.	ज्यान	
	क) आवेश प्रेरित	७
	ख) कतव्य	८९२
	ग) गभंपतन	२
	घ) ज्यानमाने उद्योग	६८
	ङ) भवितव्य	६
	च) सवारी ज्यान	६५
	जम्मा	१०४०

१३.	मानव वेच विखन	८१
१४.	जुवा	०
१५.	ठगी	७७
१६.	निवाचन	०
१७.	पारिवारिक	
	क) अपुताली	३८
	ख) अंश	८६०
	ग) जारी	४
	घ) धर्मपुत्र	४
	ङ) नाता कायम	६
	च) बहुविवाह	२६
	छ) बाल विवाह	०
	ज) अनमेल विवाह	०
	झ) मानाचामल	०
	ञ) सम्बन्धविच्छेद	९
	ट) अन्य	८
	जम्मा	९५५
१८.	विदेशी मुद्रा सम्बन्धी	७
१९.	वैदेशिक रोजगार सम्बन्धी	९
२०.	भ्रष्टाचार सम्बन्धी	६८७
२१.	राजस्व सम्बन्धी	१४९
२२.	लागु औषध सम्बन्धी	
	क) गाजा चरेश	६
	ख) अन्य लागुऔषध	१८३
	जम्मा	१८९
२३.	लुटपिट	६१
२४.	लेनदेन	२५९
२५.	वन सम्बन्धी	१९
२६.	विविध	
	क) बहाल भराउने	४
	ख) वाली, विगो	४१
	ग) कुतवाली	०
	घ) वन पैदावर	२७
	ङ) प्राचिन स्मारक	०
	च) राज्य विरुद्धको अपराध	२
	छ) नागरिकता	३८
	ज) बालश्रम शोषण	०
	झ) सार्वजनिक अपराध	५
	ञ) धर्म परिवर्तन	०
	ट) अन्य	९६०
	जम्मा	१०७७
	कुल जम्मा	९२९१

* मुद्दाको संख्यामा पुनरावेदन, साधक र सुरु मुद्दा (विविध समेत) समावेश छ ।

परिशिष्ट १९
सर्वोच्च अदालतमा परेका मुद्दाहरूको विगोको आधारमा वर्गीकरण

सि.न	विवरण	आ. व. २०६५/६६		कैफियत
		संख्या	प्रतिशत	
१.	१,००० रुपैयाँ सम्म विगो भएको मुद्दा	५८९	१०.७०	
२.	२,००० ,, सम्म विगो भएको मुद्दा	४९७	९.०३	
३.	३,००० ,, सम्म विगो भएको मुद्दा	३९१	७.११	
४.	५,००० ,, सम्म विगो भएको मुद्दा	३५२	६.४०	
५.	१०,००० ,, सम्म विगो भएको मुद्दा	३०८	५.६०	
६.	१५,००० ,, सम्म विगो भएको मुद्दा	३१२	५.६७	
७.	२०,००० ,, सम्म विगो भएको मुद्दा	३९७	७.२१	
८.	३०,००० ,, सम्म विगो भएको मुद्दा	४९९	९.०७	
९.	५०,००० ,, सम्म वा सो भन्दा माथि विगो भएको मुद्दा	४०५	७.३६	
११.	विगो खुल्ल नसक्ने प्रकृतिको मुद्दा	१७५३	३१.८६	
	जम्मा	५५०३	१००.००	

* मुद्दाको संख्यामा पुनरावेदन, साधक र सुरु मुद्दा (विविध समेत) समावेश छ ।

परिशिष्ट २०
सर्वोच्च अदालतमा परेका मुद्दाहरूको दण्ड जरिवाना र कैदको आधारमा वर्गीकरण

सि.न	विवरण	२०६३/६४		२०६४/६५		२०६५/६६		कैफियत
		संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत	
१.	१ वर्षसम्म कैद वा १,००० रुपैयाँ सम्म जरिवाना वा दुवै हुने मुद्दा	३१७	९.२०	३२३	८.६५	३३१	८.७४	
२.	२ वर्षसम्म कैद वा २,००० रुपैयाँ सम्म जरिवाना वा दुवै हुने मुद्दा	३५८	१०.३९	४५८	१२.२७	४६२	१२.२०	
३.	३ वर्षसम्म कैद वा ३,००० रुपैयाँ सम्म जरिवाना वा दुवै हुने मुद्दा	४३५	१२.६३	४४८	१२.००	४५१	११.९१	
४.	४ वर्षसम्म कैद वा ४,००० रुपैयाँ सम्म जरिवाना वा दुवै हुने मुद्दा	४१०	११.९०	४९१	१३.१५	४९४	१३.०४	
५.	६ वर्षसम्म कैद वा ६,००० रुपैयाँ सम्म जरिवाना वा दुवै हुने मुद्दा	६१३	१७.८०	६५९	१७.६५	६६५	१७.६०	
६.	१० वर्षसम्म कैद वा १०,००० रुपैयाँ सम्म जरिवाना वा दुवै हुने मुद्दा	४७४	१३.५४	४३७	११.७१	३४२	९.०३	
७.	१५ वर्षसम्म कैद वा १५,००० रुपैयाँ सम्म जरिवाना वा दुवै हुने मुद्दा					३२३	८.५३	
८.	जन्मकैदको सजाय हुने मुद्दा	४९९	१४.४९	५१९	१३.९०	३१९	८.४२	
९.	सर्वस्व सहित जन्मकैदको सजाय हुने मुद्दा	३९७	११.५३	३९८	१०.६६	४०१	१०.५९	
	जम्मा	३५०३	१००	३७३३	१००.००	३७८८	१००.००	

* मुद्दाको संख्यामा पुनरावेदन, साधक र सुरु मुद्दा (विविध समेत) समावेश छ ।

परिशिष्ट २१
सर्वोच्च अदालतको पुस्तक सम्बन्धी विवरण

गत सालको पुस्तक संख्या	२३०३३	कैफियत
यस आ.व. मा अनुदानबाट	१००	
यस आ.व. मा खरिदबाट	१५२६	
जम्मा	२४६५९	

परिशिष्ट २२
सर्वोच्च अदालतमा प्राप्त भएका विवादित लिखतहरूको परीक्षण विवरण

लगतसंख्या	२०६४/६५			वांकी	२०६५/६६			कैफियत	
	फछ्यौट संख्या				फछ्यौट संख्या				
	रायगएको	लिखतफिर्ता	जम्मा		रायगएको	लिखतफिर्ता	जम्मा		
११७	९६	७	१०३	१४	१११	९६	३	९९	१२

परिशिष्ट २३
सर्वोच्च अदालतको बजेट विनियोजन र खर्च

विवरण	२०६४/०६५		२०६५/०६६		कैफियत
	चालु	पुजीगत	चालु	पुजीगत	
विनियोजन	८४६३५९१५००	११६९२१५००१००	९५९७५०००१००	८२९५२०००१००	
निकासा	८११२३३४५१०२	११५१९२६२१३६	१०१७०६२२३८३	७५६२७०९२८७	
खर्च	८११२३३४५१०२	११५१९२६२१३६	१०१६२८४०१८१	७५६२७०९२८७	
भुक्तानी दिन बांकी	०१००	०१००	७७८२२०२	०१००	

परिशिष्ट २४
सर्वोच्च अदालतको धरौटी रकम

गत आ.व. सम्मको बांकी	यो आ.व.मा प्राप्त	जम्मा	फिर्ता भएको धरौटी	जफ्त भएको धरौटी	बांकी रकम	कैफियत
२८७५७७५४७६	१३८३८६६१९६	४२५९६४१६७२	६५०१३३२१६	३३७६८०१९९	३५७५७४०२१७७	

परिशिष्ट २५
सर्वोच्च अदालतको राजश्व विवरण

दण्ड जरिवाना बाट	४०८८४९६८१
कोर्ट फी बाट	०१००
अन्य बाट	७०२२७२१००
जम्मा	४७९०७६८८१

परिशिष्ट २६
सर्वोच्च अदालतको जनशक्ति विवरण

सि.नं.	सेवा समुह	पद	सर्वोच्च अदालत			वटुवा*
			दरवन्दी	पदपुर्ति	खाली	
१		न्यायाधीश	२५	२१	४	
२		बिशिष्ट	१	१	०	
३		रा.प.प्रथम	४	४	०	
४		रा.प.द्वितीय	५८	५४	४	
५	न्याय	रा.प.तृतीय	२९	१६	१३	
६		रा.प.अ.प्रथम	९१	९०	१	४
७		रा.प.अ.द्वितीय	१३	१०	३	
८		रा.प.अ.तृतीय			०	
९		रा.प.द्वितीय	१	१	०	
१०		रा.प.तृतीय	२	१	१	
११		लेखा	रा.प.अ.प्रथम	६	६	०
१२		रा.प.अ.द्वितीय	८	८	०	४
१३		रा.प.द्वितीय	२	१	१	
१४	अन्य	रा.प.तृतीय	२	१	१	
१५		टाइपिस्टहफ, क.अपरेटर	२५	२५	०	३
१६	(प्रावि	रा.प.अ.प्रथम	१३	११	२	६
१७	धिक	रा.प.अ.द्वितीय	१५	१५	०	१०
१८	समेत)	रा.प.अ.तृतीय	०	०	०	
१९		ह.स.चा.	१८	१८	०	
२०		का. सहयोगी	६३	६२	१	
		जम्मा	३७६	३४५	३१	३०

* निजामती सेवा एन २०४९ को दफा २४घ१ बमोजिम माथिल्लो पदमा वटुवा भै समायोजन हुन बाकी

परिशिष्ट २७
सर्वोच्च अदालतमा कार्यरत राजपत्रांकित अधिकृतहरूको नामावली

क्र.सं	श्रेणी	पद	नाम, थर
१	बिशिष्ट	रजिष्ट्रार	डा. श्री रामकृष्ण तिमल्सेना
२	रा.प.प्रथम	सह रजिष्ट्रार	श्री विनोद शर्मा
३	"	"	श्री तिलप्रसाद श्रेष्ठ
४	"	"	श्री श्रीकान्त पौडेल
५	"	"	श्री विपुल न्यौपाने
६	रा.प.द्वितीय	अनुसन्धान अधिकृत	श्री दिपकराज पन्त
७	"	"	श्री कृपासुर कार्की
८	"	"	श्री मातृकाप्रसाद आचार्य
९	"	"	श्री भूवन सिंह थापा
१०	"	निजी सचिव	श्री सुर्यप्रसाद पराजुली
११	"	उप रजिष्ट्रार	श्री हेमन्त रावल
१२	"	"	श्री रामप्रसाद शर्मा
१३	"	"	श्री ऋषिराम आचार्य
१४	"	"	श्री हिमलाल वेल्बासे
१५	"	"	श्री माधवप्रसाद अधिकारी
१६	"	"	श्री पुष्पराज थपलिया
१७	"	"	श्री शिशिरराज ढकाल
१८	"	"	श्री नारायणप्रसाद शर्मा
१९	"	सम्पादक	श्री तेजेन्द्रप्रसाद शर्मा
२०	"	इजलास अधिकृत	श्री ध्रुव कुमार पिया
२१	"	"	श्री उमेश कोईराला
२२	"	"	श्री वसन्तराज पौडेल
२३	"	"	श्री वासुदेव पौडेल
२४	"	"	श्री राजेन्द्र अधिकारी
२५	"	"	श्री मोहनराज भट्टराई
२६	"	"	श्री कविप्रसाद न्यौपाने
२७	"	"	श्री अर्जुन अधिकारी
२८	"	"	श्री स्वीकृति पराजुली
२९	"	"	श्री चन्द्रमणि ज्ञवाली

क्र.सं	श्रेणी	पद	नाम, थर
४७	रा.प.द्वितीय	इजलास अधिकृत	श्री नारायणप्रसाद रेग्मी
४८	"	"	श्री हरिराज कार्की
४९	"	"	श्री गायत्रीप्रसाद रेग्मी
५०	"	"	श्री नेत्रप्रकाश आचार्य
५१	"	"	श्री देवेन्द्र पौडेल
५२	"	"	श्री महेन्द्रप्रसाद पोखरेल
५३	"	"	श्री नारायणप्रसाद दाहाल
५४	"	"	श्री खड्गबहादुर श्रेष्ठ
५५	"	"	श्री लिलाराज अधिकारी
५६	"	"	श्री विष्णुप्रसाद अर्याल
५७	"	"	श्री दिपककुमार खरेल
५८	"	"	श्री विदुर कोइराला
५९	"	"	श्री विमल पौडेल
६०	रा.प.द्वितीय	प्रमुख लेखा नियन्त्रक	श्री बालकृष्ण तिवारी
६१	रा.प.तृतीय	रेखा विशेषज्ञ	श्री केशव बहादुर थापा
६२	"	शाखा अधिकृत	श्री प्रकाश राउत
६३	"	"	श्री रामराजा उप्रेती
६४	"	"	श्री रामप्रसाद न्यौपाने
६५	"	"	श्री वेदप्रसाद तिमल्सेना
६६	"	"	श्री विश्वराज पौडेल
६७	"	"	श्री चित्र बहादुर गुरुङ
६८	"	"	श्री सुरेशराज खनाल
६९	"	"	श्री ईश्वर पराजुली
७०	"	"	श्री हरिहर पौडेल
७१	"	"	श्री भद्रकाली पोखरेल
७२	"	"	श्री जगदिशप्रसाद भट्ट
७३	"	"	श्री विश्वनाथ भट्टराई
७४	"	"	श्री मनोज श्रेष्ठ
७५	"	"	श्री हरिप्रसाद कोइराला

३०	"	"	श्री कृष्णप्रसाद सुवेदी
३१	"	"	श्री नारायणप्रसाद पन्थी
३२	"	"	श्री श्याम कुमार भट्टराई
३३	"	"	श्री गिरिराज गौतम
३४	"	"	श्री यादवराज पोखरेल
३५	"	"	श्री काजी बहादुर राई
३६	"	"	श्री टिकाराम आचार्य
३७	"	"	श्री विष्णुप्रसाद उपाध्याय
३८	"	"	श्री श्रीप्रसाद संजेल
३९	"	"	श्री रमेशप्रसाद ज्वाली
४०	"	"	श्री राजेन्द्र कुमार आचार्य
४१	"	"	श्री नारायणप्रसाद सुवेदी
४२	"	"	श्री कृष्णराम कोइराला
४३	"	"	श्री दिपक कुमार दाहाल
४४	"	"	श्री नारायणप्रसाद पराजुली
४५	"	"	श्री पुनाराम खनाल
४६	"	"	श्री निर्मला पौडेल (भट्टराई)

७६	"	"	श्री ममता खनाल
७७	"	निजी सहायक	श्री गेहेन्द्रराज पन्त
७८	"	पुस्तकालय अधिकृत	श्री प्रमिला पौडेल
७९	"	लेखा अधिकृत	श्री निमबहादुर ओली
८०	"	"	श्री मोहनबहादुर कार्की
८१	"	शाखा अधिकृत	श्री सानुभाई के.सी.
८२	"	"	श्री राजेन्द्रप्रसाद भट्टराई
८३	"	"	श्री मुक्तिप्रसाद दाहाल
८४	"	"	श्री गिरिराज श्रेष्ठ
८५	"	कम्प्यूटर अधिकृत	श्री शम्भुप्रसाद आचार्य
८६	"	"	श्री राजिवराज नाख्वा
८७	"	प्राविधिक अधिकृत	श्री धनबहादुर रोकाया
८८	"	शाखा अधिकृत	श्री बाबुकृष्ण माली
८९	"	मुद्रण अधिकृत	श्री राजाराम विडारी
९०	"	"	श्री कान्छा महर्जन
९१	"	अफसेट सुपरभाइजर	श्री कान्छा श्रेष्ठ

नोट: जेष्ठताक्रम मिलाईएको छैन ।

परिशिष्ट २८

सर्वोच्च अदालतबाट गरिएको मातहतका अदालत / कार्यालय निरीक्षण सम्बन्धी विवरण

सि.नं.	निरीक्षण मिति	निरीक्षण गरिएको अदालत	निरीक्षण गर्ने मा.न्या. को नाम	कैफियत
१	२०६५।१।२।९	पुनरावेदन अदालत इलाम	मा.न्यां श्री दामोदरप्रसाद शर्मा	
२	२०६५।१।२।९	इलाम जिल्ला अदालत	मा.न्यां श्री दामोदरप्रसाद शर्मा	
३	२०६५।१।२।१०	पाँचथर जिल्ला अदालत	मा.न्यां श्री दामोदरप्रसाद शर्मा	
४	२०६५।१।२।११	ताप्लेजुङ जिल्ला अदालत	मा.न्यां श्री दामोदरप्रसाद शर्मा	
५	२०६५।१।२।१४	भूपा जिल्ला अदालत	मा.न्यां श्री दामोदरप्रसाद शर्मा	
६	२०६५।१।१।६	पुनरावेदन अदालत धनकुटा	मा.न्यां श्री कल्याण श्रेष्ठ	
७	२०६५।१।१।६	धनकुटा जिल्ला अदालत	मा.न्यां श्री कल्याण श्रेष्ठ	
८	२०६५।१।१।७	तेरहथुम जिल्ला अदालत	मा.न्यां श्री कल्याण श्रेष्ठ	
९	२०६५।१।२०।२१	पुनरावेदन अदालत विराटनगर	मा.न्यां श्री कल्याण श्रेष्ठ	
१०	२०६५।१।२०	मोरङ जिल्ला अदालत	मा.न्यां श्री कल्याण श्रेष्ठ	
११	२०६६।३।१८।१९	पुनरावेदन अदालत राजविराज	मा.न्यां श्री ताहिरअली अन्सारी	
१२	२०६६।३।१७	सिराहा जिल्ला अदालत	मा.न्यां श्री ताहिरअली अन्सारी	
१३	२०६६।३।१९	सप्तरी जिल्ला अदालत	मा.न्यां श्री ताहिरअली अन्सारी	
१४	२०६६।३।१७।१९	पुनरावेदन अदालत जनकपुर	मा.न्यां श्री तपबहादुर मगर	
१५	२०६६।२।२३।२७	पुनरावेदन अदालत हेटौडा	मा.न्यां श्री खिलराज रेग्मी	
१६	२०६६।२।२५	मकवानपुर जिल्ला अदालत	मा.न्यां श्री खिलराज रेग्मी	
१७	२०६६।२।२६	पर्सा जिल्ला अदालत	मा.न्यां श्री खिलराज रेग्मी	
१८	२०६६।२।२६	वारा जिल्ला अदालत	मा.न्यां श्री खिलराज रेग्मी	
१९	२०६६।२।२७	चितवन जिल्ला अदालत	मा.न्यां श्री खिलराज रेग्मी	
२०	२०६५।१।१।१९।३	पुनरावेदन अदालत पाटन	मा.न्यां श्री अनुपराज शर्मा	
२१	२०६५।१।१।४	विषेश अदालत	मा.न्यां श्री अनुपराज शर्मा	
२२	२०६५।१।१।५	राजस्व न्यायाधीकरण	मा.न्यां श्री अनुपराज शर्मा	
२३	२०६५।१।१।६	प्रशासकीय अदालत	मा.न्यां श्री अनुपराज शर्मा	
२४	२०६५।१।१।६	श्रम अदालत	मा.न्यां श्री अनुपराज शर्मा	
२५	२०६५।१।१।८	काठमाण्डौ जिल्ला अदालत	मा.न्यां श्री अनुपराज शर्मा	
२६	२०६५।१।१।८	ललितपुर जिल्ला अदालत	मा.न्यां श्री अनुपराज शर्मा	
२७	२०६५।१।१।११	भक्तपुर जिल्ला अदालत	मा.न्यां श्री अनुपराज शर्मा	
२८	२०६५।१।१।११	काभ्रेपलान्चोक जिल्ला अदालत	मा.न्यां श्री अनुपराज शर्मा	
२९	२०६६।२।२२।२५	पुनरावेदन अदालत पोखरा	मा.न्यां श्री वलराम के.सी.	
३०	२०६६।२।२५	कास्की जिल्ला अदालत	मा.न्यां श्री वलराम के.सी.	
३१	२०६६।२।२६	पुनरावेदन अदालत बाग्लुङ.	मा.न्यां श्री वलराम के.सी.	
३२	२०६६।२।२७	पर्वत जिल्ला अदालत	मा.न्यां श्री वलराम के.सी.	
३३	२०६६।१।१९।२१।४	पुनरावेदन अदालत तुल्सीपुर	मा.न्यां श्री गौरी ढकाल	
३४	२०६६।१।९	सल्यान जिल्ला अदालत	मा.न्यां श्री गौरी ढकाल	
३५	२०६६।१।११	दाङ जिल्ला अदालत	मा.न्यां श्री गौरी ढकाल	
३६	२०६६।३।२	पुनरावेदन अदालत नेपालगन्ज	मा.न्यां श्री रामकुमार प्रसाद शाह	
३७	२०६६।३।२	बाँके जिल्ला अदालत	मा.न्यां श्री रामकुमार प्रसाद शाह	

३८	२०६६।३।३	बाँदिया जिल्ला अदालत	मा.न्या. श्री रामकुमार प्रसाद शाह
३९	२०६६।१।५, ६	पुनरावेदन अदालत सुर्खेत	मा.न्या. श्री गौरी ढकाल
४०	२०६६।१।५	सुर्खेत जिल्ला अदालत	मा.न्या. श्री गौरी ढकाल
४१	२०६६।१।६	दैलेख जिल्ला अदालत	मा.न्या. श्री गौरी ढकाल
४२	२०६६।१।८	पुनरावेदन अदालत दिपायल	मा.न्या. श्री राजेन्द्रप्रसाद कोइराला
४३	२०६६।१।८	डोटी जिल्ला अदालत	मा.न्या. श्री राजेन्द्रप्रसाद कोइराला
४४	२०६६।१।९	कैलाली जिल्ला अदालत	मा.न्या. श्री राजेन्द्रप्रसाद कोइराला
४५	२०६६।१।६	पुनरावेदन अदालत महेन्द्रनगर	मा.न्या. श्री राजेन्द्रप्रसाद कोइराला
४६	२०६६।१।६	कन्चनपुर जिल्ला अदालत	मा.न्या. श्री राजेन्द्रप्रसाद कोइराला
४७	२०६६।१।७	डडेल्धुरा जिल्ला अदालत	मा.न्या. श्री राजेन्द्रप्रसाद कोइराला

परिशिष्ट २९

सर्वोच्च अदालतको अचल सम्पत्ती विवरण

अदालतको नाम	जग्गाको		स्वामित्व भएको भवन		भाडाको भवन		कैफियत
	क्षेत्रफल	एकाई	कार्यालय	निवास	कार्यालय	निवास	
सर्वोच्च अदालत	२४।६।०।३	रोपनी	८				कार्यालय संख्या ८ एनेक्स समेत गरी

परिशिष्ट ३०

सर्वोच्च अदालतको सवारी, संचार, कम्प्युटर आदिको विवरण

अदालतको नाम	सवारी साधन संख्या					कम्प्युटर संख्या	फोटोकॉपी मेसिन	टेलिफोन संख्या		फ्याक्स	पुस्तकालय	कैफियत
	बस	कार	जीप	मोटरसाईकल	साईकल			कार्यालय	निवास			
सर्वोच्च अदालत	३	३३	८	४१	७६	३१६	११	४७		७	१	

परिशिष्ट ३१

सर्वोच्च अदालतको अभिलेख सम्बन्धी विवरण

अदालतको नाम	गत वर्ष सम्मको मिसिल संख्या	यो आर्थिक वर्षमा थप मिसिल संख्या	जम्मा मिसिल संख्या	दराजमा राखिएको संख्या	दराज बाहिर रहेको मिसिल संख्या	अभिलेख शुरु वर्ष
सर्वोच्च अदालत	१५३३७९	१०७५५	१६४१३४	१६४१३४	०	२००९

परिशिष्ट ३२
पुनरावेदन अदालतका न्यायाधीशहरूको नामावली तथा सम्पादित कार्य विवरण

सि.नं.	मुख्य न्यायाधीशको नाम	अदालतको नाम	डिसमिस	भिलापत्र	मेलभिलाप	खारेजी	तामेली	मुल्लवी	तजविजी	जम्मा	कैफियत
१	मा.मु.न्या. श्री अबधेश कुमार यादव	पु.वे.अ. तुल्सीपुर	०	१	०	०	१	१	१७	२०	
२	मा.मु.न्या. श्री अलिअकबर मिकरानी	पु.वे.अ. राजविराज	०	७	०	२०३	१२१	२	२८९	६२६	
		पु.वे.अ. पाटन	०	१	०	२२	१	१	२२९	२४४	
३	मा.मु.न्या. श्री केशरीराज पण्डित	पु.वे.अ. हेटौडा	०	१४	०	२३	७	६	१४९	१९९	
		पु.वे.अ. पाटन	०	१	०	३	०	०	२३	२७	
४	मा.मु.न्या. श्री कृष्णप्रसाद उपाध्याय	पु.वे.अ. नेपालगन्ज	०	०	०	३	२	०	३	८	हाल स.अ. मा
५	मा.मु.न्या. श्री गिरिशचन्द्र लाल	पु.वे.अ. दिपायल	०	१	०	१५	६	०	१७७	१९९	
		पु.वे.अ. हेटौडा	०	१	०	१५	६	०	१७७	१९९	
६	मा.मु.न्या. श्री गोविन्दप्रसाद पराजुली	पु.वे.अ. हेटौडा	०	१	०	१५	६	०	१७७	१९९	२०६५/०४/०१ देखि अवकाश
७	मा.मु.न्या. श्री जागेश्वर सुवेदी	पु.वे.अ. बाग्लुङ	०	३	०	५	२	०	५१	६१	
		पु.वे.अ. नेपालगंज	०	३	०	२८	१६	४	९८	१४९	
८	मा.मु.न्या. श्री तर्कराज भट्ट	पु.वे.अ. बुटवल	०	३	०	१०	१	६	२०८	२२८	
		पु.वे.अ. बाग्लुङ	०	०	०	०	०	०	१४	१४	
९	मा.मु.न्या. श्री पुरुषोत्तमप्रसाद पराजुली	पु.वे.अ. इलाम	०	४	०	२५	२	८	३६२	४०१	
१०	मा.मु.न्या. श्री प्रेम शर्मा	पु.वे.अ. जनकपुर	०	७	०	९	७	१	३०	४४	हाल स.अ. मा
११	मा.मु.न्या. श्री भूपध्वज अधिकारी	पु.वे.अ. विराटनगर	०	९	०	३३	२	०	१९६	२४०	
		पु.वे.अ. हेटौडा	०	०	०	५	२	०	३६	४३	
१२	मा.मु.न्या. श्री मोहनप्रकाश सिटौला	पु.वे.अ. बुटवल	०	४	०	६	०	११	६५	८६	हाल स.अ. मा
		पु.वे.अ. दिपायल	०	०	०	०	०	०	०	०	२०६६/०२/१० देखि अवकाश
१३	मा.मु.न्या. श्री रण बहादुर बम	पु.वे.अ. पाटन	०	२३	०	१५	४	८	१४२	१९२	
१४	मा.मु.न्या. श्री लक्ष्मणमणि रिसाल	पु.वे.अ. महेन्द्रनगर	०	७	०	२२	२	४	११३	१४८	
		पु.वे.अ. पाटन	०	४	०	१०	०	१	१४९	१६४	
१५	मा.मु.न्या. श्री वैद्यनाथ उपाध्याय	पु.वे.अ. पाटन	०	२६	०	२०	६	६	१७०	२२८	
		पु.वे.अ. राजविराज	०	१०	०	११	९	०	१७	४७	
१६	मा.मु.न्या. श्री हरिप्रसाद घिमिरे	पु.वे.अ. धनकुटा	०	१	०	८	०	१	७५	८५	
		पु.वे.अ. पाटन	०	५	०	१८	३	०	२२२	२४८	
१७	मा.मु.न्या. श्री हरिबाबु भट्टराई	पु.वे.अ. तुल्सीपुर	०	४	०	१५	४	२	८६	१११	
		पु.वे.अ. बुटवल	०	३	०	३	०	२	२८	३६	
१८	मा.मु.न्या. श्री हरिराम कोईराला	पु.वे.अ. नेपालगंज	०	०	०	२२	९	०	११२	१४३	
		पु.वे.अ. पाटन	०	८	०	३६	५	४	२५१	३०४	
१९	मा.मु.न्या. श्री ज्ञानेन्द्रबहादुर कार्की	पु.वे.अ. पोखरा	०	१०	०	८	०	०	४४	६२	
		पु.वे.अ. हेटौडा	०	१	०	२२	५	१०	२२८	२६६	
२०	का.मु.मा.मु.न्या. श्री ऋषिराज जोशी	पु.वे.अ.पोखरा	०	२	०	४	०	०	१६	२२	
२१	का.मु.मा.मु.न्या. श्री ऋषिराज मिश्र	पु.वे.अ. धनकुटा	०	७	०	१२	०	१	८८	१०८	
		पु.वे.अ. इलाम	०	०	०	०	०	०	२	२	
२२	का.मु.मा.मु.न्या. श्री गोपाल पराजुली	पु.वे.अ. पाटन	०	२	०	६	३	१	१८५	१९७	रा.न्या.काठमाडौं समेत
		पु.वे.अ. महेन्द्रनगर	०	०	०	१	०	१	४	६	
		पु.वे.अ.पोखरा	०	११	०	५	१	०	२२	३९	
२३	का.मु.मा.मु.न्या. श्री गोविन्दकुमार श्रेष्ठ	पु.वे.अ. दिपायल	०	०	३	१	३	३	७२	७९	
		पु.वे.अ. राजविराज	०	२	०	१२	२	०	२४	४०	
२४	का.मु.मा.मु.न्या. श्री लोकेन्द्र मल्लिक	पु.वे.अ. जनकपुर	०	२०	०	३२	११	०	२७०	३३३	
		पु.वे.अ. राजविराज	०	५	०	२१	१०	०	५२	८८	
२५	का.मु.मा.मु.न्या. श्री दिपकराज जोशी	पु.वे.अ. दिपायल	०	०	०	०	१	०	७	८	
		पु.वे.अ. जुम्ला	०	०	०	१	१	०	०	२	
		पु.वे.अ. बुटवल	०	६	०	६	२	०	२०६	२२०	
२६	का.मु.मा.मु.न्या. श्री विश्वनाथ जोशी	पु.वे.अ. बुटवल	०	०	०	४	२	२	८९	९७	
		पु.वे.अ. सुर्खेत	०	०	०	४	२	२	८९	९७	
		जम्मा	०	२१३	०	७०९	२५२	९९	४३७६	५६४९	

सि.नं.	न्यायाधीशको नाम	अदालतको नाम	डिसमिस	भिलापत्र	मेलभिलाप	खारेजी	तामेली	मुल्लवी	तजविजी	जम्मा	कैफियत
१	मा.न्या. डा. श्री आनन्दमोहन भट्टराई	पु.वे.अ. पाटन	०	७	०	८	३	०	९०	१०८	
		पु.वे.अ. जुम्ला	०	०	०	०	०	०	०	०	रा.न्या.प्र.मा काज
२	मा.न्या. श्री इश्वर प्रसाद खतिवडा	पु.वे.अ. पाटन	०	५	०	५	३	४	२३२	२४९	
		पु.वे.अ. बाग्लुङ	०	०	०	०	०	०	४	४	
३	मा.न्या. श्री उद्धवप्रसाद वास्कोटा	पु.वे.अ. हेटौडा	०	१०	०	२४	९	३	२२७	२७३	२०६५/१२/१८ देखि अवकाश
४	मा.न्या. श्री एकराज आचार्य	पु.वे.अ. हेटौडा	०	१०	०	१६	५	३	१७६	२१०	
		पु.वे.अ. इलाम	०	०	०	७	२	०	१०८	११७	
		पु.वे.अ. पाटन	०	१४	०	२	०	५	९७	११८	
५	मा.न्या. श्री ओमप्रकाश मिश्र	पु.वे.अ. विराटनगर	०	०	३	०	१	३६	४०	हाल विशेष अदालतमा	
६	मा.न्या. श्री ओमप्रसाद सुवेदी	पु.वे.अ. पोखरा	०	०	०	११	०	०	५५	६६	रा.न्या.पोखरा समेत
		पु.वे.अ. तुल्सीपुर	०	२	०	१	१	२	७	१३	
७	मा.न्या. श्री कामानन्दप्रसाद देव	पु.वे.अ. धनकुटा	०	३	०	१	०	१	९	१४	२०६५/१०/१६ देखि अवकाश
८	मा.न्या. श्री केदारप्रसाद चालिसे	पु.वे.अ. नेपालगंज	०	०	०	१०	५	०	९१	१०६	
		पु.वे.अ. जुम्ला	०	२	०	०	०	०	१८	२०	
		पु.वे.अ. विराटनगर	०	१३	०	२२	६	९	१११	१६१	
९	मा.न्या. श्री केशवप्रसाद मैनाली	पु.वे.अ. बुटवल	०	९	०	३	३	१	९४	११०	
		पु.वे.अ. इलाम	०	४	०	५	०	८	२०१	२१८	
१०	मा.न्या. श्री कामलनाथ शर्मा	पु.वे.अ. जनकपुर	०	१५	०	३०	११	१	१५९	२१६	

११	मा.न्या. श्री कृष्णप्रसाद बस्न्याल	पु.वे.अ. सुर्खेत	०	०	०	०	०	०	१५	१५	
१२	मा.न्या. श्री खेमराज शर्मा	पु.वे.अ. पाटन	०	०	०	०	०	०	०	०	२०६५/०४/१९ मा राजिनामा
		पु.वे.अ. धनकुटा	०	३	०	१	०	१	२०	२५	
		पु.वे.अ. पोखरा	०	२४	०	१६	२	०	१२५	१६७	
१३	मा.न्या. श्री गिरीराज पौड्याल	पु.वे.अ. हेटौडा	०	१८	०	२९	९	८	१७९	२४३	
		पु.वे.अ. जनकपुर	०	८	०	३	२	०	५८	७१	
१४	मा.न्या. श्री गोविन्दकुमार उपाध्याय	पु.वे.अ. बुटवल	०	१३	०	१७	२	५	२८४	३२१	
		पु.वे.अ. दिपायल	०	०	०	१	०	०	१९	२०	
१५	मा.न्या. श्री गौरीबहादुर कार्की	पु.वे.अ. हेटौडा	०	४	०	२६	९	१०	३५९	४०८	हाल विशेष अदालतमा
१६	मा.न्या. श्री चोलेन्द्रशमशेर ज.व.रा.	पु.वे.अ. पोखरा	०	९	०	१८	२	०	८०	१०९	
		पु.वे.अ. दिपायल	०	०	०	०	०	०	०	०	
१७	मा.न्या. श्री जगदिश शर्मा पौडेल	पु.वे.अ. पाटन	०	१७	०	२०	५	१	२७९	३२२	
		पु.वे.अ. राजविराज	०	५	०	७३	३९	०	१२५	२४२	
१८	मा.न्या. श्री जगन्नाथ पाठक	पु.वे.अ. राजविराज	०	१	०	२	१	०	१	५	२०६५/५/१७ देखि अवकाश
१९	मा.न्या. श्री जनादिन बहादुर खड्का	पु.वे.अ. विराटनगर	०	१३	०	४१	१	१	१४२	१९८	
		पु.वे.अ. जनकपुर	०	०	०	०	०	०	२	२	
		पु.वे.अ. पाटन	०	१३	०	१२	४	८	२६०	२९७	
२०	मा.न्या. श्री टंक बहादुर मोक्तान	पु.वे.अ. जुम्ला	०	२	०	०	०	०	१७	१९	
		पु.वे.अ. नेपालगंज	०	०	०	१३	५	०	७४	९२	
		पु.वे.अ. हेटौडा	०	८	०	१७	४	४	१८५	२१८	
२१	मा.न्या. श्री ठाकुरप्रसाद शर्मा	पु.वे.अ. पोखरा	०	१३	०	१३	१	०	७६	१०३	
		पु.वे.अ. पाटन	०	१३	०	२२	३	३	१९२	२३३	
२२	मा.न्या. श्री डम्बर बहादुर शाही	पु.वे.अ. विराटनगर	०	१०	०	३७	२	०	२२१	२७०	
		पु.वे.अ. बुटवल	०	६	०	०	३	०	३०	३९	
		पु.वे.अ. महेन्द्रनगर	०	०	०	१	०	१	४	६	
२३	मा.न्या. श्री तेज बहादुर के.सी.	पु.वे.अ. राजविराज	०	५	०	८६	६३	०	२०१	३५५	
		पु.वे.अ. तुल्सीपुर	०	३	०	१	२	३	२२	३१	
२४	मा.न्या. श्री दुर्गाप्रसाद उप्रेती	पु.वे.अ. बुटवल	०	२	०	९	०	१	२५४	२६६	
		पु.वे.अ. पाटन	०	१४	०	१३	८	२	२६२	२९९	
२५	मा.न्या. श्री दिनेशकुमार कार्की	पु.वे.अ. पाटन	०	१०	०	७	४	२	१३९	१६२	
		पु.वे.अ. जनकपुर	०	१६	०	६	०	०	२६	४८	
२६	मा.न्या. श्री दिपककुमार कार्की	पु.वे.अ. विराटनगर	०	८	०	२५	८	७	१३८	१८६	
		पु.वे.अ. राजविराज	०	६	०	७७	४६	०	१४५	२७४	
२७	मा.न्या. श्री देवेन्द्रगोपाल श्रेष्ठ	पु.वे.अ. पाटन	०	५	०	७	२	३	१९४	२११	नगर विकास पुनरावेदन समेत
		पु.वे.अ. नेपालगंज	०	०	०	१५	७	०	३५	५७	
		पु.वे.अ. जुम्ला	०	०	०	१	१	०	०	२	
		पु.वे.अ. सुर्खेत	०	०	०	०	१	०	७	८	
२८	मा.न्या. श्री देवेन्द्रराज शर्मा	पु.वे.अ. पोखरा	०	०	०	०	०	०	०	०	राष्ट्रिय न्यायिक प्रतिष्ठान काज
		पु.वे.अ. विराटनगर	०	०	०	०	०	०	०	०	
२९	मा.न्या. श्री निर्मलकुमार ढुंगाना	पु.वे.अ. सुर्खेत	०	०	०	३	०	१	५१	५५	
		पु.वे.अ. राजविराज	०	३	०	१९	१७	०	२२	६१	
३०	मा.न्या. श्री पुरुषोत्तम भण्डारी	पु.वे.अ. पाटन	०	६	०	१४	२	४	२३५	२६१	सैनिक विशेष अदालत समेत
		पु.वे.अ. इलाम	०	०	०	२४	२	०	१३२	१५८	
३१	मा.न्या. श्री पोषनाथ शर्मा	पु.वे.अ. बाग्लुङ	०	३	०	५	२	०	५१	६१	
		पु.वे.अ. हेटौडा	०	३	०	१०	४	२	१६८	१८७	
३२	मा.न्या. श्री फणिन्द्रदत्त शर्मा	पु.वे.अ. जनकपुर	०	१८	०	१५	५	१	१७७	२१६	
		पु.वे.अ. नेपालगंज	०	३	०	२५	१३	४	८९	१३४	
३३	मा.न्या. श्री बम कुमार श्रेष्ठ	पु.वे.अ. बुटवल	०	३	०	२	०	१	४९	५५	
		पु.वे.अ. महेन्द्रनगर	०	७	०	२२	४	४	११४	१४९	
३४	मा.न्या. श्री बलराम विष्ट	पु.वे.अ. बुटवल	०	४	०	९	१	०	१३७	१५१	
		पु.वे.अ. सुर्खेत	०	०	०	२	१	१	३४	३८	
३५	मा.न्या. श्री बुद्धिप्रसाद रेग्मी	पु.वे.अ. तुल्सीपुर	०	४	०	१५	४	२	८७	११२	
		पु.वे.अ. पाटन	०	४	०	२१	२	७	२२५	२५९	
३६	मा.मु.न्या.श्री भिमेश्वरबहादुर कार्की	पु.वे.अ. विराटनगर	०	८	०	१८	३	१४	११०	१५३	२०६५/११/०६ देखि अवकाश
३७	मा.न्या. श्री भोलाप्रसाद खरेल	पु.वे.अ. जनकपुर	०	७	०	२	०	४	२८	४१	हाल विशेष अदालतमा
३८	मा.न्या. श्री माधव प्रसाद चालिसे	पु.वे.अ. पाटन	०	५	०	४४	६	९	४१२	४७६	
३९	मा.न्या. श्री मीरा खड्का	पु.वे.अ. पाटन	०	११	०	१८	५	६	३८१	४२१	
४०	मा.न्या. श्री मोहनप्रसाद घिमिरे	पु.वे.अ. पाटन	०	४	०	५	३	११	२०९	२३२	
		पु.वे.अ. हेटौडा	०	१	०	१०	०	३	४१	५५	
		पु.वे.अ. पोखरा	०	१०	०	८	०	०	५६	७४	
४१	मा.न्या. श्री राघवलाल वैद्य	पु.वे.अ. जनकपुर	०	०	०	९	१	३	१८	३१	२०६५/०५/०५ मा राजिनामा
४२	मा.न्या. श्री राजेश्वरप्रसाद राजभण्डारी	पु.वे.अ. हेटौडा	०	१४	०	२४	७	५	१५७	२०७	
		पु.वे.अ. बुटवल	०	४	०	७	०	९	११२	१३२	
४३	मा.न्या. श्री रामप्रसाद खनाल	पु.वे.अ. राजविराज	०	३	०	१७	८	०	३१	५९	
		पु.वे.अ. दिपायल	०	०	०	३	१	३	७०	७७	
४४	मा.न्या. श्री विनोदप्रसाद ढुंगेल	पु.वे.अ. विराटनगर	०	३	०	३	१	०	७४	८१	२०६५/१२/०२ मा राजिनामा
४५	मा.न्या. श्री विश्वम्भर प्रसाद श्रेष्ठ	पु.वे.अ. बाग्लुङ	०	०	०	०	०	०	१६	१६	
		पु.वे.अ. पाटन	०	९	०	१६	२	१५	२३८	२८०	
४६	मा.न्या. श्री शान्तिराज सुवेदी	पु.वे.अ. नेपालगंज	०	०	०	१९	१०	०	१०७	१३६	रा.न्या.पोखरा समेत
		पु.वे.अ. राजविराज	०	५	०	१९	११	०	७०	१०५	
४७	मा.न्या. श्री शम्भु बहादुर कार्की	पु.वे.अ. राजविराज	०	०	०	०	०	०	०	०	२०६५/०६/११ देखि अवकाश

४८	मा.न्या. श्री शम्भु बहादुर खड्का	पु.वे.अ. राजविराज	०	४	०	६९	५६	०	१४०	२६९	
		पु.वे.अ. दिपायल	०	०	०	१	१	०	२६	२८	
४९	मा.न्या. श्री सारदाप्रसाद घिमिरे	पु.वे.अ. पाटन	०	६	०	२६	३	७	२९९	३४१	
		पु.वे.अ. जनकपुर	०	७	०	११	५	०	२१	४४	
५०	मा.न्या. श्री सुरेन्द्रवीर सिंह बस्न्यात	पु.वे.अ. जनकपुर	०	३	०	१७	३	०	१४०	१६३	
		पु.वे.अ. विराटनगर	०	३	०	२१	६	५	१२२	१६२	
५१	मा.न्या. श्री हरिवहादुर बस्नेत	पु.वे.अ. विराटनगर	०	६	०	३५	१	१	११५	१५८	रा.न्या.विराटनगर समेत
		पु.वे.अ. पाटन	०	३२	०	१४	३	१२	३७६	४३७	
५२	मा.न्या. डा. श्री हरिवंश त्रिपाठी	पु.वे.अ. पाटन	०	३	०	१०	०	४	२४५	२६२	
		पु.वे.अ. जनकपुर	०	६	०	९	५	३	५४	७७	
		जम्मा	०	५६०	०	१३७८	४८०	२३९	१११२४	१३७८१	

नोट : माननीय न्यायाधीशहरूको नामावली वर्गानुक्रमानुसार राखिएको ।

परिशिष्ट ३३
पुरावेदन अदालतका न्यायाधीशहरूको कार्य सम्पादन विवरण

सि.न	मुख्य न्यायाधीशको नाम	पुरावेदन अदालत	पेश भएको मुद्दा संख्या	कैसला वा अन्तीम आदेश भएको संख्या		अन्य आदेश	का.व्य.बाट हटाएको संख्या	इजलासबाट नभ्याएको संख्या	वयान गराएको संख्या	शुनछेक आदेश संख्या	वकपत्र गराएको संख्या	हाजिरी विवरण			
				म्याद भित्र	म्यादनाघेको							सावजनिक विवा	लिएको विवा	हाजिरी दिन	काज दिन
१	मा.मु.न्या. श्री अवधेश कुमार यादव	तुल्सीपुर	२०५	२०	०	४९	१०६	२१	०	०	१	५१	७१	७६	१
२	मा.मु.न्या. श्री अलिअकबर मिकरानी	राजविराज	१४७८	३७१	२५१	२५६	४९८	१०२				३९	७	९५	२१
		पाटन	१२१८	२३३	२१	२८०	५४६	१३८				५७	१	१४२	
३	मा.मु.न्या. श्री केशरीराज पण्डित	हेटौडा	१०९४	४१	१५८	१५६	४२५	३१४				२३	५	६५	२६
		पाटन	२८९	२७		८२	१३३	४७				५८		२४	
४	मा.मु.न्या. श्री कृष्णप्रसाद उपाध्याय	नेपालगंज	१३५	१	७	१५	६४	४८				५१	८८	५१	
५	मा.मु.न्या. श्री गिरिशचन्द्र लाल	दिपायल													
		हेटौडा	११५६	८१	११८	२१३	५१७	२२७				३८	२९	९३	१
६	मा.मु.न्या. श्री गोविन्दप्रसाद पराजुली	हेटौडा													
७	मा.न्या. श्री जागेश्वर सुवेदी	बालुङ	२४३	४६	१५	२७	१५५				१	२१	२१	८२	
		नेपालगंज	८४५	१०९	४०	६९	४२९	१९३	५			६३	३५	१२७	२४
८	मा.मु.न्या. श्री तर्कराज भट्ट	जुटवल	८०३	१५९	६९	१३३	३५७	८४	१			२२	९	७५	१७
		बालुङ	१०८	९	५	२४	७०					६३	४८	१३०	
९	मा.न्या. श्री पुरुषोत्तमप्रसाद पराजुली	इलाम	१२६८	१२३	२७८	३३०	४६८	६७			२	७६	२४	१९५	३९
१०	मा.मु.न्या. श्री प्रेम शर्मा	जनकपुर	५२७	१८	३६	३०	२९७	१४६				५०	४१	९०	
११	मा.न्या. श्री भूपध्वज अधिकारी	विराटनगर	१२५०	८५	१५५	१६६	५४३	२८८	१		२	२२	५	८१	९
		हेटौडा	४६१	१७	२६	१०१	२५४	६३				१६	२	४२	७
		तुल्सीपुर	१	०	०	०	०	०	१			१३	३६	३	०
१२	मा.मु.न्या. श्री मोहनप्रकाश सिटौला	जुटवल	३५३	८४	२	५८	१८०	२९				५६	२४	१०१	१२
		दिपायल													
१३	मा.मु.न्या. श्री रण बहादुर बम	पाटन	१२१७	१८५	७	३७५	४२३	२२७				५१	१	१२७	३
१४	मा.मु.न्या. श्री लक्ष्मणमणि रिसाल	महेन्द्रनगर	४२९	६५	८३	१२२	१४४	१४			१	३८	१२	११६	२७
		पाटन	१०९९	१५२	१२	३६९	४५६	११०				४९	१	११८	
१५	मा.मु.न्या. श्री वैद्यनाथ उपाध्याय	पाटन	१४८१	१९६	३२	२८९	४७०	४९४				२४	४	८३	१४
		राजविराज	७२५	१३	३४	१२१	३०४	२५३			१	६३	९६	६३	७
१६	मा.न्या. श्री हरिप्रसाद घिमिरे	धनकुटा	४९४	१७	६८	११९	१२२	१६५	३			२३	८	८६	५
		पाटन	१५८१	२४३	५	३५७	५६४	४१२			१	६६	४	१३८	३३
१७	मा.मु.न्या. श्री हरिवाणु भट्टराई	तुल्सीपुर	४९३	१११	०	३५	१६०	१८८	०	०	०	१६	१६	६०	२७
		जुटवल	१४०	३६	०	३२	६८	४				२८	५	५७	
१८	मा.मु.न्या. श्री हरिराम कोईराला	नेपालगंज	४२५	७८	६५	५९	१३८	८५				२३	१३	७३	१५
		पाटन	२०७७	२८५	१९	७०५	८६०	२०८				६६	३	१६०	१२
१९	मा.मु.न्या. श्री ज्ञानेन्द्रबहादुर कार्की	पोखरा	१८०	६२	०	४६	३७	३४			१	१९	७	७४	१३
		हेटौडा	१५५७	१०३	१६३	४७६	६२२	१९३				६४	११	१६१	७
२०	का.मु.मा.मु.न्या. श्री ऋषिराज जोशी	पोखरा	१६७	२१	१	१६	१०५	२४				३५	३८	५०	
२१	का.मु.मा.मु.न्या. श्री ऋषिराज मिश्र	धनकुटा	७८८	२२	८६	१९०	२६४	२२३	३			८१	११	२२५	१२
		इलाम	४२	०	२	५	२८	७				६	०	२६	०
२२	का.मु.मा.मु.न्या. श्री गोपाल पराजुली	महेन्द्रनगर	६६	०	६	२७	२९	४				२५	६७	४२	१९
		पाटन	१०८८	१८२	१५	२०२	४१०	२७९				२४	९	६०	
		पोखरा	२७०	३३	६	६६	८७	७८				१६	७	३८	१९
२३	का.मु.मा.मु.न्या. श्री गोविन्दकुमार श्रेष्ठ	दिपायल	२७६	२८	५१	९५	७१	२७				२०	१३	६८	१७
		राजविराज	८०७	१८	२२	१४२	४०१	२२४			१	५८	५५	७६	२०
२४	का.मु.मा.मु.न्या. श्री लोकेन्द्र मल्लिक	जनकपुर	१३४८	३३	३००	१०१	५२१	३९३				२२	५	८९	९
		राजविराज	१३०९	४७	४१	२२३	६३३	३९५			२	६४	३४	१२८	१३
२५	का.मु.मा.मु.न्या. श्री दिपकराज जोशी	दिपायल	२६	१	७	९	७	२				१४	९	२३	१३
		जुम्ला	३६	२	०	१६	१०	८				२१	५७	७१	१४
		जुटवल	८६८	१५९	६१	१४६	३४०	१६२				२२	७	७९	१४
२६	का.मु.मा.मु.न्या. श्री विश्वनाथ जोशी	जुटवल													
		सुर्खेत	२८२	९७	०	९०	९२				३	७८	४६	१९५	४६
		जम्मा	२९८२५	३२९९	२२७५	६०६५	१२३२९	५७४४	१६	०	१७	१७४२	९८८	३८५४	५००

सि.नं	न्यायाधीशको नाम	पुनरावेदन अदालत	पेश भएको मुद्दा संख्या	फैसला वा अन्तीम आदेश भएको संख्या		अन्य आदेश संख्या	का.व्य.बाट हटाएको संख्या	इजलासबाट नभ्याएको संख्या	वयान गराएको संख्या	शुनछेक आदेश संख्या	वकपत्र गराएको संख्या	हाजिरी विवरण				
				म्याद भित्र	म्यादनाघेको							सार्वजनिक विदा	लिएको विदा	हाजिरी दिन	काज दिन	
१	मा.न्या. डा. श्री आनन्दमोहन भट्टराइ	पाटन	७९७	१०५	३	१६५	२९९	२२४			१	१४	४	३९	६५	
२	मा.न्या. श्री इश्वर प्रसाद खतिवडा	पाटन	१०२९	२१९	३०	२३०	२६९	२८०	१			१७	१	५८		
		बाग्लुङ	३१	२	२	५	२२						३३	२७	६२	
३	मा.न्या. श्री उद्धवप्रसाद वास्कोटा	हेटौंडा	१९९९	१२५	१४८	३८९	९१०	४२७				६४	१३	१६३	१	
४	मा.न्या. श्री एकराज आचार्य	हेटौंडा	१२३७	४२	१६८	१८६	४९८	३४३				१७	०	६९	२	
		इलाम	४६८	३२	८५	९९	२२१	३१				४२	३०	९६		
		पाटन	७०१	१११	७	२०८	२८५	९०				२१	०	५५	१	
५	मा.न्या. श्री ओमप्रकाश मिश्र	विराटनगर	२६७	१५	२५	४८	१६७	१२				४९	२३	८७	२७	
६	मा.न्या. श्री ओमप्रसाद सुवेदी	पोखरा	१४७	६६	०	३४	२२	२५				५५	३४	४०	१०	
		तुल्सीपुर	१५२	१३	०	३०	७४	३३				६५	११०	६९	५	
७	मा.न्या. श्री कामानन्दप्रसाद देव	धनकुटा	२२०	६	८	५५	९८	५३				५६	२९	११५		
		नेपालगंज	३३५	४३	६३	३०	१०९	९०				१७	१९	५३	३५	
८	मा.न्या. श्री केदारप्रसाद चालिसे	जुम्ला	६७	२०	०	२९	१०	८				४	०	१८		
		विराटनगर	१२७७	७२	८९	१९५	८९१	५८	१			८५	५०	१९२	३	
		इलाम	६८०	६७	१५१	१७४	२४३	४३			२	२२	९	७३	१०	
९	मा.न्या. श्री केशवप्रसाद मैनाली	बुटवल	९३६	१०८	२	२१३	५५६	५७				६४	१९	१५३	४	
		जनकपुर	१२५५	२५	१९१	१३८	४४९	४५२				२२	३०	६०	१	
१०	मा.न्या. श्री कोमलनाथ शर्मा	सुर्खेत	५५	१५	०	१२	२६					२४	३९	४३	२	
		पाटन	०	०	०	०	०	०								
११	मा.न्या. श्री कृष्णप्रसाद बस्न्याल	धनकुटा	१९९	९	१६	५४	११३	७				४३	६	१०४		
		पोखरा	५६२	१६३	४	१४३	१३७	११२			३	३६	६	१२९	२७	
१२	मा.न्या. श्री खेमराज शर्मा	हेटौंडा	१६७८	५९	१८४	२१५	७५०	४७०				१७	९	८३	८	
		जनकपुर	१२४९	१४	५७	१३३	७८२	२६३				५८	४५	१३६	०	
१४	मा.न्या. श्री गोविन्दकुमार उपाध्याय	बुटवल	१४३२	२५१	७०	२७५	६६४	१५१	१			४३	११	१२९	१६	
		दिपायल	१६७	२	१८	५९	८०	८				४५	२३	९४		
१५	मा.न्या. श्री गौरीबहादुर कार्की	हेटौंडा	१५५५	१७३	२३५	३३०	६०५	२१२				६४	१५	१५८	१	
१६	मा.न्या. श्री चोलेन्द्रशमशेर ज.व.रा.	पोखरा	२८०	१०९		६५	५४	५०				२	२३	७८	९	
		दिपायल	१			१							२७	५५	३	
१७	मा.न्या. श्री जगदिश शर्मा पौडेल	पाटन	१८६९	३०४	१८	४६१	६६२	४२४					७३	१०	१७९	८
		राजविराज	१०५६	१०३	१३९	१६४	३६३	२५७			१	१५		६३	६	
१८	मा.न्या. श्री जगन्नाथ पाठक	राजविराज	७२	४	१	२०	२३	२४						४०		
१९	मा.न्या. श्री जनार्दन बहादुर खड्का	विराटनगर	७१२	४२	१५६	११५	२९३	१०४	१			१	९	७	४४	
		पाटन	२०३३	२८२	१५	५३८	८४५	३५१				२	७३	३०	१६६	३
		जनकपुर	४६	१	१	३	३१	१०					३	०	६	
२०	मा.न्या. श्री टंक बहादुर मोक्तान	जुम्ला	६८	१९	०	२९	११	९				४	०	१८	०	
		नेपालगंज	३३८	४८	४४	४८	११८	८०				१९	१३	६३	२९	
		हेटौंडा	१८९२	९७	१२१	४००	९५७	३१७				६४	१६	१५७	१	
२१	मा.न्या. श्री ठाकुरप्रसाद शर्मा	पोखरा	७७०	८३	२०	१६३	३२६	१७८				५९	२५	१४४	११	
		पाटन	१४११	२२०	१३	३७८	४९१	३०८			१	२४	१	८४	८	
२२	मा.न्या. श्री डम्बर बहादुर शाही	विराटनगर	१३१४	८७	१८३	१६४	६११	२६६	१			२	२२	५	७९	६
		बुटवल	२४९	३५	४	५९	१२१	२३				२	२१	१३	३५	३
		महेन्द्रनगर	९१	०	६	४५	३५	४			१	३८	३०	७५	२०	
२३	मा.न्या. श्री तेज बहादुर के.सी.	राजविराज	१०२४	१७२	१८३	१६९	३६८	१३२				२२	१३	६०	१५	
		तुल्सीपुर	३०१	३१	०	७०	१५०	३८	१			६३	३०	१३२	२२	
२४	मा.न्या. श्री दुर्गाप्रसाद उप्रेती	बुटवल	६७४	२१०	४६	१४४	२३३	३१				१	६८	१०	५२	१४
		पाटन	१९१६	२९५	४	५३२	६७४	४१०			१	७३	१२	१८५	२	
२५	मा.न्या. श्री दिनेशकुमार कार्की	पाटन	१४७३	१५५	७	४२९	५०९	३७२	१			२६	६	८४	१०	
		जनकपुर	१०४८	१५	३३	९०	६५५	२५५				५५	३७	१३३	०	
२६	मा.न्या. श्री दिपककुमार कार्की	विराटनगर	१५३७	८२	१०४	१९५	१११६	३८	२			८९	२१	२२३	३	
		राजविराज	१०४६	१२७	१४७	१८३	३७२	२१७			१	२३	१४	७४	७	
२७	मा.न्या. श्री देवेन्द्रगोपाल श्रेष्ठ	पाटन	१२५८	२०५	६	३८४	४००	२६३				२४	४	७७	१०	
		सुर्खेत	२४	८	०	१३	३						३	०	७	
		जुम्ला	३०	२	०	१४	७						२	०	९	
२८	मा.न्या. श्री देवेन्द्रराज शर्मा	नेपालगंज	५१७	४८	९	७६	३३८	१४५	१			५९	५१	१००	२६	
		पोखरा														
२९	मा.न्या. श्री निर्मलकुमार ढुंगाना	विराटनगर	१७				१७						५	७	५	
		सुर्खेत	१५१	५५	०	५५	४१					१५	२६	४२	४	
३०	मा.न्या. श्री पुरुषोत्तम भण्डारी	राजविराज	९४५	२९	३२	१६२	४९३	२२९				६४	५७	११६		
		इलाम	७२२	५८	१००	१८६	३१८	६०				५४	५३	१२६	८	
३१	मा.न्या. श्री पोषनाथ शर्मा	पाटन	१७०५	२३७	२४	३९६	६३८	४१०				२४	३	८८	४	
		बाग्लुङ	२३६	४६	२५	२५	१५०				१	२१	१२	९१		
३२	मा.न्या. श्री फणिन्द्रत शर्मा	हेटौंडा	१३५९	८७	१००	३७९	५९५	१९८				६२	४१	१२०		
		जनकपुर	११६०	२२	१९४	९५	४९२	३५७				२२	४	७१	५	
३३	मा.न्या. श्री बम कुमार श्रेष्ठ	नेपालगंज	६७३	९०	४४	७३	३३२	१३०	४			४९	५५	१२१	१३६	
		महेन्द्रनगर	४२३	६५	८४	११६	१४४	१४				३४	३	१२३	३०	
३४	मा.न्या. श्री बलराम विष्ट	बुटवल	३८७	५५	९२	२२७	१३					४९	३७	१०५		
		सुर्खेत	१००	३८	०	२२	४१				३	६१	८५	८८	९	
३५	मा.न्या. श्री बुद्धिप्रसाद रेग्मी	बुटवल	६९३	१२५	२६	९४	३२६	१२२				२२	२२	५५	२२	
		पाटन	१८१०	२४८	११	४५९	७६०	३२१			१	७३	९	१८०	४	

सं.	ना.न्या.श्री	व्यक्ति	४९७	११२	०	३७	१६१	१८८			१६	४	६७	३	
३६	मा.मु.न्या.श्री भिमेश्वरहादुर काकी	विराटनगर	१०८७	५२	१०१	१५८	७३७	३६	२	१	७८	२१	९३	१३	
३७	मा.न्या. श्री भोलाप्रसाद खरेल	जनकपुर	३०४	५	३६	४५	१८१	३७			२८	२	५७	०	
३८	मा.न्या. श्री माधव प्रसाद चालिसे	पाटन	३१५६	४४०	३६	७७६	११०२	८०१	१	१	९०	३२	२३८	५	
३९	मा.न्या. श्री मीरा खड्का	पाटन	३२५८	४१५	६	८१५	१२९१	७३१			९१	१२	२५६	४	
४०	मा.न्या. श्री मोहनप्रसाद घिमिरे	पाटन	१३४१	२१७	१५	३५६	४६०	२९१	१	१	२४	२९	६४	१२	
		हेटौडा	४३४	२३	३२	८२	२२६	७१			१६	७	४१	१	
		पोखरा	४४०	५९	१५	९४	१५५	११७			३८	११	१०२	२५	
४१	मा.न्या. श्री राधवलाल वैद्य	जनकपुर	१३९	४	२७	३६	७२	०			६	०	३०	०	
४२	मा.न्या. श्री राजेन्द्रप्रसाद राजभण्डारी	हेटौडा	१३३३	५५	१५२	२५७	५३१	३५८			२०	१२	७२	४	
		बुटवल	८९०	१२२	१०	५१६	१६६	७६			६४	३१	१४७	६	
४३	मा.न्या. श्री रामप्रसाद खनाल	राजविराज	८३२	३४	२५	१६२	४१७	१९४			६४	७०	१०१		
		दिपायल	२६५	२६	५१	९०	७१	२७			२०	९	७४	११	
४४	मा.न्या. श्री विनोदप्रसाद हुंगेल	विराटनगर	८७०	१५	६६	८१	६२३	८४	१		८१	५९	९९	२३	
४५	मा.न्या. श्री विश्वम्भर प्रसाद श्रेष्ठ	वाग्लुङ	१११	९	७	१७	७८				६३	५१	१२७		
		पाटन	१३२८	२४६	३४	३६५	५०६	१७६		१	१४	५	९०	५	
४६	मा.न्या. श्री शान्तिराज सुवेदी	नेपालगंज	४६९	६३	७३	३९	६०	१३४			२१	१५	७१	१७	
		राजविराज	११४३	४४	६१	२०२	५०८	३२८			६४	३८	१३४		
४७	मा.न्या. श्री शम्भु बहादुर काकी	राजविराज	०	०	०	०	०	०			०	०	०	०	
४८	मा.न्या. श्री शम्भु बहादुर खड्का	दिपायल	१८३	३	२५	६२	८३	१०			५७	६९	६२	८	
		राजविराज	११७५	१३९	१३०	२०२	४१२	२९२			२३	१०	८१	७	
४९	मा.न्या. श्री सारदाप्रसाद घिमिरे	पाटन	२३९८	३२३	१८	५९८	८४०	६१८	१		४५	१०	१४६	५	
		जनकपुर	५७७	१८	२६	९०	३६१	१६२			४४	४३	७०	०	
५०	मा.न्या. श्री सुरेन्द्रवीर सिंह बस्न्यात	जनकपुर	९६३	१४	१४९	११४	३४५	३४१			२०	१३	५९	१३	
		विराटनगर	१५९३	५७	१०५	१४४	१२०४	७७	६		८६	२५	२००	२६	
५१	मा.न्या. श्री हरिवहादुर वस्नेत	पाटन	१९८५	४०९	२८	६४७	६२९	२७४			६६	७	१७७	३	
		विराटनगर	४७६	३६	१२२	६६	२२६	२४	१		१८	३२	३८		
५२	मा.न्या. डा. श्री हरिवंश त्रिपाठी	पाटन	१३२८	२४६	१६	३२२	४४६	२९८			२४	१३	८३	४	
		जनकपुर	११३६	२२	५५	१४१	६८३	२३५			६२	२९	१३५	०	
		जम्मा	८१६५७	८९१४	४८७७	१७०६९	३५२३१	१५६९६	२६	०	३०	३६७९	२०१६	८९०४	८५३

नोट : माननीय न्यायाधीशहरूको नामावली वर्गानुक्रमानुसार राखिएको ।

परिशिष्ट ३४

पुनरावेदन अदालतहरूमा पर्न आएका मुद्दाहरूको विवरण

सि.नं.	अदालतको नाम	मुद्दाको किसिम	२०६४/६५						२०६५/६६							
			लगत संख्या	फर्याट संख्या					वाकी	लगत संख्या	फर्याट संख्या					वाकी
				सदर	उल्टी	केहिउल्टी	अन्य	जम्मा			सदर	उल्टी	केहिउल्टी	अन्य	जम्मा	
१	पुनरावेदन अदालत इलाम	देवानी	१८०	४९	६	७	५	६७	११३	१९५	७४	१०	११	२८	१२३	७२
		फौजदारी	३०६	९८	७	२२	६	१३३	१७३	३८२	१७२	२९	७७	७	२८५	९७
२	पुनरावेदन अदालत धनकुटा	देवानी	६४	२०	४	१	२	२७	३७	६९	२०	३	२	११	३६	३३
		फौजदारी	९६	४२	८	७	६	६३	३३	१३७	३१	८	२६	७	७२	६५
३	पुनरावेदन अदालत विराटनगर	देवानी	११३१	३०९	८५	१५९	४६	५९८	५३३	८८३	३०९	२७	३९	४१	४१६	४६७
		फौजदारी	५२९	१९७	३३	५१	९	२९०	४९२	१८८	१९	२१	७	२३५	२५७	
४	पुनरावेदन अदालत राजविराज	देवानी	८९९	१०५	१८	१४	३९	१७६	७२३	१०६५	२९९	३७	४२	६६	४४४	६२१
		फौजदारी	३९२	४२	१५	०	१४	७१	३२१	५२२	१५६	३०	६९	७२	३२७	१९५
५	पुनरावेदन अदालत जनकपुर	देवानी	१००१	१७३	११	१२	५५	२५१	७७०	१०८२	१८५	४४	२१	२८	२७८	८०४
		फौजदारी	५९७	८१	१२	२२	१२७	४७०	६२३	७३	२२	१५	१०४	२१४	४०९	
६	पुनरावेदन अदालत हेटौडा	देवानी	१२७९	३८१	५८	४८	७७	५६४	७५५	१५१२	४४१	६०	३०	९८	६२९	८८३
		फौजदारी	७८६	२४९	१८	३३	२६	३२६	४६०	९७४	३०५	२९	७४	४४	४५२	५२२
७	पुनरावेदन अदालत पाटन	देवानी	३४८८	११९७	१३७	१६२	९१	१५८७	१९०१	३५८५	८४५	६९	८८	५२३	१५२५	२०६०
		फौजदारी	२३००	७८०	८८	१०२	७९	१०४९	१२५१	२५६३	७०१	५८	६१	३२३	११४३	१४२०
८	पुनरावेदन अदालत पोखरा	देवानी	२९९	१३३	६	३	१४	१५६	१४३	२७८	८८	५	२९	१३२	१४६	
		फौजदारी	२३४	१२२	६	१	०	१२९	१०५	२६३	१११	१०	२०	१५	१५६	१०७
९	पुनरावेदन अदालत वाग्लुङ	देवानी	३७	१८	५	०	६	२९	८	४८	२४	०	४	४	३२	१६
		फौजदारी	६३	३२	६	११	३	५२	११	६५	२३	२	७	३	३५	३०
१०	पुनरावेदन अदालत बुटवल	देवानी	६६०	३०७	२९	२८	८८	४५२	२०८	६६२	३३२	३२	१९	६१	४४४	२१८
		फौजदारी	४०६	२१९	१९	५५	१८	३११	९५	४४५	२४२	२३	२५	२७	३१७	१२८
११	पुनरावेदन अदालत तुल्सीपुर	देवानी	७२	७	१	३	५	१६	५६	१३९	३०	२	४	१०	४६	९३
		फौजदारी	१३१	३०	१	९	५	४५	८६	२३६	३३	१२	१४	७	६६	१७०
१२	पुनरावेदन अदालत सुर्खेत	देवानी	४४	५	२	०	३	१०	४	३७	१३	२	२	१९	१८	
		फौजदारी	४८	१८	५	३	३	२९	१९	१०६	६७	५	५	०	७७	२९
१३	पुनरावेदन अदालत नेपालगंज	देवानी	४०८	११५	१४	२०	५७	२०६	२०२	४००	११९	१७	१२	२०	१६८	२३२
		फौजदारी	२६३	७८	१०	२३	१८	१२९	१३४	२७०	९३	९	२८	७	१३७	१३३
१४	पुनरावेदन अदालत जुम्ला	देवानी	२९	१३	६	०	३	२२	७	३५	६	४	०	३	१३	२२
		फौजदारी	२३	१०	४	४	३	२२	२	२७	४	२	१	९	१८	
१५	पुनरावेदन अदालत दिपायल	देवानी	७३	२४	७	४	११	४६	२७	३७	१८	५	१	५	२९	८
		फौजदारी	८५	२३	२	५	४	३४	५१	११९	५१	४	१६	३	७४	४५
१६	पुनरावेदन अदालत महेन्द्रनगर	देवानी	१०५	३३	१७	९	९	६८	३७	८०	४५	३	१	१६	६५	१५
		फौजदारी	९९	४५	७	१७	९	७३	२६	१००	४६	७	४	५	६२	३८
		जम्मा	९७३९	२८८९	४०५	४७०	५११	४२७५	५४६४	१०१०७	२८४८	३२५	२८१	९४५	४३९९	५७०८
		कुल जम्मा	६३५८	२०६६	२४१	३५५	२२०	२८८२	३४७६	७३२४	२२९६	२६९	४६४	६३२	३६६१	३६६३

परिशिष्ट ३५
पुनरावेदन अदालतमा परेका न्या.प्र.ऐन तथा नागरिक अधिकार ऐन बमोजिम निवेदनहरूको विवरण

सि.नं.	अदालतको नाम	बन्दीप्रत्यक्षीकरण					परमादेश					निषेधाज्ञा				
		लगत	फछ्यौट संख्या			वांकी	लगत	फछ्यौट संख्या			वांकी	लगत	फछ्यौट संख्या			वांकी
			जारी	खारेज	तामेली			जारी	खारेज	तामेली			जारी	खारेज	तामेली	
१	पुनरावेदन अदालत इलाम	१	०	०	०	०	४०	६	१९	०	१५	२९	२	१४	०	१३
२	पुनरावेदन अदालत धनकुटा	०	०	०	०	०	४	०	३	०	१	५	२	३	०	०
३	पुनरावेदन अदालत विराटनगर	५०	३८	११	०	१	५८	१३	२५	०	२०	१४९	३१	५८	०	६०
४	पुनरावेदन अदालत राजविराज	४६	१६	२८	०	२	११६	२४	६१	०	३१	२९८	६३	१२७	०	१०८
५	पुनरावेदन अदालत जनकपुर	७	१	५	०	१	१३१	१७	३९	०	७५	२२१	२६	६९	०	१२६
६	पुनरावेदन अदालत हेटौडा	८	०	४	४	०	४०	१३	९	५	१३	२४७	२४	९४	२८	१०१
७	पुनरावेदन अदालत पाटन	१८	११	७	०	०	४०३	२०२	५६	०	१४५	५५०	२५	३२३	०	२०२
८	पुनरावेदन अदालत पोखरा	१०	३	७	०	०	१२	२	३	०	७	३२	०	२०	०	१२
९	पुनरावेदन अदालत वाग्लुङ	०	०	०	०	०	१३	२	४	०	७	८	१	४	०	३
१०	पुनरावेदन अदालत बुटवल	६	१	५	०	०	२१	८	८	०	५	६२	१०	३२	०	२०
११	पुनरावेदन अदालत तुल्सिपुर	२	०	२	०	०	१६	१	९	०	६	४५	४	२१	०	२०
१२	पुनरावेदन अदालत सुर्खेत	०	०	०	०	०	३	१	२	०	०	१०	४	४	०	२
१३	पुनरावेदन अदालत नेपालगंज	८	१	७	०	०	२२	५	७	०	१०	१२७	१४	७७	०	३६
१४	पुनरावेदन अदालत जुम्ला	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	१	०	०	०	१
१५	पुनरावेदन अदालत दिपायल	०	०	०	०	०	५	०	३	०	२	०	०	०	०	०
१६	पुनरावेदन अदालत महेन्द्रनगर	१	०	१	०	०	१८	२	१३	०	३	१४	२	११	०	१
	जम्मा	१५७	७१	७७	४	५	९०२	२९६	२६१	५	३४०	१७९८	२०८	८५७	२८	७०५

परिशिष्ट ३६
पुनरावेदन अदालतमा परेका मुद्दाहरूको कार्यविधीको आधारमा वर्गीकरण

सि.नं.	अदालतको नाम	कार्यविधी	लगत	फछ्यौट	फ. प्र.	वांकी	स्वयंसाधक	कैफियत
१	पुनरावेदन अदालत इलाम	साधारण	५७३	४०६	७०।८६	१६७	०	
		संक्षिप्त	१	०	०।००	१	०	
		विशेष	३	२	६६।६७	१	०	
२	पुनरावेदन अदालत धनकुटा	साधारण	२०४	१०७	२५।००	९७	०	
		संक्षिप्त	०	०	०	०	०	
		विशेष	२	१	५०।००	१	०	
३	पुनरावेदन अदालत विराटनगर	साधारण	११३१	५२७	४६।६०	६०४	५७	
		संक्षिप्त	३२	१७	५३।१३	१५	२	
		विशेष	२१२	१०७	५०।४७	१०५	३	
४	पुनरावेदन अदालत राजविराज	साधारण	१४९९	७३०	४८।७०	७६९	१५२	
		संक्षिप्त	१९	८	४२।११	११	१	
		विशेष	६९	३३	४७।८३	३६	११	
५	पुनरावेदन अदालत जनकपुर	साधारण	१६३१	४५१	२७।६५	११८०	२०३	
		संक्षिप्त	४७	२७	५७।४५	२०	०	
		विशेष	२७	१४	५१।८५	१३	०	
६	पुनरावेदन अदालत हेटौडा	साधारण	२४६३	१०६८	४३।३६	१३९५	२३	
		संक्षिप्त	२३	१३	५६।५२	१०	०	
		विशेष	०	०	०	०	०	
७	पुनरावेदन अदालत पाटन	साधारण	५९४०	२५६६	४३।२०	३३७४	१३७	
		संक्षिप्त	९९	५६	५६।५७	४३	७	
		विशेष	१०९	४६	४२।२०	६३	१	
८	पुनरावेदन अदालत पोखरा	साधारण	५०९	२७२	५३।४४	२३७	०	
		संक्षिप्त	२५	१२	४८।००	१३	०	
		विशेष	७	४	५७।१४	३	०	
९	पुनरावेदन अदालत वाग्लुङ	साधारण	११२	६७	५९।८२	४५	०	
		संक्षिप्त	१	०	०।००	१	०	
		विशेष	०	०	०	०	०	
१०	पुनरावेदन अदालत बुटवल	साधारण	११०७	७६१	६८।७४	३४६	०	
		संक्षिप्त	०	०	०	०	०	
		विशेष	०	०	०	०	०	
११	पुनरावेदन अदालत तुल्सिपुर	साधारण	३६१	१०६	२९।३६	२५५	०	
		संक्षिप्त	६	२	३३।३३	४	०	
		विशेष	८	४	५०।००	४	०	
१२	पुनरावेदन अदालत सुर्खेत	साधारण	१४१	९६	६८।०९	४५	०	
		संक्षिप्त	०	०	०	०	०	
		विशेष	२	०	०।००	२	०	
१३	पुनरावेदन अदालत नेपालगंज	साधारण	५८८	२७२	४६।२६	३१६	३८	
		संक्षिप्त	१४	११	७८।५७	३	०	
		विशेष	६८	२२	३२।३५	४६	०	

१४	पुनरावेदन अदालत जुम्ला	साधारण	६०	२२	३६६७	३८	०
		संक्षिप्त	२	०	०१००	२	०
		विशेष	०	०	०	०	०
१५	पुनरावेदन अदालत दिपायल	साधारण	१५५	१०२	६५८१	५३	०
		संक्षिप्त	१	१	१००१००	०	०
		विशेष	०	०	०	०	०
१६	पुनरावेदन अदालत महेन्द्रनगर	साधारण	१६४	११४	६९५१	५०	०
		संक्षिप्त	५	४	८०१००	१	०
		विशेष	११	९	८१८२	२	०
जम्मा	साधारण	१६६३८	७६६७	४६१०८	८९७	६१०	
	संक्षिप्त	२७५	१५१	५४१९१	१२४	१०	
	विशेष	५१८	२४२	४६१७२	२७६	१५	
कुल जम्मा		सबै	१७४३१	८०६०	४६१२४	९३७	६३५

परिशिष्ट ३७

पुनरावेदन अदालतमा परेका मुद्दा र न्या.प्र.ऐन तथा नागरिक अधिकार ऐन बमोजिका निवेदनहरूको समष्टिगत लगत फछ्यौट र बाँकीको विवरण

सि.न.	अदालतको नाम	विषय	जन्मेबारीबाट	नयाँ दर्ता	जम्मा लगत	फछ्यौट	फ. प्र.	बाँकी	कौफियत
१	पुनरावेदन अदालत इलाम	पुनरावेदन	२८३	२८६	५६९	४०१	७०।४७	१६८	
		साधक	२	३	५	५	१००।००	०	
		शुरु मुद्दा	१	२	३	२	६६।६७	१	
		निवेदन	२६	४४	७०	४१	५८।५७	२९	
		जम्मा	३१२	३३५	६४७	४४९	६९।४०	१९८	
२	पुनरावेदन अदालत धनकुटा	पुनरावेदन	६९	१३२	२०१	१०३	५१।२४	९८	
		साधक	१	४	५	५	१००।००	०	
		शुरु मुद्दा	०	०	०	०	०	०	
		निवेदन	२	७	९	८	८८।८९	१	
		जम्मा	७२	१४३	२१५	११६	५३।९५	९९	
३	पुनरावेदन अदालत विराटनगर	पुनरावेदन	७६६	५८३	१३४९	६३८	४७।२९	७११	
		साधक	१	४	५	४	८०।००	१	
		शुरु मुद्दा	५	१६	२१	९	४२।८६	१२	
		निवेदन	६२	१९५	२५७	१७६	६८।४८	८१	
		जम्मा	८३४	७९८	१६३२	८२७	५०।६७	८०५	
४	पुनरावेदन अदालत राजविराज	पुनरावेदन	९९०	५१०	१५००	७२१	४८।०७	७७९	
		साधक	१३	५	१८	१४	७७।७८	४	
		शुरु मुद्दा	४१	२८	६९	३६	५२।१७	३३	
		निवेदन	१४९	३११	४६०	३१९	६९।३५	१४१	
		जम्मा	११९३	८५४	२०४७	१०९०	५३।२५	९५७	
५	पुनरावेदन अदालत जनकपुर	पुनरावेदन	११८४	४५२	१६३६	४६४	२८।३६	११७२	
		साधक	८	५	१३	४	३०।७७	९	
		शुरु मुद्दा	२८	२८	५६	२४	४२।८६	३२	
		निवेदन	११७	२४२	३५९	१५७	४३।७३	२०२	
		जम्मा	१३३७	७२७	२०६४	६४९	३१।४४	१४१५	
६	पुनरावेदन अदालत हेटौडा	पुनरावेदन	११५७	१२७३	२४३०	१०४५	४३।००	१३८५	
		साधक	०	१	१	१	१००।००	०	
		शुरु मुद्दा	१८	३७	५५	३५	६३।६४	२०	
		निवेदन	९४	२०१	२९५	१८१	६१।३६	११४	
		जम्मा	१२६९	१५१२	२७८१	१२६२	४५।३८	१५१९	
७	पुनरावेदन अदालत पाटन	पुनरावेदन	३१२६	२८८९	६०१५	२६०४	४३।२९	३४११	
		साधक	२	७	९	६	६६।६७	३	
		शुरु मुद्दा	२४	१००	१२४	५८	४६।७७	६६	
		निवेदन	२३०	७४१	९७१	६२४	६४।२६	३४७	
		जम्मा	३३८२	३७३७	७११९	३२९२	४६।२४	३८२७	
८	पुनरावेदन अदालत पोखरा	पुनरावेदन	२४४	२८४	५२८	२७८	५२।६५	२५०	
		साधक	१	५	६	६	१००।००	०	
		शुरु मुद्दा	३	४	७	४	५४।१४	३	
		निवेदन	११	४३	५४	३५	६४।८१	१९	
		जम्मा	२५९	३३६	५९५	३२३	५४।२९	२७२	
९	पुनरावेदन अदालत बाग्लुङ	पुनरावेदन	१९	९	१११	६६	५९।४६	४५	
		साधक	०	२	२	१	५०।००	१	
		शुरु मुद्दा	०	०	०	०	०	०	
		निवेदन	४	१७	२१	११	५२।३८	१०	
		जम्मा	२३	१११	१३४	७८	५८।२१	५६	
१०	पुनरावेदन अदालत बुटवल	पुनरावेदन	३०३	७८१	१०८४	७५०	६९।१९	३३४	
		साधक	०	९	९	८	८८।८९	१	
		शुरु मुद्दा	०	१४	१४	३	२१।४३	११	
		निवेदन	१३	७६	८९	६४	७१।९१	२५	
		जम्मा	३१६	८८०	११९६	८२५	६८।९८	३७१	
११	पुनरावेदन अदालत तुल्सीपुर	पुनरावेदन	१४१	२२१	३६६	१०८	२९।५१	२५८	
		साधक	०	१	१	०	०।००	१	
		शुरु मुद्दा	१	७	८	४	५०।००	४	

		निवेदन	१७	४६	६३	३७	५८७३	२६	
		जम्मा	१५९	२७९	४३८	१४९	३४०२	२८९	
१२	पुनरावेदन अदालत सुर्खेत	पुनरावेदन	२२	११७	१३९	९२	६६१९	४७	
		साधक	१	३	४	४	१००१००	०	
		शुरु मुद्दा	०	०	०	०	०	०	
		निवेदन	४	९	१३	११	८४६२	२	
		जम्मा	२७	१२९	१५६	१०७	६८५९	४९	
१३	पुनरावेदन अदालत नेपालगञ्ज	पुनरावेदन	३३०	३२४	६५४	२९५	४५१११	३५९	
		साधक	२	२	४	३	७५१००	१	
		शुरु मुद्दा	४	८	१२	७	५८३३	५	
		निवेदन	३९	११८	१५७	१११	७०१७०	४६	
		जम्मा	३७५	४५२	८२७	४९६	५०३०	४९१	
१४	पुनरावेदन अदालत जुम्ला	पुनरावेदन	९	५१	६०	२०	३३३३३	४०	
		साधक	०	२	२	२	१००१००	०	
		शुरु मुद्दा	०	०	०	०	०	०	
		निवेदन	०	१	१	०	०१००	१	
		जम्मा	९	५४	६३	२२	३४१२२	४१	
१५	पुनरावेदन अदालत दिपायल	पुनरावेदन	७५	७१	१४६	९४	६४३८	५२	
		साधक	३	७	१०	९	९०१००	१	
		शुरु मुद्दा	०	०	०	०	०	०	
		निवेदन	२	३	५	३	६०१००	२	
		जम्मा	८०	८१	१६१	१०६	६५८४	५५	
१६	पुनरावेदन अदालत महेन्द्रनगर	पुनरावेदन	५६	११३	१६९	११८	६९८२	५१	
		साधक	०	०	०	०	०	०	
		शुरु मुद्दा	७	४	११	९	८१८२	२	
		निवेदन	१२	२१	३३	२९	८७८८	४	
		जम्मा	७५	१३८	२१३	१५६	७३२४	५७	
	जम्मा	पुनरावेदन	८७७४	८१८३	१६९५७	७७९७	४५१९८	९१६०	
		साधक	३४	६०	९४	७२	७६६०	२२	
		शुरु मुद्दा	१३२	२४८	३८०	१९१	५०२६	१८९	
		निवेदन	७८२	२०७५	२८५७	१८०७	६३२५	१०५०	
		सबै	९७२२	१०५६६	२०२८८	९८६७	४८६३	१०४२१	

परिशिष्ट ३८

पुनरावेदन अदालतमा रहेका बांकी मुद्दा तथा न्या.प्र.ऐन तथा नागरिक अधिकार ऐन बमोजिमका निवेदनहरूको साल वसाली विवरण

सि.नं	अदालतको नाम	०५/०६/०७/०८/०९/१०/११/१२/१३/१४/१५/१६/१७/१८/१९/२०/२१/२२/२३/२४/२५/२६/२७/२८/२९/३०/३१/३२/३३/३४/३५/३६/३७/३८/३९/४०/४१/४२/४३/४४/४५/४६/४७/४८/४९/५०/५१/५२/५३/५४/५५/५६/५७/५८/५९/६०/६१/६२/६३/६४/६५/६६/६७/६८/६९/७०/७१/७२/७३/७४/७५/७६/७७/७८/७९/८०/८१/८२/८३/८४/८५/८६/८७/८८/८९/९०/९१/९२/९३/९४/९५/९६/९७/९८/९९/१००/१०१/१०२/१०३/१०४/१०५/१०६/१०७/१०८/१०९/११०/१११/११२/११३/११४/११५/११६/११७/११८/११९/१२०/१२१/१२२/१२३/१२४/१२५/१२६/१२७/१२८/१२९/१३०/१३१/१३२/१३३/१३४/१३५/१३६/१३७/१३८/१३९/१४०/१४१/१४२/१४३/१४४/१४५/१४६/१४७/१४८/१४९/१५०/१५१/१५२/१५३/१५४/१५५/१५६/१५७/१५८/१५९/१६०/१६१/१६२/१६३/१६४/१६५/१६६/१६७/१६८/१६९/१७०/१७१/१७२/१७३/१७४/१७५/१७६/१७७/१७८/१७९/१८०/१८१/१८२/१८३/१८४/१८५/१८६/१८७/१८८/१८९/१९०/१९१/१९२/१९३/१९४/१९५/१९६/१९७/१९८/१९९/२००/२०१/२०२/२०३/२०४/२०५/२०६/२०७/२०८/२०९/२१०/२११/२१२/२१३/२१४/२१५/२१६/२१७/२१८/२१९/२२०/२२१/२२२/२२३/२२४/२२५/२२६/२२७/२२८/२२९/२३०/२३१/२३२/२३३/२३४/२३५/२३६/२३७/२३८/२३९/२४०/२४१/२४२/२४३/२४४/२४५/२४६/२४७/२४८/२४९/२५०/२५१/२५२/२५३/२५४/२५५/२५६/२५७/२५८/२५९/२६०/२६१/२६२/२६३/२६४/२६५/२६६/२६७/२६८/२६९/२७०/२७१/२७२/२७३/२७४/२७५/२७६/२७७/२७८/२७९/२८०/२८१/२८२/२८३/२८४/२८५/२८६/२८७/२८८/२८९/२९०/२९१/२९२/२९३/२९४/२९५/२९६/२९७/२९८/२९९/३००/३०१/३०२/३०३/३०४/३०५/३०६/३०७/३०८/३०९/३१०/३११/३१२/३१३/३१४/३१५/३१६/३१७/३१८/३१९/३२०/३२१/३२२/३२३/३२४/३२५/३२६/३२७/३२८/३२९/३३०/३३१/३३२/३३३/३३४/३३५/३३६/३३७/३३८/३३९/३४०/३४१/३४२/३४३/३४४/३४५/३४६/३४७/३४८/३४९/३५०/३५१/३५२/३५३/३५४/३५५/३५६/३५७/३५८/३५९/३६०/३६१/३६२/३६३/३६४/३६५/३६६/३६७/३६८/३६९/३७०/३७१/३७२/३७३/३७४/३७५/३७६/३७७/३७८/३७९/३८०/३८१/३८२/३८३/३८४/३८५/३८६/३८७/३८८/३८९/३९०/३९१/३९२/३९३/३९४/३९५/३९६/३९७/३९८/३९९/४००/४०१/४०२/४०३/४०४/४०५/४०६/४०७/४०८/४०९/४१०/४११/४१२/४१३/४१४/४१५/४१६/४१७/४१८/४१९/४२०/४२१/४२२/४२३/४२४/४२५/४२६/४२७/४२८/४२९/४३०/४३१/४३२/४३३/४३४/४३५/४३६/४३७/४३८/४३९/४४०/४४१/४४२/४४३/४४४/४४५/४४६/४४७/४४८/४४९/४५०/४५१/४५२/४५३/४५४/४५५/४५६/४५७/४५८/४५९/४६०/४६१/४६२/४६३/४६४/४६५/४६६/४६७/४६८/४६९/४७०/४७१/४७२/४७३/४७४/४७५/४७६/४७७/४७८/४७९/४८०/४८१/४८२/४८३/४८४/४८५/४८६/४८७/४८८/४८९/४९०/४९१/४९२/४९३/४९४/४९५/४९६/४९७/४९८/४९९/५००/५०१/५०२/५०३/५०४/५०५/५०६/५०७/५०८/५०९/५१०/५११/५१२/५१३/५१४/५१५/५१६/५१७/५१८/५१९/५२०/५२१/५२२/५२३/५२४/५२५/५२६/५२७/५२८/५२९/५३०/५३१/५३२/५३३/५३४/५३५/५३६/५३७/५३८/५३९/५४०/५४१/५४२/५४३/५४४/५४५/५४६/५४७/५४८/५४९/५५०/५५१/५५२/५५३/५५४/५५५/५५६/५५७/५५८/५५९/५६०/५६१/५६२/५६३/५६४/५६५/५६६/५६७/५६८/५६९/५७०/५७१/५७२/५७३/५७४/५७५/५७६/५७७/५७८/५७९/५८०/५८१/५८२/५८३/५८४/५८५/५८६/५८७/५८८/५८९/५९०/५९१/५९२/५९३/५९४/५९५/५९६/५९७/५९८/५९९/६००/६०१/६०२/६०३/६०४/६०५/६०६/६०७/६०८/६०९/६१०/६११/६१२/६१३/६१४/६१५/६१६/६१७/६१८/६१९/६२०/६२१/६२२/६२३/६२४/६२५/६२६/६२७/६२८/६२९/६३०/६३१/६३२/६३३/६३४/६३५/६३६/६३७/६३८/६३९/६४०/६४१/६४२/६४३/६४४/६४५/६४६/६४७/६४८/६४९/६५०/६५१/६५२/६५३/६५४/६५५/६५६/६५७/६५८/६५९/६६०/६६१/६६२/६६३/६६४/६६५/६६६/६६७/६६८/६६९/६७०/६७१/६७२/६७३/६७४/६७५/६७६/६७७/६७८/६७९/६८०/६८१/६८२/६८३/६८४/६८५/६८६/६८७/६८८/६८९/६९०/६९१/६९२/६९३/६९४/६९५/६९६/६९७/६९८/६९९/७००/७०१/७०२/७०३/७०४/७०५/७०६/७०७/७०८/७०९/७१०/७११/७१२/७१३/७१४/७१५/७१६/७१७/७१८/७१९/७२०/७२१/७२२/७२३/७२४/७२५/७२६/७२७/७२८/७२९/७३०/७३१/७३२/७३३/७३४/७३५/७३६/७३७/७३८/७३९/७४०/७४१/७४२/७४३/७४४/७४५/७४६/७४७/७४८/७४९/७५०/७५१/७५२/७५३/७५४/७५५/७५६/७५७/७५८/७५९/७६०/७६१/७६२/७६३/७६४/७६५/७६६/७६७/७६८/७६९/७७०/७७१/७७२/७७३/७७४/७७५/७७६/७७७/७७८/७७९/७८०/७८१/७८२/७८३/७८४/७८५/७८६/७८७/७८८/७८९/७९०/७९१/७९२/७९३/७९४/७९५/७९६/७९७/७९८/७९९/८००/८०१/८०२/८०३/८०४/८०५/८०६/८०७/८०८/८०९/८१०/८११/८१२/८१३/८१४/८१५/८१६/८१७/८१८/८१९/८२०/८२१/८२२/८२३/८२४/८२५/८२६/८२७/८२८/८२९/८३०/८३१/८३२/८३३/८३४/८३५/८३६/८३७/८३८/८३९/८४०/८४१/८४२/८४३/८४४/८४५/८४६/८४७/८४८/८४९/८५०/८५१/८५२/८५३/८५४/८५५/८५६/८५७/८५८/८५९/८६०/८६१/८६२/८६३/८६४/८६५/८६६/८६७/८६८/८६९/८७०/८७१/८७२/८७३/८७४/८७५/८७६/८७७/८७८/८७९/८८०/८८१/८८२/८८३/८८४/८८५/८८६/८८७/८८८/८८९/८९०/८९१/८९२/८९३/८९४/८९५/८९६/८९७/८९८/८९९/९००/९०१/९०२/९०३/९०४/९०५/९०६/९०७/९०८/९०९/९१०/९११/९१२/९१३/९१४/९१५/९१६/९१७/९१८/९१९/९२०/९२१/९२२/९२३/९२४/९२५/९२६/९२७/९२८/९२९/९३०/९३१/९३२/९३३/९३४/९३५/९३६/९३७/९३८/९३९/९४०/९४१/९४२/९४३/९४४/९४५/९४६/९४७/९४८/९४९/९५०/९५१/९५२/९५३/९५४/९५५/९५६/९५७/९५८/९५९/९६०/९६१/९६२/९६३/९६४/९६५/९६६/९६७/९६८/९६९/९७०/९७१/९७२/९७३/९७४/९७५/९७६/९७७/९७८/९७९/९८०/९८१/९८२/९८३/९८४/९८५/९८६/९८७/९८८/९८९/९९०/९९१/९९२/९९३/९९४/९९५/९९६/९९७/९९८/९९९/१००० <td>२ वर्षनाघका</td>	२ वर्षनाघका									
१.	पुनरावेदन अदालत इलाम	०	०	०	०	०	०	३२	१६६	१९८	०	
२.	पुनरावेदन अदालत धनकुटा	०	०	०	०	०	०	१८	८१	९९	०	
३.	पुनरावेदन अदालत विराटनगर	०	०	०	५	५	१६	३८	२१७	५२४	८०५	६४
४.	पुनरावेदन अदालत राजविराज	०	०	०	०	९	५५	१०५	२३१	५५७	९५७	१६९
५.	पुनरावेदन अदालत जनकपुर	०	०	०	०	६	३४	१६७	६२९	५७९	१४१५	२०७
६.	पुनरावेदन अदालत हेटौडा	०	०	०	०	४	१९	३१६	११८०	१५१९	२३	
७.	पुनरावेदन अदालत पाटन	०	०	०	१	४	१४८	१०१८	२६५६	३८२७	१५३	
८.	पुनरावेदन अदालत पोखरा	०	०	०	०	०	०	८३	१८९	२७२	०	
९.	पुनरावेदन अदालत बाग्लुङ्ग	०	०	०	०	०	०	१	५५	५६	०	
१०.	पुनरावेदन अदालत बुटवल	०	०	०	०	०	०	१२	३५९	३७१	०	
११.	पुनरावेदन अदालत तुल्सीपुर	०	०	०	०	०	०	५२	२३७	२८९	०	
१२.	पुनरावेदन अदालत नेपालगञ्ज	०	०	०	५	०	१५	२३	७६	२९२	४११	४३
१३.	पुनरावेदन अदालत सुर्खेत	०	०	०	०	०	०	०	४९	४९	०	
१४.	पुनरावेदन अदालत जुम्ला	०	०	०	०	०	०	२	३९	४१	०	
१५.	पुनरावेदन अदालत दिपायल	०	०	०	०	०	०	१३	४२	५५	०	
१६.	पुनरावेदन अदालत महेन्द्रनगर	०	०	०	०	०	०	०	५७	५७	०	
	जम्मा	०	०	०	१०	२१	१२८	५००	२७००	७०६२	१०४२१	

११	पुनरावेदन अदालत तुल्सीपुर	५६	०	५४	५४	९६।४३	२	६९	५१	९	६०	८६।९६	९
१२	पुनरावेदन अदालत नेपालगंज	१७	३७	१३४	१७	१००।००	०	१४९	९७	४५	१४२	९५।३०	७
१३	पुनरावेदन अदालत सुर्खेत	३४	०	३४	३४	१००।००	०	३८	२९	९	३८	१००।००	०
१४	पुनरावेदन अदालत जुम्ला	१४	९	४	१३	९२।८६	१	१३	८	५	०	०।००	१३
१५	पुनरावेदन अदालत दिपायल	४५	०	४५	४५	१००।००	०	४०	२८	११	३९	९७।५०	१
१६	पुनरावेदन अदालत महेन्द्रनगर	४८	०	४८	४८	१००।००	०	४४	४०	४	४४	१००।००	०
जम्मा		२८३६	७९	२७४३	२८२२	९९।५१	१४	२८२३	१६९९	५७	२२७०	८०।४१	५५३

परिशिष्ट ४०
पुनरावेदन अदालतहरूको धनुवा विवरण

सि.नं.	अदालतको नाम	धनुवा मुद्दा संख्या	धनुवा संख्या												कुलजम्मा
			पुरुष						महिला						
			विदेशी	नावालक	वृद्ध	अपाङ्ग	अन्य	जम्मा	विदेशी	नावालिका	वृद्धा	अपाङ्ग	अन्य	जम्मा	
१	पुनरावेदन अदालत इलाम	१९	०	०	०	०	२९	२९	०	०	०	०	१	१	३०
२	पुनरावेदन अदालत धनकुटा	३०	०	०	०	०	३२	३२	०	०	०	०	५	५	३७
३	पुनरावेदन अदालत विराटनगर	६७	०	०	०	०	८१	८१	०	०	०	०	०	०	८१
४	पुनरावेदन अदालत राजविराज	१२	०	०	०	०	१४	१४	०	०	०	०	०	०	१४
५	पुनरावेदन अदालत जनकपुर	१८	१	०	०	०	१८	१९	०	०	०	०	०	०	१९
६	पुनरावेदन अदालत हेटौडा	७५	२	०	०	०	९३	९५	१	०	०	०	२	३	९८
७	पुनरावेदन अदालत पाटन	१७६	११	०	०	०	१६०	१७१	०	०	०	०	१९	१९	१९०
८	पुनरावेदन अदालत पोखरा	२२	०	०	०	०	२९	२९	०	०	०	०	४	४	३३
९	पुनरावेदन अदालत बाग्लुङ्ग	१२	०	०	०	०	११	११	०	०	०	०	१	१	१२
१०	पुनरावेदन अदालत बुटवल	१५	४	०	०	०	१६	२०	०	०	०	०	३	३	२३
११	पुनरावेदन अदालत नेपालगंज	१५	०	०	०	०	१८	१८	०	०	०	०	३	३	२१
१२	पुनरावेदन अदालत सुर्खेत	७	०	०	०	०	९	९	०	०	०	०	०	०	९
१३	पुनरावेदन अदालत तुल्सीपुर	२७	०	०	०	०	२५	२५	०	०	०	०	२	२	२७
१४	पुनरावेदन अदालत जुम्ला	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
१५	पुनरावेदन अदालत दिपायल	११	१	१	०	०	१६	१८	०	०	०	०	१	१	१९
१६	पुनरावेदन अदालत महेन्द्रनगर	१३	०	०	०	०	१२	१२	०	०	०	०	२	२	१४
जम्मा		५१९	१९	१	०	०	५६३	५८३	१	०	०	०	४३	४४	६२७

परिशिष्ट ४१
पुनरावेदन अदालतहरूको मुलतवी विवरण

सि.नं.	अदालतको नाम	गत आ.व. सम्मको मुलतवी संख्या	यस आ.व. को मुलतवी संख्या	जम्मा संख्या	यस आ.व.मा जागेको मुलतवी संख्या	वांकी	कैफियत
१	पुनरावेदन अदालत इलाम	३	८	११	२	९	
२	पुनरावेदन अदालत धनकुटा	१	२	३	१	२	
३	पुनरावेदन अदालत विराटनगर	९२	१९	१११	९	१०२	
४	पुनरावेदन अदालत राजविराज	११०	२	११२	१०	१०२	
५	पुनरावेदन अदालत जनकपुर	१५२	११	१६३	१०	१५३	
६	पुनरावेदन अदालत हेटौडा	१२८	२७	१५५	८३	७२	
७	पुनरावेदन अदालत पाटन	३४०	६२	४०२	१४९	२५३	
८	पुनरावेदन अदालत पोखरा	२७	०	२७	१३	१४	
९	पुनरावेदन अदालत बाग्लुङ्ग	२	०	२	०	२	
१०	पुनरावेदन अदालत बुटवल	१०३	१८	१२१	२३	९८	
११	पुनरावेदन अदालत नेपालगंज	१६३	४	१६७	८	१५९	
१२	पुनरावेदन अदालत सुर्खेत	०	५	५	५	१	
१३	पुनरावेदन अदालत तुल्सीपुर	१०	६	१६	१	१५	
१४	पुनरावेदन अदालत जुम्ला	३	०	३	०	३	
१५	पुनरावेदन अदालत दिपायल	०	३	३	०	३	
१६	पुनरावेदन अदालत महेन्द्रनगर	१	९	१०	८	२	
जम्मा		११३५	१७६	१३११	३२१	९९०	

परिशिष्ट ४२
पुनरावेदन अदालतमा परेका मुद्दाको विषयगत वर्गीकरण

सि.नं.	मुद्दाको नाम	पुनरावेदन अदालत	पुनरावेदन अदालत	पुनरावेदन अदालत	पुनरावेदन अदालत	पुनरावेदन अदालत	पुनरावेदन अदालत	पुनरावेदन अदालत	पुनरावेदन अदालत	जम्मा	कैफियत
		इलाम	धनकुटा	विराटनगर	राजविराज	जनकपुर	हेटौडा	पाटन	पोखरा		
१.	अदालतको अवहेलना	६	०	१८	२२	३८	२८	३८	४	१५४	
२.	करकाप	५	१	३	६	१६	२२	२९	५	८७	
३.	करणी										
	क) जवरजस्ती करणी	६८	१२	४६	८	१६	१७	७	२६	२६४	
	ख) हाडनाता करणी	४	०	०	०	०	०	०	०	४	

	ग) अन्य करणी	०	१	३	०	७	५	०	०	१६	
	जम्मा	७२	१३	४९	८	२३	२२	७१	२६	२८४	
४.	करार	२	१	१५	१०	५	१६	१२९	५	१८३	
५.	कीर्त	८	१	१०	०	२९	५५	९६	४	२०३	
६.	कुटापिट										
	क) अंगभंग	३	२	१	३	२१	३	३	१	३७	
	ख) कुटापिट (सामान्य)	३	३	१३	२३	५२	२१	९	१	१२५	
	जम्मा	६	५	१४	२६	७३	२४	१२	२	१६२	
७.	गालिवेडज्जती	४	०	९	५	८	५	१४	६	५१	
८.	गोवध	०	०	०	०	०	०	०	१	१	
९.	चोरी										
	क) डांका चोरी	४३	२	४५	१०	२१	४६	१७०	२५	३६२	
	ख) जवरजस्ती चोरी	७	०	०	१	९	१	७	७	३२	
	ग) नकवजनी चोरी	७	२	४	२	९	१०	८९	१०	१३३	
	घ) रहजनी चोरी	१	०	२	०	७	१	९७	०	१०८	
	ङ) साधारण चोरी	८	२	१०	१३	११	११	१२९	३	१८७	
	जम्मा	६६	६	६१	२६	५७	६९	४९२	४५	८२२	
१०.	जग्गा										
	क) जग्गा खिचोला	४२	८	८१	६०	२०७	२२६	२६०	५०	९३४	
	ख) दर्ता बदर	३१	१९	५४	५१	१०१	३५	३८१	१३	६८५	
	ग) निणय बदर	१४	३	४४	२	५२	७७	४९१	४१	७२४	
	घ) मोही निस्कासन	११	१	१२९	५	८५	१५	९५	०	३४१	
	ङ) हक कायम	९	३	२७	८	१५	४४	५०१	२४	६३१	
	च) लिखत बदर	२२	८	१०१	८२	११५	५०	६०९	२२	१००९	
	छ) हक सफा	४	०	६	३	१०	४	४३	२	७२	
	ज) नामसारी	७	०	११	१२	२९	१०९	१२६	२	२९६	
	झ) अन्य	१७	०	१९	२४१	४६	५१०	१६१	२४	१०१८	
	जम्मा	१५७	४२	४७२	४६४	६६०	१०७०	२६६७	१७८	५७१०	
११.	जालसाजी	३०	१६	७२	४३	१४६	२७९	६३३	३८	१२५७	
१२.	ज्यान										
	क) आवेश प्रेरित	०	०	०	१	७	०	०	०	८	
	ख) कर्तव्य	७०	६४	४७	४१	५०	७०	१३३	४८	५२३	
	ग) गभपतन	०	२	१	०	५	२	०	०	१०	
	घ) ज्यानमान उद्योग	१४	१४	१५	४	२१	१६	८६	१३	१८३	
	ङ) भवितव्य	०	०	०	०	९	०	७	०	१६	
	च) सवारी ज्यान	१०	०	२२	३	९	१२	९९	७	१६२	
	जम्मा	९४	८०	८५	४९	१०१	१००	३२५	६८	९०२	
१३.	मानव बेचबिखन	१७	३	१८	३	७	३५	२९	१	११३	
१४.	जुवा	०	०	०	०	०	०	०	०	०	
१५.	ठगी	८	०	१०	४	१०	६	१५९	२	१९९	
१६.	निर्वाचन	०	०	०	०	०	०	०	०	०	
१७.	पारिवारिक										
	क) अपुताली	०	०	९	८	२०	१०	२३	०	७०	
	ख) अंश	२१	१४	१४१	१४८	१३३	१४४	३६८	४३	१०१२	
	ग) जारी	०	०	३	२१	२	१	३	०	३०	
	घ) धर्मपुत्र	०	०	१	०	०	१	५	०	७	
	ङ) नाता कायम	०	०	१	२	६	१	४	२	१६	
	च) बहविववाह	७	१	५	२	३	९	३८	३	६८	
	छ) बाल विवाह	०	०	१	०	१	०	०	०	२	
	ज) अनमेल विवाह	०	०	०	०	०	०	०	०	०	
	झ) मानाचामल	१	०	१२	७	२	२	३७	११	७२	
	ञ) सम्बन्धविच्छेद	१	०	५	४	२	५	३१	४	५२	
	ट) अन्य	१	१	१७	१२५	८२	१६	९६	०	३३८	
	जम्मा	३१	१६	१९५	३१७	२५१	१८९	६०५	६३	१६६७	
१८.	विदेशी मुद्रा सम्बन्धी	०	०	२	०	०	०	९	०	११	
१९.	वैदेशिक रोजगार सम्बन्धी	२	०	३	०	२	०	७३	०	८०	
२०.	भ्रष्टाचार सम्बन्धी	०	०	०	०	०	०	०	०	०	
२१.	राजस्व सम्बन्धी	०	०	१	०	०	३	०	०	४	
२२.	लागू औषध सम्बन्धी										
	क) गाजा चरेश	३	०	३	२	७	२६	६६	१	१०८	
	ख) अन्य लागू औषध	४	०	११	३	५	४७	११३	३६	२१९	
	जम्मा	७	०	१४	५	१२	७३	१७९	३७	३२७	
२३.	लुटापिट	१०	८	३१	२३	४०	२४	२४	५	१६५	
२४.	लेनदेन	१२	१०	११७	११९	१३१	११०	३४३	३२	८७४	
२५.	वन सम्बन्धी	०	०	८	३	७	१७	३७	०	७२	
२६.	विविध										
	क) बहाल भराउने	०	०	९	४	६	५	०	१	२५	
	ख) वाली, विगो	१	०	२१	८	१९	४	०	०	५३	
	ग) कुतवाली	०	२	८३	२२	२७	२८	७	०	१६९	
	घ) वन पैदावर	५	१	०	५	८	६	६	५	३६	
	ङ) प्राचिन स्मारक	०	०	०	०	०	०	०	०	०	

च) राज्य विरुद्धको अपराध	०	०	०	०	०	१	०	०	१	
छ) नागरिकता	१२	१	३	२	९	१३	४४	४	८८	
ज) बालश्रम शोषण	०	०	०	०	०	०	०	०	०	
झ) सार्वजनिक अपराध	५	०	१३	८	१३	९	३७	६	९१	
ञ) धर्म परिवर्तन	०	०	०	०	०	०	०	०	०	
ट) अन्य	१७	०	३९	४०५	७	२७३	९०	३	८३४	
जम्मा	४०	४	१६८	४५४	८९	३३९	१८४	१९	१२९७	
कुल जम्मा	५७७	२०६	१३७५	१५८७	१७०५	२४८६	६१४८	५४१	१४६२५	

सि.नं.	मुद्दाको नाम	पुनरावेदन अदालत वाग्लुङ	पुनरावेदन अदालत बुटवल	पुनरावेदन अदालत तुलसीपुर	पुनरावेदन अदालत नेपालगंज	पुनरावेदन अदालत सुर्खेत	पुनरावेदन अदालत जुम्ला	पुनरावेदन अदालत दिपायल	पुनरावेदन अदालत महेन्द्रनगर	जम्मा	कुलजम्मा	कैफियत
		लगत	लगत	लगत	लगत	लगत	लगत	लगत	लगत			
१.	अदालतको अवहेलना	२	८	८	९	०	०	०	५	३२	१८६	
२.	करकाप	०	११	३	८	०	०	२	०	२४	१११	
३.	करणी											
	क) जबरजस्ती करणी	१	३३	१६	१२	१८	३	५	२	९०	३५४	
	ख) हाडनाता करणी	०	१	०	०	०	०	०	०	१	५	
	ग) अन्य करणी	०	१	१	१	०	०	१	१	५	२१	
	जम्मा	१	३५	१७	१३	१८	३	६	३	९६	३८०	
४.	करार	०	८	२	७	०	०	५	०	२२	२०५	
५.	कीर्त	०	१२	९	५	०	१	०	१	२८	२३१	
६.	कुटापिट											
	क) अंगभंग	०	१	२	०	०	०	२	०	५	४२	
	ख) कुटापिट (सामान्य)	१	१७	३	४	०	०	१	३	२९	१५४	
	जम्मा	१	१८	५	४	०	०	३	३	३४	१९६	
७.	गालिवेइज्जती	२	१०	५	५	२	१	०	४	२९	८०	
८.	गोवध	१	३	०	०	१	०	०	०	५	६	
९.	चोरी											
	क) डाँका चोरी	७	२९	१२	३३	३	०	८	१	९३	४५५	
	ख) जबरजस्ती चोरी	२	२	७	३	०	०	०	०	१४	४६	
	ग) नकवजनी चोरी	०	४	१३	६	२	०	५	१	३१	१६४	
	घ) रहजनी चोरी	३	०	०	०	०	०	०	०	३	१११	
	ङ) साधारण चोरी	१	४८	२	३	२	०	४	१	६१	२४८	
	जम्मा	१३	८३	३४	४५	७	०	१७	३	२०२	१०२४	
१०.	जग्गा											
	क) जग्गा खिचोला	३	४५	२०	५७	५	१	४	७	१४२	१०७६	
	ख) दर्ता वदर	५	४९	११	३०	६	७	१	३	११२	७९७	
	ग) निर्णय वदर	१	१४	४	२३	०	३	६	१२	६३	७८७	
	घ) मोही निस्कासन	०	४	५	२५	०	२	०	३	३६	३७७	
	ङ) हक कायम	३	२०	१	१८	६	५	१	१	५५	६८६	
	च) लिखत वदर	४	११५	९	१५	०	३	०	२	१४८	११५७	
	छ) हक सफा	१	१	१	४	०	०	०	०	७	७९	
	ज) नामसारी	०	५	४	१३	१	०	९	६	३८	३३४	
	झ) अन्य	७	८१	१९	५८	६	९	४	३१	२१५	१२३३	
	जम्मा	२४	३३४	७४	२४३	२४	२८	२७	६२	८१६	६५२६	
११.	जालसाजी	४	९७	३०	६१	८	०	४	१२	२१६	१४७३	
१२.	ज्यान											
	क) आवेश प्रेरित	०	२०	०	०	०	०	०	०	२०	२८	
	ख) कर्तव्य	१३	८३	५८	२९	३६	१०	४४	३७	३१०	८३३	
	ग) गभंपतन	०	०	०	०	१	०	०	०	१	११	
	घ) ज्यानमार्ने उद्योग	३	१२	७	६	५	१	६	१	४१	२२४	
	ङ) भवितव्य	०	०	०	०	०	०	०	१	१	१७	
	च) सवारी ज्यान	४	८	७	६	६	०	४	७	४२	२०४	
	जम्मा	२०	१२३	७२	४१	४८	११	५४	४६	४१५	१३१७	
१३.	मानव वैचिखन	०	१६	११	१३	१	०	२	४	४७	१६०	
१४.	जुवा	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	
१५.	ठगी	०	४	२	४	२	०	५	१	१८	२१७	
१६.	निर्वाचन	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	
१७.	पारिवारिक											
	क) अुपताली	०	१०	३	४	०	०	०	०	१७	८७	
	ख) अंश	७	१५३	२६	६८	८	४	४	१८	२८८	१३००	
	ग) जारी	१	४	१	२	०	२	०	०	१०	४०	
	घ) धर्मपुत्र	०	१	०	२	०	०	०	०	३	१०	
	ङ) नाता कायम	०	२	३	४	०	१	०	०	१०	२६	
	च) बहूविवाह	२	२	१	१	५	०	५	३	१९	८७	
	छ) बाल विवाह	०	०	०	०	०	०	१	०	१	३	
	ज) अनमेल विवाह	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	
	झ) मानाचामल	२	१	१	६	२	०	०	३	१५	८७	
	ञ) सम्बन्धविच्छेद	२	५	४	४	१	१	१	२	२०	७२	

सि.नं.	अदालतको नाम	१२	१०	२१	३	०	२	०	०	४८	३८६
	जम्मा	२६	१८८	६०	९४	१६	१०	११	२६	४३१	२०९८
१८.	विदेशी मुद्रा सम्बन्धी	०	०	०	०	०	०	०	०	०	११
१९.	वैदेशिक रोजगार सम्बन्धी	०	२	०	०	०	०	०	०	२	८२
२०.	भ्रष्टाचार सम्बन्धी	०	०	०	०	०	१	०	०	१	१
२१.	राजस्व सम्बन्धी	०	१	०	०	०	०	०	०	१	५
२२.	लागू औषध सम्बन्धी										
	क) गाजा चरेश	१	६	०	९	०	०	०	०	१६	१२४
	ख) अन्य लागू औषध	०	५	०	५	३	०	०	०	१३	२३२
	जम्मा	१	११	०	१४	३	०	०	०	२९	३५६
२३.	लुटपिट	४	१८	११	२	३	३	०	२	४३	२०८
२४.	लेनदेन	५	९१	२४	५३	१	१	१	५	१८१	१०५५
२५.	बन सम्बन्धी		१०	२	३	०	०	०	०	१५	८७
२६.	विविध	०									
	क) बहाल भराउने	०	४	०	८	०	०	०	०	१२	३७
	ख) वाली, विगो	०	२	१	९	०	०	०	०	१२	६५
	ग) कुतवाली	०	०	०	०	४	०	१	५	१७४	
	घ) बन पिदावर	०	१०	०	५	०	३	०	१	१८	५४
	ङ) प्राचिन स्मारक	०	२	०	०	०	०	०	०	२	२
	च) राज्य विरुद्धको अपराध	०	०	०	०	०	०	०	०	०	१
	छ) नागरिकता	०	२	०	६	०	०	२	०	१०	९८
	ज) बालश्रम शोषण	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
	झ) सार्वजनिक अपराध	५	२	१	५	०	३	०	१६	१०७	
	ञ) धर्म परिवर्तन	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
	ट) अन्य	४	२	४	१३	५	३	११	२	४४	८७८
	जम्मा	९	२४	६	४६	९	३	१९	३	११९	१४१६
	कुल जम्मा	११३	११०७	३७५	६७०	१४३	६२	१५६	१८०	२८०६	१७४३१

परिशिष्ट ४३
पुनरावेदन अदालतमा परेका मुद्दाको विगोको आधारमा वर्गीकरण

सि.नं.	अदालतको नाम	१००० रु. सम्म विगो भएका	२००० रु. सम्म विगो भएका	३००० रु. सम्म विगो भएका	५००० रु. सम्म विगो भएका	१०००० रु. सम्म विगो भएका	१५००० रु. सम्म विगो भएका	२०००० रु. सम्म विगो भएका	२०००० रु. भन्दा माथी विगो भएका	विगो नबुलेको	जम्मा	कैफियत
१	पुनरावेदन अदालत इलाम	०	०	०	४	१७	१६	२५	५४	१०३	२१९	
२	पुनरावेदन अदालत धनकुटा	०	०	०	५	६	१३	११	१५	२५	७५	
३	पुनरावेदन अदालत विराटनगर	९	१२	१७	४४	६४	८१	२१४	३६१	८१	८८३	
४	पुनरावेदन अदालत राजविराज	५	८	१२	१५	२२	४८	११०	१५८	७९५	११७३	
५	पुनरावेदन अदालत जनकपुर	१४०	१०७	१२२	८०	५६	१०३	९७	९१	२८६	१०८२	
६	पुनरावेदन अदालत हेटौडा	१	१६	७	६	५	१	४	१४२	१३६१	१५४३	
७	पुनरावेदन अदालत पाटन	३९	६६	१०६	१२७	४०९	५८७	८२६	१७८२	१०७	४०४९	
८	पुनरावेदन अदालत पोखरा	०	०	०	०	२	४	८	१९९	६६	२७९	
९	पुनरावेदन अदालत बागलुङ्ग	०	०	०	०	०	०	०	२९	१९	४८	
१०	पुनरावेदन अदालत बुटवल	१०	१२	१८	२८	६२	७०	१५०	२०६	१०६	६६२	
११	पुनरावेदन अदालत तुल्सीपुर	१	०	२	३	२	४	२	६६	१७५	२५५	
१२	पुनरावेदन अदालत सुर्खेत	०	१	०	१	०	१	०	१४	२०	३७	
१३	पुनरावेदन अदालत नेपालगंज	१६	४९	२४	३७	३७	३५	३८	३९	११४	३८९	
१४	पुनरावेदन अदालत जुम्ला	९	६	५	४	३	२	३	१	२	३५	
१५	पुनरावेदन अदालत दिपायल	०	०	०	०	१	०	२	११	३१	४५	
१६	पुनरावेदन अदालत महेन्द्रनगर	०	०	०	०	२	३	८	३७	३०	८०	
	जम्मा	२३०	२७७	३१३	३५४	६८८	९६८	१४९८	३२०५	३३२१	१०८५४	

परिशिष्ट ४४
पुनरावेदन अदालतमा परेका मुद्दाको दण्ड सजायको आधारमा वर्गीकरण

सि.नं.	अदालतको नाम	१ वर्षसम्म वा १००० सम्म जरिवाना वा दुवैसजायहुने	२ वर्षसम्म वा २००० सम्म जरिवाना वा दुवैसजायहुने	३ वर्षसम्म वा ३००० सम्म जरिवाना वा दुवैसजायहुने	४ वर्षसम्म वा ४००० सम्म जरिवाना वा दुवैसजायहुने	६ वर्षसम्म वा ६००० सम्म जरिवाना वा दुवैसजायहुने	१० वर्षसम्म वा १०००० सम्म जरिवाना वा दुवैसजायहुने	जन्म कैदको सजाय हुने मुद्दा	सर्वस्वसहित जन्म कैदको सजाय हुने मुद्दा	जम्मा	कैफियत
१	पुनरावेदन अदालत इलाम	२८	२९	४३	२१	६१	१०६	३७	३३	३५८	
२	पुनरावेदन अदालत धनकुटा	६	१०	११	१४	१३	१२	४१	२४	१३१	
३	पुनरावेदन अदालत विराटनगर	१५१	१६२	७५	१६	३२	११	१४	३१	४९२	
४	पुनरावेदन अदालत राजविराज	१८	१०२	११५	३९	३५	३२	४५	२८	४१४	
५	पुनरावेदन अदालत जनकपुर	१९८	१०९	७३	६९	७२	३१	३९	३२	६२३	
६	पुनरावेदन अदालत हेटौडा	४४०	३०	३६	१३	५६	२०३	१५५	१०	९४३	
७	पुनरावेदन अदालत पाटन	७२४	३९१	२५०	२५४	१७३	१७४	७३	६०	२०९९	
८	पुनरावेदन अदालत पोखरा	१२	१४	१८	२८	३५	१०७	२४	२४	२६२	
९	पुनरावेदन अदालत बागलुङ्ग	२६	६	९	०	५	६	१	१२	६५	
१०	पुनरावेदन अदालत बुटवल	९१	६४	४६	५८	३३	७०	६५	१८	४४५	
११	पुनरावेदन अदालत तुल्सीपुर	४३	७	३	२	१२	२७	२६	०	१२०	
१२	पुनरावेदन अदालत सुर्खेत	४०	३८	१	१	२	५	४	१५	१०६	

१३	पुनरावेदन अदालत	नेपालगंज	१५	३४	५०	५२	५२	५७	११	१०	२८१
१४	पुनरावेदन अदालत	जुम्ला	१	२	३	७	५	४	३	२	२७
१५	पुनरावेदन अदालत	दिपायल	२३	४	१०	०	१३	९	८	४४	१११
१६	पुनरावेदन अदालत	महेन्द्रनगर	२३	९	८	०	५	१८	१५	२२	१००
जम्मा			१८३९	१०११	७५१	५७४	६०४	८७२	५६१	३६५	६५७७

परिशिष्ट ४५
पुनरावेदन अदालतहरूको बजेट विनियोजन र खर्चको विवरण

सि.नं.	अदालतको नाम	विनियोजन		निकाशा		खर्च		कौफयत
		चालु	पूजीगत	चालु	पूजीगत	चालु	पूजीगत	
१	पुनरावेदन अदालत इलाम	९०१२९०००	३०००००	७८९६५५१२	३०००००	७८९६५५१२	३०००००	
२	पुनरावेदन अदालत धनकुटा	८९५८०१२०	५०००००	६८३६८९५५१	५०००००	६८३६८९५५१	५०००००	
३	पुनरावेदन अदालत विराटनगर	१३९२६१०००	२५४५००००	१३०२९८३५८०	२५३४५३७८५२	१३०२९८३५८०	२५३४५३७८५२	
४	पुनरावेदन अदालत राजविराज	१४९२६१०००	१५०४००००	१२०५६४३६५	१५०२९७०२३	१२०५६४३६५	१५०२९७०२३	
५	पुनरावेदन अदालत जनकपुर	१४५९४०००	४०००००	१३४६१७०१२९	४०००००	१३४६१७०१२९	४०००००	
६	पुनरावेदन अदालत हेटौडा	१६१९१००००	२९०००००	१४००८०८५८	२८२५१३०	१४००८०८५८	२८२५१३०	
७	पुनरावेदन अदालत पाटन	२९१८६८०००	२७९००००	२९१८४५१६९७	२७८९९९८५	२९१८४५१६९७	२७८९९९८५	
८	पुनरावेदन अदालत पोखरा	१४३७६२९६०	१३०००००	१२७०१३४१७२	१३०००००	१२७०१३४१७२	१३०००००	
९	पुनरावेदन अदालत बागलुङ्ग	८७०५८७७०	१९९००००	७६६७४०१७३	१९७९९४१०	७६६७४०१७३	१९७९९४१०	
१०	पुनरावेदन अदालत बुटवल	१५२४७०९१२	८००००००	१३०२५६९६७२	७९६४३२५९	१३०२५६९६७२	७९६४३२५९	
११	पुनरावेदन अदालत तुल्सीपुर	८९४०८०००	०१००	७५७८०३०३३	०१००	७५७८०३०३३	०१००	
१२	पुनरावेदन अदालत सुर्खेत	७४५०९०००	२८०००००	६६३६५१७६	२८०००००	६६३६५१७६	२८०००००	
१३	पुनरावेदन अदालत नेपालगंज	१४४९४६२६०	६३३५००००	९४४५९३०१७	४०२९४६३४९	९४४५९३०१७	४०२९४६३४९	
१४	पुनरावेदन अदालत जुम्ला	७७२३०००	१०८२००००	६२४३२९६२४	१०८१९९१९६	६२४३२९६२४	९६१७३०३७	
१५	पुनरावेदन अदालत दिपायल	७५०५९५४०	८५६००००	६३९८९६५१०	८३२८२१६९	६३९८९६५१०	८३२८२१६९	
१६	पुनरावेदन अदालत महेन्द्रनगर	७५७४९०००	०१००	६७९८०४६२९	०१००	६७९८०४६२९	०१००	
जम्मा			१९६९९०९८४९२	३९८३७००००	१७३६२२७०५३	३७३६६५१३६७	१७३६६५१३६७	३७३६६५१३६७

परिशिष्ट ४६
पुनरावेदन अदालतहरूको धरोटी विवरण

सि.नं.	अदालतको नाम	धरोटी			यस आर्थिक वर्ष मा		बाँकी जम्मा	कौफयत
		गतआ.व.सम्मकोबाकी	यो आ.व.मा प्राप्त	जम्मा	फिर्ता भएको धरोटी	जफत भएको धरोटी		
१	पुनरावेदन अदालत इलाम	११२४७८१८	१३५७०५०	१२६०४८६८	३६९०१००	०१००	१२२४३६६८	
२	पुनरावेदन अदालत धनकुटा	१३०५८०१९	२३४३९५०	१५३९८४०९	७८६६६०९	०१००	७५९२१५०	
३	पुनरावेदन अदालत विराटनगर	३७२८२४२९९	१५१४९४१६७	५२३७७८४६६	१३२७२८१६६	०१००	५१०५०५४७०	
४	पुनरावेदन अदालत राजविराज	२४०८९२०१०३	५६४८०२५२	२९७३७२२५५	३२२३९१२५	९९७५५	२६४४४३३५५	
५	पुनरावेदन अदालत जनकपुर	३९६७६१५१०२	३३९२६६९८	३४९८८८२१०	१११४५२४७	०१००	३३८७४२९५३	
६	पुनरावेदन अदालत हेटौडा	२३३९३८३५९	३०४२९४५९	२६३५६७८१०	२९६३०४६८	०१००	२४९९३७३४२	
७	पुनरावेदन अदालत पाटन	३२९०८५४३	२८३९०१५१०	६०४९९००५३	१४९४४०५४३	२३८६८८०	४५३९६२६३०	
८	पुनरावेदन अदालत पोखरा	७७८८०३४१	२५६८८५१२६	१०३५६८८६७	७२७३४३६	०१००	९६२९५४३९	
९	पुनरावेदन अदालत बागलुङ्ग	५३०९७९६	३७८५३८०	९०८७१७६	१६५१७००	०१००	७४३४१७६	
१०	पुनरावेदन अदालत बुटवल	२५६९५२२९८	२३८९६६१९	२७९९६८९१७	८११७३८८	०१००	२७८८५१५२९	
११	पुनरावेदन अदालत तुल्सीपुर	२९५७२८७२	३९५१३९४	२५५२४२६६	०१००	०१००	२५५२४२६६	
१२	पुनरावेदन अदालत सुर्खेत	०१००	०१००	०१००	०१००	०१००	०१००	नभएको
१३	पुनरावेदन अदालत नेपालगंज	८८१९१८०६	५४४५०६१०९	१४२६४२४१५	८९५६१०२	०१००	१३३६९०८१३	
१४	पुनरावेदन अदालत जुम्ला	२५६९६४४	१०२४०१००	३५९३६४४	१११३१००	१३०८७००	२९७३६४४	
१५	पुनरावेदन अदालत दिपायल	७२३०६१७	६४६००००	१३६९०६१७	११४००००	०१००	१२५५०६१७	
१६	पुनरावेदन अदालत महेन्द्रनगर	१५५७७३९०	०१००	१५५७७३९०	१५५७७३९०	०१००	०१००	
जम्मा			१९८२९४४१४२	६७८३०९३१४	२६६९२५३५६	२७९३८२७०४	३७९३३५५	२३७८०७५६९७

परिशिष्ट ४७
पुनरावेदन अदालतहरूको राजश्व विवरण

सि.नं.	अदालतको नाम	दण्ड जरिवाना बाट	कोर्ट फी बाट	अन्य बाट	जम्मा	कौफयत
१	पुनरावेदन अदालत इलाम	१६९३९१००	१४०६९३२	३६८३९१००	६७८४७३२	
२	पुनरावेदन अदालत धनकुटा	२५१२५०	३५०३८७	१५३३६१०	२९९९४७	
३	पुनरावेदन अदालत विराटनगर	१५९३७७००	१७६६४०१७	११५३२८१००	४५९३४१७	
४	पुनरावेदन अदालत राजविराज	५७०५४०	३९९७३७८	१७८१५१००	२२५४९४१८	
५	पुनरावेदन अदालत जनकपुर	२७५४१४२०	७३०४३७९	२८६०८०	३५९३९८७९	
६	पुनरावेदन अदालत हेटौडा	१९६९४७९५	२०१३६०९४	१७२३६२१००	५७०६७०८९	
७	पुनरावेदन अदालत पाटन	२०८२९८६३९	१३७४३५७४९	५७०९३७९३	४०२७४८१६५	
८	पुनरावेदन अदालत पोखरा	१२६४६५१००	८२४०८४०	४२९७७००	२५९०५०४०	
९	पुनरावेदन अदालत बागलुङ्ग	०१००	१२६४२६५	३३००६१०	४५६४८६५	
१०	पुनरावेदन अदालत बुटवल	१३५१५१००	१०९३५२२९	९६५५१००	३४१०५४२९	

११	पुनरावेदन अदालत तुल्सीपुर	०१००	३५०३०१०६	७९९७५०	४३०२७५६	
१२	पुनरावेदन अदालत सुर्खेत	२६८८८६०	६२३३२८	१०१५३१००	४३२७४८८	
१३	पुनरावेदन अदालत नेपालगंज	५७९३६१००	९१२२९१२४	८१९३२१००	२३०२८९१२४	
१४	पुनरावेदन अदालत जुम्ला	१३०८७००	७४५९१६	४२६०१००	२४८०६१६	
१५	पुनरावेदन अदालत दिपायल	१३२५०१००	०१००	७६६५०	१४०१६५०	
१६	पुनरावेदन अदालत महेन्द्रनगर	२६०१००	४९७८५१००	२०५९११००	७०६३६१००	
	जम्मा	३११९३९१९६	२२७७०८१९९	१३९०९१२८३	६७७९३९४७०	

परिशिष्ट ४८

पुनरावेदन अदालतबाट गरिएको मातहतका अदालत र अर्ध न्यायिक निकायहरूको निरीक्षण सम्बन्धी विवरण

पुनरावेदन अदालत इलाम

निरीक्षण मिति	निरीक्षण भएको अदालत र कार्यालयहरू	निरीक्षण गर्ने मा.न्या.को नाम	कैफियत
२०६५/११/१६ गते देखि ९ गते सम्म	ताप्लेजुङ जिल्ला अदालत र अर्ध न्यायिक निकायहरू	मा. मु. न्या. श्री पुरुषोत्तम पराजुली	
२०६६/११/३ गते देखि १६ गते सम्म	भापा जिल्ला अदालत र अर्ध न्यायिक निकायहरू	मा. मु. न्या. श्री पुरुषोत्तम पराजुली	
२०६५/१८/२ गते देखि ६ गते सम्म	पांचथर जिल्ला अदालत र अर्ध न्यायिक निकायहरू	मा. मु. न्या. श्री पुरुषोत्तम पराजुली	
२०६६/२/११ गते देखि १३ गते सम्म	इलाम जिल्ला अदालत र अर्ध न्यायिक निकायहरू	मा. न्या. श्री केशवप्रसाद मैनाली	

पुनरावेदन अदालत धनकुटा

निरीक्षण मिति	निरीक्षण भएको अदालत र कार्यालयहरू	निरीक्षण गर्ने मा.न्या.को नाम	कैफियत
२०६६/२/१३ गते देखि १९ गते सम्म	धनकुटा जिल्ला अदालत र अर्ध न्यायिक निकायहरू	मा. मु. न्या. श्री हरिप्रसाद घिमिरे	

पुनरावेदन अदालत विराटनगर

निरीक्षण मिति	निरीक्षण भएको अदालत र कार्यालयहरू	निरीक्षण गर्ने मा.न्या.को नाम	कैफियत
२०६६/०२/२४ गते देखि २५ गते सम्म	मोरङ जिल्ला अदालत र अर्ध न्यायिक निकायहरू	मा. मु. न्या. श्री भूपञ्चज अधिकारी	
२०६६/०२/२४ गते देखि २६ गते सम्म	सुनसरी जिल्ला अदालत र अर्ध न्यायिक निकायहरू	मा. न्या. श्री हरिवहादुर बस्नेत	

पुनरावेदन अदालत राजविराज

निरीक्षण मिति	निरीक्षण भएको अदालत र कार्यालयहरू	निरीक्षण गर्ने मा.न्या.को नाम	कैफियत
मिति २०६५/१२/२७ गते देखि २९ गते सम्म	सिराहा जिल्ला अदालत र अर्ध न्यायिक निकायहरू	मा. मु. न्या. श्री वैद्यनाथ उपाध्याय	
मिति २०६५/१२/२७ गते देखि २९ गते सम्म	सप्तरी जिल्ला अदालत र अर्ध न्यायिक निकायहरू	मा.न्या. श्री गोविन्दकुमार श्रेष्ठ	

पुनरावेदन अदालत जनकपुर

निरीक्षण मिति	निरीक्षण भएको अदालत र कार्यालयहरू	निरीक्षण गर्ने मा.न्या.को नाम	कैफियत
मिति २०६६/३/१२ गते देखि १४ गते सम्म	धनुषा जिल्ला अदालत र अर्ध न्यायिक निकायहरू	मा. मा.मु. मु.न्या. श्री लोकेन्द्र मल्लिक	
मिति २०६६/३/२५ गते देखि २६ गते सम्म	धनुषा जिल्ला अदालत र अर्ध न्यायिक निकायहरू	मा. मा.मु. मु.न्या. श्री लोकेन्द्र मल्लिक	
मिति २०६६/३/१२ गते देखि १४ गते सम्म	महोत्तरी जिल्ला अदालत र अर्ध न्यायिक निकायहरू	मा.न्या. श्री कोमलनाथ शर्मा	
मिति २०६६/३/२५ गते देखि २६ गते सम्म	सर्लाही जिल्ला अदालत र अर्ध न्यायिक निकायहरू	मा.न्या. श्री सुरेन्द्रवीर सिंह बस्न्यात	

पुनरावेदन अदालत हेटौडा

निरीक्षण मिति	निरीक्षण भएको अदालत र कार्यालयहरू	निरीक्षण गर्ने मा.न्या.को नाम	कैफियत
मिति २०६६/२/१९ गते	रौतहट जिल्ला अदालत	मा. मु. न्या. श्री केशरीराज पण्डित	

पुनरावेदन अदालत पाटन

निरीक्षण मिति	निरीक्षण भएको अदालत र कार्यालयहरू	निरीक्षण गर्ने मा.न्या.को नाम	कैफियत
मिति २०६५/१/१४ गते देखि ८ गते सम्म	काभ्रेपलाञ्चोक जिल्ला अदालत र अर्ध न्यायिक निकायहरू	मा. न्या. श्री जगदीश शर्मा पौडेल	
मिति २०६५/१/१४ गते देखि ८ गते सम्म	नुवाकोट काराखार शाखा	मा. न्या. श्री हरिराम कोइराला	
मिति २०६६/२/१८ गते देखि २१ गते सम्म	दोलखा काराखार शाखा	मा. मु. न्या. श्री वैद्यनाथ उपाध्याय	
मिति २०६६/२/१८ गते देखि २१ गते सम्म	सिन्धुपाल्चोक काराखार शाखा	मा. न्या. श्री देवेन्द्रगोपाल श्रेष्ठ	
मिति २०६६/१/१३ गते देखि २० गते सम्म	काठमाडौं जिल्ला अदालत र अर्ध न्यायिक निकायहरू	मा. मु. न्या. श्री वैद्यनाथ उपाध्याय	
मिति २०६६/२/११ गते देखि १४ गते सम्म	ललितपुर जिल्ला अदालत र अर्ध न्यायिक निकायहरू	मा. न्या. श्री ठाकुरप्रसाद शर्मा	
मिति २०६६/२/२५ गते देखि २८ गते सम्म	भक्तपुर जिल्ला अदालत र अर्ध न्यायिक निकायहरू	मा. न्या. श्री मोहनप्रसाद घिमिरे	
मिति २०६६/३/९ गते देखि ११ गते सम्म	धादिङ जिल्ला अदालत र अर्ध न्यायिक निकायहरू	मा. न्या. श्री मोहनप्रसाद घिमिरे	

पुनरावेदन अदालत पोखरा

निरीक्षण मिति	निरीक्षण भएको अदालत र कार्यालयहरू	निरीक्षण गर्ने मा.न्या.को नाम	कैफियत
मिति २०६५/१/०१/१७ गते	तनहुँ जिल्ला अदालत र अर्ध न्यायिक निकायहरू	मा. न्या. श्री खेमराज शर्मा	
मिति २०६५/१/२०/८ गते	लमजुङ जिल्ला अदालत र अर्ध न्यायिक निकायहरू	मा.मु.मा.मु.न्या. श्री गोपाल पराजुली	
मिति २०६५/१/१०/४ गते	गोरखा जिल्ला अदालत र अर्ध न्यायिक निकायहरू	मा. न्या. श्री ठाकुरप्रसाद शर्मा	
मिति २०६६/१/१७ गते	कास्की जिल्ला अदालत र अर्ध न्यायिक निकायहरू	मा. मु. न्या. श्री ज्ञानेन्द्रबहादुर कार्की	
मिति २०६६/१/२२ गते	स्याङ्जा जिल्ला अदालत र अर्ध न्यायिक निकायहरू	मा. न्या. श्री ओमप्रसाद सुवेदी	

पुनरावेदन अदालत बाग्लुङ

निरीक्षण मिति	निरीक्षण भएको अदालत र कार्यालयहरू	निरीक्षण गर्ने मा.न्या.को नाम	कैफियत
मिति २०६५/०४/१० मा देखि १९ गते सम्म	मुस्ताङ जिल्ला अदालत र अर्ध न्यायिक निकायहरू	मा. न्या. श्री ईश्वरप्रसाद खतिवडा	
मिति २०६५/०५/२० मा देखि २२ गते सम्म	म्याग्दी जिल्ला अदालत र अर्ध न्यायिक निकायहरू	मा. मु. न्या. श्री तर्कराज भट्ट	
मिति २०६६/०३/०५ मा देखि १० गते सम्म	बाग्लुङ जिल्ला अदालत र अर्ध न्यायिक निकायहरू	मा. मु. न्या. श्री जागेश्वर सुवेदी	
मिति २०६६/०३/०३ मा देखि ०७ गते सम्म	पर्वत जिल्ला अदालत र अर्ध न्यायिक निकायहरू	मा. न्या. श्री पोपनाथ शर्मा	
मिति २०६६/०३/१७ मा देखि २१ गते सम्म	म्याग्दी जिल्ला अदालत र अर्ध न्यायिक निकायहरू	मा. मु. न्या. श्री जागेश्वर सुवेदी	

पुनरावेदन अदालत बुटवल

निरीक्षण मिति	निरीक्षण भएको अदालत र कार्यालयहरू	निरीक्षण गर्ने मा.न्या.को नाम	कैफियत
मिति २०६६।२।६ देखि ८ गते सम्म	रुपन्देही जिल्ला अदालत र अर्ध न्यायिक निकायहरू	मा. मु. न्या. श्री तर्कराज भट्ट	
मिति २०६६।२।६ देखि ८ गते सम्म	पाल्पा जिल्ला अदालत र अर्ध न्यायिक निकायहरू	मा. न्या. श्री दिपकराज जोशी	
मिति २०६६।२।९ देखि १४ गते सम्म	नवलपरासी जिल्ला अदालत र अर्ध न्यायिक निकायहरू	मा. न्या. श्री गोविन्दकुमार उपाध्याय	
मिति २०६६।२।९ देखि १४ गते सम्म	कपिलवस्तु जिल्ला अदालत र अर्ध न्यायिक निकायहरू	मा. मु. न्या. श्री तर्कराज भट्ट	
मिति २०६६।२।९ देखि १४ गते सम्म	गुल्मी जिल्ला अदालत र अर्ध न्यायिक निकायहरू	मा. न्या. श्री दुर्गाप्रसाद उप्रेती	
मिति २०६६।२।९ देखि २० गते सम्म	अर्घाखाँची जिल्ला अदालत र अर्ध न्यायिक निकायहरू	मा. न्या. श्री बलराम विष्ट	

पुनरावेदन अदालत तुल्सीपुर

निरीक्षण मिति	निरीक्षण भएको अदालत र कार्यालयहरू	निरीक्षण गर्ने मा.न्या.को नाम	कैफियत
मिति २०६६।१।९	दाङ जिल्ला अदालत र अर्ध न्यायिक निकायहरू	मा.मु.न्या. श्री अबधेशकुमार यादव	
मिति २०६६।१।१५	रुकुम जिल्ला अदालत र अर्ध न्यायिक निकायहरू	मा.मु.न्या. श्री हरिबाबु भट्टराई	
मिति २०६६।२।०७ देखि १० गते सम्म	सल्यान जिल्ला अदालत र अर्ध न्यायिक निकायहरू	मा.मु.न्या. श्री हरिबाबु भट्टराई	
मिति २०६६।२।१५ देखि १९ गते सम्म	रोल्पा जिल्ला अदालत र अर्ध न्यायिक निकायहरू	मा.मु.न्या. श्री हरिबाबु भट्टराई	
मिति २०६६।२।२० देखि २२ गते सम्म	प्युठान जिल्ला अदालत र अर्ध न्यायिक निकायहरू	मा.मु.न्या. श्री हरिबाबु भट्टराई	
मिति २०६६।३।१० देखि १४ गते सम्म	दाङ जिल्ला अदालत र अर्ध न्यायिक निकायहरू	मा.मु.न्या. श्री हरिबाबु भट्टराई	

पुनरावेदन अदालत सुर्खेत

निरीक्षण मिति	निरीक्षण भएको अदालत र कार्यालयहरू	निरीक्षण गर्ने मा.न्या.को नाम	कैफियत
मिति २०६६।१।७ देखि २२ गते सम्म	जाजरकोट जिल्ला अदालत र अर्ध न्यायिक निकायहरू	का.मु.मा.मु.न्या. श्री विश्वनाथ जोशी	

पुनरावेदन अदालत नेपालगंज

निरीक्षण मिति	निरीक्षण भएको अदालत र कार्यालयहरू	निरीक्षण गर्ने मा.न्या.को नाम	कैफियत
मिति २०६६।०२।२४ देखि २६ गते सम्म	वर्दिया जिल्ला अदालत	मा.मु.न्या. श्री हरिराम कोइराला	
मिति २०६६।०३।२९ देखि २४ गते सम्म	बाँके जिल्ला अदालत र अर्ध न्यायिक निकायहरू	मा.न्या. श्री शान्तिराम सुवेदी	
मिति २०६६।०३।२४ देखि २६ गते सम्म	वर्दिया जिल्लाका अर्ध न्यायिक निकायहरू	मा.मु.न्या. श्री हरिराम कोइराला	

पुनरावेदन अदालत दिपायल

निरीक्षण मिति	निरीक्षण भएको अदालत र कार्यालयहरू	निरीक्षण गर्ने मा.न्या.को नाम	कैफियत
मिति २०६६।१।०१५ देखि २२ गते सम्म	कैलाली जिल्ला अदालत र अर्ध न्यायिक निकायहरू	का.मु.मा.मु.न्या. श्री दिपकराज जोशी	
मिति २०६६।१।०१५ देखि २२ गते सम्म	कैलाली जिल्ला अदालत र अर्ध न्यायिक निकायहरू	मा.न्या. श्री शम्भुबहादुर खड्का	
मिति २०६६।१।३१ देखि २९ गते सम्म	अछाम जिल्ला अदालत र अर्ध न्यायिक निकायहरू	का.मु.मा.मु.न्या. श्री गोविन्दकुमार श्रेष्ठ	
मिति २०६६।२।६ देखि २९ गते सम्म	बझाङ जिल्ला अदालत र अर्ध न्यायिक निकायहरू	का.मु.मा.मु.न्या. श्री गोविन्दकुमार श्रेष्ठ	
मिति २०६६।२।१४ देखि २१६ गते सम्म	डोटी जिल्ला अदालत र अर्ध न्यायिक निकायहरू	का.मु.मा.मु.न्या. श्री गोविन्दकुमार श्रेष्ठ	

पुनरावेदन अदालत महेन्द्रनगर

निरीक्षण मिति	निरीक्षण भएको अदालत र कार्यालयहरू	निरीक्षण गर्ने मा.न्या.को नाम	कैफियत
मिति २०६६।१।२६ देखि ६१ गते सम्म	बैतडी, डडेल्धुरा जिल्ला अदालत र अर्ध न्यायिक निकायहरू	का.मु. मा.मु.न्या. श्री गोपाल पराजुली	
मिति २०६६।६।३ देखि १० गते सम्म	दाचुला जिल्ला अदालत र अर्ध न्यायिक निकायहरू	मा.न्या. श्री डम्बरबहादुर शाही	
मिति २०६६।२।३ देखि ८ गते सम्म	बैतडी, डडेल्धुरा जिल्ला अदालत र अर्ध न्यायिक निकायहरू	मा.मु.न्या. श्री लक्ष्मणमणि रिसाल	
मिति २०६६।२।९ देखि २१ गते सम्म	कंचनपुर जिल्ला अदालत र अर्ध न्यायिक निकायहरू	मा.मु.न्या. श्री लक्ष्मणमणि रिसाल	
मिति २०६६।२।९ देखि १७ गते सम्म	दाचुला जिल्ला अदालत र अर्ध न्यायिक निकायहरू	मा.न्या. श्री वमकुमार श्रेष्ठ	

परिशिष्ट ४९

पुनरावेदन अदालतहरूको अचल सम्पत्ती विवरण

सि.नं	अदालतको नाम	जग्गाको		स्वामित्व भएको भवन		भाडाको भवन		भाडाको कोठासंख्या	कैफियत
		क्षेत्रफल	एकाई	कार्यालय	निवास	कार्यालय	निवास		
१	पुनरावेदन अदालत इलाम	११।७।०।०	रोपनी	१	३				
२	पुनरावेदन अदालत धनकुटा	१।८।१।३।५	रोपनी	१	३				
३	पुनरावेदन अदालत विराटनगर	१।१।१।०	बिगाहा	०	०	२			
४	पुनरावेदन अदालत राजविराज	०।१।१।५	बिगाहा	१	३				
५	पुनरावेदन अदालत जनकपुर	०।१।१।५।५	बिगाहा	१	२		१		
६	पुनरावेदन अदालत हेटौँडा	०।१।२।१।१	बिगाहा	२	२	१		२	
७	पुनरावेदन अदालत पाटन	६।१।५।१।०	रोपनी	१		१		५	
८	पुनरावेदन अदालत पोखरा	१।५।१।२।१	रोपनी	१	३			८	
९	पुनरावेदन अदालत वाग्लुङ	१।०।५।२।३	रोपनी	१	१	२			(जिल्ला अदालत समेत)
१०	पुनरावेदन अदालत बुटवल	४।१।२।५	बिगाहा	२	४				
११	पुनरावेदन अदालत तुल्सीपुर	०।१।१।४	बिगाहा	१	१			२	
१२	पुनरावेदन अदालत सुर्खेत	२।१।१।४।५	रोपनी	१	१	०	२		
१३	पुनरावेदन अदालत नेपालगंज	०।१।१।४	बिगाहा	१	१	१		५	
१४	पुनरावेदन अदालत जुम्ला	४।७।८।०	वर्गमिटर	१		१		४	
१५	पुनरावेदन अदालत दिपायल	७।१।१।३।०	रोपनी	१	२		१		
१६	पुनरावेदन अदालत महेन्द्रनगर	१।४।६	बिगाहा	१	२				

परिशिष्ट ५०

पुनरावेदन अदालतहरूको सवारी, संचार, कम्प्युटर आदिको विवरण

सि.नं	अदालतको नाम	सवारी साधन संख्या				कम्प्युटर संख्या	फोटोकपी मेशिन	टेलिफोन संख्या		फ्याक्स	पुस्तकालय	कैफियत
		कार	जीप	मोटरसाईकल	साईकल			कार्यालय	निवास			
१	पुनरावेदन अदालत इलाम	०	३	०	०	१५	२	४	५	२	१	
२	पुनरावेदन अदालत धनकुटा	१	१	०	०	७	२	३	४	३	१	
३	पुनरावेदन अदालत विराटनगर	३	१	१	६	२४	२	८	४	२	१	
४	पुनरावेदन अदालत राजविराज	३	२	१	११	२२	३	५	७	२	१	
५	पुनरावेदन अदालत जनकपुर	२	१	१	७	२१	१	५	१०	१	१	
६	पुनरावेदन अदालत हेटौडा	२	०	१	७	२२	३	६	५	२	१	
७	पुनरावेदन अदालत पाटन	५		३	९	३१	३	७	१	२	१	
८	पुनरावेदन अदालत पोखरा	४	०	२	७	२६	२	४	५	२	१	
९	पुनरावेदन अदालत बागलुङ	२	२	०	०	१५	२	४	५	२	१	
१०	पुनरावेदन अदालत बुटवल	३	०	१	२	२७	३	५	६	३	१	
११	पुनरावेदन अदालत तुल्सीपुर	२	०	०	०	७	२	४	४	१	१	
१२	पुनरावेदन अदालत सुर्खेत	१	१	०	२	१०	१	३	३	२	१	
१३	पुनरावेदन अदालत नेपालगंज	२	०	०	६	२३	३	५	५	३	१	
१४	पुनरावेदन अदालत जुम्ला	०	०	०	०	४	१	३	१	१	१	
१५	पुनरावेदन अदालत दिपायल	०	३	०	०	७	१	४	४	२	१	
१६	पुनरावेदन अदालत महेन्द्रनगर	१	२	१	८	६	२	३	२	१	१	
	जम्मा	३१	१६	११	६५	२६७	३३	७३	७१	३१		

परिशिष्ट ५१

पुनरावेदन अदालतहरूको अभिलेख सम्बन्धी विवरण

सि.नं.	अदालतको नाम	गत वर्ष सम्मको मिसिल संख्या	यो आर्थिक वर्षमा थप मिसिल संख्या	जम्मा मिशिल संख्या	दराजमा राखिएको संख्या	दराज बाहिर रहेको संख्या	अभिलेख रहेको शुरु वर्ष
१	पुनरावेदन अदालत इलाम	१२०३६	२६३	१२२९९	१२२९९	०	२०३१
२	पुनरावेदन अदालत धनकुटा	४७०३	१००	४८०३	४८०३	०	२०५३
३	पुनरावेदन अदालत विराटनगर	३१३३०	८२७	३२१५७	३२१५७	०	२०३१
४	पुनरावेदन अदालत राजविराज	२४८३४	३२१	२५१५५	२५१५५	०	२०४८
५	पुनरावेदन अदालत जनकपुर	२६६८१	६४९	२७३३०	२७३३०	०	२०४८
६	पुनरावेदन अदालत हेटौडा	३६२४२	११०३	३७३४५	३७३४५	०	२०४८
७	पुनरावेदन अदालत पाटन	६५०७२	३१००	६८१७२	६८१७२	०	२०१७
८	पुनरावेदन अदालत पोखरा	१२८३५	१७६	१३०११	१३०११	०	२०३१
९	पुनरावेदन अदालत बागलुङ	३०२२	१०३	३१२५	३१२५	०	२०५३
१०	पुनरावेदन अदालत बुटवल	२७०३	८२५	२७९२८	२७९२८	१००	२०४८
११	पुनरावेदन अदालत तुल्सीपुर	५७०१	११७	५८१८	५८१८	०	२०५३
१२	पुनरावेदन अदालत सुर्खेत	२६०८	४५	२६५३	२६५३	०	०११/११/८
१३	पुनरावेदन अदालत नेपालगंज	१०६३०	२६८	१०८९८	१०८९८	०	२०४९
१४	पुनरावेदन अदालत जुम्ला	१९६	२२	२१८	२१८	०	२०६०
१५	पुनरावेदन अदालत दिपायल	५२४३	५५	५२९८	५०००	२९८	२०१९
१६	पुनरावेदन अदालत महेन्द्रनगर	२९१२	१११	३०२३	३०२३	०	२०४९
	जम्मा	२७११४८	८०८५	२७९२३३	२७८८३५	३९८	

परिशिष्ट ५२

पुनरावेदन अदालतहरूमा कार्यरत जनशक्ति विवरण

सि.न.	सेवा समूह	पद	इलाम				धनकुटा				विराटनगर				राजविराज				जनकपुर				हेटौंडा				जम्मा					
			दरबन्दी	पदपूर्ति	खाली	बहुवा*	दरबन्दी	पदपूर्ति	खाली	बहुवा*	दरबन्दी	पदपूर्ति	खाली	बहुवा*	दरबन्दी	पदपूर्ति	खाली	बहुवा*	दरबन्दी	पदपूर्ति	खाली	बहुवा*	दरबन्दी	पदपूर्ति	खाली	बहुवा*	दरबन्दी	पदपूर्ति	खाली	बहुवा*		
१		न्यायाधीश **	५	२	३					७	४	३					८	५	३			८	४	४			४१	२२	१९	०		
२		रा.प.प्रथम	१	१	०					१	१	०					१	१	०			१	१	०			६	५	१	०		
३		रा.प.द्वितीय	१	१	०					१	१	०					१	१	०			१	१	०			६	५	१	०		
४	न्याय	रा.प.तृतीय	३	२	१					१२	७	५					१०	३	७			१०	६	४			४८	२२	२६	०		
५		रा.प.अ.प्रथम	१२	११	१	२	४	३	१	१४	१४	१	१	१९	१६	३	२	१९	१६	३	३	२२	२२	०	१	११	८२	९	९			
६		रा.प.अ.द्वितीय	२	१	१		६	३	३		२	१	१		२	२	०	२	२	०		२	२	०		१६	११	५	०			
७		रा.प.अ.तृतीय			०				०																		०	०	०	०		
८		रा.प.अ.चतुर्थ			०				०		०	०															०	०	०	०		
९		रा.प.तृतीय	१		१			१	०	१		१	०	१		१		१	०	१		१	०	१		६	१	५	०			
१०	लेखा	रा.प.अ.प्रथम	१	०	१			१	१	०		१	१	०	१	२	१	१		२	२	०	२	२	०	२	९	७	२	३		
११		रा.प.अ.द्वितीय			०				०	०	०		०	०								०	०	०			०	०	०	०		
१२		टाइपिस्टहरू	३	२	१			२	२	०			७	४	३						४	४	०			६	६	०	२५	२१	४	०
१३	अन्य	रा.प.अ.प्रथम			०																						०	०	०	०		
१४		(प्रावि)	रा.प.अ.द्वितीय	१	१	०			१	१	०	१	१	०	३	३	०					१	१	०	१	१	०	८	८	०	२	
१५		धिक	रा.प.अ.तृतीय			०			०	०	०																०	०	०	०		
१६	समेत	ह.स.चा.	३	२	१			१	१	०			२	२	०		२	२	०		२	२	०		३	३	०	१३	१२	१	०	
१७		का. सहयोगी	१५	१४	१		१०	१०	०		१६	१४	२		२०	१९	१				२१	२१	०		२२	२०	२	१०४	९८	६	०	
		जम्मा	४८	३७	११	२	३६	२५	११	६६	५०	१६	२	७२	५६	१६	७२	५८	१४	४	७९	६८	११	३	३७३	२९४	७९	११				

सि.न.	सेवा समूह	पद	पाटन				पोखरा				बागलुङ				बुटवल				तुल्सीपुर				सुर्खेत				जम्मा					
			दरबन्दी	पदपूर्ति	खाली	बहुवा*	दरबन्दी	पदपूर्ति	खाली	बहुवा*	दरबन्दी	पदपूर्ति	खाली	बहुवा*	दरबन्दी	पदपूर्ति	खाली	बहुवा*	दरबन्दी	पदपूर्ति	खाली	बहुवा*	दरबन्दी	पदपूर्ति	खाली	बहुवा*	दरबन्दी	पदपूर्ति	खाली	बहुवा*		
१		न्यायाधीश **	१५	१५	०		६	४	२		५	२	३		८	५	३		४	२	२		४	४	०		४२	३२	१०	०		
२		रा.प.प्रथम	१	१	०		१	१	०		१	१	०		१	१	०		१	१	०		१	१	०		७	६	०	०		
३		रा.प.द्वितीय	२	२	०		१	१	०		१	१	०		१	१	०		१	१	०		१	१	०		७	६	१	०		
४	न्याय	रा.प.तृतीय	२२	१२	१०		८	७	१		२	२	०		१२	४	८		२	१	१		२	१	१		४८	२७	२१	०		
५		रा.प.अ.प्रथम	४१	३५	६	५	१७	१५	२	२	३	३	०		२०	१७	३		६	५	१		४	३	१		९१	७८	१३	७		
६		रा.प.अ.द्वितीय	२	२	०				०		७	४	३		२	२	०		७	५	२	२	६	५	१		२४	१८	६	२		
७		रा.प.अ.तृतीय			०		२	२	०		१	१	०														३	३	०	०		
८		रा.प.अ.चतुर्थ			०		०	०	०		०	०	०														०	०	०	०		
९		रा.प.तृतीय	१	०	१		१	०	१		१	०	१		१	१	०		१	०	१		१		१		६	१	५	०		
१०	लेखा	रा.प.अ.प्रथम	२	२	०		२	२	०		१	१	०		२	२	०		१		१		१		१		९	७	२	०		
११		रा.प.अ.द्वितीय	०	०	०		०	०	०		०	०	०		०	०	०		०		०		०		०		०	०	०	०		
१२		टाइपिस्टहरू	१०	९	१	१	४	४	०		२	१	१		५	५	०		३	३	०		२	२	०		२६	२४	२	१		
१३	अन्य	रा.प.अ.प्रथम			०				०		०	०			१	१	०										१	१	०	०		
१४		(प्रावि)	रा.प.अ.द्वितीय	१	१	०		१	१	०	१	१	०	१	१	०	१	१	०	१	१	०	१	१	०	१	१	०	६	५	१	२
१५		धिक	रा.प.अ.तृतीय			०		०	०	०		०	०														०	०	०	०		
१६	समेत	ह.स.चा.	१०	१०	०		२	१	१		३	३	०		३	३	०		२	२	०		२	१	१		२२	२०	२	०		
१७		का. सहयोगी	२८	२४	४		२०	१९	१		८	८	०		२१	२१	०		१०	१०	०		७	७	०		९४	८९	५	०		
		जम्मा	१३५	११३	२२	६	६५	५७	८	३	३६	२८	०	७८	६३	१५	१	३९	३०	९	२	३२	२६	६	०	३६५	३१७	६८	१२			

सि.न.	सेवा समूह	पद	नेपालगंज				जुम्ला				दिपायल				महेन्द्रनगर				कुलजम्मा											
			दरबन्दी	पदपूर्ति	खाली	बहुवा*	दरबन्दी	पदपूर्ति	खाली	बहुवा*	दरबन्दी	पदपूर्ति	खाली	बहुवा*	दरबन्दी	पदपूर्ति	खाली	बहुवा*	दरबन्दी	पदपूर्ति	खाली	बहुवा*								
१		न्यायाधीश **	४	४	०		३	२	१		३	३	०		३	३	०		९	९	३	०	९	९	३	०	३०	३०	०	०
२		रा.प.प्रथम	१	१	०				०		१	१	०		१	१	०		१	१	०		१	१	०		१	१	०	०
३		रा.प.द्वितीय	१	१	०		१	१	०		१	१	०		१	१	०		१	१	०		१	१	०		१	१	०	०
४	न्याय	रा.प.तृतीय	६	२	४		२	१	१		२	०	२		२	२	०		१०	५	५	४	०			१०	५	५	४	०
५		रा.प.अ.प्रथम	९	६	३	१	४	३	१		७	६	१		६	५	१		२०	१८	०	२	२	१		२०	१८	२	१	७
६		रा.प.अ.द्वितीय	२	१	१	१	९	४	५		२	१	१		९	४	५		६	२	३	२	३	३		६	२	३	३	३
७		रा.प.अ.तृतीय			०				०				०				०										३	३	०	०
८		रा.प.अ.चतुर्थ			०				०				०				०										०	०	०	०
९		रा.प.तृतीय	१	०	१		१	१	१		१	०	१		१	०	१		१	०	१		१	०	१		१	१	४	०
१०	लेखा	रा.प.अ.प्रथम			०		१	१	०		२	२	०		१	१	०		२	२	०		२	१	४		४	३	३	३
११		रा.प.अ.द्वितीय			०																									

परिशिष्ट ५३

जिल्ला अदालतका न्यायाधीशहरूको नाम र कार्यसम्पादन विवरण

सि.नं	न्यायाधीशको नाम	अवसृतको नाम	डिसमिस	मिलापत्र	मेलमिलाप	तामेली	मुलतवी	सरुवा	खारेजी	मुद्दा फिर्ता	तजविजी	जम्मा	कैफियत
१	श्री अच्युतप्रसाद भण्डारी	लमजुङ जिल्ला अदालत	१४	१८	०	३	३	०	१	१६	८७	१४२	
		कंचनपुर जिल्ला अदालत	६	६	०	२	७	०	०	०	१५	३६	अद्वयम जि.अ.वाटकाज
२	श्री अच्युत विष्ट	सप्तरी जिल्ला अदालत	३	४	०	०	०	०	१	२	१७	२७	
		काठमाडौं जिल्ला अदालत	०	२१	०	२	१	०	१५	१७	५८		
३	श्री अजयराज उपाध्याय	पर्सा जिल्ला अदालत	३१	१०४	०	२७	१०	०	३४	०	१४७	३५३	
		धादिङ जिल्ला अदालत	१	४	०	०	०	०	४	१	१०	२०	
४	श्री अर्जुनप्रसाद कोईराला	भापा जिल्ला अदालत	१५	६५	०	१२	२०	०	१	८	४७	१६८	
		इलाम जिल्ला अदालत	१	५	०	६	०	०	०	२	८	२२	
		धनकुटा जिल्ला अदालत	०	३	०	१	०	०	०	०	९	१३	
५	श्री अनन्तराज डुम्रे	काठमाडौं जिल्ला अदालत	१४	४०	०	११	११	०	२	२४	१६९	२७१	अ.क्ष.पु. कार्यदलमाकाज
		जुम्ला जिल्ला अदालत	१	१०	०	०	१	०	०	३	८	२३	
६	श्री अवधविहारीप्रसाद सिन्हा	सिराहा जिल्ला अदालत	४१	५५	०	१	७	०	१	७७	२६७	४४९	
		भापा जिल्ला अदालत	०	०	०	०	०	०	०	०	२	२	
७	श्री इन्द्रबहादुर कार्की	कपिलवस्तु जिल्ला अदालत	६	५३	०	१०	३	०	२	८	१५६	२३८	
		रामेछाप जिल्ला अदालत	०	२	०	०	०	०	०	०	०	२	
		सिराहा जिल्ला अदालत	७	२८	०	३	०	०	१	२८	३७	१०४	
८	श्री इश्वरराज आचार्य	रुकुम जिल्ला अदालत	१९	१५	०	९	१	०	८	२१	६७	१४०	
		तनहु जिल्ला अदालत	१	१७	०	३	०	०	०	७	१६	४४	
९	श्री उदयप्रकाश चापागाई	काठमाडौं जिल्ला अदालत	२९	७८	०	२	१	३	१२	१९९	३२७		
		मकवानपुर जिल्ला अदालत	१	९	०	०	०	३	२	३	१६	३४	
१०	श्री उमेशराज पौडेल	इलाम जिल्ला अदालत	५	१२	०	३	१	०	०	८	४२	७१	
		वारा जिल्ला अदालत	०	१०	०	१	०	०	०	२	१	१४	
११	श्री ऋषिप्रसाद अधिकारी	सप्तरी जिल्ला अदालत	४८	१५१	०	३४	८	०	११	१७	२१८	४८७	
		रसुवा जिल्ला अदालत	२	४	०	२	०	०	०	०	१	९	
१२	श्री अंकार उपाध्याय	सर्लाही जिल्ला अदालत	४०	८२	०	२७	१८	०	१	३६	२७६	४८०	
१३	श्री करुणानिधि शर्मा	नवलपरासी जिल्ला अदालत	१८	५९	०	१८	३	०	१८	११	१७९	३०६	
		पर्वत जिल्ला अदालत	०	१५	०	०	०	०	०	१३	९	३७	
१४	श्री काशिनाथ पोखरेल	रौतहट जिल्ला अदालत	२५	९७	०	१९	२	०	१	२६	१२३	२९३	
		नवलपरासी जिल्ला अदालत	०	१५	०	०	०	०	०	१	२७	४३	
१५	श्री किरणकुमार पोखरेल	रौतहट जिल्ला अदालत	२१	५७	०	१७	५	०	३	१३	६८	१८४	
		सप्तरी जिल्ला अदालत	११	२	०	१०	०	०	०	२	८	३३	
		डोटी जिल्ला अदालत	०	२	०	०	०	०	०	०	२	४	
१६	श्री कृष्णवहादुर थापा	सुर्खेत जिल्ला अदालत	२७	६१	४	५	५	०	६	३४	२२५	३६७	
१७	श्री कृष्णप्रसाद वास्तोला	सर्लाही जिल्ला अदालत	२०	२५	०	१८	२	०	०	१३	७५	१५३	
		नुवाकोट जिल्ला अदालत	०	१२	०	०	०	०	०	०	४	१६	
१८	श्री कृष्णकमल अधिकारी	रोल्पा जिल्ला अदालत	११	९	०	२	१	०	१	४६	५३	१२३	
		रूपन्देही जिल्ला अदालत	१	१८	०	१	३	०	१	१	२०	४५	
१९	श्री कुमारप्रसाद पोखरेल	रूपन्देही जिल्ला अदालत	१३	५०	१४	१०	१४	०	८	१६	१५७	२८२	
		ललितपुर जिल्ला अदालत	१४	३९	०	०	२	०	९	२७	९१		
२०	श्री कुलप्रसाद शर्मा	सर्लाही जिल्ला अदालत	३४	५८	०	१९	९	०	४	३४	२५८	४९६	
		दैलेख जिल्ला अदालत	१	६	०	०	०	१	०	१	१९	२८	
२१	श्री कैलाश के. सी.	रामेछाप जिल्ला अदालत	१८	१३	०	२	०	०	९	१४	५०	१०६	
		सुस्ताङ जिल्ला अदालत	०	०	०	०	०	०	०	०	१	१	
		कास्की जिल्ला अदालत	५	३१	०	२	३	०	४	३९	३८	१२२	
२२	श्री कोषकुमार नेम्वाङ	सुनसरी जिल्ला अदालत	२३	५९	०	१	७	०	११	२४	१७५	३००	
		तेह्रथुम जिल्ला अदालत	०	२	०	०	०	०	०	१	७	१०	
२३	श्री खिलनाथ रेग्मी	सिराहा जिल्ला अदालत	३४	४८	०	५२	६	०	७	३४२	५६०		
		रोल्पा जिल्ला अदालत	२	४	०	०	०	०	०	१	३	१०	
२४	श्री गिरिशकुमार शर्मा	धादिङ जिल्ला अदालत	८	१५	०	३	०	०	०	९	७२	१०७	
		वारा जिल्ला अदालत	२	५१	०	३	२	०	१	१०	३५	१०४	
२५	श्री गुणराज ढुङ्गेल	तेह्रथुम जिल्ला अदालत	४	६	०	३	१	०	०	७	४२	६३	
		वारा जिल्ला अदालत	०	८	०	३	२	०	०	०	१९	३२	
२६	श्री गोपालप्रसाद भट्टराई	मोरङ जिल्ला अदालत	१०	२१	०	०	१६	२	४	६	११२	१७१	
		वारा जिल्ला अदालत	१	१८	०	०	०	०	१	२	१८	४०	
२७	श्री चण्डिराज ढकाल	कपिलवस्तु जिल्ला अदालत	८	५१	०	१५	४	०	०	०	१३३	२११	
		सर्लाही जिल्ला अदालत	२	१८	०	२	०	०	०	१०	४१	७३	
		काठमाडौं जिल्ला अदालत	८	१९	०	३	०	४	४	१	१०५	१४४	
२८	श्री चन्द्र बहादुर सारु	रूपन्देही जिल्ला अदालत	९	६३	३	१०	१३	०	७	६	१६१	२७२	
		ताप्लेजुङ जिल्ला अदालत	१	७	०	१	४	०	०	२	१	१६	
२९	श्री चिन्तामणि वराल	महोत्तरी जिल्ला अदालत	४५	४८	०	२२	१४	०	९	२०	१६३	३२१	
		संखुवासभा जिल्ला अदालत	०	१	०	०	०	०	०	०	५	६	
३०	श्री जगत नारायण प्रधान	नवलपरासी जिल्ला अदालत	७	११	०	१३	१	०	२	४	२५	६३	
		सोलुखुम्बु जिल्ला अदालत	७	२	०	३	०	०	१	४	१७		
		म्याग्दी जिल्ला अदालत	३	४	०	०	०	०	०	१	८	१६	

३१	श्री जगतप्रसाद श्रेष्ठ	तनहुँ जिल्ला अदालत	२५	६८	०	१४	२०	१	०	२७	११९	२७४	
		स्याङ्जा जिल्ला अदालत	१	१६	०	०	०	०	०	०	३	२०	
३२	श्री टेकनारायण कुँवर	काठमाडौँ जिल्ला अदालत	३९	३४	०	२५	२०	०	१७	५०	२७०	४५५	
		वर्दिया जिल्ला अदालत	७	१४	०	९	०	०	०	५	१६	५१	
३३	श्री टेकराज नेपाल	सिन्धुली जिल्ला अदालत	१३	७	०	७	२	०	७	५	४५	८६	
		सप्तरी जिल्ला अदालत	५	६	०	०	२	०	१	१	१९	३४	
३४	श्री ठाकुरप्रसाद शर्मा	दैलेख जिल्ला अदालत	९	२६	०	११	१	०	२	१५	३९	१०३	
		कालिकोट जिल्ला अदालत	१६	१०	०	४	१०	०	९	६	३०	८५	
		वाकैं जिल्ला अदालत	४	२२	०	५	०	०	०	५	५७	९३	
३५	श्री तीर्थराज देवकोटा	म्याग्दी जिल्ला अदालत	९	१८	०	६	०	०	२	३	६१	९९	
		धनुषा जिल्ला अदालत	४	१४	०	४	०	०	०	८	२६	५६	
३६	श्री तेजवहादुर काकी	सिन्धुपाल्चोक जिल्ला अदालत	३३	२४	०	११	०	०	२१	८५	१७४		
		काठमाडौँ जिल्ला अदालत	४	२३	०	०	०	०	२	७	१००		
३७	श्री दयानाथ खरेल	खोटाङ जिल्ला अदालत	३३	२१	०	८	५	०	०	७	६९	१४३	
		महोत्तरी जिल्ला अदालत	८	२९	०	१	२	०	०	११	५५	१०६	
३८	श्री दिपेन्द्र अधिकारी	मुस्ताङ जिल्ला अदालत	०	०	०	०	०	०	०	०	२	२	रा.न्या.प्र. काज
३९	श्री दुर्गादत्त भट्ट	वर्दिया जिल्ला अदालत	२४	४२	०	१७	६	०	०	१३	१४३	२४५	
		कैलाली जिल्ला अदालत	४	८	०	२	०	०	०	२	२०	३६	
४०	श्री देवराज श्रेष्ठ	सोलुखुम्बु जिल्ला अदालत	०	७	०	०	०	०	१	१०	१०	२८	०६५/२२देखिअवकाश
		उदयपुर जिल्ला अदालत	२	१७	०	३	३	०	२	१	४२	७०	
४१	श्री नरेन्द्रकुमार सिवाकोटी	काठमाडौँ जिल्ला अदालत	४२	७५	०	१	८	०	०	१०	२२३	३५९	
		सप्तरी जिल्ला अदालत	६	९	०	१	३	०	०	३	३१	५३	
४२	श्री नरिंश्वर भण्डारी	हुम्ला जिल्ला अदालत	०	०	०	०	०	०	०	०	१	१	रा.न्या.प्र. काज
		दाङ जिल्ला अदालत	८	१८	०	९	०	०	०	४	६३	१०२	
४३	श्री तवराज उपाध्याय	भापा जिल्ला अदालत	१४	५२	०	३	६	२	२	८	१२३	२१०	
		मोरङ जिल्ला अदालत	७	८	०	०	०	०	०	०	११	२६	
४४	श्री नागन्द्रलाल कर्ण	सप्तरी जिल्ला अदालत	४७	१०७	०	२९	११	०	७	१२	२०३	४१६	
		सुनसरी जिल्ला अदालत	९	१८	०	०	०	०	१	१३	१८	५९	
४५	श्री नारायणप्रसाद दाहाल	पर्सा जिल्ला अदालत	२३	७०	०	२३	२८	०	२४	०	१५७	३२५	
		काठमाडौँ जिल्ला अदालत	४	२२	०	१	१	०	५	५	४६	८४	
४६	श्री नारायणप्रसाद धिताल	बैतडी जिल्ला अदालत	१	१३	०	४	१	०	०	३	३२	५४	
		रुपन्देही जिल्ला अदालत	१	१८	०	१	०	०	१	४	२१	४६	
४७	श्री नारायणप्रसाद पोखरेल	मनाङ जिल्ला अदालत	०	१	०	०	१	०	०	०	१	३	
		कपिलवस्तु जिल्ला अदालत	०	१०	०	३	४	०	०	१	१२	३०	
		कास्की जिल्ला अदालत	५	३८	०	९	११	०	४	४८	१२५	२४०	
४८	श्री नारायणप्रसाद श्रेष्ठ	काठमाडौँ जिल्ला अदालत	३५	११८	०	३	६	०	३	२००	३७२		
		मोरङ जिल्ला अदालत	१	१९	०	०	१	१	०	०	३	४५	७०
४९	श्री नारायणप्रसाद श्रेष्ठ	बुढाङ जिल्ला अदालत	६	१७	०	४	११	०	१	५	३६	८०	
		दाङ जिल्ला अदालत	३	९	०	३	०	०	०	२	२२	३९	
५०	श्री निलकण्ठ उपाध्याय	कपिलवस्तु जिल्ला अदालत	२	३२	०	४	१०	०	०	४	१८६	२३८	
		रौतहट जिल्ला अदालत	१५	१८	०	७	२	०	०	२	८०	१२४	
५१	श्री पद्मराज भट्ट	कचनपुर जिल्ला अदालत	१७	१७	०	८	९	०	६	१	११९	१७७	
		भक्तपुर जिल्ला अदालत	१	९	०	१	०	०	९	१५	४६	८१	
५२	श्री पवनकुमार शर्मा	बारा जिल्ला अदालत	१७	४४	०	१४	४	०	२३	२०	१६६	२८८	
		कास्की जिल्ला अदालत	३	७५	०	३	०	०	०	११	७४	१६६	
५३	श्री पशुपति आचार्य	मुगु जिल्ला अदालत	६	२७	०	०	२	०	०	४	१८	५७	
		वर्दिया जिल्ला अदालत	२	११	०	८	०	०	०	१	५८	८०	
		धनुषा जिल्ला अदालत	२	४६	०	०	१	०	०	११	३९	९९	
५४	श्री पुष्पवहादुर थापा	महोत्तरी जिल्ला अदालत	४१	६९	०	३७	२३	०	९	२५	२१२	४१६	
		काभ्रेपलान्चोक जिल्ला अदालत	२	४	०	०	०	०	१	९	६	२२	
५५	श्री प्रकाशकुमार काफ्ले	ओखलढुंगा जिल्ला अदालत	१०	१४	०	७	०	०	६	६५	५४	१५६	
		कपिलवस्तु जिल्ला अदालत	२	१५	०	२	०	०	०	०	२२	४१	
५६	श्री प्रकाशचन्द्र गुजुरेल	ललितपुर जिल्ला अदालत	१९	९४	०	१७	२०	०	०	२८	१६५	३४३	
		महोत्तरी जिल्ला अदालत	०	१२	०	०	०	०	०	१	२५	३८	
५७	श्री प्रकाशराम मिश्र	सप्तरी जिल्ला अदालत	३८	१०८	०	२१	८	०	११	१३	१११	३१०	
		काभ्रेपलान्चोक जिल्ला अदालत	३	५	०	३	१	०	०	११	८	३१	
५८	श्रीमती प्रभा वस्नेत	गोर्खा जिल्ला अदालत	८	२२	०	१	०	०	०	९	३२	७२	
		काठमाडौँ जिल्ला अदालत	६	१	०	३	१	०	०	१७	१९	४७	
५९	श्री पुरुषोत्तम ढकाल	रौतहट जिल्ला अदालत	२९	९६	०	३१	२०	०	८	२५	१४३	३५२	
		अर्घाखाँची जिल्ला अदालत	१	८	०	३	०	०	०	२	७	२१	
६०	श्री प्रेमवहादुर के.सी.	बाग्लुङ जिल्ला अदालत	२३	५०	०	५	०	०	०	१५	८९	१८२	
		धनुषा जिल्ला अदालत	१	१३	०	१	०	०	०	६	२२	४३	
६१	श्री प्रेमराज ढकाल	अर्घाखाँची जिल्ला अदालत	१३	७	०	०	०	०	०	२	२४	४६	
		काठमाडौँ जिल्ला अदालत	२	२८	०	०	०	०	२	३	४५	८०	
		रुपन्देही जिल्ला अदालत	४	२९	१	५	१	०	०	१३	२६	७९	
६२	श्री बलभद्र वास्तोला	महोत्तरी जिल्ला अदालत	४७	५१	०	२९	९	०	५	३८	१८५	३६४	
		भक्तपुर जिल्ला अदालत	४	११	०	३	३	०	३	३५	५१	१०४	
		रुकुम जिल्ला अदालत	६	२	०	२	५	०	०	२	२०	३७	

६३	श्री बाबुराजा काकी	रौतहट जिल्ला अदालत	२८	५३	०	२५	६	०	१४	१९	१३९	२८४
		काठमाडौं जिल्ला अदालत	०	११	०	२	२	०	०	५	२३	४३
६४	श्री बालकृष्ण उप्रेती	सुनसरी जिल्ला अदालत	३४	८३	०	०	१३	१	२	२५	२२३	३८१
		गोरखा जिल्ला अदालत	०	३	०	०	०	०	०	४	१३	२०
६५	श्री बालचन्द्र शर्मा	मकवानपुर जिल्ला अदालत	२३	३४	०	०	१०	०	०	३३	२०१	३०१
		नवलपरासी जिल्ला अदालत	१	२४	०	०	२	०	१	२	२०	५०
६६	श्री बालेन्द्र रूपाखेती	काठमाडौं जिल्ला अदालत	६०	४८	०	१५	५७	३	६	५८	१६८	४१५
		महोत्तरी जिल्ला अदालत	६	१९	०	५	१	०	७	५	३०	७३
		दोलखा जिल्ला अदालत	०	०	०	१	०	०	०	०	०	१
६७	श्री बालमुकुन्द दवाडी	बारा जिल्ला अदालत	२७	४९	०	११	४	०	१४	२२	१८१	३०८
		काठमाडौं जिल्ला अदालत	२	१७	०	२	०	०	२	१४	४३	८०
६८	श्री विष्णुप्रसाद कोइराला	पर्सा जिल्ला अदालत	१५	८८	०	२६	१८	०	१८	०	१८८	३५३
		ओखलढुंगा जिल्ला अदालत	०	४	०	०	०	०	०	६	१७	२७
६९	श्री विष्णु सुवेदी	हुम्ला जिल्ला अदालत	३	२	१	०	०	०	२	१	९	१८
		जाजरकोट जिल्ला अदालत	१	२	०	०	०	०	०	०	७	१०
७०	श्री भरतप्रसाद अधिकारी	मोरङ जिल्ला अदालत	३९	५७	०	१	१९	०	०	५	१८५	३०६
		वाकें जिल्ला अदालत	०	१७	०	०	१	०	०	८	२७	५३
७१	श्री भिमकुमार ओझा	बारा जिल्ला अदालत	३६	५३	०	१४	३	०	३	१७	१९४	३२०
		मोरङ जिल्ला अदालत	१२	१५	०	०	०	०	१	७	६७	१०२
७२	श्री भिमवहादुर बोहरा	वाकें जिल्ला अदालत	३३	५७	०	५०	८	०	६	२६	२८२	४६२
		नवलपरासी जिल्ला अदालत	०	६	०	२	०	०	०	४	८	२०
७३	श्री भुपेन्द्रप्रसाद राई	काठमाडौं जिल्ला अदालत	३७	१७६	०	६	०	०	०	३५	१८८	४४२
		सिराहा जिल्ला अदालत	०	०	०	०	०	०	०	१	०	१
७४	श्री भोजराज शर्मा	जाजरकोट जिल्ला अदालत	१०	२०	०	१	०	०	०	६	३५	७२
		सर्लाही जिल्ला अदालत	२	३२	०	१	२	०	०	१४	३२	८३
७५	श्री भोजराज अधिकारी	प्युठान जिल्ला अदालत	२	२९	०	१०	६	०	४	७	९२	१५०
		रौतहट जिल्ला अदालत	१०	५८	०	९	२	०	०	१७	५१	१४७
७६	श्री भोलानाथ चौलागाई	कास्की जिल्ला अदालत	१६	९१	०	९	५	०	१	४९	१३०	३०१
		वाग्लुङ जिल्ला अदालत	५	२८	०	३	०	०	०	३	२५	६४
७७	श्री महेन्द्रवहादुर काकी	काठमाडौं जिल्ला अदालत	१४	१०	०	६	१	१	१	२१	२६	८०
		स्याङ्जा जिल्ला अदालत	०	१२	०	०	०	०	०	३	२	१७
७८	श्री महेन्द्रराज गौतम	पाचथर जिल्ला अदालत	२०	३६	०	६	३	०	३	२	५१	१२१
		पर्सा जिल्ला अदालत	५	२५	०	१	३	०	०	०	६३	९७
७९	श्री महम्मद जुनेद आजाद	दाङ जिल्ला अदालत	१६	९३	०	२८	०	०	१	३७	२९८	४७३
		सल्यान जिल्ला अदालत	१	४	०	०	०	०	१	१	१२	१९
८०	श्री महेशप्रसाद पुडासैनी	काठमाडौं जिल्ला अदालत	२३	७३	०	९	८	०	६	४९	१५७	३२५
		सिन्धुपाल्चोक जिल्ला अदालत	६	११	९	०	०	०	०	१	१०	३७
८१	श्री माधवप्रसाद पोखरेल	गुल्मी जिल्ला अदालत	७	५९	०	४	७	१	३	२३	११२	२१६
		सुनसरी जिल्ला अदालत	२	२०	०	०	३	०	३	८	३३	६९
८२	श्री माधवन्द्रराज रेग्मी	स्याङ्जा जिल्ला अदालत	१४	६२	०	१४	४	०	१	८	६४	१६७
		डडेल्धुरा जिल्ला अदालत	०	०	०	०	०	०	०	०	१	१
८३	श्री मुरारीबाबु श्रेष्ठ	वाकें जिल्ला अदालत	५१	६१	०	५४	६	०	१३	२२	२४२	४४९
		डोल्पा जिल्ला अदालत	१	०	०	०	०	०	०	१	३	५
८४	श्री मेघनाथ भट्टराई	तान्सेजुङ जिल्ला अदालत	१७	३४	०	१०	१४	०	८	९	११८	२१०
		रामेछाप जिल्ला अदालत	२	१	०	१	०	०	०	०	५	९
		काठमाडौं जिल्ला अदालत	०	२	०	०	०	०	०	०	०	२
८५	श्री मोहनकृष्ण खनाल	नुवाकोट जिल्ला अदालत	५	१६	०	८	०	०	०	७	८०	११६
		पर्सा जिल्ला अदालत	६	२२	०	३	३	६	२	०	५०	९२
८६	श्री मोहनरमण भट्टराई	भक्तपुर जिल्ला अदालत	३६	४४	०	८	२५	०	३८	३१	२०५	३८७
		सप्तरी जिल्ला अदालत	४	१३	०	३	१	०	१	२०	४२	
८७	श्री यज्ञप्रसाद वस्याल	ललितपुर जिल्ला अदालत	५९	७८	०	९	७	०	०	४०	२२९	४२२
८८	श्री यज्ञराज भट्ट	दार्चुला जिल्ला अदालत	१०	४	०	८	२	०	१	०	३२	५७
		गुल्मी जिल्ला अदालत	२	२१	०	०	०	०	१	३	९	३६
८९	श्री रमेशकुमार खत्री	पर्वत जिल्ला अदालत	८	३२	०	६	४	०	१	६	५३	११०
		काठमाडौं जिल्ला अदालत	०	०	०	०	०	०	०	०	५	५
९०	श्री रमेश पोखरेल	सप्तरी जिल्ला अदालत	४३	११६	०	२८	६	०	८	१६	१८६	४०३
		ललितपुर जिल्ला अदालत	१२	२३	०	३	२	०	०	७	४७	९४
९१	श्री रमेशराज पोखरेल	सिरहा जिल्ला अदालत	३६	८३	०	३९	३	०	१३	९३	४३४	७०१
		बन्नाङ जिल्ला अदालत	१	७	०	०	०	०	०	१	९	
९२	श्री राजेन्द्र खरेल	काठमाडौं जिल्ला अदालत	२१	५१	०	१०	११	४	२४	६३	१८६	३७०
		जाजरकोट जिल्ला अदालत										० रा.न्या.प्र. काज
९३	श्री राजशकुमार काफ्ले	धनुषा जिल्ला अदालत	२९	६३	०	२२	११	०	०	१९	१७२	३१६
		प्युठान जिल्ला अदालत	१	४	०	१	०	०	०	०	११	१७
९४	श्री रामकृष्ण खनाल	धनुषा जिल्ला अदालत	४१	५७	०	०	०	०	०	२९	१७५	३०२
		काठमाडौं जिल्ला अदालत	०	९	०	०	०	०	१	४	५	१९
९५	श्री रामकृष्ण भट्ट	डडेल्धुरा जिल्ला अदालत	१	१२	०	०	६	०	२	११	२१	५३
		पर्सा जिल्ला अदालत	०	२०	०	०	०	०	२	०	२२	४४
९६	श्री रामचन्द्र राई	दोलखा जिल्ला अदालत	११	१२	१५	७	२	०	५	८	५१	१११

		पाल्पा जिल्ला अदालत	०	८	०	०	०	०	०	३	१०	२१	
१७	श्री रामप्रसाद अधिकारी	सुनसरी जिल्ला अदालत	१९	७७	०	१५	१९	०	१	२५	२२९	३८५	
		सर्लाही जिल्ला अदालत	१	२४	०	१	४	०	०	११	२३	६४	
१८	श्री रामप्रसाद ओली	मोरङ जिल्ला अदालत	२५	९०	०	०	६	०	११	२६	१८५	३४३	
		काठमाडौं जिल्ला अदालत	०	०	०	०	०	०	०	०	५	५	
१९	श्री रामेश्वरनाथ अमात्य	वाकै जिल्ला अदालत	३३	६३	०	५	१३	०	३५	०	२७५	४२४	
		दोलखा जिल्ला अदालत	२	०	१	१	०	०	०	०	११	१५	
१००	श्री राधाकृष्ण उप्रेती	बाजुरा जिल्ला अदालत	०	१७	०	०	०	०	१	१२	१२	३०	
		फापा जिल्ला अदालत	४	२०	०	४	५	०	०	५	२२	६०	
१०१	श्री लक्ष्मीकृष्ण श्रेष्ठ	सुनसरी जिल्ला अदालत	१७	६८	०	१६	११	१	११	५	२१७	३४६	
		खोटाङ जिल्ला अदालत	३	६	०	१	१	०	०	२	५	१८	
१०२	श्री लिप्त बहादुर थापा	काठमाडौं जिल्ला अदालत	२६	६७	०	८	३	०	१	३३	२१८	३५६	
		सिन्धुली जिल्ला अदालत	४	३	०	०	०	०	१	०	४	१२	
१०३	श्री लिलाप्रसाद गौतम	स्याङ्जा जिल्ला अदालत											२०६५/८/२८ मा नियम
१०४	श्री लेखनाथ घिमिरे	काठमाडौं जिल्ला अदालत	२५	८१	०	०	०	०	११	२५	४	३७	
		इलाम जिल्ला अदालत	१	१६	०	६	०	०	४	८	३५	३५	
१०५	श्री लेखनाथ ढकाल	ललितपुर जिल्ला अदालत	३६	६०	०	१२	८	१	०	१२०	१३५	३७२	
		रुपन्देही जिल्ला अदालत	८	८	०	३	०	०	२	२३	४४	४४	
		झोन्पा जिल्ला अदालत	१	१	०	०	०	०	३	६	११	११	
१०६	श्री लेखनाथ शर्मा रेग्मी	काभ्रेपलाञ्चोक जिल्ला अदालत	२०	२४	४	६	०	०	६	२४	४३	१२७	
		कपिलवस्तु जिल्ला अदालत	१	५	०	०	०	०	१	२६	३३	३३	
१०७	श्री विनोदप्रसाद शर्मा	रसुवा जिल्ला अदालत	०	०	०	१	०	०	०	०	१०	११	
		भक्तपुर जिल्ला अदालत	८	१४	०	१	५	१	१२	०	६०	१०१	
१०८	श्री विनोदमोहन आचार्य	बारा जिल्ला अदालत	३३	२२	०	१२	२	०	९	१०	१६७	२५५	
		काठमाडौं जिल्ला अदालत	०	१	०	१	०	०	४	८	१४	१४	
१०९	श्री विमलप्रसाद ढुङ्गेल	धनुषा जिल्ला अदालत	३७	२३	०	२०	७	०	०	८	१८७	२८२	
		फापा जिल्ला अदालत	१२	१८	०	०	०	१	७	२०	५८	५८	
११०	श्री वीरबहादुर डांगी	काभ्रेपलाञ्चोक जिल्ला अदालत	२१	१७	१५	३	२	०	३	१३	२२	९६	
		दोलखा जिल्ला अदालत	१	३	०	०	०	०	०	५	९	९	
१११	श्री वीरसिंह महारा	कैलाली जिल्ला अदालत	५४	३०	०	९	१०	३	२२	२०	२४३	३९१	
		पर्सा जिल्ला अदालत	०	१७	०	०	५	०	८	०	३६	६६	
११२	श्री वीरेन्द्रकुमार कर्ण	कालिकोट जिल्ला अदालत											
११३	श्री विश्वमंगल आत्रेय	रुपन्देही जिल्ला अदालत	१६	४७	०	१०	१०	०	६	१६	१३५	२४०	
		पाचथर जिल्ला अदालत	०	८	०	०	०	०	२	२	९	२१	
११४	श्री विष्णुदेव पौडेल	भक्तपुर जिल्ला अदालत	१३	५३	०	१५	१३	०	९१	३९	७९	३०३	
		चितवन जिल्ला अदालत	०	१७	०	१	०	०	६८	५	६८	११	
११५	श्री वैद्यनाथ गुप्ता	पर्सा जिल्ला अदालत	१५	८९	०	२३	३९	०	५	०	२०७	३७८	
		सप्तरी जिल्ला अदालत	८	७	०	२	१	०	२	१	४२	६३	
११६	श्री शम्भुराम काकी	भोजपुर जिल्ला अदालत	१९	१४	०	२	१	०	०	५	५०	९१	
		सप्तरी जिल्ला अदालत	२	२	०	०	०	०	०	२	१२	१८	
११७	श्री शालिग्राम कोइराला	सोलुखुम्बु जिल्ला अदालत	०	७	०	०	०	०	०	२	१	१०	
		फापा जिल्ला अदालत	२७	४२	०	१०	१	०	४	१८	१२२	२२४	
११८	श्री शिवनारायण यादव	धनुषा जिल्ला अदालत	४१	८१	०	२०	०	०	०	४७	१७४	३६३	
		काठमाडौं जिल्ला अदालत	१	३२	०	७	०	०	३	३०	७३	७३	
११९	श्री शिवप्रसाद पराजुली	मोरङ जिल्ला अदालत	२	९	०	०	२	०	२	०	१५	३०	
		संखुवासभा जिल्ला अदालत	६	१३	०	०	१५	०	४	७	६४	१०९	
		सुनसरी जिल्ला अदालत	१	३०	०	१	८	०	५	१४	५९	५९	
१२०	श्री शिवप्रसाद भेले	सल्यान जिल्ला अदालत	१५	१०	०	१४	७	१	०	१०	३९	९६	
		लमजुङ जिल्ला अदालत	१	४	०	२	१	०	१	०	६	१५	
१२१	श्री शेखरचन्द्र अर्याल	नवलपरासी जिल्ला अदालत	१६	५२	०	२१	९	०	४	९	१५७	२६८	
		बैतडी जिल्ला अदालत	०	४	०	०	०	०	०	०	४	८	
१२२	श्री शेखरप्रसाद पौडेल	कपिलवस्तु जिल्ला अदालत	१	१७	०	५	२	०	०	०	७	३२	
		उदयपुर जिल्ला अदालत	३६	३६	०	२०	१७	०	२	१०	३११	४३२	
१२३	श्री श्यामप्रसाद लावती	धनकुटा जिल्ला अदालत	१९	६	०	९	०	०	०	६	४९	८९	
		भोजपुर जिल्ला अदालत	०	६	०	०	०	०	०	०	८	१४	
१२४	श्री सत्यराज गुरुङ्ग	चितवन जिल्ला अदालत	३४	१२२	०	४७	४	०	१२	६९	१६९	४५७	
		काठमाडौं जिल्ला अदालत	०	३८	०	०	०	०	२	४५	८५	८५	
१२५	श्री सुदर्शनराज पाण्डे	काठमाडौं जिल्ला अदालत	३५	६३	०	८	२८	०	१	१९	२१६	३७०	
		मनाङ जिल्ला अदालत											रा.न्या.प्र. काज
१२६	श्री सहदेवप्रसाद वास्तोला	अर्घाखाँची जिल्ला अदालत	३	४	०	०	०	०	४	२९	४०	४०	
		काभ्रेपलाञ्चोक जिल्ला अदालत	०	१	०	१	०	०	०	०	१	३	
१२७	श्रीमती सुष्मालता माथेमा	चितवन जिल्ला अदालत	१३	४३	०	०	०	०	०	८	९५	१५९	
		काठमाडौं जिल्ला अदालत	०	२०	०	१	०	०	१	४३	६५	६५	
१२८	श्री सिताप्रसाद पोखरेल	अछाम जिल्ला अदालत	१	२	०	२	३	०	३	२	१५	२७	
		कचनपुर जिल्ला अदालत	१३	१५	०	७	३	०	१	०	९५	१३४	
		मुगु जिल्ला अदालत	०	२	०	०	०	०	०	०	३	५	
१२९	श्री हरिकुमार पोखरेल	कास्की जिल्ला अदालत	१२	१४६	०	३	६	०	२	१३	१५५	३३७	
		चितवन जिल्ला अदालत	०	४९	०	२	०	०	१	२५	७७	७७	

१३०	श्री हरिप्रताप के. सी.	जुम्ला जिल्ला अदालत	३	१७	०	६	२	०	०	२	१६	४६
		बाङ जिल्ला अदालत	५	३२	०	९	१	०	३	७	५७	११४
		रुपन्देही जिल्ला अदालत	१	१६	०	४	०	०	१	६	२२	५०
१३१	श्री हरिप्रसाद बगाले	पाल्पा जिल्ला अदालत	५	१९	०	०	०	०	२	५	७५	१०६
		बाँके जिल्ला अदालत	२	१२	०	६	०	०	०	२	८	३०
१३२	श्री हिमालयराज पाठक	डोटी जिल्ला अदालत	२	४	०	०	१	०	०	०	२०	२७
		दाचुला जिल्ला अदालत	१	०	०	०	०	०	०	०	४	५
१३३	श्री हेमराज पन्त	धनुषा जिल्ला अदालत	०	१४	०	०	०	०	०	६	२२	४२
		काठमाडौं जिल्ला अदालत	१६	५८	०	०	१	०	०	०	१२०	१९५
		कालिकोट जिल्ला अदालत	६	७	०	०	१	२	०	०	५	२८
		जम्मा	३१४४	८०८६	६७	१७१५	१०६३	३९	८२०	३९१३	२०२७०	३८३१७

नोट : माननीय न्यायाधीशहरूको नामावली बर्गानुक्रमानुसार राखिएको ।

परिशिष्ट ५४

जिल्ला अदालतका न्यायाधीशहरूको कार्य सम्पादन विवरण

सि.नं	न्यायाधीशको नाम	जिल्ला अदालत	जन्मा लगत मुद्दा संख्या	फैसला वा अन्तीम आदेश भएको संख्या		अन्यआदेश	का.व्य.वाट हटाएको संख्या	इजलासबाट नभ्याएको संख्या	वयान गराएको संख्या	थुनछेक आदेश संख्या	वकपत्र गराएको संख्या	हाजिरी विवरण			
				म्याद भित्र	म्यादनाघेको							सार्वजनिक विदा	लिएको विदा	हाजिरी दिन	काज दिन
१	श्री अच्युतप्रसाद भण्डारी	लमजुङ	२१६	६०	८२	९०	३०	१५	४०	१०	५५	४४	३२	१२८	३५
		कञ्चनपुर	३४४	२३	१३	७८	२४	७४	८	४	७०	३०	६	३६	३६
२	श्री अच्युत विष्ट	सप्तरी	२०५	१४	१३	१०१	६३	१४	३२	४	१८	२२	८	५३	
		काठमाडौं	६२१	५०	८	११४	९	४	१७	०	२७	३९	२	८७	०
३	श्री अजयराज उपाध्याय	पर्सा	७५२	२०१	१५२	३७४	३०६	७९	३६	२३	१०५	५०	६	१५९	३०
		धादिङ	२०९	९	११	१०३	८	९	१४	११	२५	३३	२	७४	
४	श्री अर्जुनप्रसाद कोईराला	भापा	३९२	१३३	३५	१७८	१३०	१३	४७	४६	१०८	४०	२२	१२२	५३
		इलाम	१४४	१८	४	८०	३२	१०	७	७	१८	१०	१	३२	
		धनकुटा	१११	१३	०	२७	१२	१३	१	१	२५	३६	१०	५२	२१
५	श्री अनुन्तराज डुम्रे	काठमाडौं	८९८	१७१	१००	२४०	३७	४८	३२	०	७८	३२	१६	११३	७२
		जुम्ला	६०	२३	०	३७	१	०	५	०	१०	५७	२	८८	७०
६	श्री अवधविहारीप्रसाद सिन्हा	भापा	२५३	२	०	७४	४१	२१	१५	१९	१९	४	१९		
		सिराहा	६४८	३०९	१४०	३७७	१७२	०	१७५	१२५	२२१	८४	२२	२०१	३४
७	श्री इन्द्रबहादुर कार्की	कपिलवस्तु	३९५	१९८	४०	४२२	७१	११	१०	०	५५	६२	७	१५१	२३
		रामेछाप	४	२	०	२	०	०	११	३	२	६	६	२४	०
		सिराहा	५२	५२	१४०	३७	०	१६	१६	२७	१	३९			
८	श्री इश्वरराज आचार्य	रुकुम	२६७	१४०	०	११	१२	०	२७	१९	३२	४९	६८	१०८	
		तनहु	२७९	१४	३०	५१	२७	१७	१३	१३	५२	३६	८	६१	११
९	श्री उदयप्रकाश चापागाई	काठमाडौं	५७७	२३७	९०	३४०	१८	२५	२४५	१५५	१२५	४६	७	१८९	३
		मकवानपुर	२८७	३१	३	३६	४९	३३	६२	३१	१३२	३३	७	६७	
१०	श्री उमेशराज पौडेल	इलाम	३००	६६	५	१५६	५२	२१	७	७	३०	३७	४७	६९	११
		बारा	३९६	१४	०	२४	५	३९	३	२	९	३६	३७	३९	
११	श्री ऋषिप्रसाद अधिकारी	सप्तरी	९६४	२९५	१९२	३२३	१३२	२२	७९	१९	८२	४५	४	१६३	७
		रसुवा	२५	९	०	३	३	२	२	३	३६	०	६३	२४	
१२	श्री अंकार उपाध्याय	सर्लाही	७७३	१८०	३००	७८५	६१	३१	१३८	४७	३८६	४४	१५	१७१	१२
१३	श्री करुणानिधि शर्मा	नवलपरासी	७०३	१७०	१३६	५१४	१२९	७१	१०२	४५	१५४	५०	२५	१३८	२५
		पर्वत		३५	२	३०	१०	७	१०	११	३८	३७	५	७४	३
१४	श्री काशिनाथ पोखरेल	रौतहट	६७१	२७५	१८	४३१	२३०	१८६	४३	२०	१२६	५०	२८	१५३	१४
		नवलपरासी	३०१	३७	६	४५	२०	२१	३६	१४	५५	३७	७५	६९	१
१५	श्री किरणकुमार पोखरेल	रौतहट	५४१	१८०	४	३१९	२६०	१८८	३१	१३	९६	४५	३६	१२९	२४
		सप्तरी	९६	२१	१२	४९	१३	१	२	२	३	१	०	९	०
		डोटी	१९	४	०	८	४	०	३	३	७	३०	६	४७	१९
१६	श्री कृष्णबहादुर थापा	सुर्खेत	५७४	२७९	८८	२०७	२५	८	१३२	९७	१७४	८४	१४	२२२	४५
१७	श्री कृष्णप्रसाद वास्तोला	सर्लाही	५६१	४३	११०	२०९	१३	६	८०	१९	२१५	४४	३८	६६	२३
		नुवाकोट	१८३	१०	६	१०	६	६	७	९	३४	९	७२	८	
१८	श्री कृष्णकमल अधिकारी	रोल्पा	२०९	९६	२७	८४	२३	०	३५	२३	९१	५२	७	८९	९८
		रुपन्देही	२६३	३४	११	९७	४६	८	१२	८	३०	३४	१२	६३	
१९	श्री कुमारप्रसाद पोखरेल	रुपन्देही	५७४	१८६	९६	३३०	१८२	६७	६७	३२	९९	४९	२२	१३७	२६
		ललितपुर	८१३	८६	५	२४४	२५	२	३१	१६	३९	३९	६	७८	
२०	श्री कुलप्रसाद शर्मा	सर्लाही	७६७	११६	३००	६४५	८२	१९	५५	२४	२२०	४४	१४	१६२	१७
		दैलेख	९६	२७	१	४०	७	५	१	१	४	२७	०	४५	२१
२१	श्री कैलाश के. सी.	रामेछाप	२१८	१०६	०	९२	१८	२	२८	१३	४०	३७	१३	१५८	३२
		सुस्ताङ	१	१	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
		कास्की	७००	११०	१२	११४	१०५	७५	१९	०	१०३	३७	१०	६३	६
२२	श्री कोषकुमार नेम्वाङ	सुनसरी	७३५	२४५	५५	२७५	३०८	९२	३३	३३	११७	५१	८	१७५	८
		तेह्रथुम	७६	९	१	२७	०	०	८	७	१३	३६	१९	६५	३
२३	श्री खिलनाथ रेग्मी	सिराहा	११९३	४०९	१५१	१९०	७१	०	७५	१	१०३	५२	१३	१५०	१७
		रोल्पा	१०	०	२३	०	०	०	७	७	२	३४	९	५१	३०
२४	श्री गिरिशकुमार शर्मा	धादिङ	३४६	४७	६०	३०१	१७	१९	३७	२८	३८	५३	४७	११५	२५

		वारा	४०३	६३	४१	१३१	७४	२७	९	८	२८	३२	१२	५३	१५
२५	श्री गुणराज डुङ्गेल	तेह्रथुम	१२२	४२	२१	१९६	२४	३२	१२	१०	२६	४१	३०	१२०	३९
		वारा	३९२	२२	१०	७९	३१	८	५	३	१३	३७	४६	४५	०
२६	श्री गोपालप्रसाद भट्टराई	मोरङ	५१९	१३७	३४	२९३	२७५		५३		८५	२२	२९	८९	२७
		वारा	४२४	३७	३	९९	१९	२	५	२	३५	३७	३४	४५	
२७	श्री चण्डिराज ढकाल	कपिलवस्तु	३७९	१७२	३९	३४४	४३	२	२३	२	७४	४९	२३	११४	९
		सर्लाही	४२९	१३	६०	१७९	०	०	५२	१७	१९२	२६	७	१०८	४३
		काठमाडौं	४४४	९९	४५	९०	५	३	५३	४०	४०	६	२	३६	०
२८	श्री चन्द्र बहादुर सारु	रूपन्देही	५६९	१९७	७५	४१४	१७७	५३	४१	३३	७७	३९	४६५०	१२६५०	१५
		ताप्लेजुङ	२०४	१२	४	१४३	०	०	३	३	५७	२९	७	३२	४८
२९	श्री चिन्तामणि बराल	महोत्तरी	८२३	१५८	१६३	३१५	१७८	९	५४	१४	९७	५१	२५	१३५	२४
		संखुवासभा	१२३	६	०	१०	६	११	७	४	१८	३६	४	५४	१७
		नवलपरासी	३८६	४८	१५	३०७	९०	५३	२५	१०	४६	४६	३२	१०८	२०
		सोलुखुम्बु	९७	१७		२४			२	२	१	३		१५	
		म्याग्दी	८७	१०	६	२७	१०	९	७	१	१४	३३	२२	४६	१५
३१	श्री जगतप्रसाद श्रेष्ठ	तनहु	४५७	९८	१७६	४९०	९०	७०	५१	५१	२९५	४७	६	१४९	३९
		स्याङ्जा	६५	२०	०	३४	५	३	१४	६	९	३७	७	७३	६
३२	श्री टेकनारायण कुँवर	काठमाडौं	९०६	३१०	१४५	३८०	३२	२९	५२	०	९७	५०	९	५३	९
		बर्दिया	४७४	३४	१७	१३३	४३	४७	६	१०	३९	३२	३२	२७	३
३३	श्री टेकराज नेपाल	सिन्धुली	१९१	७२	१४	१७४	२९	१२	४९	२२	१५८	४६	४०	१२३	३३
		सप्तरी	१०३	२४	१०	४६	२१	२	७	३	१६	३५	२०	२७	
३४	श्री ठाकुरप्रसाद शर्मा	दैलेख	१५०	१००	३	१४०	१८	५	१६	११	८७	४२	९	११६	६१
		कालिकोट		५०	३५	१४०	१५	३०	८	३	९०	२३	३	२९	
		बाँके	४६२	५९	३४	२५२	४१	१०	१८	८	३३	२९	८	५४	२१
३५	श्री तीर्थराज देवकोटा	म्याग्दी	१३६	७७	२२	१२९	६५	९	२१	९	१३१	४८	११	१६९	२०
		धनुषा	४०२	५१	५	१७०	१८	१६	४७	१	८३				
३६	श्री तेजबहादुर कार्की	सिन्धुपाल्चोक	४३६	१६८	६	२५९	१२५		३७	४७	३४	४३	११	१४२	५२
		काठमाडौं	४४०	९१	९	१३७	८	९	१०३	७६	८९	४१	१	९७	७
३७	श्री दयानाथ खरेल	खोटाङ	१९४	१३३	१०	७७	१७	०	१०	७	२९	३९	१९	९२	८७
		महोत्तरी	२०८	८३	२३	६७	३५	०	३६	१४	५५	३०	६	६८	०
३८	श्री दिपेन्द्र अधिकारी	सुस्ताङ	३	२	०					२					
३९	श्री दुर्गादत्त भट्ट	बर्दिया	५०१	१५५	९०	३२१	१५३	२१३	४७	३३	११८	४७	२३	१५३	१९
		कैलाली	३८१	१५	२१	१९४	५४	२२	३६	३०	८४	३८	१	६२	१५
४०	श्री देवराज श्रेष्ठ	उदयपुर	४६२	२८	४२	१९१	१५६	७९	३१	१३	१३२	३४	११	६३	३
		सोलुखुम्बु	१२६	२६	२	८०	४	०	१२	८	४१	३५	५२	६०	४२
४१	श्री नरेन्द्रकुमार सिवाकोटी	काठमाडौं	६५०	२५७	१०२	३२५	१५	१८	२५०	१५२	११८	४५	९	१७३	५
		सप्तरी	११७	३३	२०	४७	१६	१	९	७	१३	३५	६	७६	
४२	श्री नरेश्वर भण्डारी	हुम्ला	५	०	१					१	३	१५		१७	
		दाङ	२००	९६	६	५०	२१	०	११	११	३५	२७	०	४८	४८
४३	श्री नवराज उपाध्याय	भापा	४५७	१५८	५२	२८९	२००	३७	९१	३८	१०९	४९	१५	१४७	२३
		मोरङ	६८२	२४	२	९०	७२	०	७०	२९	८२	२३	२८	२६	०
४४	श्री नागन्द्रलाल कर्ण	सप्तरी	१०९६	२६८	१४८	४४०	१९७	४३	८३	३९	११३	४५	४	१६३	७
		सुनसरी	५९५	५४	५	२५४	९३	३८	२८	३३	३६	३७	१२	६८	०
४५	श्री नारायणप्रसाद दाहाल	पर्सा	७१०	२१४	१११	५२०	१५१	८१	४९	२५	१००	४८	१३	१३६	३७
		काठमाडौं	२८१	८०	४	१५०	९	८	११५	९४	९९	३८	१	८४	०
४६	श्री नारायणप्रसाद धिताल	बैतडी	८८	५०	४	८२	४३	१०	१६	१३	७९	४०	६	१४८	३९
		रूपन्देही	२७०	२६	२०	११८	८०	९	१७	९	३४	३४	१४	९१	
४७	श्री नारायणप्रसाद पोखरेल	मनाङ	४	३						११		४	५	३४	
		कास्की		१३२	१०८	२६९	४१६	१९५			११४	३७	२७	११०	३८
		कपिलवस्तु	१६५	३०	०	८१	२८	७	४	०	१४	३३	१४	४६	०
४८	श्री नारायणप्रसाद श्रेष्ठ	काठमाडौं	६३५	२६१	१११	३२७	२३	१९	२३६	१४६	१३१	५२	१	१०५	३
		मोरङ	३६६	५८	१२	१५४	१२८	६५	१८	९२	३३	११	६२	१	
४९	श्री नारायणप्रसाद श्रेष्ठ	बझाङ	१५९	४६	३४	१३७	२०	४	८	२	२७	४९	३	११०	८५
		दाङ	२००	३८	१	३०	४	०	९	२	३०	३४	२५	३९	२५
५०	श्री निलकण्ठ उपाध्याय	कपिलवस्तु	३०७	२०८	३०	२०१	४८	४	९१	७४	७२	५७	१७	१६५	११
		रौतहट	१६४	११६	८	१२८	६५	६२	२५	१४	४१	३४	६	५६	१३
५१	श्री पद्मराज भट्ट	कंचनपुर	३१४	९३	८४	३४०	१२७	१४३	६६	३२	२९३	३६	५	१३२	३०
		भक्तपुर	३९०	४३	३८	१५५	२१२	८५	१५	१२	४७	३९	१	८३	
५२	श्री पवनकुमार शर्मा	वारा	६१३	२०७	८१	५०९	२९१	१०८	१५	१०	१०३	४९	३६	१४१	७
		कास्की	४०७	१४५	२१	७६	११०	५४	६०	१०	६५	३७	१२	७८	६
५३	श्री पशुपति आचार्य	सुनु	८४	४९	८	२०			१	२	९	१०		३९	१८
		बर्दिया	१८८	४७	३३	१४३	६१	४४	३	३	५१	२६	२०	७५	११
		धनुषा	५२९	९८	१	१४५	१२८	७२	३२	२०	८४				
५४	श्री पुष्पबहादुर थापा	महोत्तरी	९५७	२४६	१७०	३३२	२०९	०	७१	२२	१२८	५१	१३	१३५	३६
		काभ्रेपलान्चोक	२८९	१५	७	१७९	४०	४८	१३	१५	२४	३५	१	८३	०
५५	श्री प्रकाशकुमार काफ्ले	श्रीखलढुंगा	३४६	१३१	२५	१९७	२३		२५	२५	६८	४८	५	१३२	
		कपिलवस्तु	१६०	३४	७	५२	३८	७	०	१३	३४	११	५४	०	
५६	श्री प्रकाशचन्द्र गजुरेल	ललितपुर	८५०	२९८	४५	७८८	१६५	६७	७६	४१	३५	४६	११	१८०	६

५७	श्री प्रकाशराम मिश्र	महोत्तरी	१०५	२३	१५	४७	२०	०	३३	२	४१	३०	१३	५१	१०
		सप्तरी	९००	२१८	९२	३९२	१६१	३६	६७	३४	९८	४५	८	१५७	९
		कामेपलान्चोक	२८८	२४	७	१४७	४९	६१	१६	११	२७	३५	२	७७	४
५८	श्रीमती प्रभा वस्नेत	गोर्खा	१९५	५५	१७	१५८	११६	४७	३५	२३	१७५	४८	६	१६५	२४
		काठमाडौं	५५८	४२	५	९१	११	५	१३	०	३४	३७	५	६९	२
५९	श्री पुरुषोत्तमप्रसाद ढकाल	रौतहट	५४१	३३२	२०	४०८	२९३	२२२	४३	३४	१३१	४७	२४	१५३	२१
		अर्घाखाँची	११४	२१	०	५७	५	१	११	७	१६	२५	१४	४७	११
६०	श्री प्रेमवहादुर के.सी.	वाग्लुङ	३४४	१४५	३७	३३२	२३५	१४	२२	१८	३४	५०	३०	१३५	२४
		धनुषा	४४०	३९	४	२१४	८५	३८	२२	१३	१७				
६१	श्री प्रेमराज ढकाल	अर्घाखाँची	१३३	४४	२	५५	७	१८	५	५	८	८	२	३६	३
		रुपन्देही	२७८	६३	१६	२९२	८५	६६	४६	२९	९८	४१	२९	९४	११
		काठमाडौं	४४७	७२	८	१४७	७	३	६७	७६	६६	४०	१	९२	०
६२	श्री बलभद्र वास्तोला	महोत्तरी	७८२	२२३	१४१	२९७	१२१		६७	१८	९६	५१	५९	१०१	२४
		भक्तपुर	४१३	४२	६२	११६	१३६	१०५	११	९	४१	३८	०	४९	२४
		रुकुम	१३३	३७	०	१०	१७	०	२१	११	३७	४३	०	१४	१४९
६३	श्री बाबुराजा कार्की	रौतहट	६१७	२६६	१८	३२४	१७५	१०५	२८	९	१४४	४८	३८	१३५	१०
		काठमाडौं	६४७	३७	६	९७	५	६	१६	०	१२	३२	३	८१	०
६४	श्री बालकृष्ण उप्रेती	सुनसरी	७३८	३२४	५७	३२१	३३५	७७	६८	४२	११७	४८	७	१३४	१५
		गोर्खा	११२	१३	७	५०	१२		२९	१६	७६	३५	३	७५	३
६५	श्री बालचन्द्र शर्मा	मकवानपुर	५५२	१९६	१०५	१९३	२४४	१२७	१००	५७	२५५	५१	५	१७२	१८
		नवलपरासी	२८५	४१	९	११८	१३	१६	४३	१५	४२	३७	९.५	६०	८
६६	श्री बालेन्द्र हपाखेती	काठमाडौं	९६०	२७०	१४५	३८५	४५	४०	३५	०	८५	४८	७	१७३	५
		महोत्तरी	१३२	५९	१४	३८	२१	०	३२	५	४२	३०	८	५६	१०
		दोलखा	१	१	०	०	०	०	०	०	०	०	०	५	०
६७	श्री बालमुकुन्द दवाडी	वारा	५८६	२४९	५९	३५६	१६१	५८	२६	१५	६६	४४	१५	१४९	२७
		काठमाडौं	४८९	७१	९	११३	१०	८	१३	०	१९	३९	०	८४	०
६८	श्री विष्णुप्रसाद कोइराला	पर्सा	७३४	२०८	१४५	४२२	३९१	१२९	४९	१८	१५५	४९	२०	१५५	१०
		ओखलढुंगा	२१४	२३	४	३२	३	१२९	२	४	१९	३६	८	३९	
६९	श्री विष्णु सुवेदी	हुम्ला	३३	१२	६	५	०	०	५	१	४	४७		३९	
		जाजरकोट	५६	९	१	२४	०	०	४	४	२	३६	८	३२	
७०	श्री भरतप्रसाद अधिकारी	मोरङ	५७०	२१६	९०	५३१	६३५	३८	१४५	७५	२२२	३८	२८	११३	२८
		बाँके	३२४	३७	१६	११९	६६	३०	५०	४३	६४	३६	२४	५७	
७१	श्री भिमकुमार ओझा	वारा	६१३	२४६	७४	४००	११०	५३	२७	२५	८७	४८	९	१६४	१२
		मोरङ	३५०	९२	१०	१९४	१५३		६६	१८	१००	३५	५	७१	१
७२	श्री भिमवहादुर बोहरा	बाँके	८१३	२४५	२१७	५२९	२१६	२६	१२	२	७४	५०	६	१६०	१७
		नवलपरासी	३०३	१६	४	१५७	१५	१७	३६	११	३२	३७	२०.५	५७	०
७३	श्री भुपेन्द्रप्रसाद राई	काठमाडौं	८२५	३३७	१०५	३५५	२०	१५	२८८	१६०	१३४	८५	१६	२३५	२
		सिरहा	४०८	०	१					१		४	१८	२५	
७४	श्री भोजराज शर्मा	जाजरकोट	१२०	७०	२	११६	९	५	१५	१५	२०	५१	०	१५२	
		सर्लाही	४३२	१५	६८	६९	४	७	२०	३	१०	२६	१७	१०८	२७
७५	श्री भोजराज अधिकारी	प्युठान	२१२	१००	५०	१९२	१३	०	३५	१९	१०९	४१	२९	१३८	४२
		रौतहट	१४७	१३९	८	१४५	११०	८८	२८	१८	४८	३४	१०	६५	
७६	श्री भोलानाथ चौलागाई	काल्की	१९५	१०६	३२२	४३५	१५५	१८	१७	१२१	५०	१२	१५९	१	
		वाग्लुङ	२३४	४७	१७	८७	६२	४	६	६	१४	३७	६	६३	६
७७	श्री महेन्द्रवहादुर कार्की	काठमाडौं	६३६	५५	२५	९०	२५	१५	२०	०	४२	२२	११	८८	११२
		स्याङ्जा	७८	१७	०	३९	३	३	९	७	५	३७	१३	७१	३
७८	श्री महेन्द्रराज गौतम	पाँचथर	२७९	८५	३६	२८८	९१		२४	२२	६६	४६	८	१६०	३२
		पर्सा	५६८	४७	५०	१५०	१२४	१४९	३२	१३	८०	३०	११	६३	०
७९	श्री महम्मद जुनेद आजाद	दाङ	५००	४३८	३५	१९९	७९	२२	५२	५०	१४०	५०	१२	१५७	३०
		सल्यान	९६	११	८	४१	०	०	१३	७	४६	५६	१६	९२	४६
८०	श्री महेशप्रसाद पुडासैनी	काठमाडौं	७७२	२०१	१२५	३८०	४३	४५	४०	०	९२	४३	२	१९१	५
		सिन्धुपाल्चोक	२४२	३६	१	६०	१४		१०	१०	११	३६	१२	६३	६
		गुल्मी	३११	२१५	१	२३५	२६	०	१३	८	११८	४३	११	१२७	३९
८१	श्री माधवप्रसाद पोखरेल	सुनसरी	५९७	६६	३	१८८	८०	३०	१४	१४	४५	३७	१६	७१	०
		स्याङ्जा	२३१	१४५	२२	२७४	१४५	३५	४७	३३	९३	५१	९	१४९	३२
८२	श्री माधवेन्द्रराज रेग्मी	डडेल्धुरा	२६	१											
		बाँके	७३६	२१५	२३४	६७२	३२३	४७	४८	३	१५२	७०	६५	१७९	१०
८३	श्री मुरारीबाबु श्रेष्ठ	डोल्पा	१६	५	०	७				१	२	३४	२	११	७६
		ताप्लेजुङ	३४७	१४७	६३	६३८	१०५	०	१५	१३	६५	४४	१०	१४५	३९
		रामेछाप	१८	९	०	७	२	०	३	१	६	२५	०	४०	०
८४	श्री मोहनकृष्ण खनाल	काठमाडौं	६८०	२	०	१३१	८	४	१९	०	३२	८	०	३७	०
		नुवाकोट	२९७	५७	५९	१४			२५	२०	५०	४८	३५	१३२	२४
८५	श्री मोहनरमण भट्टराई	पर्सा	४७७	५९	३३	१६१	८५	५२	२५	१०	६०	३०	१३	६७	९
		भक्तपुर	७८२	२८५	१०२	२९९	४०६	५३१	३५	२५	७६	४८	१३	१५८	१५
८६	श्री यज्ञप्रसाद वस्याल	सप्तरी	११४	३०	१२	५६	१३	३	१२	४	१४	३५	१	५०	८
		ललितपुर	८८०	३१३	१०९	६२२	११५	३६	४३	४२	३७	५४	१८	१७७	३
८८	श्री यज्ञराज भट्ट	दाङ्गुला	६५	३७	२०	६०	५	३	१०	५	१७	३२	१७	१२०	७३
		गुल्मी	११०	३४	२	५५	५	१६	०	०	२३	३४	२१	४८	८

८९	श्री रमेशकुमार खत्री	पर्वत	१८३	१०५	५	१७५	५५	१५	४५	१७	१४८	४४	६	१५३	११
		काठमाडौं	४६०	५	०	३७	५	२	११	०	१६	३२	०	५२	२
९०	श्री रमेश पोखरेल	सप्तरी	८९६	२१८	१८५	३१८	१४८	२७	५९	१५	८७	४५	२०	१४५	९
		ललितपुर	८००	८३	११	३२०	३६	०	२०	९	१३	३९	३	८०	
९१	श्री रमेशराज पोखरेल	सिराहा	१३३३	५१९	१८२	४०१	१८१		७८	१	१४३	५२	४१	१४३	२७
		बझाङ	१०१	९	०	३१	१	१	२	३	३	२८	१९	२२	२७
९२	श्री राजेन्द्र खरेल	काठमाडौं	९२४	२४२	१२८	३२६	४१	४२	३८	०	८७	४७	५	१८६	१९
९३	श्री राजेशकुमार काफ्ले	धनुषा	१४०७	२४१	७५	५५३	२९६	१०२	४४	३३	९२	४२	२९	१२७	४६
		प्युठान	११०	७	१०	१९	०	०	२	२	४६	३२	३	३२	३५
९४	श्री रामकृष्ण खनाल	धनुषा	१०१४	२७७	२५	४८२	२२८	४८	४४	२९	२५०	४७	२४	१५२	१४
		काठमाडौं	७६७	१७	२	७९	८	७	१८	०	२६	३९	१	८३	०
९५	श्री रामकृष्ण भट्ट	डडेल्धुरा	७१	५३	०	०	१	१	२१	२१	१९	५२	१८	१४१	३०
		पर्सा	४६६	३७	७	६०	१३२	१५	१४	६	८२	३०	१९	५४	०
९६	श्री रामचन्द्र राई	दोलखा	३३१	८२	२९	४१७	३७	११	१६	११	४१	४७	१०	१६७	१८
		पाल्पा	१०४	१७	४	३५	९		६	३	२१	३४	१६	६७	५
९७	श्री रामप्रसाद अधिकारी	सुनसरी	७३०	३१४	७१	२५५	२०४	१०४	५०	३३	१२७	५१	२१	१६५	५
		सर्लाही	४३५	१४	५०	१००	७	२	१९	७	४३	२६	३६	७९	३०
९८	श्री रामप्रसाद ओली	मोरङ	७१७	२९१	५२	६२०	६५३	७	१५०	४१	२२४	५०	२६	१४७	११
		काठमाडौं		५	०	८५	८	७	१९	०	३१	३८	०	८५	०
९९	श्री रामेश्वरनाथ अमात्य	बाके	७३५	२२९	१९५	४६१	२३६	३५	९२	८८	२०७	५१	११	१७९	१०
		दोलखा	७९	१५	०	५८	०	०	५	५	११	२७	६	५३	७
१००	श्री राधाकृष्ण उप्रेती	वाजुरा	३६	३०	०	४९	२३	०	१४	६	१५०	३०	१	११४	
		भापा	२५९	४०	२०	१४८	८३		४३	२८	४९	३५	१६	५३	८
१०१	श्री लक्ष्मीकृष्ण श्रेष्ठ	सुनसरी	७४७	२६८	७८	३९५	३०४	८५	४५	२४	९४	४७	१४	१५५	१८
		खोटाङ	९५	१६	२	३८	१	०	२	१	४७	२९	१२	४३	३६
१०२	श्री लिप्त बहादुर थापा	काठमाडौं	८६७	२३६	१२०	३४०	३५	२५	३३	०	७२	४८	५	१६९	१७
		सिन्धुली	८९	१२	०	१६	१६	५	२	२	१८	३३	१७	५१	१६
१०४	श्री लेखनाथ घिमिरे	काठमाडौं	६३७	२९७	७३	३११	१९	१७	२४८	१५७	१२७	५२	२०	१८४	८
		इलाम	१३७	३५	०	६४	२७	११	१६	१५	१४	३२	१३	५६	
१०५	श्री लेखनाथ ढकाल	ललितपुर	७६३	२५२	१२०	७७८	८३	२९	३४	२२	३४	४९	४	१६०	६
		रुपन्देही	२२४	३८	६	९१	३८	१	२५	१८	८०	३४	१२	६३	
		डोल्पा	२२	८	३	१५	३				४	३		१२	
१०६	श्री लेखनाथ शर्मा रेग्मी	काभ्रेपलान्चोक	३९७	१००	२७	१५९	५५	२५	३१	२०	६६	५०	२१	१६८	१०
		कपिलवस्तु		२८	५	३२	३९	२२	२९	२५	२४	३४	१४	४७	०
१०७	श्री विनादप्रसाद शर्मा	रसुवा	२२	११	०				२	२	१	१३	१०	३०	१८९
		भक्तपुर	४१०	६१	४०	१३७	१६२	१४८	९	४	२४	३९	७	७५	२
१०८	श्री विनादमोहन आचार्य	वारा	५७०	२०६	४९	२८२	१३९	४९	१६	५	८३	४१	७४	१०९	७
		काठमाडौं	५७६	१३	१	१०२	७	९	१९	०	२५	२८	५	१०३	०
१०९	श्री विमलप्रसाद ढुङ्गेल	धनुषा	८८७	२१७	६५	४४२	३१७	६३	३३	१०	११३	२२	९	५७	८९
		भापा	२७३	३०	२८	७४	४०		४१	३०	३२	३७	६	७५	५
११०	श्री वीरबहादुर डांगी	काभ्रेपलान्चोक	३८०	९१	५	१४९	६६	४७	३४	२१	५४	५०	७	१७७	१०
		दोलखा	७९	९	०	६०	३	१०	३	३	१६	३५	४	७४	११
१११	श्री वीरसिंह महारा	कैलाली	६१२	१६४	२२७	७४३	२०६	६६	१५०	९८	२९०	४७	७	१८३	८
		पर्सा	४९७	४२	२४	१५३	११८	१८	१६	११	३३	३०	१०	६३	०
११२	श्री वीरेन्द्रकुमार कर्ण	कालिकोट													
११३	श्री विश्वमंगल आत्रेय	रुपन्देही	५७२	१५८	८२	३४०	१७२	९९	५२	३४	१०१	५१	४८	१२८	१७
		पाँचथर	१३५	१२	९	४०	१२	७	९	७	२६	३०	१६	५६	२
११४	श्री विष्णुदेव पौडेल	भक्तपुर	८२७	१८६	११७	३३९	४५६	८७४	३३	१६	११७	५१	१३	१७१	६
		चितवन	३०४	४८	४३	१५१	११४	३६	२		४४	३७	१	७९	
११५	श्री वैद्यनाथ गुप्ता	पर्सा	८५६	२१०	१६८	४३७	४४९	१०९	४१	१३	१८४	४९	४	१६९	११
		सप्तरी	१२३	४३	२०	३६	२१	३	५	१	८	३५	१	८१	
११६	श्री शम्भुराम काकी	भोजपुर	१४१	८५	६	६६	१३	२४	२२	१०	६०	३३	३२	१०८	७०
		सप्तरी	९६	१०	८	५६	१७	५	१४	२	१७	३५	५४	१५	०
११७	श्री शालिग्राम कोईराला	भापा	४७६	१५९	६५	३१३	१३४	२३	५८	५३	८३	५१	२३	१४९	२२
		सोलुखुम्बु	७४	१०	०	४४	२				३	३	२२	३६	७
११८	श्री शिवनारायण यादव	धनुषा	९५६	३११	५२	९६२	२४३	१०	२२८	३६	४२३	४८	१४	१६२	९
		काठमाडौं	३९७	६६	७	१५२	१०	७	९७	८२	२६	३९	०	८४	०
११९	श्री शिवप्रसाद पराजुली	मोरङ	३२५	२०	१०	७३	७७	६	२१	१०	४९	५	०	२३	२६
		संखुवासभा	११४	९८	११	४६	१४	१८	३१	२३	४५	४३	१०	११०	७४
		सुनसरी	५९०	५२	७	२२१	२१३	६०	३५	२६	४७	३७	११	७०	०
१२०	श्री शिवप्रसाद भले	सल्यान	१९६	५२	४४	३९	०	०	३१	३१	१५०	५०	८	१३९	
		लमजुङ	१५७	१५	०	६०	२०	४०	२१	४	३५	३४	३	७१	४
१२१	श्री शंखरचन्द्र अर्याल	नवलपरासी	६६८	१७६	९२	५५३	१२१	८८	६८	३९	२१०	५०	५	१६१	२५
		वैतडी	४३	८	०	१४	८	०	०	२	५	३१	८	४०	३०
१२२	श्री शंखरप्रसाद पौडेल	कपिलवस्तु	१७१	२९	३	३१	२३	३	०	०	६	२९	६	५५	४
		उदयपुर	६७१	२०८	२२४	४३२	२७३	४५	४४	२४	२१०	४७	१०	१४४	२८
१२३	श्री श्यामप्रसाद लावती	धनकुटा	१९९	७५	१४	१९७	८३	३	२९	१८	६५	४५	३७	११९	३५
		भोजपुर	६६	९	५	२१	६	०	६	३	२	३२	११	४७	२३

१२४	श्री सत्यराज गुरुङ	चितवन	७०७	३२५	१३२	६४६	२७०	७५	६६	४४	१५१	५३	१५	१५३	१७
		काठमाडौं	४५१	७६	९	१५३	६	११	९२	९१	२५	३९	७	७७	०
१२५	श्री सुदर्शनराज पाण्डे	काठमाडौं	८७२	२५२	११८	३७०	४२	३२	३९	०	७५	४९	१२	१६९	२
१२६	श्री सहदेवप्रसाद वास्तोला	अर्घाखाँची	११०	३७	३	४१	७	६	६	२	११	१३	६८	४२	
		काभ्रेपलान्चोक	१६६	२	१	१५५	६	२	१	१	१	४	२	१९	
१२७	श्रीमती सुष्मालता माथेमा	चितवन	३४१	१३४	२५	९७	८५	२७	३८	२७	२५	५३	७०	६१	७
		काठमाडौं	३४३	५८	७	१४७	७	१२	११८	८३	९०	४७	३	१०३	०
१२८	श्री सिताप्रसाद पोखरेल	अछाम	३१	२७	०	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१
		मुगु	५०	५	०	२३			२	२	४	२७		३३	३३
		कंचनपुर	२४७	७३	६१	१२१	३४	१२	१८	१६	९८	२६	७	९४	५२
१२९	श्री हरिकुमार पोखरेल	कास्की	५७४	२९८	३९	१२२	३१७	१३७	२२८	१०५	८५	४०	१०	१३३	४१
		चितवन	१२१	७३	४	३३३	६७	८	६३	४४	६८	३७	२	७७	२
१३०	श्री हरिप्रताप के. सी.	जुम्ला	१३७	४५	४	९०	१	०	१०	६	२१	९	१	७१	१३१
		दाङ	२३१	१००	१४	७४	२६	२	२९	२५	७०	३०	९	८६	३३
		रूपन्देही	२७८	४०	१०	१०९	८३	१५	२३	८	३९	३४	४	५९	१२
१३१	श्री हरिप्रसाद बगाले	पाल्पा	१८८	८४	२२	१६६	२७	४	३४	२४	१२४	४५	२	१६८	४३
		बाँके	४८०	२३	७	१०३	३	१५	५	८	२४	२८	२६	२७	१०
१३२	श्री हिमालयराज पाठक	डोटी	४७	२७	०	११	११	१	१३	१३	२७	३८	२०	८८	५३
		दार्चुला	१९	२	३	५	४	२	०	०	०	३३	५३	३०	७
१३३	श्री हेमराज पन्त	धनुषा	३०१	३२	१०	१०१	२७	४४	२८	१२	५६				
		काठमाडौं	३९७	१८६	९	१३९	७	६	१७	०	३७	३५	२४	८९	२
		कालिकोट	२०	८	३	३	२	१०	२	२	१०	४	०	२६	
		जम्मा	१०३०६२	२७३५४	१०९६३	५१४६९	२१७६५	८८६४	९८९६	५३७८	१८५५६	१०११३	३६२८	२५३८८	४७६५

नोट : माननीय न्यायाधीशहरूको नामावली वर्णानुक्रमानुसार राखिएको ।

परिशिष्ट ५५

जिल्ला अदालतहरूमा परेका देवानी र फौजदारी मुद्दाहरूको लगत, फछ्यौट र बाँकीको विवरण

पुनरावेदन अदालत इलाम मातहत

सि.नं	अदालतको नाम	मुद्दाको प्रकार	आ.व. २०६३/६४			आ.व. २०६४/६५			आ.व. २०६५/६६			कैफियत
			लगत	फछ्यौट	बाँकी	लगत	फछ्यौट	बाँकी	लगत	फछ्यौट	बाँकी	
१	ताप्लेजुङ जिल्ला अदालत	देवानी	१४८	६५	८३	१७६	८३	९३	१९१	११८	७३	
		फौजदारी	१४१	८२	५९	१२५	५९	६६	१७२	१०८	६४	
२	पाँचथर जिल्ला अदालत	देवानी	११५	५५	६०	९५	६४	३१	१२४	५७	६७	
		फौजदारी	१३०	५४	७६	१४७	८९	५८	१७६	८५	९१	
३	इलाम जिल्ला अदालत	देवानी	१५३	९५	५८	१६०	९१	६९	१५५	५९	८६	
		फौजदारी	१६७	११८	४९	१२२	८४	३८	१५५	६९	८६	
४	फाँपा जिल्ला अदालत	देवानी	६६९	३९९	२७०	५०९	२२८	२८१	५८७	२४२	३४५	
		फौजदारी	६८५	३९०	२९५	६८९	४३०	२५९	८५८	४८०	३७८	
जम्मा		देवानी	१०८५	६१४	४७१	९४०	४६६	४७४	१०४७	४७६	५७१	
		फौजदारी	११२३	६४४	४७९	१०८३	६६२	४२१	१३६१	७४२	६१९	

पुनरावेदन अदालत धनकुटा मातहत

१	सखुवासभा जिल्ला अदालत	देवानी	६१	३४	२७	८९	३५	५४	१२१	५२	६९	
		फौजदारी	७६	४०	३६	९४	४८	४६	९९	६३	३६	
२	तेह्रथुम जिल्ला अदालत	देवानी	७८	४१	३७	७१	४१	३०	६९	३५	३४	
		फौजदारी	६०	४५	१५	५२	२८	२४	६३	३८	२५	
३	धनकुटा जिल्ला अदालत	देवानी	१४३	७२	७१	११५	६८	४७	१०१	४४	५७	
		फौजदारी	९७	४६	५१	१०८	६९	३९	१११	५८	५३	
४	भोजपुर जिल्ला अदालत	देवानी	५७	२६	३१	६२	३४	२८	७१	४२	२९	
		फौजदारी	५८	२२	३६	८७	६१	२६	८५	६३	२२	
जम्मा		देवानी	३३९	१७३	१६६	३३७	१७८	१५९	३६२	१७३	१८९	
		फौजदारी	२९१	१५३	१३८	३४१	२०६	१३५	३५८	२२२	१३६	

पुनरावेदन अदालत विराटनगर मातहत

१	मोरङ जिल्ला अदालत	देवानी	१२४३	७२१	५२२	११०५	५८२	५२३	११९२	५४१	६५१	
		फौजदारी	९३३	५१४	४१९	९४२	३७३	५६९	११३७	५०७	६३०	
२	सुनसरी जिल्ला अदालत	देवानी	१३५९	७२३	६३६	१४५३	६०१	८५२	१६७४	८४२	८३२	
		फौजदारी	११५५	७३२	४२३	१०८२	५३४	५४८	१२७६	७५७	५१९	
जम्मा		देवानी	२६०२	१४४४	११५८	२५५८	११८३	१३७५	२८६६	१३८३	१४८३	
		फौजदारी	२०८८	१२४६	८४२	२०२४	९०७	१११७	२४१३	१२६४	११४९	

पुनरावेदन अदालत राजविराज मातहत

१	सोलुखुम्बु जिल्ला अदालत	देवानी	२४	९	१५	३५	१८	१७	४६	२१	२५	
		फौजदारी	६०	३४	२६	८०	५१	२९	८९	३४	५५	
२	ओखलढुंगा जिल्ला अदालत	देवानी	१२०	५७	६३	१४१	७७	६४	१५३	५६	९७	
		फौजदारी	८०	५०	३०	१०६	५४	५२	२२०	१२७	९३	
३	खोटाङ जिल्ला अदालत	देवानी	४३	१९	२४	५१	२०	३१	६८	४८	२०	

४ उदयपुर जिल्ला अदालत	फौजदारी	७९	५२	२७	७९	३५	४४	१४४	११३	३१
	देवानी	३५६	१६०	१९६	३५२	११९	२३३	४२१	२८१	१४०
५ सप्तरी जिल्ला अदालत	फौजदारी	२६४	१४४	१२०	२५३	१०१	१५२	३२०	२२१	९९
	देवानी	३३११	१४९८	१८१३	३०७४	९८०	२०९४	३६८१	१४२२	२२५९
६ सिराहा जिल्ला अदालत	फौजदारी	११७२	४७४	६९८	१२१९	२९४	९२५	१३९६	४६४	९३२
	देवानी	१९२६	९३२	९९४	१९६०	६४८	१३१२	२५५६	१३६९	११८७
जम्मा	फौजदारी	४८१	२००	२८१	४८९	४५	४४४	७२३	४४६	२७७
	देवानी	५७८०	२६७५	३१०५	५६१३	१८६२	३७५१	६९२५	३१९७	३७२८
	फौजदारी	२१३६	९५४	११८२	२२२६	५८०	१६४६	२८९२	१४०५	१४८८
	देवानी									

पुनरावेदन अदालत जनकपुर मातहत

१ सर्लाही जिल्ला अदालत	फौजदारी	४१०	२७९	१३१	४१७	२२०	१९७	५२९	२९२	२३७
	देवानी	१३११	८३३	४७८	१३९२	७४३	६४९	१७५९	९७७	७८२
२ महोत्तरी जिल्ला अदालत	फौजदारी	५५६	३८३	१७३	४५७	१७६	२८१	५५५	२३२	३२३
	देवानी	२१४०	१४३७	७०३	१७२७	७६९	९५८	२२०२	१०८६	१११६
३ धनुषा जिल्ला अदालत	फौजदारी	७२०	४०३	३१७	६९२	२३२	४६०	८३७	२४२	५९५
	देवानी	२४४२	१३६१	१०८१	२३३५	८०९	१५२६	३०६१	१२६१	१८००
४ सिन्धुली जिल्ला अदालत	फौजदारी	८९	५६	३३	८७	५४	३३	११३	५९	५४
	देवानी	८२	५०	३२	६८	४१	२७	९०	३९	५१
५ रामेछाप जिल्ला अदालत	फौजदारी	९७	६०	३७	८८	५३	३५	११५	७१	४४
	देवानी	८७	४४	४३	९३	५९	३४	९६	४६	५०
जम्मा	फौजदारी	१८७२	११८१	६९१	१७४१	७३५	१००६	२१४९	८९६	१२५३
	देवानी	६०६२	३७२५	२३३७	५६१५	२४२१	३१९४	७२०८	३४०९	३७९९

पुनरावेदन अदालत हेटौडा मातहत

१ चितवन जिल्ला अदालत	फौजदारी	६०६	४४३	१६३	५२४	३२९	१९५	६४३	४५४	१८९
	देवानी	५१३	३११	२०२	४५३	२२८	२२५	५७३	३३०	२४३
२ मकवानपुर जिल्ला अदालत	फौजदारी	३०४	२०७	९७	२४९	१३५	११४	३११	२००	१११
	देवानी	२१४	९८	११४	२०७	१०८	९९	२७५	१३५	१४०
३ पर्सा जिल्ला अदालत	फौजदारी	९४७	५९७	३५०	८४५	३६५	४८०	१०००	५०१	४९९
	देवानी	२२१४	१२९४	९२०	१९५२	८४४	११०८	२३५१	१२०७	११४४
४ बारा जिल्ला अदालत	फौजदारी	६८२	३५५	३२७	५७३	३०६	२६७	५९१	३११	२७७
	देवानी	१७९३	८९६	८९७	१६९३	७५९	९३४	१९८१	१०४७	९३४
५ रौतहट जिल्ला अदालत	फौजदारी	५५९	३१८	२४१	५३३	२८७	२४६	६५९	३३१	३२८
	देवानी	१७७३	१०२४	७४९	१८६६	१०७९	७८७	२१४७	१०५३	१०९४
जम्मा	फौजदारी	३०९८	१९२०	११७८	२७२४	१४२२	१३०२	३२०४	१८००	१४०४
	देवानी	६५०५	३६२३	२८८२	६१७१	३०१८	३१५३	७३२७	३७७२	३५५५

पुनरावेदन अदालत पाटन मातहत

१ रसुवा जिल्ला अदालत	फौजदारी	१५	१०	५	१८	१२	६	२४	१५	९
	देवानी	८	७	१	९	२	७	५	२	२
२ नुवाकोट जिल्ला अदालत	फौजदारी	१०३	५१	५२	१२७	५९	६८	१४३	७१	७२
	देवानी	९८	४२	५६	१२९	५४	७५	१७०	६१	१०९
३ धादिङ जिल्ला अदालत	फौजदारी	१६७	८३	८४	१८७	९२	९५	२२८	९७	१३१
	देवानी	१५१	५५	९६	१३३	५९	७४	१३८	३०	१०८
४ सिन्धुपाल्चोक जिल्ला अदालत	फौजदारी	१४४	९४	५०	१६५	९१	७४	२२६	१२८	११८
	देवानी	१४४	९४	५०	१६५	९१	७४	२२६	१२८	११८
५ काभ्रेपलान्चोक जिल्ला अदालत	फौजदारी	३८२	२०९	१७३	३७१	१८०	१९१	४२२	१४१	२८१
	देवानी	५७६	२९६	२८०	४६१	२२८	२३३	५२१	१३८	३८३
६ ललितपुर जिल्ला अदालत	फौजदारी	९४८	५४६	४०२	८२७	३९६	४३१	९८८	५३७	४५१
	देवानी	१६९९	८३३	८६६	१५०६	६८६	८२०	१६९०	७८५	९०५
७ काठमाडौं जिल्ला अदालत	फौजदारी	५७७२	३०७७	२६९५	५२२९	२६८७	२५४५	५६२०	३०६५	२५५५
	देवानी	१४११	६९७	७१४	१२०६	५२७	६७९	१३१५	६५४	६६१
८ भक्तपुर जिल्ला अदालत	फौजदारी	७७८	३८२	३९६	६३७	३२९	३०८	५८०	३२२	२५८
	देवानी	१५४	६५	८९	१६०	९२	६८	१७५	६४	१११
जम्मा	फौजदारी	१०९५६	५३४१	५६१५	९४१४	४१७१	५२४३	१०१८१	४३६७	५८१४
	देवानी	८४२३	४४९४	३९२९	७७३३	३९३७	३७७६	८४०७	४४४८	३९५९

पुनरावेदन अदालत पोखरा मातहत

१ गोर्खा जिल्ला अदालत	फौजदारी	१०४	६७	३७	१०५	६६	३९	१२३	५८	६५
	देवानी	९३	६८	२५	६१	२७	३४	९२	३४	५८
२ तनहुँ जिल्ला अदालत	फौजदारी	२८२	२०१	८३	२३६	१५७	७९	२८२	१७४	१०८
	देवानी	२८२	२०१	८३	२३६	१५७	७९	२८२	१७४	१०८
३ मनाङ जिल्ला अदालत	फौजदारी	५	३	२	३	१	२	३	२	१
	देवानी	०	०	०	०	०	०	१	१	०
४ लमजुङ जिल्ला अदालत	फौजदारी	१०७	४७	६०	१०५	४१	६४	१२४	७५	४९
	देवानी	१०७	४७	६०	१०५	४१	६४	१२४	७५	४९

	फौजदारी	९७	६०	३७	८२	३३	४९	१०७	८२	२५
५ कास्की जिल्ला अदालत	देवानी	७४९	३०९	४४०	७८३	३२५	४५८	८१५	५१३	३०२
	फौजदारी	७५५	३७६	३३९	८३९	४८९	३५०	९४९	६५३	२९६
६ स्याङ्जा जिल्ला अदालत	देवानी	२१३	११९	९४	२०७	१४२	६५	१८८	९२	९६
	फौजदारी	१९४	१३०	६४	१६७	१२२	४५	१८६	११२	७४
जम्मा	देवानी	१४४४	७२४	७२०	१३६६	६३९	७२७	१४८३	८५९	६२४
	फौजदारी	१३९९	८३७	५६२	१४३२	८६८	५६४	१६५०	१०८१	५६९

पुनरावेदन अदालत वाग्लुङ्ग मातहत

१ पर्वत जिल्ला अदालत	देवानी	१३१	९२	३९	१०३	५९	४४	१२८	८१	४७
	फौजदारी	७९	५४	२५	६४	३६	२८	९२	६६	२६
२ म्याग्दी जिल्ला अदालत	देवानी	८९	५३	३६	७३	३८	३५	७६	५५	२१
	फौजदारी	५१	३७	१४	४४	१७	२७	७६	६०	१६
३ मुस्ताङ जिल्ला अदालत	देवानी	१	१	०	०	०	०	०	०	०
	फौजदारी	५	५	०	१	१	०	४	३	१
४ वाग्लुङ्ग जिल्ला अदालत	देवानी	२२८	१३२	९६	२१२	१२३	८९	२४९	१४०	१०९
	फौजदारी	१२७	७३	५४	१२६	६३	१५९	१०६	५३	५३
जम्मा	देवानी	४४९	२७८	१७९	३८८	२२०	१६८	४५३	२७६	१७७
	फौजदारी	२६२	१६९	९३	२३५	११७	११८	३३१	२३५	९६

पुनरावेदन अदालत बुटवल मातहत

१ गुल्मी जिल्ला अदालत	देवानी	१६२	८५	७७	१७४	१०६	६८	१९२	१२८	६४
	फौजदारी	९३	५८	३५	१११	८२	२९	१५५	१२४	३१
२ अर्घाखाँची जिल्ला अदालत	देवानी	१९०	१३८	५२	१३६	७६	६०	१२९	६४	६५
	फौजदारी	८८	६८	२०	७३	४९	२४	६५	४३	२२
३ पाल्पा जिल्ला अदालत	देवानी	८९	४०	४९	९८	५३	४५	१०२	५४	४८
	फौजदारी	१००	६७	३३	९०	५५	३५	१०७	७३	३४
४ नवलपरासी जिल्ला अदालत	देवानी	९७८	५५७	४२१	८७३	४५२	४२१	९७५	४९७	४७८
	फौजदारी	४७४	३०४	१७०	४४०	२५८	१८२	४५९	२५३	२०६
५ रुपन्देही जिल्ला अदालत	देवानी	११३०	६३३	४९७	११८२	६६०	५२२	१२५१	६३०	६२१
	फौजदारी	७०८	४६१	२४७	६५९	४२२	२३७	७२८	४२८	३००
६ कापिलवस्तु जिल्ला अदालत	देवानी	९१६	५८९	३२७	७७४	४४९	३२५	९४७	५७६	३७१
	फौजदारी	४९१	३९०	१०१	२६६	१७०	९६	३८६	२४७	१३९
जम्मा	देवानी	३४६५	२०४२	१४२३	३२३७	१७९६	१४४१	३५९६	१९४९	१६४७
	फौजदारी	१९५४	१३४८	६०६	१६३९	१०३६	६०३	१९००	११६८	७३२

पुनरावेदन अदालत तुल्सीपुर मातहत

१ रुकुम जिल्ला अदालत	देवानी	७०	२४	४६	१२५	७०	५५	१६७	१००	६७
	फौजदारी	६६	२८	३८	१०९	६७	४२	१३७	७७	६०
२ रोल्पा जिल्ला अदालत	देवानी	४६	२०	२६	१०१	४८	५३	६६	२९	३७
	फौजदारी	११	२	९	२२	१०	१२	१५३	१०४	४९
३ सल्यान जिल्ला अदालत	देवानी	५०	२४	२६	८१	३२	४९	१०१	५९	४२
	फौजदारी	४९	३३	२६	६३	३६	२७	९५	५६	३९
४ प्युठान जिल्ला अदालत	देवानी	९०	३७	५३	१०४	६४	४०	१०३	७६	२७
	फौजदारी	७३	३५	३८	१०१	६०	४१	१२६	९१	३५
५ दाङ जिल्ला अदालत	देवानी	३७५	१७०	२०५	४२०	१२९	२९१	६०३	३५६	२४७
	फौजदारी	३५०	२१०	१४०	३१४	१२२	१९२	५१८	३७२	१४६
जम्मा	देवानी	६३१	२७५	३५६	८३१	३४३	४८८	१०४०	६२०	४२०
	फौजदारी	५४९	२९८	२५१	६०९	२९५	३१४	१०२९	७००	३२९

२०६९ १३२० ७४९

पुनरावेदन अदालत नेपालगंज मातहत

१ बाँके जिल्ला अदालत	देवानी	१४१३	६९७	७१६	१४५६	५५३	९०३	१७८५	९००	८८५
	फौजदारी	८८५	४९१	३९४	९१२	३४१	५७१	११४५	६११	५३४
२ बर्दिया जिल्ला अदालत	देवानी	२८६	१३०	१५६	३४९	१०७	२४२	४५९	२२५	२३४
	फौजदारी	२१९	१४०	७९	१९८	६४	१३४	२८१	१५१	१३०
जम्मा	देवानी	१६९९	८२७	८७२	१८०५	६६०	११४५	२२४४	११२५	१११९
	फौजदारी	११०४	६३१	४७३	१११०	४०५	७०५	१४२६	७६२	६६४

पुनरावेदन अदालत सुर्खेत मातहत

१ सुर्खेत जिल्ला अदालत	देवानी	१८२	५९	१२३	१८३	७७	१०६	२०७	१२५	८२
	फौजदारी	२५०	९६	१५४	२८१	१२३	१५८	३६७	२४२	१२५
२ जाजरकोट जिल्ला अदालत	देवानी	१९	०	१९	३९	२२	१७	४९	२९	२०
	फौजदारी	२६	६	२०	५१	३३	१८	८१	५३	२८
३ दैलेख जिल्ला अदालत	देवानी	२७	७	२०	४३	२३	२०	४९	३४	१५
	फौजदारी	७६	४५	३१	१०४	५९	४५	१२९	९७	३२
जम्मा	देवानी	२२८	६६	१६२	२६५	१२२	१४३	३०५	१८८	११७
	फौजदारी	३५२	१४७	२०५	४३६	२१५	२२९	५७७	३९२	१८५

पुनरावेदन अदालत जुम्ला मातहत

१ जुम्ला जिल्ला अदालत	देवानी	६२	३४	२८	६३	४०	२३	८९	२९	६०
	फौजदारी	४९	२५	२४	८४	६९	२३	७९	४०	३९
२ मुगु जिल्ला अदालत	देवानी	२५	१३	१२	२९	१४	७	२६	१५	११
	फौजदारी	३८	१७	२१	५३	३७	१६	६३	४७	१६
३ कालिकोट जिल्ला अदालत	देवानी	२८	१७	११	६७	२३	४४	८७	३८	४९
	फौजदारी	३९	१९	२०	७२	२५	४७	११५	७५	४०
४ हुम्ला जिल्ला अदालत	देवानी	१७	५	१२	१५	१०	५	१३	९	४
	फौजदारी	२१	१६	५	२३	२०	३	१९	१०	९
५ डोल्पा जिल्ला अदालत	देवानी	१३	१०	३	८	३	५	११	४	७
	फौजदारी	३८	३२	६	१६	९	७	२७	१२	१५
जम्मा	देवानी	१४५	७९	६६	१७४	९०	८४	२२६	९५	१३९
	फौजदारी	१८५	१०९	७६	२४८	१५२	९६	२९५	१८४	११९

पुनरावेदन अदालत दिपायल मातहत

१ विष्णु जिल्ला अदालत	देवानी	५६	३३	२३	७०	२१	४९	९४	४७	४७
	फौजदारी	४२	२७	१५	४९	२६	२३	७४	४२	३२
२ डोटी जिल्ला अदालत	देवानी	१५	११	४	२९	२०	९	१३	७	६
	फौजदारी	२७	२२	५	२०	१२	८	३८	२४	१४
३ बाजुरा जिल्ला अदालत	देवानी	१४	१३	१	४	२	२	११	९	२
	फौजदारी	३६	२९	७	२२	१७	५	२५	२१	४
४ अछाम जिल्ला अदालत	देवानी	४	२	२	५	२	३	७	७	०
	फौजदारी	२३	१६	७	२४	१३	११	२४	२०	४
५ कैलाली जिल्ला अदालत	देवानी	२१४	९५	११९	१९८	६४	१३४	२७१	१६२	१०९
	फौजदारी	२७५	१४६	१२९	२८६	१२९	१५७	३८७	२६५	१२२
जम्मा	देवानी	३०३	१५४	१४९	३०६	१०९	१९७	३९६	२३२	१६४
	फौजदारी	४०३	२४०	१६३	४०१	१९७	२०४	५४८	३७२	१७६

पुनरावेदन अदालत महेन्द्रनगर मातहत

१ दाचुला जिल्ला अदालत	देवानी	२७	२०	७	१९	६	१३	२६	१८	८
	फौजदारी	४०	२९	११	४०	२०	२०	५८	४४	१४
२ बैतडी जिल्ला अदालत	देवानी	२१	७	१४	४०	२२	१८	३७	२५	१२
	फौजदारी	४८	२८	२०	५२	३८	१४	५९	३७	२२
३ डडेल्धुरा जिल्ला अदालत	देवानी	८	६	२	८	५	३	१२	५	७
	फौजदारी	३५	२१	१४	४४	२७	१७	६०	४९	११
४ कंचनपुर जिल्ला अदालत	देवानी	३२३	१८०	१४३	२९३	१३३	१६०	३२३	१५५	१६८
	फौजदारी	२७९	१९२	८७	२४३	१४१	१०२	२७४	१९२	८२
जम्मा	देवानी	३७९	२१३	१६६	३६०	१६६	१९४	३९८	२०३	१९५
	फौजदारी	४०२	२७०	१३२	३७९	२२६	१५३	४५१	३२२	१२९
कुल जम्मा	देवानी	४२०७२	२२२५३	१९८१९	३९३८०	१७४४४	२१९३६	४६०५७	२२३२४	२३७३३
	फौजदारी	२५६४१	१४६४१	११०००	२४३४१	११९६०	१२३८१	२८९९१	१५९९३	१२९९८
कुल जम्मा	दुवै	६७७१३	३६८९४	३०८१९	६३७२१	२९४०४	३४३१७	७५०४८	३८३१७	३६७३१

परिशिष्ट ५६

जिल्ला अदालतमा परेका मुद्दाहरूको कार्यविधीको आधारमा वर्गिकरण

पुनरावेदन अदालत इलाम मातहत

सि.नं	अदालतको नाम	कार्यविधी	लगत	फछ्यौट	फ.प्र.	बाँकी	स्वर्णनाथेका	कैफियत
१	ताप्लेजुङ जिल्ला अदालत	साधारण	३५३	२१९	६२०४	१३४	४	
		संक्षिप्त	६	४	६६६७	२	०	
		विशेष	४	३	७५१००	१	०	
२	पाँचथर जिल्ला अदालत	साधारण	२८५	१३२	४६३२	१५३	६	
		संक्षिप्त	५	५	१००१००	०	०	
		विशेष	१०	५	५०१००	५	०	
३	इलाम जिल्ला अदालत	साधारण	२८०	१२०	४२८६	१६०	०	
		संक्षिप्त	६	३	५०१००	३	०	
		विशेष	१४	५	३५१७	९	०	
४	झापा जिल्ला अदालत	साधारण	१४२९	७१७	५०१७	७१२	५८	
		संक्षिप्त	९	४	४४४४	५	१	
		विशेष	७	१	१४२९	६	०	
जम्मा	साधारण	२३४७	११८८	५०६२	११५९	६८		
	संक्षिप्त	२६	१६	६१५४	१०	१		
	विशेष	३५	१४	४०१००	२१	०		

पुनरावेदन अदालत धनकुटा मातहत

१	संखुवासभा जिल्ला अदालत	साधारण	२१६	११३	५२३१	१०३	०	
		संक्षिप्त	०	०		०	०	
		विशेष	४	२	५०१००	२	०	
२	तेह्रथुम जिल्ला अदालत	साधारण	११९	६२	५२१०	५७	२	

		संक्षिप्त	९	८	८८८९	१	०
		विशेष	४	३	७५१००	१	
३	धनकुटा जिल्ला अदालत	साधारण	१९०	९०	४७३७	१००	१४
		संक्षिप्त	१२	८	६६६७	४	०
		विशेष	१०	४	४०१००	६	२
४	भोजपुर जिल्ला अदालत	साधारण	१२४	८१	६५३२	४३	१
		संक्षिप्त	२२	१५	६८१८	७	०
		विशेष	१०	९	९०१००	१	०
		साधारण	६४९	३४६	५३३९	३०३	१७
		संक्षिप्त	४३	३१	७२१०९	१२	०
		विशेष	२८	१८	६४२९	१०	२
	जम्मा						

पुनरावेदन अदालत विराटनगर मातहत

१	मोरङ जिल्ला अदालत	साधारण	२०२२	८६५	४२१७८	११५७	९८
		संक्षिप्त	२३३	१५०	६४३३८	८३	६
		विशेष	७४	३३	४४१५९	४१	४
२	सुनसरी जिल्ला अदालत	साधारण	२७४९	१४७९	५३३८०	१२७०	९१
		संक्षिप्त	९४	४८	५११०६	४६	०
		विशेष	१०७	७२	६७२९	३५	०
		साधारण	४७७१	२३४४	४९१३३	२४२७	१८९
		संक्षिप्त	३२७	१९८	६०५५	१२९	६
		विशेष	१८१	१०५	५८१०१	७६	४
	जम्मा						

पुनरावेदन अदालत राजविराज मातहत

१	सोलुखुम्बु जिल्ला अदालत	साधारण	११०	३८	३४१५५	७२	४
		संक्षिप्त	१	०	०१००	१	०
		विशेष	२४	१७	७०१८३	७	०
२	ओखलढुंगा जिल्ला अदालत	साधारण	२९६	१४०	४७३०	१५६	१
		संक्षिप्त	१९	९	४७३७	१०	०
		विशेष	५८	३४	५८६२	२४	०
३	खोटाङ जिल्ला अदालत	साधारण	१६५	१२८	७७५८	३७	०
		संक्षिप्त	१६	१५	९३१७५	१	०
		विशेष	३१	१८	५८१०६	१३	०
४	उदयपुर जिल्ला अदालत	साधारण	६३४	४३५	६८६१	१९९	६
		संक्षिप्त	६३	४२	६६६७	२१	०
		विशेष	४४	२५	५६१८२	१९	०
५	सप्तरी जिल्ला अदालत	साधारण	४७३८	१७३१	३६५३	३००७	८७८
		संक्षिप्त	१६८	७७	४५१८३	९१	३०
		विशेष	१७१	७८	४५१६१	९३	१४
६	सिराहा जिल्ला अदालत	साधारण	३२३४	१७८३	५५१३	१४५१	२११
		संक्षिप्त	२१	१४	६६६७	७	०
		विशेष	२४	१८	७५१००	६	०
		साधारण	९१७७	४२५५	४६३७	४९२२	११००
		संक्षिप्त	२८८	१५७	५४५१	१३१	३०
		विशेष	३५२	१९०	५३१९८	१६२	१४
	जम्मा						

पुनरावेदन अदालत जनकपुर मातहत

१	सलाही जिल्ला अदालत	साधारण	२२१८	१२३०	५५१४६	९८८	२
		संक्षिप्त	८	३	३७५०	५	०
		विशेष	६२	३६	५८१०६	२६	०
२	महोतरी जिल्ला अदालत	साधारण	२७१९	१२९५	४७६३	१४२४	६१
		संक्षिप्त	२०	१२	६०१००	८	०
		विशेष	१८	११	६११११	७	०
३	धनुषा जिल्ला अदालत	साधारण	३८२०	१४७३	३६५६	२३४७	४०६
		संक्षिप्त	२८	८	२८५७	२०	४
		विशेष	५०	२२	४४१००	२८	२
४	सिन्धुली जिल्ला अदालत	साधारण	१९३	९४	४८१७०	९९	१
		संक्षिप्त	०	०		०	०
		विशेष	१०	४	४०१००	६	०
५	रामेछाप जिल्ला अदालत	साधारण	१८५	१००	५४१०५	८५	०
		संक्षिप्त	११	७	६३६४	४	०
		विशेष	१५	१०	६६६७	५	०
		साधारण	९१३५	४१९२	४५१८९	४९४३	४७०
		संक्षिप्त	६७	३०	४४१७८	३७	४
		विशेष	१५५	८३	५३१५५	७२	२
	जम्मा						

पुनरावेदन अदालत हेटौडा मातहत

१	चितवन जिल्ला अदालत	साधारण	१२०५	७७७	६४१४	४२८	१
		संक्षिप्त	२	१	५०१००	१	०
		विशेष	९	६	६६६७	३	०
२	मकवानपुर जिल्ला अदालत	साधारण	५६२	३१९	५६१७६	२४३	१
		संक्षिप्त	१३	८	६१५४	५	०
		विशेष	११	८	७२७३	३	०
३	पसा जिल्ला अदालत	साधारण	३३०४	१६७८	५०१७९	१६२६	३५
		संक्षिप्त	१६	८	५०१००	८	०
		विशेष	३१	२२	७०१९७	९	०
४	वारा जिल्ला अदालत	साधारण	२४६९	१२९७	५२५३	११७२	१०
		संक्षिप्त	३६	२८	७७७८	८	०
		विशेष	६७	३६	५३७३	३१	०
५	रौतहट जिल्ला अदालत	साधारण	२६५५	१३१०	४९१३४	१३४५	१५
		संक्षिप्त	२४	१०	४१६७	१४	०
		विशेष	१२७	६४	५०३९	६३	१
जम्मा		साधारण	१०१९५	५३८१	५२७८	४८१४	६२
		संक्षिप्त	९१	५५	६०४४	३६	०
		विशेष	२४५	१३६	५५१५१	१०९	१

पुनरावेदन अदालत पाटन मातहत

१	रसुवा जिल्ला अदालत	साधारण	२९	२०	६८९७	९	०
		संक्षिप्त	०	०		०	०
		विशेष	२	०	०१००	२	०
२	नुवाकोट जिल्ला अदालत	साधारण	३१२	१३१	४११९९	१८१	५
		संक्षिप्त	०	०		०	०
		विशेष	१	१	१००१००	०	०
३	घादिङ जिल्ला अदालत	साधारण	३५१	१२२	३४७६	२२९	५६
		संक्षिप्त	३	१	३३३३	२	०
		विशेष	१२	४	३३३३	८	०
४	सिन्धुपाल्चोक जिल्ला अदालत	साधारण	३९२	१६४	४१८४	२२८	६
		संक्षिप्त	४१	२९	७०१७	१२	१
		विशेष	४०	१८	४५१००	२२	०
५	कभ्रेपलान्चोक जिल्ला अदालत	साधारण	९१५	२६८	२९१२९	६४७	७२
		संक्षिप्त	१०	६	६०१००	४	०
		विशेष	१८	५	२७७८	१३	२
६	ललितपुर जिल्ला अदालत	साधारण	२६२४	१२९५	४९१३५	१३२९	९१
		संक्षिप्त	३५	१७	४८५७	१८	०
		विशेष	१९	१०	५२६३	९	०
७	काठमाडौं जिल्ला अदालत	साधारण	११२६३	५४८९	४८७३	५७७४	८९१
		संक्षिप्त	२०५	७८	३८१०५	१२७	११
		विशेष	९०	४५	५०१००	४५	५
८	भक्तपुर जिल्ला अदालत	साधारण	१८०४	९०९	५०३९	८९५	१०४
		संक्षिप्त	८४	६३	७५१००	२१	१
		विशेष	७	४	५७१४	३	१
९	दोलखा जिल्ला अदालत	साधारण	३०५	१२०	३९१३४	१८५	१०
		संक्षिप्त	५	३	६०१००	२	०
		विशेष	२१	१३	६१९०	८	०
जम्मा		साधारण	१७९९५	८५१८	४७३४	९४७७	१२३५
		संक्षिप्त	३८३	१९७	५१४४	१८६	१३
		विशेष	२१०	१००	४७६२	११०	८

पुनरावेदन अदालत पोखरा मातहत

१	गोर्खा जिल्ला अदालत	साधारण	२०९	८९	४२५८	१२०	१
		संक्षिप्त	०	०		०	०
		विशेष	६	३	५०१००	३	०
२	तनहुँ जिल्ला अदालत	साधारण	४८७	२७३	५६१०६	२१४	०
		संक्षिप्त	३४	३३	९७०६	१	०
		विशेष	२४	१२	५०१००	१२	०
३	मनाङ जिल्ला अदालत	साधारण	४	३	७५१००	१	०
		संक्षिप्त	०	०		०	०
		विशेष	०	०		०	०
४	लमजुङ जिल्ला अदालत	साधारण	२२०	१५०	६८१८	७०	७
		संक्षिप्त	४	३	७५१००	१	०
		विशेष	७	४	५७१४	३	०
५	कास्की जिल्ला अदालत	साधारण	१४५९	९१३	६२५८	५४६	१४
		संक्षिप्त	२८०	२३८	८५१००	४२	०
		विशेष	२५	१५	६०१००	१०	०
६	स्याङ्जा जिल्ला अदालत	साधारण	३४२	१८७	५४६८	१५५	१
		संक्षिप्त	१७	११	६४७१	६	०

	विशेष	१५	६	४०१००	९	०	
जम्मा	साधारण	२७२१	१६१५	५९१३५	११०६	२३	
	संक्षिप्त	३३५	२८५	८५१०७	५०	०	
	विशेष	७७	४०	५११९५	३७	०	

पुनरावेदन अदालत वाग्लुङ्ग मातहत

१	पर्वत जिल्ला अदालत	साधारण	२०१	१३४	६६६७	६७	०	
		संक्षिप्त	११	७	६३६४	४	०	
		विशेष	८	६	७५१००	२	०	
२	म्याग्दी जिल्ला अदालत	साधारण	१४६	१११	७६१०३	३५	०	
		संक्षिप्त	३	१	३३३३३	२	०	
		विशेष	३	३	१००१००	०	०	
३	मुस्ताङ जिल्ला अदालत	साधारण	४	३	७५१००	१	०	
		संक्षिप्त	०	०		०	०	
		विशेष	०	०		०	०	
४	वाग्लुङ्ग जिल्ला अदालत	साधारण	३८३	२३०	६०१०५	१५३	१२	
		संक्षिप्त	९	५	५५१५६	४	०	
		विशेष	१६	११	६८१७५	५	०	
जम्मा	साधारण	७३४	४७८	६५१९२	२५६	१२		
	संक्षिप्त	२३	१३	५६१५२	१०	०		
	विशेष	२७	२०	७४१०७	७	०		

पुनरावेदन अदालत नुटवल मातहत

१	गुल्मी जिल्ला अदालत	साधारण	३२७	२३९	७३१०९	८८	०	
		संक्षिप्त	२	२	१००१००	०	०	
		विशेष	१८	११	६११११	७	०	
२	अर्घाखाँची जिल्ला अदालत	साधारण	१८८	१०४	५५१३२	८४	०	
		संक्षिप्त	१	०	०१००	१	०	
		विशेष	५	३	६०१००	२	०	
३	पाल्पा जिल्ला अदालत	साधारण	२०६	१२४	६०१९९	८२	०	
		संक्षिप्त	०	०		०	०	
		विशेष	३	३	१००१००	०	०	
४	नवलपरासी जिल्ला अदालत	साधारण	१३७५	७९९	५२१२९	६५६	१५	
		संक्षिप्त	२६	१७	६५१३८	९	१	
		विशेष	३३	१४	४२१४२	१९	०	
५	रूपन्देही जिल्ला अदालत	साधारण	१८२२	९४५	५११८७	८७७	३	
		संक्षिप्त	१२७	९६	७५१५९	३१	०	
		विशेष	३०	१७	५६१६७	१३	०	
६	कापिलवस्तु जिल्ला अदालत	साधारण	१३०२	८०१	६११५२	५०१	०	
		संक्षिप्त	२	२	१००१००	०	०	
		विशेष	२९	२०	६८१९७	९	०	
जम्मा	साधारण	५२२०	२९३२	५६१९७	२२८८	१८		
	संक्षिप्त	१५८	११७	७४१०५	४१	१		
	विशेष	११८	६८	५७६३	५०	०		

पुनरावेदन अदालत तुल्सीपुर मातहत

१	रुकुम जिल्ला अदालत	साधारण	३०१	१७७	५८१८०	१२४	०	
		संक्षिप्त	०	०		०	०	
		विशेष	३	०	०१००	३	०	
२	रोल्पा जिल्ला अदालत	साधारण	२१६	१३१	६०६५	८५	०	
		संक्षिप्त	०	०		०	०	
		विशेष	३	२	६६६७	१	०	
३	सल्यान जिल्ला अदालत	साधारण	१८९	११०	५८१२०	७९	०	
		संक्षिप्त	०	०		०	०	
		विशेष	७	५	७१४३	२	०	
४	प्युठान जिल्ला अदालत	साधारण	२११	१५५	७३१४६	५६	०	
		संक्षिप्त	९	५	५५१५६	४	०	
		विशेष	९	७	७७७८	२	०	
५	दाङ जिल्ला अदालत	साधारण	१०७६	६९५	६४१५९	३८१	१४	
		संक्षिप्त	०	०		०	०	
		विशेष	४५	३३	७३३३३	१२	१	
जम्मा	साधारण	१९९३	१२६८	६३६६२	७२५	१४		
	संक्षिप्त	९	५	५५१५६	४	०		
	विशेष	६७	४७	७०१५	२०	१		

पुनरावेदन अदालत नेपालगंज मातहत

१	बाके जिल्ला अदालत	साधारण	२७८	१३९१	५११८	१३२७	१०४
		संक्षिप्त	५४	२५	४६३०	२९	०
		विशेष	१५८	९५	६०१३	६३	४
२	बाँदा जिल्ला अदालत	साधारण	६९०	३४०	४९१२	३५०	१८
		संक्षिप्त	३१	२५	८०६५	६	०
		विशेष	१९	११	५७८९	८	०
जम्मा	साधारण	३४०८	१७३१	५०७९	१६७७	१२२	
	संक्षिप्त	८५	५०	५८८२	३५	०	
	विशेष	१७७	१०६	५९८९	७१	४	

पुनरावेदन अदालत सुर्खेत मातहत

१	सुर्खेत जिल्ला अदालत	साधारण	५४६	३४५	६३१९	२०१	७
		संक्षिप्त	१५	१३	८६६७	२	१
		विशेष	१३	९	६९१२३	४	१
२	जाजरकोट जिल्ला अदालत	साधारण	९७	६५	६७०१	३२	०
		संक्षिप्त	३०	१६	५३३३	१४	०
		विशेष	३	१	३३३३	२	०
३	दैलेख जिल्ला अदालत	साधारण	१६१	११९	७३९१	४२	१
		संक्षिप्त	०	०	०	०	०
		विशेष	१७	१२	७०५९	५	०
जम्मा	साधारण	८०४	५२९	६५८०	२७५	८	
	संक्षिप्त	४५	२९	६४४४	१६	१	
	विशेष	३३	२२	६६६७	११	१	

पुनरावेदन अदालत जुम्ला मातहत

१	जुम्ला जिल्ला अदालत	साधारण	१३५	५१	३७७८	८४	१
		संक्षिप्त	१८	१६	८८८९	२	०
		विशेष	७	२	२८५७	५	०
२	मुगु जिल्ला अदालत	साधारण	६१	४२	६८८५	१९	०
		संक्षिप्त	१३	१०	७६९२	३	०
		विशेष	१५	१०	६६६७	५	०
३	कालिकोट जिल्ला अदालत	साधारण	१७३	९१	५२६०	८२	०
		संक्षिप्त	१०	८	८०१०	२	०
		विशेष	१९	१४	७३६८	५	०
४	हुम्ला जिल्ला अदालत	साधारण	२५	१५	६०१०	१०	०
		संक्षिप्त	१	१	१००१००	०	०
		विशेष	६	३	५०१००	३	०
५	डोल्पा जिल्ला अदालत	साधारण	३४	१५	४४१२	१९	०
		संक्षिप्त	०	०	०	०	०
		विशेष	४	१	२५१००	३	०
जम्मा	साधारण	४२८	२१४	५०१०	२१४	१	
	संक्षिप्त	४२	३५	८३३३	७	०	
	विशेष	५१	३०	५८८२	२१	०	

पुनरावेदन अदालत दिपायल मातहत

१	बझाङ जिल्ला अदालत	साधारण	१४५	७२	४९६६	७३	०
		संक्षिप्त	३	३	१००१००	०	०
		विशेष	२०	१४	७०१००	६	०
२.	डोटी जिल्ला अदालत	साधारण	४६	२९	६३०४	१७	०
		संक्षिप्त	०	०	०	०	०
		विशेष	५	२	४०१००	३	०
३.	बाजुरा जिल्ला अदालत	साधारण	३१	२५	८०६५	६	०
		संक्षिप्त	०	०	०	०	०
		विशेष	५	५	१००१००	०	०
४.	अछाम जिल्ला अदालत	साधारण	२८	२४	८५७१	४	०
		संक्षिप्त	१	१	१००१००	०	०
		विशेष	२	२	१००१००	०	०
५.	कैलाली जिल्ला अदालत	साधारण	५७५	३६५	६३४८	२१०	६
		संक्षिप्त	४०	३३	८२५०	७	०
		विशेष	४३	२९	६७४४	१४	१
जम्मा	साधारण	८२५	५१५	६२४२	३१०	६	
	संक्षिप्त	४४	३७	८४०९	७	०	
	विशेष	७५	५२	६९३३	२३	१	

पुनरावेदन अदालत महेन्द्रनगर मातहत

१	दाङ्ग जिल्ला अदालत	साधारण	५६	४१	७३२१	१५	०
		संक्षिप्त	१७	१२	७०५९	५	०
		विशेष	११	९	८१८२	२	०

२	बैतडी जिल्ला अदालत	साधारण	८३	५५	६६२७	२८	०
		सीक्षित	९	४	४४१४४	५	०
		विशेष	४	३	७५१००	१	०
३	डडेल्धुरा जिल्ला अदालत	साधारण	६५	५१	७८१४६	१४	०
		सीक्षित	०	०		०	०
		विशेष	७	३	४२८६	४	०
४	कंचनपुर जिल्ला अदालत	साधारण	५१९	२८९	५५१६८	२३०	७
		सीक्षित	५८	४४	७५१८६	१४	०
		विशेष	२०	१४	७०१००	६	०
जम्मा	साधारण	७२३	४३६	६०३०	२८७	७	
	सीक्षित	८४	६०	७१४३	२४	०	
	विशेष	४२	२९	६९१०५	१३	०	
कुलजम्मा	साधारण	७१९२५	३५९४२	५०५३३	३५९८३	३३५२	
	सीक्षित	२०५०	१३१५	६४११५	७३५	५६	
	विशेष	१८७३	१०६०	५६१५९	८१३	३८	
कुलजम्मा	दुवै	७५०४८	३८३१७	५११०६	३६७३१	३४४६	

परिशिष्ट ५७

जिल्ला अदालतहरूको मुद्दाहरूको लगत, फछ्यौट र बाकीको विवरण

पुनरावेदन अदालत इलाम मातहत

सि.नं.	अदालतको नाम	जिम्मेवारी	नयाँ दर्ता	जम्मालगत	फछ्यौट	फ. प्र.	बाकी	कैफियत
१	ताप्लेजुङ्ग जिल्ला अदालत	१५९	२०४	३६३	२२६	६२२६	१३७	
२	पाँचथर जिल्ला अदालत	८९	२११	३००	१४२	४७३३	१५८	
३	इलाम जिल्ला अदालत	१०७	१९३	३००	१२८	४२६७	१७२	
४	भापा जिल्ला अदालत	५४०	९०५	१४४५	७२२	४९१९७	७२३	
	जम्मा	८९५	१५१३	२४०८	१२१८	५०५८	११९०	

पुनरावेदन अदालत धनकुटा मातहत

१	संखुवासभा जिल्ला अदालत	१००	१२०	२२०	११५	५२२७	१०५
२	तेह्रथुम जिल्ला अदालत	५४	७८	१३२	७३	५५३०	५९
३	धनकुटा जिल्ला अदालत	८६	१२६	२१२	१०२	४८१११	११०
४	भोजपुर जिल्ला अदालत	५४	१०२	१५६	१०५	६७३१	५१
	जम्मा	२९४	४२६	७२०	३९५	५४८६	३२५

पुनरावेदन अदालत विराटनगर मातहत

१	मोरङ जिल्ला अदालत	१०९२	१२३७	२३२९	१०४८	४५१००	१२८१
२	सुनसरी जिल्ला अदालत	१४००	१५५०	२९५०	१५९९	५४२२०	१३५१
	जम्मा	२४९२	२७८७	५२७९	२६४७	५०१४	२६३२

पुनरावेदन अदालत राजविराज मातहत

१	सप्तरी जिल्ला अदालत	३०१९	२०५८	५०७७	१८८६	३७१५	३१९१
२	सिराहा जिल्ला अदालत	१७५६	१५२३	३२७९	१८१५	५५३५	१४६४
३	ओखलढुंगा जिल्ला अदालत	११६	२५७	३७३	१८३	४९१०६	१९०
४	उदयपुर जिल्ला अदालत	३८५	३५६	७४१	५०२	६७७५	२३९
५	खोटाङ्ग जिल्ला अदालत	७५	१३७	२१२	१६१	७५१९४	५१
६	सोलुखुम्बु जिल्ला अदालत	४६	८९	१३५	५५	४०१७४	८०
	जम्मा	५३९७	४४२०	९८१७	४६०२	४६८८	५२१५

पुनरावेदन अदालत जनकपुर मातहत

१	धनुषा जिल्ला अदालत	१९८६	१९१२	३८९८	१५०३	३८५६	२३९५
२	सलाही जिल्ला अदालत	८४६	१४४२	२२८८	१२६९	५५१४६	१०१९
३	रामेछाप जिल्ला अदालत	६९	१४२	२११	११७	५५१४५	९४
४	महोत्तरी जिल्ला अदालत	१२३९	१५१८	२७५७	१३१८	४७८१	१४३९
५	सिन्धुली जिल्ला अदालत	६०	१४३	२०३	९८	४८२८	१०५
	जम्मा	४२००	५१५७	९३५७	४३०५	४६१०१	५०५२

पुनरावेदन अदालत हेटौंडा मातहत

१	मकवानपुर जिल्ला अदालत	२१३	३७३	५८६	३३५	५७१७	२५१
२	चितवन जिल्ला अदालत	४२०	७९६	१२१६	७८४	६४१७	४३२
३	पर्सा जिल्ला अदालत	१५८८	१७६३	३३५१	१७०८	५०१७	१६४३
४	वारा जिल्ला अदालत	१२०१	१३७१	२५७२	१३६१	५२१२२	१२११
५	रोतहट जिल्ला अदालत	१०३३	१७७३	२८०६	१३८४	४९३३२	१४२२
	जम्मा	४४५५	६०७६	१०५३१	५५७२	५२१९१	४९५९

पुनरावेदन अदालत पाटन मातहत

१	काठमाण्डौ जिल्ला अदालत	५७५०	५८०८	११५५८	५६१२	४८१५६	५९४६
२	भक्तपुर जिल्ला अदालत	९८७	९०८	१८९५	९७६	५१५०	९१९
३	ललितपुर जिल्ला अदालत	१२५१	१४२७	२६७८	१३२२	४९३३७	१३५६

४	काभ्रेपलान्चोक जिल्ला अदालत	४२४	५१९	९४३	२७९	२९,५९	६६४
५	सिन्धुपाल्चोक जिल्ला अदालत	१५६	३१७	४७३	२११	४४६९	२६२
६	दोलखा जिल्ला अदालत	१२६	२०५	३३१	१३६	४१०९	१९५
७	नुवाकोट जिल्ला अदालत	१४३	१७०	३१३	१३२	४२१७	१८१
८	रसुवा जिल्ला अदालत	१३	१८	३१	२०	६४५२	११
९	धादिङ्ग जिल्ला अदालत	१६९	१९७	३६६	१२७	३४७०	२३९
	जम्मा	९०१९	९५६९	१८५८८	८८१५	४७४२	९७७३

पुनरावेदन अदालत पोखरा मातहत

१	कास्की जिल्ला अदालत	८०८	९५६	१७६४	११६६	६६१०	५९८
२	स्याङ्जा जिल्ला अदालत	११०	२६४	३७४	२०४	५४५५	१७०
३	तनहुँ जिल्ला अदालत	१८५	३६०	५४५	३१८	५८३५	२२७
४	गोर्खा जिल्ला अदालत	७३	१४२	२१५	९२	४२७९	१२३
५	लमजुङ्ग जिल्ला अदालत	११३	११८	२३१	१५७	६७९७	७४
६	मनाङ्ग जिल्ला अदालत	२	२	४	३	७५१००	१
	जम्मा	१२९१	१८४२	३१३३	१९४०	६१९२	११९३

पुनरावेदन अदालत बाग्लुङ्ग मातहत

१	बाग्लुङ्ग जिल्ला अदालत	१५२	२५६	४०८	२४६	६०२९	१६२
२	पर्वत जिल्ला अदालत	७२	१४८	२२०	१४७	६६८२	७३
३	म्याग्दी जिल्ला अदालत	६२	९०	१५२	११५	७५६६	३७
४	मुस्ताङ्ग जिल्ला अदालत	०	४	४	३	७५१००	१
	जम्मा	२८६	४९८	७८४	५११	६५१८	२७३

पुनरावेदन अदालत बुटवल मातहत

१	गुल्मी जिल्ला अदालत	९७	२५०	३४७	२५२	७२६२	९५
२	अर्घाखाँची जिल्ला अदालत	८४	११०	१९४	१०७	५५१५	८७
३	पाल्पा जिल्ला अदालत	८०	१२९	२०९	१२७	६०१७	८२
४	नवलपरासी जिल्ला अदालत	६०३	८३१	१४३४	७५०	५२३०	६८४
५	रूपन्देही जिल्ला अदालत	७५९	१२२०	१९७९	१०५८	५३४६	९२१
६	कपिलवस्तु जिल्ला अदालत	४२१	९१२	१३३३	८२३	६१७४	५१०
	जम्मा	२०४४	३४५२	५४९६	३११७	५६१७	२३७९

पुनरावेदन अदालत तुल्सीपुर मातहत

१	रुकुम जिल्ला अदालत	९७	२०७	३०४	१७७	५८२२	१२७
२	रोल्पा जिल्ला अदालत	६५	१५४	२१९	१३३	६०१३	८६
३	सल्यान जिल्ला अदालत	७६	१२०	१९६	११५	५८६७	८१
४	प्युठान जिल्ला अदालत	८१	१४८	२२९	१६७	७२९३	६२
५	दाङ जिल्ला अदालत	४८३	६३८	११२१	७२८	६४१४	३९३
	जम्मा	८०२	१२६७	२०६९	१३२०	६३८०	७४९

पुनरावेदन अदालत नेपालगंज मातहत

१	बाँके जिल्ला अदालत	१४७४	१४५६	२९३०	१५११	५१५७	१४१९
२	बर्दिया जिल्ला अदालत	३७६	३६४	७४०	३७६	५०८१	३६४
	जम्मा	१८५०	१८२०	३६७०	१८८७	५१४२	१७८३

पुनरावेदन अदालत सुर्खेत मातहत

१	सुर्खेत जिल्ला अदालत	२६४	३१०	५७४	३६७	६३९४	२०७
२	जाजरकोट जिल्ला अदालत	३५	९५	१३०	८२	६३०८	४८
३	दैलेख जिल्ला अदालत	६५	११३	१७८	१३१	७३६०	४७
	जम्मा	३६४	५१८	८८२	५८०	६५१६	३०२

पुनरावेदन अदालत जुम्ला मातहत

१	जुम्ला जिल्ला अदालत	४६	११४	१६०	६९	४३१३	९१
२	मुगु जिल्ला अदालत	२३	६६	८९	६२	६९६६	२७
३	कालिकोट जिल्ला अदालत	९१	१११	२०२	११३	५५१४	८९
४	हुम्ला जिल्ला अदालत	८	२४	३२	१९	५९३८	१३
५	डोल्पा जिल्ला अदालत	१२	२६	३८	१६	४२११	२२
	जम्मा	१८०	३४१	५२१	२७९	५३५५	२४२

पुनरावेदन अदालत दिपायल मातहत

१	बझाङ्ग जिल्ला अदालत	७२	९६	१६८	८९	५२१८	७९
२	डोटी जिल्ला अदालत	१७	३४	५१	३१	६०७८	२०
३	बाजुरा जिल्ला अदालत	७	२९	३६	३०	८३३३	६
४	अछाम जिल्ला अदालत	१४	१७	३१	२७	८७१०	४
५	केलाली जिल्ला अदालत	२९१	३६७	६५८	४२७	६४८९	२३१
	जम्मा	४०१	५४३	९४४	६०४	६३९८	३४०

पुनरावेदन अदालत महेन्द्रनगर मातहत

१	दाङ्गला जिल्ला अदालत	३३	५१	८४	६२	७३	२२	
२	बैतडी जिल्ला अदालत	३२	६४	९६	६२	६४	३४	
३	डडेल्धुरा जिल्ला अदालत	२०	५२	७२	५४	७५	१८	
४	कञ्चनपुर जिल्ला अदालत	२६२	३३५	५९७	३४७	५८१	२५०	
	जम्मा	३४७	५०२	८४९	५२५	६१८	३२४	
	कुल जम्मा	३४३१७	४०७३१	७५०४८	३८३१७	५११०६	३६७३१	

परिशिष्ट ५८

जिल्ला अदालतहरूमा रहेका बाँकी मुद्दाको सालवसाली विवरण

पुनरावेदन अदालत इलाम मातहत

सि.न.	अदालतको नाम	०५.०५.१९	२०५.१६०	२०६.०६१	२०६.१६२	२०६.२६३	२०६.३६४	२०६.४६५	२०६.५६६	जम्मा बाँकी	२ वर्षनाघेका
१	ताप्लेजुङ्ग जिल्ला अदालत	०	०	०	०	०	४	२५	१०८	१३७	४
२	पाँचथर जिल्ला अदालत	०	०	०	१	१	०	४	११	१४	६
३	इलाम जिल्ला अदालत	०	०	०	०	०	०	४०	१३२	१७२	०
४	भापा जिल्ला अदालत	०	०	०	०	०	६	५३	१५५	७२३	५९
	जम्मा	०	०	०	१	१	६	६९	२९६	११९०	६९

पुनरावेदन अदालत धनकुटा मातहत

सि.न.	अदालतको नाम	०५.०५.१९	२०५.१६०	२०६.०६१	२०६.१६२	२०६.२६३	२०६.३६४	२०६.४६५	२०६.५६६	जम्मा बाँकी	२ वर्षनाघेका
१	संखुवासभा जिल्ला अदालत	०	०	०	०	०	०	२४	८१	१०५	०
२	तेह्रथुम जिल्ला अदालत	०	०	०	०	०	२	१४	४३	५९	२
३	धनकुटा जिल्ला अदालत	०	०	०	३	८	५	१२	८२	११०	१६
४	भोजपुर जिल्ला अदालत	०	०	०	०	०	१	३	४७	५१	१
	जम्मा	०	०	०	३	८	८	५३	२१३	३२५	१९

पुनरावेदन अदालत विराटनगर मातहत

सि.न.	अदालतको नाम	०५.०५.१९	२०५.१६०	२०६.०६१	२०६.१६२	२०६.२६३	२०६.३६४	२०६.४६५	२०६.५६६	जम्मा बाँकी	२ वर्षनाघेका
१	मोरङ्ग जिल्ला अदालत	०	०	०	१	८	१२	८७	२९७	८६६	१०८
२	सुनसरी जिल्ला अदालत	०	०	०	१	७	७	३४	९१	१३५	९१
	जम्मा	०	०	०	१	९	१९	१२०	६४५	१००१	१९९

पुनरावेदन अदालत राजविराज मातहत

सि.न.	अदालतको नाम	०५.०५.१९	२०५.१६०	२०६.०६१	२०६.१६२	२०६.२६३	२०६.३६४	२०६.४६५	२०६.५६६	जम्मा बाँकी	२ वर्षनाघेका
१	सप्तरी जिल्ला अदालत	१	७	१४	३७	१०१	२११	५५१	७९९	१४७०	३९९
२	सिराहा जिल्ला अदालत	०	०	०	७	५०	१५४	३०१	९५२	१४६४	२११
३	ओखलढुंगा जिल्ला अदालत	०	०	०	०	०	१	३८	१५१	१९०	१
४	उदयपुर जिल्ला अदालत	०	०	०	०	४	२	२८	२०५	२३९	६
५	खोटाङ्ग जिल्ला अदालत	०	०	०	०	०	०	२	४९	५१	०
६	सोलुखुम्बु जिल्ला अदालत	०	०	०	०	०	४	१९	५७	८०	४
	जम्मा	१	७	१४	३७	१०८	२६५	७९२	१९८४	५२९५	११४४

पुनरावेदन अदालत जनकपुर मातहत

सि.न.	अदालतको नाम	०५.०५.१९	२०५.१६०	२०६.०६१	२०६.१६२	२०६.२६३	२०६.३६४	२०६.४६५	२०६.५६६	जम्मा बाँकी	२ वर्षनाघेका
१	धनुषा जिल्ला अदालत	०	०	०	१४	८४	३१४	५४५	१४३८	२३९५	४१२
२	सलाही जिल्ला अदालत	०	०	०	०	०	२	१२०	८९७	१०१९	२
३	रामेछाप जिल्ला अदालत	०	०	०	०	०	०	११	८३	९४	०
४	महोत्तरी जिल्ला अदालत	०	०	०	०	५	५६	२८३	१०९५	१४३९	६१
५	सिन्धुली जिल्ला अदालत	०	०	०	०	०	१	१३	९१	१०५	१
	जम्मा	०	०	०	१४	८९	३७६	९७२	३६०४	५०५२	४७६

पुनरावेदन अदालत हेटौँडा मातहत

सि.न.	अदालतको नाम	०५.०५.१९	२०५.१६०	२०६.०६१	२०६.१६२	२०६.२६३	२०६.३६४	२०६.४६५	२०६.५६६	जम्मा बाँकी	२ वर्षनाघेका
१	मकवानपुर जिल्ला अदालत	०	०	०	०	०	१	३०	२२०	२५१	१
२	चितवन जिल्ला अदालत	०	०	०	०	०	१	७०	३६१	४३२	१
३	पसा जिल्ला अदालत	०	०	०	२	८	२५	४०६	१२०२	१६४३	३५
४	वारा जिल्ला अदालत	०	०	०	०	०	१०	२५३	९४८	१२११	१०
५	रौतहट जिल्ला अदालत	०	०	०	०	२	१४	२४०	११६६	१४२२	१६
	जम्मा	०	०	०	२	१०	५१	९९९	३६९७	४९५९	६३

पुनरावेदन अदालत पाटन मातहत

सि.न.	अदालतको नाम	०५.०५.१९	२०५.१६०	२०६.०६१	२०६.१६२	२०६.२६३	२०६.३६४	२०६.४६५	२०६.५६६	जम्मा बाँकी	२ वर्षनाघेका
१	काठमाडौँ जिल्ला अदालत	०	०	१८	८७	२२८	५७४	११३१	३९०८	५९४६	९०७
२	भक्तपुर जिल्ला अदालत	०	०	८	४	३३	६१	१९४	६१९	९१९	१०६
३	ललितपुर जिल्ला अदालत	०	०	०	०	६	८५	३०६	९५९	१३५६	९१
४	काभ्रेपलान्चोक जिल्ला अदालत	०	२	०	४	११	५५	१८७	४०३	६६४	७४
५	सिन्धुपाल्चोक जिल्ला अदालत	०	०	०	०	०	७	४७	२०८	२६२	७
६	नुवाकोट जिल्ला अदालत	०	०	०	०	०	५	३२	१४४	१८१	५
७	घादिङ्ग जिल्ला अदालत	०	०	५	१२	३९	४२	१४१	२३९	५६	५६

८	रसुवा जिल्ला अदालत	०	०	०	०	०	०	०	११	११	०
९	दोलखा जिल्ला अदालत	०	०	०	०	०	२	८	४२	१४३	१९५
जम्मा		०	२	०	२८	१००	२९२	८३४	१९८१	६५३६	९७७३

पुनरावेदन अदालत पोखरा मातहत

सि.न.	अदालतको नाम	०५८अधिका	२०५८।५९	२०५९।६०	२०६०।६१	२०६१।६२	२०६२।६३	२०६३।६४	२०६४।६५	२०६५।६६	जम्मावाकी	२ वर्षनाघेका
१	कास्की जिल्ला अदालत	०	०	०	०	०	०	१४	१५८	४२६	५९८	१४
२	स्याङ्जा जिल्ला अदालत	०	०	०	०	०	०	१	२०	१४९	१७०	१
३	तनहुँ जिल्ला अदालत	०	०	०	०	०	०	०	११	२१६	२२७	०
४	गोर्खा जिल्ला अदालत	०	०	०	०	०	०	१	३२	९०	१२३	१
५	लमजुङ्ग जिल्ला अदालत	०	०	०	०	०	०	७	९	५८	७४	७
६	मनाङ्ग जिल्ला अदालत	०	०	०	०	०	०	०	०	१	१	०
जम्मा		०	०	०	०	०	०	२३	२३०	९४०	११९३	२३

पुनरावेदन अदालत बाग्लुङ्ग मातहत

सि.न.	अदालतको नाम	०५८अधिका	२०५८।५९	२०५९।६०	२०६०।६१	२०६१।६२	२०६२।६३	२०६३।६४	२०६४।६५	२०६५।६६	जम्मावाकी	२ वर्षनाघेका
१	बाग्लुङ्ग जिल्ला अदालत	०	०	०	०	०	०	१२	३४	११६	१६२	१२
२	पर्वत जिल्ला अदालत	०	०	०	०	०	०	०	४	६९	७३	०
३	म्याग्दी जिल्ला अदालत	०	०	०	०	०	०	०	१	३६	३७	०
४	मुस्ताङ्ग जिल्ला अदालत	०	०	०	०	०	०	०	०	१	१	०
जम्मा		०	०	०	०	०	०	१२	३९	२२२	२७३	१२

पुनरावेदन अदालत नुवतल मातहत

सि.न.	अदालतको नाम	०५८अधिका	२०५८।५९	२०५९।६०	२०६०।६१	२०६१।६२	२०६२।६३	२०६३।६४	२०६४।६५	२०६५।६६	जम्मावाकी	२ वर्षनाघेका
१	गुल्मी जिल्ला अदालत	०	०	०	०	०	०	०	७	८८	९५	०
२	अर्घाखाँची जिल्ला अदालत	०	०	०	०	०	०	०	१९	६८	८७	०
३	पाल्पा जिल्ला अदालत	०	०	०	०	०	०	०	११	७१	८२	०
४	नवलपरासी जिल्ला अदालत	०	०	०	०	०	१	१५	११९	५४९	६८४	१६
५	रुपन्देही जिल्ला अदालत	०	०	०	०	०	०	३	१७२	७४६	९२१	३
६	कपिलवस्तु जिल्ला अदालत	०	०	०	०	०	०	०	३४	४७६	५१०	०
जम्मा		०	०	०	०	०	१	१८	३६२	१९९८	२३७९	१९

पुनरावेदन अदालत तुल्सीपुर मातहत

सि.न.	अदालतको नाम	०५८अधिका	२०५८।५९	२०५९।६०	२०६०।६१	२०६१।६२	२०६२।६३	२०६३।६४	२०६४।६५	२०६५।६६	जम्मावाकी	२ वर्षनाघेका
१	दाङ जिल्ला अदालत	०	०	०	०	०	३	१२	५५	३२३	३९३	१५
२	प्युठान जिल्ला अदालत	०	०	०	०	०	०	०	०	६२	६२	०
३	रोल्पा जिल्ला अदालत	०	०	०	०	०	०	०	९	७७	८६	०
४	रुकुम जिल्ला अदालत	०	०	०	०	०	०	०	६	१२१	१२७	०
५	सल्यान जिल्ला अदालत	०	०	०	०	०	०	०	८	७३	८१	०
जम्मा		०	०	०	०	०	३	१२	७८	६५६	७४९	१५

पुनरावेदन अदालत नेपालगंज मातहत

सि.न.	अदालतको नाम	०५८अधिका	२०५८।५९	२०५९।६०	२०६०।६१	२०६१।६२	२०६२।६३	२०६३।६४	२०६४।६५	२०६५।६६	जम्मावाकी	२ वर्षनाघेका
१	बाँके जिल्ला अदालत	०	०	०	०	२	१६	९०	३४३	९६८	१४१९	१०८
२	बाँदिया जिल्ला अदालत	०	०	०	०	०	६	१२	१०७	२३९	३६४	१८
जम्मा		०	०	०	०	२	२२	१०२	४५०	१२०७	१७८३	१२६

पुनरावेदन अदालत सुर्खेत मातहत

सि.न.	अदालतको नाम	०५८अधिका	२०५८।५९	२०५९।६०	२०६०।६१	२०६१।६२	२०६२।६३	२०६३।६४	२०६४।६५	२०६५।६६	जम्मावाकी	२ वर्षनाघेका
१	सुर्खेत जिल्ला अदालत	०	०	०	०	०	१	८	१९	१७९	२०७	९
२	जाजरकोट जिल्ला अदालत	०	०	०	०	०	०	०	१	४७	४८	०
३	दैलेख जिल्ला अदालत	०	०	०	०	०	०	१	३	४३	४७	१
जम्मा		०	०	०	०	०	१	९	२३	२६९	३०२	१०

पुनरावेदन अदालत जुम्ला मातहत

सि.न.	अदालतको नाम	०५८अधिका	२०५८।५९	२०५९।६०	२०६०।६१	२०६१।६२	२०६२।६३	२०६३।६४	२०६४।६५	२०६५।६६	जम्मावाकी	२ वर्षनाघेका
१	जुम्ला जिल्ला अदालत	०	०	०	०	०	०	१	९	८१	९१	१
२	मुगु जिल्ला अदालत	०	०	०	०	०	०	०	३	२४	२७	०
३	कालिकोट जिल्ला अदालत	०	०	०	०	०	०	०	१९	७०	८९	०
४	हुम्ला जिल्ला अदालत	०	०	०	०	०	०	०	१	१२	१३	०
५	डोल्पा जिल्ला अदालत	०	०	०	०	०	०	०	२	२०	२२	०
जम्मा		०	०	०	०	०	०	१	३४	२०७	२४२	१

पुनरावेदन अदालत दिपायल मातहत

सि.न.	अदालतको नाम	०५८अधिका	२०५८।५९	२०५९।६०	२०६०।६१	२०६१।६२	२०६२।६३	२०६३।६४	२०६४।६५	२०६५।६६	जम्मावाकी	२ वर्षनाघेका
१	बझाङ्ग जिल्ला अदालत	०	०	०	०	०	०	०	१७	६२	७९	०
२	डोटी जिल्ला अदालत	०	०	०	०	०	०	०	३	१७	२०	०
३	बाजुरा जिल्ला अदालत	०	०	०	०	०	०	०	०	६	६	०

४	अछाम जिल्ला अदालत	०	०	०	०	०	०	०	४	४	०
५	कैलाली जिल्ला अदालत	०	०	०	०	१	६	३७	१८७	२३१	७
	जम्मा	०	०	०	०	१	६	५७	२६६	३४०	७

पुनरावेदन अदालत महेन्द्रनगर मातहत

सि.नं.	अदालतको नाम	०५८अधिका	२०५८/५९	२०५९/६०	२०६०/६१	२०६१/६२	२०६२/६३	२०६३/६४	२०६४/६५	२०६५/६६	जम्मावाकी	२ वर्षनाघेका
१	दाचुला जिल्ला अदालत	०	०	०	०	०	०	०	१	२१	२२	०
२	वैतडी जिल्ला अदालत	०	०	०	०	०	०	०	०	३४	३४	०
३	डडेल्धुरा जिल्ला अदालत	०	०	०	०	०	०	०	१	१७	१८	०
४	कञ्चनपुर जिल्ला अदालत	०	०	०	०	०	०	७	३९	२०४	२५०	७
	जम्मा	०	०	०	०	०	०	७	४१	२७६	३२४	७

कुल जम्मा	०५८अधिका	२०५८/५९	२०५९/६०	२०६०/६१	२०६१/६२	२०६२/६३	२०६३/६४	२०६४/६५	२०६५/६६	जम्मावाकी	२ वर्षनाघेका
		१	९	१४	६७	२३९	७१७	२३९९	७३८२	२५९०३	३६७३१

**परिशिष्ट ५९
मुल्लवी विवरण**

पुनरावेदन अदालत इलाम मातहत

सि.नं.	अदालतको नाम	अ.व. १२ नं. वमोजिम	अ.व. १९० नं. वमोजिम	चौरीको १० नं. वमोजिम	जि.अ. १९६ वमोजिम	जम्मा	कैफियत
१	ताप्लेजुङ्ग जिल्ला अदालत		३२	१३	०	४५	
२	पाँचथर जिल्ला अदालत		२८	११	१	४०	
३	इलाम जिल्ला अदालत		१८	१०	२	३०	
४	झापा जिल्ला अदालत		५०	५५	४	१०९	
	जम्मा		१२८	८९	७	२२४	

पुनरावेदन अदालत धनकुटा मातहत

१	संखुवासभा जिल्ला अदालत		३०	११	१	४२	
२	तेह्रथुम जिल्ला अदालत		०	१	०	१	
३	धनकुटा जिल्ला अदालत		४	४	६	१४	
४	भोजपुर जिल्ला अदालत		५	५	०	१०	
	जम्मा		३९	२१	७	६७	

पुनरावेदन अदालत विराटनगर मातहत

१	मोरङ्ग जिल्ला अदालत		१६५	२९७	११	१३८	६११
२	सुनसरी जिल्ला अदालत		२२३	७९	९	६	३१७
	जम्मा		३८८	३७६	२०	१४४	९२८

पुनरावेदन अदालत राजविराज मातहत

१	सप्तरी जिल्ला अदालत		५५९	३५	७	२	६०३
२	सिराहा जिल्ला अदालत		३०	४९	१२	०	९१
३	ओखलढुंगा जिल्ला अदालत		५३	७	०	०	६०
४	उदयपुर जिल्ला अदालत		९३	१४	३	०	११०
५	खोटाङ्ग जिल्ला अदालत		६	६	०	२	१४
६	सोलुखुम्बु जिल्ला अदालत		१०	०	०	०	१०
	जम्मा		७५१	१११	२२	४	८८८

पुनरावेदन अदालत जनकपुर मातहत

१	धनुषा जिल्ला अदालत		२४१	११५	४१	०	३९७
२	सर्लाही जिल्ला अदालत		१६०	९	१	०	१७०
३	रामेछाप जिल्ला अदालत		१	१	०	०	२
४	महोत्तरी जिल्ला अदालत		३७२	१५	५	०	३९२
५	सिन्धुली जिल्ला अदालत		१६	२५	१	२	४४
	जम्मा		७९०	१६५	४८	२	१००५

पुनरावेदन अदालत हेटौँडा मातहत

१	मकवानपुर जिल्ला अदालत		१८	११	०	२	३१
२	चितवन जिल्ला अदालत		२	३०	१	११	४४
३	पर्सा जिल्ला अदालत		४७३	१४	१	०	४८८
४	वारा जिल्ला अदालत		१२८	१७	१	१	१४७
५	रौतहट जिल्ला अदालत		११८	३५	७	०	१६०
	जम्मा		७३९	१०७	१०	१४	८७०

पुनरावेदन अदालत पाटन मातहत

१	काठमाण्डौ जिल्ला अदालत		६०७	६९	२१	१०	७०७
२	भक्तपुर जिल्ला अदालत		२८३	५	६	०	२९४
३	ललितपुर जिल्ला अदालत		१८९	१४	५	०	२०८
४	काभ्रेपलान्चोक जिल्ला अदालत		१३१	५	१	४२	१७९
५	सिन्धुपाल्चोक जिल्ला अदालत		७२	१	१९	०	९२

६	दोलखा जिल्ला अदालत	४८	७	६	०	६१
७	नुवाकोट जिल्ला अदालत	१०४	५५	४	१	१६४
८	रसुवा जिल्ला अदालत	०	१	०	५	६
९	धौदिङ्ग जिल्ला अदालत	२६	१५	०	२	४३
	जम्मा	१४६०	१७२	६२	६०	१७५४

पुनरावेदन अदालत पोखरा मातहत

१	कास्की जिल्ला अदालत	१६०	९६	१२	४	२७२
२	स्याङ्जा जिल्ला अदालत	१५	२०	५	०	४०
३	तनहुँ जिल्ला अदालत	२२	३३	११	२	६८
४	गोर्खा जिल्ला अदालत	१०	२६	०	०	३६
५	लमजुङ्ग जिल्ला अदालत	१२	१२	२	१	२७
६	मनाङ्ग जिल्ला अदालत	०	२	१	०	३
	जम्मा	२१९	१८९	३१	७	४४६

पुनरावेदन अदालत बागलुङ्ग मातहत

१	बागलुङ्ग जिल्ला अदालत	३	३	०	०	६
२	पर्वत जिल्ला अदालत	९	६	०	०	१५
३	म्याग्दी जिल्ला अदालत	१	६	०	०	७
४	मुस्ताङ्ग जिल्ला अदालत	१	०	०	०	१
	जम्मा	१४	१५	०	०	२९

पुनरावेदन अदालत नुवतल मातहत

१	गुल्मी जिल्ला अदालत	३	३	३	०	९
२	अर्घाखाँची जिल्ला अदालत	१०	२	०	०	१२
३	पाल्पा जिल्ला अदालत	४	१३	०	०	१७
४	नवलपरासी जिल्ला अदालत	९४	३९	७	१४५	२८५
५	रुपन्देही जिल्ला अदालत	२०२	१०८	४	२२	३३६
६	कपिलवस्तु जिल्ला अदालत	१४४	५६	२	०	२०२
	जम्मा	४५७	२२१	१६	१६७	८६१

पुनरावेदन अदालत तुल्सीपुर मातहत

१	रुकुम जिल्ला अदालत	९	७	०	०	१६
२	रोल्पा जिल्ला अदालत	४	२६	०	१	३१
३	सल्यान जिल्ला अदालत	४	८	०	०	१२
४	प्युठान जिल्ला अदालत	६	४	१	२	१३
५	दाङ्ग जिल्ला अदालत	५८	१२	२	४	७६
	जम्मा	८१	५७	३	७	१४८

पुनरावेदन अदालत नेपालगंज मातहत

१	बाँके जिल्ला अदालत	१०८	७७	११	८	२०४
२	वर्दिया जिल्ला अदालत	२०	११	१	०	३२
	जम्मा	१२८	८८	१२	८	२३६

पुनरावेदन अदालत सुर्खेत मातहत

१	सुर्खेत जिल्ला अदालत	११	१७	२	०	३०
२	जाजरकोट जिल्ला अदालत	१	१२	१	०	१४
३	दैलेख जिल्ला अदालत	१	४	१	०	६
	जम्मा	१३	३३	४	०	५०

पुनरावेदन अदालत जुम्ला मातहत

१	जुम्ला जिल्ला अदालत	३	०	०	०	३
२	मुगु जिल्ला अदालत	२	०	०	०	२
३	कालिकोट जिल्ला अदालत	१२	३३	०	०	४५
४	हुम्ला जिल्ला अदालत	१३	०	०	०	१३
५	डोल्पा जिल्ला अदालत	०	२	१	१	४
	जम्मा	३०	३५	१	१	६७

पुनरावेदन अदालत दिपायल मातहत

१	बझाङ्ग जिल्ला अदालत	५२	९	२	२	६५
२	डोटी जिल्ला अदालत	०	२	३	०	५
३	बाजुरा जिल्ला अदालत	४	४	०	०	८
४	अछाम जिल्ला अदालत	१	५	०	०	६
५	केलाली जिल्ला अदालत	८४	७	५	४	१००
	जम्मा	१४१	२७	१०	६	१८४

पुनरावेदन अदालत महेन्द्रनगर मातहत

१	दाचुला जिल्ला अदालत	२	१	०	०	३
२	बैतडी जिल्ला अदालत	३	३	१	०	७

३	डडेल्धुरा जिल्ला अदालत	०	१	०	६	७
४	कञ्चनपुर जिल्ला अदालत	३१	२१	०	०	५२
	जम्मा	३६	२६	१	६	६९
	कुल जम्मा	५४००	१७७	२५४	४२९	७८००

परिशिष्ट ६०
धनुवा विवरण

पुनरावेदन अदालत इलाम मातहत

सि.नं.	अदालतको नाम	धनुवा मुद्दा संख्या	धनुवा संख्या											कुलजम्मा	
			पुरुष					महिला							
			विदेशी	नाबालक	वृद्ध	अपाङ्ग	अन्य	जम्मा	विदेशी	नाबालका	वृद्धा	अपाङ्ग	अन्य		जम्मा
१	ताप्लेजुङ्ग जिल्ला अदालत	८	०	०	०	०	१०	१०	०	०	०	०	०	०	१०
२	पाँचथर जिल्ला अदालत	११	०	१	०	०	१८	१९	०	०	०	०	०	०	१९
३	इलाम जिल्ला अदालत	१७	१	०	०	०	१५	१६	०	०	०	०	४	४	२०
४	भ्वापा जिल्ला अदालत	६२	२२	०	०	०	८०	१०२	३	०	०	०	३	६	१०८
	जम्मा	९८	२३	१	०	०	१२३	१४७	३	०	०	०	७	१०	१५७

पुनरावेदन अदालत धनकुटा मातहत

१	संखुवासभा जिल्ला अदालत	७	०	०	०	०	७	७	०	०	०	०	०	०	७
२	तेह्रथुम जिल्ला अदालत	१०	०	०	०	०	९	९	०	०	०	०	१	१	१०
३	धनकुटा जिल्ला अदालत	१०	०	०	०	०	६	६	०	०	०	०	१	१	७
४	भोजपुर जिल्ला अदालत	५	०	०	०	०	६	६	०	०	०	०	०	०	६
	जम्मा	३२	०	०	०	०	२८	२८	०	०	०	०	२	२	३०

पुनरावेदन अदालत विराटनगर मातहत

१	मोरङ्ग जिल्ला अदालत	१२२	०	३	०	०	१९९	२०२	०	०	०	०	९	९	२११
२	सुनसरी जिल्ला अदालत	८०	०	२	०	०	११४	११६	०	०	०	०	११	११	१२७
	जम्मा	२०२	०	५	०	०	३१३	३१८	०	०	०	०	२०	२०	३३८

पुनरावेदन अदालत राजविराज मातहत

१	सप्तरी जिल्ला अदालत	५१	४	०	०	०	७३	७७	०	०	०	०	१	०	७८
२	सिराहा जिल्ला अदालत	२४	०	१	१	०	३४	३६	०	०	०	०	१	१	३७
३	ओखलढुंगा जिल्ला अदालत	९	०	०	०	०	९	९	०	०	०	०	१	१	१०
४	उदयपुर जिल्ला अदालत	१०	०	०	०	०	१४	१४	०	०	०	०	०	०	१४
५	खोटाङ्ग जिल्ला अदालत	३	०	०	०	०	४	४	०	०	०	०	३	३	७
६	सोलुखुम्बु जिल्ला अदालत	१५					२२	२२					२	२	२४
	जम्मा	११२	४	१	१	०	१५६	१६२	०	०	०	०	१	७	१७०

पुनरावेदन अदालत जनकपुर मातहत

१	धनुषा जिल्ला अदालत	५१	२	०	०	०	७९	८१	०	०	०	०	२	२	८३
२	सलाही जिल्ला अदालत	४४	०	१	०	१	७०	७२	०	०	०	०	२	२	७४
३	रामेछाप जिल्ला अदालत	५	०	०	०	०	५	५	०	०	०	०	०	०	५
४	महोत्तरी जिल्ला अदालत	३५	०	०	०	०	५५	५५	०	०	०	०	३	३	५८
५	सिन्धुली जिल्ला अदालत	१८	०	०	०	०	३३	३३	०	०	०	०	१	१	३४
	जम्मा	१५३	२	१	०	१	२४२	२४६	०	०	०	०	८	८	२५४

पुनरावेदन अदालत हेटौडा मातहत

१	मकवानपुर जिल्ला अदालत	३७	३	०	०	०	५२	५५	०	०	०	०	४	४	५९
२	चितवन जिल्ला अदालत	२०	०	०	०	०	२६	२६	०	०	०	०	८	८	३४
३	पसा जिल्ला अदालत	६८	१०	०	०	०	८८	९८	०	०	०	०	१०	१०	१०८
४	वारा जिल्ला अदालत	४४	५	०	०	०	६३	६८	०	०	०	०	३	३	७१
५	रौतहट जिल्ला अदालत	२२	१	१	०	०	२७	२९	०	०	०	०	१	१	३०
	जम्मा	१९१	१९	१	०	०	२५६	२७६	०	०	०	०	२६	२६	३०२

पुनरावेदन अदालत पाटन मातहत

१	काठमाण्डौ जिल्ला अदालत	४०७	९	०	०	०	६३६	६४५	२	०	०	०	२२	२४	६६९
२	भक्तपुर जिल्ला अदालत	३१	०	१	०	०	५३	५४	०	१	०	०	२	३	५७
३	ललितपुर जिल्ला अदालत	४३	०	१	०	०	७२	७३	०	०	०	०	४	४	७७
४	काभ्रेपलान्चोक जिल्ला अदालत	४०	०	०	०	०	६४	६४	०	०	०	०	५	५	६९
५	सिन्धुपाल्चोक जिल्ला अदालत	२८	०	०	०	०	३८	३८	०	०	०	०	०	०	३८
६	दोलखा जिल्ला अदालत	५	०	०	०	०	५	५	०	०	०	०	१	१	६
७	नुवाकोट जिल्ला अदालत	२३	०	०	०	०	२९	२९	०	०	०	०	५	५	३४
८	रसुवा जिल्ला अदालत	१	०	०	०	१	०	१	०	०	०	०	०	०	१
९	धादिङ्ग जिल्ला अदालत	२३	०	१	०	०	३४	३५	०	०	०	०	१	१	३६
	जम्मा	६०१	९	३	०	१	९३९	९४४	२	१	०	०	४०	४३	९८७

पुनरावेदन अदालत पोखरा मातहत

१	कास्की जिल्ला अदालत	९०	०	५	०	०	६४	६९	०	२	०	०	९	११	८०
२	स्याङ्जा जिल्ला अदालत	१२	०	०	०	०	१२	१२	०	०	०	०	३	३	१५
३	तनहुँ जिल्ला अदालत	२२	०	०	०	०	३१	३१	०	०	०	०	३	३	३४
४	गोर्खा जिल्ला अदालत	२१	०	०	०	०	२४	२४	०	०	०	०	०	०	२४
५	लमजुङ्ग जिल्ला अदालत	३	१	०	०	०	३	४	०	०	०	०	१	१	५
६	मनाङ्ग जिल्ला अदालत	१	०	०	०	०	११	११	०	०	०	०	०	०	११
	जम्मा	१४९	१	५	०	०	१४५	१५१	०	२	०	०	१६	१८	१६९

पुनरावेदन अदालत बागलुङ्ग मातहत

१	बागलुङ्ग जिल्ला अदालत	४	०	०	०	०	७	७	०	०	०	०	१	१	८
२	पर्वत जिल्ला अदालत	५	०	०	०	०	१३	१३	०	०	०	०	०	०	१३
३	म्याग्दी जिल्ला अदालत	५	०	०	०	०	६	६	०	०	०	०	०	०	६
४	मुस्ताङ्ग जिल्ला अदालत	१	०	०	०	०	१	१	०	०	०	०	०	०	१
	जम्मा	१५	०	०	०	०	२७	२७	०	०	०	०	१	१	२८

पुनरावेदन अदालत नुवतल मातहत

१	गुल्मी जिल्ला अदालत	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
२	अर्घाखाँची जिल्ला अदालत	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
३	पाल्पा जिल्ला अदालत	११	०	४	०	०	७	११	०	०	०	०	४	४	१५
४	नवलपरासी जिल्ला अदालत	३९	१	०	०	०	४६	४७	०	०	०	०	५	५	५२
५	स्पन्देही जिल्ला अदालत	५८	१	०	०	०	८२	८३	०	०	०	०	१	१	८४
६	कपिलवस्तु जिल्ला अदालत	२६	१	०	०	०	३०	३१	०	०	०	०	२	२	३३
	जम्मा	१३४	३	४	०	०	१६५	१७२	०	०	०	०	१२	१२	१८४

पुनरावेदन अदालत तुल्सीपुर मातहत

१	रुकुम जिल्ला अदालत	८	०	०	०	०	१२	१२	०	०	०	०	४	४	१६
२	रोल्पा जिल्ला अदालत	१०	०	०	०	०	१७	१७	०	०	०	०	२	२	१९
३	सल्यान जिल्ला अदालत	१२	०	१	०	१	१५	१७	०	०	०	०	१	१	१८
४	प्युठान जिल्ला अदालत	७	०	१	०	०	१६	१७	०	०	०	०	२	२	१९
५	दाङ जिल्ला अदालत	१८	०	०	०	१	२२	२३	०	०	०	०	३	३	२६
	जम्मा	५५	०	२	०	२	८२	८६	०	०	०	०	१२	१२	९८

पुनरावेदन अदालत नेपालगंज मातहत

१	बाँके जिल्ला अदालत	३३	०	०	०	०	३६	३६	०	०	०	०	२	२	३८
२	वर्दिया जिल्ला अदालत	१५	१	०	०	०	१३	१४	०	०	०	०	१	१	१५
	जम्मा	४८	१	०	०	०	४९	५०	०	०	०	०	३	३	५३

पुनरावेदन अदालत सुर्खेत मातहत

१	सुर्खेत जिल्ला अदालत	१९	०	३	०	०	२२	२५	०	०	०	०	२	२	२७
२	जाजरकोट जिल्ला अदालत	४	०	०	०	०	४	४	०	०	०	०	०	०	४
३	दैलेख जिल्ला अदालत	४	०	०	०	०	४	४	०	०	०	०	०	०	४
	जम्मा	२७	०	३	०	०	३०	३३	०	०	०	०	२	२	३५

पुनरावेदन अदालत जुम्ला मातहत

१	जुम्ला जिल्ला अदालत	१	०	०	०	०	१	१	०	०	०	०	०	०	१
२	मुगु जिल्ला अदालत	५	०	०	०	०	५	५	०	०	०	०	०	०	५
३	कालिकोट जिल्ला अदालत	३	०	०	०	०	३	३	०	०	०	०	०	०	३
४	हुम्ला जिल्ला अदालत	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
५	डोल्पा जिल्ला अदालत	४	०	०	०	०	४	४	०	०	०	०	०	०	४
	जम्मा	१३	०	०	०	०	१३	१३	०	०	०	०	०	०	१३

पुनरावेदन अदालत दिपायल मातहत

१	बझाङ जिल्ला अदालत	३	०	०	०	०	६	६	०	०	०	०	३	३	९
२	डोटी जिल्ला अदालत	६	०	०	०	०	१७	१७	०	०	०	०	०	०	१७
३	बाजुरा जिल्ला अदालत	२	०	०	०	०	६	६	०	०	०	०	०	०	६
४	अछाम जिल्ला अदालत	१	०	०	०	०	२	२	०	०	०	०	०	०	२
५	केलाली जिल्ला अदालत	१७	०	०	०	०	३३	३३	०	०	०	०	४	४	३७
	जम्मा	२९	०	०	०	०	६४	६४	०	०	०	०	७	७	७१

पुनरावेदन अदालत महेन्द्रनगर मातहत

१	दाङ्ग जिल्ला अदालत	१	०	०	०	०	१	१	०	०	०	०	०	०	१
२	बैतडी जिल्ला अदालत	९	०	०	०	०	१०	१०	०	०	०	०	१	१	११
३	डडेल्धुरा जिल्ला अदालत	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
४	कञ्चनपुर जिल्ला अदालत	२०	१	०	०	१	३९	४१	०	०	०	०	४	४	४५
	जम्मा	३०	१	०	०	१	५०	५२	०	०	०	०	५	५	५७
	कुल जम्मा	१८८९	६३	२६	१	५	२६७४	२७६९	५	३	०	१	१६८	१७७	२९४६

परिशिष्ट ६१

जिल्ला अदालतमा परेका मुद्दाहरूको विषयगत वर्गीकरण

सि.नं.	मुद्दाको नाम	ताप्लेजुड	पाँचथर	इलाम	फापा	सखुवासभा	तेह्रथुम	धनकुटा	भोजपुर	मोरङ	सुनसरी	सोलुखुम्बु	जम्मा
		जिल्ला अदालत	जिल्ला अदालत	जिल्ला अदालत	जिल्ला अदालत	जिल्ला अदालत	जिल्ला अदालत	जिल्ला अदालत	जिल्ला अदालत	जिल्ला अदालत	जिल्ला अदालत	जिल्ला अदालत	
		लगत	लगत	लगत	लगत	लगत	लगत	लगत	लगत	लगत	लगत	लगत	
१	अदालतको अवहेलना	०	१	०	२	०	०	०	०	७	५	०	१५
२	करकाप	२	४	३	२३	४	२	१	०	२७	२५	१	९२
३	करणी												
	क) जबरजस्ती करणी	१	३	९	७०	३	५	४	०	६९	७०	५	२३९
	ख) हाडनाता करणी	०	०	०	३	०	०	१	०	१	०	०	५
	ग) अन्य करणी	०	०	०	७	०	०	०	०	०	१५	०	२२
	जम्मा	१	३	९	८०	३	५	५	०	७०	८५	५	२६६
४	करार	२	२	०	५	३	०	०	०	१३	२१	०	४६
५	कीर्त	०	०	३	१५	१	२	०	०	६	६५	३	९५
६	कूटपिट												
	क) अगमंग	०	२	१	४	०	३	१	०	६	९	०	२६
	ख) कूटपिट (सामान्य)	६	१४	१३	११	७	१	४	१३	८५	३४५	६	५०५
	जम्मा	६	१६	१४	१५	७	४	५	१३	९१	३५४	६	५३१
७	गालिवेइज्जती	४	९	१४	११	४	४	१०	१०	७४	६८	२४	२३२
८	गोवध	०	१	०	०	०	०	०	०	०	०	०	१
९	चोरी												
	क) डाँका चोरी	९	२	४	१८	२	१	१०	०	४२	१७	१	१०६
	ख) जबरजस्ती चोरी	२	०	१	६	१	०	०	०	०	११	०	२१
	ग) नकवजनी चोरी	२	१	२	६	१	१	२	१	२३	१४	०	५३
	घ) रहजनी चोरी	०	०	०	२	०	१	०	२	१२	३	०	२०
	ङ) साधारण चोरी	०	१	७	२६	२	०	१	०	२८	५६	२	१२३
	जम्मा	१३	४	१४	५८	६	३	१३	३	१०५	१०१	३	३३३
१०	जरगा												
	क) जरगा खिचोला	७	९	८	७९	७	१	१५	६	११९	१६७	७	४२५
	ख) दर्ता बदर	३९	३	१६	२४	८	१	८	२	२१	९५	०	२१७
	ग) निर्णय बदर	१४	५	०	१२	१	१	३	०	४८	३७	०	१२१
	घ) मोही निश्कासन	१०	०	०	०	१	०	०	४	२	१९	०	३६
	ङ) हक कायम	१	५	५	५	४	०	१	०	८	२१	१	५१
	च) लिखत बदर	१३	१०	५	९५	१५	१२	१२	५	१८७	१७१	१३	५३८
	छ) हक सफा	०	०	०	१	०	०	१	०	१	०	०	३
	ज) नामसारी	१	१	५	३	०	०	०	१	४	०	०	१५
	झ) अन्य	२	१	१०	०	०	३	२	१	२०	३७३	०	४१२
	जम्मा	८७	३४	४९	२१९	३६	१८	४२	१९	४१०	८८३	२१	१८१८
११	जालसाजी	२७	२५	२०	७४	१६	३	२२	१	१५२	८०	९	४२९
१२	ज्यान												
	क) आवेश प्रेरित	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
	ख) कर्तव्य	८	१४	१६	४३	१५	९	१२	१६	६१	३८	१०	२४२
	ग) गर्भपतन	१	१	०	०	०	०	०	०	०	०	०	२
	घ) ज्यानमाने उद्योग	१६	५	१	२४	३	९	२	७	३२	२७	०	१२६
	ङ) भवितव्य	०	२	१	१	०	०	०	१	१	०	१	७
	च) सवारी ज्यान	०	८	१२	६४	५	२	५	१	६७	४१	०	२०५
	जम्मा	२५	३०	३०	१३२	२३	२०	१९	२५	१६१	१०६	११	५८२
१३	मानव बेचबिखन	०	०	१	१३	१	१	०	१	५	१२	१	३५
१४	जवा	०	०	०	१	०	०	०	०	०	०	०	१
१५	ठगी	१	०	२	१०	०	१	२	०	११	०	३	३०
१६	निर्वाचन	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
१७	पारिवारिक												
	क) अप्ताली	०	०	०	०	०	५	१	०	३	१२	०	२१
	ख) अंश	३३	४३	७४	२२६	४१	२९	४१	२९	४३९	४३२	१४	१४०१
	ग) जारी	१	२	०	५	०	१	३	०	६	०	०	१८
	घ) धर्मपुत्र	०	०	०	०	०	०	०	०	१	०	०	१
	ङ) नाताकायम	०	१	३	१३	३	३	२	५	३२	५५	०	११७
	च) बहविवाह	१	४	३	११	२	२	२	३	९	७	०	४४
	छ) बालविवाह	०	०	०	०	०	०	०	०	१	०	०	१
	ज) अनमेलविवाह	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
	झ) मानाचामल	०	०	१	२	०	०	२	०	२५	९	०	३९
	ञ) सम्बन्धविच्छेद	१७	१७	१८	३०४	३	६	१४	१८	१७२	१००	८	६७७
	ट) अन्य	०	०	०	३२	३	३	०	०	०	५५	०	९२
	जम्मा	५२	६७	९९	५९३	५१	४९	६५	५५	६८०	६७०	२२	२४११
१८	विदेशी मुद्रा सम्बन्धी	०	०	०	१	०	०	०	०	२	०	०	३
१९	वैदेशिक रोजगारसम्बन्धी	०	०	०	२	०	०	०	०	३	०	०	५
२०	भ्रष्टाचार सम्बन्धी	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
२१	राजस्व सम्बन्धी	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
२२	लागू औषध सम्बन्धी												
	क) गाजा चरेश	०	०	०	५	०	०	१	०	६	५	०	१७

	ख) अन्य लागूऔषध	०	१	०	८	०	०	०	०	३९	३३	०	८१
	जम्मा	०	१	०	१३	०	०	१	०	४५	३८	०	९८
२३	लुटपिट	६५	४९	८	२५	२०	३	१०	५	७६	१२९	६	३६६
२४	लेनदेन	६८	३२	२०	८०	३७	१३	१३	२१	२७०	२६७	५	८२६
२५	वन सम्बन्धी	०	०	६	५	०	०	०	०	०	३	०	१४
२६	विविध												
	क) बहाल भराउने	०	०	१	१	०	०	०	०	२०	९	०	३१
	ख) वाली, विगो	१	१	०	३	१	०	०	२	२	१९	०	२९
	ग) कुतवाली	०	०	०	०	२	१	०	०	२	५	०	१०
	घ) वन पैदावर	१	०	०	१०	२	०	०	०	१३	०	०	२६
	ङ) प्राचीन स्मारक	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
	च) राज्यविरुद्ध अपराध	०	०	०	१	०	०	०	०	०	०	०	१
	छ) नागरिकता	१	१	०	०	०	०	०	०	२	०	१	५
	ज) बालश्रम शोषण	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
	झ) सार्वजनिक अपराध	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
	ञ) धर्म परिवर्तन	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
	ट) अन्य	७	२०	७	५३	३	३	४	१	७४	५	१४	१९१
	जम्मा	१०	२२	८	६८	८	४	४	३	११३	३८	१५	२९३
	कुलजम्मा	३६३	३००	३००	१४४५	२२०	१३२	२१२	१५६	२३२९	२९५०	१३५	८५४२

सि.नं.	मुद्दाको नाम	आखलढुंगा	खोटाङ	उदयपुर	सप्तरी	सिराहा	धनुषा	महोत्तरी	सर्लाही	सिन्धुली	रामेछाप	बारा	जम्मा
		जिल्ला अदालत	जिल्ला अदालत	जिल्ला अदालत	जिल्ला अदालत	जिल्ला अदालत	जिल्ला अदालत	जिल्ला अदालत	जिल्ला अदालत	जिल्ला अदालत	जिल्ला अदालत	जिल्ला अदालत	
		लगत	लगत	लगत	लगत	लगत	लगत	लगत	लगत	लगत	लगत	लगत	
१	अदालतको अवहेलना	०	०	५	१२	३	१२	४	८	०	०	४	४८
२	करकाप	३	६	२०	५०	२१	३८	१७	१५	१	६	९	१८६
३	करणी												
	क) जवरजस्ती करणी	५	७	२३	२७	७	१७	७	१२	६	३	१४	१२८
	ख) हाडनाता करणी	२	०	०	०	०	०	०	०	२	०	०	४
	ग) अन्य करणी	२	०	०	०	०	०	०	०	०	०	१	३
	जम्मा	९	७	२३	२७	७	१७	७	१२	८	३	१५	१३५
४	करार	१	१	३	१३	३	५	२	०	१	१	१	३१
५	कीर्ति	१	०	४	१२१	२३	१०	२१	१४	०	१	४१	२३६
६	कुटपिट												
	क) अंगभंग	०	०	२	५	५	६	८	७	०	०	४	३७
	ख) कुटपिट (सामान्य)	१८	१२	२१	२५३	११२	९३	९८	१६५	७	१०	५३	८४२
	जम्मा	१८	१२	२३	२५८	११७	९९	१०६	१७२	८	१०	५७	८८०
७	गालिवेइज्जती	५८	३२	४४	५४	२४	२९	१८	३९	१०	१५	११	३३४
८	गोबध	०	०	०	०	०	२	०	०	०	०	०	२
९	चोरी												
	क) डांका चोरी	३	५	५	२६	३०	०	२२	१९	६	४	२२	१४२
	ख) जवरजस्ती चोरी	१	०	१	२	०	१	०	०	०	२	०	७
	ग) नकवजनी चोरी	१	१	२	६	४	२	०	२	०	२	१६	३६
	घ) रहजनी चोरी	०	१	०	३	१	३	१	४	०	०	३	१६
	ङ) साधारण चोरी	२	३	६	१८	११	१६	७	११	२	५	४	८५
	जम्मा	७	१०	१४	५५	४६	२२	३०	३६	८	१३	४५	२८६
१०	जग्गा												
	क) जग्गा खिचोला	१३	७	४६	४०२	१६०	२८२	२०९	३०३	६	१६	३३३	१७७७
	ख) दर्ता बदर	११	२	०	४६	२४	८	१४	०	४	२	०	१९१
	ग) निर्णय बदर	४	१	११	५९	८	११०	५९	३६	०	१	२५	३८६
	घ) मोही निश्कासन	०	०	०	२९	१६	३	२	०	०	०	७	५७
	ङ) हक कायम	३	०	९	६३	२५	५९	४	२३	२	६	९	२०३
	च) लिखत बदर	२०	१४	९३	३९७	३५१	२९१	१९०	१२४	१७	२२	४१५	१९३४
	छ) हक सफा	१	०	१	८	०	०	०	०	०	०	०	१०
	ज) नामसारी	१	०	२	३५	६	०	६	१२	०	१	९	७२
	झ) अन्य	१६	९	६७	२६३	८	६४	९९	२२	३	२	१२२	६७५
	जम्मा	६९	३३	२२९	१३०२	६७०	८९७	५८३	५२०	३२	५०	९२०	५३०५
११	जालसाजी	१४	३	३४	२५८	२२१	२३४	१३१	९३	२५	२०	१६६	११९९
१२	ज्यान												
	क) आवेश प्रेरित	०	०	०	०	०	०	०	०	१	१	०	२
	ख) कर्तव्य	१३	१७	२५	४६	६२	६९	३६	३२	१२	४	३८	३५४
	ग) गर्भपतन	०	०	०	२	०	०	०	२	१	०	१	६
	घ) ज्यानमार्ने उद्योग	७	८	६	१६	४	२२	१६	१३	७	१	१६	११६
	ङ) भवितव्य	१	१	०	०	२	४	०	०	०	०	१	९
	च) सवारी ज्यान	०	१	१३	४१	४६	१९	१६	१८	४	४	२८	१९०
	जम्मा	२१	२७	४४	१०५	११४	११४	६८	६५	२५	१०	८४	६७७
१३	मानव बेचबिखन	०	०	५	२५	३	०	१३	४	१	१	५	५७
१४	जुवा	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०

१५	ठगी	१	०	०	९	२	५	०	१	२	०	३	२३
१६	निर्वाचन	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
१७	पारिवारिक												
	क) अप्ताली	२	०	१	४६	११	१०	१५	०	२	०	१२	९९
	ख) अंश	५५	२२	११४	९७८	६६८	४८५	४९६	३७५	३८	३१	४२९	३६९१
	ग) जारी	१	५	४	२	१२	६	४	१	०	०	१	३६
	घ) धर्मपुत्र	०	०	०	१४	०	०	०	०	०	०	३	१७
	ङ) नाताकायम	४	४	१	१९	१९	१९	४	८	०	४	१०	९२
	च) बहुविवाह	३	२	११	५	२	१५	२	१	०	२	०	४३
	छ) बालविवाह	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
	ज) अनमेलविवाह	०	०	०	०	०	२	०	०	०	०	०	२
	झ) मानाचामल	०	०	५	६	४	९	२	१	०	०	१	२८
	ञ) सम्बन्धविच्छेद	९	१३	२९	४१	२१	४३	१३	१७	१०	६	०	२०२
	ट) अन्य	०	४	०	१६३	०	०	५	०	७	२	३५	२१६
	जम्मा	७४	५०	१६५	१२७४	७३७	५७९	५४१	४०३	५७	४५	४९१	४४१६
१८	विदेशी मुद्रा सम्बन्धी	०	०	०	०	०	१	०	०	०	०	०	१
१९	वैदेशिक रोजगारसम्बन्धी	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
२०	भ्रष्टाचार सम्बन्धी	०	०	०	०	०	०	०	१	०	०	०	१
२१	राजस्व सम्बन्धी	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
२२	लागू औषध सम्बन्धी												
	क) गांजा चरेश	०	०	३	३	११	६	०	२	०	०	१७	४२
	ख) अन्य लागूऔषध	०	०	२	१	८	१	९	१	०	०	१०	३२
	जम्मा	०	०	५	४	१९	७	९	३	०	०	२७	७४
२३	लुटपिट	६३	१९	२०	२२९	३७	८८	९४	७०	९	१६	४२	६८७
२४	लेनदेन	२५	१०	७३	८६७	११३२	१६३३	१०९०	७७९	१४	१४	५४१	६१७८
२५	बन सम्बन्धी	०	०	०	०	०	४	०	०	२	०	०	६
२६	विविध												
	क) बहाल भराउने	०	०	०	७	४	१०	०	७	०	०	१३	४१
	ख) वाली, विगो	०	२	१	३१	५	८	७	१२	०	०	१२	७८
	ग) कुतवाली	०	०	०	८४	३६	१७	९	२९	०	०	४९	२२४
	घ) बन पैदावर	०	०	१४	०	४	०	४	३	०	०	१६	४१
	ङ) प्राचीन स्मारक	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
	च) राज्यविरुद्ध अपराध	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
	छ) नागरिकता	२	०	०	३	०	१	०	०	०	०	३	९
	ज) बालश्रम शोषण	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
	झ) सार्वजनिक अपराध	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
	ञ) धर्म परिवर्तन	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
	ट) अन्य	७	०	१५	२८९	५१	६६	३	२	०	६	१७	४५६
	जम्मा	९	२	३०	४१४	१००	१०२	२३	५३	०	६	११०	८४९
	कुलजम्मा	३७३	२१२	७४१	५०७७	३२७९	३८९८	२७५७	२२८८	२०३	२११	२५७२	२१६११

सि.नं.	मुद्दाको नाम	रौतहट जिल्ला अदालत	पर्सा जिल्ला अदालत	चितवन जिल्ला अदालत	मकवानपुर जिल्ला अदालत	काठमाण्डौ जिल्ला अदालत	भक्तपुर जिल्ला अदालत	ललितपुर जिल्ला अदालत	काभ्रेपलान्चोक जिल्ला अदालत	सिन्धुपाल्चोक जिल्ला अदालत	नुवाकोट जिल्ला अदालत	धादिङ्ग जिल्ला अदालत	जम्मा
१	अदालतको अवहेलना	२०	११	१	१	१७	०	३	२	०	१	२	५८
२	करकाप	१०	२१	८	६	२७६	७	२७	६	०	१	५	३६७
३	करणी												
	क) जबरजस्ती करणी	१०	४	१९	२२	८४	५	९	४	१६	७	६	१८६
	ख) हाडनाता करणी	०	०	१	०	०	०	०	०	०	०	०	१
	ग) अन्य करणी	०	२	०	०	५	१	१	२	०	०	२	१३
	जम्मा	१०	६	२०	२२	८९	६	१०	६	१६	७	८	२००
४	करार	०	०	६	४	४८२	२२	२४	१७	०	०	३	५५८
५	कीर्ति	२८	७८	१३	३	१४५	१९	२१	७	०	०	०	३१४
६	कुटपिट												
	क) अंगभंग	२	१८	०	०	३९	०	१	३	०	२	०	६५
	ख) कुटपिट (सामान्य)	८९	६०	०	४	२६	२	३	४	१४	१	३	२०६
	जम्मा	९१	७८	०	४	६५	२	४	७	१४	३	३	२७१
७	गालिवेइज्जती	४७	२७	९	१०	९०	७	१९	१८	४२	५	१२	२८६
८	गोवध	०	०	०	१	१	१	०	०	०	१	०	४
९	चोरी												
	क) डांका चोरी	१८	१६	१०	१५	१६२	५	३०	१०	४	३	५	२७८
	ख) जबरजस्ती चोरी	१	०	०	०	८६	०	५	२	०	०	१	९५
	ग) नकबजनी चोरी	२	५	११	८	९७	७	१३	४	०	०	१	१४८
	घ) रहजनी चोरी	२	३	०	३	७	०	३	३	०	०	१	२२
	ङ) साधारण चोरी	२	२६	३	१७	२१३	१६	३७	२	४	०	६	३२६
	जम्मा	२५	५०	२४	४३	५६५	२८	८८	२१	८	३	१४	८६९
१०	जग्गा												

	क) जग्गा खिचोला	२७५	३६५	११	१३	१८५	३७	४६	५५	१९	२३	२४	१०५३
	ख) दर्ता बदर	२५	२०	५	४	२८३	८३	११६	३०	१३	१२	८	५९९
	ग) निर्णय बदर	१३	१०५	१३	४	२६४	७८	१८३	२४	०	४	३	६९१
	घ) मोही निश्कासन	२४	३	०	०	४	२	०	०	०	०	०	३३
	ङ) हक कायम	६२	२०	१७	४	२०९	५२	१०७	२५	०	१२	३	५११
	च) लिखत बदर	२९८	४५९	१४५	५०	१०८९	३७३	५२४	९५	४१	३६	२७	३१३७
	छ) हक सफा	३	२	०	०	४	५	२६	०	२	०	०	४२
	ज) नामसारी	२५	१९	०	०	६५	२३	४	१६	०	०	०	१५२
	झ) अन्य	१३२	४८	१९	०	१४४६	२२०	१३९	१७	०	११	०	२०३२
	जम्मा	८५७	१०४१	२१०	७५	३५४९	८७३	११४५	२६२	७५	९८	६५	८२५०
११	जालसाजी	२१३	३८६	१५०	२९	१३००	३३१	४८९	२१२	३५	२६	२८	३१९९
१२	ज्यान												
	क) आवेश प्रेरित	०	०	०	०	०	०	०	७	०	०	०	७
	ख) कर्तव्य	२०	१९	१८	१०	१०५	१०	१६	१४	३५	२१	२१	२८९
	ग) गर्भपतन	२	०	०	०	०	१	०	०	०	०	०	३
	घ) ज्यानमार्ने उद्योग	१२	१९	८	९	१६०	११	१०	१७	८	४	१०	२६८
	ङ) भवितव्य	१	२	०	०	४	०	१	२	०	०	०	१०
	च) सवारी ज्यान	१९	१५	७१	४१	११९	२८	३७	२४	१७	६	४६	४२३
	जम्मा	५४	५५	९७	६०	३८८	५०	६४	६४	६०	३१	७७	१०००
१३	मानव बेचबिखन	६	१९	११	६	४८	५	३	०	०	१७	३	११८
१४	जुवा	०	०	०	०	५	०	१	०	०	०	०	६
१५	ठगी	१	५	२	४	१८५	१०	९	१	२	२	२	२२३
१६	निर्वाचन	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
१७	पारिवारिक												
	क) अप्ताली	२१	१५	१	०	१४८	०	०	४	२	०	२	१९३
	ख) अंश	५६०	६१५	२६६	१२७	९८३	१	३५९	१९५	१०४	६०	३२	३३०२
	ग) जारी	७	३	१	१	२	२८९	१	०	४	०	०	३०८
	घ) धर्मपुत्र	१	२	०	०	०	०	०	०	०	०	०	३
	ङ) नाताकायम	१५	२२	६०	०	२१८	०	११	२	०	२	१	३३१
	च) बहुविवाह	७	१	८	८	३४	१०	४	४	३	०	३	८२
	छ) बालविवाह	०	१	०	०	२	५	१	०	०	०	१	१०
	ज) अनमेलविवाह	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
	झ) मानाचामल	१	०	११	१३	१२७	०	२६	८	३	०	३	१९२
	ञ) सम्बन्धविच्छेद	३५	४५	२०१	७६	१०३९	७	१८६	५१	३२	२४	२९	१७२५
	ट) अन्य	८	०	०	०	९१	६०	१	७	१०	१	०	१७८
	जम्मा	६५५	७०४	५४८	२२५	२६४४	३७२	५८९	२७१	१५८	८७	७१	६३२४
१८	विदेशी मुद्रा सम्बन्धी	०	१०	०	०	४१	३	५	१	०	०	०	६०
१९	बैदेशिक रोजगारसम्बन्धी	०	०	०	०	२४८	०	०	०	०	०	०	२४८
२०	भ्रष्टाचार सम्बन्धी	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
२१	राजस्व सम्बन्धी	०	०	०	०	५	२	०	०	०	०	०	७
२२	लागु औषध सम्बन्धी												०
	क) गांजा चरेश	१	३६	०	११	३४	६	०	०	०	०	३	९१
	ख) अन्य लागुऔषध	२	६२	१७	६	२३७	३	१९	०	०	१	०	३४७
	जम्मा	३	९८	१७	१७	२७१	९	१९	०	०	१	३	४३८
२३	लुटपिट	५२	५७	३	६	३८	२६	३०	६	२६	१४	११	२६९
२४	लेनदेन	६४०	६७१	७४	३८	६१७	७८	८६	३०	२०	१२	१३	२२७९
२५	वन सम्बन्धी	२	६	४	४	९	०	०	१	४	०	०	३०
२६	विविध												
	क) बहाल भराउने	०	१	५	२	३२	२४	९	४	०	०	१	७८
	ख) बाली, विगो	१४	४	०	१	०	७	३	२	०	०	०	३१
	ग) कृतबाली	५६	२	०	०	०	०	०	०	०	०	०	५८
	घ) वन पैदावर	१३	०	०	०	०	१	१	२	०	०	०	१७
	ङ) प्राचीन स्मारक	०	०	०	०	३	०	२	०	०	०	०	५
	च) राज्यविरुद्ध अपराध	०	०	०	०	०	०	१	०	०	०	०	१
	छ) नागरिकता	१	२	०	०	१०	२	०	३	०	०	४	२२
	ज) बालश्रम शोषण	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
	झ) सार्वजनिक अपराध	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
	ञ) धर्म परिवर्तन	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
	ट) अन्य	८	१९	१४	२५	४३५	१०	२६	०	१३	४	४१	५९५
	जम्मा	९२	२८	१९	२८	४८०	४४	४२	११	१३	४	४६	८०७
	कुलजम्मा	२८०६	३३५१	१२१६	५८६	११५५८	१८९५	२६७८	९४३	४७३	३१३	३६६	२६१८५

सि.नं.	मुद्दाको नाम	रसुवा जिल्ला अदालत	दोलखा जिल्ला अदालत	गोर्खा जिल्ला अदालत	तनहुँ जिल्ला अदालत	लमजुङ जिल्ला अदालत	मनाङ जिल्ला अदालत	कास्की जिल्ला अदालत	स्याङ्जा जिल्ला अदालत	पर्वत जिल्ला अदालत	म्याग्दी जिल्ला अदालत	मुस्ताङ जिल्ला अदालत	जम्मा
१	अदालतको अवहेलना	२	१	०	०	०	०	०	०	०	०	०	३

२	करकाप	०	४	४	५	५	०	२	२	१	२	०	२५
३	करणी												
	क) जवरजस्ती करणी	०	०	११	९	२	१	२६	२	१	१	०	५३
	ख) हाडनाता करणी	०	१	०	१	०	०	०	०	०	०	०	२
	ग) अन्य करणी	०	१	०	०	०	०	०	०	०	०	०	१
	जम्मा	०	२	११	१०	२	१	२६	२	१	१	०	५६
४	करार	०	१	२	०	०	०	९	०	०	०	०	१२
५	कीर्ति	०	०	१	१	२	०	६	३	०	०	१	१४
६	कुटपिट												
	क) अंगभंग	०	१५	०	०	१	०	१	१	१	१	०	२०
	ख) कुटपिट (सामान्य)	०	१०	२	१०	२	०	०	५	४	०	०	३३
	जम्मा	०	२५	२	१०	३	०	१	६	५	१	०	५३
७	गालिवेइज्जती	१	२१	६	२४	९	०	२५	१५	८	३	०	११२
८	गोवध	०	०	१	०	०	०	०	०	१	०	०	२
९	चोरी												
	क) डाँका चोरी	२	५	१	१०	१	१	५	६	०	३	०	३४
	ख) जवरजस्ती चोरी	०	१	१	४	०	०	३	७	३	०	०	१९
	ग) नकवजनी चोरी	०	१	६	५	०	०	२	३	१	३	०	२१
	घ) रहजनी चोरी	०	२	०	२	०	०	७	२	०	०	०	१३
	ङ) साधारण चोरी	१	१	२	१	३	०	३०	२	१०	०	०	५०
	जम्मा	३	१०	१०	२२	४	१	४७	२०	१४	६	०	१३७
१०	जग्गा												
	क) जग्गा खिचोला	०	१७	२	९	२	०	६८	५	६	४	०	११३
	ख) दर्ता बदर	०	०	७	२०	१२	०	३४	२	२	०	०	७७
	ग) निर्णय बदर	०	२०	८	२	४	०	२९	५	०	०	०	६८
	घ) मोही निश्कासन	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
	ङ) हक कायम	०	११	२	१३	२	०	२४	२	३	१	०	५८
	च) लिखत बदर	३	१५	१९	२३	१२	०	५९	१६	२	४	०	१५३
	छ) हक सफा	०	०	१	०	०	०	१६	०	५	०	०	२२
	ज) नामसारी	०	१	०	२	४	०	२६	३	१	०	०	३७
	झ) अन्य	०	३१	०	१	३	१	२२	१०	०	३	०	७१
	जम्मा	३	९५	३९	७०	३९	१	२७८	४३	१९	१२	०	५९९
११	जालसाजी	४	२०	११	३१	१२	०	२०२	३१	११	८	०	३३०
१२	ज्यान												
	क) आवेश प्रेरित	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
	ख) कर्तव्य	२	१३	२५	१७	९	१	५९	१४	६	१२	१	१५९
	ग) गर्भपतन	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
	घ) ज्यानमार्ने उद्योग	२	८	६	१	३	०	९	५	५	३	०	४२
	ङ) भवितव्य	०	०	०	१	०	०	१	३	१	१	०	७
	च) सवारी ज्यान	१	२	५	४२	८	०	३१	९	६	१	१	१०६
	जम्मा	५	२३	३६	६१	२०	१	१००	३१	१६	१७	२	३१२
१३	मानव बेचबिखन	२	०	०	३	०	०	९	१	०	०	०	१५
१४	जुवा	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
१५	ठगी	०	०	०	३	१	०	२५	०	०	०	०	२९
१६	निर्वाचन	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
१७	पारिवारिक												
	क) अप्ताली	०	०	२	२	०	०	२	२	०	०	०	८
	ख) अंश	४	४७	३०	१११	३५	०	१९१	५९	३१	३०	०	५३८
	ग) जारी	०	२	१	०	१	०	२	३	०	०	०	९
	घ) धर्मपुत्र	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
	ङ) नाताकायम	०	२	४	७	४	०	१०१	६	२	१	०	१२७
	च) बहूविवाह	०	३	३	०	५	०	६	१	०	३	०	२१
	छ) बालविवाह	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
	ज) अनमेलविवाह	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
	झ) मानाचामल	०	१	१	५	६	०	३२	१५	२	१	०	६३
	ञ) सम्बन्धविच्छेद	४	१८	२५	८३	३७	०	३१६	५१	१८	२८	०	५८०
	ट) अन्य	०	२	४	७	२	०	०	०	१५	८	०	३८
	जम्मा	८	७५	७०	२१५	९०	०	६५०	१३७	६८	७१	०	१३८४
१८	विदेशी सुद्रा सम्बन्धी	०	०	०	०	०	०	०	१	०	०	०	१
१९	वैदेशिक रोजगारसम्बन्धी	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
२०	भ्रष्टाचार सम्बन्धी	०	०	०	०	०	०	२	०	०	०	०	२
२१	राजस्व सम्बन्धी	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
२२	लागू औषध सम्बन्धी												
	क) गांजा चरेश	१	०	०	०	०	०	५	०	०	०	०	६
	ख) अन्य लागू औषध	०	०	०	१	०	०	११६	०	०	०	०	११७
	जम्मा	१	०	०	१	०	०	१२१	०	०	०	०	१२३
२३	लुटपिट	०	१८	२३	११	२	०	१६	२	९	४	०	६४
२४	लेनदेन	०	३१	१२	६५	४१	०	१६१	६९	५०	२५	०	४५४
२५	वन सम्बन्धी	०	०	०	४	०	०	०	०	०	०	०	४

२६ विविध												
क) बहाल भराउने	०	०	०	१	०	०	५	०	०	०	०	६
ख) वाली, विगो	०	१	१	१	०	०	१	०	०	०	०	४
ग) कुतवाली	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
घ) वन पैदावर	०	०	१	०	०	०	०	१	०	०	०	२
ङ) प्राचीन स्मारक	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
च) राज्यविरुद्ध अपराध	०	०	१	०	०	०	०	०	०	०	०	१
छ) नागरिकता	१	२	०	०	१	०	०	०	०	०	०	४
ज) बालश्रम शोषण	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
झ) सार्वजनिक अपराध	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
ञ) धर्म परिवर्तन	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
ट) अन्य	१	२	५	७	०	०	७८	१०	१७	२	१	१२३
जम्मा	२	५	८	९	१	०	८४	११	१७	२	१	१४०
कुलजम्मा	३१	३३१	२१५	५४५	२३१	४	१७६४	३७४	२२०	१५२	४	३८७१

सि.नं.	मुद्दाको नाम	वाग्लुङ जिल्ला अदालत	गुल्मी जिल्ला अदालत	अर्घाखाँची जिल्ला अदालत	पाल्पा जिल्ला अदालत	नवलपरासी जिल्ला अदालत	रूपन्देही जिल्ला अदालत	कपिलवस्तु जिल्ला अदालत	रुकुम जिल्ला अदालत	रोल्पा जिल्ला अदालत	सल्यान जिल्ला अदालत	दाङ्ग जिल्ला अदालत	जम्मा
		लगत	लगत	लगत	लगत	लगत	लगत	लगत	लगत	लगत	लगत	लगत	
१	अदालतको अवहेलना	१	०	०	०	४	४	५	०	०	०	१	१५
२	करकाप	५	४	२	२	२०	१७	१०	३	२	२	७	७४
३	करणी												
	क) जबरजस्ती करणी	२	३	२	९	२३	२७	१७	४	२	५	१६	११०
	ख) हाडनाता करणी	०	१	०	०	०	०	०	१	१	२	१	६
	ग) अन्य करणी	०	०	०	०	३	०	२	०	१	०	३	९
	जम्मा	२	४	२	९	२६	२७	१९	५	४	७	२०	१२५
४	करार	०	१	०	०	२	१८	३	०	०	०	८	३२
५	कीर्ति	१	१	१	०	९	६	९	२	३	०	१३	४५
६	कूटपिट												
	क) अंगभंग	०	०	१	०	२	३	१	०	०	०	१	८
	ख) कूटपिट (सामान्य)	०	३	३	२	३३	२२	२२	१४	५	६	११	१२१
	जम्मा	०	३	४	२	३५	२५	२३	१४	५	६	१२	१२९
७	गालिवेइज्जती	१५	१८	५	३	३१	२६	९	८	३	७	४४	१६९
८	गोवध	०	३	०	०	०	१	५	०	०	०	१	१०
९	चोरी												
	क) डाँका चोरी	०	०	०	१०	८	१९	१५	१	१६	१	२२	९२
	ख) जबरजस्ती चोरी	३	०	०	१	३	६	०	०	०	०	३	१६
	ग) नकवजनी चोरी	१	१	०	०	५	११	७	१	५	७	१३	५१
	घ) रहजनी चोरी	०	०	०	०	०	१२	२	१	०	०	१	१६
	ङ) साधारण चोरी	०	२	०	२	४	११	५	०	१	०	६	३१
	जम्मा	४	३	०	१३	२०	५९	२९	३	२२	८	४५	२०६
१०	जग्गा												
	क) जग्गा खिचोला	२	१२	६	४	१०१	१४७	९७	१९	८	१४	३१	४४१
	ख) दर्ता बदर	९	१०	२	०	५४	१२	६९	७	१२	७	३	१८५
	ग) निर्णय बदर	१५	७	१	८	६४	३८	१७	१५	०	०	७	१७२
	घ) मोही निश्कासन	०	०	०	०	०	३	१२	०	०	०	५	२०
	ङ) हक कायम	१४	२	०	२	१२	२८	३५	२	०	२	११	१०८
	च) लिखत बदर	१८	११	१३	७	११३	२३४	४६	१४	०	१	६८	५२५
	छ) हक सफा	०	४	४	०	२	४	३३	१	०	०	०	४८
	ज) नामसारी	२	३	०	०	१०	२१	२७	३	०	०	६	७२
	झ) अन्य	०	०	१	२	६४	२०	६७	१९	१	०	२३	१९७
	जम्मा	६०	४९	२७	२३	४२०	५०७	४०३	८०	२१	२४	१५४	१७६८
११	जालसाजी	२१	१५	६	१०	८३	२१२	६३	१२	१०	८	१०६	५४६
१२	ज्यान												
	क) आवेश प्रेरित	०	०	०	०	०	०	०	०	१	०	१	२
	ख) कर्तव्य	११	८	५	११	२९	३४	३२	१३	३३	८	३०	२१४
	ग) गर्भपतन	०	०	०	०	०	०	०	०	२	०	०	२
	घ) ज्यानमानै उद्योग	४	५	१	२	१२	१०	६	४	१६	०	१४	७४
	ङ) भवितव्य	३	०	०	०	२	०	०	२	१	०	५	१३
	च) सवारी ज्यान	७	८	९	१८	५३	८२	३२	४	२	३	५६	२७४
	जम्मा	२५	२१	१५	३१	९६	१२६	७०	२३	५५	११	१०६	५७९
१३	मानव बेचबिखन	०	०	०	३	१०	९	४	०	०	१	३	३०
१४	जुवा	१	०	०	०	०	१	०	०	०	०	०	२
१५	ठगी	०	०	०	०	१	८	०	०	०	०	१	१०
१६	निर्वाचन	०	०	०	०	०	१	०	०	०	०	०	१
१७	पारिवारिक												
	क) अप्ताली	३	३	०	०	६	१०	३७	०	०	१	८	६८

ख) अंश	६८	४४	५०	४३	३३८	४८९	३४०	५४	९	४९	२१५	१६९९
ग) जारी	०	४	१	०	३	३	७	०	०	१	४	२३
घ) धर्मपुत्र	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
ङ) नाताकायम	१	१	०	०	१०	६	९	२	१	३	३	३६
च) बहविवाह	४	२	२	४	९	६	१	०	०	१	८	३७
छ) बालविवाह	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
ज) अनमेलविवाह	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
झ) मानाचामल	७	१२	३	०	३	२	१	०	०	२	११	४१
ञ) सम्बन्धविच्छेद	५५	४७	१७	२५	५८	१२६	३२	५१	२८	१९	९५	५५३
ट) अन्य	५	०	०	२	०	६	४१	१३	०	०	१३	८०
जम्मा	१४३	११३	७३	७४	४२७	६४८	४६८	१२०	३८	७६	३५७	२५३७
१८ विदेशी मुद्रा सम्बन्धी	०	०	०	०	३	५	०	०	०	३	१	१२
१९ वैदेशिक रोजगारसम्बन्धी	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
२० भ्रष्टाचार सम्बन्धी	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
२१ राजस्व सम्बन्धी	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
२२ लागु औषध सम्बन्धी												
क) गांजा चरेश	५	२	०	०	५	८	३	०	२	०	३	२८
ख) अन्य लागुऔषध	०	०	०	०	०	२०	२२	०	०	०	०	४२
जम्मा	५	२	०	०	५	२८	२५	०	२	०	३	७०
२३ लुटपिट	८	२०	५	१	३०	२५	२०	१६	५	१२	३३	१७५
२४ लेनदेन	१०६	८९	५०	३५	१९४	२१५	७९	१७	२८	१९	१९१	१०२३
२५ वन सम्बन्धी	०	१	०	०	२	१	७	०	०	०	३	१४
२६ विविध												
क) बहाल भराउने	०	०	०	०	१	०	१२	०	०	०	२	१५
ख) बाली, विगो	०	०	०	०	९	८	७	१	०	०	३	२८
ग) कृतबाली	०	०	०	०	०	०	११	०	०	०	०	११
घ) वन पैदावर	०	०	२	०	०	१	०	०	०	१	०	४
ङ) प्राचीन स्मारक	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
च) राज्यविरुद्ध अपराध	०	०	२	०	०	०	०	०	०	०	०	२
छ) नागरिकता	०	०	०	०	१	१	०	०	०	०	०	२
ज) बालश्रम शोषण	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
झ) सार्वजनिक अपराध	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
ञ) धर्म परिवर्तन	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
ट) अन्य	११	०	०	३	५	०	५२	०	२१	११	७	११०
जम्मा	११	०	४	३	१६	१०	८२	१	२१	१२	१२	१७२
कुलजम्मा	४०८	३४७	१९४	२०९	१४३४	१९७९	१३३३	३०४	२१९	१९६	११२१	७७४४

सि.नं.	मुद्दाको नाम	प्युठान जिल्ला अदालत	बाँके जिल्ला अदालत	बर्दिया जिल्ला अदालत	दैलेख जिल्ला अदालत	सुर्खेत जिल्ला अदालत	जाजरकोट जिल्ला अदालत	डोल्पा जिल्ला अदालत	जुम्ला जिल्ला अदालत	मुगु जिल्ला अदालत	कालिकोट जिल्ला अदालत	हुम्ला जिल्ला अदालत	जम्मा
१	अदालतको अवहेलना	०	१२	१	०	०	०	०	१	०	०	०	१४
२	करकाप	२	११	५	३	५	२	०	०	०	२	०	३०
३	करणी												०
	क) जवरजस्ती करणी	९	३०	२६	२	३३	५	०	१	०	१	२	१०९
	ख) हाडनाता करणी	१	०	०	२	०	०	०	१	१	१	०	६
	ग) अन्य करणी	०	८	०	१	०	१	०	२	०	०	०	१२
	जम्मा	१०	३८	२६	५	३३	६	०	४	१	२	२	१२७
४	करार	०	१५	०	१	१	०	०	१	०	०	०	१८
५	कीर्त	२	२०	१	१	२	४	०	०	७	१२	२	५१
६	कुटपिट												
	क) अंगभंग	२	०	२	०	१	०	०	०	०	०	०	५
	ख) कुटपिट (सामान्य)	४	६६	९	३	९	०	४	७	४	१५	१	१२२
	जम्मा	६	६६	११	३	१०	०	४	७	४	१५	१	१२७
७	गालिवेइज्जती	९	४९	१४	१७	१४	४	४	७	१५	१९	६	१५८
८	गोवध	१	४	२	०	०	०	०	०	०	०	०	७
९	चोरी												०
	क) डाँका चोरी	७	२३	३	०	१	०	०	०	०	०	०	३४
	ख) जवरजस्ती चोरी	१	१०	३	०	०	०	०	०	०	०	०	१४
	ग) नकवजनी चोरी	१	१८	२	१	७	०	०	२	१	३	०	३५
	घ) रहजनी चोरी	०	१	०	०	०	०	०	०	०	०	०	५
	ङ) साधारण चोरी	३	३१	६	२	१०	३	२	०	०	०	०	५७
	जम्मा	१२	८३	१४	३	१८	३	२	२	१	३	०	१४१
१०	जग्गा												
	क) जग्गा खिचोला	४	१७१	७१	१	४४	४	२	१०	४	१४	३	३२८
	ख) दर्ता बदर	०	१०६	९	०	६	२	१	२६	५	४	१	१६०
	ग) निर्णय बदर	०	११०	८	०	५	०	०	०	०	०	०	१२३

	घ) मोही निश्कासन	०	३०	५	०	२	०	०	०	०	०	०	३७
	ड) हक कायम	१	२२	१५	७	०	१	०	८	०	४	१	५९
	च) लिखत बदर	६	१५९	४८	०	०	६	०	०	४	१७	०	२४०
	छ) हक सफा	०	०	१	०	०	२	०	१	०	०	०	४
	ज) नामसारी	०	१	६	०	२	०	०	०	०	०	०	९
	झ) अन्य	०	०	२	२	४५	१६	०	०	०	०	४	६९
	जम्मा	११	५९९	१६५	१०	१०४	३१	३	४५	१३	३९	९	१०२९
११	जालसाजी	३४	३४९	७१	९	४३	५	१	१०	०	३	०	५२५
१२	ज्यान												
	क) आवेश प्रेरित	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
	ख) कर्तव्य	१६	४५	१६	१९	२७	०	५	५	०	६	१	१४०
	ग) गर्भपतन	०	०	१	०	०	०	०	०	०	०	०	१
	घ) ज्यानमार्ने उद्योग	०	३७	५	३	१७	२	१	०	१	१	०	६७
	ड) भवितव्य	०	५	०	०	१	१	१	१	०	१	०	१०
	च) सवारी ज्यान	४	६१	१३	६	२०	१	०	१	०	४	०	११०
	जम्मा	२०	१४८	३५	२८	६५	४	७	७	१	१२	१	३२८
१३	मानव बेचबिखन	०	१२	५	०	७	१	०	०	०	०	०	२५
१४	जवा	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
१५	ठगी	०	३	०	०	५	०	०	१	०	०	०	९
१६	निर्वाचन	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
१७	पारिवारिक												
	क) अप्ताली	३	१५	६	०	१	०	०	०	०	०	०	२५
	ख) अंश	४९	५६६	१५४	२४	७७	१७	४	४०	८	२९	२	९७०
	ग) जारी	०	२२	३	५	०	०	०	१	०	४	०	३५
	घ) धर्मपुत्र	०	०	०	७	०	०	०	०	०	०	०	७
	ड) नाताकायम	०	१९	०	१	२	२	०	२	२	०	१	२९
	च) बहूविवाह	३	१३	६	९	१४	२	१	१	१	१	०	५१
	छ) बालविवाह	०	१	०	०	१	०	०	०	०	०	०	२
	ज) अनमेलविवाह	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
	झ) मानाचामल	२	२७	१	२	५	१	०	२	०	०	०	४०
	ञ) सम्बन्धविच्छेद	७	१८३	५६	४०	६९	३३	७	१८	१३	१०	१	४३७
	ट) अन्य	०	१२	३	०	१	०	१	०	४	०	०	२१
	जम्मा	६४	८५८	२२९	८८	१७०	५५	१३	६४	२८	४४	४	१६१७
१८	विदेशी मुद्रा सम्बन्धी	०	०	३	०	०	०	०	०	०	०	०	३
१९	बैदेशिक रोजगारसम्बन्धी	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
२०	भ्रष्टाचार सम्बन्धी	०	०	२	०	०	०	०	०	०	०	०	२
२१	राजस्व सम्बन्धी	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
२२	लागू औषध सम्बन्धी												
	क) गांजा चरेश	१	१८	३	०	२	०	०	०	०	०	०	२४
	ख) अन्य लागूऔषध	०	३६	०	०	१०	०	०	०	१	०	०	४७
	जम्मा	१	५४	३	०	१२	०	०	०	१	०	०	७१
२३	लुटपिट	९	३३	१३	४	१३	३	०	७	१०	१२	५	१०९
२४	लेनदेन	२६	३८६	१२५	५	२३	३	४	४	३	११	२	५९२
२५	वन सम्बन्धी	१	१०	२	०	०	०	०	०	०	०	०	१३
२६	विविध												
	क) बहाल भराउने	०	१४	१	०	२	०	०	०	०	०	०	१७
	ख) वाली, विगो	०	७१	२	०	१	१	०	०	०	०	०	७५
	ग) कुतवाली	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
	घ) वन पैदावर	०	०	१	०	५	०	०	०	०	०	०	६
	ड) प्राचीन स्मारक	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
	च) राज्यविरुद्ध अपराध	०	०	०	०	६	०	०	०	०	०	०	६
	छ) नागरिकता	०	५	०	०	१	०	०	०	०	०	०	६
	ज) बालश्रम शोषण	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
	झ) सार्वजनिक अपराध	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
	ञ) धर्म परिवर्तन	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
	ट) अन्य	२१	९०	९	१	३४	८	०	५	२८	०	०	१९६
	जम्मा	२१	१८०	१३	१	४९	९	०	५	२८	०	०	३०६
	कुलजम्मा	२२९	२९३०	७४०	१७८	५७४	१३०	३८	१६०	८९	२०२	३२	५३०२

सि.नं.	मुद्दाको नाम	बझाङ जिल्ला अदालत	डोटी जिल्ला अदालत	वाजुरा जिल्ला अदालत	अछाम जिल्ला अदालत	कैलाली जिल्ला अदालत	दार्चुला जिल्ला अदालत	वैतडी जिल्ला अदालत	डडेलधुरा जिल्ला अदालत	कंचनपुर जिल्ला अदालत	जम्मा	कुलजम्मा	कैफियत
		लगत	लगत	लगत	लगत	लगत	लगत	लगत	लगत	लगत			
१	अदालतको अवहेलना	०	०	०	०	०	०	०	०	२	२	१५५	
२	करकाप	०	०	०	२	१६	१	२	०	१०	३१	८०५	
३	करणी												
	क) जबरजस्ती करणी	२	२	१	२	२१	२	०	०	२०	५०	८७५	
	ख) हाडनाता करणी	०	०	०	०	०	०	०	०	२	२	२६	

	ग) अन्य करणी	०	०	०	०	०	१	०	०	०	१	६१	
	जम्मा	२	२	१	२	२१	३	०	०	२२	५३	९६२	
४	करार	०	०	०	०	१	०	०	०	३	४	७०१	
५	कीर्ति	०	०	०	०	७	०	१	०	७	१५	७७०	
६	कुटपिट												
	क) अंगभंग	१	०	०	०	१	०	२	०	०	४	१६५	
	ख) कुटपिट (सामान्य)	७	४	४	०	२१	५	३	४	१९	६७	१८९६	
	जम्मा	८	४	४	०	२२	५	५	४	१९	७१	२०६२	
७	गालिवेइज्जती	२०	६	५	२	१८	११	४	७	१८	९१	१३८२	
८	गोवध	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	२६	
९	चोरी												
	क) डांका चोरी	०	०	०	२	२८	१	२	७	३	४३	७२९	
	ख) जवरजस्ती चोरी	०	०	०	०	२	०	१	०	०	३	१७५	
	ग) नकवजनी चोरी	४	३	०	०	३	३	२	०	५	२०	३६४	
	घ) रहजनी चोरी	०	०	०	०	१	०	०	०	०	१	८९	
	ङ) साधारण चोरी	०	०	०	०	८	२	०	०	१५	२५	६९७	
	जम्मा	४	३	०	२	४२	६	५	७	२३	९२	२०५४	
१०	जग्गा												
	क) जग्गा खिचोला	१३	३	३	१	६७	४	१०	१	३६	१३८	४२७५	
	ख) दर्ता बदर	७	०	०	०	८	१	०	०	३७	५३	१४८२	
	ग) निर्णय बदर	२६	०	०	०	१६	०	३	०	९	५४	१६१५	
	घ) मोही निश्कासन	०	०	०	०	१	०	०	०	१	१	१८४	
	ङ) हक कायम	१	०	०	०	८	०	२	०	०	११	१००१	
	च) लिखत बदर	५	०	०	०	१६	०	०	४	८	३३	६५६०	
	छ) हक सफा	०	०	०	०	०	१	०	०	२	३	१३२	
	ज) नामसारी	०	०	०	०	२	०	१	०	७	१०	३६७	
	झ) अन्य	८	३	०	०	१	४	४	०	५५	७२	३५२८	
	जम्मा	६०	३	३	१	११९	१०	२०	५	१५४	३७५	१९१४४	
११	जालसाजी	८	१	०	२	६९	१	१	५	२३	११०	६३३८	
१२	ज्यान												
	क) आवेश प्रेरित	०	०	०	०	०	१	०	०	०	१	१२	
	ख) कर्तव्य	९	७	४	७	३२	३	१९	७	२७	११५	१५१३	
	ग) गर्भपतन	०	०	०	१	१	०	०	०	०	२	१६	
	घ) ज्यानमार्ने उद्योग	१	१	२	०	७	२	१	१	७	२२	७५५	
	ङ) भवितव्य	०	०	०	०	४	०	०	०	१	५	६१	
	च) सवारी ज्यान	४	९	०	२	४१	१	३	५	२०	८५	१३९३	
	जम्मा	१४	१७	६	१०	८५	७	२३	१३	५५	२३०	३७०८	
१३	मानव बेचबिखन	०	०	०	०	५	०	१	०	१२	१८	२९८	
१४	जुवा	०	०	०	०	०	०	१	०	०	१	१०	
१५	ठगी	१	०	०	०	५	०	०	०	५	११	३३५	
१६	निर्वाचन	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	१	
१७	पारिवारिक												
	क) अप्ताली	०	५	०	२	०	०	०	०	०	७	४२१	
	ख) अंश	२६	०	५	२	१०२	१३	१३	२	१२५	२८८	११८८९	
	ग) जारी	१	०	०	०	४	०	१	०	१	७	४३६	
	घ) धर्मपुत्र	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	२८	
	ङ) नाताकायम	१	०	०	०	०	२	०	०	५	८	७४०	
	च) बहुविवाह	०	०	०	०	७	१	१	०	४	१३	२९१	
	छ) बालविवाह	०	१	०	०	१	०	०	०	०	२	१५	
	ज) अनमेलविवाह	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	२	
	झ) मानाचामल	०	०	०	०	०	०	०	०	२	२	४०५	
	ञ) सम्बन्धविच्छेद	४	२	४	१	३८	१५	१०	१५	४१	१३०	४३०४	
	ट) अन्य	०	०	०	०	२	०	०	१	०	३	६२८	
	जम्मा	३२	८	९	५	१५४	३१	२५	१८	१७८	४६०	१९१४९	
१८	विदेशी मुद्रा सम्बन्धी	०	०	०	०	१	०	०	०	०	१	८१	
१९	बैदेशिक रोजगारसम्बन्धी	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	२५३	
२०	भ्रष्टाचार सम्बन्धी	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	५	
२१	राजस्व सम्बन्धी	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	७	
२२	लागू औषध सम्बन्धी												
	क) गांजा चरेश	०	०	०	०	४	०	०	१	६	११	२१९	
	ख) अन्य लागूऔषध	०	०	०	०	०	०	०	०	२	२	६६८	
	जम्मा	०	०	०	०	४	०	०	१	८	१३	८८७	
२३	लुटपिट	८	०	५	४	१२	३	३	०	१०	४५	१७४५	
२४	लेनदेन	८	५	१	१	३०	३	४	१	३९	९२	११४४४	
२५	वन सम्बन्धी	०	१	०	०	२१	०	०	१	०	२३	१०४	
२६	विविध												
	क) बहाल भराउने	०	०	०	०	०	०	१	०	१	१	१८९	
	ख) वाली, विगो	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	२४५	
	ग) कुतवाली	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	३०३	
	घ) वन पैदावर	०	०	०	०	०	१	१	०	२	४	१००	
	ङ) प्राचीन स्मारक	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	५	
	च) राज्यविरुद्ध अपराध	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	११	
	छ) नागरिकता	१	०	०	०	०	०	०	०	१	२	५०	
	ज) बालश्रम शोषण	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	
	झ) सार्वजनिक अपराध	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	
	ञ) धर्म परिवर्तन	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	
	ट) अन्य	२	१	२	०	२६	२	९	६	४८	१७१९		
	जम्मा	३	१	२	०	२६	३	१	१०	९	५५	२६२२	
	कुलजम्मा	१६८	५१	३६	३१	६५८	८४	९६	७२	५९७	१७९३	७५०४८	

परिशिष्ट ६२
जिल्ला अदालतमा परेका मुद्दाहरूको दण्ड सजाय र विगोको आधारमा वर्गीकरण

ख महल
विगोको आधारमा वर्गीकरण

क महल
दण्ड सजायको आधारमा वर्गीकरण
पुनरावेदन अदालत इलाम मातहत

सि. नं.	अदालतको नाम	१ वर्षसम्म कैदवा रु. १००० सम्म	२ वर्षसम्म कैदवा रु. २००० सम्म	३ वर्षसम्म कैदवा रु. ३००० सम्म	४ वर्षसम्म कैदवा रु. ४००० सम्म	५ वर्षसम्म कैदवा रु. ५००० सम्म	१० वर्षसम्म कैदवा रु. १०००० सम्म	जन्म कैदको सजाय हुने मुद्दा	सर्वस्य सहित जन्मकैदको सजाय हुने मुद्दा	कुल जन्मा
१	ताप्लेजुङ जिल्ला अदालत	८४	१४	२७	१३	९	१७	८	०	६५
२	पाचथर जिल्ला अदालत	१३९	७	०	४	४	८	०	१४	३००
३	इलाम जिल्ला अदालत	२०	१२	८	८	३	१२	४	१६	३००
४	भापा जिल्ला अदालत	२७४	९	१५	५६	३२३	१३८	३५	८	१४४५
	जम्मा	५१७	४२	५०	८१	३३९	१७५	४७	३८	२४०८

पुनरावेदन अदालत धनकुटा मातहत

१	सखुवासभा जिल्ला अदालत	२५	१०	०	४	८	९	०	१५	२२०
२	तेह्रथुम जिल्ला अदालत	२१	४	४	८	०	१६	१	९	१३२
३	धनकुटा जिल्ला अदालत	१४	३	२	२	२३	०	४	८	२१२
४	भोजपुर जिल्ला अदालत	२५	४	१७	६	१०	७	९	७	१५६
	जम्मा	८५	२२	२४	२०	४१	३२	१४	३९	७२०

पुनरावेदन अदालत विराटनगर मातहत

१	मोरङ जिल्ला अदालत	७५	२५७	१३६	६१	३८३	१५९	१५	५१	२३२९
२	सुनसरी जिल्ला अदालत	२१९	१०९	१०४	६८	५०	५८	१५	३०	२९५०
	जम्मा	२९४	३६६	२४०	१२९	४३३	२१७	३०	८१	५२७९

पुनरावेदन अदालत राजविराज मातहत

१	सिलुखुम्बु जिल्ला अदालत	२०	४०	१०	२	१	६	०	१०	१३५
२	ओखलढुङ्गा जिल्ला अदालत	१२५	३९	१८	१०	७	८	६	७	३७३
३	खोटाङ जिल्ला अदालत	४२	१७	८	६	३५	१९	०	१७	२१२
४	उदयपुर जिल्ला अदालत	२१८	७	२३	८	२२	१७	१५	१०	७४१
५	सिरहा जिल्ला अदालत	२००	५०	१७	१८	३०	१७	३८	६२	३२७९
६	सप्तरी जिल्ला अदालत	१६३	५४	४३	२३	२९	४७	३७	२९	५०७७
	जम्मा	७६८	२०७	११९	६७	१२४	११४	९६	१३५	९८१७

पुनरावेदन अदालत जनकपुर मातहत

१	धनुषा जिल्ला अदालत	२०९	२०	२९	४२५	६३	२४	५८	११	३८९८
२	महासरी जिल्ला अदालत	३१९	१३२	९	१७	३५	२४	११	८	२७५७
३	सलाही जिल्ला अदालत	१७५	५०	६५	१५	३२	१५	१७	२३	२२८८
४	सिन्धुली जिल्ला अदालत	३०	७	१	२	२८	२४	३	१०	२०३
५	रामेछाप जिल्ला अदालत	४८	२६	९	११	५	९	४	५	२११
	जम्मा	७८१	२३५	११३	४७०	१६३	९६	९३	५५	९३५७

पुनरावेदन अदालत हेटीडा मातहत

१	वारा जिल्ला अदालत	३२१	६	१७	६	१२२	७९	३४	६
२	रोटहट जिल्ला अदालत	३९	३६	५८	३८	२०	२४	१४	१३
३	पसा जिल्ला अदालत	५०	२४	५४	५४	५४	११०	३५	१८
४	चितवन जिल्ला अदालत	४८०	९६	०	०	१०	३९	०	१८
५	मकवानपुर जिल्ला अदालत	७१	२	१०	१	२४	४३	९	१०
	जम्मा	९५७	१७३	११०	९०	२३०	२९५	९२	६५

५	३०	३५	४४	९६	५१	६८२	९८२	१०५२	२५७२
१०६	४५४	६६	८९	२९	६६	३०७	३०७	१३७९	२८०६
०	१७५	१०५	१५०	१२०	१८०	९७५	१०२४	३३५१	९२१६
०	०	०	०	०	०	१	१२३	४४९	५८६
१११	६५९	२०६	२९३	२४८	३१६	३७५	२१५१	४१६०	१०५३१

पुनरावेदन अदालत पाटन मातहत

१	काठमाडौं जिल्ला अदालत	१९५५	११७०	५४४	९०६	३९६	२५४	४८	१०५
२	भक्तपुर जिल्ला अदालत	४५	७	३	५	०	५६	४	१०
३	ललितपुर जिल्ला अदालत	१३३	१६१	२४७	१७५	१७०	५५	८	९
४	काभ्रेपलाञ्चोक जिल्ला अदालत	३७	३१	१७	१५	४९	४०	१३	७
५	सिन्धुपाल्चोक जिल्ला अदालत	१४२	५५	४५	२६	३४	३५	२५	३०
६	नुवाकोट जिल्ला अदालत	५०	५	३	२१	६	३६	२	२०
७	धादिङ्ग जिल्ला अदालत	९०	४६	१२	९	४४	१५	१५	६
८	रसुवा जिल्ला अदालत	२	०	०	२	१	०	०	२
९	दोलखा जिल्ला अदालत	२	१२	४	१०	५	२	५	६
	जम्मा	२४५६	१५१७	८७५	११६९	६६७	५२२	१२०	१९५

१५९	३३०	४३०	२१०	८३०	१२००	११६४	७५५	१०७२	११५८८
०	०	५	२	१७	९	४	२१३	१५१५	१८९५
१४	०	१०	१३	०	७	७५	६०७	९६८	२६७८
०	०	३१	७३	६१	१०३	७८	१९५	१९३	९४३
०	१५	१७	३	२५	५	८	५	३	४७३
७	०	१	२	५	३	०	३५	११७	३१३
०	३	०	१	२५	११	५	२८	६५	३६६
४	३	०	०	०	२	३	३	९	३१
११	१२	१०	५५	२३	४५	३३	५२	४४	३३१
१९५	३९३	५०४	३५९	९८६	१३८५	१३६६	१८६३	३९८६	१८५८८

पुनरावेदन अदालत पोखरा मातहत

१	गोर्खा जिल्ला अदालत	१४	३	६	२	४	१२	१५	१०
२	तनहुँ जिल्ला अदालत	२४०	१	३	१	१०	१०	२	१५
३	लमजुङ्ग जिल्ला अदालत	५०	१९	५	८	३	४	१०	८
४	मनाङ्ग जिल्ला अदालत	०	०	०	०	१	१	१	०
५	कास्की जिल्ला अदालत	७२	९७	५९	७८	९७	१०७	१७	५६
६	स्याङ्जा जिल्ला अदालत	७३	२०	२३	१४	२५	१२	५	१४
	जम्मा	४४९	१४०	९६	१०३	१३८	१४६	५०	१०३

१५	१	०	६	०	०	०	०	०	२१५
२३	२०	८	७	७	९	१३	६५	१११	५४५
०	३	५	१०	२०	२५	३०	२५	६	२३१
०	०	०	०	०	०	०	०	१	४
०	०	०	०	१	३	७	३९१	७८१	१७६४
५	१७	१३	२७	१३	३१	३१	३५	१६	३७४
४३	४१	२६	५०	४१	६८	८१	५१६	१०४२	३१३३

पुनरावेदन अदालत वार्लुङ्ग मातहत

१	पर्वत जिल्ला अदालत	८	५	११	८	६	८	३	६
२	म्याग्दी जिल्ला अदालत	३	४९	४	४	३	३	६	४
३	मुस्ताङ्ग जिल्ला अदालत	१	१	०	१	०	०	१	०
४	वार्लुङ्ग जिल्ला अदालत	१०८	२३	८	५	४	५१	११	०
	जम्मा	१२०	७८	२३	१३	१४	१५	२१	१०

२	४	५	७	७	१५	४०	१०	७५	२२०
०	०	०	०	२	७	१२	३८	१७	१५२
०	०	०	०	०	०	०	०	०	४
०	०	०	०	०	०	०	२२७	२२	४०८
२	४	५	७	९	२२	५२	२७५	११४	७८४

पुनरावेदन अदालत नुवत मातहत

१	गुल्मी जिल्ला अदालत	१२	२४	१८	३८	४०	१५	४	४
२	अर्घाखाँची जिल्ला अदालत	२८	१५	६	५	३	३	२	३
३	पाल्पा जिल्ला अदालत	४५	७	१५	९	१०	१०	६	५
४	नवलपरासी जिल्ला अदालत	७९	१७०	२३	८९	१८	५१	६	२३
५	स्पन्दही जिल्ला अदालत	२८१	१७५	५९	७०	५३	५६	५	२९

१५	८	७	११	१४	३१	५२	२१	३३	३४७
४	३	३	२	५	६	७	४३	५६	१९४
०	०	०	२	०	४	५	४०	५१	२०९
०	०	३	६	३२	२४	५२	२५४	६०४	१४३४
२५	६१	५७	९१	८७	१०५	१०३	५१८	२०४	१९७९

६	काभिलवस्तु जिल्ला अदालत	१६८	७५	२६	३१	१७	३८	१६	१५
	जम्मा	६१३	४६६	१४७	२४२	१४१	१७३	३९	७९

पुनरावेदन अदालत तुल्सीपुर मातहत

१	रुकुम जिल्ला अदालत	१	५	१	०	३	५	१०	३
२	रोल्पा जिल्ला अदालत	७	४	८	५	३६	१	०	३३
३	सल्यान जिल्ला अदालत	२४	७	६	२	३६	१४	०	६
४	दाङ्ग जिल्ला अदालत	३६५	१०	९	६	८०	१६	०	३०
५	प्युठान जिल्ला अदालत	७	०	१	५	७	१०	१६	०
	जम्मा	४०४	२६	२५	१८	१६२	४६	२६	७२

पुनरावेदन अदालत सुर्खेत मातहत

१	दिलेख जिल्ला अदालत	१४	११	१२	२८	४३	२	०	१९
२	सुर्खेत जिल्ला अदालत	११७	६७	३५	३५	४९	३८	६	२०
३	जाजरकोट जिल्ला अदालत	३५	३	६	१०	१२	५	३	९
	जम्मा	१६६	८१	५३	७३	१०४	४५	९	४८

पुनरावेदन अदालत नेपालगञ्ज मातहत

१	बाँके जिल्ला अदालत	१५८	१२९	५९	४५	४१	७५	३५	१०
२	बर्दिया जिल्ला अदालत	१६९	११	१२	२३	१९	२५	५	१७
	जम्मा	३२७	१४०	७१	६८	६०	१००	४०	२७

पुनरावेदन अदालत जुम्ला मातहत

१	डोल्पा जिल्ला अदालत	६	५	१	०	०	२	१	४
२	जुम्ला जिल्ला अदालत	८	४	१९	१७	९	८	३	३
३	मुगु जिल्ला अदालत	४१	१४	०	१	०	२	५	०
४	कोलिकोट जिल्ला अदालत	५९	२१	९	२	८	११	०	६
५	हुम्ला जिल्ला अदालत	९	५	०	१	१	३	१	०
	जम्मा	१२३	४९	२९	२१	१७	२६	१०	१३

पुनरावेदन अदालत रिपालय मातहत

१	बझाङ्ग जिल्ला अदालत	३	२४	८	३	२४	३	०	९
२	डोटी जिल्ला अदालत	२०	६	१	०	२	२	१	६
३	बाजुरा जिल्ला अदालत	०	२	१	०	६	४	३	०
४	अछाम जिल्ला अदालत	१०	०	०	२	२	०	०	७
५	केवाली जिल्ला अदालत	१३३	३८	२४	०	४९	५२	६१	३०
	जम्मा	१६६	७०	३४	५	८३	६१	६५	५२

पुनरावेदन अदालत महेन्द्रनगर मातहत

१	दाङ्ग जिल्ला अदालत	२४	२२	३	०	०	५	४	०
२	वीतडी जिल्ला अदालत	२२	३	४	४	०	३	०	२१
३	डडेल्धुरा जिल्ला अदालत	३०	५	३	१	११	३	१	३
४	कञ्चनपुर जिल्ला अदालत	१०९	२०	३०	७	४८	३२	२३	५
	जम्मा	१८५	५०	४०	१२	५९	४३	२८	२९
	कुल जम्मा	८४११	३६६२	२०४९	२५८१	२७७५	२१०६	७८०	१०४१

२१	२७	९३	१६५	१७३	१३०	५६	११७	१३५	१३३३
६५	९९	१६३	२७७	३११	३००	३०५	९९३	१०८३	५४६६

०	०	०	०	०	०	०	१९०	८६	३०४
०	०	०	०	०	०	५	३०	९०	२१९
३	२	१	१	५	७	५	३३	४४	१९६
०	३	०	५	१०	४	११	१६८	४०४	११२१
०	०	०	०	०	०	६	२०	१५७	२२९
३	५	१	६	१५	११	२७	४४१	७८१	२०६९

०	०	०	०	०	०	०	२५	२४	१७८
०	०	०	०	१२	२३	३१	५२	८९	५७४
०	०	०	०	०	०	०	४७	१३०	१३०
०	०	०	०	१२	२३	३१	७७	१६०	८८२

१०४	८७	६६	७५	८२	१०८	१२३	८३५	८९८	२९३०
५	१	१	३	१२	१७	९	१८६	२२५	७४०
१०९	८८	६७	७८	९४	१२५	१३२	१०२१	११२३	३६७०

०	०	०	०	०	०	०	५	१४	३८
०	०	०	०	०	२५	७	११	४६	१६०
६	०	५	९	०	०	०	०	१५	८९
२	३	४	९	१	१	१७	१	४८	२०२
०	०	०	०	०	०	३	५	५	३२
८	३	९	९	१	२६	२७	२२	१२८	५२१

०	२	४	३	६	१	४	३९	३५	१६८
०	०	०	१	०	०	०	३	९	५१
०	०	०	०	०	०	१	१०	९	३६
३	०	०	०	०	०	०	०	७	३१
९	५	३	२	३	१३	५	९१	१४०	६५८
१२	७	७	६	९	१४	१०	१४३	२००	९४४

०	०	०	०	०	०	०	११	१५	८४
९	०	०	२	०	२	७	१९	०	९६
०	०	०	०	०	०	०	२	१३	७२
०	०	०	०	०	३	३६	५६	१७३	५९७
९	०	०	२	५	५	४३	८८	२०१	८४९
१०९२	१८८९	१५४३	१७०८	३४५७	३६६९	१२१९६	२२५८१	७४०४८	

परिशिष्ट ६३

जिल्ला अदालतहरूमा रहेका दण्ड जरिवाना र कैदको लगत, फछ्यौट र बांकीको विवरण

क महल

दण्ड जरिवानाको असुल फछ्यौट र बांकीको विवरण

ख महल

कैदको लगत फछ्यौट र बांकीको विवरण

पुनरावेदन अदालत इलाम मातहत

सि.न.	अदालतको नाम	यस आ.व.सम्मको लगत	फछ्यौट	बांकी
१	ताप्लेजुङ जिल्ला अदालत	२८२७०९१।०३	९९८३५।६३	२७२७२५।४०
२	पाँचथर जिल्ला अदालत	३३६८७५।२०	१३३३६८।६८	३२३५०६।५२
३	इलाम जिल्ला अदालत	११३२६४०।९३९	८५५५।६३	११२४०६५।३०
४	भापा जिल्ला अदालत	२१९४४८६५।७७	१२३७२७।९२	२१८२११३७।८५
	जम्मा	२३६९७०९०।४९९	१५५६२३।८६	२३५४१४६६।७३

यस आ.व.सम्मको लगत	फछ्यौट	बांकी
९०६।०५।२३	६५।०३।०३	८४१।०२।२०
१३१९।०४।०३	२४१।०१।१०	१०७८।०२।२३
१७४१।०८।१२	२१२।०४।२३	१५२९।०३।१९
३५७४।०२।१०	२८८।११।०८	३२८५।०३।०२
७५४१।०८।१८	८०७।०८।१४	६७३।०१।०४

पुनरावेदन अदालत धनकुटा मातहत

सि.न.	अदालतको नाम	यस आ.व.सम्मको लगत	फछ्यौट	बांकी
१	सखुवासभा जिल्ला अदालत	१०१५००१६।०।०१	१७३६१।८८	१०१४८२७९।८।१३
२	तेह्रथुम जिल्ला अदालत	२३१८९२६।१७	४१९१५।७३	१८९९७७४।४४
३	धनकुटा जिल्ला अदालत	१६९५९८२।०।४५	१५५५६४४।७५	१४०३३७२।७०
४	भोजपुर जिल्ला अदालत	४२३२४३०।५।७	१७६१२।२।३	४२१४८१७९।०।४
	जम्मा	१६३१०३२०।८।२०	१६९६९०।८।३६	१४६९३४९२।४।३१

यस आ.व.सम्मको लगत	फछ्यौट	बांकी
१४६५।०२।१७	३१३।०८।१६	११५१।०६।०१
३१५।०१।१८	५४।०६।१६	२६०।०७।०२
४५६।११।२८	११८।००।१२	३३८।११।१६
१२७२।०९।१९	३११।०४।०१	९६१।०५।१८
३५१।०१।२२	७९।०७।१५	२७१।०६।०७

पुनरावेदन अदालत विराटनगर मातहत

सि.न.	अदालतको नाम	यस आ.व.सम्मको लगत	फछ्यौट	बांकी
१	मोरङ जिल्ला अदालत	१४५७६८५।४।८५	६८६४८।४।८७	१३८९०३६९।५।९८
२	सुनसरी जिल्ला अदालत	४२००९५६।०।२४	२०५४४९।७।८०	३१४६४६०।६।४४
	जम्मा	१८७७७८१।०।०९	८९१९३४।७।६७	१७८३५८७।५।४२

यस आ.व.सम्मको लगत	फछ्यौट	बांकी
२६३२।०७।०३	३७।०७।२८	२२६।०१।०५
३३९९।०६।०४	३५।०३।१०	३०४।०१।२४
६०२।०१।०७	७२।११।०८	५३०।०१।२९

पुनरावेदन अदालत राजविराज मातहत

सि.न.	अदालतको नाम	यस आ.व.सम्मको लगत	फछ्यौट	बांकी
१	सोलुखुम्बु जिल्ला अदालत	१६९३९३४६।५।८	१३४३१।५।००	१६८०५०३१।५।८
२	ओखलढुंगा जिल्ला अदालत	६८८२४४।४।१६	१९८०९।२।४	६६८४३४।९।२
३	खोटाङ जिल्ला अदालत	१८१८५००।१।४	३८९२८३।२।८	१४२९२१६।६।६
४	उदयपुर जिल्ला अदालत	९६२००७९।४।८	५०२९०३।७	९११७१।७।७
५	सप्तरी जिल्ला अदालत	१६५४७७४।८।२८	११३६७२९।५।८	१५४१०९।८।७०
६	सिरहा जिल्ला अदालत	१०९१४२५।२।१६	४०९७०।४।१	१०५०४५।०।७५
	जम्मा	५६५२८१७।०।८०	२५९२७४।२।२२	५३९३५४२।८।५८

यस आ.व.सम्मको लगत	फछ्यौट	बांकी
६५३।०१।२४	१०५।०८।०२	५४८।०२।२२
४०४।०६।२८	१००।०१।००	३०४।०६।२८
१२७।००।२१	३८।०४।२१	८८।१०।००
१११।३।०२।२५	३३।१।०।०७	७७।७।०।१८
२४२।५।०१।२४	६।०।४।०।५	२३६।६।०।२३
२३८।२।०।४।१०	२।०।०।३।७	२३६।२।०।२३
८२५।७।०।१।२	१०१।८।०।६।१८	७२३।०।२।२४

पुनरावेदन अदालत जनकपुर मातहत

सि.न.	अदालतको नाम	यस आ.व.सम्मको लगत	फछ्यौट	बांकी
१	सर्लाही जिल्ला अदालत	२१०७३९६५।२।१५	१४७५६६।६।३	२०९२६८०।८।५२
२	महोत्तरी जिल्ला अदालत	३९७६०९।२।६०	३२४०१।५।७९	३६५२०७।६।१
३	धनुषा जिल्ला अदालत	१३०२२२४।७।७५	९६१५६।०।५५	१२९२६०९।८।२०
४	सिन्धुली जिल्ला अदालत	३३२४६२।५।१३	७४३३४।७।५१	२५८१२७।७।६२
५	रामेछाप जिल्ला अदालत	७६९०९।२।३८२	३२७९।८।३३	७३६२९६।४।९
	जम्मा	३९१६९३७।७।४५	३८२८४।७।८१	३८७८६५२।९।६४

यस आ.व.सम्मको लगत	फछ्यौट	बांकी
२८५।३।०।३।२८	११।४।०।४।११	२७३।३।१।१।७
२३०।६।०।१।१०	४५।०।४।१।७	२२६।०।८।२।३
५५।४।९।०।३।२०	८।६।०।१।२	५४६।२।०।५।०
३५।४।०।८।१।४	३।७।०।५।५	३१।७।०।२।९
५१।७।०।७।०।९	१।३।०।५।२।२	३८।४।०।१।७
११५।८।१।०।०।२।१	४१।७।०।६।१।७	१११।६।३।०।६।०।४

पुनरावेदन अदालत हेटौडा मातहत

सि.न.	अदालतको नाम	यस आ.व.सम्मको लगत	फछ्यौट	बांकी
१	चितवन जिल्ला अदालत	१६६४७२७।६।१९	२०५४०।४।०।२४	१४५९३२३।५।९५
२	मकवानपुर जिल्ला अदालत	२२११६००।१।९९	२१२०७।०।६।२७	१९९९५२९।५।२२
३	पर्सा जिल्ला अदालत	३४३३०९।४।१।५	५६४४७।७।८।०।२	२८६८६।१।६।१३
४	वारा जिल्ला अदालत	२२५०५।६४।०।९३	७६५९।२।३।९।१	२१७३९।७।७।०।२
५	रौतहट जिल्ला अदालत	१६६९३६६।१।९६	६२१२२।६।२९	१६०७२४३।५।६७
	जम्मा	११२२९३५।३।५।२२	११२०६६।७।७।३	१०१०८६८।०।४।९

यस आ.व.सम्मको लगत	फछ्यौट	बांकी
१४६६।०३।०९	३७।०९।२७	१०८९।०५।१२
२५६८।०७।१६	४१।६।०।६।८	२१५।१।०।२।८
२८१।०।०।०।०।९	२७।३।०।८।०।९	२५३।६।०।४।०।०
१९१।५।०।४।०।३	१४।१।०।०।२।८	१७७।४।०।३।०।५
१६६।७।०।०।०।६	५।०।४।१।८	१६१।७।०।५।१।८
१०४२।८।०।१।१।३	१२४।८।०।८।१।०	९९६।१।०।५।०।३

पुनरावेदन अदालत पाटन मातहत

१	रसुवा जिल्ला अदालत	१३६५११७६६	८०२५१००	१३५७०९२६६
२	नुवाकोट जिल्ला अदालत	७८२५९८५०६३	४५२१२०१२०	७७८०७७३०४३
३	धादिङ जिल्ला अदालत	५१०५९३३४१५	१२००३४८५	५०९३९३१९३०
४	सिन्धुपाल्चोक जिल्ला अदालत	३२९४८५५७४०	१४२४८६३६	३२८०६०७१०४
५	काभ्रेपलान्चोक जिल्ला अदालत	१३६१०४४४४६	२७४३५७६७	१३३३६०८६७९
६	ललितपुर जिल्ला अदालत	९३३५३२२८७७	४८६७७२१०६७	४४६७६०१८१०
७	काठमाडौं जिल्ला अदालत	२५५३४५२३१८००	८०५३९२३०६९	२४७२९१३०८७३१
८	भक्तपुर जिल्ला अदालत	७०७४६२३२२५	१४६६४०८३४६	५६०८२१४८७९
९	दोलखा जिल्ला अदालत	७८५३६३९९१११	३८८१२४४१	७८१४८२७४१७०
	जम्मा	२९७३३३५०२४३	१४५२६५६७३३१	२८२८०६५८२९१२

११०२२२९	१०१०१००	९१०२२९
१३९२१०८०९	२२९१०६१०७	११६३१०२०२
६९८१०९१४	२३१०१२२	६७५१०७२२
११३०११२५	१७०१०६१०	९६०१०५१३
३७६०९१०२	०१००१५	३७६०८८१७
२०७०१०९१२७	४५०१०२१०७	१६२०१०७२०
७९४४१०३१४	२२२६१०६१२७	४९९१०८८१७
४६७०७०९	१७१०८१०९	२९५१११००
३०८१११०६	५११११४	३०८१११२२
१३६१०१०१५	३२८७०७१३	१०३२२०६१०२

पुनरावेदन अदालत पोखरा मातहत

१	गोर्खा जिल्ला अदालत	१४८३६८८१०	११३५२२१७२	१३७०९६५३६
२	तनहुँ जिल्ला अदालत	७२०८०१५४४	४४०००५३६९	२८०७९६१७५
३	लमजुङ जिल्ला अदालत	८५२१२७८९४	३१२६५५९२	८२०८६२३०२
४	मनाङ्ग जिल्ला अदालत	२२३२९९१६	०१००	२२३२९९१६
५	कास्की जिल्ला अदालत	३८४०६३२७००	३४९१८४७८०	३४९१४४७९१२०
६	स्याङ्जा जिल्ला अदालत	३२४५७८२७०	११३५२२२७	३१३२२४०४३
	जम्मा	५९०८८३७१३४	८४३१६०२४०	५०६५६७८१४४

४६४१११०८	९२०११००	३७२१०१०८
१२२०१०६१९	३१४०५१२३	९०६१००२६
४५४०५१२४	१०३०३०८८	३५१०२१६
२३०५१०४	००१००१००	२३०५१०४
१८३२०३२७	२४९१०६१०३	१५८२०९१६
१२७४०२१०९	१४४०१०३	११३०१०२०६
५२६९११०१	९०३०४१५	४३६९१०६१६

पुनरावेदन अदालत बागलुङ्ग मातहत

१	पर्वत जिल्ला अदालत	४९१२२५१०८	४७४३५४५३	४४३७९००१५
२	म्याग्दी जिल्ला अदालत	२४२५८१०७९	१२७३२५१०	११५४४८४२१
३	मुस्ताङ्ग जिल्ला अदालत	३२६८४४२३	१०४३१९५३	२२२५२७७०
४	बागलुङ्ग जिल्ला अदालत	३६१७८४१५	२१५५६१५९	१४६२२३०५६
	जम्मा	११२८२७९१२५	४००५६१५५	७२७७४४१०

४७५१०३२९	८६१०२०२	३८९१०११९
७२१०७०४	२२६१००१०७	४९५१०६१२७
५८१११२८	०१०२०२०	५८१००१०८
६१०१०१२८	६४०१०१०८	५४६१००१२०
१८६६१००२१	३७६१०६१०७	१४८९१०६१४

पुनरावेदन अदालत बुटवल मातहत

१	रुपन्देही जिल्ला अदालत	४०१०५२०७६३	४०७२५५१७०	३६०३२६५१९३
२	पाल्पा जिल्ला अदालत	२४१२४५८२२६	१७६८३६५१०४	६४४०७३२२
३	कोपिलवस्तु जिल्ला अदालत	१४८९२५९२४१	७४४९४८१३	१४१४७४४१२८
४	अर्घाखाँची जिल्ला अदालत	९४८२०५१२०	५६०३१३०	८९२१७३१९०
५	नवलपरासी जिल्ला अदालत	६१२२५३१६६४	३४७३२६९१३	५७७२०४७५१
६	गुल्मी जिल्ला अदालत	२५२०२१४००	८४५२२१००	२४३५६९२१००
	जम्मा	१२२१०३९९४१४	१०१९९७१३०	१११९०४८२८२८

४६४९१०६१००	५५८१०३०२	४०९१०२१२८
३६१०६१२६	१०११००४	२५९१०८१२२
३६६५१०३१६	३६६१००१०४	३२९१०३१२
९६४१०४१००	१६६१०११३	७९७०६१७
१९५११११२९	३२१११०८	१६३०००२१
५६५१०७०१	९१०८११३	४७३१०११९
१२१५१०३१२	१६६१०६१३	१०५५१०८१२९

पुनरावेदन अदालत तुल्सीपुर मातहत

१	रुकुम जिल्ला अदालत	१८४६१०८८७	२७९९१७४	१८१८९०९१३
२	रोल्पा जिल्ला अदालत	१८१३७६५१७	८१०५०६५४	१००३२५९१३३
३	सल्यान जिल्ला अदालत	६९०२६६१२६	४१०८८६६	६४९१७७६२
४	प्युठान जिल्ला अदालत	९८६९८०९४	१२४२६५९८	८६२७४१९६
५	दाङ जिल्ला अदालत	१३९०७९२२६२	५८५१४२०१८	८०५६५७४८४
	जम्मा	१९२४५११४६६	६८५४४८१६८	१२३९०६३२१९

६६११०१६	२०११३	६५१०९१०३
६९२१००२३	५०१०१००	६४२१००२३
८३३०५१८	११९१०४१०	७४०७१०८
१०६७०१०९	१६३०७१९	९०३१०५१२
१३६१०४१२१	४५१११२८	९३४१०४१३
४६४०१०२७	७८७०११०	३८५१०९१७

पुनरावेदन अदालत नेपालगंज मातहत

१	बाँके जिल्ला अदालत	३६७५५९३६२३	११३३३००४७५	२५४६२९३१४८
२	बाँदिया जिल्ला अदालत	६४४५३००६८	९३७४२४२४	५५०७८७६४४
	जम्मा	४३२४१२३६९१	१२२७०४२८९९	३०९७०८०७९२

२२०१०४१७	३५८१०१०३	१८४२०६१४
८९०१०३२०	९३०७०१	७९६१०८१९
३०९१०८०७	४५२०५१०४	२६३९१०३०३

पुनरावेदन अदालत सुर्खेत मातहत

१	दैलेख जिल्ला अदालत	३१७४६४१५९	११७०२४२६	३०५७६१७३३
२	सुर्खेत जिल्ला अदालत	२९२३८२३६९	११८६६२३४४	१७३७२००२५
३	जाजरकोट जिल्ला अदालत	२८७६३२४०	१४८६२२०	२७२७७०२०
	जम्मा	६३८६०९७६८	१३१८५०९१०	५०६७५८७३८

५४८०४१७	७८१०५२६	४६९१०२९
७७७११०२	२३१०५१०५	५४६१०५२७
४६२०४१२०	१६३०१०६	२९९१०३१४
१७८८०८०९	४७३००१०७	१३११०८०२

पुनरावेदन अदालत जुम्ला मातहत

१	डोल्पा जिल्ला अदालत	२३९८७७९१२	४२५१००	२३९८३५४१२
२	जुम्ला जिल्ला अदालत	१९४७३९२७	१७४००२३७	२०७३६९०
३	मुगु जिल्ला अदालत	२८७२५१२५	४९८९६२५	२३७३६३००
४	कालिकोट जिल्ला अदालत	७१११०१६	०१००	७१११०१६
५	हुम्ला जिल्ला अदालत	४४८७६५१०	२१२५०१००	४२७४६६५०
	जम्मा	४०४०६०४३२	२४५५७३६२	३७९५०३०१०

२०६१०६१२७	२७००२०	१७९१०६१०७
१६१००१००	००१००१००	१६१००१००
७७०६१४	६०१००१७	१७०५१२७
४२०९१२७	००१००१००	४२०९१२७
८०१०१२२	८१०१००	७२१०१२२
४२३१०१००	९५१०१०७	३२८०८२३

पुनरावेदन अदालत दिपालय मातहत

१	बक्राड जिल्ला अदालत	१९७२२९५२७	२६५९२५०	१९४५७०२१७७
२	डोटी जिल्ला अदालत	३६४१०७००	१२७९६४१००	२३६१४३१००
३	वाजुरा जिल्ला अदालत	८४०२५१९४	२२४०१८६	८१७८५१०८
४	अछाम जिल्ला अदालत	३२५४०४२५२	१३६००१००	३२४०४४२५२
५	कैलाली जिल्ला अदालत	९६४७६३८८३	८३०४६८८३	८८१७७७०१००
जम्मा		१५३२२१०९५६	१०००८६६१९	१४३२१२४३३७

६	६८६०४२४	६१०४१००	६२५१०१२४
७	३२७०१०२	४०१०३०२	२८६१०१००
८	२३५१०६१९	८२००१०३	१५३०६१६
९	२८१०६२३	०१०१००	२८१०६२३
१०	१२२९१०७०६	३४२१०४१८	८८७०२१८
११	२५०७०२१४	५२५११२३	१९८१०२२१

पुनरावेदन अदालत महेन्द्रनगर मातहत

१	दाचुला जिल्ला अदालत	६८६३४१२५	६४६२१७००	४०१२४२५
२	बैतडी जिल्ला अदालत	१७८२०११४५	१९०८६७९४	१५९११४३५१
३	डडेल्धुरा जिल्ला अदालत	२२५३६५०७९७	४५८८१००	२२५३९९१९९७
४	कंचनपुर जिल्ला अदालत	११२९५६२६९२	१८७८६५९४३	९४६९६७४९
जम्मा		११२९५६२६९२	१८७८६५९४३	९४६९६७४९
कूल जम्मा		४४१३७०५११४९६	२३५७४३६६५५	४१७७९६१४२८८१

१२	१२७०४१९	२९१०२१८	९८०१२१
१३	४८२१०११	१९४१०३१३	२८८०६२८
१४	४०९१०३१८	१६०१०१५	२४९१०३०३
१५	१३६८०६१००	१८६०९१२९	१२०१०८१०९
१६	२४०८१००१८	५७०१०४१७	१८३७०८०१
१७	९५१०९१०८०७	१४१०३०११८	८१००७०६१९

परिशिष्ट ६४

फैसला कार्यान्वयनहरूको विवरण

पुनरावेदन अदालत इलाम मातहत

सि.न.	अदालतको नाम	विषय	विगो भराउने	चलन चलाउने	वण्डा छुट्याउने	निकाश खुलाउने	घर भत्काउने	मानाचामल भराउने	अन्य	जम्मा	बाँकी निवेदनहरूको सालवसाली विवरण			
											१वर्षभित्रका	२वर्षभित्रका	३वर्षभित्रका	५वर्षनाघेका
१.	ताप्लेजुङ जिल्ला अदालत	लगत	४३	१	१	०	०	०	०	४५	१७	२	०	०
		फछ्यौट	२४	१	१	०	०	०	०	२६				
		बाँकी	१९	०	०	०	०	०	०	१९				
२.	पाचथर जिल्ला अदालत	लगत	३९	१	५	०	०	०	०	४५	१२	५	२	०
		फछ्यौट	२२	०	४	०	०	०	०	२६				
		बाँकी	१७	१	१	०	०	०	०	१९				
३.	इलाम जिल्ला अदालत	लगत	१२	८	१६	०	०	०	०	३६	१२	०	१	०
		फछ्यौट	१०	५	८	०	०	०	०	२३				
		बाँकी	२	३	८	०	०	०	०	१३				
४.	भापा जिल्ला अदालत	लगत	३८	२१	३०	१	८	०	०	९८	२१	२	१	०
		फछ्यौट	२९	१७	२३	०	५	०	०	७४				
		बाँकी	९	४	७	१	३	०	०	२४				
जम्मा		लगत	१३२	३१	५२	१	८	०	०	२२४	६२	९	४	०
		फछ्यौट	८५	२३	३६	०	५	०	०	१४९				
		बाँकी	४७	८	१६	१	३	०	०	७४				

पुनरावेदन अदालत धनकुटा मातहत

सि.न.	अदालतको नाम	विषय	विगो भराउने	चलन चलाउने	वण्डा छुट्याउने	निकाश खुलाउने	घर भत्काउने	मानाचामल भराउने	अन्य	जम्मा	बाँकी निवेदनहरूको सालवसाली विवरण			
											१वर्षभित्रका	२वर्षभित्रका	३वर्षभित्रका	५वर्षनाघेका
१.	संखुवासभा जिल्ला अदालत	लगत	९	२	४	०	०	०	०	१५	७	३	१	०
		फछ्यौट	४	०	०	०	०	०	०	४				
		बाँकी	५	२	४	०	०	०	०	११				
२.	तेह्रथुम जिल्ला अदालत	लगत	११	३	५	०	०	०	०	१९	१	४	१	०
		फछ्यौट	७	२	४	०	०	०	०	१३				
		बाँकी	४	१	१	०	०	०	०	६				
३.	धनकुटा जिल्ला अदालत	लगत	५	५	२	०	१	१	०	१४	५	१	०	०
		फछ्यौट	२	४	२	०	०	०	०	८				
		बाँकी	३	१	०	०	१	१	०	६				
४.	भोजपुर जिल्ला अदालत	लगत	१०	१	४	०	०	०	०	१५	३	०	१	०
		फछ्यौट	८	१	४	०	०	०	०	११				
		बाँकी	२	०	२	०	०	०	०	४				
जम्मा		लगत	३५	११	१५	०	१	१	०	६३	१६	८	३	०
		फछ्यौट	२१	७	८	०	०	०	०	३६				
		बाँकी	१४	७	७	०	१	१	०	२७				

पुनरावेदन अदालत विराटनगर मातहत

सि.न.	अदालतको नाम	विषय	विगो भराउने	चलन चलाउने	वण्डा छुट्याउने	निकाश खुलाउने	घर भत्काउने	मानाचामल भराउने	अन्य	जम्मा	बाँकी निवेदनहरूको सालवसाली विवरण			
											१वर्षभित्रका	२वर्षभित्रका	३वर्षभित्रका	५वर्षनाघेका
१.	मोरंग जिल्ला अदालत	लगत	१०५	७०	१०५	२	९	८	५९	४२९	१३०	४५	७	०
		फछ्यौट	१०५	३६	५८	१	८	४	३५	२४७				
		बाँकी	७१	३४	४७	१	१	४	२४	१८२				
२.	सुनसरी जिल्ला अदालत	लगत	१९१	७५	१०६	२	२६	३	०	४०३	१५४	३५	४	०
		फछ्यौट	९४	३४	६३	२	१७	०	०	२१०				
		बाँकी	९७	४१	४३	०	९	३	०	१९३				
जम्मा		लगत	३६७	१४५	२११	४	३५	११	५९	८३२	२८४	८०	११	०
		फछ्यौट	१९९	७०	१२१	३	२५	४	३५	४५७				
		बाँकी	१६८	७५	९०	१	१०	७	२४	३७५				

पुनरावेदन अदालत राजविराज मातहत

सि.न.	अदालतको नाम	विषय	विगो भराउने	चलन चलाउने	वण्डा छुट्याउने	निकाश खुलाउने	घर भत्काउने	मानाचामल भराउने	अन्य	जम्मा	बाँकी निवेदनहरूको सालवसाली विवरण			
											१वर्षभित्रका	२वर्षभित्रका	३वर्षभित्रका	४वर्षभित्रका
१.	सोलुखुम्बु जिल्ला अदालत	लगत	७	१	१	०	०	०	०	९	१	५	०	०
		फछ्यौट	३	०	०	०	०	०	०	३				
		बाँकी	४	१	१	०	०	०	०	६				
२.	ओखलढुङ्गा जिल्ला अदालत	लगत	१८	१४	४	०	०	०	०	३६	१४	२	२	०
		फछ्यौट	१०	६	२	०	०	०	०	१८				
		बाँकी	८	८	२	०	०	०	०	१८				
३.	खोटाङ जिल्ला अदालत	लगत	४	१	५	०	०	०	०	१०	४	०	०	०
		फछ्यौट	३	०	३	०	०	०	०	६				
		बाँकी	१	१	२	०	०	०	०	४				
४.	उदयपुर जिल्ला अदालत	लगत	४७	६	१७	०	०	०	०	७०	२७	१	०	०
		फछ्यौट	२९	३	१०	०	०	०	०	४२				
		बाँकी	१८	३	७	०	०	०	०	२८				
५.	सप्तरी जिल्ला अदालत	लगत	५४२	१२४	१५७	०	०	०	५	८२८	२२६	१३४	२१५	९
		फछ्यौट	१५८	३१	५०	०	०	०	५	२४४				
		बाँकी	३८४	९३	१०७	०	०	०	५	५८४				
६.	सिराहा जिल्ला अदालत	लगत	५१५	४९	५८	०	०	०	०	६२२	१८९	१०४	४३	०
		फछ्यौट	२४८	१४	२४	०	०	०	०	२८६				
		बाँकी	२६७	३५	३४	०	०	०	०	३३६				
जम्मा	लगत	११३३	१९५	२४२	०	०	०	५	१५७५	४६१	२४६	२६०	९	
	फछ्यौट	४५१	५४	८९	०	०	०	५	५९९					
	बाँकी	६८२	१४१	१५३	०	०	०	०	९७६					

पुनरावेदन अदालत जनकपुर मातहत

सि.न.	अदालतको नाम	विषय	विगो भराउने	चलन चलाउने	वण्डा छुट्याउने	निकाश खुलाउने	घर भत्काउने	मानाचामल भराउने	अन्य	जम्मा	बाँकी निवेदनहरूको सालवसाली विवरण			
											१वर्षभित्रका	२वर्षभित्रका	३वर्षभित्रका	४वर्षभित्रका
१.	धनुषा जिल्ला अदालत	लगत	७४६	७८	८०	०	०	०	०	९०४	२८०	१८३	१४४	८
		फछ्यौट	२४०	१५	३४	०	०	०	०	२८९				
		बाँकी	५०६	६३	४६	०	०	०	०	६१५				
२.	महोत्तरी जिल्ला अदालत	लगत	७०१	१२०	१२३	०	०	०	०	९४४	३२०	१७५	९४	०
		फछ्यौट	२५२	४४	५९	०	०	०	०	३५५				
		बाँकी	४४९	७६	६४	०	०	०	०	५८९				
३.	सर्लाही जिल्ला अदालत	लगत	५०७	१११	८१	०	४	०	०	७०३	२२२	७८	२०	०
		फछ्यौट	२७०	५४	५९	०	०	०	०	३८३				
		बाँकी	२३७	५७	२२	०	४	०	०	३२०				
४.	सिन्धुली जिल्ला अदालत	लगत	१२	९	१	०	०	०	०	२२	७	२	२	२
		फछ्यौट	५	३	१	०	०	०	०	९				
		बाँकी	७	६	०	०	०	०	०	१३				
५.	रामेछाप जिल्ला अदालत	लगत	७	०	१०	०	०	०	०	१७	६	०	०	०
		फछ्यौट	४	०	७	०	०	०	०	११				
		बाँकी	३	०	३	०	०	०	०	६				
जम्मा	लगत	१९७३	३१८	२९५	०	४	०	०	२५९०	८३५	४३८	२६०	१०	
	फछ्यौट	७७१	११६	१६०	०	०	०	०	१०४७					
	बाँकी	१२०२	२०२	१३५	०	४	०	०	१५४३					

पुनरावेदन अदालत हेटौडा मातहत

सि.न.	अदालतको नाम	विषय	विगो भराउने	चलन चलाउने	वण्डा छुट्याउने	निकाश खुलाउने	घर भत्काउने	मानाचामल भराउने	अन्य	जम्मा	बाँकी निवेदनहरूको सालवसाली विवरण			
											१वर्षभित्रका	२वर्षभित्रका	३वर्षभित्रका	४वर्षभित्रका
१.	वारा जिल्ला अदालत	लगत	३३०	९२	९४	१९	२९	०	०	५६४	२०४	७१	६३	०
		फछ्यौट	१३३	३६	४०	१०	७	०	०	२२६				
		बाँकी	१९७	५६	५४	९	२२	०	०	३३८				
२.	रौतहट जिल्ला अदालत	लगत	४०४	११८	९०	०	०	०	०	६१२	२०९	८२	२४	०
		फछ्यौट	१९६	५८	४३	०	०	०	०	२९७				
		बाँकी	२०८	६०	४७	०	०	०	०	३१५				
३.	पर्सा जिल्ला अदालत	लगत	३१५	१५१	९४	०	०	०	०	५६०	१६१	७७	५३	०
		फछ्यौट	१७३	५५	४१	०	०	०	०	२६९				
		बाँकी	१४२	९६	५३	०	०	०	०	२९१				
४.	चितवन जिल्ला अदालत	लगत	४६	१६	२८	०	०	२	१	९३	२६	१	०	०
		फछ्यौट	२८	११	२५	०	०	१	१	६६				
		बाँकी	१८	५	३	०	०	१	०	२७				
५.	मकवानपुर जिल्ला अदालत	लगत	२४	७	१६	०	०	९	०	५६	१४	३	०	०
		फछ्यौट	१५	६	११	०	०	७	०	३९				
		बाँकी	९	१	५	०	०	२	०	१७				
जम्मा	लगत	१११९	३८४	३२२	१९	२९	११	१	१८८५	६१४	२३४	१४०	०	
	फछ्यौट	५४५	१६६	१६०	१०	७	८	१	८९७					
	बाँकी	५७४	२१८	१६२	९	२२	३	०	९८८					

पुनरावेदन अदालत पाटन मातहत

सि.न.	अदालतको नाम	विषय	विगो भराउने	चलन चलाउने	वण्डा छुट्याउने	निकाश खुलाउने	घर भत्काउने	मानाचामल भराउने	अन्य	जम्मा	बाँकी निवेदनहरूको सालवसाली विवरण			
											१ वर्षभित्रका	२ वर्षभित्रका	३ वर्षभित्रका	४ वर्षभित्रका
१.	काठमाण्डौ जिल्ला अदालत	लगत	५९०	१४०	२४४	०	७	२१	०	१००२				
		फछ्यौट	३११	६६	१२७	०	३	११	०	५१८				
		वाकी	२७९	७४	११७	०	४	१०	०	४८४	३५०	८७	४४	३
२.	भक्तपुर जिल्ला अदालत	लगत	७३	१७	६९	०	०	०	०	१५९				
		फछ्यौट	४३	१३	४६	०	०	०	०	१०२				
		वाकी	३०	४	२३	०	०	०	०	५७	४३	१०	४	०
३.	ललितपुर जिल्ला अदालत	लगत	१६७	४७	१५०	०	१	४	२२	३९१				
		फछ्यौट	७८	१५	५९	०	०	२	१५	१६९				
		वाकी	८९	३२	९१	०	१	२	७	२२२	१८८	२७	७	०
४.	काभ्रेपलान्चोक जिल्ला अदालत	लगत	६२	९	३९	०	०	०	०	११०				
		फछ्यौट	३४	३	१८	०	०	०	०	५५				
		वाकी	२८	६	२१	०	०	०	०	५५	४६	५	४	०
५.	सिन्धुपाल्चोक जिल्ला अदालत	लगत	३५	०	६	०	०	०	०	४१				
		फछ्यौट	१५	०	४	०	०	०	०	१९				
		वाकी	२०	०	२	०	०	०	०	२२	१६	४	२	०
६.	नुवाकोट जिल्ला अदालत	लगत	२४	२	८	०	०	०	१५	४९				
		फछ्यौट	८	१	५	०	०	०	११	२५				
		वाकी	१६	१	३	०	०	४	२४	२४	१५	६	३	०
७.	धादिङ्ग जिल्ला अदालत	लगत	१४	२	११	०	०	१	२	३०				
		फछ्यौट	९	१	७	०	०	०	०	१७				
		वाकी	५	१	४	०	०	१	२	१३	८	३	२	०
८.	रसुवा जिल्ला अदालत	लगत	१	०	०	०	०	०	०	१				
		फछ्यौट	०	०	०	०	०	०	०	०				
		वाकी	१	०	०	०	०	०	०	१	१	०	०	०
९.	दोलखा जिल्ला अदालत	लगत	३६	८	८	०	०	१	०	५३				
		फछ्यौट	२०	५	४	०	०	०	०	२९				
		वाकी	१६	३	४	०	०	१	०	२४	१५	७	२	०
जम्मा	लगत	१००२	२२५	५३५	०	८	२७	३९	१८३६					
	फछ्यौट	५१८	१०४	२७०	०	३	१३	२६	९३४					
	वाकी	४८४	१२१	२६५	०	५	१४	१३	९०२	६८२	१४९	६८	३	

पुनरावेदन अदालत पोखरा मातहत

सि.न.	अदालतको नाम	विषय	विगो भराउने	चलन चलाउने	वण्डा छुट्याउने	निकाश खुलाउने	घर भत्काउने	मानाचामल भराउने	अन्य	जम्मा	बाँकी निवेदनहरूको सालवसाली विवरण			
											१ वर्षभित्रका	२ वर्षभित्रका	३ वर्षभित्रका	४ वर्षभित्रका
१.	गोर्खा जिल्ला अदालत	लगत	९	२	८	०	०	०	०	१९				
		फछ्यौट	४	२	५	०	०	०	०	११				
		वाकी	५	०	३	०	०	०	०	८	७	१	०	०
२.	तनहुँ जिल्ला अदालत	लगत	४७	६	१७	०	०	०	०	७०				
		फछ्यौट	२९	५	१२	०	०	०	०	४६				
		वाकी	१८	१	५	०	०	०	०	२४	२४	०	०	०
३.	लमजुङ्ग जिल्ला अदालत	लगत	४९	२	१२	०	०	०	०	६३				
		फछ्यौट	२१	१	९	०	०	०	०	३१				
		वाकी	२८	१	३	०	०	०	०	३२	२४	७	१	०
४.	मनाङ्ग जिल्ला अदालत	लगत	०	०	०	०	०	०	०	०				
		फछ्यौट	०	०	०	०	०	०	०	०				
		वाकी	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
५.	कास्की जिल्ला अदालत	लगत	७१	१०	४३	०	१	८	४	१३७				
		फछ्यौट	५८	७	२८	०	०	४	४	१०१				
		वाकी	१३	३	१५	०	१	४	०	३६	३२	२	२	०
६.	स्याङ्जा जिल्ला अदालत	लगत	४४	२	५	०	०	३	०	५४				
		फछ्यौट	२९	१	५	०	०	१	०	३६				
		वाकी	१५	१	०	०	०	२	०	१८	१३	५	०	०
जम्मा	लगत	२२०	२२	८५	०	१	११	४	३४३					
	फछ्यौट	१४१	१६	५९	०	०	५	४	२२५					
	वाकी	७९	६	२६	०	१	६	०	११८	१००	१५	३	०	

पुनरावेदन अदालत बागलुङ्ग मातहत

सि.न.	अदालतको नाम	विषय	विगो भराउने	चलन चलाउने	वण्डा छुट्याउने	निकाश खुलाउने	घर भत्काउने	मानाचामल भराउने	अन्य	जम्मा	बाँकी निवेदनहरूको सालवसाली विवरण			
											१ वर्षभित्रका	२ वर्षभित्रका	३ वर्षभित्रका	४ वर्षभित्रका
१.	पर्वत जिल्ला अदालत	लगत	२७	०	१०	०	०	०	०	३७				
		फछ्यौट	१८	०	१०	०	०	०	०	२८				
		वाकी	९	०	०	०	०	०	०	९	९	०	०	०
२.	म्याग्दी जिल्ला अदालत	लगत	३३	१	३	०	०	०	०	३७				
		फछ्यौट	२४	१	२	०	०	०	०	२७				
		वाकी	९	०	१	०	०	०	०	१०	१०	०	०	०

३.	मुस्ताङ जिल्ला अदालत	लगत	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
		फछ्यौट	०	०	०	०	०	०	०	०				
		बाँकी	०	०	०	०	०	०	०	०				
४.	बागलुङ जिल्ला अदालत	लगत	६८	०	१३	०	०	६	०	८७	२६	७	०	०
		फछ्यौट	४४	०	८	०	०	२	०	५४				
		बाँकी	२४	०	५	०	०	४	०	३३				
जम्मा	लगत	१२८	१	२६	०	०	६	०	१६१	४५	७	०	०	
	फछ्यौट	८६	१	२०	०	०	२	०	१०९					
	बाँकी	४२	०	६	०	०	४	०	५२					

पुनरावेदन अदालत वुटवल मातहत

सि.न.	अदालतको नाम	विषय	विगो भराउने	चलन चलाउने	बण्डा छुट्याउने	निकाश खुलाउने	घर भत्काउने	मानाचामल भराउने	अन्य	जम्मा	बाँकी निवेदनहरूको सालवसाली विवरण			
											१वर्षभित्रका	२वर्षभित्रका	३वर्षभित्रका	४वर्षभित्रका
१.	गुल्मी जिल्ला अदालत	लगत	३७	१	१०	०	०	२	०	५०	२८	०	०	०
		फछ्यौट	१६	०	६	०	०	०	०	२२				
		बाँकी	२१	१	४	०	०	२	०	२८				
२.	अघाखाँची जिल्ला अदालत	लगत	३४	०	७	०	०	०	०	४१	७	२	०	०
		फछ्यौट	२८	०	४	०	०	०	०	३२				
		बाँकी	६	०	३	०	०	०	०	९				
३.	पाल्पा जिल्ला अदालत	लगत	२५	३	१४	०	०	०	०	४२	१५	१०	०	०
		फछ्यौट	१४	१	२	०	०	०	०	१७				
		बाँकी	११	२	१२	०	०	०	०	२५				
४.	नवलपरासी जिल्ला अदालत	लगत	१३३	२३	६८	०	६	०	०	२३०	७५	५	०	०
		फछ्यौट	८०	१७	५१	०	२	०	०	१५०				
		बाँकी	५३	६	१७	०	४	०	०	८०				
५.	रूपन्देही जिल्ला अदालत	लगत	२१५	४६	१४९	४	३	१	१६	४३४	१५४	२४	३	५
		फछ्यौट	१३०	२९	८२	१	१	०	५	२४८				
		बाँकी	८५	१७	६७	३	२	१	११	१८६				
६.	कपिलवस्तु जिल्ला अदालत	लगत	१२३	५९	१२०	६	५	०	०	३१३	१०५	१९	११	०
		फछ्यौट	७६	३०	६७	३	२	०	०	१७८				
		बाँकी	४७	२९	५३	३	३	०	०	१३५				
जम्मा	लगत	५६७	१३२	३६८	१०	१४	३	१६	१११०	३८४	६०	१४	५	
	फछ्यौट	३४४	७७	२१२	४	५	०	५	६४७					
	बाँकी	२२३	५५	१५६	६	९	३	११	४६३					

पुनरावेदन अदालत तुल्सीपुर मातहत

सि.न.	अदालतको नाम	विषय	विगो भराउने	चलन चलाउने	बण्डा छुट्याउने	निकाश खुलाउने	घर भत्काउने	मानाचामल भराउने	अन्य	जम्मा	बाँकी निवेदनहरूको सालवसाली विवरण			
											१वर्षभित्रका	२वर्षभित्रका	३वर्षभित्रका	४वर्षभित्रका
१.	रुकुम जिल्ला अदालत	लगत	७	१	३	०	०	०	०	११	४	०	०	०
		फछ्यौट	४	०	३	०	०	०	०	७				
		बाँकी	३	१	०	०	०	०	०	४				
२.	रोल्पा जिल्ला अदालत	लगत	१२	०	०	०	०	०	०	१२	१०	१	०	०
		फछ्यौट	१	०	०	०	०	०	०	१				
		बाँकी	११	०	०	०	०	०	०	११				
३.	सल्यान जिल्ला अदालत	लगत	६	०	०	०	०	०	०	६	४	०	०	०
		फछ्यौट	२	०	०	०	०	०	०	२				
		बाँकी	४	०	०	०	०	०	०	४				
४.	दाङ जिल्ला अदालत	लगत	६७	१२	२१	०	०	०	१३	११३	५५	२	०	०
		फछ्यौट	३१	५	११	०	०	०	९	५६				
		बाँकी	३६	७	१०	०	०	०	४	५७				
५.	प्युठान जिल्ला अदालत	लगत	५०	१	१३	०	०	०	०	६४	२६	६	२	०
		फछ्यौट	१९	०	११	०	०	०	०	३०				
		बाँकी	३१	१	२	०	०	०	०	३४				
जम्मा	लगत	१४२	१४	३७	०	०	०	१३	२०६	९९	९	२	०	
	फछ्यौट	५७	५	२५	०	०	०	९	९६					
	बाँकी	८५	९	१२	०	०	०	४	११०					

पुनरावेदन अदालत सुर्खेत मातहत

सि.न.	अदालतको नाम	विषय	विगो भराउने	चलन चलाउने	बण्डा छुट्याउने	निकाश खुलाउने	घर भत्काउने	मानाचामल भराउने	अन्य	जम्मा	बाँकी निवेदनहरूको सालवसाली विवरण			
											१वर्षभित्रका	२वर्षभित्रका	३वर्षभित्रका	४वर्षभित्रका
१.	दैलेख जिल्ला अदालत	लगत	४	१	७	०	१	०	०	१३	१	०	०	०
		फछ्यौट	३	१	७	०	१	०	०	१२				
		बाँकी	१	०	०	०	०	०	०	१				
२.	सुर्खेत जिल्ला अदालत	लगत	१५	१०	१०	०	०	०	८	४३	१२	०	०	०
		फछ्यौट	१०	७	९	०	०	०	५	३१				
		बाँकी	५	३	१	०	०	०	३	१२				
३.	जाजरकोट जिल्ला अदालत	लगत	२	२	२	०	०	१	०	७	०	०	०	०
		फछ्यौट	०	०	१	०	०	०	०	१				

	वाकी	२	२	१	०	०	०	१	०	६	६	०	०	०
जम्मा	लगत	२१	१३	१९	०	१	१	१	८	६३				
	फछ्यौट	१३	८	१७	०	१	०	५	४४					
	वाकी	८	५	२	०	०	१	३	१९	१९	०	०	०	

पुनरावेदन अदालत नेपालगंज मातहत

सि.न.	अदालतको नाम	विषय	विगो भराउने	चलन चलाउने	वण्डा छुट्याउने	निकाश खुलाउने	घर भत्काउने	मानाचामल भराउने	अन्य	जम्मा	वाकी निवेदनहरूको सालवसाली विवरण			
											१वर्षभित्रका	२वर्षभित्रका	३वर्षभित्रका	५वर्षनाघेका
१.	बाके जिल्ला अदालत	लगत	२०६	३९	१०७	३	६	३	७३	४३७				
		फछ्यौट	१०७	२९	६६	३	३	२	४२	२५२				
		वाकी	९९	१०	४१	०	३	१	३१	१८५	१४८	२९	८	०
२.	बर्दिया जिल्ला अदालत	लगत	७४	१५	१४	०	०	१	०	१०४				
		फछ्यौट	३१	४	१०	०	०	०	०	४५				
		वाकी	४३	११	४	०	०	१	०	५९	४६	९	४	०
जम्मा	लगत	२८०	५४	१२९	३	६	४	७३	५४९					
	फछ्यौट	१३८	३३	७६	३	३	२	४२	२९७					
	वाकी	१४२	२१	४५	०	३	२	३१	२४४	१९४	३८	१२	०	

पुनरावेदन अदालत जुम्ला मातहत

सि.न.	अदालतको नाम	विषय	विगो भराउने	चलन चलाउने	वण्डा छुट्याउने	निकाश खुलाउने	घर भत्काउने	मानाचामल भराउने	अन्य	जम्मा	वाकी निवेदनहरूको सालवसाली विवरण			
											१वर्षभित्रका	२वर्षभित्रका	३वर्षभित्रका	५वर्षनाघेका
१.	डोल्पा जिल्ला अदालत	लगत	२	०	१	०	०	०	०	३				
		फछ्यौट	१	०	०	०	०	०	०	१				
		वाकी	१	०	१	०	०	०	०	२	०	०	२	०
२.	जुम्ला जिल्ला अदालत	लगत	७	०	२	०	०	०	०	९				
		फछ्यौट	७	०	२	०	०	०	०	९				
		वाकी	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
३.	मुगु जिल्ला अदालत	लगत	१	०	२	०	०	०	५	८				
		फछ्यौट	०	०	१	०	०	०	३	४				
		वाकी	१	०	१	०	०	०	२	४	४	०	०	०
४.	कालिकोट जिल्ला अदालत	लगत	३	१	१	०	०	०	०	५				
		फछ्यौट	१	१	१	०	०	०	०	३				
		वाकी	२	०	०	०	०	०	०	२	२	०	०	०
५.	हुम्ला जिल्ला अदालत	लगत	१	०	०	०	०	०	०	१				
		फछ्यौट	०	०	०	०	०	०	०	०				
		वाकी	१	०	०	०	०	०	०	१	१	०	०	०
जम्मा	लगत	१४	१	६	०	०	०	५	२६					
	फछ्यौट	९	१	४	०	०	०	३	१७					
	वाकी	५	०	२	०	०	०	२	९	७	०	२	०	

पुनरावेदन अदालत दिपायल मातहत

सि.न.	अदालतको नाम	विषय	विगो भराउने	चलन चलाउने	वण्डा छुट्याउने	निकाश खुलाउने	घर भत्काउने	मानाचामल भराउने	अन्य	जम्मा	वाकी निवेदनहरूको सालवसाली विवरण			
											१वर्षभित्रका	२वर्षभित्रका	३वर्षभित्रका	५वर्षनाघेका
१.	बझाङ जिल्ला अदालत	लगत	४	०	३	०	०	०	०	७				
		फछ्यौट	०	०	१	०	०	०	०	१				
		वाकी	४	०	२	०	०	०	०	६	१	१	२	२
२.	डोटी जिल्ला अदालत	लगत	०	०	२	०	०	०	०	२				
		फछ्यौट	०	०	२	०	०	०	०	२				
		वाकी	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
३.	बाजुरा जिल्ला अदालत	लगत	५	२	०	०	०	०	२	९				
		फछ्यौट	४	२	०	०	०	०	२	८				
		वाकी	१	०	०	०	०	०	०	१	०	१	०	०
४.	अछाम जिल्ला अदालत	लगत	६	०	०	०	०	०	०	६				
		फछ्यौट	०	०	०	०	०	०	०	०				
		वाकी	६	०	०	०	०	०	०	६	१	०	५	०
५.	कैलाली जिल्ला अदालत	लगत	३३	१६	११	०	०	०	३	६३				
		फछ्यौट	२५	११	८	०	०	०	२	४६				
		वाकी	८	५	३	०	०	०	१	१७	१२	५	०	०
जम्मा	लगत	४८	१८	१६	०	०	०	५	८७					
	फछ्यौट	२९	१३	११	०	०	०	४	५७					
	वाकी	१९	५	५	०	०	०	१	३०	१४	७	७	२	

पुनरावेदन अदालत महेन्द्रनगर मातहत

सि.न.	अदालतको नाम	विषय	विगो भराउने	चलन चलाउने	वण्डा छुट्याउने	निकाश खुलाउने	घर भत्काउने	मानाचामल भराउने	अन्य	जम्मा	वाकी निवेदनहरूको सालवसाली विवरण			
											१वर्षभित्रका	२वर्षभित्रका	३वर्षभित्रका	५वर्षनाघेका
१.	दाचुला जिल्ला अदालत	लगत	३	०	५	०	०	०	०	८				
		फछ्यौट	०	०	३	०	०	०	०	३				
		वाकी	३	०	२	०	०	०	०	५	५	०	०	०

२.	वैतडी जिल्ला अदालत	लगत	४	१	६	०	०	०	०	११	४	१	०	०
		फछ्यौट	१	०	५	०	०	०	०	६				
		बाकी	३	१	१	०	०	०	०	५				
३.	डडेलधुरा जिल्ला अदालत	लगत	०	०	४	०	०	०	४	०	०	०	०	
		फछ्यौट	०	०	४	०	०	०	४					
		बाकी	०	०	०	०	०	०	०					
४.	कन्चनपुर जिल्ला अदालत	लगत	२६	२१	३६	०	१	४	२२	११०	२८	६	३	०
		फछ्यौट	१७	१४	२३	०	०	३	१६	७३				
		बाकी	९	७	१३	०	१	१	६	३७				
जम्मा	लगत	३३	२२	५१	०	१	४	२२	१३३	३७	७	३	०	
	फछ्यौट	१८	१४	३५	०	०	३	१६	८६					
	बाकी	१५	८	१६	०	१	१	६	४७					
कूल जम्मा	लगत	७२१४	१५८६	२४०१	३७	१०८	७९	२५०	११६७५	३६३	१३०७	७८९	२९	
	फछ्यौट	३४२५	७०८	१३०३	२०	४९	३७	१५५	५६९७					
	बाकी	३७८९	८७८	१०९८	१७	५९	४२	९५	५९७८					

परिशिष्ट ६५

जिल्ला अदालतहरूको बजेट विनियोजन र खर्चको विवरण

पुनरावेदन अदालत इलाम मातहत

सि.न.	अदालतको नाम	विनियोजन		निकाशा		खर्च		कैफियत
		चालु	पुजिगत	चालु	पुजिगत	चालु	पुजिगत	
१	ताप्लेजुङ्ग जिल्ला अदालत	४५१६५००१००	७५३०००१००	४४३५०६६३५	७५००१४०१००	४४३५०६६३५	७५००१४०१००	
२	पाँचथर जिल्ला अदालत	४७४५०००१००	१८११०००१००	४४७०४२५१७५	१७५४७३५१७९	४४७०४२५१७५	१७५४७३५१७९	
३	इलाम जिल्ला अदालत	४८४८५००१००	५००००१००	४७०८५१३५०	५००००१००	४७०८५१३५०	५००००१००	
४	भापा जिल्ला अदालत	९८७८३८५१७७	५५३०००१००	९८५८७२७३८	३३९३८९७३५	९८५८७२७३८	३३९३८९७३५	
	जम्मा	२३९८८३८५१७७	१४९२१००१००	२३४७२७३२९८	१२६९८७३३५४	२३४७२७३२९८	१२६९८७३३५४	

पुनरावेदन अदालत धनकुटा मातहत

१	सखुवासभा जिल्ला अदालत	४५८५८००१००	५००००१००	३९८०२३९१७५	५००००१००	३९८०२३९१७५	५००००१००	
२	तेह्रथुम जिल्ला अदालत	३८०१५००१००	६००००१००	३७७६४९९१६१	६००००१००	३७७६४९९१६१	६००००१००	
३	धनकुटा जिल्ला अदालत	५४३२६३१००	५००००१००	५४०२८३८६६	५००००१००	५४०२८३८६६	५००००१००	
४	भोजपुर जिल्ला अदालत	४८४९२२११००	५१००००१००	३५८०००५१०	५१००००१००	३५८०००५१०	५१००००१००	
	जम्मा	१८६६९१५२१००	६७००००१००	१६७३९५८३१२	६७००००१००	१६७३९५८३१२	६७००००१००	

पुनरावेदन अदालत विराटनगर मातहत

१	मोरङ्ग जिल्ला अदालत	१२१३५५५७६४	२५००००१००	१२०१८५२५३४	२४९८८३३०	१२०१८५२५३४	२४९८८३३०	
२	सुनसरी जिल्ला अदालत	१२१६८२००१००	७४२०००१००	११६१७८६७३८	७३७४३१५४	११६१७८६७३८	७३७४३१५४	
	जम्मा	२४३०३७५७६४	९९२०००१००	२३६३६३९३१६	९८७३१४८४	२३६३६३९३१६	९८७३१४८४	

पुनरावेदन अदालत राजविराज मातहत

१	सप्तरी जिल्ला अदालत	१५६०७४००१००	११५२७००१००	१५९३८३५४०१	३५९३६९३८०	१५९३८३५४०१	३५९३६९३८०	
२	सिराहा जिल्ला अदालत	१०५५४६००१००	३८९०००१००	९९१९४६३९२	३८९०००१००	९९१९४६३९२	३८९०००१००	
३	ओखलढुंगा जिल्ला अदालत	४२८०००१००	०१००	४०४३३३३३३	०१००	४०४३३३३३३	०१००	
४	उदयपुर जिल्ला अदालत	६७९२७२६०	१०००००१००	६१६१४९०६३	१०००००१००	६१६१४९०६३	१०००००१००	
५	खोटाङ्ग जिल्ला अदालत	४२९४५००१००	१९५७०००१००	४१०८५०१५६	१८५८६९४१००	४१०८५०१५६	१८५८६९४१००	
६	सोलुखुम्बु जिल्ला अदालत	३७३२५००१००	०१००	३३६३३३३३३	०१००	३३६३३३३३३	०१००	
	जम्मा	४५१९९२७२६०	१७४७३००१००	४३५३४२७६७३	९४४१३८७८०	४३५३४२७६७३	९४४१३८७८०	

पुनरावेदन अदालत जनकपुर मातहत

१	धनुषा जिल्ला अदालत	१२२८८०००१००	२२७०००१००	११७८४९३०१५०	२२७०००१००	११७८४९३०१५०	२२७०००१००	
२	सलाही जिल्ला अदालत	११४१५५००१००	२०७५०००१००	१००५७२६१००	१३९८१६४२९८	१००५७२६१००	१३९८१६४२९८	
३	रामेछाप जिल्ला अदालत	३७८४५००१००	४८५०००१००	४१५५९१७३९२	४८३४६१३९२	४१५५९१७३९२	४८३४६१३९२	
४	महोत्तरी जिल्ला अदालत	११८४८१३९१००	२९५००००१००	९२६२९०१६२	२९५००००१००	९२६२९०१६२	२९५००००१००	
५	सिन्धुली जिल्ला अदालत	४५८७८००१००	१९२३००००१००	४४३३५०६८५	१४८१९७८९६	४४३३५०६८५	१४८१९७८९६	
	जम्मा	४३९२३९३९१००	२४९६७०००१००	३९६९४३३८२९६	३२४६१८२३९६	३९६९४३३८२९६	३२४६१८२३९६	

पुनरावेदन अदालत हेटौँडा मातहत

१	मकवानपुर जिल्ला अदालत	५२९६१००१००	३२६०००१००	५०९७५७९१००	३२५९२२१००	५०९७५७९१००	३२५९२२१००	
२	चितवन जिल्ला अदालत	७१०७७५४८	२९००००१००	७०५४३५०१५	२९००००१००	७०५४३५०१५	२९००००१००	
३	पर्सा जिल्ला अदालत	११०८७०००१००	८००००१००	१२३२५४८४९२	८००००१००	१२३२५४८४९२	८००००१००	
४	वारा जिल्ला अदालत	१००९८९५६१८	७००००१००	१००९७२९२२६	७००००१००	१००९७२९२२६	७००००१००	
५	रोतहट जिल्ला अदालत	१०९२१७००१००	२०००००१००	१००४९३८८१०	२०००००१००	१००४९३८८१०	२०००००१००	
	जम्मा	४४४४४३९१६६	९६६०००१००	४४६२४०९४८६	९६५९२२१००	४४६२४०९४८६	९६५९२२१००	

पुनरावेदन अदालत पाटन मातहत

१	काठमाण्डौ जिल्ला अदालत	४९६७५४३२०९	८४९३५०००१००	३५६९०८१३२	८४२६६१२६६०	३५६९०८१३२	८४२६६१२६६०	
२	भक्तपुर जिल्ला अदालत	९६२२५००१००	०१००	९९३०३४४५३	०१००	९९३०३४४५३	०१००	

३	ललितपुर जिल्ला अदालत	९३९२५९२३९	४९८०००१००	९३३६६२४३९	४९३२३६१९९	९३३६६२४३९	४९३२३६१९९
४	काभ्रेपलान्चोक जिल्ला अदालत	६५८२०००१००	०१००	६९५९६९०१८९	०१००	६९५९६९०१८९	०१००
५	सिन्धुपाल्चोक जिल्ला अदालत	५४८२४००१००	०१००	४७९८२९१५६	०१००	४७९८२९१५६	०१००
६	दोलखा जिल्ला अदालत	६४४४०३३०९	४००००१००	५९८४६५१०६	४००००१००	५९८४६५१०६	४००००१००
७	नुवाकोट जिल्ला अदालत	५३४९७००१००	१५८०००१००	४७३५४०३६०	१५७६८६१००	४७३५४०३६०	१५७६८६१००
८	रसुवा जिल्ला अदालत	३२३३०००१००	४००००१००	२७८८२९२६०	४००००१००	२७८८२९२६०	४००००१००
९	धादिङ्ग जिल्ला अदालत	४७६७२००१००	४००००१००	४४२९९४२२२	३९२९९२२२	४४२९९४२२२	३९२९९२२२
	जम्मा	९२५९८८५७५७	८६०७०००१००	८३३२३४६६१७	८५३८९९६२५९	८३३२३४६६१७	८५३८९९६२५९

पुनरावेदन अदालत पोखरा मातहत

१	कास्की जिल्ला अदालत	७८२४६९४८०	५००००१००	७७९५८६२८०	५००००१००	७७९५८६२८०	५००००१००
२	स्याङ्जा जिल्ला अदालत	६४६६०००१००	१४५०००१००	५३५५५४४२९	१४४९००१००	५३५५५४४२९	१४४९००१००
३	तनहुँ जिल्ला अदालत	५६२५६९०१००	४००००१००	४८७७३९१६०	३९३२४१००	४८७७३९१६०	३९३२४१००
४	गोर्खा जिल्ला अदालत	४३८९०८३०९	९०७०००१००	४३०६६२३५०	९०७०००१००	४३०६६२३५०	९०७०००१००
५	लमजुङ्ग जिल्ला अदालत	४४५७०००१००	२५५०००१००	३९७९४७८२४	२४५०७०१००	३९७९४७८२४	२४५०७०१००
६	मनाङ्ग जिल्ला अदालत	४०६७५००१००	५००००१००	३३७४०२४२४	४९३००१००	३३७४०२४२४	४९३००१००
	जम्मा	३२८२९८०७८०	१४४७०००१००	२९६८८८५३५९	१४३५५९४१००	२९६८८८५३५९	१४३५५९४१००

पुनरावेदन अदालत बाग्लुङ्ग मातहत

१	बाग्लुङ्ग जिल्ला अदालत	४६६७०८६१८०	४०७०००१००	४६६७०८६१८०	४०७०००१००	४६६७०८६१८०	४०७०००१००
२	पर्वत जिल्ला अदालत	३८४३०००१००	१६९९३००१००	४६९९३५६९	९९४०८६९४५	४६९९३५६९	९९४०८६९४५
३	भ्यागमदी जिल्ला अदालत	४८९४०००१००	०१००	३३३४००२१७	०१००	३३३४००२१७	०१००
४	सुस्ताङ्ग जिल्ला अदालत	३९९०६४३४०	१२००००१००	३०६६२०२१५	१२००००१००	३०६६२०२१५	१२००००१००
	जम्मा	१६३४०९३०२०	३२९८३००१००	१५६८६६४८३२	१९५४७८६९४५	१५६८६६४८३२	१९५४७८६९४५

पुनरावेदन अदालत बुटवल मातहत

१	गुल्मी जिल्ला अदालत	४५४२०६९१००	०१००	३५९३२९७७०	०१००	३५९३२९७७०	०१००
२	अर्घाखाँची जिल्ला अदालत	४५९३५००१००	१०९०००१००	४९३४०९९१७	१०९०००१००	४९३४०९९१७	१०९०००१००
३	पाल्पा जिल्ला अदालत	४६५९०००१००	२८०००१००	४३९८९३४१०	२६३८०१७८	४३९८९३४१०	२६३८०१७८
४	नवलपरासी जिल्ला अदालत	९८९६९४०१००	२९२६०००१००	९८३६००३३०	१३३०७६५१००	९८३६००३३०	१३३०७६५१००
५	सुपन्देही जिल्ला अदालत	१४८९०६४१००	१५००००१००	१९२८०९७९७	१४९९७७००	१९२८०९७९७	१४९९७७००
६	कमलबस्तु जिल्ला अदालत	१९०६०६३३००	६००००१००	८७८९९७४०	६००००१००	८७८९९७४०	६००००१००
	जम्मा	४९४९०४९११००	२४७३०००१००	४९९६२८६२४	१६७६९२२७८	४९९६२८६२४	१६७६९२२७८

पुनरावेदन अदालत तुल्सीपुर मातहत

१	रुकुम जिल्ला अदालत	४९६७८००१००	४००००१००	३६६५४५१०५	४००००१००	३६६५४५१०५	४००००१००
२	रोल्पा जिल्ला अदालत	३७७२४००१००	५००००१००	२९६४७८३९९	५००००१००	२९६४७८३९९	५००००१००
३	सल्यान जिल्ला अदालत	३८८८०००१००	०१००	३६९६९६६८९	०१००	३६९६९६६८९	०१००
४	प्युठान जिल्ला अदालत	३८०९४००१००	१००४००००१००	३६४३७९१४६	४४९०९४४१९	३६४३७९१४६	४४९०९४४१९
५	दाङ जिल्ला अदालत	७५४९०००१००	१४९५०००१००	६८४४४२९९४	१४९५३७८२९	६८४४४२९९४	१४९५३७८२९
	जम्मा	२३९७८६००१००	१९५४०००१००	२०८९५४५२४	५९९२३२२६२	२०८९५४५२४	५९९२३२२६२

पुनरावेदन अदालत नेपालगंज मातहत

१	बाँके जिल्ला अदालत	१०६४०००१००	९०२०००१००	१०६०७३९२४	८९५६८७३९	१०६०७३९२४	८९५६८७३९
२	बाँदिया जिल्ला अदालत	५८९२०००१००	१२८९०००१००	५८९७७५८०	१२२९३७२८५	५८९७७५८०	१२२९३७२८५
	जम्मा	६८५६०००१००	२१९९०००१००	१६५०५१५०४	२०३७०६०२४	१६५०५१५०४	२०३७०६०२४

पुनरावेदन अदालत सुर्खेत मातहत

१	सुर्खेत जिल्ला अदालत	५०४९०००१००	६००००१००	४६८९५३९३२	५९९००६२	४६८९५३९३२	५९९००६२
२	जाजरकोट जिल्ला अदालत	४२७८५००१००	४३९०००१००	३५५९६६८८२	४३८९३७५७	३५५९६६८८२	४३८९३७५७
३	दिलेख जिल्ला अदालत	४९६९५००१००	९४००००१००	४६९७०२७९०	४४९०९४४१९	४६९७०२७९०	४४९०९४४१९
	जम्मा	१४२९७०००१००	९८९९०००१००	१२८५०९२७२४	४९०९७८२६०	१२८५०९२७२४	४९०९७८२६०

पुनरावेदन अदालत जुम्ला मातहत

१	जुम्ला जिल्ला अदालत	५०४७५००१००	४६८०००१००	४९२८९५१८०	४६८०००१००	४९२८९५१८०	४६८०००१००
२	सुनसरी जिल्ला अदालत	३५०९५००१००	१३५०००१००	३४०८००९८४	१३५०००१००	३४०८००९८४	१३५०००१००
३	कालिकोट जिल्ला अदालत	३४६९५००१००	१६४०००१००	२५३२३७७३३	१६४०००१००	२५३२३७७३३	१६४०००१००
४	हुम्ला जिल्ला अदालत	३८३७०००१००	५०९०००१००	२८३५२३५१०	४९९७३३९६	२८३५२३५१०	४९९७३३९६
५	डोल्पा जिल्ला अदालत	३९४९०००१००	६००००१००	२७६२९४३९२	६००००१००	२७६२९४३९२	६००००१००
	जम्मा	१९००४५००१००	१३२८०००१००	१६४६६७८८०९	१३२६७३३९६	१६४६६७८८०९	१३२६७३३९६

पुनरावेदन अदालत दिपायल मातहत

१	दिपायल जिल्ला अदालत	४५४३५००१००	४००००१००	४६७६९५२०४	४००००१००	४६७६९५२०४	४००००१००
२	डोटी जिल्ला अदालत	४२३६४००१००	१००००१००	३६५६३९५१०	१००००१००	३६५६३९५१०	१००००१००
३	वाजुरा जिल्ला अदालत	३९९९६००१००	६००००१००	३२०९९९३२५	६००००१००	३२०९९९३२५	६००००१००
४	अछाम जिल्ला अदालत	२८८९०००१००	६००००१००	२६४४२५४८४	६००००१००	२६४४२५४८४	६००००१००
५	केलाली जिल्ला अदालत	५५६५४००१००	०१००	५२९९३२५८५	०१००	५२९९३२५८५	०१००
	जम्मा	२९९४५९००१००	२६००००१००	१९३९७३२०९८	२२४०००१००	१९३९७३२०९८	२२४०००१००

पुनरावेदन अदालत महेन्द्रनगर मातहत

१	दाचुला जिल्ला अदालत	३५९६०००१००	४३३०००१००	३१९९७३५१७	४२९०९६६४	३१९९७३५१७	४२९०९६६४
२	वैतडी जिल्ला अदालत	३८७०५००१००	११००००१००	३७००७३३३५	११००००१००	३७२५०७३३३५	११००००१००
३	डडेल्धुरा जिल्ला अदालत	३५२६०००१००	२०००००१००	३५९८२४३१०५	२०००००१००	३५९८२४३१०५	२०००००१००
४	कञ्चनपुर जिल्ला अदालत	५२०७०००१००	३६४०००१००	५०९६४०२६५	३६३४६४४४०	५०९६४०२६५	३६३४६४४४०
	जम्मा	१६२००३००१००	११०७०००१००	१५६८४४५४८३	११०२५६११०४	१५६९९४५४८३	११०२५६११०४
	कुल जम्मा	४९२३८४५४१२४	१७९५२८३००१००	४६३७६६२९१८६	१७९७८६४०१८४	४६३७७९२९१२४६	१७९७८६४०१८४

**परिशिष्ट ६६
जिल्ला अदालतहरूको धरोटी विवरण**

पुनरावेदन अदालत इलाम मातहत

सि.नं.	अदालतको नाम	धरोटी			यस आर्थिक वर्षमा		बाँकी जम्मा	कैफियत
		गत आ.व. सम्मको	यो आ.व. मा प्राप्त	जम्मा	फिर्ता भएको धरोटी	जफत भएको धरोटी		
१	ताप्लेजुङ्ग जिल्ला अदालत	११५८३०२५	१०७४३९४२२	११९०२२४४७	५१६९०५१९	०१००	६७३३९१२८	
२	पाचथर जिल्ला अदालत	५७७३३००	४१५२४०१७२	४७२४१३३७२	१३३७९९३८	०१००	३३८६१४३४	
३	इलाम जिल्ला अदालत	३५७७०६१००	१४७२७०२१००	१८३०४०८१००	१०३९५३०१००	२८७२१००	७६२१५६१००	
४	भापा जिल्ला अदालत	१०२२५४३४३२	५८३७१६१९	१६०६२५१३०	४२८०४२४१६	११६६६११४५	१०६१५५०६१९	
	जम्मा	१०७५६१४३५७	८७९९४४३९२	१९५५५५९७४९	५९७८६५९१३३	११९५३९१४५	१२३८९५९६५१	

पुनरावेदन अदालत धनकुटा मातहत

१	संखुवासभा जिल्ला अदालत	७४६८८९३८	३०२६५२०३	१०४९५४१४१	१२३६४२३	८५७५९८३८	१७९५७८८०
२	तेह्रथुम जिल्ला अदालत	५७६०६७०६	३१४५५८१७७	८९०६२५८३	४३१०७८१९	३५६५६०१९	१०२९८६६६
३	धनकुटा जिल्ला अदालत	१७९६२७३४	३४०००१००	२१३६२७३४	६९६९३६९	१०५००१००	१३३४३३७३
४	भोजपुर जिल्ला अदालत	६९१३०१००	२९३३९७७७	३६२५२७७७	३५५६१००	०१००	३२६९६६७७
	जम्मा	१५७७९७३७८	९४४६०८१७७	२५९६३२९३४	५४८६९७४२	१२२४६५८१७	७४२९६५१९६

पुनरावेदन अदालत विराटनगर मातहत

१	मोरङ्ग जिल्ला अदालत	१७६८८५६१०६	५३७६१६४४०	२३०३४७२०१४६	३६८५६००१०५	२४५३९९३५	१९१०३८०१०६
२	सुनसरी जिल्ला अदालत	४०४२३२८२४	३७९४३८८३६	७८३६७६६०	२१२९२८४२७	२८४४५०१९४	५४२२९८१३९
	जम्मा	२१७००८८४३०	९१७०५५२७६	३०८७४३७०६	५८१४८८४३२	५२९७७०२९	२४५२६७८२४५

पुनरावेदन अदालत राजविराज मातहत

१	सप्तरी जिल्ला अदालत	४२७५३३५४९	४७३९५५६६८	९०१४८२१७	३८९८२०१७४	०१००	५१९६९०१४३
२	सिराहा जिल्ला अदालत	५२३७९२५६८	१०२८३४६०९	१५५२७२७१६९	१०७२८७३६१०८	१८१६३०१०७	४६९६९०५१४
३	ओखलढुंगा जिल्ला अदालत	२७९९८१२७	४४०१५२६२	७२०१३३८९	१४५९५३३३	०१००	५७४१८०१६
४	उदयपुर जिल्ला अदालत	९९१४०७९५	३३७६७६१०९	१३२९०८४१०४	२३८७२७६०	२७५५१७२	१०८७६००१७२
५	खोटाङ्ग जिल्ला अदालत	३०३२९४८८७	२८९५१३५	३३२२४६२२	२२५०१००	०१००	३२९९९६२२
६	सोलुखुम्बु जिल्ला अदालत	१४७५८४५७	२२२१२५१००	३६९७०९५७	७५३८१००	०१००	३६२१७५५७
	जम्मा	१९२३५२९१८३	१६०५७००७५५	२७२९३३३७५८	१५०२१४०६१७५	१८४३८५१७९	१२०८७५४१०४

पुनरावेदन अदालत जनकपुर मातहत

१	धनुषा जिल्ला अदालत	८१३३७८१७४	१०५७२२२१३	१८७००४८१२७	१०५०२९७५१७२	४६०८८१००	८१५६७७७५५
२	सर्लाही जिल्ला अदालत	५२३५०५४३०	१२९०९९३०६७	१८१३९९८७९७	७५८६०२०४३	३०७७६४६२	१०२४६२०२९२
३	रामेछाप जिल्ला अदालत	६५१२५६१२	२४१२२२६१	८९२४८८३३	१२९७९४६३	०१००	७६२६८४१०
४	महोत्तरी जिल्ला अदालत	३६९१४८७५५	८५४६२३९४३	१२३३७७२६१८	७२७७२६५२९	६३२२५३२	४८९७२३६५५
५	सिन्धुली जिल्ला अदालत	३२०११४३०	९४०९६८६५	१२६०२८२९५	२२२४१००	३२००१००	१२३३३५६१५
	जम्मा	१८०३९६३४०९	३३२०४६८३८९	५१२३६३९७९०	२५५१८७७९१९	४२०२७७९४	२५२९७२५९१७

पुनरावेदन अदालत हेटौडा मातहत

१	मकवानपुर जिल्ला अदालत	३४२८७९८६०	३०९६४३०६२	६५२५२२९२२	२१४७५०२४४	११४५५०२९	४२३३९७५५७
२	चितवन जिल्ला अदालत	३४६६२८०६५	३०९६३४०३९	६५६२६२१०४	२६९८३४८७९	२३७७०१५०	३६२६५६९१७५
३	पर्सा जिल्ला अदालत	७३०८४३६८८	६२७६७८४१६	१३३८५२२१०४	४७३२५३१५०	२०४०६९१२२	८६४८६२०३२
४	बारा जिल्ला अदालत	५०४१८०३०२	३२०४८९०१६	८२४६६९३१९	२००१९१५१९	१३५९८८१९	६१०८७९४९
५	रौतहट जिल्ला अदालत	८१०४३३२८	४०८०७४१७६	४८९०५०८१०४	३०२६३३७७८	१५७५१५२९	१७०६६५५१०५
	जम्मा	२००५५७५२४३	१९७५४५२०८९	३९८१०२७३३२	१४६०६६३६१०२	८४९८३४१२	२४३५३८०३१८

पुनरावेदन अदालत पाटन मातहत

१	काठमाण्डौ जिल्ला अदालत	९९०४४९०४१९४	१६५३३८३२२९७	२६४३८३२२७९९	९८०६९७०५५३	०१००	१६६३१३५२२३८
२	भक्तपुर जिल्ला अदालत	२००६५०५१००	४६०२९२४१३	६६०८६२१९३	३९९१०६८६७	२१६९१५६९	३२००६४५६५
३	ललितपुर जिल्ला अदालत	६३७१२८८२७	९५७७६७७३३	१५९४८९६५६०	३५०३४२८६०	१७५०५३१००	१२२७०४८४१००
४	काम्रेपालाञ्चोक जिल्ला अदालत	२०१०७७८३७	८९८४१०००	२९०९१५३७	९०९३९२१००	८६९८६२३७	११२९९४११००
५	सिन्धुपाल्चोक जिल्ला अदालत	२९५२४७३८६	७८२५३३३३	३७३५०१७२९	६९५९१११९७	०१००	३०३९१०५३२
६	दोलखा जिल्ला अदालत	६७५५१५६०	९०२७११७०	१५८२२२७३०	१३९०००१००	०१००	१४४३२२७३०
७	नुवाकोट जिल्ला अदालत	४७०८०४७	११३८९११००	५८४६९५१७	९६६३६१७	०१००	४८८०५९१००
८	रसुवा जिल्ला अदालत	९२३८११००	३२०००१००	१२४३८११००	०१००	९०००१००	११५३८११००

१. धादिङ्ग जिल्ला अदालत	२८०५२२५।४	२६८०९८।२५	३०७३३२३।८९	३७०००।००	९४४७३।२५	२९४९८५।०६४
जम्मा	११६४३३३८।७४३	१८२५५७८।६९	२९८९९६६।०४	१०६६४२९।४३।२	१३६५३०४।२३	१९०९४२२९।२९

पुनरावेदन अदालत पोखरा मातहत

१. कास्की जिल्ला अदालत	१३०८९६९।४६	५७९३६७।०४	१८८७५२९।२।०	१५५९५८९।२५	४३३३८६।८३७	१२९८९८३।४।८
२. स्याङ्जा जिल्ला अदालत	७२०८९।००	३८५०९।४।०४	१९०५८२५।०४	३४०००।७	३९०००।००	१०४०८२।४।३३
३. तनहुँ जिल्ला अदालत	१९७७७।३६६	१५९४४६२।७	२७७६३६।३७	७६७२५।८।४	२९५८३।९।५	१७०८५।४।३८
४. गोर्खा जिल्ला अदालत	२७६७५।३।२	७००२९।३।७	९७७०४।६।७	४००४२।४।४	१२७८९।७।५	५६३८४।३।८
५. लमजुङ्ग जिल्ला अदालत	९४८५७२।४६	२०८९६९।६२	१९५६७४२।०८	१०९९।४।३६	३७९९।६२	१०९४०३।९।०
६. मनाङ्ग जिल्ला अदालत	४०००।००	०।००	४०००।००	०।००	०।००	४०००।००
जम्मा	१६२४४९२।६।७०	८६८९६९।६६	२४९२६५।४।८६	२८७०४९।६।०	४७९०६८।०।९	१७३४५४४।३।७

पुनरावेदन अदालत बाग्लुङ्ग मातहत

१. बाग्लुङ्ग जिल्ला अदालत	३५३७४।३।९	५७०४८।००	९२४४९।६।९	१२४५९।९।००	१२९७५।००	७८७८५।६।९
२. पर्वत जिल्ला अदालत	२०४०६२।९।३	६७६७२।००	८७५७३।४।३	८७३९।४।५	७३५६।७।९	७९३४२।६।७
३. म्याग्दी जिल्ला अदालत	२०७४०।२६	१६३४५।९।००	१८४९९।२।६	१०८०८।९।००	४३००।००	७८९।०।२६
४. मुस्ताङ्ग जिल्ला अदालत	१९००।०।००	२६४३८।०।०८	२७५३८।०।०८	१४६००।०।००	६५०।०।००	१२२८८।०।०८
जम्मा	५८९५४।६।००	१६७०२५।०।०८	२२५९७९।७।०८	३८७३९।४।५	९६५४।२।९	१७७५९२।२।७३

पुनरावेदन अदालत नुवतल मातहत

१. गुल्मी जिल्ला अदालत	१६७४०।८।००	२६९४७।७।००	४२८८८।५।००	१९८९३।६।००	०।००	२३०७४।९।००
२. अर्घाखाँची जिल्ला अदालत	१४९४७।५।४	१६७३।३।८७	३९६६९।१।४९	७५००।०।००	०।००	२४९६९।१।४९
३. पाल्पा जिल्ला अदालत	२३६४४।९।९।९	३३३६६।२।९।५	२७०००।८।२।०६	१६९८५।५।८।७	८३८५।६।९६	९९७६६।४।०
४. नवलपरासी जिल्ला अदालत	३८७।०।४।२।९	२८९९।८।४।९।९	६६९०८।६।७।२	२२३७५।२।६।२	२०५३०।९।९	४२४८०।३।६।७
५. रुपन्देही जिल्ला अदालत	७००९८।४।४।८	४८८३३३।०।९।७	१९९८८३।९।४।५	३९७८७।०।७।९	६४६०६।९।४।२	८९६६३।७।२।४
६. कपिलवस्तु जिल्ला अदालत	५९६३६।०।२।३	२०८२४।७।९।६	७२४६९।२।३।९	१५२२५।३।२।७	६५०४।२।५।८	५६६८५।०।४।४
जम्मा	१८८९६९।८।३।६।५	१०५५३९०।२।८।६	२९३७०८८।६।५।९	८८२७९।९।४।८	१०००२७।०।८।७	१९५४२९९।६।६

पुनरावेदन अदालत तुल्सीपुर मातहत

१. रुकुम जिल्ला अदालत	२९९३७।३।३	८९२५।०।००	३७२६२।९।३	१५००।०।००	१५६५२।९।३	२०९९०।०।००
२. रोल्पा जिल्ला अदालत	१८२३६।०।२६	७७५०।०।००	२५९८६।०।२६	२५००।०।००	०।००	२३४८६।०।२६
३. सल्यान जिल्ला अदालत	८३८७।९।४।२	२४२९९।८।०।०	३२५९७।९।४।२	८९३६।४।२३	३०।०।००	२४४३३।९।९
४. प्युठान जिल्ला अदालत	२९०५४।८।९६	३९६६७।४।४	६०७२२।४।४०	६०४९।८।७	४९९०।०।००	५०४९९।३।३
५. दाङ जिल्ला अदालत	६२०५८।६।०९	२९३२३६।५।७।४	२९३२९।७।८।३	३२९९९।९।३	०।००	२६२३६३।९।९
जम्मा	१३८८७।६।०६	२९२९९२९।९।८	४३९८६७।४।२।४	५९०९०।७।०३	१९८७२९।३।३	३६०९०।४६।८

पुनरावेदन अदालत नेपालगंज मातहत

१. बाँके जिल्ला अदालत	१२३६२।९।०।५।४	३५७४७।२।९।४	१५९३६८।४।९।८	१६९४२।९।४।३।७	८३२९।४।७।८	१३४९०।४।२।३।३
२. बर्दिया जिल्ला अदालत	२९७४८।८।०।०।९	९३९९।७।०।९	३९०५९९।७।९।८	६९६०३।०।९	१२४०९।५।३।३	२३६५९।५।७।६
जम्मा	१४५३७०।०।६।३	४५०५८३।८।२।३	१९०४२८३।८।६	२३९०२४।५।६	९५६९७।०।९।९	१५७७६४२।३।९।९

पुनरावेदन अदालत सुर्खेत मातहत

१. सुर्खेत जिल्ला अदालत	१६६९५।३।८।९।५	१८९७६७।९।३	३५५९२।९।८।८	४३९३३।४।८।४	३४३९६।९।६६	२७८४७२।३।८
२. जाजरकोट जिल्ला अदालत	८५९९।०।०।०	१२२६५।५।९।५	२०७८४।५।९।५	१८००।०।०।०	०।००	१८९८४।५।९।५
३. दैलेख जिल्ला अदालत	२६९८२।२।९।०।०	५७३२२।९।०।०	८४३०५।७।५।७	३३८३।०।९।८	५९४३९।०।०।०	७४९७८।७।५।९
जम्मा	२०९६५।७।५।२	२५९३५६।४।०।८	४६९०९।९।६।०	४८३९६।५।८।२	४०२६०।०।६६	३७२४३।५।९।२

पुनरावेदन अदालत जुम्ला मातहत

१. जुम्ला जिल्ला अदालत	२७३८२।३।०।७	१००।०।०	२७३९२।३।०।७	१९८८।७।०।०	०।००	२६२०३।६।०।७
२. मुगु जिल्ला अदालत	१३४७५।८।०।०	५०००।०।०	१८४७५।८।०।०	०।००	०।००	१८४७५।८।०।०
३. कालिकोट जिल्ला अदालत	१९७०९।९।०।०	१९००।०।०	१२८०९।९।०।०	०।००	०।००	१२८०९।९।०।०
४. हुम्ला जिल्ला अदालत	३२९९।०।०।०	४४००।०।०	७६९९।०।०	४५५०।०।०	०।००	३०६९।०।०
५. डोल्पा जिल्ला अदालत	१७५०८।३।०।०	४६७।०।०	२२९७३।०।०	०।००	०।००	२२९७३।०।०
जम्मा	७३२८६।५।०।७	१५९८९।०।०	८८४६७।५।०।७	५७३८।७।०	०।००	८२७२८।६।०।७

पुनरावेदन अदालत दिपायल मातहत

१. बझाङ्ग जिल्ला अदालत	२३९०६६।०।०	७०८९।९।३	३०९८७।७।३	६३९।३।०	०।००	२९५५६।४।३
२. डोटी जिल्ला अदालत	१९९००।०।०	९२००।०।०	२०३००।०।०	८००।०।०	०।००	१९५००।०।०
३. बाजुरा जिल्ला अदालत	५२६९६।०।०	५००।०।०	५७६९६।०।०	४७६।२।०	०।००	४२९३।०।०
४. अछाम जिल्ला अदालत	१७४००।३।६	५७२।१।०	३३९९।२।६	१३६५।०।०	३६०।०।०	२९३८६।६
५. कैलाली जिल्ला अदालत	१९९९९।७।४।२	२३७६०।७।०	३४८७९।४।३	२६९५६।४।२	३२७०।४।५।०	२८९९३६।८।९
जम्मा	१६८०७३९।९।८	२६००९।४।३।४	४२८९६८।३।३	३०४२८।९।२	३३०६।४।५।०	३६४६७।४।७।०

पुनरावेदन अदालत महेन्द्रनगर मातहत

१. दाचुला जिल्ला अदालत	२८५८८।६।२	१९०८०।५।२	३२९३८९।९।४	१२२६।२।५	१२६४४।९।८।७	२०९७।३।०।२
२. बैतडी जिल्ला अदालत	३५५७९।५।९	२९४९७।५।५	६४९९६९।७।४	५६७४।३।९।५	०।००	५९३२२।६।९
३. डडेल्धुरा जिल्ला अदालत	४३५०४।०।०	७००।०।०	५०६०४।०।०	९६००।०।०	७००।०।०	४०३०४।०।०
४. कञ्चनपुर जिल्ला अदालत	४९६४२०।३।३	९८२७७।९।०	५९४६९९।९।२	१७४६६।८।३	८५०४।६।२९	४८८९९।६।५।७
जम्मा	५०९३६२।७।३	१५३८६८।२।५	६६३२३९।०।९	३२८६३।७।६	२९८४९।६।९	६०८५९।७।९।८
कुल जम्मा	२६०८८६।५।८।९	३०५६७३९।५।८।९	५६६५६०।४।०।३	१९०२०३२।०।६	१३६८३७०।३।९	३६२६७३५।७।९।०

परिशिष्ट ६७
जिल्ला अदालतहरूको राजश्व विवरण

पुनरावेदन अदालत इलाम मातहत

सि.नं.	अदालतको नाम	दण्ड जरिवानाबाट	कोर्ट फी बाट	अन्य बाट	जम्मा	कैफियत
१	ताप्लेजुङ्ग जिल्ला अदालत	५७६९१५५	१९३६२४२३	१९८१७६१०१	४४९४६१७९	
२	पाँचथर जिल्ला अदालत	१७४४०१७८	१५७८९७१६	१३४१२७८८	३०९४६१८२	
३	इलाम जिल्ला अदालत	३४९२५८५	१२४८५२१०	१२८३६५१३	२८८१६३३८	
४	झापा जिल्ला अदालत	९२२८७२०५	७४८७४९१३०	७४२३५१९३	२४१३९७३२८	
	जम्मा	१०३२९००१२३	१२२५१२२६९	१२०३०४१३५	३४६९०६४२७	

पुनरावेदन अदालत धनकुटा मातहत

१	संखुवासभा जिल्ला अदालत	२४७६७९५	१६१३८४६३	६४५७८१९१	२५०७३१४९	
२	तेह्रथुम जिल्ला अदालत	३१०६०५६	५१५२५३८	३७८९४३१०	४६९५२९१८४	
३	धनकुटा जिल्ला अदालत	६७८२५१००	८६१९९५१	८६५४०१४०	२४०५६४१९०	
४	भोजपुर जिल्ला अदालत	२९४०६१७७	३२४२९३१	२६६६४५२	८८५००६०	
	जम्मा	१५३०६०१२८	३३१५३८८३	५५६७२७३३	१०४१३२६८४	

पुनरावेदन अदालत विराटनगर मातहत

१	मोरङ जिल्ला अदालत	१४१८८७९१८२	१३६२२२४१०९	३७५१००	२७८१४७८१९१	
२	सुनसरी जिल्ला अदालत	४९७०६५१२३	१९०६४२६४२	१२०१०५०१९४	३६०४५४२५९	
	जम्मा	१९१५९४५१०५	३२६८६५०५१	१२०१४२५१९४	६३८६०२१५०	

पुनरावेदन अदालत राजविराज मातहत

१	सप्तरी जिल्ला अदालत	३३७९८४४९	२१३७८९१८८	४२८८६५५१७२	४५३६२४४१०९	
२	सिराहा जिल्ला अदालत	३३३२३६२६	२८२४८५१२७	२३८४३२०८०	५५४२४०२३३	
३	ओखलढुंगा जिल्ला अदालत	५०२९१८६	१२४२४०१०४	७८८८४३०	२०६१५४२०	
४	उदयपुर जिल्ला अदालत	११३९७६८१	४२६५६०५७	२४५१९८११८	७८५७३५१६	
५	खोटाङ जिल्ला अदालत	१६९६९०१८४	४०६१६८५	२८९९११००	२३९२१८६९	
६	सोलुखुम्बु जिल्ला अदालत	२२८६५१७०	२७६९८१९०	१६९६३२०	६७५२७८०	
	जम्मा	६७८५१७९६	३६५७७९१५१	७०४१०९३२०	११३७७२८२६७	

पुनरावेदन अदालत जनकपुर मातहत

१	धनुषा जिल्ला अदालत	६७३२४१९४	४८९६२९२४३	३३२५२८४६०	८२८८९०११७	
२	सर्लाही जिल्ला अदालत	२४१३५६१८	२४७०९११२	१८००३७३१७०	४५१७८२१४०	
३	रामेछाप जिल्ला अदालत	९८७६९४८	८६५००१००	७५२०७९१७२	९३७३४९२०	
४	महोत्तरी जिल्ला अदालत	०१००	३३४८०२४८१	३०५३९९०५६	६४०२०१५३७	
५	सिन्धुली जिल्ला अदालत	०१००	०१००	२२५७०१२२	२२५७०१२२	
	जम्मा	४०७४५०१२०	१०८०६९०८३६	९१५७४३८८०	२०३७१७९७३६	

पुनरावेदन अदालत हेटौँडा मातहत

१	मकवानपुर जिल्ला अदालत	३४५३५०१९	३७९७४१९२	३४१५८२३५	१०६६७४४६	
२	चितवन जिल्ला अदालत	५४९६९३५०	१०४३७९६१४	६६५१४२१९	२२५८६३१८३	
३	पर्सा जिल्ला अदालत	५८५६४६९६	२२८३००७३२	३२२६५६१४१	६०९५२१५९	
४	बारा जिल्ला अदालत	७०००५२३	१९५२५०५१०	१६१७९६१११	३६३९७०६३७	
५	रौतहट जिल्ला अदालत	११३१०३३४	२०३५६७५१९	२१०६१९७०८	४२५४९७६०१	
	जम्मा	१६६३७९९१२२	७६९४७२५१७	७९५६६७९१४	१७३१५२०४३३	

पुनरावेदन अदालत पाटन मातहत

१	काठमाण्डौ जिल्ला अदालत	५८१७७४५१४५	१७७६४७८१२	१३५२०३४०१७	३७०२८०४१७२	
२	भक्तपुर जिल्ला अदालत	२३२०९०१६	१६३८८८७२८	१०००४४५१८२	२८७४२३२६	
३	ललितपुर जिल्ला अदालत				५२४१६११५७	
४	कान्छेपलान्चोक जिल्ला अदालत	०१००	३२८५८१००	०१००	३२८५८१००	
५	सिन्धुपाल्चोक जिल्ला अदालत	१७४७३१९०	१९१९३४१०३	१०५३६७९२	३९४७७५८५	
६	दोलखा जिल्ला अदालत	१२९६३३५०	२८३०९४८९	१५६९०७२९	५६९६३५६८	
७	नुवाकोट जिल्ला अदालत	१९७३२२०	२१४२९१८३	२२८९९७३३	४६२९४९३८	
८	रसुवा जिल्ला अदालत	८०००१००	९००१००	१८००१००	१०७००१००	
९	धादिङ्ग जिल्ला अदालत	९१७७६१५०	१७४५३०२९	२१४०५४८२	४८०३६१५३	
	जम्मा	६३९६४५१७१	२०३०११४२५	१५२२७९९३१५	४७०८७१९१९९	

पुनरावेदन अदालत पोखरा मातहत

१	कास्की जिल्ला अदालत	१६८८४४१५४	१८०९१८०३२	२०२६४२६१५	५५२४०४८०१	
२	स्याङ्जा जिल्ला अदालत	१३१६२८४	३२७२६२१००	५४३८५१७४	८८४२७६१८	
३	तनहुँ जिल्ला अदालत	४४३७९८२६	३४४४३९१७८	३०७८९०१५४	१०९६१२८५८	

४ गोर्खा जिल्ला अदालत	४१७९७७२	१०३८५९६३	७६९०७५०	२२२५६४८५	
५ लमजुङ्ग जिल्ला अदालत	६६०१९४	२६८००६८७	३६५७५६७८	६४०३६५५९	
६ मनाङ्ग जिल्ला अदालत	०१००	१००१००	७७२१००	८७२१००	
जम्मा	५०५३६०१७६	१०४३६६८१२८	१२९५१७८५६	२८४४२०७६०	

पुनरावेदन अदालत वाग्लुङ्ग मातहत

१ वाग्लुङ्ग जिल्ला अदालत	५६७३८१००	५१३१५०१००	४५०६७७००	१०२०५६५१००	
२ पर्वत जिल्ला अदालत	६५९५१५५	१८४२३९१८	१२७४३५६०	३७७६२६३३	
३ म्याग्दी जिल्ला अदालत	४८१६२५०	९८४६४७१	१००३४१६४	२४६९६८८५	
४ मुस्ताङ्ग जिल्ला अदालत	५७०००१००	०१००	१०९२०१००	६७९२०१००	
जम्मा	२२७८५२१०५	७९५८५३१८९	६८९३७४१२४	१७३०८०१८	

पुनरावेदन अदालत बुटवल मातहत

१ गुल्मी जिल्ला अदालत	५७२३०१७५	२८३१४०१००	१२२८५७४७	४६३२२८१२२	
२ अर्घाखाँची जिल्ला अदालत	३९१४७३७	५८७४५१०१	६३५३३०३	१६१४२५१४१	
३ पाल्पा जिल्ला अदालत	८८३६१९७	१४६३२२७३	१३९९४३८५	३७४६२८५५	
४ नवलपरासी जिल्ला अदालत	४७४८९४९३६	४८९६३४०१००	४३६२९१००	९६८८९१०३६	
५ रुपन्देही जिल्ला अदालत	२५६९२०१२८	२६८३५५८६३	२२४३३९२४२	५१८३०७१३३	
६ कपिलवस्तु जिल्ला अदालत	३६९६९७३७	१३२८१२५४०	५४८६१०१९	२२४६४३३३१	
जम्मा	५३७४७६७३६	८९०८०२४१०३	२८३५६२३६१	१७१८४९५१००	

पुनरावेदन अदालत तुल्सीपुर मातहत

१ रुकुम जिल्ला अदालत	७९६६५५	८२६६८६७	९१०३५१७०	१८१६७०९२	
२ रोल्पा जिल्ला अदालत		०१००	१४५८७६६८	१४५८७६६८	
३ सल्यान जिल्ला अदालत	१३५९१७४	६२७४४५७	२८०२३६२	१०४३५९१९३	
४ प्युठान जिल्ला अदालत	२९३४१५०	१४४९४९३७	१२४७१२८५	२९९००३७२	
५ दाङ जिल्ला अदालत	६८९८०८०	१०७३०५१०५	३२९१०३९८	१४७३३८९१८३	
जम्मा	११९८८०५९	१३६५६६७६६	७१८७५२८३	२२०४३०१०८	

पुनरावेदन अदालत नेपालगंज मातहत

१ बाँके जिल्ला अदालत	८१०२५२३९	२३२४७४१७५	१६८९४१८५४	४८२४४१२६८	
२ बर्दिया जिल्ला अदालत	१२७५९७५०	५१७०९२४०	४९७८११०३	११४२५००१९३	
जम्मा	९३७८४९८९	२८४१८३४१५	२१८७२२९७	५९६६९१३६१	

पुनरावेदन अदालत सुर्खेत मातहत

१ सुर्खेत जिल्ला अदालत	२८१३८०१४	२६०९४७१६	२६१६७७३३	८०४००४६३	
२ जाजरकोट जिल्ला अदालत	११०२०१००	२३१९९१४९	१९१७३४५	५३३९२९४	
३ दैलेख जिल्ला अदालत	७८८३३३०	३३९७६६६०	३००६८१६	१४२८८०१०६	
जम्मा	३७१२३५४४	३९८१२३२५	३९०९१८१४	१०००२७७६३	

पुनरावेदन अदालत जुम्ला मातहत

१ जुम्ला जिल्ला अदालत	४०२२७७६	८८४८३३६	३९६९८८१	१६८४०९१३	
२ मुगु जिल्ला अदालत	३०४२२५०	४३३४३००	२३८९८१००	९७६६३५०	
३ कालिकोट जिल्ला अदालत	६००००१००	३६७३३२५	०१००	९६७३३२५	
४ हुम्ला जिल्ला अदालत	२१२५०१००	२००००१००	५५०४६०	४६७५४६०	
५ डोल्पा जिल्ला अदालत	४२५१००	८८०९१००	८५८७००	१७८२१००	
जम्मा	१५२३२५२६	१९७३६८६१	७७६८४११	४२७३८२१८	

पुनरावेदन अदालत दिपायल मातहत

१ बझाङ्ग जिल्ला अदालत	२११३०१००	१८४०२३५९	३४१७८५०	२३९३३२१०९	
२ डोटी जिल्ला अदालत	२४१६०१००	१९९०६१००	७३९१७५	५१४५७७५	
३ बाजुरा जिल्ला अदालत	२२४०१८६	४१७८६४३	४६९२३६३	९०९५०१९२	
४ अछाम जिल्ला अदालत	१३६००१००	३०५६१००	२६३९१००	१९२९५१००	
५ कैलाली जिल्ला अदालत	४४४८५१२५	३७३१८१३९	८९२३२६८१	१७१०३६७४५	
जम्मा	५०५९८२१११	६२१९६९४१	९८४४५९६९	२१११४०३२१	

पुनरावेदन अदालत महेन्द्रनगर मातहत

१ दार्चुला जिल्ला अदालत	५६३०१००	३६६१०१००	२३२२३७३४	२७४४७७३४	
२ बैतडी जिल्ला अदालत	१३०१४५६३	९३८६७९०	०१००	२२४०१३५३	
३ डडेल्धुरा जिल्ला अदालत	७७८१००	४३१३९१३	१०२६५१००	६११८५१९३	
४ कञ्चनपुर जिल्ला अदालत	१५२०२०६०	५४१३१३८२	२८४८६९५८	९७८२०४१००	
जम्मा	१५२०२०६०	५४१३१३८२	२८४८६९५८	९७८२०४१००	
कुल जम्मा	२०५१५३९८७५	६३९१९६५५३	५१७२७३३५४	१४१४०४००१५५	

परिशिष्ट ६८
जिल्ला अदालतहरूको अचल सम्पत्ती विवरण

सि.नं.	अदालतको नाम	जग्गाको		स्वामित्व भएको भवन		भाडाको भवन		भाडाको कोठा संख्या		कैफियत
		क्षेत्रफल	एकाई	कार्यालय	निवास	कार्यालय	निवास	कार्यालय	निवास	
१	ताप्लेजुङ्ग जिल्ला अदालत	६१३०१०	रोपनी	१		१				
२	पाचथर जिल्ला अदालत	३७०१३	रोपनी	१						
३	इलाम जिल्ला अदालत	०१४११२	रोपनी		१			२		पु.वे. संगै बसेको
४	भापा जिल्ला अदालत	१६१९१५	विगाहा	१	२					
५	तेह्रथुम जिल्ला अदालत	७५१११	रोपनी			१				
६	संखुवासभा जिल्ला अदालत	१४१४३३०	रोपनी	१	१	१				
७	धनकुटा जिल्ला अदालत	५१२१२०	रोपनी	१						
८	भोजपुर जिल्ला अदालत	२१२१०	रोपनी	१	२					
९	मोरङ्ग जिल्ला अदालत	०११४१०	विगाहा	१	२	०	०			
१०	सुनसरी जिल्ला अदालत	०१५१००	विगाहा	१						
११	सप्तरी जिल्ला अदालत	०११११४	विगाहा	२	१					
१२	सिराहा जिल्ला अदालत	०१९११०	विगाहा	१			१			
१३	ओखलढुंगा जिल्ला अदालत	५११११२	रोपनी	१						
१४	उदयपुर जिल्ला अदालत	०१२१००	विगाहा	१		१				
१५	खोटाङ्ग जिल्ला अदालत	६१०१३	रोपनी	१	१			४		
१६	सोलुखुम्बु जिल्ला अदालत	१०५९२५०	वर्गमिटर	१		१		५		
१७	धनुषा जिल्ला अदालत	११७१३१	विगाहा	१						
१८	सर्लाही जिल्ला अदालत	०१६१११०	विगाहा	१	१		१		४	
१९	रामेछाप जिल्ला अदालत	६१००१५	रोपनी	१						
२०	महोत्तरी जिल्ला अदालत	०१५१११०	विगाहा	१	३					
२१	सिन्धुली जिल्ला अदालत	०१९१३०	विगाहा	१			१			
२२	मकवानपुर जिल्ला अदालत	०१४११५	विगाहा	१	१			४		
२३	चितवन जिल्ला अदालत	११५१४	विगाहा	१	१					
२४	पर्सा जिल्ला अदालत	०१४१३	विगाहा	१	१		१			
२५	बारा जिल्ला अदालत	०१७११०	विगाहा	१	२				३	
२६	रौतहट जिल्ला अदालत	१३११७०	विगाहा	१	२					
२७	काठमाण्डौं जिल्ला अदालत	७३२१०		०	०					निर्माणधिन
२८	भक्तपुर जिल्ला अदालत	३६०१०	रोपनी	१						
२९	ललितपुर जिल्ला अदालत	२७३१०	रोपनी	१						
३०	काभ्रेपलान्चोक जिल्ला अदालत	९३३३१	रोपनी	१						
३१	सिन्धुपाल्चोक जिल्ला अदालत	६१५०३	रोपनी	१	१					
३२	दोलखा जिल्ला अदालत	१९१५०	रोपनी	१			१			
३३	नुवाकोट जिल्ला अदालत	८१३३१	रोपनी	१						
३४	रसुवा जिल्ला अदालत	६१३०३	रोपनी	१	१	१		२ कोठा		
३५	धादिङ्ग जिल्ला अदालत	४६१००	रोपनी	१				३ कोठा		
३६	कास्की जिल्ला अदालत	१५१०१	रोपनी	१	२					
३७	स्याङ्जा जिल्ला अदालत	११११०२	रोपनी	१	२					
३८	तनहुँ जिल्ला अदालत	३१४१२०	रोपनी	१						
३९	गोर्खा जिल्ला अदालत	३००१०	रोपनी	२	१					
४०	लमजुङ्ग जिल्ला अदालत	११३००	रोपनी	१						
४१	मनाङ्ग जिल्ला अदालत	६१४१२	रोपनी	१	१					
४२	बाग्लुङ्ग जिल्ला अदालत	७१५०३	रोपनी	१	१					पु.वे.अ. संग संयुक्त
४३	पर्वत जिल्ला अदालत	८००१०	रोपनी						३	
४४	म्याग्दी जिल्ला अदालत	२१२००	रोपनी	१						
४५	मुस्ताङ्ग जिल्ला अदालत	१०९१०१	रोपनी	१						
४६	गुल्मी जिल्ला अदालत	४३०३	रोपनी	१	१					
४७	अर्घाखाँची जिल्ला अदालत	२९३३२	रोपनी	१					३	
४८	पाल्पा जिल्ला अदालत	४८००	रोपनी	१	१					
४९	नवलपरासी जिल्ला अदालत	०१२००	विगाहा	१	१					
५०	रुपन्देही जिल्ला अदालत	१२१५०	विगाहा	१	२					
५१	कापिलवस्तु जिल्ला अदालत	१६१६५	विगाहा	१	२					
५२	रुकुम जिल्ला अदालत	१२४००	रोपनी			१	१			
५३	रोल्पा जिल्ला अदालत	११२१०	रोपनी			१				
५४	सल्यान जिल्ला अदालत	३१०२२	रोपनी	१						
५५	प्युठान जिल्ला अदालत	१०३०१	रोपनी	१	१					
५६	दाङ जिल्ला अदालत	०१५००	विगाहा	१	१			६		
५७	बाँके जिल्ला अदालत	०१६१०३	विगाहा	१	१					
५८	बाँदिया जिल्ला अदालत	०१३६१०	विगाहा	१	२					
५९	सुर्खेत जिल्ला अदालत	०१७१५	विगाहा	१	१					७९३६ वर्ग मिटर भोग प्राप्त
६०	जाजरकोट जिल्ला अदालत	२०११०	रोपनी							
६१	दैलेख जिल्ला अदालत	६९३३०	रोपनी	०	१		१			निर्माणधिन
६२	जुम्ला जिल्ला अदालत			१		१		३		पु.वे.अ. संग संयुक्त
६३	मृग जिल्ला अदालत	४०००	रोपनी			१				
६४	कालिकोट जिल्ला अदालत	६६११०	रोपनी	१						
६५	हुम्ला जिल्ला अदालत	३१०००	रोपनी	१						
६६	डोल्पा जिल्ला अदालत	२७११०	रोपनी			२				
६७	बझाङ्ग जिल्ला अदालत	९१८०	रोपनी	१			१			४८१५ वर्ग मिटर
६८	डोटी जिल्ला अदालत	७०००	रोपनी			२	१			

६९	वाजुरा जिल्ला अदालत	२१३१	वर्गमिटर	१	१					
७०	अछाम जिल्ला अदालत	३०००	रोपनी			१				
७१	केलाली जिल्ला अदालत	११६५०	विगाहा		१					
७२	दाचुला जिल्ला अदालत	२१०३१	रोपनी	१	१					
७३	वैतडी जिल्ला अदालत	३०००	रोपनी	१	१					
७४	डडेल्धुरा जिल्ला अदालत	१५०००	रोपनी	१						
७५	कञ्चनपुर जिल्ला अदालत	०१९१०	विगाहा	१	१					

परिशिष्ट ६९

जिल्ला अदालतहरूको सवारी, संचार, कम्प्युटर आदिको विवरण

सि.नं.	अदालतको नाम	सवारी साधन संख्या				कम्प्युटर संख्या	फोटोकपि मेशिन	टेलिफोन संख्या		फ्याक्स	कैफियत
		कार	जीप	मोटरसाइकल	साइकल			कार्यालय	निवास		
१	ताप्लेजुङ्ग जिल्ला अदालत	०	१	०	०	३	१	२	०	१	
२	पाँचथर जिल्ला अदालत	०	२	०	०	३	१	२	०	१	
३	इलाम जिल्ला अदालत	०	१	०	०	४	३	१	१	१	
४	भापा जिल्ला अदालत	२	०	१	३	८	२	३	२	१	
५	संखुवासभा जिल्ला अदालत	०	०	०	०	३	१	१	१	१	
६	तेह्रथुम जिल्ला अदालत	०	२	०	०	३	२	०	०	१	
७	धनकुटा जिल्ला अदालत	०	२	०	०	३	१	१	१	१	
८	भोजपुर जिल्ला अदालत	०	०	०	०	१	१	१	०	१	
९	मोरङ जिल्ला अदालत	२	०	१	९	१२	२	२	३	१	
१०	सुनसरी जिल्ला अदालत	२		१	१३	७	३	२	४	१	
११	सप्तरी जिल्ला अदालत	२	०	२	२४	१०	३	३	५	१	
१२	सिराहा जिल्ला अदालत	०	३	१	२६	१३	३	४	४	१	
१३	ओखलढुंगा जिल्ला अदालत	०	१	०	०	३	१	१	१	१	
१४	उदयपुर जिल्ला अदालत	०	२	०	९	६	२	१	१	०	
१५	खोटाङ्ग जिल्ला अदालत	०	०	०	०	३	१	१	१	१	
१६	सोलुखुम्बु जिल्ला अदालत	०	०	०	०	२	१	१	१	१	
१७	धनुषा जिल्ला अदालत	२	०	१	१	१०	२	२	४	१	
१८	सलाही जिल्ला अदालत	१	१	१	१	९	१	२	४	१	
१९	रामेछाप जिल्ला अदालत	०	२	०	०	३	२	२	१	१	
२०	महोत्तरी जिल्ला अदालत	०	१	१	०	३	१	२	३	१	
२१	सिन्धुली जिल्ला अदालत	०	१	०	१	४	१	२	१	१	
२२	मकवानपुर जिल्ला अदालत	२	०	०	८	४	१	१	१	१	
२३	चितवन जिल्ला अदालत	२	०	१	१३	१२	२	२	२	१	
२४	पर्सा जिल्ला अदालत	२	०	१	१२	८	३	२	४	१	
२५	वारा जिल्ला अदालत	२	०	१	८	७	१	२	४	१	
२६	रोटहट जिल्ला अदालत	०	२	१	१०	७	२	४	१	१	
२७	काठमाण्डौं जिल्ला अदालत	१४	०	१	११	५८	१	५		१	
२८	भक्तपुर जिल्ला अदालत	३	०	२	२	१४	१	३	०	१	
२९	ललितपुर जिल्ला अदालत	४	०	३	१	२१	२	३	०	१	
३०	काभ्रेपलान्चोक जिल्ला अदालत	१	१	०	१	४	१	१			
३१	सिन्धुपाल्चोक जिल्ला अदालत	०	१	०	०	४	२	१	१	१	
३२	दोलखा जिल्ला अदालत	१	१	०	०	५	२	३	१	१	
३३	नुवाकोट जिल्ला अदालत	०	१	०	३	३	१	३	१	१	
३४	रसुवा जिल्ला अदालत	०	१	०	०	३	१	१	१	१	
३५	धादिङ्ग जिल्ला अदालत	१	०	०	०	४	२	२	०	१	
३६	कास्की जिल्ला अदालत	२	०	१	७	११	४	२	२	१	
३७	स्याङ्जा जिल्ला अदालत	०	१	०	०	४	२	२	१	१	
३८	तनहुँ जिल्ला अदालत	१	०	०	०	४	१	१	१	१	
३९	गोर्खा जिल्ला अदालत	१	०	०	३	२	१	१	१	१	
४०	लमजुङ्ग जिल्ला अदालत	०	१	०	०	४	१	१	१	१	
४१	मनाङ्ग जिल्ला अदालत	०	०	०	०	१	०	१	०	१	
४२	बाग्लुङ्ग जिल्ला अदालत	१	०	०	०	५	२	१	१	१	
४३	पर्वत जिल्ला अदालत	१	०	०	०	५	२	२	०	१	
४४	म्याग्दी जिल्ला अदालत	०	१	०	०	५	२	१	१	१	
४५	मुस्ताङ्ग जिल्ला अदालत	०	०	१	०	२	१	१	०	१	
४६	गुल्मी जिल्ला अदालत	०	१	०	५	२	०	१	०		
४७	अर्घाखाँची जिल्ला अदालत	०	१	०	०	४	१	१	१	१	
४८	पाल्पा जिल्ला अदालत	१	०	०	०	४	१	१	१	१	
४९	नवलपरासी जिल्ला अदालत	२	१	१	२	१०	१	२	२	१	
५०	रूपन्देही जिल्ला अदालत	२	०	१	१३	८	२	२	४	१	
५१	कपिलवस्तु जिल्ला अदालत	०	२	१	२१	१२	२	३	२	१	
५२	रुकुम जिल्ला अदालत	०	०	०	०	१	०	१	०	१	
५३	रोल्पा जिल्ला अदालत	०	२	०	०	३	१	३	०	१	
५४	सल्यान जिल्ला अदालत	०	२	०	०	३	१	१	१	१	
५५	प्युठान जिल्ला अदालत	०	१	०	०	४	१	२	१	१	

५६	दाङ जिल्ला अदालत	२	०	०	०	४	२	२	१	१
५७	बाँके जिल्ला अदालत	२	०	२	१९	१४	३	३	२	१
५८	बर्दिया जिल्ला अदालत	१	०	१	५	४	२	२	१	१
५९	सुर्खेत जिल्ला अदालत	०	१	०	०	६	१	१	१	१
६०	जाजरकोट जिल्ला अदालत	०	०	०	०	१	०	१	०	१
६१	दैलेख जिल्ला अदालत	०	१	०	०	३	१	१	१	१
६२	जुम्ला जिल्ला अदालत	०	०	०	०	२	१	२		१
६३	मुगु जिल्ला अदालत	०	०	०	०	१	१	१	०	१
६४	कालिकोट जिल्ला अदालत	०	०	०	०	२	१	१	०	१
६५	हुम्ला जिल्ला अदालत	०	०	०	०	२	१	१	०	१
६६	डोल्पा जिल्ला अदालत	०	०	०	०	३	१	१	०	१
६७	बझाङ जिल्ला अदालत	०	०	०	०	३	१	१	१	१
६८	डोटी जिल्ला अदालत	०	१	०	०	३	१	१	१	१
६९	वाजुरा जिल्ला अदालत	०	०	०	०	३	१	३	१	१
७०	अछाम जिल्ला अदालत	०	१	०	०	३	०	२	०	१
७१	कैलाली जिल्ला अदालत	०	२	१	३	४	२	१	१	१
७२	दार्चुला जिल्ला अदालत	०	०	०	०	२	१	२	०	१
७३	बैतडी जिल्ला अदालत	०	२	०	०	३	१	१	१	१
७४	डडेलधुरा जिल्ला अदालत	०	२	०	०	३	१	२	१	१
७५	कञ्चनपुर जिल्ला अदालत	१	१	१	०	४	१	२	१	१
	जम्मा	६०	५०	२९	२३४	४३१	१०६	१३०	८६	७२

परिशिष्ट ७०
जिल्ला अदालतहरूको अभिलेख सम्बन्धी विवरण

सि.नं.	अदालतको नाम	गत वर्ष सम्मको मिसिल संख्या	यो आर्थिक वर्षमा थप मिसिल संख्या	जम्मा मिशिल संख्या	दराजमा राखिएको संख्या	दराज बाहिर रहेको संख्या	अभिलेख रहेको शुरु वर्ष	कैफियत
१	ताप्लेजुङ्ग जिल्ला अदालत	१८२६८	२०१	१८४६९	१३००१	५४६८	२०१९	
२	पाचथर जिल्ला अदालत	१२६४६	७४	१२७२०	५०००	७७२०	२०१५	
३	इलाम जिल्ला अदालत	१२५९५	१२८	१२७२३	१२७२३	०	२००८	
४	भापा जिल्ला अदालत	४८१०८	७१७	४८८२५	०	४८८२५	२००८	
५	सखुवासभा जिल्ला अदालत	१८०६२	११२	१८१७४		१८१७४	२००८	
६	तेह्रथुम जिल्ला अदालत	१०९९८	८६	११०८४	११०८४	०	२०१७	
७	धनकुटा जिल्ला अदालत	१०१२४	११८	१०२४२	१०२४२	०	१९९०	
८	भाजपुर जिल्ला अदालत	९९६३	१०५	१००६८	१००६८	०	१९९७	
९	मोरङ जिल्ला अदालत	८०५१९	३५१	८०८७०	३५६६०	४५२१०	१९९९	
१०	सुनसरी जिल्ला अदालत	८५५००	१२८७	८६७८७	८४२८७	२५००	२०२१	
११	सप्तरी जिल्ला अदालत	१४७५७३	१८८६	१४९४५९	१३६५०९	१२९५०	१९९३	
१२	सिराहा जिल्ला अदालत	९४२७६	२०९४	९६३७०	९०२११	६५५९	१९९०	
१३	ओखलढुंगा जिल्ला अदालत	१३१४२	१८३	१३३२५	१३३२५	०	२०३५	
१४	उदयपुर जिल्ला अदालत	२०५७५	३१४	२०८८९	२०८८९	०	१९९१	
१५	खोटाङ जिल्ला अदालत	१३४६२	१६१	१३६२३	७११	१२९१२	२०२१	
१६	सोलुखुम्बु जिल्ला अदालत	३३८१	५५	३४३६	३०००	४३६	२०२१	
१७	धनुषा जिल्ला अदालत	८२३१०	१५३७	८३८४७	९०००	७४८४७	१९८२	
१८	सर्लाही जिल्ला अदालत	८९१५८	१०९२	९०२५०	६३९८	८३८५२	१९९८	
१९	रामेछाप जिल्ला अदालत	९७६६	११७	९८८३	९८८३	०	२०२१	
२०	महोत्तरी जिल्ला अदालत	४६२७९	९८७	४७२६६	४७२६६	०	१९८२	
२१	सिन्धुली जिल्ला अदालत	८२२८	७०	८२९८	८२९८	०	२०२५	
२२	मकवानपुर जिल्ला अदालत	८३२९	३३५	८६६४	८६६४	०	२०३०	
२३	चितवन जिल्ला अदालत	१४६०२	७८४	१५३८६	१५३८६	०	१९९०	
२४	पर्सा जिल्ला अदालत	८६८६३	१९७७	८८८४०	८८८४०	०	१९७४	
२५	बारा जिल्ला अदालत	८३५३४	१५८७	८५१२१	९०००	७६१२१	२०१७	
२६	रौतहट जिल्ला अदालत	४७२७७	१६४०	४८९१७	४६९१७	२०००	१९९९	
२७	काठमाण्डौ जिल्ला अदालत	१६७५४२	४३७०	१७१९१२	१०१९१२	७००००	१९४४	
२८	भक्तपुर जिल्ला अदालत	३१३३५	९३३	३२२६८	३१८६६	४०२	१९९०	
२९	ललितपुर जिल्ला अदालत	२९३९३	१३२३	३०७१६	३०७१६	०	२००२	
३०	काभ्रेपलान्चोक जिल्ला अदालत	३१०१५	११५५	३२१७०	३००००	२११७०	१९८१	
३१	सिन्धुपाल्चोक जिल्ला अदालत	३२०२६	१५०	३२१७६	२२६०५	९५११	१९७३	
३२	दोलखा जिल्ला अदालत	१६७९४	१३६	१६९३०	१६९३०	०	२००८	
३३	नुवाकोट जिल्ला अदालत	१४१६७	१००	१४२६७	५२३७	९०३०	१९८०	
३४	रसुवा जिल्ला अदालत	४३२	२०	४५२	४५२	०	२०३७	
३५	धादिङ्ग जिल्ला अदालत	२६९२१	१२७	२७०४८	१८६१२	८४३६	१९८०	
३६	कास्की जिल्ला अदालत	३५२४५	१०९३	३६३३८	३६३३८	०	१९५३	
३७	स्याङ्जा जिल्ला अदालत	३१६१९	२४०	३१८५९	४७६९	२७०९०	२००३	
३८	तनहुँ जिल्ला अदालत	२२१६१	३१६	२२४७७	२०२०४	२२२७३	२०२५	
३९	गोर्खा जिल्ला अदालत	१६३०२	९४	१६३९६	७०००	९३३९६	१९८१	
४०	लमजुङ्ग जिल्ला अदालत	१७१२१	२०९	१७३३०	१६०००	१३३३०	२०३७	
४१	मनाङ्ग जिल्ला अदालत	१२०	३	१२३	१२२	१	२०३७	

४२	वाग्लुङ्ग जिल्ला अदालत	२८३४८	३२०	२८६६८	९२१३	१९४५५	२०१६
४३	पर्वत जिल्ला अदालत	१११४३	११८१	१२३२४	११०००	१३२४	२०२२
४४	म्याग्दी जिल्ला अदालत	३२३	१०२	४२५	४२५	०	२०६०
४५	मुस्ताङ्ग जिल्ला अदालत	४७६	२	४७८	४७८	०	२०२६
४६	गुल्मी जिल्ला अदालत	१८३६७	१६३	१८५३०	१७८७२	६५८	१९८१
४७	अर्घाखाँची जिल्ला अदालत	५०९	१३४	६४३	६४३	०	२०६१
४८	पाल्पा जिल्ला अदालत	२१७२३	१३९	२१८६२	०	२१८६२	१९८१
४९	नवलपरासी जिल्ला अदालत	२९०७६	८६४	२९९४०	४५९०	२५३५०	२०१८
५०	रुम्देही जिल्ला अदालत	५३१९४	१२८६	५४४८०	१०००	५३३४८०	१९८७
५१	कोपिलवस्तु जिल्ला अदालत	७७२५५	१००१	७८२५६	७६७५६	१५००	१९९०
५२	रुकुम जिल्ला अदालत	८०११	१७७	८१८८	३७८६	४४०२	२०२२
५३	रोल्पा जिल्ला अदालत	९१५७	१३३	९२९०	५०००	४२९०	२००५
५४	सल्यान जिल्ला अदालत	१८२०५	६५	१८२७०	१८२७०	०	२००८
५५	प्युठान जिल्ला अदालत	६३९९	२३५	६६३४	६३९९	२३५	२००८
५६	दाङ जिल्ला अदालत	१३३१६	७२७	१४०४३	९३१२	४७३१	२००८
५७	बाँके जिल्ला अदालत	२७५०३	१०५०	२८५५३	२७५०३	१०५०	१९७८
५८	बर्दिया जिल्ला अदालत	१३८९३	१६५	१४०५८	१४०५८	०	१९७८
५९	सुर्खेत जिल्ला अदालत	१७४९६	३६७	१७८६३	१५३६३	२५००	२००७
६०	जाजरकोट जिल्ला अदालत	३४११	८२	३४९३	०	३४९३	२०२३
६१	दैलेख जिल्ला अदालत	६७७७	१३४	६९११	६९११	०	२०५७
६२	जुम्ला जिल्ला अदालत	१७९	६९	२४८	१७९	६९	२०६१
६३	मृग जिल्ला अदालत	२३७९	६२	२४४१	२४४१	०	२०३७
६४	कालिकोट जिल्ला अदालत	३४६६	११३	३५७९	३५७९	०	२०३७
६५	हुम्ला जिल्ला अदालत	२१५६	१९	२१७५	२१७५	०	१९९९
६६	डोल्पा जिल्ला अदालत	९५९	१६	९७५	९७५	०	२०२५
६७	बझाङ्ग जिल्ला अदालत	५११९	६६	५१८५	५०७२	११३	१९९०
६८	डोटी जिल्ला अदालत	४९७२	३१	५००३	५००३	०	२००८
६९	वाजुरा जिल्ला अदालत	२१०९	३१	२१४०	१५४०	६००	२०३७
७०	अछाम जिल्ला अदालत	५४	१४	६८	६८	०	२०५८
७१	कैलाली जिल्ला अदालत	१६२४५	२२६	१६४७१	१६४७१	०	२००७
७२	दार्चुला जिल्ला अदालत	७०१८	३०	७०४८	७०४८	०	२००६
७३	बैतडी जिल्ला अदालत	४६०९	५४	४६६३	४६६३	०	२०२०
७४	डडेल्धुरा जिल्ला अदालत	४१२२	२६	४१४८	४१४८	०	२०२१
७५	कञ्चनपुर जिल्ला अदालत	८६२७	१०८०	९७०७	९७०७	०	२०२१
	जम्मा	१९७४३२७	३८४३१	२०१२७५८	१३३०७३३	६८१९८५	

परिशिष्ट ७२

अन्य अदालत तथा राजश्व न्यायाधिकरणहरूको लगत, फछ्यौट र बांकीको विषयगत विवरण

सि.नं.	अदालत वा न्यायाधीकरणको नाम	विषय	लगत संख्या	फछ्यौट संख्या					जम्मा	बांकी	कौफयत	
				सुरु सदर	केहीउल्टी	उल्टी	पुनःनिर्णय	अन्य				
१	राजश्व न्यायाधिकरण विराटनगर	मुल्य अभिवृद्धीकर	२५	१	१	४	०	०	६	१९		
		आयकर	७६	३	११	१५	०	०	२९	४७		
		भन्सार	१०	१	३	०	१	१	६	४		
		अन्य	१	१	०	०	०	०	१	०		
		जम्मा	११२	६	१५	१९	१	१	४२	७०		
२	राजश्व न्यायाधिकरण काठमाडौं	मुल्य अभिवृद्धीकर	१३९	६	१०	९	५	५	३५	१०४		
		आयकर	३२५	८	१७	७	५	२	३९	२८६		
		भन्सार	९१	२	०	७	०	०	९	८२		
		अन्य	६	०	०	१	०	१	२	४		
		जम्मा	५६१	१६	२७	२४	१०	८	८५	४७६		
३	राजश्व न्यायाधिकरण पोखरा	मुल्य अभिवृद्धीकर	१३	०	१	०	०	०	१	१२		
		आयकर	१४	०	२	०	०	०	२	१२		
		भन्सार	१	०	०	०	०	०	०	१		
		अन्य	३	०	०	०	०	०	०	३		
		जम्मा	३१	०	३	०	०	०	३	२८		
४	राजश्व न्यायाधिकरण नेपालगंज	मुल्य अभिवृद्धीकर	०	०	०	०	०	०	०	०		
		आयकर	३	१	२	०	०	०	३	०		
		भन्सार	२	०	०	०	०	०	०	२		
		अन्य	१	१	०	०	०	०	१	०		
		जम्मा	६	२	२	०	०	०	४	२		
५	प्रशासकीय अदालत काठमाडौं	विभागिय कारवाही अन्तर्गत	निजामती सेवा ऐन बमोजिम	२७					१९	१९	८	
			स्वास्थ्य सेवा ऐन बमोजिम	२					२	२	०	
			संसद सेवा ऐन बमोजिम	०	०	०	०	०	०	०	०	०
			अन्य	०	०	०	०	०	०	०	०	०
			जम्मा	२९	०	०	०	०	२१	२१	८	
६	श्रम अदालत काठमाडौं	फिराद । निवेदन	१०	०	०	०	०	३	३	७		
		श्रम कार्यालय उपर पुनरावेदन	६३	८	३	११	११	५	३८	२५		
		व्यवस्थापन उपर पुनरावेदन	१५१	११	०	३८	०	१३	६२	८९		
		अन्य	०	०	०	०	०	०	०	०		
		जम्मा	२२४	१९	३	४९	११	२१	१०३	१२१		
	कुलजम्मा	९६३	४३	५०	९२	२२	५१	२५८	७०५			

परिशिष्ट ७३

विशेष अदालतको लगत, फछ्यौट र बांकीको विवरण

मुद्दाको विषय	लगत	फछ्यौट	फ.प्र.	बांकी	कौफयत
क) शुरु मुद्दा	२२८	११०	४८।२५	११८	
ख) पुनरावेदन	३०	१९	६३।३३	११	
जम्मा	२५८	१२९	५०।००	१२९	

परिशिष्ट ७४

विशेष अदालतको थुनुवा विवरण

सि.नं.	थुनुवा मुद्दाको किसिम	थुनुवा मुद्दा संख्या	थुनुवा संख्या												कुल जम्मा	
			पुरुष						महिला							
			विदेशी	नावालक	बृद्ध	अपाङ्ग	अन्य	जम्मा	विदेशी	नावालका	बृद्धा	अपाङ्ग	अन्य	जम्मा		
१	राज्य विरुद्धको अपराध	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
२	भ्रष्टाचार	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
	जम्मा	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०

परिशिष्ट ७५

अन्य अदालत तथा न्यायाधिकरणहरूको मुद्दाको सालबसाली विवरण

सि.नं.	अदालत वा न्यायाधिकरणको नाम	०५८अधिका	५८।५९	५९।६०	६०।६१	६१।६२	६२।६३	६३।६४	६४।६५	६५।६६	जम्मा बांकी	शर्वा नाघेको
१	राजश्व न्यायाधिकरण विराटनगर	०	०	०	२	०	१	०	५	६२	७०	३
२	राजश्व न्यायाधिकरण काठमाडौं	०	०	०	०	११	२४	३२	११९	२९०	४७६	६७
३	राजश्व न्यायाधिकरण पोखरा	०	०	०	०	०	०	०	४	२४	२८	०

४	राजश्व न्यायाधिकरण नेपालगंज	०	०	०	०	०	०	१	१	२	०
५	प्रशासकिय अदालत काठमाडौं	०	०	०	०	०	१	५	२	८	१
६	श्रम अदालत काठमाडौं	०	०	०	४	२	८	११	२९	६७	२५
७	विशेष अदालत काठमाडौं	०	०	७	५	६	८	१५	३६	५२	४१
	जम्मा	०	०	७	११	१९	४१	५९	१९९	४९८	१३७

परिशिष्ट ७६

अन्य अदालत तथा न्यायाधिकरणहरूको मुलतवी सम्बन्धी विवरण

सि.नं.	अदालत वा न्यायाधिकरणको नाम	गत आ.व. सम्मको मुलतवी संख्या	यस आ.व. को मुलतवी संख्या	जम्मा संख्या	यस आ.व.मा जागेको मुलतवी संख्या	बाँकी	कैफियत
१	राजश्व न्यायाधिकरण विराटनगर	२	०	२	०	२	
२	राजश्व न्यायाधिकरण काठमाडौं	२९	०	२९	२	२७	
३	राजश्व न्यायाधिकरण पोखरा	०	०	०	०	०	
४	राजश्व न्यायाधिकरण नेपालगंज	२	०	२	०	२	
५	प्रशासकिय अदालत काठमाडौं	७	१	८	२	६	
६	श्रम अदालत काठमाडौं	५	०	५	०	५	
७	विशेष अदालत काठमाडौं	८०	२	८२	३५	४७	
	जम्मा	१२५	३	१२८	३९	८९	

परिशिष्ट ७७

अन्य अदालत तथा न्यायाधिकरणहरूको बजेट विनियोजन र खर्चको विवरण

सि.नं.	अदालत वा न्यायाधिकरणको नाम	विनियोजन		निकाशा		खर्च	
		चालु	पूँजीगत	चालु	पूँजीगत	चालु	पूँजीगत
१	राजश्व न्यायाधिकरण विराटनगर	२२२८००००	००	१९०२४६५२०	००	१९०२४६५२०	००
२	राजश्व न्यायाधिकरण काठमाडौं	५७९१००००	००	४८१८०४६५१	००	४८१८०४६५१	००
३	राजश्व न्यायाधिकरण पोखरा	१४२५३७६४०	००	१३९१५०५४०	००	१३९१५०५४०	००
४	राजश्व न्यायाधिकरण नेपालगंज	१३३३००००	००	११४४१९४०	००	११४४१९४०	००
५	प्रशासकिय अदालत काठमाडौं	६७५०००००	२७०००००	६६५८५१२८	२६१५२६९१४	६६५१०७२८	२६१५२६९१४
६	श्रम अदालत काठमाडौं	३६२६००००	५०००००	३६१८६४२९०	४९९४६१०	३६१८६४२९०	४९९४६१०
७	विशेष अदालत काठमाडौं	१३२५३६०२०	८७००००	१३०६६५००	८६७७२६३५	१३०६६५००	८६७७२६३५
	जम्मा	३४३७६९७८४०	३६२००००	३२५९९७९१३८	३५३२९४२९	३२५९९७९१३८	३५३२९४२९

परिशिष्ट ७८

अन्य अदालत तथा न्यायाधिकरणहरूको धरौटी विवरण

सि.नं.	अदालत वा न्यायाधिकरणको नाम	धरौटी			यस आर्थिक वर्ष मा		
		गत आ.व.सम्मको बाँकी	यो आ.व.मा प्राप्त	जम्मा	फिर्ता भएको धरौटी	जफ्त भएको धरौटी	बाँकी जम्मा
१	राजश्व न्यायाधिकरण विराटनगर	००	१७५५००	१७५५००	००	००	१७५५००
२	राजश्व न्यायाधिकरण काठमाडौं	६६१५००	००	६६१५००	००	००	६६१५००
३	राजश्व न्यायाधिकरण पोखरा	१६४४०२४८	००	१६४४०२४८	००	००	१६४४०२४८
४	राजश्व न्यायाधिकरण नेपालगंज	२८३०८९१२२	००	२८३०८९१२२	००	००	२८३०८९१२२
५	प्रशासकिय अदालत काठमाडौं	६८५८५१००	११४३२८३४	१८२९९३३४	००	००	१८२९९३३४
६	श्रम अदालत काठमाडौं	३७३८००	००	३७३८००	००	००	३७३८००
७	विशेष अदालत काठमाडौं	१९०४७६२१७९	४९५४११८४६	२४००१६८१२५	१८७५२५००	२९५०००	२२०९६९३१२५
	जम्मा	२११३१४९८९	५०८६३९६८	२६१९९४४६९	१८७५२५००	२९५०००	२४२९४७९६९

परिशिष्ट ७९

अन्य अदालत तथा न्यायाधिकरणहरूको राजश्व विवरण

सि.नं.	अदालत वा न्यायाधिकरणको नाम	दण्ड जरिवाना बाट	कोर्ट फी बाट	अन्य बाट	जम्मा	कैफियत
१	राजश्व न्यायाधिकरण विराटनगर	००	००	९०३९१००	९०३९१००	
२	राजश्व न्यायाधिकरण काठमाडौं	८६४५८४८	००	३६३८५१००	१२२८४३४८	
३	राजश्व न्यायाधिकरण पोखरा	००	००	२८१०१००	२८१०१००	
४	राजश्व न्यायाधिकरण नेपालगंज	००	००	२१११००	२१११००	
५	प्रशासकिय अदालत काठमाडौं	१६३९१००	००	२०००१००	३६३९१००	
६	श्रम अदालत काठमाडौं	००	००	१५२३३१००	१५२३३१००	
७	विशेष अदालत काठमाडौं	२६०७६३१०४	००	१५३५२१००	२७६११५१०४	
	जम्मा	३४८८६०५२	००	८१०३०१००	४२९८९०५२	

परिशिष्ट ८०

अन्य अदालत तथा न्यायाधिकरणहरूको अचल सम्पत्ती विवरण

सि.नं.	अदालतको नाम	जग्गाको क्षेत्रफल	स्वामित्व भएको भवन		भाडाको भवन		भाडाको कोठासंख्या		कैफियत
			कार्यालय	निवास	कार्यालय	निवास	कार्यालय	निवास	
१	राजश्व न्यायाधिकरण विराटनगर				१				
२	राजश्व न्यायाधिकरण काठमाडौं				१				
३	राजश्व न्यायाधिकरण पोखरा				१				

४	राजश्व न्यायाधिकरण	नेपालगंज				१					
५	प्रशासकिय अदालत	काठमाडौं									सिंहदरवारमा सरकारी भवनमा रहेको
६	श्रम अदालत	काठमाडौं				१					
७	विशेष अदालत	काठमाडौं			१						

परिशिष्ट ८१

अन्य अदालत तथा न्यायाधिकरणहरूको सवारी, संचार, कम्प्युटर आदिको विवरण

सि.नं.	अदालतको नाम	सवारी साधन संख्या				कम्प्युटर संख्या	फोटोकॉपी मेशिन	टेलिफोन संख्या		फ्याक्स	पुस्तकालय	कैफियत
		कार	जीप	मोटरसाईकल	साईकल			कार्यालय	निवास			
१	राजश्व न्यायाधिकरण	विराटनगर	०	०	०	५	१	०	१	०	१	
२	राजश्व न्यायाधिकरण	काठमाडौं	२	१	१	४	७	१	४		१	
३	राजश्व न्यायाधिकरण	पोखरा	०	०	०	२	१	०	१	०	१	
४	राजश्व न्यायाधिकरण	नेपालगंज	०	०	०	०	१	१			१	
५	प्रशासकिय अदालत	काठमाडौं	३	१	३	१२	१०	२	५	०	१	
६	श्रम अदालत	काठमाडौं	१	१	२	७	७	२	३	०	१	
७	विशेष अदालत	काठमाडौं	६	०	४	१२	२७	३	८	१	१	१
		जम्मा	१२	३	१०	४२	५४	९	२२	१	७	१

परिशिष्ट ८२

अन्य अदालत तथा न्यायाधिकरणहरूको अभिलेख सम्बन्धी विवरण

सि.नं.	अदालतको नाम	गत वर्ष सम्मको मिसिल संख्या	यो आर्थिक वर्षमा थप मिसिल संख्या	जम्मा मिसिल संख्या	दराजमा राखिएको संख्या	दराज बाहिर रहेको संख्या	अभिलेख रहेको शुरु वर्ष	
१	राजश्व न्यायाधिकरण	विराटनगर	२५१३	४२	२५५५	२५५५	०	२०३०
२	राजश्व न्यायाधिकरण	काठमाडौं	६२९९	७१	६३७०	६३७०	०	२०३१
३	राजश्व न्यायाधिकरण	पोखरा	४४६	६	४५२	४५२	०	२०३२
४	राजश्व न्यायाधिकरण	नेपालगंज	११३७	३	११४०	११४०	०	२०३१
५	प्रशासकिय अदालत	काठमाडौं	७७०	२०	७९०	७९०	०	२०४४
६	श्रम अदालत	काठमाडौं	१५१५	७५	१५९०	१५९०	०	२०५२
७	विशेष अदालत	काठमाडौं	९९५	११०	११०५	११०५	०	२०५७
		जम्मा	१३६७५	३२७	१४००२	१४००२	०	

परिशिष्ट ८३
अन्य अदालतहरू तथा न्यायाधिकरणहरूमा कार्यरत जनशक्तिको विवरण

सि.नं	सेवा समुह	पद	रा.न्या.विराटनगर				रा.न्या.काठमाडौं				रा.न्या.पोखरा				रा.न्या.नेपालगंज				श्रम अदालत				कुल जम्मा			
			दरबन्दी	पदपुर्ति	खाली	बहुवा*	दरबन्दी	पदपुर्ति	खाली	बहुवा*	दरबन्दी	पदपुर्ति	खाली	बहुवा*	दरबन्दी	पदपुर्ति	खाली	बहुवा*	दरबन्दी	पदपुर्ति	खाली	बहुवा*	दरबन्दी	कार्यरत	खाली	
१		न्यायाधीश			०		१	१	०									१	१	०			२	२	०	
२		रा.प.प्रथम			०				०														०	०	०	
३		रा.प.द्वितीय			०		१	१	०														१	१	०	
४	न्याय	रा.प.तृतीय			०		३	०	३									१	१	०			४	१	३	
५		रा.प.अ.प्रथम	१	१	०		३	३	०		१	१	०		१	१	०		१	१	०		१	७	७	०
६		रा.प.अ.द्वितीय	२	२	०		८	५	३		१	२	१		२	१	१		४	४	०		१	१८	१३	५
७		रा.प.अ.तृतीय			०				०														०	०	०	
८		रा.प.अ.चतुर्थ			०				०														०	०	०	
९		रा.प.द्वितीय			०		१	१	०														१	१	०	
१०		रा.प.तृतीय			०				०														०	०	०	
११	लेखा	रा.प.अ.प्रथम	१	१	०		१	१	०									१	१	०		१	३	३	०	
१२		रा.प.अ.द्वितीय			०		१		१		१	१	०		१	१	१						३	२	१	
१३		रा.प.द्वितीय			०		१	१	०														१	१	०	
१४	अन्य	रा.प.अ.प्रथम	१	१	०				०														१	१	०	
१५	(प्रावि	रा.प.अ.द्वितीय			०		१	१	०		१	१	०										२	२	०	
१६	धिक	रा.प.अ.तृतीय			०				०														०	०	०	
१७	समेत)	टाईपिस्टहरू			०		२	२	०					१	१	०		१	१	०		४	४	०		
१८		ह.स.चा.			०		२	२	०									१	१	०		३	३	०		
१९		का. सहयोगी	२	२	०		८	७	१		२	२	०		२	२	०		४	४	०		१८	१७	१	
		जम्मा	७	७	०		३३	२५	८		१	७	६		१	१	७		१४	१४	०		३	६८	५८	१०

सि.नं	सेवा समुह	पद	प्रशासकिय अदालत				विशेष अदालत				कुल जम्मा				
			दरबन्दी	पदपुर्ति	खाली	बहुवा*	दरबन्दी	पदपुर्ति	खाली	बहुवा*	दरबन्दी	पदपुर्ति	खाली	बहुवा*	
१		न्यायाधीश	३	३	०				०			५	५	०	०
२		रा.प.अ.प्रथम	१	१	०		१	१	०			२	२	०	०
३		रा.प.अ.द्वितीय	१	१	०		२	२	०			४	४	०	०
४	न्याय	रा.प.तृतीय	३	३	०		३	२	१			१०	६	४	०
५		रा.प.अ.प्रथम	२	१	१		१३	१२	१		४	२२	२०	२	४
६		रा.प.अ.द्वितीय	३	३	०		५	५	०			२६	२१	५	०
७		रा.प.अ.तृतीय			०		३	३	०			३	३	०	०
८		रा.प.अ.चतुर्थ			०			०	०			०	०	०	०
९		रा.प.द्वितीय			०				०			१	१	०	०
१०		रा.प.तृतीय	१	१								१	१	०	०
११	लेखा	रा.प.अ.प्रथम			०		१	१	०			४	४	०	०
१२		रा.प.अ.द्वितीय			०		१	१	०		१	४	३	१	१
१३		रा.प.द्वितीय			०				०			१	१	०	०
१४	अन्य	रा.प.अ.प्रथम	१	१	०		३	३	०			५	५	०	०
१५	(प्रावि	रा.प.अ.द्वितीय			०		१	१	०			३	३	०	०
१६	धिक	रा.प.अ.तृतीय			०				०			०	०	०	०
१७		टाईपिस्टहरू			०							४	४	०	०
१८	समेत)	ह.स.चा.	२	२	०		४	३	१			९	८	१	०
१९		का. सहयोगी	५	५	०		८	८	०			३१	३०	१	०
		जम्मा	२२	२१	१		४५	४२	३		५	१३५	१२१	१४	५

* निजामती सेवा ऐन २०४९ को दफा २४घण बमोजिम माथिल्लो पदमा बहुवा भै समायोजन हुन बांकी

नोट: १. राजश्व न्यायाधीकरणमा पु.वे.अ.का न्यायाधीश अध्यक्ष र राजश्व र लेखाका २ जना अधिकृत सदस्य तोकिए ।

२. प्रशासकिय अदालतको न्यायाधीशहरू उल्लेख गरिएको मध्ये १ जना अध्यक्ष मुख्य न्यायाधीश सरह र २ जना सदस्यहरू विशिष्ट श्रेणीका हुने ।

परिशिष्ट ८४
वैतनिक कानून व्यवसायीबाट कानूनी सहायता/प्रतिनिधित्व सम्बन्धी विवरण

सि.नं.	अदालतको नाम	जम्मा लगत मुद्दा सख्या	वैतनिक कानून व्यवसायीद्वारा कानूनी प्रतिनिधित्व/सहायता प्राप्त मुद्दा			कैफियत
			धनुवा मुद्दा सख्या	अन्य मुद्दा सख्या	जम्मा मुद्दा सख्या	
१	सर्वोच्च अदालत	१७९६१	७८	१	७९	
२	पुनरावेदन अदालत इलाम	६४७	७८	४	८२	
३	पुनरावेदन अदालत धनकुटा	२१५	१०	६	१६	
४	पुनरावेदन अदालत विराटनगर	१६३२	२	८	१०	
५	पुनरावेदन अदालत राजविराज	२०४७	८	१४	२२	
६	पुनरावेदन अदालत जनकपुर	२०६४	४	१५	१९	
७	पुनरावेदन अदालत हेटौडा	२७८१	६	५	११	
८	पुनरावेदन अदालत पाटन	७११९	८	११	१९	
९	पुनरावेदन अदालत पोखरा	५९५	२३	२	२५	
१०	पुनरावेदन अदालत बाग्लुङ	१३४	२	०	२	
११	पुनरावेदन अदालत बुटवल	११९६	१५	५	२०	
१२	पुनरावेदन अदालत तुल्सीपुर	४३८	१	२	३	
१३	पुनरावेदन अदालत सुर्खेत	१५६	३	२	५	
१४	पुनरावेदन अदालत नेपालगंज	८२७	०	२	२	
१५	पुनरावेदन अदालत जुम्ला	६३	२	१	३	
१६	पुनरावेदन अदालत दिपायल	१६१	१०	०	१०	
१७	पुनरावेदन अदालत महेन्द्रनगर	२१३	०	०	०	
१८	ताप्लेजुङ्ग जिल्ला अदालत	३६३	१६	०	१६	
१९	पाचथर जिल्ला अदालत	३००	८	०	८	
२०	इलाम जिल्ला अदालत	३००	१०	०	१०	
२१	झापा जिल्ला अदालत	१४४५	७	२	७३	
२२	संखुवासभा जिल्ला अदालत	२२०	१२	३	१५	
२३	तेह्रथुम जिल्ला अदालत	१३२	१२	०	१२	
२४	धनकुटा जिल्ला अदालत	२१२	४	४	८	
२५	भोजपुर जिल्ला अदालत	१५६	५	२	७	
२६	मोरङ्ग जिल्ला अदालत	२३२९	०	१९	१९	
२७	सुनसरी जिल्ला अदालत	२९५०	२०	१०	३०	
२८	सप्तरी जिल्ला अदालत	५०७७	३९	२३	६२	
२९	सिराहा जिल्ला अदालत	३२७९	२	०	२	
३०	ओखलढुंगा जिल्ला अदालत	३७३	१३	२४	३७	
३१	उदयपुर जिल्ला अदालत	७४१	१०	०	१०	
३२	खोटाङ्ग जिल्ला अदालत	२१२	५	३	८	
३३	सोलुखुम्बु जिल्ला अदालत	१३५	१०	१२	२२	
३४	धनुषा जिल्ला अदालत	३८९८	११	०	११	
३५	सर्लाही जिल्ला अदालत	२२८८	४	०	४	
३६	रामेछाप जिल्ला अदालत	२११	०	०	०	
३७	महोत्तरी जिल्ला अदालत	२७५७	३५	०	३५	
३८	सिन्धुली जिल्ला अदालत	२०३	३	०	३	
३९	मकवानपुर जिल्ला अदालत	५८६	६	०	६	
४०	चितवन जिल्ला अदालत	१२१६	१	०	१	
४१	पर्सा जिल्ला अदालत	३३५१	२८	१	२९	
४२	वारा जिल्ला अदालत	२५७२	७	३२		
४३	रौतहट जिल्ला अदालत	२८०६	२	५	७	
४४	काठमाण्डौ जिल्ला अदालत	११५५८	५०	१००	१५०	
४५	भक्तपुर जिल्ला अदालत	१८९५	५	७	१२	
४६	ललितपुर जिल्ला अदालत	२६७८	१४	८	२२	
४७	काभ्रेपलान्चोक जिल्ला अदालत	९४३	७	१३	२०	
४८	सिन्धुपाल्चोक जिल्ला अदालत	४७३	५	१०	१५	
४९	दोलखा जिल्ला अदालत	३३१	२	१	३	
५०	नुवाकोट जिल्ला अदालत	३१३	१०	०	१०	
५१	रसुवा जिल्ला अदालत	३१	०	०	०	
५२	धादिङ्ग जिल्ला अदालत	३६६			०	
५३	कास्की जिल्ला अदालत	१७६४	१६	६	२२	
५४	स्याङ्जा जिल्ला अदालत	३७४	१२	२६	३८	
५५	तनहुँ जिल्ला अदालत	५४५	१७	७	२४	
५६	गोर्खा जिल्ला अदालत	२१५	१७	०	१७	
५७	लमजुङ्ग जिल्ला अदालत	२३१	३	४	७	
५८	मनाङ्ग जिल्ला अदालत	४	०	०	०	
५९	बाग्लुङ्ग जिल्ला अदालत	४०८	४	०	४	
६०	पर्वत जिल्ला अदालत	२२०	१३	३	१६	
६१	म्याग्दी जिल्ला अदालत	१५२	४	३	७	
६२	मुस्ताङ्ग जिल्ला अदालत	४	०	०	०	
६३	गुल्मी जिल्ला अदालत	३४७	१	१	२	

६४	अर्घाखाँची जिल्ला अदालत	१९४	०	३	३
६५	पाल्पा जिल्ला अदालत	२०९	५	०	५
६६	नवलपरासी जिल्ला अदालत	१४३४			९
६७	रुपन्देही जिल्ला अदालत	१९७९	५२	३१	८३
६८	कापिलवस्तु जिल्ला अदालत	१३३३	०	४	४
६९	रुकुम जिल्ला अदालत	३०४	०	१	१
७०	रोल्पा जिल्ला अदालत	२१९	६	४	१०
७१	सल्यान जिल्ला अदालत	१९६	१२	०	१२
७२	प्युठान जिल्ला अदालत	२२९	८	०	८
७३	दाङ जिल्ला अदालत	११२१	१९	०	१९
७४	बाँके जिल्ला अदालत	२९३०	१२	१३	२५
७५	बर्दिया जिल्ला अदालत	७४०	६	७	१३
७६	सुर्खेत जिल्ला अदालत	५७४	३	३	६
७७	जाजरकोट जिल्ला अदालत	१३०	३	०	३
७८	दैलेख जिल्ला अदालत	१७८	२	४	६
७९	जुम्ला जिल्ला अदालत	१६०	१	१	२
८०	मुगु जिल्ला अदालत	८९	०	०	०
८१	कालिकोट जिल्ला अदालत	२०२	१	०	१
८२	हुम्ला जिल्ला अदालत	३२	०	०	०
८३	डोल्पा जिल्ला अदालत	३८	०	०	०
८४	बझाङ जिल्ला अदालत	१६८	२	०	२
८५	डोटी जिल्ला अदालत	७२	३	०	३
८६	बाजुरा जिल्ला अदालत	३६	०	१	१
८७	अछाम जिल्ला अदालत	३१	५	१	६
८८	कैलाली जिल्ला अदालत	६५८	१०	८	१८
८९	दाङ्ग जिल्ला अदालत	८४	१	०	१
९०	बैतडी जिल्ला अदालत	९६	२	१	३
९१	डडेल्धुरा जिल्ला अदालत	५१	१	०	१
९२	कञ्चनपुर जिल्ला अदालत	५९७	४	७	११
	जम्मा	११३२९७	९२२	४९३	१३८५

परिशिष्ट ८५

अदालतहरूमा भुक्तानी दिन बाँकी रहेका रकमको विवरण

सि.न.	अदालतको नाम	भुक्तानी दिन बाँकी विवरण	जम्मा बाँकी	कैफियत
१	पुनरावेदन अदालत बागलुङ	कार्यक्रम भ्रमण खर्च	५३१२५१००	
२	पुनरावेदन अदालत बुटवल	धारा विधुत महशुल, सरुवा भ्रमण खर्च	५२०७९१७५	
३	पुनरावेदन अदालत जुम्ला	सरुवा भ्रमण खर्च	१३४५९५१००	
४	पाँचथर जिल्ला अदालत	संचार, धारा, विजुली महशुल, सरुवा भ्रमण खर्च	३३४१३०१०४	
५	भापा जिल्ला अदालत	सरुवा भ्रमण खर्च	८६७५१००	
६	भोजपुर जिल्ला अदालत	निर्माण सेवाको आयकर	१०९८७५२०	
७	धनकुटा जिल्ला अदालत	घर भाडा	७८००१००	
८	सोलुखुम्बु जिल्ला अदालत	सरुवा भ्रमण खर्च	१९५२३१००	
९	सिराहा जिल्ला अदालत	टेजिफोन, स्टेशनरी तथा छपाई	२९८७४१०३	
१०	मकवानपुर जिल्ला अदालत	छपाई, सामान खरिद	४१५००१००	
११	काठमाडौं जिल्ला अदालत	सरुवा भ्रमण खर्च	६५००१००	
१२	भक्तपुर जिल्ला अदालत	इन्धन खर्च	८९३५४१४५	
१३	म्याग्दी जिल्ला अदालत	धारा विधुत महशुल, तलब, भत्ता, सरुवा भ्रमण खर्च	३७८९९१००	
१४	गुल्मी जिल्ला अदालत	सरुवा भ्रमण खर्च	८१०१००	
१५	रुपन्देही जिल्ला अदालत	महशुल	८६५९९१००	
१६	रुकुम जिल्ला अदालत	दैनिक तथा भ्रमण खर्च	४४१६९१००	
१७	जाजरकोट जिल्ला अदालत	दैनिक तथा भ्रमण खर्च	२८६५३१००	
१८	अछाम जिल्ला अदालत	दैनिक तथा भ्रमण खर्च	७६३७१००	
१९	बाजुरा जिल्ला अदालत	सरुवा भ्रमण खर्च	५८५००१००	
२०	प्रशासकीय अदालत	कार्यक्रम भ्रमण खर्च	८१६०१००	
	कुल जम्मा		१०६०५६२१७७	

परिशिष्ट - ८६
न्यायाधीशहरूको विवरण

क. सर्वोच्च अदालतका न्यायाधीशहरू

क्र.सं.	नाम, थर, वतन	न्याय सेवा प्रवेश मिति	हालको पदमा नियुक्त मिति
१	सम्माननीय प्रधानन्यायाधीश श्री मीनबहादुर रायमाझी, भोजपुर	२०२७।२।९	२०६६।१।२५
२	माननीय न्यायाधीश श्री अनुपराज शर्मा, काठमाडौं	२०६०।९।१६	२०६०।९।१६
३	माननीय न्यायाधीश श्री रामप्रसाद श्रेष्ठ, पाल्पा	२०२८।३।२४	२०६०।१०।२२
४	माननीय न्यायाधीश श्री खिलराज रेग्मी, पाल्पा	२०२८।१।१४	२०६०।१०।२२
५	माननीय न्यायाधीश श्री बलराम के.सी., ललितपुर	२०६१।१।३	२०६२।४।२७
६	माननीय न्यायाधीश श्री तपबहादुर मगर, ललितपुर	२०२७।२।९	२०६२।९।४
७	माननीय न्यायाधीश श्री दामोदरप्रसाद शर्मा, काठमाडौं	२०३०।१।२।१	२०६४।३।२५
८	माननीय न्यायाधीश श्री रामकुमारप्रसाद शाह, महोत्तरी	२०३०।१।२।१	२०६४।३।२५
९	माननीय न्यायाधीश श्री कल्याण श्रेष्ठ, बाग्लुङ	२०३४।३।२०	२०६४।३।२५
१०	माननीय न्यायाधीश श्री गौरी ढकाल, ललितपुर	२०२५।४।३०	२०६४।३।२५
११	माननीय न्यायाधीश श्री ताहिरअलि अन्सारी, नवलपरासी	२०२८।१।१।४	२०६४।९।२६
१२	माननीय न्यायाधीश श्री राजेन्द्रप्रसाद कोइराला, भूपा	२०३०।१।२।१	२०६४।९।२६
१३	माननीय न्यायाधीश श्री कृष्णप्रसाद उपाध्याय, कास्की	२०२७।२।९	२०६५।१०।९
१४	माननीय न्यायाधीश श्री प्रेम शर्मा, पर्वत	२०३०।१।२।१	२०६५।१०।९
१५	माननीय अस्थायी न्यायाधीश श्री रणबहादुर बम, वैतडी	२०३२।३।२९	२०६५।१०।९
१६	माननीय अस्थायी न्यायाधीश श्री मोहनप्रकाश सिटौला, मोरङ	२०४८।७।१८	२०६५।१०।९
१७	माननीय अस्थायी न्यायाधीश श्री अवधेशकुमार यादव, सप्तरी	२०४८।७।१८	२०६५।१०।९
१८	माननीय अस्थायी न्यायाधीश श्री गिरिशचन्द्र लाल, धनुषा	२०४८।७।१८	२०६५।१०।९
१९	माननीय अस्थायी न्यायाधीश श्री शुसिला कार्की, मोरङ	२०६५।१०।९	२०६५।१०।९
२०	माननीय अस्थायी न्यायाधीश श्री प्रकाशचन्द्र शर्मा बस्ती, गोरखा	२०६५।१०।९	२०६५।१०।९
२१	माननीय अस्थायी न्यायाधीश श्री भरतराज उप्रेती, सिन्धुपाल्चोक	२०६५।१०।९	२०६५।१०।९

ख. पुनरावेदन अदालतका मुख्य न्यायाधीशहरू

क्र.सं.	नाम, थर, वतन	न्याय सेवा प्रवेश मिति	हालको पदमा नियुक्त मिति
१	माननीय मुख्य न्यायाधीश श्री रणबहादुर बम, वैतडी	२०३२।३।२९	२०६२।९।१९ पदाधिकार मात्र
२	माननीय मुख्य न्यायाधीश श्री अवधेशकुमार यादव, सप्तरी	२०४८।७।१८	२०६२।९।१९ पदाधिकार मात्र
३	माननीय मुख्य न्यायाधीश श्री गिरिश चन्द्र लाल, महोत्तरी	२०४८।७।१८	२०६२।९।१९ पदाधिकार मात्र
४	माननीय मुख्य न्यायाधीश श्री वैद्यनाथ उपाध्याय, महोत्तरी	२०४८।७।१८	२०६२।९।१९
५	माननीय मुख्य न्यायाधीश श्री तर्कराज भट्ट, वैतडी	२०४२।१।२।५	२०६२।९।१९
६	माननीय मुख्य न्यायाधीश श्री पुरुषोत्तम पराजुली, ललितपुर	२०३०।१।२।१	२०६५।११।१३
७	माननीय मुख्य न्यायाधीश श्री ज्ञानेन्द्रबहादुर कार्की, उदयपुर	२०३४।१।२।७	२०६५।११।१३
८	माननीय मुख्य न्यायाधीश श्री जागेश्वर सुवेदी, प्यूठान	२०३४।३।२०	२०६५।११।१३
९	माननीय मुख्य न्यायाधीश श्री केशरीराज पण्डित, तनहुं	२०३४।३।२०	२०६५।११।१३
१०	माननीय मुख्य न्यायाधीश श्री भूपेन्द्र अधिकारी, रामेछाप	२०३४।३।२०	२०६५।११।१३
११	माननीय मुख्य न्यायाधीश श्री लक्ष्मणमणि रिवाल, ललितपुर	२०५२।४।२।३	२०६५।११।१३
१२	माननीय मुख्य न्यायाधीश श्री अलिअकबर मिकरानी, रौतहट	२०३०।१।२।४	२०६५।११।१३
१३	माननीय मुख्य न्यायाधीश श्री हरिबाबु भट्टराई, धनकुटा	२०३४।१।२।७	२०६५।११।१३
१४	माननीय मुख्य न्यायाधीश श्री हरिराम कोइराला, मोरङ	२०३४।१।२।७	२०६५।११।१३
१५	माननीय मुख्य न्यायाधीश श्री हरिप्रसाद घिमिरे, मोरङ	२०३४।१।२।७	२०६५।११।१३

ग. पुनरावेदन अदालतका न्यायाधीशहरु

क्र.स.	नाम, थर, बतन	न्याय सेवा प्रवेश मिति	हालको पदमा नियुक्त मिति
१	माननीय न्यायाधीश श्री ऋषिराज जोशी, काठमाडौं	२०३०।१२।१	२०४८।७।१८
२	माननीय न्यायाधीश श्री विश्वनाथ जोशी, डोटी	२०४८।७।१८	२०५१।५।१७
३	माननीय न्यायाधीश श्री गोपाल पराजुली, नवलपरासी	२०४८।७।१८	२०५१।५।१७
४	माननीय न्यायाधीश श्री दीपकराज जोशी, काठमाडौं	२०४८।७।१८	२०५२।४।२३
५	माननीय न्यायाधीश श्री दुर्गाप्रसाद उप्रेती, दोलखा	२०३४।३।२०	२०५३।१।१
६	माननीय न्यायाधीश श्री ओमप्रसाद सुवेदी, तेह्रथुम	२०३४।१।२७	२०५३।१।१
७	माननीय न्यायाधीश श्री गोविन्दकुमार उपाध्याय, रौतहट	२०५२।४।२३	२०५३।१।१
८	माननीय न्यायाधीश श्री केशवप्रसाद मैनाली, काठमाडौं	२०५२।४।२३	२०५३।१।१
९	माननीय न्यायाधीश श्री मोहनप्रसाद घिमिरे, खोटाङ	२०४१।५।१	२०५६।३।१८
१०	माननीय न्यायाधीश श्री ऋषिराज मिश्र, भोजपुर	२०४०।१०।३	२०५६।३।१८
११	माननीय न्यायाधीश श्री गोविन्दकुमार श्रेष्ठ, धादिङ	२०३५।८।२९	२०५६।३।१८
१२	माननीय न्यायाधीश श्री लोकेन्द्र मल्लिक, महोत्तरी	२०३५।८।२९	२०५६।३।१८
१३	माननीय न्यायाधीश श्री बुद्धिप्रसाद रेग्मी, स्याङ्जा	२०३५।८।२९	२०५६।३।१८
१४	माननीय न्यायाधीश श्री हरिबहादुर बस्नेत, भ्र्पापा	२०३५।८।२९	२०५६।३।१८
१५	माननीय न्यायाधीश श्री कोमलनाथ शर्मा, पर्वत	२०३५।८।२९	२०५६।३।१८
१६	माननीय न्यायाधीश श्री खेमराज शर्मा, जनकपुर	२०५३।१।१	२०५६।३।१८
१७	माननीय न्यायाधीश श्री गौरीबहादुर कार्की, भक्तपुर	२०४३।६।६	२०५८।१।१३
१८	माननीय न्यायाधीश श्री रामप्रसाद खनाल, पाँचथर	२०४३।६।६	२०५८।१।१३
१९	माननीय न्यायाधीश श्री राजेन्द्रप्रसाद राजभण्डारी, काठमाडौं	२०४३।६।६	२०५८।१।१३
२०	माननीय न्यायाधीश श्री चोलेन्द्रशम्सेर ज.ब.रा., काठमाडौं	२०५३।१।१	२०६१।१।३०
२१	माननीय न्यायाधीश श्री भोलाप्रसाद खरेल, काभ्रे	२०३८।२।३०	२०६२।१।२।१०
२२	माननीय न्यायाधीश श्री ओमप्रकाश मिश्र, रुपन्देही	२०३८।२।३०	२०६२।१।२।१०
२३	माननीय न्यायाधीश श्री जगदीश शर्मा पौडेल, पर्वत	२०३८।२।३०	२०६२।१।२।१०
२४	माननीय न्यायाधीश श्री एकराज आचार्य, खोटाङ	२०३७।४।६	२०६२।१।२।१०
२५	माननीय न्यायाधीश श्री देवेन्द्रगोपाल श्रेष्ठ, काठमाडौं	२०३५।८।२९	२०६२।१।२।१०
२६	माननीय न्यायाधीश श्री शान्तिराज सुवेदी, मोरङ	२०३७।४।६	२०६२।१।२।१०
२७	माननीय न्यायाधीश श्री बलराम विष्ट, काभ्रे	२०३७।४।६	२०६२।१।२।१०
२८	माननीय न्यायाधीश श्री देवेन्द्रराज शर्मा, बाँके	२०३७।४।६	२०६२।१।२।१०
२९	माननीय न्यायाधीश श्री माधवप्रसाद चालिसे, काठमाडौं	२०३५।१।१।१	२०६२।१।२।१०
३०	माननीय न्यायाधीश श्री जनार्दनबहादुर खड्का, भोजपुर	२०३६।१।२।४	२०६२।१।२।१०
३१	माननीय न्यायाधीश श्री फणिन्द्रदत्त शर्मा, लमजुङ	२०३८।२।३०	२०६२।१।२।१०
३२	माननीय न्यायाधीश श्री दिपककुमार कार्की, काठमाडौं	२०३७।४।६	२०६२।१।२।१०
३३	माननीय न्यायाधीश डा. हरिवंश त्रिपाठी, पर्सा	२०३७।४।६	२०६२।१।२।१०
३४	माननीय न्यायाधीश श्री तेजबहादुर के.सी., रुपन्देही	२०३८।२।३०	२०६२।१।२।१०
३५	माननीय न्यायाधीश श्री ठाकुरप्रसाद शर्मा, पर्वत	२०३८।२।३०	२०६२।१।२।१०
३६	माननीय न्यायाधीश श्री केदारप्रसाद चालिसे, रौतहट	२०३८।२।३०	२०६२।१।२।१०
३७	माननीय न्यायाधीश श्री पुरुषोत्तम भण्डारी, जाजरकोट	२०३८।२।३०	२०६२।१।२।१०
३८	माननीय न्यायाधीश श्री सुरेन्द्रवीर सिंह बस्न्यात, काठमाडौं	२०३८।२।३०	२०६२।१।२।१०
३९	माननीय न्यायाधीश श्री दिनेशकुमार कार्की, भोजपुर	२०३८।२।३०	२०६२।१।२।१०
४०	माननीय न्यायाधीश श्री शम्भुबहादुर खड्का, बारा	२०३८।२।३०	२०६२।१।२।१०
४१	माननीय न्यायाधीश श्री गिरीराज पौड्याल, खोटाङ	२०३८।२।३०	२०६२।१।२।१०
४२	माननीय न्यायाधीश श्री शारदाप्रसाद घिमिरे, काठमाडौं	२०३९।१।२।७	२०६२।१।२।१०
४३	माननीय न्यायाधीश श्री पोषनाथ शर्मा, पर्वत	२०४३।६।६	२०६२।१।२।१०
४४	माननीय न्यायाधीश श्री मीरा खड्का, ललितपुर	२०३८।९।१०	२०६२।१।२।१०
४५	माननीय न्यायाधीश श्री बमकुमार श्रेष्ठ, दाङ	२०३९।१।१७	२०६२।१।२।१०
४६	माननीय न्यायाधीश श्री डम्बरबहादुर शाही, डडेल्धुरा	२०३८।२।३०	२०६२।१।२।१०
४७	माननीय न्यायाधीश श्री विश्वम्भरप्रसाद श्रेष्ठ, कैलाली	२०४१।९।११	२०६२।१।२।१०
४८	माननीय न्यायाधीश श्री ईश्वरप्रसाद खतिवडा, सुनसरी	२०३९।१।२।७	२०६२।१।२।१०

४९	माननीय न्यायाधीश डा. आनन्द मोहन भट्टराई, कास्की	२०३९।९२।७	२०६२।९२।०
५०	माननीय न्यायाधीश श्री निर्मलकुमार ढुंगाना, मोरङ	२०३३।५।२	२०६२।९२।०
५१	माननीय न्यायाधीश श्री टंकबहादुर मोक्तान, इलाम	२०३९।९२।७	२०६४।९।३

घ. जिल्ला अदालतका न्यायाधीशहरू

क्र.सं.	नाम, थर, वतन	न्याय सेवा प्रवेश मिति	हालको पदमा नियुक्त मिति
१	माननीय न्यायाधीश श्री गिरिशकुमार शर्मा, सप्तरी	२०३५।६।२९	२०४६।७।२३
२	माननीय न्यायाधीश श्री रामेश्वरनाथ अमात्य, ललितपुर	२०३५।६।२९	२०४६।७।२३
३	माननीय न्यायाधीश श्री काशीनाथ पोखरेल, धनुषा	२०३७।४।६	२०४६।७।२३
४	माननीय न्यायाधीश श्री मोहनकृष्ण खनाल, काठमाडौं	२०३६।२।३०	२०४६।७।२३
५	माननीय न्यायाधीश श्री विमलप्रसाद ढुंगेल, महोत्तरी	२०३६।२।३०	२०४६।७।२३
६	माननीय न्यायाधीश श्री शिवप्रसाद भेले, भक्तपुर	२०३५।६।२९	२०४६।७।२३
७	माननीय न्यायाधीश श्री नीलकण्ठ उपाध्याय, पर्वत	२०३७।४।६	२०४६।७।२३
८	माननीय न्यायाधीश श्री प्रेमबहादुर के.सी., पर्वत	२०३७।४।६	२०४६।७।२३
९	माननीय न्यायाधीश श्री लेखनाथ रेग्मी, स्याङ्जा	२०३७।४।६	२०४६।७।२३
१०	माननीय न्यायाधीश श्री उदयप्रकाश चापागाई, भोजपुर	२०३६।२।३०	२०४६।७।२३
११	माननीय न्यायाधीश श्री नवराज उपाध्याय, ओखलढुङ्गा	२०३६।२।३०	२०४६।७।२३
१२	माननीय न्यायाधीश श्री भरतप्रसाद अधिकारी, नुवाकोट	२०४३।६।६	२०४६।७।२३
१३	माननीय न्यायाधीश श्री रामचन्द्र राई, भोजपुर	२०३६।२।३०	२०४६।७।२३
१४	माननीय न्यायाधीश श्री सहदेवप्रसाद वास्तोला, भक्तपुर	२०४३।६।६	२०४६।७।२३
१५	माननीय न्यायाधीश श्री प्रकाशराम मिश्र, भक्तपुर	२०३९।९।७	२०४६।७।२३
१६	माननीय न्यायाधीश श्री प्रकाशकुमार काफ्ले, भ्रपा	२०३९।९।७	२०४६।७।२३
१७	माननीय न्यायाधीश श्री शिवप्रसाद पराजुली, भोजपुर	२०३६।९।२४	२०५०।९।२५
१८	माननीय न्यायाधीश श्री कृष्णप्रसाद वास्तोला, कास्की	२०३९।९।७	२०५०।९।२५
१९	माननीय न्यायाधीश श्री वीरसिंह महारा, वैतडी	२०३९।९।२६	२०५०।९।२५
२०	माननीय न्यायाधीश श्री उमेशराज पौडेल, काठमाडौं	२०३९।९।७	२०५०।९।२५
२१	माननीय न्यायाधीश श्री यज्ञप्रसाद बस्याल, रुपन्देही	२०३९।९।७	२०५०।९।२५
२२	माननीय न्यायाधीश श्री नारायणप्रसाद दाहाल, संखुवासभा	२०३९।९।७	२०५०।९।२५
२३	माननीय न्यायाधीश श्री मोहनरमण भट्टराई, भ्रपा	२०४३।४।२६	२०५१।६।१८
२४	माननीय न्यायाधीश श्री हरिकुमार पोखरेल, भ्रपा	२०४०।६।२६	२०५१।६।१८
२५	माननीय न्यायाधीश श्री सुष्मालता माथेमा, काठमाडौं	२०४१।३।१	२०५१।६।१८
२६	माननीय न्यायाधीश श्री हिमालयराज पाठक, डडेल्धुरा	२०३९।९।७	२०५२।४।२४
२७	माननीय न्यायाधीश श्री कुमारप्रसाद पोखरेल, सप्तरी	२०३९।९।७	२०५२।४।२४
२८	माननीय न्यायाधीश श्री रमेश पोखरेल, ओखलढुंगा	२०४०।६।२६	२०५२।४।२४
२९	माननीय न्यायाधीश श्री भीमबहादुर वोहरा, अछाम	२०४१।३।१	२०५२।४।२४
३०	माननीय न्यायाधीश श्री वीरबहादुर डांगी, सल्यान	२०३९।९।७	२०५२।४।२४
३१	माननीय न्यायाधीश श्री प्रकाशचन्द्र गजुरेल, सिन्धुली	२०३९।९।७	२०५२।४।२४
३२	माननीय न्यायाधीश श्री पुष्पबहादुर थापा, काठमाडौं	२०३९।९।२६	२०५२।४।२४
३३	माननीय न्यायाधीश श्री तेजबहादुर कार्की, धनुषा	२०३९।९।७	२०५२।४।२४
३४	माननीय न्यायाधीश श्री विष्णुदेव पौडेल, तनहुँ	२०३९।९।७	२०५२।४।२४
३५	माननीय न्यायाधीश श्री शिवनारायण यादव, सप्तरी	२०४१।३।१	२०५२।४।२४
३६	माननीय न्यायाधीश श्री तीर्थराज देवकोटा, कास्की	२०४३।६।६	२०५२।४।२४
३७	माननीय न्यायाधीश श्री करुणानिधी शर्मा, स्याङ्जा	२०४३।६।६	२०५२।४।२४
३८	माननीय न्यायाधीश श्री नारायणप्रसाद धिताल, दाङ	२०४१।४।२९	२०५३।९।२३
३९	माननीय न्यायाधीश श्री शम्भुराम कार्की, मोरङ	२०३९।९।७	२०५३।९।२३
४०	माननीय न्यायाधीश श्री टेकराज नेपाल, भ्रपा	२०३९।९।७	२०५३।९।२३
४१	माननीय न्यायाधीश श्री भूपेन्द्रप्रसाद राई, धनकुटा	२०३९।९।७	२०५३।९।२३
४२	माननीय न्यायाधीश श्री दुर्गादत्त भट्ट, डडेल्धुरा	२०३९।९।७	२०५३।९।२३

४३	माननीय न्यायाधीश श्री प्रेमराज ढकाल, सप्तरी	२०४१९११	२०५३११२३
४४	माननीय न्यायाधीश श्री पवनकुमार शर्मा न्यौपाने, भक्तपुर	२०३९१२१७	२०५३११२३
४५	माननीय न्यायाधीश श्री चण्डीराज ढकाल, स्याङ्जा	२०४१३११	२०५३११२३
४६	माननीय न्यायाधीश श्री नरेन्द्रकुमार सिवाकोटी, भ्रपा	२०४०१२२६	२०५३११२३
४७	माननीय न्यायाधीश श्री सत्यराज गुरुङ, स्याङ्जा	२०३९१२१७	२०५३११२३
४८	माननीय न्यायाधीश श्री हेमराज पन्त, वैतडी	२०३९१२१७	२०५३११२३
४९	माननीय न्यायाधीश श्री विनोदप्रसाद शर्मा, धनुषा	२०३९१२१७	२०५३११२३
५०	माननीय न्यायाधीश श्री गुणराज ढुंगेल, सुनसरी	२०४१९१११	२०५३११२३
५१	माननीय न्यायाधीश श्री बाबुराज कार्की, ओखलढुङ्गा	२०३९१२१७	२०५३११२३
५२	माननीय न्यायाधीश श्री महेन्द्रराज गौतम, तेह्रथुम	२०४१३११	२०५३११२३
५३	माननीय न्यायाधीश श्री बालकृष्ण उप्रेती, सर्लाही	२०३९१२१७	२०५३११२३
५४	माननीय न्यायाधीश श्री रामकृष्ण खनाल, तनहु	२०३८४१९९	२०५३११२३
५५	माननीय न्यायाधीश श्री मेघनाथ भट्टराई, भ्रपा	२०४१९१११	२०५३११२३
५६	माननीय न्यायाधीश श्री वीरेन्द्रकुमार कर्ण, सिराहा (हाल निलम्बन)	२०४१३११	२०५३११२३
५७	माननीय न्यायाधीश श्री हरिप्रसाद बगाले, लमजुङ	२०४१३११	२०५३११२३
५८	माननीय न्यायाधीश श्री लेखनाथ घिमिरे, रामेछाप	२०४२३३२	२०५३११२३
५९	माननीय न्यायाधीश श्री अवधविहारीप्रसाद सिन्हा, रौतहट	२०४२३३२	२०५३११२३
६०	माननीय न्यायाधीश श्री रामकृष्ण भट्ट, वैतडी	२०३९१२१७	२०५३११२३
६१	माननीय न्यायाधीश श्री पद्मराज भट्ट, डडेल्धुरा	२०३९१२१७	२०५३११२३
६२	माननीय न्यायाधीश श्री प्रभा बस्नेत, काठमाडौं	२०३९१२१७	२०५३११२३
६३	माननीय न्यायाधीश श्री नारायणप्रसाद श्रेष्ठ, संखुवासभा	२०४२३३२	२०५३११२३
६४	माननीय न्यायाधीश श्री माधवप्रसाद पोखरेल, सिन्धुली	२०४२३३२	२०५३११२३
६५	माननीय न्यायाधीश श्री महेशप्रसाद पुडासैनी, काठमाडौं	२०४३४१२६	२०५३११२३
६६	माननीय न्यायाधीश श्री भीमकुमार ओझा, पांचथर	२०४३४१२६	२०५३११२३
६७	माननीय न्यायाधीश श्री बालेन्द्र रुपाखेती, कपिलवस्तु	२०४१९१११	२०५८११५
६८	माननीय न्यायाधीश श्री अजयराज उपाध्याय, रौतहट	२०४०१२२६	२०५८११५
६९	माननीय न्यायाधीश श्री विनोदमोहन अचार्य, कास्की	२०४३४१२६	२०५८११५
७०	माननीय न्यायाधीश श्री भोलानाथ चौलागाईं, रामेछाप	२०४३४१२६	२०५८११५
७१	माननीय न्यायाधीश श्री अच्युत बिष्ट, ललितपुर	२०३९१२१७	२०५८११५
७२	माननीय न्यायाधीश श्री यज्ञराज भट्ट, प्युठान	२०४३४१२६	२०५८११५
७३	माननीय न्यायाधीश श्री शेखरप्रसाद पौडेल, रामेछाप	२०४१३११	२०५८११५
७४	माननीय न्यायाधीश श्री बालचन्द्र शर्मा, पर्वत	२०३९१२१७	२०५८११५
७५	माननीय न्यायाधीश श्री ईश्वरराज आचार्य, कास्की	२०४२१०११	२०५८११५
७६	माननीय न्यायाधीश श्री रामप्रसाद अधिकारी, दाङ	२०४२३३२	२०५८११५
७७	माननीय न्यायाधीश श्री ईन्द्रबहादुर कार्की, सर्लाही	२०४३४१२६	२०५८११५
७८	माननीय न्यायाधीश श्री गोपाल भट्टराई, ईलाम	२०४१९१११	२०५८११५
७९	माननीय न्यायाधीश श्री रामप्रसाद ओली, भ्रपा	२०४५३३८	२०५८११५
८०	माननीय न्यायाधीश श्री जगतप्रसाद श्रेष्ठ, पर्वत	२०४३४१२६	२०५८११५
८१	माननीय न्यायाधीश श्री राजेशकुमार काफ्ले, रामेछाप	२०४२३३२	२०५८११५
८२	माननीय न्यायाधीश श्री लेखनाथ ढकाल, स्याङ्जा	२०४२१०११	२०६३३३२३
८३	माननीय न्यायाधीश श्री नारायणप्रसाद श्रेष्ठ, बाँके	२०४३४१२६	२०६३३३२३
८४	माननीय न्यायाधीश श्री कुलप्रसाद शर्मा, बाग्लुङ	२०४३४१२६	२०६३३३२३
८५	माननीय न्यायाधीश श्री नारायणप्रसाद पोखरेल, नवलपरासी	२०४३४१२६	२०६३३३२३
८६	माननीय न्यायाधीश श्री भोजराज शर्मा, अछाम	२०४१९१११	२०६३३३२३
८७	माननीय न्यायाधीश श्री भोजराज अधिकारी, सिन्धुली	२०४५३३८	२०६३३३२३
८८	माननीय न्यायाधीश श्री पशुपति आचार्य, सुनसरी	२०४५३३८	२०६३३३२३
८९	माननीय न्यायाधीश श्री रमेशकुमार खत्री, संखुवासभा	२०४२३३२	२०६३३३२३
९०	माननीय न्यायाधीश श्री महम्मदजुनेद आजाद, प्युठान	२०४३४१२६	२०६३३३२३
९१	माननीय न्यायाधीश श्री दयानाथ खरेल, बाग्लुङ	२०४०१२२६	२०६३३३२३
९२	माननीय न्यायाधीश श्री कोषकुमार नेम्बाङ, पांचथर	२०४३४१२६	२०६३३३२३

९३	माननीय न्यायाधीश श्री शेखरचन्द्र अर्याल, गुल्मी	२०४३।४।२६	२०६३।३।२३
९४	माननीय न्यायाधीश श्री बैद्यनाथप्रसाद गुप्ता, रौतहट	२०३९।१।१६	२०६३।३।२३
९५	माननीय न्यायाधीश श्री बालमुकुन्द दवाडी, काठमाडौं	२०४३।४।२६	२०६३।३।२३
९६	माननीय न्यायाधीश श्री शालिग्राम कोइराला, मोरङ	२०४३।४।२६	२०६३।३।२३
९७	माननीय न्यायाधीश श्री लिप्तबहादुर थापा, कास्की	२०४३।४।२६	२०६३।३।२३
९८	माननीय न्यायाधीश श्री विष्णु प्रसाद कोइराला, चितवन	२०४३।४।२६	२०६३।३।२३
९९	माननीय न्यायाधीश श्री लक्ष्मीकृष्ण श्रेष्ठ, भक्तपुर	२०४३।४।२६	२०६३।३।२३
१००	माननीय न्यायाधीश श्री कृष्णकमल अधिकारी, दाङ	२०४६।४।१	२०६३।३।२३
१०१	माननीय न्यायाधीश श्री श्यामप्रसाद लावती, इलाम	२०४५।३।८	२०६३।३।२३
१०२	माननीय न्यायाधीश श्री चिन्तामणि बराल, कास्की	२०४५।६।१७	२०६३।३।२३
१०३	माननीय न्यायाधीश श्री अनन्तराज डुम्रे, स्याङ्जा	२०४५।६।१७	२०६३।३।२३
१०४	माननीय न्यायाधीश श्री जगतनारायण प्रधान, पर्वत	२०४६।४।१	२०६३।३।२३
१०५	माननीय न्यायाधीश श्री राजेन्द्र खरेल, भ्पापा	२०४६।४।१	२०६३।३।२३
१०६	माननीय न्यायाधीश श्री ठाकुरप्रसाद शर्मा पौडेल, चितवन	२०४३।४।२६	२०६३।३।२३
१०७	माननीय न्यायाधीश श्री सीताप्रसाद पोखरेल, उदयपुर	२०४३।४।२६	२०६३।३।२३
१०८	माननीय न्यायाधीश श्री नागेन्द्रलाल कर्ण, महोत्तरी	२०५०।४।१	२०६३।३।२३
१०९	माननीय न्यायाधीश श्री हरिप्रताप के.सी., गुल्मी	२०४३।४।२६	२०६३।३।२३
११०	माननीय न्यायाधीश श्री राधाकृष्ण उप्रेती, सर्लाही	२०४३।४।२६	२०६३।३।२३
१११	माननीय न्यायाधीश श्री खिलनाथ रेग्मी, खोटाङ	२०४३।४।२६	२०६३।३।२३
११२	माननीय न्यायाधीश श्री कृष्णबहादुर थापा, दाङ	२०४३।४।२६	२०६३।३।२३
११३	माननीय न्यायाधीश श्री महेन्द्रबहादुर कार्की, धनुषा	२०४६।४।१	२०६३।३।२३
११४	माननीय न्यायाधीश श्री माधवेन्द्र रेग्मी, कास्की	२०४६।१।२९	२०६३।३।२३
११५	माननीय न्यायाधीश श्री विश्वमंगल आत्रेय, सुर्खेत	२०४७।६।१	२०६३।३।२३
११६	माननीय न्यायाधीश श्री अच्युतप्रसाद भण्डारी, जाजरकोट	२०४७।६।१	२०६३।३।२३
११७	माननीय न्यायाधीश श्री ऋषिप्रसाद अधिकारी, तनहुँ	२०४७।६।१	२०६३।३।२३
११८	माननीय न्यायाधीश श्री बलभद्र वास्तोला, कास्की	२०४७।६।१	२०६३।३।२३
११९	माननीय न्यायाधीश श्री पुरुषोत्तमप्रसाद ढकाल, काठमाडौं	२०४७।६।१	२०६३।३।२३
१२०	माननीय न्यायाधीश श्री कैलाश के.सी. काभ्रे	२०४७।६।१	२०६३।३।२३
१२१	माननीय न्यायाधीश श्री टेकनारायण कुँवर, पर्वत	२०५०।४।१	२०६३।३।२३
१२२	माननीय न्यायाधीश श्री किरणकुमार पोखरेल, सुनसरी	२०५०।४।१	२०६३।३।२३
१२३	माननीय न्यायाधीश श्री मुरारीबाबु श्रेष्ठ, सल्यान	२०५०।४।१	२०६३।३।२३
१२४	माननीय न्यायाधीश श्री अंकार उपाध्याय, दाङ	२०५०।४।१	२०६३।३।२३
१२५	माननीय न्यायाधीश श्री विष्णु सुवेदी, पर्वत	२०५०।४।१	२०६३।३।२३
१२६	माननीय न्यायाधीश श्री चन्द्रबहादुर सारु, अर्घाखाँची	२०५०।४।१	२०६३।३।२३
१२७	माननीय न्यायाधीश श्री सुदर्शनराज पाण्डे, काठमाडौं	२०५०।४।१	२०६३।३।२३
१२८	माननीय न्यायाधीश श्री दिपेन्द्र अधिकारी, तनहुँ	२०५०।४।१	२०६३।३।२३
१२९	माननीय न्यायाधीश श्री रमेशराज पोखरेल, दोलखा	२०५०।४।१	२०६३।३।२३
१३०	माननीय न्यायाधीश श्री नरिश्वर भण्डारी, गुल्मी	२०५०।४।१	२०६३।३।२३
१३१	माननीय न्यायाधीश श्री अर्जुनप्रसाद कोइराला, भोजपुर	२०५०।४।१	२०६३।३।२३

परिशिष्ट - ८७
नेपाल न्याय सेवा
राजपत्राङ्कित विशिष्ट श्रेणी

सि.नं.	कर्मचारीको नाम, ठेगाना	तृतीय श्रेणी	रा.प.द्वितीय श्रेणी	प्रथम श्रेणी	हालको पदमा नियुक्त मिति
१	डा.रामकृष्ण तिमल्सेना, कास्की	२०४१३१	२०४६१७४	२०५१७२४	२०६३४१
२	श्री माधवप्रसाद पौडेल, रामेछाप	२०३९१२१७	२०४४१११४	२०५२१७	२०६३४१
३	श्री मोहनप्रसाद बज्राडे, अर्घाखाँची	२०४१३१	२०४७३२६	०५२१२५	२०६३६२
४	श्री प्रकाशकुमार दुङ्गाना, धनुषा	२०४१३१	२०४९१७२४	२०५३३३१	२०६४२११
५	डा.श्री त्रिलोचन उप्रेती, तेह्रथुम	२०३९१२१७	२०४६१०१९	२०५३३१९	२०६४६२४
६	श्री पुष्पराज कोइराला, काठमाण्डौ	२०३९१२१७	२०४६१७४	२०५१११६	२०६५१७६
७	श्री टिकाबहादुर हमाल, बागलुङ	२०३९१२१७	२०४६१०१९	२०५२१२५	२०६५१७६
८	श्री कुमार चुडाल, भूपा	२०४५३३६	२०५०१२६	२०५३३३१	२०६५१७६
९	श्री सूर्यप्रसाद कोईराला, पाल्पा	२०३९१२१७	२०४९३३२२	२०५४३३५	२०६५१७६
१०	श्री प्रमोदकुमार कार्की, भोजपुर	२०३९११७	२०४९३३२२	२०५३३३१	२०६६३३४

नेपाल न्याय सेवा
राजपत्राङ्कित प्रथम श्रेणी
न्याय समूह

सि.नं.	कर्मचारीको नाम, ठेगाना	तृतीय श्रेणी	द्वितीय श्रेणी	हालको पदमा नियुक्ति मिति
१	श्री शेषराज शिवाकोटी, दोलखा	२०३९१२१७	२०४९३३२२	२०५४१३
२	श्री राजेन्द्रप्रकाश शर्मा, काठमाण्डौ	२०३६२३०	२०४९३३२२	२०५४१३
३	श्री विनोद शर्मा, सर्लाही	२०४५३३६	२०५१११६	२०५४१३
४	श्री तिलप्रसाद श्रेष्ठ, स्याङ्जा	२०४४१४१	२०४९१७२४	२०५५२२६
५	श्री डिल्लीराज आचार्य, प्यूठान	२०४५३३६	२०५०१२६	२०५६५१२
६	श्री जीवनहरि अधिकारी, इलाम	२०४३३४२६	२०४९१२१	२०५६५१२
७	श्री लोहितचन्द्र शाह, काठमाण्डौ	२०४३३३०	२०४६६१६ (२०५५११३) (न्याय)	२०५६५१६
८	श्री अग्निप्रसाद थपलिया, भूपा	२०४३३४२६	२०५१११६	२०५६५१६
९	श्री यादव घिमिरे, संखुवासभा	२०४६१२१	२०५२३२७	२०६३३३
१०	श्री धीरबहादुर चन्द, वैतडी	२०४७६१	२०५३११३	२०६३३३
११	श्री डिल्लीरमण तिवारी, कास्की	२०४७६१	२०५३११३	२०६३३३
१२	श्री कृष्ण गिरी, स्याङ्जा	२०५०१४१	२०५५१२११	२०६३३३
१३	श्री लेखनाथ पौडेल, कास्की	२०५०१४१	२०५५१२११	२०६३३३
१४	श्री श्रीकान्त पौडेल, कास्की	२०५०१४१	२०५५१२११	२०६३३३
१५	श्री विपुल न्यौपाने, भूपा	२०५०१४१	२०५५१२११	२०६४५१७
१६	श्री नहकुल सुवेदी, म्याग्दी	२०५२१२४	२०५९१४४	२०६४५१७
१७	श्री जनार्दन नेपाल, पाल्पा	२०५०१४१	२०५५१२११	२०६४१०१६
१८	श्री नातीबाबु लामिछाने, भक्तपुर	२०५०१४१	२०५५१२११	२०६४१०१६
१९	श्री नृपध्वज निरौला, खोटाङ	२०५२१२४	२०६०६१७	२०६५१७७

नेपाल न्याय सेवा
राजपत्राङ्कित प्रथम श्रेणी
कानून समूह

सि.नं.	कर्मचारीको नाम, ठेगाना	तृतीय श्रेणी	रा.प.द्वितीय श्रेणी	हालको पदमा नियुक्त मिति
१	श्री भेषराज शर्मा, पर्वत	२०४३३४२६	२०४९१७२४	२०५६५१२
२	श्री बाबुराम रेग्मी, स्याङ्जा	२०४५३३६	२०५०१२६	२०५६५१२
३	श्री राजेन्द्रकिशोर क्षेत्री, मकवानपुर	२०४१९११	२०४९१२१	२०५६५१२
४	श्री राजमान सिंह मल्ल, पर्सा	२०३९१२१७	२०४९३३२२	२०६१११५
५	श्री मधुप्रसाद रेग्मी, स्याङ्जा	२०४३३६५	२०४९१७२४	२०६१७५

६	श्री रञ्जनकृष्ण अर्याल, काठमाण्डौ	२०४१३१	२०५०१२८	२०६१७१५
७	श्री केदार पौडेल, मोरङ	२०४१८१	२०४९७२४	२०६१७१५
८	श्री नरेन्द्रमान श्रेष्ठ, काठमाण्डौ	२०४३४२६	२०४९७२४	२०६२२१५
९	श्री रामकुमार आचार्य, भ्वापा	२०४५३३८	२०५०१२८	२०६२४१९
१०	श्री लक्ष्मणप्रसाद मैनाली, सर्लाही	२०४३४२६	२०४९७२४	२०६२४१९
११	श्री कमलशाली घिमिरे, लमजुङ	२०४३४२६	२०४९७२४	२०६२४१९
१२	श्री टेकप्रसाद ढुंगाना, स्याङ्जा	२०५२८२४	२०५९१२२१	२०६२९१४
१३	श्री भूपेन्द्रप्रसाद पौडेल, काठमाण्डौ	२०४१९११	२०४९१२१	२०६४१०१८
१४	श्री भूमकप्रसाद शर्मा, संखुवासभा	२०३९१२६	२०५१११६	२०६४१०१८
१५	श्री मणिराम ओझा, खोटाङ	२०४७६१	२०५३११३	२०६४७१७
१६	डा.रवि शर्मा अर्याल, काठमाण्डौ	२०४३४२६	२०५१११६	२०६४११३०
१७	श्री राजीव गौतम, भोजपुर	२०४६४१	२०५१११६	२०६४११३०
१८	श्री साधुराम सापकोटा, काभ्रे	२०४३४२६	२०५१११६	२०६४११३०

नेपाल न्याय सेवा
राजपत्राङ्कित प्रथम श्रेणी
सरकारी वकील समूह

सि.नं.	कर्मचारीको नाम, थर, वतन	तृतीय श्रेणी	द्वितीय श्रेणी	हालको पदमा नियुक्ति मिति
१	श्री मोहनबहादुर कार्की, मोरङ	२०४१९११	२०४९३३२२	२०५४३३५
२	श्री प्रेमराज कार्की, उदयपुर	२०४१९११	२०४९३३२२	२०५४३३५
३	श्री राजनारायण पाठक, महोत्तरी	२०३९१२७	२०४९३३२२	२०५४३३५
४	श्री युवराज सुवेदी, भोजपुर	२०४५३३८	२०४९१२१	२०५४१२३
५	श्री केदारप्रसाद पौडेल, ललितपुर	२०४२३३२	२०४९७२४	२०५४२२८
६	श्री ऋषिराम नेपाल, भ्वापा	२०४२३३२	२०४९३३२२	२०५६५१२
७	श्री रमेशकुमार पोखरेल, उदयपुर	२०४१३३२	२०४९३३२२	२०५६५१२
८	श्री सरोजप्रसाद गौतम, भक्तपुर	२०३९१२७	२०४९३३२२	२०५६५१२
९	श्री ठोकप्रसाद शिवाकोटी, दोलखा	२०४६४१	२०५१११६	२०५६१२१७
१०	श्री राजेन्द्रकुमार पोखरेल, सप्तरी	२०४२१०११	२०४९७२४	२०५७९१५
११	श्री ऋषिराम दवाडी, काठमाण्डौ	२०४२३३२	२०४९७२४	२०५९७१२
१२	श्री डिल्लीरमण आचार्य, उदयपुर	२०४३४२६	२०४९१२१	२०५९७१२
१३	श्री दुर्गाबन्धु पोखरेल, स्याङ्जा	२०४३४२६	२०४९१२१	२०५९७१२
१४	श्री महेशकुमार थापा, संखुवासभा	२०४३४२६	२०४९१२१	२०६०६१७
१५	श्री राजेन्द्र सुवेदी, प्यूठान	२०४३४२६	२०४९१२१	२०६११२२
१६	श्री बन्दीप्रसाद गौतम, अर्घाखाँची	२०४३४२६	२०४९१२१	२०६२२१५
१७	श्री बलराम शर्मा, नवलपरासी	२०४३४२६	२०४९१२१	२०६२२१५
१८	श्री विनोदकुमार पोखरेल, कञ्चनपुर	२०४३४२६	२०५१११६	२०६३७३३
१९	श्री खगराज पौडेल, बागलुङ	२०४७६१	२०५३११३	२०६३७३३
२०	श्री किरण पौडेल, दाङ	२०४५३३८	२०५१११६	२०६३७३३
२१	श्री समीर सिलवाल, काठमाण्डौ	२०४३४२६	२०५१११६	२०६३७३३
२२	श्री श्रीधर सापकोटा, काठमाण्डौ	२०५०१४१	२०५१११६	२०६३७३३
२३	श्री महेश शर्मा पौडेल, पर्वत	२०५०१४१	२०५८२१५	२०६४५१७
२४	श्री अमृतबहादुर बस्नेत, दैलेख	-	२०५३६१२	२०६४११३०
२५	श्री सूर्यप्रसाद पोखरेल, काठमाण्डौ	२०४७६१	२०५३११३	२०६४११३०
२६	श्री राजनप्रसाद भट्टराई, सुनसरी	२०४७६१	२०५३११३	२०६४११३०

राजपत्राङ्कित द्वितीय श्रेणी
न्याय समूह

सि.नं.	कर्मचारीको नाम	तृतीय श्रेणी	हालको पदमा नियुक्ति मिति
१	श्री गोपालप्रसाद वास्तोला, खोटाङ	२०५०।४।१	२०५५।१२।११
२	श्री ऋषिराम निरौला, सिराहा	२०५०।४।१	२०५५।१२।११
३	श्री चन्द्रमणि ज्ञवाली, अर्घाखाँची	२०५०।४।१	२०५५।१२।११
४	श्री दिपकराज पन्त, काभ्रे	२०५०।४।१	२०५५।१२।११
५	श्री राजकुमार खतिवडा, ओखलढुङ्गा	२०५०।४।१	२०५५।१२।११
६	श्री वसन्तराज पौडेल, कास्की	२०५०।४।१	२०५५।१२।११
७	श्री योगेन्द्रप्रसाद शाह, धनुषा	२०५०।४।१	२०५५।१२।११
८	श्री देवेन्द्र पौडेल, भ्वापा	२०५०।४।१	२०५५।१२।११
९	श्री खडानन्द तिवारी, नवलपरासी	२०५०।४।१	२०५५।१२।११
१०	श्री महेन्द्रनाथ उपाध्याय, काभ्रे	२०५०।४।१	२०५६।९।१५
११	श्री ध्रुवकुमार शाह, रुकुम	२०५०।४।१	२०५७।१।१४
१२	श्री पुर्णेश्वरप्रसाद उपाध्याय, महोत्तरी	२०५०।४।१	२०५७।१।१४
१३	श्री कवीप्रसाद न्यौपाने, काभ्रे	-	२०५७।५।१५
१४	श्री प्रकाश खरेल, भ्वापा	२०५२।८।२४	२०५९।४।४
१५	श्री कृष्णराम कोइराला, स्याङ्जा	२०५२।८।२४	२०५९।४।४
१६	श्री स्वीकृति पराजुली, ललितपुर	२०५२।८।२४	२०५९।४।४
१७	श्री काजीबहादुर राई, खोटाङ	२०५२।८।२४	२०५९।४।४
१८	श्री रितेन्द्र थापा, बर्दिया	२०५२।८।२४	२०५९।१२।२१
१९	श्री भरत लम्साल, बाँके	२०५२।८।२४	२०५९।१२।२१
२०	श्री भुवनसिंह थापा, लमजुङ	२०५२।८।२४	२०५९।१२।२१
२१	श्री देवेन्द्रराज ढकाल, कास्की	२०५२।८।२४	२०५९।१२।२१
२२	श्री मोहनराज भट्टराई, गुल्मी	२०५२।८।२४	२०५९।१२।२१
२३	श्री अर्जुन अधिकारी, तनहुँ	२०५२।८।२४	२०५९।१२।२१
२४	श्री लिलाराज अधिकारी, दाङ	२०५२।८।२४	२०५९।१२।२१
२५	श्री कृपासुर कार्की, खोटाङ	२०५२।८।२४	२०५९।१२।२१
२६	श्री राजेन्द्र अधिकारी, भोजपुर	२०५२।८।२४	२०५९।१२।२१
२७	श्री गिरीराज गौतम, गुल्मी	२०५२।८।२४	२०५९।१२।२१
२८	श्री नारायणप्रसाद पन्थी, गुल्मी	२०५२।८।२४	२०५९।१२।२१
२९	श्री हेमन्त रावल, जाजरकोट	२०५२।८।२४	२०५९।१२।२१
३०	श्री युवराज गौतम, मोरङ	२०५२।८।२४	२०५९।१२।२१
३१	श्री विष्णुप्रसाद अर्याल, स्याङ्जा	२०५२।८।२४	२०६०।६।१७
३२	श्री दिपककुमार खरेल, भ्वापा	२०५२।८।२४	२०६०।६।१७
३३	श्री ध्रुवकुमार पिया, तनहुँ	२०५२।८।२४	२०६०।६।१७
३४	श्री सूर्यप्रसाद पराजुली, स्याङ्जा	२०५०।४।१	२०६१।१।२।५
३५	श्री कमलप्रसाद पोखरेल, खोटाङ	२०५२।९।२६	२०६१।१।२।५
३६	श्री कृष्णप्रसाद सुवेदी, सुनसरी	२०५२।८।२४	२०६२।२।५
३७	श्री यज्ञ प्रसाद पोखरेल, दोलखा	२०५२।८।२४	२०६३।७।३
३८	श्री वासुदेव पौडेल, कास्की	२०५२।८।२४	२०६३।७।३
३९	श्री रमेश प्रसाद ज्ञवाली, कपिलवस्तु	२०५४।७।१	२०६३।७।३
४०	श्री श्याम कुमार भट्टराई, भ्वापा	२०५२।८।२४	२०६३।७।३
४१	श्री तेजेन्द्र प्रसाद शर्मा, बागलुङ	२०५२।८।२४	२०६३।७।३
४२	श्री डिल्लीरत्न श्रेष्ठ, सल्यान	२०५२।८।२४	२०६३।७।३
४३	श्री उपेन्द्र प्रसाद गौतम, गुल्मी	२०५२।८।२४	२०६३।७।१६
४४	श्री यादव राज पोखरेल, भ्वापा	२०५२।८।२४	२०६३।७।१६
४५	श्री राम प्रसाद शर्मा, स्याङ्जा	२०५२।८।२४	२०६३।७।१६
४६	श्री डण्डपाणि शर्मा, पर्वत	२०५२।८।२४	२०६३।७।१६

४७	श्री शुभाष बाबु परी, धनकुटा	२०५२।०।२४	२०६३।७।१६
४८	श्री ऋषिराम आचार्य, अर्घाखांची	२०५२।०।२४	२०६३।७।१६
४९	श्री दयाराम ढकाल, स्याङ्जा	२०५२।०।२४	२०६३।७।१६
५०	श्री टीकाराम आचार्य, खोटाङ	२०५२।०।२४	२०६३।७।१६
५१	श्री चुरामन खड्का, बाग्लुङ	२०५२।०।२४	२०६३।७।१६
५२	श्री उमेश कोइराला, लमजुङ	२०५२।०।२४	२०६३।७।१६
५३	श्री हरिप्रसाद शर्मा उपाध्याय, रुपन्देही	२०५२।०।२४	२०६३।७।१६
५४	श्री नवराज दाहाल, भ्र्पा	२०५२।०।२४	२०६३।७।१६
५५	श्री इश्वरी प्रसाद गौतम, ताप्लेजुङ	२०५२।०।२४	२०६३।७।१६
५६	श्री कृष्णमुरारी सिवाकोटी, दोलखा	२०५२।०।२४	२०६३।७।१६
५७	श्री गायत्री प्रसाद रेग्मी, पर्वत	२०५२।०।२४	२०६३।७।१६
५८	श्री विदुर कोइराला, ओखलढुंगा	२०५२।०।२४	२०६३।७।१६
५९	श्री मुकेश उपाध्याय, मोरङ	२०५२।०।२४	२०६३।७।१६
६०	श्री विष्णु प्रसाद उपाध्याय, बाग्लुङ	२०५२।०।२४	२०६३।७।१६
६१	श्री हिमलाल बेल्लासे, अर्घाखांची	२०५२।०।२४	२०६३।७।१६
६२	श्री नारायणप्रसाद सुवेदी, दोलखा	२०५७।३।३०	२०६४।४।१८
६३	श्री राजेन्द्रकुमार आचार्य, अर्घाखांची	२०५२।९।२६	२०६४।४।१८
६४	श्री मातृकाप्रसाद आचार्य, पांचथर	२०५५।५।२९	२०६४।४।१८
६५	श्री माधवप्रसाद अधिकारी, ओखलढुंगा	२०५६।५।७	२०६४।४।१८
६६	श्री रमेश ढकाल, काठमाडौं	२०५६।५।७	२०६४।४।१८
६७	श्री पुष्पराज थपलिया, भ्र्पा	२०५७।३।३०	२०६४।४।१८
६८	श्री सूर्यबहादुर थापा, तनहुं	२०५४।७।१	२०६४।४।१८
६९	श्री दिपककुमार दाहाल, सुनसरी	२०५२।०।२४	२०६४।९।०।१८
७०	श्री श्रीप्रकाश उप्रेती, भ्र्पा	२०५२।०।२४	२०६४।९।०।१८
७१	श्री कमलराज विष्ट, लमजुङ	२०५२।०।२४	२०६४।९।०।१८
७२	श्री परशुराम भट्टराई, खोटाङ	२०५२।०।२४	२०६४।९।०।१८
७३	श्री शिशिरराज ढकाल, स्याङ्जा	२०५२।०।२४	२०६४।९।०।१८
७४	श्री अशोककुमार बस्नेत, मोरङ	२०५२।०।२४	२०६४।९।०।१८
७५	श्री भोलानाथ ढकाल, बाग्लुङ	२०५२।०।२४	२०६४।९।०।१८
७६	श्री उमेशप्रसाद लुङ्टेल, काठमाण्डौ	२०५२।०।२४	२०६४।९।०।१८
७७	श्री नारायणप्रसाद पौडेल, पर्वत	२०५४।७।१	२०६५।७।५
७८	श्री लालबहादुर कुंवर, गुल्मी	२०५५।५।२९	२०६५।७।५
७९	श्री नारायणप्रसाद पराजुली, भोजपुर	२०५४।७।१	२०६५।९।३०
८०	श्री पुनाराम खनाल, अर्घाखांची	२०५२।०।२४	२०६५।९।३०
८१	श्री निर्मला पौडेल (भट्टराई), मोरंग	२०५२।०।२४	२०६५।९।३०
८२	श्री नारायणप्रसाद रेग्मी, पांचथर	२०५२।०।२४	२०६५।९।३०
८३	श्री भीमकुमार श्रेष्ठ, तनहुं	२०५२।०।२४	२०६५।९।३०
८४	श्री हरिराज कार्की, मोरङ	२०५२।०।२४	२०६५।९।३०
८५	श्री श्रीप्रसाद संजेल, भक्तपुर	२०५२।०।२४	२०६५।९।३०
८६	श्री रमेशकान्त अधिकारी, कास्की	२०५२।०।२४	२०६५।९।३०
८७	श्री नेत्रप्रकाश आचार्य, खोटाङ	२०५२।०।२४	२०६५।९।३०
८८	श्री महेन्द्रप्रसाद पोखरेल, सिन्धुली	२०५२।०।२४	२०६५।९।३०
८९	श्री रामेश्वर रेग्मी, पर्वत	२०५२।०।२४	२०६५।९।३०
९०	श्री किशोर घिमिरे, संखुवासभा	२०५२।०।२४	२०६५।९।३०
९१	श्री भिष्मराज प्रसाई, ताप्लेजुङ	२०५२।०।२४	२०६५।९।३०
९२	श्री हेमबहादुर सेन, गुल्मी	२०५२।०।२४	२०६५।९।३०
९३	श्री नारायणप्रसाद दाहाल, खोटाङ	२०५२।०।२४	२०६५।९।३०
९४	श्री खड्गबहादुर श्रेष्ठ, तनहुं	२०५२।०।२४	२०६५।९।३०
९५	श्री नारायणप्रसाद शर्मा, पर्वत	२०५२।०।२४	२०६५।९।३०
९६	श्री विमल पौडेल, रुपन्देही	२०५९।९।२।१८	२०६६।२।६

राजपत्राङ्कित द्वितीय श्रेणी
कानून समूह

सि.नं.	कर्मचारीको नाम ठेगाना	तृतीय श्रेणी	हालको पदमा नियुक्ति मिति
१	श्री केशववहादुर थापा, तेन्हुम	२०४३४२६	२०४९।७।२४
२	श्री अम्बरराज पौडेल, काठमाण्डौ	२०४२।३।२	२०४९।७।२४
३	श्री वासुदेव उप्रेती, काभ्रे	२०४२।८।२८	२०५१।१।१६
४	श्री चिरन्जिवी खनाल, काठमाण्डौ	२०४६।४।१	२०५१।१।१६
५	श्री हरिश्चन्द्र ढुङ्गाना, कास्की	२०४६।४।१	२०५१।१।१६
६	श्री ईन्द्रकुमार चोडटेन्ली, भोजपुर	-	२०५३।६।२
७	श्री किरणप्रसाद शिवाकोटी, काठमाडौं	२०४२।३।३१	२०५३।१।३
८	श्री ऋषि राजभण्डारी, खोटाङ	२०४७।६।१	२०५३।१।३
९	श्री ध्रुवप्रसाद सापकोटा, काभ्रे	२०४७।६।१	२०५३।१।३
१०	श्री रुद्रप्रसाद सिटौला, तेन्हुम	२०४७।६।१	२०५३।१।३
११	श्री धनराज ज्ञवाली, गुल्मी	२०५०।४।१	२०५५।१।२।११
१२	श्री उदयरराज सापकोटा, काठमाण्डौ	२०५०।४।१	२०५५।१।२।११
१३	श्री डिल्लीराज घिमिरे, अर्घाखाँची	२०५०।४।१	२०५५।१।२।११
१४	श्री केशवप्रसाद वास्तोला, चितवन	२०५०।४।१	२०५५।१।२।११
१५	श्री तोयनाथ अधिकारी, संखुवासभा	२०५०।४।१	२०५५।१।२।११
१६	श्री कैलासप्रसाद सुवेदी, सर्लाही	२०५०।४।१	२०५६।१।१।४
१७	श्री फणिन्द्र गौतम, भोजपुर	२०५०।४।१	२०५७।१।१।४
१८	श्री प्रकाशकुमार अधिकारी, खोटाङ	२०५०।४।१	२०५७।१।१।४
१९	श्री मातृकाप्रसाद मरासेनी, स्याङ्जा	२०५०।४।१	२०५८।२।५
२०	श्री सुशील कोइराला, काठमाण्डौ	२०५०।४।१	२०५८।२।५
२१	श्री राजेश पौडेल, काठमाण्डौ	२०५०।४।१	२०५९।४।४
२२	श्री आलोकचन्द्र श्रेष्ठ, बाग्लुङ	२०५०।४।१	२०६०।६।७
२३	श्री बाबुकाजी बाँनिया, भोजपुर	२०५०।४।१	२०६०।६।७
२४	श्री अर्जुनकुमार खड्का, ओखलढुङ्गा	२०५०।४।१	२०६०।६।७
२५	श्री गोकुलप्रसाद बुर्लाकोटी, धादिङ	२०५०।४।१	२०६२।२।५
२६	श्री कोशलचन्द्र सुवेदी, दाङ	२०५२।९।२६	२०६२।२।५
२७	श्री दलवहादुर के.सी., स्याङ्जा	२०५२।९।२६	२०६२।२।५
२८	श्री वासुदेव न्यौपाने, तनहुँ	२०५२।९।२६	२०६२।२।५
२९	श्री कोमलप्रसाद आचार्य, कास्की	२०५२।९।२६	२०६२।२।५
३०	श्री प्रकाशचन्द्र अधिकारी, इलाम	२०५२।९।२६	२०६२।४।१९
३१	श्री राजेन्द्र नेपाल, स्याङ्जा	२०५२।९।२६	२०६२।४।१९
३२	श्री केशवप्रसाद अधिकारी, धादिङ	२०५२।९।२६	२०६२।४।१९
३३	श्री दुर्गाप्रसाद ढुङ्गेल, इलाम	२०५६।५।७	२०६२।९।५
३४	श्री शेरजङ्ग कार्की, ओखलढुङ्गा	२०५२।९।२६	२०६३।७।२
३५	श्री तीर्थराज के.सी., ओखलढुङ्गा	२०५२।९।२६	२०६३।७।३
३६	श्री उद्धवप्रसाद भट्टराई, भोजपुर	२०५२।९।२६	२०६३।७।३
३७	श्री धर्मराज कुइकेल, कास्की	२०५२।९।२६	२०६३।७।३
३८	श्री कलानिधि पौडेल, गुल्मी	२०५४।७।१	२०६३।७।३
३९	श्री सूर्यप्रसाद अधिकारी, चितवन	२०५२।९।२६	२०६३।७।३
४०	श्री लीलादेवी गड्तौला(निरौला),सोलुखुम्बु	२०५२।९।२६	२०६३।७।३
४१	श्री दीपक खनाल, ओखलढुङ्गा	२०५२।९।२६	२०६३।७।३
४२	श्री इन्दिरा दहाल (भट्टराई), भ्र्पापा	२०५२।९।२६	२०६३।७।३
४३	श्री विनोदकुमार गौतम, मोरङ	२०५२।९।२६	२०६३।७।३
४४	श्री कोमलवहादुर खत्री, ओखलढुङ्गा	२०५२।९।२६	२०६३।७।३
४५	श्री लक्ष्मीप्रसाद गौतम, ताप्लेजुङ	२०५६।५।७	२०६४।४।१८
४६	श्री दलवहादुर अधिकारी, बाग्लुङ	२०५४।७।१	२०६४।४।१८
४७	श्री मानवहादुर अर्याल क्षेत्री, गुल्मी	२०५४।७।१	२०६४।१०।१८

४८	श्री खिमानन्द भुपाल, बागलुङ	२०५४।७।१	२०६४।१०।१८
४९	श्री विष्णुकाजी थापा, भक्तपुर	२०५३।१२।१	२०६४।१०।१८
५०	श्री प्रकाशप्रसाद पण्डित, तनहुँ	२०५४।७।१	२०६५।७।५
५१	श्री केशव कुमार पाण्डे, सुर्खेत	२०५३।१२।१	२०६५।१।३०
५२	श्री दान बहादुर मल्ल, पाल्पा	२०५३।१२।१	२०६५।१।३०
५३	श्री बल सागर गिरी, स्याङ्जा	२०५४।७।१	२०६५।१।३०
५४	श्री राम शरण ढकाल, काठमाडौँ	२०५४।७।१	२०६५।१।३०

राजपत्राङ्कित द्वितीय श्रेणी
सरकारी वकील समूह

सि.नं.	कर्मचारीको नाम, थर, वतन	तृतीय श्रेणी	हालको पदमा नियुक्ति मिति
१	श्री बन्नीप्रसाद ओली, भ्वापा	२०४३।४।२६	२०५१।१।६
२	श्री शारदाप्रसाद कोइराला, भ्वापा	२०४३।४।२६	२०५१।१।६
३	श्री भानुभक्त काफ्ले, भ्वापा	२०४३।४।२६	२०५१।१।६
४	श्री राजेन्द्रकुमार श्रेष्ठ, ताप्लेजुङ	२०४३।४।२६	२०५१।१।६
५	श्री लोकजङ्ग शाह, रुकुम	२०४३।४।२६	२०५१।१।६
६	श्री धनसिंह महारा, बैतडी	२०४५।३।८	२०५१।१।६
७	श्री कुमुदप्रसाद शर्मा, काठमाण्डौ	२०४३।४।२६	२०५१।१।६
८	श्री धर्मानन्द नाथ, दार्चुला	२०४५।३।८	२०५१।१।६
९	श्री ध्रुवकुमार भट्टराई, मोरङ	२०४६।४।१	२०५१।१।६
१०	श्री मुरारीप्रसाद पौडेल, चितवन	२०४५।३।८	२०५१।१।६
११	श्री नरेन्द्रबहादुर चन्द, बैतडी	२०४५।३।८	२०५१।१।६
१२	श्री लक्ष्मीराम ढुंगाना, तनहुँ	२०४३।४।२६	२०५१।१।६
१३	श्री शरदकुमार खड्का, ललितपुर	२०४३।४।२६	२०५१।१।६
१४	श्री मेदिनीप्रसाद पौडेल, भ्वापा	२०४६।४।१	२०५१।१।६
१५	श्री भरतमणि खनाल, गुल्मी	२०४७।६।१	२०५३।१।३
१६	श्री कृष्णप्रसाद पौडेल, स्याङ्जा	२०४७।६।१	२०५३।१।३
१७	श्री गणेशबाबु अर्याल, गोरखा	२०४७।६।१	२०५३।१।३
१८	श्री चन्द्रबहादुर सापकोटा, सुर्खेत	२०४७।६।१	२०५३।१।३
१९	श्री रमानाथ पौडेल, पर्वत	२०४७।६।१	२०५३।१।३
२०	श्री योगराज बराल, कास्की	२०४७।६।१	२०५३।१।३
२१	श्री शंकरराज बराल, कास्की	२०४७।६।१	२०५३।१।३
२२	श्री ब्रजेश प्याकुरेल, काठमाण्डौ	-	२०५५।१।४
२३	श्री नारायणप्रसाद पौडेल, कास्की	२०५०।४।१	२०५५।१२।११
२४	श्री बलराम त्रिपाठी, कास्की	२०५०।४।१	२०५५।१२।११
२५	श्री खड्गबहादुर खड्का, दैलेख	२०५०।४।१	२०५५।१२।११
२६	श्री चिरञ्जीवी पराजुली, भ्वापा	२०५०।४।१	२०५५।१२।११
२७	श्री धर्मराज पौडेल, कास्की	२०५०।४।१	२०५५।१२।११
२८	श्री विश्वराज कोइराला, पाल्पा	२०५०।४।१	२०५५।१२।११
२९	श्री टेकबहादुर घिमिरे, संखुवासभा	२०५०।४।१	२०५५।१२।११
३०	श्री जयानन्द पनेरु, डडेल्धुरा	२०५०।४।१	२०५५।१२।११
३१	श्री खड्कबहादुर के.सी., गुल्मी	२०५०।४।१	२०५५।१२।११
३२	श्री सुरेन्द्रजंग शाही, दैलेख	२०५०।४।१	२०५५।१२।११
३३	श्री पुर्णप्रसाद वास्तोला, कास्की	२०५०।४।१	२०५५।१२।११
३४	श्री सूर्यनाथप्रकाश अधिकारी, लमजुङ	२०५०।४।१	२०५५।१२।११
३५	श्री रामचन्द्र पौडेल, स्याङ्जा	२०५०।४।१	२०५५।१२।११
३६	श्री कृष्णजिवी घिमिरे, लमजुङ	२०५०।४।१	२०५६।९।१५
३७	श्री गोपालप्रसाद रिजाल, प्यूठान	२०५०।४।१	२०५६।१।१४

३८	श्री तेजनारायण पौडेल, स्याङ्जा	२०५०।४।१	२०५७।१।४
३९	श्री ध्रुवमणि ज्ञवाली, अर्घाखाँची	२०५०।४।१	२०५७।१।४
४०	श्री गीताप्रसाद तिम्सिना, संखुवासभा	२०५०।४।१	२०५७।१।४
४१	श्री ओमप्रसाद अर्याल, स्याङ्जा	२०५०।४।१	२०५८।२।५
४२	श्री सुरेन्द्रबहादुर थापा, मोरङ	२०५०।४।१	२०५८।२।५
४३	श्री प्रकाश ढुंगाना, स्याङ्जा	२०५०।४।१	२०५८।२।५
४४	श्री ऋषिकेश वाग्ले, तनहुँ	२०५०।४।१	२०५९।४।४
४५	श्री यादवप्रसाद सेढाई, काभ्रे	२०५०।४।१	२०५९।४।४
४६	श्री भरतलाल शर्मा भट्टराई, धनुषा	२०५०।४।१	२०५९।४।४
४७	श्री ईश्वरीप्रसाद बन्जाडे, अर्घाखाँची	२०५०।४।१	२०५९।४।४
४८	श्री संजीवराज रेग्मी, पर्वत	२०५०।४।१	२०५९।४।४
४९	श्री गोपीचन्द्र भट्टराई, अर्घाखाँची	२०५०।४।१	२०५९।४।४
५०	श्री शिवबहादुर रानाभाट, तनहुँ	२०५०।४।१	२०६०।६।७
५१	श्री सुदर्शन लामिछाने, काठमाडौँ	२०५०।४।१	२०६०।६।७
५२	श्री सूर्यराज दाहाल, काठमाडौँ	२०५०।४।१	२०६०।६।७
५३	श्री श्रीकृष्ण भट्टराई, लमजुङ	२०५१।५।२१	२०६१।१।२।५
५४	श्री देवकुमार गिरी, संखुवासभा	२०५०।४।१	२०६२।२।५
५५	श्री मुकुन्दप्रसाद अधिकारी, सिराहा	२०५०।४।१	२०६२।२।५
५६	श्री रमेश शर्मा पौडेल, स्याङ्जा	२०५०।४।१	२०६२।२।५
५७	श्री रामकुमार थापा, काठमाण्डौ	२०५०।४।१	२०६२।२।५
५८	श्री खडानन्द गौतम, काभ्रे	२०५०।४।१	२०६२।२।५
५९	श्री पुष्कर सापकोटा, खोटाङ	२०५६।५।७	२०६२।९।५
६०	श्री टेकेन्द्रप्रसाद सुवेदी, सुनसरी	२०५०।४।१	२०६३।७।३
६१	श्री श्यामसुन्दर अधिकारी, बर्दिया	२०५२।९।२६	२०६३।७।३
६२	श्री चन्द्रकान्त खनाल, रुपन्देही	२०५२।९।२६	२०६३।७।३
६३	श्री मानवहादुर कार्की, मोरङ	२०५२।९।२६	२०६३।७।३
६४	श्री हरिप्रसाद जोशी, बझाङ	२०५२।९।२६	२०६३।७।३
६५	श्री चक्रदेव आचार्य, दाङ	२०५२।९।२६	२०६३।७।३
६६	श्री धनेश्वर पौडेल, अर्घाखाँची	२०५२।९।२६	२०६३।७।३
६७	श्री रेवतीराज त्रिपाठी, कास्की	२०५२।९।२६	२०६३।७।३
६८	श्री लोकराज पराजुली, भोजपुर	२०५२।९।२६	२०६३।७।३
६९	श्री खेमराज ज्ञवाली, गुल्मी	२०५१।५।२१	२०६४।४।१८
७०	श्री ज्ञानेन्द्रराज काफ्ले, सर्लाही	२०५२।८।२४	२०६४।४।१८
७१	श्री हरिप्रसाद रेग्मी, पर्वत	२०५२।९।२६	२०६४।१०।१८
७२	श्री दमनसिंह विष्ट, बैतडी	२०५२।९।२६	२०६४।१०।१८
७३	श्री भुवनेश्वर पौडेल, चितवन	२०५२।९।२६	२०६४।१०।१८
७४	श्री राजनराज घिमिरे, कास्की	२०५२।९।२६	२०६४।१०।१८
७५	श्री गंगाप्रसाद पौडेल, स्याङ्जा	२०५२।९।२६	२०६४।१०।१८
७६	श्री टिकेन्द्र दाहाल, भ्वापा	२०५२।९।२६	२०६४।१०।१८
७७	श्री मदनबहादुर धामी, बझाङ	२०५७।३।३०	२०६५।७।५
७८	श्री शंकर खत्री, उदयपुर	२०५१।५।२१	२०६५।७।५
७९	श्री राजकुमार कोइराला, भ्वापा	२०५२।९।२६	२०६५।११।३०
८०	श्री शंकरबहादुर राई, भोजपुर	२०५२।९।२६	२०६५।११।३०
८१	श्री कृष्णमोहन कोइराला, सुनसरी	२०५२।९।२६	२०६५।११।३०
८२	श्री गोविन्दप्रसाद बराल, कास्की	२०५२।९।२६	२०६५।११।३०
८३	श्री धनश्याम ओझा, सुनसरी	२०५२।९।२६	२०६५।११।३०
८४	श्री दिवाकर भट्ट, डडेल्धुरा	२०६०।११।२९	२०६६।२।६

राजपत्राङ्कित तृतीय श्रेणी
न्याय समूह

सि.नं.	कर्मचारीको नाम	तृतीय श्रेणी	सि.नं.		
१	श्री मो.इब्राहिम रिज्वी, धनुषा	२०५०।१।२८	२	श्री दिपक ढकाल, स्याङ्जा	२०५२।१।२४
३	श्री फणिन्द्र प्रसाद पराजुली, भ्वापा	२०५२।१।२४	४	श्री हरिश्चन्द्र इनाडनाम, भ्वापा	२०५२।१।२४
५	श्री कुल प्रसाद भण्डारी, कास्की	२०५२।१।२४	६	श्री राजेन्द्र थापा, गुल्मी	२०५२।१।२४
७	श्री रामप्रसाद न्यौपाने, स्याङ्जा	२०५२।१।२४	८	श्री कमलप्रसाद ज्ञवाली, पाल्पा	२०५२।१।२४
९	श्री वासुदेवलाल श्रेष्ठ, काठमाण्डौ	२०५२।१।२४	१०	श्री रामराजा उप्रेती, पर्वत	२०५२।१।२४
११	श्री खड्गराज अधिकारी, खोटाङ	२०५२।१।२४	१२	श्री विष्णुकुमार गिरी, काठमाण्डौ	२०५२।१।२४
१३	श्री उमानाथ गौतम, स्याङ्जा	२०५२।१।२४	१४	श्री कृष्णप्रसाद पौडेल, स्याङ्जा	२०५२।१।२४
१५	श्री प्रकाश राउत, भक्तपुर	२०५२।१।२४	१६	श्री उदयराज पौडेल, स्याङ्जा	२०५३।१।२१
१७	श्री जवाहरप्रसाद सिंह, महोत्तरी	२०५३।१।२१	१८	श्री श्यामकृष्ण शर्मा, पर्वत	२०५३।१।२१
१९	श्री मोहनप्रसाद वास्तोला, पर्वत	२०५३।१।२१	२०	श्री वासुदेवन्यौपाने, कास्की	२०५३।१।२१
२१	श्री लालप्रसाद अर्याल, गुल्मी	२०५३।१।२१	२२	श्री लेखनाथ भट्टराई, सुनसरी	२०५३।१।२१
२३	श्री नरनारायण पौडेल, स्याङ्जा	२०५३।१।२१	२४	श्री शान्तिप्रसाद आचार्य, धनकुटा	२०५३।१।२१
२५	श्री देवप्रसाद योगी, दाङ	२०५३।१।२१	२६	श्री विनोद रखाल, पर्वत	२०५३।१।२१
२७	श्री चन्द्रवहादुर के.सी., स्याङ्जा	२०५३।१।२१	२८	श्री नारायणप्रसाद रेग्मी, स्याङ्जा	२०५३।१।२१
२९	श्री दिलप्रसाद सापकोटा, दाङ	२०५३।१।२१	३०	श्री सूर्यप्रसाद रेग्मी, स्याङ्जा	२०५३।१।२१
३१	श्री वसन्तजंग थापा, गोरखा	२०५३।१।२१	३२	श्री खिमानन्द पाण्डे, गुल्मी	२०५३।१।२१
३३	श्री वद्रीथापा क्षेत्री, काठमाण्डौ	२०५३।१।२१	३४	श्री लालकाजी श्रेष्ठ, भक्तपुर	२०५३।१।२१
३५	श्री धनराज शर्मा, आछाम	२०५३।१।२१	३६	श्री सन्ततचन्द्र लवट, प्यूठान	२०५३।१।२१
३७	श्री वेदप्रसाद तिमिल्सिना, काठमाण्डौ	२०५३।१।२१	३८	श्री श्यामलाल घिमिरे, गुल्मी	२०५४।१।१९
३९	श्री सन्तोषप्रसाद पराजुली, धनकुटा	२०५४।१।१९	४०	श्री प्रेमप्रसाद न्यौपाने, भ्वापा	२०५४।१।१९
४१	श्री प्रल्हादकुमार योगी, दाङ	२०५४।१।१९	४२	श्री दुर्गावहादुर भुषाल, अर्घाखाँची	२०५४।१।१९
४३	श्री नारायणप्रसाद पण्डित, कास्की	२०५४।१।१९	४४	श्री दिनबन्धु वराल, स्याङ्जा	२०५४।१।१९
४५	श्री जितेन्द्रबाबु थपलिया, गोर्खा	२०५४।१।१९	४६	श्री कपिलमणि गौतम, गुल्मी	२०५४।१।१९
४७	श्री विनोद खतिवडा, सप्तरी	२०५४।१।१९	४८	श्री नारायणप्रसाद ज्ञवाली, कपिलवस्तु	२०५४।१।१९
४९	श्री पोतप्रसाद अर्याल, स्याङ्जा	२०५४।१।१९	५०	श्री हरिहर पौडेल, स्याङ्जा	२०५४।१।१९
५१	श्री विश्वराज पौडेल, स्याङ्जा	२०५४।१।१९	५२	श्री कृष्णप्रसाद पौडेल, अर्घाखाँची	२०५५।१।२९
५३	श्री बाबुराम सुवेदी, बर्दिया	२०५५।१।२९	५४	श्री नवराज दुलाल, भ्वापा	२०५५।१।२९
५५	श्री चाणकमणि अर्याल, चितवन	२०५५।१।२९	५६	श्री महेन्द्रराज काफ्ले, तनहुँ	२०५५।१।२९
५७	श्री खिमवहादुर थापा, कास्की	२०५५।१।२९	५८	श्री इन्द्रकमल प्रधान, भ्वापा	२०५५।१।२९
५९	श्री नवराज आचार्य, सुनसरी	२०५५।१।२९	६०	श्री वीरेन्द्र बुढाथोकी, सर्लाही	२०५६।१।१७
६१	श्री माधवप्रसाद मैनाली, सर्लाही	२०५६।१।१७	६२	श्री आनन्दप्रसाद श्रेष्ठ, स्याङ्जा	२०५६।१।१७
६३	श्री रामप्रसाद भट्टराई, भ्वापा	२०५६।१।१७	६४	श्री चित्रवहादुर गुरुङ, ओखलढुंगा	२०५६।१।१७
६५	श्री मनोज के.सी., सुनसरी	२०५६।१।१७	६६	श्री रोशनकुमार भट्टराई, भ्वापा	२०५६।१।१७
६७	श्री ध्रुवकुमार उप्रेती, भ्वापा	२०५६।१।१७	६८	श्री मोहन सुवेदी, सर्लाही	२०५६।१।१७
६९	श्री गेहेन्द्रराज पन्त, लमजुङ	२०५६।१।१७	७०	श्री हरिकृष्ण श्रेष्ठ, मोरंग	२०५६।१।१७
७१	श्री केदारनाथ पौडेल, कास्की	२०५६।१।१७	७२	श्री प्रेम खड्का, भ्वापा	२०५६।१।१७
७३	श्री शम्भुराज रेग्मी, बाग्लुङ	२०५६।१।१७	७४	श्री पिताम्बर शर्मा, स्याङ्जा	२०५६।१।१७
७५	श्री ध्रुवकुमार ढकाल, मोरंग	२०५६।१।१७	७६	श्री विकास श्रेष्ठ, मोरङ	२०५६।१।१७
७७	श्री जगन्नाथ पौडेल, पर्वत	२०५६।१।१७	७८	श्री टेकराज जोशी, डोटी	२०५६।१।१७
७९	श्री डण्डपाणी लामिछाने, स्याङ्जा	२०५६।१।१७	८०	श्री ज्ञानेन्द्र इटानी, मकवानपुर	२०५७।३।३०
८१	श्री उद्धवप्रसाद पुडासैनी, काठमाडौं	२०५७।३।३०	८२	श्री बाबुराम दाहाल, कास्की	२०५७।३।३०
८३	श्री वेदप्रसाद उप्रेती, भ्वापा	२०५७।३।३०	८४	श्री सुरेशराज खनाल, भोजपुर	२०५७।३।३०
८५	श्री रणवहादुर कटवाल, मोरङ	२०५७।३।३०	८६	श्री इश्वरी पराजुली, बाग्लुङ	२०५७।३।३०
८७	श्री कृतवहादुर वोहरा, वैतडी	२०५७।३।३०	८८	श्री विदुर काफ्ले, स्याङ्जा	२०५७।३।३०
८९	श्री ठाकुरप्रसाद खरेल, बारा	२०५७।३।३०	९०	श्री विद्याराज पौडेल, कास्की	२०५७।३।३०
९१	श्री माधवप्रसाद पौडेल, कास्की	२०५७।३।३०	९२	श्री श्याम नेपाल, भोजपुर	२०५७।३।३०

९३	श्री कृष्णप्रसाद शर्मा नेपाल, स्याङ्जा	२०५७।३।३०	९४	श्री विश्वनाथ भट्टराई, मोरङ	२०५७।३।३०
९५	श्री आत्मदेव जोशी, वैतडी	२०५९।१२।१८	९६	श्री सुदीपकुमार दंगाल, सिराहा	२०५९।१२।१८
९७	श्री डिल्लीरामशर्मा अर्याल, स्याङ्जा	२०५९।१२।१८	९८	श्री शिवप्रसाद खनाल, तनहुँ	२०५९।१२।१८
९९	श्री जगदीशप्रसाद भट्ट, वैतडी	२०५९।१२।१८	१००	श्री हर्कबहादुर क्षेत्री, पर्वत	२०५९।१२।१८
१०१	श्री लोकनाथ पराजुली, पर्वत	२०५९।१२।१८	१०२	श्री भद्रकाली पोखरेल, गुल्मी	२०५९।१२।१८
१०३	श्री हरिप्रसाद भट्ट, मकवानपुर	२०५९।१२।१८	१०४	श्री दिलिपराज पन्त, वैतडी	२०६०।११।२९
१०५	श्री विष्णुप्रसाद अवस्थी, वैतडी	२०६०।११।२९	१०६	श्री विष्णुप्रसाद गौतम, गुल्मी	२०६०।११।२९
१०७	श्री ठगिन्द्र कट्टेल, सोलुखुम्बु	२०६०।११।२९	१०८	श्री धर्मराज पौडेल, कास्की	२०६०।११।२९
१०९	श्री मनोज श्रेष्ठ, प्यूठान	२०६१।११।२९	११०	श्री हरीप्रसाद कोइराला, लमजुङ	२०६१।११।२९
१११	श्री चन्द्रप्रकाश तिवारी, सुर्खेत	२०६१।११।२९	११२	श्री इश्वरीप्रसाद भण्डारी, रुपन्देही	२०६१।११।२९
११३	श्री रमेशप्रसाद रिजाल, खोटाङ्ग	२०६१।११।२९	११४	श्री ऋद्धिनाथ निरौला, इलाम	२०६१।११।२९
११५	श्री रुद्रप्रसाद सुवेदी, स्याङ्जा	२०६१।११।२९	११६	श्री जयराम श्रेष्ठ, काठमाडौँ	२०६१।११।२९
११७	श्री राधाकान्ता भ्वा, सप्तरी	२०६१।११।२९	११८	श्री चित्रबहादुर के.सी., बाँके	२०६१।११।२९
११९	श्री दिव्यदेव फुयाल, रामेछाप	२०६१।११।२९	१२०	श्री ठाकुरबहादुर सिलवाल, ललितपुर	२०६१।११।२९
१२१	श्री भोजकुमार बस्नेत, उदयपुर	२०६१।११।२९	१२२	श्री खिमबहादुर कार्की, प्यूठान	२०६१।११।२९
१२३	श्री देवकुमार श्रेष्ठ, सर्लाही	२०६१।११।२९	१२४	श्री भुवन गिरी, सुर्खेत	२०६२।१०।९
१२५	श्री रामप्रसाद बस्याल, पाल्पा	२०६२।१०।९	१२६	श्री सोमप्रसाद पराजुली, कास्की	२०६३।२।३१
१२७	श्री भीमबहादुर निरौला, खोटाङ्ग	२०६३।३।२९	१२८	श्री ममता खनाल, महोत्तरी	२०६३।३।२९
१२९	श्री पुष्पराज खनाल, महोत्तरी	२०६६।३।२५	१३०	श्री शम्भुप्रसाद भट्टराई, खोटाङ	२०६६।३।२५
१३१	श्री कृष्णबहादुर कार्की, रामेछाप	२०६६।३।२५	१३२	श्री सुरज राजभण्डारी, मोरङ	२०६६।३।२५

राजपत्राङ्कित तृतीय श्रेणी
कानून समूह

सि.नं.	कर्मचारीको नाम ठेगाना	तृतीय श्रेणी	सि.नं.	कर्मचारीको नाम ठेगाना	तृतीय श्रेणी
१	श्री हुमबहादुर के.सी., अर्घाखाँची	२०५५।५।२९	२	श्री टिकाराम पाण्डे, स्याङ्जा	२०५५।५।२९
३	श्री ईन्द्रप्रसाद पौडेल, बाग्लुङ	२०५५।५।२९	४	श्री कृष्णकुमार कार्की, रामेछाप	२०५७।३।३०
५	श्री चन्द्रकान्त पौडेल, पर्वत	२०५७।३।३०	६	श्री अर्जुनप्रसाद खनाल, पाल्पा	२०५७।३।३०
७	श्री गंगाबहादुर खरेल, गुल्मी	२०५७।३।३०	८	श्री शंकरबहादुर के.सी., बाग्लुङ	२०५९।१२।१८
९	श्री श्रीलाल पौडेल, रुपन्देही	२०५९।१२।१८	१०	श्री कृष्णराज खनाल, तनहुँ	२०५९।१२।१८
११	श्री माधवप्रसाद सुवेदी, रामेछाप	२०५९।१२।१८	१२	श्री पुष्करराज नेपाल, भोजपुर	२०६०।११।२९
१३	श्री राजुप्रसाद गुरागाई, तेह्रथुम	२०६०।११।२९	१४	श्री किशोरकुमार चौधरी, सुनसरी	२०६१।११।२९
१५	श्री रामजी दनाई, लमजुङ	२०६१।११।२९	१६	श्री सुभाषकुमार भट्टराई, भ्वापा	२०६१।११।२९
१७	श्री विनोदप्रकाश श्रेष्ठ, काठमाडौँ	२०६१।११।२९	१८	श्री जयप्रसाद पौडेल, पर्वत	२०६१।११।२९
१९	श्री सूर्यवंश शर्मा कंडेल, रामेछाप	२०६२।१०।९	२०	श्री विनोदकुमार भट्टराई, तेह्रथुम	२०६२।१०।९
२१	श्री पुरुषोत्तम नेपाल, काठमाडौँ	२०६२।१०।९	२२	श्री शम्भु कार्की, काठमाडौँ	२०६२।१०।९
२३	श्री वशिष्ठकुमार घिमिरे, रामेछाप	२०६२।१०।९	२४	श्री विष्णुप्रसाद रेग्मी, स्याङ्जा	२०६२।१०।९
२५	श्री ओमबहादुर सोडारी, संखुवासभा	२०६२।१०।९	२६	श्री राजन नेपाल, सर्लाही	२०६२।१०।९
२७	श्री भगवानलाल श्रेष्ठ, नुवाकोट	२०६३।२।३१	२८	श्री भइन्द्रप्रसाद गुरागाई, मोरङ	२०६३।३।२९
२९	श्री रेशमराज सिग्देल, स्याङ्जा	२०६३।३।२९	३०	श्री जंगबहादुर डांगी, बर्दिया	२०६३।३।२९
३१	श्री शिवप्रसाद खनाल, धादिङ	२०६३।३।२९	३२	श्री दशरथ गौतम, बर्दिया	२०६३।३।२९
३३	श्री टंकबहादुर महत, इलाम	२०६३।३।२९	३४	श्री गुणराज श्रेष्ठ, सिन्धुली	२०६४।१२।१९
३५	श्री बाबुराम पाण्डे, गुल्मी	२०६४।१२।१९	३६	श्री विश्वबन्धु पौडेल, स्याङ्जा	२०६५।१।४
३७	श्री कमलराज गौतम, अर्घाखाँची	२०६५।१।४	३८	श्री विमलकुमार विष्ट, ललितपुर	२०६६।३।२५

राजपत्राङ्कित तृतीय श्रेणी
सरकारी वकील समूह

सि.नं.	कर्मचारीको नाम ठेगाना	तृतीय श्रेणी	सि.नं.	कर्मचारीको नाम ठेगाना	तृतीय श्रेणी
१	श्री गोविन्दराज गौली, लमजुङ	२०५२।१।२६	२	श्री परमेश्वर पराजुली, भोजपुर	२०५२।१।२६
३	श्री राजेश्वर अर्याल, स्याङ्जा	२०५२।१।२६	४	श्री बाबुराम अधिकारी, लमजुङ	२०५२।१।२६

५	श्री महेन्द्रबहादुर थापा क्षेत्री, नवलपरासी	२०५२।१।२६	६	श्री कृष्णप्रसाद पुडासैनी, मकवानपुर	२०५२।१।२६
७	श्री हिमालयकुमार त्रिताल, संखुवासभा	२०५३।१।२।१	८	श्री गोविन्दप्रसाद उपाध्याय, बागलुङ	२०५३।१।२।१
९	श्री सेमन्तमणि पछ्राई क्षेत्री, पाल्पा	२०५३।१।२।१	१०	श्री रमेशकुमार सुवेदी, भ्रपा	२०५३।१।२।१
११	श्री प्रकाश श्रेष्ठ, ताप्लेजुङ	२०५३।१।२।१	१२	श्री तोयनाथ पौडेल, स्याङ्जा	२०५३।१।२।१
१३	श्री मुक्तिनाथ ओझा, पांचथर	२०५३।१।२।१	१४	श्री महानन्द दाहाल, खोटाङ	२०५३।१।२।१
१५	श्री हरिशंकर ज्ञवाली, गुल्मी	२०५४।७।१	१६	श्री एकनारायण लम्साल, स्याङ्जा	२०५४।७।१
१७	श्री कोषहरि निरौला, ओखलढुंगा	२०५४।७।१	१८	श्री यदुनाथ शर्मा, पर्वत	२०५४।७।१
१९	श्री बाबुराम खनाल, तनहुँ	२०५४।७।१	२०	श्री योगनाथ ढकाल, स्याङ्जा	२०५५।५।२।१
२१	श्री ध्रुवकुमार चौहान, भ्रपा	२०५५।५।२।१	२२	श्री रमादेवी पराजुली, भ्रपा	२०५५।५।२।१
२३	श्री पुण्यप्रसाद पाठक, भ्रपा	२०५५।५।२।१	२४	श्री नारायणबहादुर थापा, उदयपुर	२०५५।५।२।१
२५	श्री शम्भु गौतम, मोरङ	२०५५।५।२।१	२६	श्री शिवशंकरप्रसाद चौधरी, रुपन्देही	२०५५।५।२।१
२७	श्री कृष्णजंग शाह, सल्यान	२०५५।५।२।१	२८	श्री केशवप्रसाद पन्त, संखुवासभा	२०५७।३।३०
२९	श्री रुद्रप्रसाद पन्थी, गुल्मी	२०५७।३।३०	३०	श्री नारायण रिमाल, संखुवासभा	२०५७।३।३०
३१	श्री दयाशंकर अधिकारी, कास्की	२०५७।३।३०	३२	श्री अनिलकुमार शर्मा, दाङ	२०५७।३।३०
३३	श्री मणिराम न्यौपाने, भ्रपा	२०५७।३।३०	३४	श्री टेकबहादुर कार्की, म्याग्दी	२०५७।३।३०
३५	श्री केशवप्रसाद घिमिरे, भ्रपा	२०५७।३।३०	३६	श्री कृष्णराज पन्त, बागलुङ	२०५७।३।३०
३७	श्री गोविन्द गिरी, कास्की	२०५७।३।३०	३८	श्री उमाकान्त पौडेल, बर्दिया	२०५७।३।३०
३९	श्री लक्ष्मण उपाध्याय, घिमिरे, नवलपरासी	२०५७।३।३०	४०	श्री कमलराज पन्थी, गुल्मी	२०५७।३।३०
४१	श्री मनोजकुमार आचार्य, खोटाङ	२०५७।३।३०	४२	श्री ध्रुवराज त्रिपाठी, रौतहट	२०५९।१।२।१
४३	श्री अम्बिकाप्रसाद निरौला, ओखलढुंगा	२०५९।१।२।१	४४	श्री गजेन्द्रबहादुर सिंह, बझाङ	२०५९।१।२।१
४५	श्री राजेशकुमार कटुवाल, सर्लाही	२०५९।१।२।१	४६	श्री रामहरि शर्मा काफ्ले, रामेछाप	२०५९।१।२।१
४७	श्री रोशन गजुरेल, सिराहा	२०५९।१।२।१	४८	श्री पाराश्वर ढुंगाना, दैलेख	२०५९।१।२।१
४९	श्री यमबहादुर बुढामगर, दाङ	२०५९।१।२।१	५०	श्री तिलकबहादुर कार्की, गुल्मी	२०५९।१।२।१
५१	श्री राम घिमिरे, तनहुँ	२०५९।१।२।१	५२	श्री अशोकराज रेग्मी, पर्वत	२०५९।१।२।१
५३	श्री अर्जुनप्रसाद कोइराला, पाल्पा	२०५९।१।२।१	५४	श्री रामप्रसाद अधिकारी, कास्की	२०५९।१।२।१
५५	श्री यामबहादुर बानियाँ, म्याग्दी	२०५९।१।२।१	५६	श्री अच्युतमणी न्यौपाने, भ्रपा	२०६०।१।२।१
५७	श्री सुशिल देवकोटा, सल्यान	२०६०।१।२।१	५८	श्री मोहनसागर बस्याल, रुपन्देही	२०६०।१।२।१
५९	श्री सुमनकुमार न्यौपाने, धनुषा	२०६०।१।२।१	६०	श्री भरतमणि रिजाल, भ्रपा	२०६०।१।२।१
६१	श्री अच्युत कुइकेल, काठमाडौँ	२०६१।१।२।१	६२	श्री गोपाल लामिछाने, बाँके	२०६१।१।२।१
६३	श्री राजेन्द्रसिंह भण्डारी, बैतडी	२०६१।१।२।१	६४	श्री इश्वरीप्रसाद ढकाल, स्याङ्जा	२०६१।१।२।१
६५	श्री उर्मिला दाहाल, भ्रपा	२०६१।१।२।१	६६	श्री प्रकाश कोइराला, स्याङ्जा	२०६१।१।२।१
६७	श्री गुरुप्रसाद वारले, ओखलढुंगा	२०६१।१।२।१	६८	श्री दिनानाथ अधिकारी, पाल्पा	२०६१।१।२।१
६९	श्री गोरे तामाङ, धनुषा	२०६१।१।२।१	७०	श्री केशवप्रसाद रेग्मी, मोरङ	२०६१।१।२।१
७१	श्री पदमप्रसाद आचार्य, मोरङ	२०६१।१।२।१	७२	श्री हरिकुमार पोखरेल, खोटाङ	२०६१।१।२।१
७३	श्री भीमप्रसाद पौडेल, बर्दिया	२०६१।१।२।१	७४	श्री अविकेश्वर पोखरेल, मोरङ	२०६१।१।२।१
७५	श्री बालकृष्ण वाग्ले, स्याङ्जा	२०६२।१०।९	७६	श्री रोमनाथ अधिकारी, सिन्धुली	२०६२।१०।९
७७	श्री पदमराज पाण्डेय, डडेल्धुरा	२०६२।१०।९	७८	श्री कुलप्रसाद पाण्डे, प्यूठान	२०६२।१०।९
७९	श्री रेशम आचार्य, प्यूठान	२०६२।१०।९	८०	श्री केशवराज चपाई, सुर्खेत	२०६२।१०।९
८१	श्री रामचन्द्र शर्मा, पर्वत	२०६२।१०।९	८२	श्री माधवप्रसाद घिमिरे, काठमाडौँ	२०६२।१०।९
८३	श्री चन्द्रकुमार पोखरेल, भ्रपा	२०६२।१०।९	८४	श्री सत्यनारायण राय यादव, रौतहट	२०६३।२।३।१
८५	श्री खगराज भट्ट, डोटी	२०६३।२।३।१	८६	श्री लक्ष्मीनारायण दाहाल, सुर्खेत	२०६३।६।२।१
८७	श्री खेमराज भट्ट, बैतडी	२०६३।६।२।१	८८	श्री गोविन्द उपाध्याय, बागलुङ	२०६३।६।२।१
८९	श्री धर्मअवतार कोइराला, काभ्रे	२०६३।६।२।१	९०	श्री प्रमेश पोखरेल, सुनसरी	२०६३।६।२।१
९१	श्री यादवप्रसाद पौडेल, पर्वत	२०६३।६।२।१	९२	श्री जीवनिधि पौडेल, तनहुँ	२०६४।१०।९
९३	श्री विदुरकुमार कार्की, महोत्तरी	२०६५।१।२।१	९४	श्री आनन्दप्रसाद शर्मा, नवलपरासी	२०६५।१।२।१
९५	श्री रामबहादुर थापा, संखुवासभा	२०६६।३।२५			

परिशिष्ट - ८८
न्यायाधीशहरूको प्रथम राष्ट्रिय सम्मेलन, २०६५ बाट
पारित घोषणापत्र

(चैत्र १८-१९, २०६५, काठमाडौं)

प्रस्तावना:

स्वतन्त्र, निष्पक्ष एवं सक्षम न्यायपालिका लोकतान्त्रिक राज्य व्यवस्थाको आधारस्तम्भ हो भन्ने मान्यतालाई आत्मसात् गर्दै, संविधान, कानून तथा न्यायका मान्य सिद्धान्तहरू प्रति प्रतिबद्ध रहँदै, नागरिक स्वतन्त्रता, मौलिक हक, मानव अधिकार र कानूनी राज्यको अवधारणालाई सार्थक तुल्याउन सदैव क्रियाशील रहने अटोट गर्दै, न्यायिक काम कारवाहीमा समानता, निष्पक्षता, स्वच्छता, पारदर्शिता कायम गर्दै न्यायपालिकाप्रति जनताको आस्था र विश्वास अभिवृद्धि गर्न, लोकतान्त्रिक पद्धति अनुरूप उत्तरदायी एवं गतिशील न्यायपालिकाको स्थापना गर्न, योजनाबद्ध कार्यक्रमहरूको माध्यमबाट न्यायमा सहज पहुँच हुने अवस्था सुनिश्चित गरी छिटो, छरितो, सुलभ एवं स्वच्छ न्याय प्रदान गर्न दृढ संकल्पित रहँदै, २०६५ साल चैत्र १८ गते मंगलवार प्रारम्भ भै १९ गते बुधवार काठमाडौंमा सम्पन्न भएको न्यायाधीशहरूको प्रथम राष्ट्रिय सम्मेलनका सहभागी हामी न्यायाधीशहरू यो घोषणापत्र जारी गर्दछौं :

- हामीले स्वतन्त्र न्यायपालिकातर्फको यात्रा प्रारम्भ गरेको करीब ६० वर्ष हुन लागेको छ । प्रधान न्यायालयको स्थापनाबाट प्रारम्भ गरिएको यो यात्राको क्रममा अनेकौं आरोह अवरोहहरू पार गरेका छौं । खासगरी तत्कालीन प्रधानन्यायाधीश श्री हरिप्रसाद प्रधानको कुशल, निडर र दूरदर्शी नेतृत्वबाट प्रारम्भ गरिएको स्वतन्त्र न्यायपालिकाको विकासको क्रममा हाम्रा अनेकन अग्रजहरूको परिश्रम, लगनशीलता, त्याग र समर्पणबाट आजको न्यायपालिकाको जग बसेको छ र आधुनिकीकरणको मार्गमा उन्मुख छ । आजको यस अवसरमा स्वतन्त्र न्यायपालिका र न्यायिक पद्धतिको विकासमा हाम्रा आदरणीय अग्रजहरूबाट प्रेरणा लिँदै उहाँहरूले पुन्याउनु भएको योगदानको उच्च मूल्याङ्कन गर्दै हार्दिकतापूर्वक सम्मान व्यक्त गर्दछौं ।
- राज्यद्वारा मानवअधिकारको विश्वव्यापी घोषणापत्र, १९४८, नागरिक तथा राजनीतिक अधिकारसम्बन्धी प्रतिज्ञापत्र, १९६६ तथा न्यायिक स्वतन्त्रतासम्बन्धी संयुक्त राष्ट्रसंघीय आधारभूत सिद्धान्तहरू, १९८५ समेतका विभिन्न अन्तर्राष्ट्रिय दस्तावेजहरूले निर्दिष्ट गरेका न्यायिक स्वतन्त्रतासम्बन्धी आधारभूत मान्यताहरूको आधारमा संवैधानिक रूपमा नै न्यायिक स्वतन्त्रताको प्रत्याभूति गरिनु पर्दछ भन्ने मान्यतामा अगाध आस्था र विश्वास व्यक्त गर्दछौं ।
- स्वतन्त्र, निष्पक्ष, प्रभावकारी र उत्तरदायी न्याय व्यवस्था कायम गरी नागरिक हकको संरक्षण तथा मानवअधिकारको प्रत्याभूति र कानूनको शासन कायम गराउने संवैधानिक उत्तरदायित्व निर्वाह गर्न न्यायिक अंगको जिम्मेवार सदस्यको हैसियतमा बहन गर्दै आएको भूमिकालाई आत्मसात् गर्दै अझ बढी सक्रियताका साथ समर्पित रहने अटोट गर्दछौं ।
- न्यायिक स्वतन्त्रता र निष्पक्षता उत्तरदायी न्यायपालिकाको अभिन्न विषय भएको कुरालाई आत्मसात् गर्दै न्यायपालिकाको स्वतन्त्रता र निष्पक्षतालाई अक्षुण्ण राख्न न्यायपालिका आफ्नो काम कारवाहीप्रति सदैव पारदर्शी, जिम्मेवार र उत्तरदायी रहने कुरामा पूर्ण प्रतिबद्धता व्यक्त गर्दछौं ।
- न्यायिक स्वतन्त्रता व्यक्तिगत रूपमा न्यायाधीशको लागि उन्मुक्ति नभएर अन्ततः जनअधिकारको रक्षाको लागि हो । कार्यपालिका, व्यवस्थापिका, नेपाल वार एशोसिएशन, सञ्चार जगत, नागरिक समाजलगायत सबै क्षेत्रले न्यायिक स्वतन्त्रताका विश्वव्यापी मान्यताहरूको आधारमा त्यसको सम्मान, संरक्षण र संवर्द्धन गर्न प्रयत्नशील रहने छन् भन्ने कुरामा हामी विश्वास राख्दछौं ।
- न्यायिक काम कारवाहीमा समानता, स्वच्छता, पारदर्शिता र निष्ठा कायम रहनु पर्दछ भन्ने मान्यतामा अटल विश्वास राख्दै त्यसैका माध्यमबाट न्यायपालिकाप्रति जनताको आस्था र विश्वास अभिवृद्धि गर्न न्यायाधीशहरूको आचार संहिता महत्वपूर्ण आधार हो भन्ने कुरा महसुस गर्दै स्वतन्त्र एवं सक्षम न्यायपालिका र न्यायिक निष्ठाका आधारभूत मूल्य मान्यताहरूका सन्दर्भमा विकसित अन्तर्राष्ट्रिय मापदण्ड र नवीनतम् अवधारणाहरू समेटलाई समेटेर तयार पारिएको न्यायाधीशहरूको आचार संहिता, २०६५ लाई ग्रहण गर्दछौं र त्यसको पूर्ण पालनामा प्रतिबद्धता व्यक्त गर्दछौं ।

७. देशका विभिन्न भागमा न्यायाधीशहरू लगायत अदालतका कर्मचारीहरू प्रति बढ्दै गएको सुरक्षा-खतरा, धाक धम्की, अमर्यादित र अशोभनीय व्यवहार एवं क्रियाकलापबाट स्वतन्त्र, स्वच्छ र निष्पक्षरूपमा न्यायसम्पादन गर्ने कार्यमा गम्भीर व्यवधान पैदा हुने भएकाले राज्यको तर्फबाट सुरक्षाको भरपर्दो, विश्वसनीय र व्यावहारिक रूपमा प्रत्याभूति सुनिश्चित गर्न सरकारका साथै सम्बद्ध सबैको गम्भीर रूपमा ध्यानाकर्षण हुन आवश्यक छ भन्ने महसुस गर्दछौं ।
८. मुद्दा मामिलाको रोहमा अदालतले दिएको कुनै पनि आदेश वा निर्णयको राज्यका सबै अंग, निकाय, पदाधिकारी वा नागरिक सबैले सम्मान र पालना गर्नु पर्दछ भन्ने संविधानतः स्थापित मान्यतालाई पुनः स्मरण गर्दै न्यायिक निर्णय वा आदेशविरुद्ध हुने कुनै पनि प्रकारको अवाञ्छित गतिविधि स्वतन्त्र न्यायपालिकाको मर्म प्रतिकूल हुन्छ र परिणामतः यस्तो कार्यले स्वतन्त्र, निष्पक्ष र सक्षम न्यायपालिकाबाट न्याय निरूपण गर्न पाउने नागरिकको मौलिक हकलाई नै संकुचन एवं अवरुद्ध गर्दछ भन्ने दृढ मान्यता राख्दै विगत केही वर्षदेखि न्यायिक निर्णयविरुद्ध विभिन्न क्षेत्रबाट हुँदै आएका अशोभनीय क्रियाकलापप्रति असहमति जनाउँदै चिन्ता व्यक्त गर्दछौं ।
९. न्यायपालिकाको समग्र विकासमा योजनाबद्ध कार्यक्रमहरूको आवश्यकता महसुस गर्दै न्यायपालिकाको परिदृश्य, परिलक्ष्य तथा मूल्य मान्यतासमेत परिभाषित गरी लागू भएको न्यायपालिकाको पञ्चवर्षीय रणनीतिक योजना (२०६१-२०६६) को कार्यान्वयनबाट प्राप्त उपलब्धिहरूलाई जगेर्ना गर्दै विगतमा महसुस हुन आएका कमी कमजोरी हटाई आगामी दिनमा न्यायपालिकाको आवश्यकतानुसारका कार्यक्रमहरूलाई समेटेर यथार्थपरक उपयुक्त आबधिक योजनाको तर्जुमा गरिनु पर्ने र प्रभावकारी रूपमा त्यसलाई कार्यान्वयनमा लैजानुपर्ने अपरिहार्यता महसुस गर्दछौं ।
१०. न्यायाधीशको नियुक्ति, सरुवा र अनुशासनसम्बन्धी कारवाहीहरू संविधान र कानूनले तोकेको निश्चित मापदण्डको आधारमा गरिनु पर्दछ भन्ने मान्यतालाई दृष्टिगत गर्दै योग्यता र क्षमताको आधारमा पारदर्शी तवरबाट गरिन्छ भन्ने कुरामा विश्वास व्यक्त गर्दछौं ।
११. न्यायाधीशहरूको कार्यक्षमता, दक्षता र योग्यता अभिवृद्धिसम्बन्धी विषयमा सबैलाई समान अवसरसहितको निरन्तर र प्रभावकारी कानूनी शिक्षा तथा तालिमको अवसर उपलब्ध गराउन न्यायिक संस्था सदैव चिन्तनशील रहनेछ भन्ने कुरामा आशा र विश्वास गर्दछौं ।
१२. अबको न्यायप्रशासन नवीन सार्वजनिक व्यवस्थापनको अवधारणामा आधारित भएर संचालन हुनुपर्दछ भन्ने कुरामा जोड दिँदै सक्षम र स्वतन्त्र न्यायपालिकामा कार्यरत अधिकृत र कर्मचारीको अहम् भूमिका रहने तथ्यलाई स्वीकार गर्दै न्याय प्रशासनलाई समय सुहाउँदो सक्षम र प्रभावकारी बनाउनु पर्ने अपरिहार्यता महसुस गर्दछौं ।
१३. न्यायिक व्यवस्थापनको कार्यमा संलग्न सम्पूर्ण कर्मचारीहरूको उच्च मनोबल कायम गर्न, सबै तहका अधिकृत एवं कर्मचारीहरूको वृत्ति विकासको अवसर सुनिश्चित गर्न, न्यायिक नियुक्तिमा न्यायपालिकाका सक्षम जनशक्तिको प्रवेशलाई संकुचन नगरी प्रतिस्पर्धामा भाग लिन पाउने समान अवसर उपलब्ध गराउन, कर्मचारीहरूको उचित र वैधानिक अपेक्षाप्रति स्वयम् न्यायपालिकालगायत राज्यका सम्बद्ध सबै निकायहरूबाट पर्याप्त संवेदनशीलता अपनाई विधिसम्मत तरिकाबाट सम्बोधन गरिनु आवश्यक छ भन्ने कुरामा जोड दिन्छौं ।
१४. न्यायपालिकामा काम गर्ने अधिकृतहरू सहित सबै तहका कर्मचारीहरूको सेवा, शर्त, सुविधा तथा पारिश्रमिक सम्बन्धमा विधायिकाले छुट्टै ऐन निर्माण गरी निर्धारण गर्नुपर्ने र पारिश्रमिक एवं अन्य सुविधा मूल्यवृद्धि सूचकांकको आधारमा स्वतः वृद्धि हुँदै जानुका साथै आबधिक रूपमा पारिश्रमिक र सुविधाको पुनरावलोकन गर्ने पद्धति अपनाउन वाञ्छनीय भएकाले यस पक्षमा आवश्यक कानूनको निर्माण गर्न सम्बद्ध निकायहरूको ध्यान आकृष्ट हुनुपर्दछ भन्ने महसुस गर्दछौं ।
१५. कुनै पनि राष्ट्रको जीवनमा ज्यादै नै महत्वपूर्ण ठानिने संविधान निर्माणको विषयमा न्यायाधीशहरूले पनि आफ्नो ज्ञान, सीप, अनुभवका आधारमा तार्किक, व्यावहारिक र उपयोगी सुझाव अवधारणा संविधानसभालाई उपलब्ध गराउनु पर्दछ भन्ने कुरालाई गाम्भीरतापूर्वक आत्मसात् गर्दै भावी संविधानमा न्यायपालिकाको स्वरूप, संरचनासम्बन्धी विषयमा कार्यक्रमहरू आयोजना गरी न्यायाधीशहरूका बीच व्यापक छलफल र बहसपश्चात् तयार गरी संविधानसभामा प्रस्तुत गरिएको सुझावलाई गम्भीरतापूर्वक लिई भावी संविधानमा स्वतन्त्र न्यायपालिकासम्बन्धी प्रावधान सुनिश्चित गरिनेछ भन्ने विश्वास व्यक्त गर्दछौं ।
१६. न्यायसम्पादन प्रक्रियामा सरलीकरण, कार्यसम्पादनमा शीघ्रता र एकरूपता तथा न्याय क्षेत्रमा गरिनुपर्ने समयानुकूल परिवर्तनलाई आत्मसात् गर्दै अदालत व्यवस्थापनमा प्रभावकारीता ल्याई न्यायमा नागरिकको सहज पहुँचको अधिकारलाई व्यवहारमा स्थापित गर्न तत्सम्बन्धी समसामयिक विषयमा आपसी छलफल गरी निष्कर्ष निकाल्न न्यायाधीशहरूको सम्मेलन महत्वपूर्ण माध्यम बन्न सक्छ भन्ने विश्वासलाई दोहोर्नाउँदै प्रत्येक वर्ष क्षेत्रीय तहमा र प्रत्येक तीन वर्षमा राष्ट्रिय तहमा न्यायाधीशहरूको सम्मेलन आयोजना गर्ने विषयलाई न्यायपालिकाको वार्षिक कार्यक्रममा समावेश गरिनु पर्दछ भन्ने कुरामा जोड दिन्छौं ।

परिशिष्ट - ८९

न्यायाधीश आचार संहिता, २०६५

प्रस्तावना:

स्वतन्त्र, निष्पक्ष र सक्षम न्याय प्रणालीको माध्यमबाट कानूनको शासन, मानव अधिकार तथा संवैधानिक मूल्य मान्यताहरूको संरक्षण र सम्बर्द्धन गर्न;

प्रभावकारी र उत्तरदायी न्याय व्यवस्था मार्फत छिटो छरितो, स्वच्छ, निष्पक्ष र पारदर्शी रूपमा न्याय सम्पादन हुने कुराको व्यवहारिक प्रत्याभूति दिई स्वच्छ सुनुवाई सुनिश्चित हुने न्यायिक प्रक्रियाद्वारा नागरिक हकको संरक्षण गर्न;

न्याय पद्धतिप्रति जनआस्था र विश्वास अभिवृद्धि गर्न निरन्तर प्रयास गर्दै तथा न्यायपालिकाको प्रतिष्ठालाई उच्च राख्ने सन्दर्भमा व्यक्तिगत तथा सामूहिक रूपमा समेत न्यायाधीशहरूद्वारा न्यायिक पदलाई सार्वजनिक उत्तरदायित्वको पदको रूपमा सम्मान गर्ने परिपाटी विकास गर्दै न्यायाधीशको व्यक्तित्व एवं वैधानिक हितको समेत संरक्षण गर्न; र

न्यायाधीशहरूको आचार एवं व्यवहारका विषयमा आधारभूत सिद्धान्त तथा मानकहरू निर्धारण गरी अन्तर्राष्ट्रिय स्तरमा विकसित सिद्धान्त एवं मुलुकभित्र विद्यमान प्रचलन, व्यवहार, न्यायिक संस्कृतिका आवश्यक पक्षलाई समेत समेटी, एकीकरण गरी न्यायाधीशको आचार संहिता बनाई लागू गर्न वाञ्छनीय भएकोले न्यायाधीशहरूको राष्ट्रिय सम्मेलन, २०६५ द्वारा पारित यो आचार संहिता सर्वोच्च अदालतको मिति २०६५।१२।२४ को निर्णयानुसार जारी गरिएको छ ।

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ

१.१. यो संहिताको नाम “न्यायाधीशको आचार संहिता, २०६५” रहेको छ ।

१.२. यो आचार संहिता तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ ।*

२. परिभाषा : विषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यस आचार संहितामा,-

२.१. “न्यायाधीश” भन्नाले सर्वोच्च अदालत, पुनरावेदन अदालत तथा जिल्ला अदालतमा बहाल रहेका न्यायाधीश सम्भन्नु पर्छ र सो शब्दले समय समयमा गठन भएका विशेष अदालत, प्रशासकीय अदालत, श्रम अदालत, विभिन्न न्यायाधिकरणहरू वा यस्तै अन्य निकायमा रही मुद्दा मामिलामा निर्णय दिने गरी न्याय परिषद्को परामर्शमा नियुक्त भएका, तोकिएका वा खटाइएका पदाधिकारीलाई समेत जनाउनेछ ।

२.२. “अदालतका कर्मचारी” भन्नाले दफा २.१ मा उल्लिखित अदालत वा मुद्दा हेर्ने अन्य निकायमा कार्यरत कर्मचारी सम्भन्नु पर्छ ।

२.३. “न्यायाधीशको परिवार” भन्नाले न्यायाधीशसँग एकाघर संगोलमा बसेका न्यायाधीशका बाबु, आमा, पति वा पत्नी, छोरा, छोरी, छोरा-बुहारी, छोरी-ज्वाई, नाति, नातिनी सम्भन्नु पर्छ र सो शब्दले न्यायाधीशसँग एउटै निवासमासँगै बस्ने अन्य नातेदार, घरमा राखेको कामदार, सहयोगी समेतलाई जनाउनेछ ।

२.४. “नातेदार” भन्नाले न्यायाधीशको मुलुकी ऐन, अ.बं. ३० नं. भित्रका नातेदार र विवाहित न्यायाधीशको हकमा त्यस्ता न्यायाधीशको पति वा पत्नीको जन्म दिने बाबु आमा र निजका अ.बं. ३० नं. भित्रका नातेदार सम्भन्नु पर्छ ।

२.५. “कानून व्यवसायी” भन्नाले नेपाल कानून व्यवसायी परिषद् ऐन, २०५० बमोजिमका कानून व्यवसायी सम्भन्नु पर्छ ।

२.६. “आचरण” भन्नाले न्यायाधीशबाट पालन गर्नुपर्ने व्यवहार, बानी बेहोरा, चालचलन वा चरित्रसमेत सम्भन्नु पर्छ ।

३. स्वतन्त्रता

सिद्धान्त: कानूनको शासन र स्वच्छ सुनुवाईको आधारभूत प्रत्याभूति नै न्यायिक स्वतन्त्रताको पूर्व शर्त भएकोले न्यायाधीशले व्यक्तिगत एवम् संस्थागत रूपमा न्यायपालिकाको स्वतन्त्रता सुदृढ गर्न उदाहरणीय रूपमा क्रियाशील रहनुपर्छ ।

आचार संहिता

३.१. न्यायाधीशले न्यायिक कार्य गर्दा आफू समक्ष प्रस्तुत हुन आएका तथ्यको निरोपण र कानूनको सही प्रयोग गरी स्वतन्त्रतापूर्वक गर्नु पर्छ । निजले कुनै पनि क्षेत्रबाट कुनै पनि कारणले प्रत्यक्ष वा परोक्षरूपमा आउने प्रभाव, दबाव, भनसुन, धम्की, आग्रह आदिबाट प्रेरित वा प्रभावित नभई न्यायिक कार्य गर्नुपर्छ ।

३.२. न्यायाधीशले आफ्नो सामाजिक सम्बन्ध कायम गर्दा सतर्कतापूर्वक गर्नुपर्छ । सामाजिक सम्बन्धको कारणले न्याय सम्पादनमा पर्न सक्ने प्रभाव र विशेष गरेर आफूले निरोपण गर्नु पर्ने विवादका पक्षहरूबाट पर्न सक्ने प्रभावबाट स्वतन्त्र रहनुपर्छ ।

* मिति २०६५।१२।२४ को नेपाल राजपत्रमा प्रकाशित भएको ।

- ३.३ न्यायाधीश कार्यपालिका वा व्यवस्थापिकाका सदस्यहरूसँगको अनुपयुक्त सम्पर्क वा प्रभावबाट मुक्त रहने मात्र होइन एउटा विवेकशील पर्यवेक्षकको दृष्टिमा पनि त्यस्तो सम्पर्क वा प्रभावबाट मुक्त रहेको देखिनुपर्छ ।
- ३.४ न्यायाधीशले न्यायिक कर्तव्य पालन गर्ने क्रममा आफू स्वयम्ले पनि स्वतन्त्रतापूर्वक कार्य गर्नुपर्छ र अन्य सहकर्मी न्यायाधीशहरूसँग पनि स्वतन्त्रतापूर्वक न्यायिक कार्य गर्न सक्ने सहज वातावरण प्रदान गर्नुपर्छ; कुनै प्रकारको हस्तक्षेप गर्न, अनुचित प्रभाव पार्न वा दबाव दिन हुँदैन ।
- ३.५ न्यायाधीशले न्यायपालिकाको संस्थागत एवम् कार्यगत स्वतन्त्रता कायम राख्न र अभिवृद्धि गर्न हरसंभव प्रयास गर्नुपर्छ ।
- ३.६ न्यायिक स्वतन्त्रताको लागि अपरिहार्य रहेको न्यायपालिकाप्रतिको जनआस्था तथा जनविश्वासको अभिवृद्धि गर्न न्यायाधीशले उच्चस्तरको न्यायिक आचरण प्रदर्शन र प्रवर्द्धन गर्नुपर्छ ।
- ३.७ निन्दा, आलोचना, आक्रोश आदिबाट दुःखित हुने तथा बडाई, प्रशंसा, नम्रताबाट प्रभावित हुने मानवीय स्वभावको नकारात्मक असर न्याय सम्पादन कार्यमा नपरोस् भनी न्यायाधीश सधैं सचेष्ट रहनुपर्छ ।

४. निष्पक्षता

सिद्धान्त: न्यायिक काम कारवाहीको उपयुक्त सम्पादनको लागि निष्पक्षता अत्यावश्यक हुन्छ र न्यायिक निर्णयमा मात्र नभएर निर्णयपूर्वका समस्त न्यायिक प्रक्रियामा पनि निष्पक्षता कायम गरिनुपर्छ ।

आचार संहिता

- ४.१ न्यायाधीशले कुनै प्रकारको मोलाहिजा, पक्षपात वा पूर्वाग्रह नराखी न्यायिक कर्तव्यको पालन गर्नुपर्छ ।
- ४.२ मुद्दाका पक्ष, कानून व्यवसायी र सर्वसाधारणको न्यायाधीश र न्यायपालिकाप्रतिको विश्वास अभिवृद्धि गर्न अदालत भित्र र बाहिर न्यायाधीशले गर्ने व्यवहार निष्पक्ष हुनुपर्छ ।
- ४.३ कुनै पनि व्यक्तिसँग अनावश्यक रूपमा सम्बन्ध वा सम्पर्क बढाएको कारणबाट विवादको सुनुवाई वा निरोपण गर्न अयोग्य नहुनको लागि न्यायाधीशले त्यस्ता संभावनाहरूबाट टाढै रहनुपर्छ ।
- ४.४ न्यायाधीशले आफूसमक्ष निरोपणका लागि प्रस्तुत हुन आएका वा आउन सक्ने विवादको परिणाममा असर पर्ने गरी वा न्यायिक प्रक्रियामा अपनाउनु पर्ने स्वच्छतामा नै स्पष्टतः आँच आउने गरी जानाजान कुनै प्रकारको टीकाटिप्पणी गर्न वा कुनै व्यक्ति वा विवादको स्वच्छ सुनुवाईमा असर पर्ने गरी सार्वजनिक वा अन्य रूपमा कुनै अभिव्यक्ति दिनु हुँदैन ।
- ४.५ आफूले कुनै विवादको निष्पक्ष निरोपण गर्न नसक्ने भएमा वा एउटा विवेकशील पर्यवेक्षकको दृष्टिमा त्यस्तो विवाद निरोपण गर्दा न्यायाधीशले निष्पक्ष भई निर्णय गर्न नसक्ने अवस्था छ भन्ने स्थिति भएमा न्यायाधीशले त्यस्तो विवादको सुनुवाई वा न्याय निरोपण गर्नबाट आफूलाई अलग राख्नुपर्छ । देहायको अवस्थामा त्यस्तो स्थिति आउन सक्दछ :-

- (क) मुद्दाका कुनै पक्षप्रति न्यायाधीशको खास आग्रह वा पूर्वाग्रह भएमा;
- (ख) विवादित विषयको प्रमाणसम्बन्धी तथ्यमा न्यायाधीशलाई व्यक्तिगत हैसियतमा पूर्व जानकारी भएमा;
- (ग) विवादको विषयमा न्यायाधीशले पहिले कानून व्यवसायीको हैसियतले काम गरेको वा साक्षीको रूपमा रहेको भएमा;
- (घ) निरोपण गर्नुपर्ने विवादको परिणाममा न्यायाधीश वा निजको परिवारको प्रत्यक्ष आर्थिक स्वार्थ जोडिएको भएमा,

तर अर्को न्यायाधीशले तत्काल मुद्दाको सुनुवाई गर्नसक्ने अवस्था नभएमा र तत्काल विवादको सुनुवाई नगर्दा गम्भीररूपमा अन्याय पर्ने अवस्था भएमा न्यायाधीशले त्यस्तो विवाद हेर्न हुन्छ ।

५. निष्ठा

सिद्धान्त: न्यायिक कार्यको समुचित सम्पादनको लागि न्यायप्रतिको निष्ठा र त्यसको पालना अत्यावश्यक हुन्छ ।

आचार संहिता

- ५.१ एउटा विवेकशील पर्यवेक्षकको दृष्टिमा न्यायाधीशको आचरण निन्दनीय छैन भन्ने कुरा न्यायाधीशले व्यवहारतः सुनिश्चित गर्नुपर्छ ।
- ५.२ न्यायाधीशको आचरण र व्यवहार न्यायपालिकाप्रति जनताको आस्था र विश्वास बढाउने किसिमको उच्च नैतिकता उन्मूख हुनुपर्छ । “न्याय गरेर मात्र हुँदैन, न्याय गरेको देखिनु पनि पर्छ” भन्ने मान्यताबाट प्रेरित भई न्यायाधीशले आफ्नो कार्यसम्पादन गर्नुपर्छ ।

६. सदाचार

सिद्धान्त: न्यायाधीशले गर्ने सबै कार्यहरू सदाचारपूर्ण हुनु र देखिनुसमेत पर्छ ।

आचार संहिता

- ६.१ न्यायाधीशका हरेक क्रियाकलाप सदाचारपूर्ण हुनुपर्छ । सदाचार विपरीतका कार्य वा सदाचार विपरीत देखिने कुनै पनि कार्य गर्नबाट न्यायाधीश अलग रहनुपर्छ ।
- ६.२ हरेक क्रियाकलापको व्यक्ति र समाजले नित्य निगरानी, अनुगमन र मूल्याङ्कन गर्ने हुँदा न्यायाधीशले सदैव आफ्नो कारणबाट कुनै नागरिक वा समुदायलाई अनुचित बोझ नहोस् भन्ने कुरा विचार गरेर आफ्नो क्रियाकलाप नियन्त्रित गर्नु पर्छ । विशेषतः न्यायाधीशले आफ्नो क्रियाकलाप सञ्चालन गर्दा न्यायिक पदको गरिमा र मर्यादा अनुकूल गर्नुपर्छ ।
- ६.३ न्यायाधीशले खासगरी आफू कार्यरत अदालतमा नियमित बहस पैरवी गर्ने कानून व्यवसायीहरूसँगको व्यक्तिगत सम्बन्ध र सम्पर्कको कारणबाट पक्षपात वा मोलाहिजा गरिएको छ कि भनी आशंका हुने स्थितिबाट अलग रहनुपर्छ ।
- ६.४ न्यायाधीशले आफ्नो परिवारका कुनै सदस्यले कानून व्यवसायीको रूपमा प्रतिनिधित्व गरेको वा अन्य कुनै किसिमले संलग्न रहेको विवादको निरोपणमा सहभागी हुनु हुँदैन ।
- ६.५ न्यायाधीशले आफूले प्रयोग गरिएको आवासमा कसैलाई कानून व्यवसाय सञ्चालन गर्न वा विवादका पक्षहरूसँग भेटघाट गर्न दिनु हुँदैन ।
- ६.६ न्यायाधीशले अन्य नागरिक सरह विचार र अभिव्यक्तिको स्वतन्त्रता वा कुनै संघसंस्था खोल्ने वा सदस्य हुने वा भेला हुने अधिकार राख्दछ । तर त्यस्तो अधिकारको प्रयोग गर्दा सदा न्यायिक पदको गरिमा र न्यायपालिकाको स्वतन्त्रता एवं निष्पक्षता जोगाई राख्ने गरी गर्नुपर्छ ।
- ६.७ न्यायाधीशले आफ्नो व्यक्तिगत वा आफूलाई कानूनबमोजिम प्राप्त हुने आर्थिक लाभ वा स्वार्थबारे जानकारी राख्नुपर्छ । साथै आफ्नो परिवारका सदस्यहरूको आर्थिक कारोबार एवं स्वार्थ बारे जानकारी राख्ने उचित प्रयास गर्नुपर्छ ।
- ६.८ न्यायाधीशले आफ्नो परिवार, नातेदार वा अन्य सामाजिक सम्बन्धका व्यक्तिहरूलाई आफूले सम्पादन गर्ने न्यायिक कार्य वा निर्णयमा अनुचित प्रभाव पार्न दिनुहुँदैन ।
- ६.९ न्यायाधीशले आफ्नो वा आफ्नो परिवारका सदस्यको वा अरु कसैको निजी स्वार्थ पूर्तिका लागि आफ्नो पदीय हैसियतको उपयोग गर्न वा गर्न दिनु हुँदैन कुनै व्यक्ति न्यायाधीशको न्यायिक कार्यमा प्रभाव पार्न सक्ने विशेष हैसियतमा छ भनी न्यायाधीशले भन्न वा अन्य कसैलाई त्यस्तो अनुभूति हुने गरी बोल्न दिन हुन्छ ।
- ६.१० न्यायाधीशले न्यायिक हैसियतले कार्य गर्दा प्राप्त गरेको गोप्य सूचना न्यायिक कर्तव्यको पालना गर्दा बाहेक अन्य उद्देश्यको लागि प्रयोग गर्न वा खुलासा गर्न हुँदैन ।
- ६.११ न्यायाधीशले निष्पक्षतापूर्वक न्यायिक कर्तव्य पालनामा बाधा नपर्ने वा आँच नआउने गरी देहायका कार्य गर्न हुन्छ :
  - (क) कानून, कानूनी पद्धति, न्यायप्रशासन वा त्यस्तै विषयमा लेखन, प्रवचन दिन, अध्यापन गर्न वा ती विषयका देशभित्र वा बाहिर आयोजना हुने सार्वजनिक कार्यक्रममा उपस्थित हुन वा छलफलमा सहभागी हुन;
  - (ख) न्यायाधीशको निष्पक्षता वा तटस्थतामा प्रतिकूल असर नपर्ने भएमा, सरकारी संस्था, सरकारी आयोग, समिति वा सल्लाहकार संस्थाका सदस्यको रूपमा कार्य गर्न;
  - (ग) न्यायिक पदको गरिमामा आँच नआउने वा न्यायिक कर्तव्यको पालनामा कुनै तरहबाट बाधा नपर्ने अन्य कुनै काम कारवाहीमा सहभागी हुन ।
- ६.१२ न्यायिक पदमा बहाल रहेसम्म न्यायाधीशले कानून व्यवसायमा संलग्न हुन पाउने छैन । सर्वोच्च अदालतका स्थायी न्यायाधीशको हकमा सेवा निवृत्त भएपछि पनि निजले कुनै अदालतमा उपस्थित भई बहस पैरवी गर्न पाउने छैन ।
- ६.१३ न्यायाधीशले न्यायाधीशहरूको संघ वा संगठन खोल्न, सदस्यता लिन वा न्यायाधीशहरूको हितको प्रतिनिधित्व गर्ने अन्य संस्थाहरूमा सहभागी हुन हुन्छ ।
- ६.१४ न्यायसम्पादनको सिलसिलामा न्यायाधीशले कुनै कार्य गर्नको लागि वा गरे वा नगरे वापत न्यायाधीश वा निजको परिवारका कुनै सदस्यले कुनै प्रकारको आतिथ्य स्वीकार गर्न वा दान, दातव्य, उपहार, इच्छापत्र, ऋण वा आर्थिक वा भौतिक लाभ माग गर्नु वा स्वीकार गर्नु गराउनु हुँदैन ।

- ६.१५ न्यायाधीशले जानी-जानी अदालतको कर्मचारी वा आफ्नो प्रभाव, निर्देशन वा अख्तियारी अन्तर्गतका अन्य व्यक्तिलाई न्यायसम्पादनको सिलसिलामा आफूले कुनै कार्य गर्नको लागि वा गरिदिए बापत वा नगरिदिए बापत कुनै उपहार, इच्छापत्र, ऋण वा अन्य लाभको माग गर्न वा स्वीकार गर्न अनुमति दिनुहुँदैन ।
- ६.१६ न्यायाधीशको न्यायिक कार्यमा प्रभाव पार्ने वा पक्षपातपूर्ण काम गर्न प्रेरित गर्ने वा न्यायिक निष्पक्षतामा आँच आउने स्थिति नभएमा प्रचलित कानून र सार्वजनिक गरिनुपर्ने कानूनी दायित्वको अधीनमा रही न्यायाधीशले कुनै समारोहमा सुहाउँदो बुझिदो किसिमसँग प्रदान गरिएको कुनै उपहार, प्रशंसापत्र वा पुरष्कार ग्रहण गर्न हुन्छ ।

७. समानता

सिद्धान्त: न्यायिक कार्यको समुचित सम्पादनको सिलसिलामा अदालतमा सबैप्रति समान व्यवहार सुनिश्चित गरिनु आवश्यक हुन्छ ।

आचार संहिता

- ७.१ न्यायाधीशले सामाजिक विविधता र भिन्नताहरू बुझ्ने र त्यसबाट सुसूचित हुन सचेष्ट रहनु पर्दछ । खासगरी जातजाति, वर्ण, लिङ्ग, धर्म, अपांगता, उमेर, वैवाहिक स्थिति, राष्ट्रियता, सामाजिक तथा आर्थिक अवस्था वा अन्य त्यस्तै अप्रासंगिक आधारहरूको कारणबाट पैदा हुने संभावित असमान स्थितिप्रति सचेष्ट रहनुपर्छ ।
- ७.२ न्यायाधीशले न्यायिक कार्य सम्पादन गर्दा कुनै व्यक्ति वा समूहप्रति अप्रासंगिक आधारमा बोलेर, लेखेर, आचरणद्वारा वा अन्य कुनै तरिकाबाट पक्षपात वा पूर्वाग्रहपूर्ण व्यवहार गर्नु हुँदैन ।
- ७.३ न्यायाधीशले आफ्नो कर्तव्यपालनको सिलसिलामा कुनै कार्य वा व्यवहार गर्दा सम्बद्ध सबै पक्ष वा व्यक्तिप्रति यथोचित विचार पुऱ्याउनु पर्छ । मुद्दाका पक्षहरू, साक्षीहरू, कानून व्यवसायीहरू, अदालतका कर्मचारीहरू तथा सहकर्मी न्यायाधीशहरूप्रति कर्तव्यपालनसँग सरोकार नरहेका कुनै अप्रासंगिक कुराको आधारमा कुनै प्रकारको भेदभावपूर्ण व्यवहार गर्नुहुँदैन ।
- ७.४ न्यायाधीशले जानी-जानी अदालतको कर्मचारी वा आफ्नो प्रभाव, निर्देशन वा नियन्त्रणमा रहेका व्यक्तिहरूलाई आफूसमक्ष विचाराधीन विवादसँग सम्बन्धित व्यक्तिहरूप्रति कुनै किसिमले भेदभावपूर्ण व्यवहार गर्ने अनुमति दिनुहुँदैन ।
- ७.५ न्यायाधीशले मुद्दामा उपस्थित कानून व्यवसायीले कुनै पक्ष वा व्यक्तिप्रति बोली वा व्यवहारबाट अप्रासंगिक आधारमा देखाउने पक्षपात वा पूर्वाग्रहलाई रोक्नु पर्छ । तर त्यस्ता अप्रासंगिक आधार मध्येका कुनै कुरा नै मुद्दामा ठहर गर्नुपर्ने कुरासँग सम्बद्ध रहेछ भने त्यस्तो कुरा बहस पैरवीका क्रममा व्यक्त गर्नबाट रोक्नु हुँदैन ।

८. सक्षमता र लगनशीलता

सिद्धान्त: सक्षमता तथा लगनशीलता कुशल न्यायिक कार्यसम्पादनका पूर्वशर्त हुन् ।

आचार संहिता

- ८.१ न्यायाधीशको न्यायिक कार्यले अन्य कार्यहरू भन्दा प्राथमिकता पाउनु पर्छ ।
- ८.२ न्यायाधीशले आफ्नो व्यावसायिक समय मुख्यतः न्यायिक कर्तव्य पालनमा लगाउनु पर्छ । यस अन्तर्गत न्यायिक कार्य तथा कर्तव्यको निर्वाह र निर्णय गर्ने कुराका अतिरिक्त अदालत र यसको सञ्चालन वा व्यवस्थापन, न्यायिक प्रशिक्षण एवं अनुसन्धानसँग सम्बन्धित कुराहरू समेत पर्छन् ।
- ८.३ न्यायाधीशले न्यायिक कार्यको कुशल सम्पादनको लागि आवश्यक पर्ने ज्ञान, सीप र व्यक्तिगत गुणहरू कायम राख्न तथा अभिवृद्धि गर्न उपयुक्त कदमहरू चाल्नुपर्छ । त्यसको लागि न्यायिक नेतृत्व अन्तर्गत उपलब्ध हुने तालिम तथा अन्य सुविधाहरूबाट न्यायाधीशले फाइदा लिनुपर्छ ।
- ८.४ न्यायाधीश मानवअधिकारका सिद्धान्तहरू स्थापित गर्ने अन्तर्राष्ट्रिय सन्धि सम्झौता तथा अन्य दस्तावेजलगायत अन्तर्राष्ट्रिय कानूनमा भएका सम्बद्ध विकासहरू बारे सुसूचित रहनुपर्छ ।
- ८.५ न्यायाधीशले मुद्दाको सुनुवाई सकी निर्णय सुनाउन राखेकोमा निर्णय सुनाउँदा यथासक्य लिखित फैसला दिने र अन्य न्यायिक कार्यहरू सम्पादन गर्दा समेत कुशलतापूर्वक, स्वच्छ एवं छिटो-छरितो रूपमा गर्ने गर्नुपर्छ ।
- ८.६ न्यायाधीशले आफू संलग्न भई विवादको सुनुवाई गर्दाका सबै अवस्थामा न्यायिक प्रक्रियाको सुव्यवस्था र न्यायिक मर्यादा कायम राख्नुपर्छ । न्यायाधीशले विवादका पक्षहरू, साक्षीहरू, कानून व्यवसायीहरू र अन्य सम्बद्ध मानिसहरूसँग शालीन, सौम्य, नम्र र धैर्य भई व्यवहार गर्ने र उनीहरूको कुरा सुन्नुपर्छ । अदालतका कर्मचारीलगायत न्यायाधीशको निर्देशन वा नियन्त्रणमा रहेका व्यक्तिहरूबाट समेत त्यस्तै प्रकारको व्यवहार गर्न लगाउनुपर्छ ।

८.७ न्यायिक काम कारबाहीमा आवश्यक पर्ने मेहनत, लगनशीलता तथा सक्षमता अभिवृद्धिसँग मेल नखाने अन्य कुनै आचरण वा व्यवहार न्यायाधीशले गर्न हुँदैन ।

९. खारेजी र बचाउ

९.१ न्यायाधीशको आचार संहिता, २०५५ खारेज गरिएको छ ।

९.२. यो आचार संहितामा लेखिएको कुनै कुरा प्रचलित नेपाल कानूनसँग बाझिएमा सो बाझिएको हदसम्म प्रचलित नेपाल कानूनमा लेखिएको कुरा नै मान्य हुनेछ ।